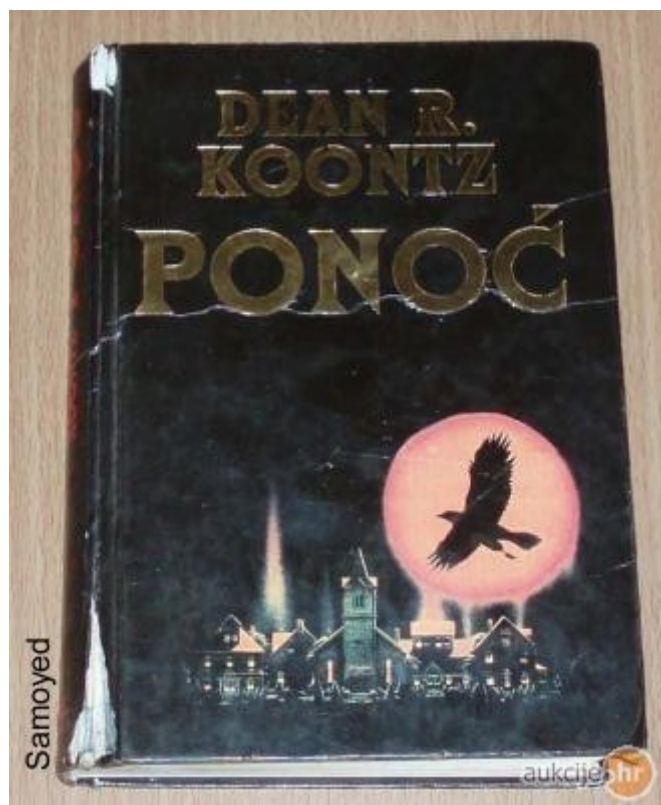

Dean Koontz - Ponoć

Gdje sablasne spodobе poskakuju na zvuke ponoćne glazbe koju samo one čuju.

Iz knjige prebrojanih tuga

1.

Janice Capshavv voljela je trčati noću.

Gotovo svake večeri između deset i jedanaest sati Janice bi obukla svoju sivu trenirku s fluorescentno plavim prugama preko leđa i grudiju, zataknila kosu pod vrpču, zavezala svoje trkaće papuče i pretrčala deset kilometara. Imala je trideset pet godina, no mogla je proći kao dvadesetpetogodišnjakinja; svoju je mladolikost pripisivala dvadeset godina dugoj privrženosti trčanju.

U nedjelju navečer, dvadeset prvog rujna, krenula je iz kuće u deset sati i pretrčala četiri stambena bloka na sjever, prema Aveniji Ocean, glavnoj ulici Moonlight Covea, gdje je skrenula nalijevo i zaputila se nizbrdo prema javnoj plaži. Trgovine su bile zatvorene i u mraku. S iznimkom prigušenog, mjedenastog sjaja ulične rasvjete natrijevih žarulja, jedina je svjetlost dopirala iz nekoliko stanova iznad trgovina, kod taverne Vitezov most, te kod katoličke crkve Naše Milosrdne Gospe, koja je bila

otvorena dvadeset četiri sata na dan. Na ulici uopće nije bilo automobila, a na vidiku nijedne druge osobe. Moonlight Cove oduvijek je bio miran gradić stoje izbjegavao turizam, za kojim su se toliko pomamili drugi priobalni gradovi. Janice je voljela spor, odmjereni ritam života u tom mjestu, iako je u zadnje vrijeme grad djelovao upravo kao da je mrtav, a ne tek pospan.

Dok je trčala nakošenom glavnom ulicom kroz oaze jantarne svjetlosti, nije vidjela nikakva pokreta osim vlastitih... te tromog, krivudavog kretanja rijetke magle kroz zrak bez vjetra. Jedini zvukovi potjecali su od potihog cupkanja njezinih papuča za trčanje s gumenim pot-platama te njezina otežanog disanja. Sudeći po svemu što se zapažalo, mogla je biti i posljednji čovjek na svijetu što sudjeluje u samotnome maratonu nakon Strašnoga suda.

Nije se voljela dizati u zoru kako bi trčala prije posla, a ljeti je bilo ugodnije odvaliti tih deset kilometara nakon što popusti dnevna žega, iako ni antipatija prema ranome ustajanju niti pak žega nisu bili stvarni razlozi za njezin noćni odabir; u isto je vrijeme trčala i

7

zimi. Bavila se tjelovježbom u taj noćni sat iz jednostavna razloga što je voljela noć.

čak i kao dijete više je voljela noć nego dan, uživala je kad bi sjedila na dvorištu nakon sutona, ispod zvjezdanoga neba, te osluškivala žabe i zrikavce. Tmina je djelovala umirujuće. Umekšavala je oštre rubove svijeta, ublažavala odviše jarke boje. S nadolaskom sumraka nebo kao da se stalo udaljavati; svemir bi se proširio. Noć je bila veća od dana, i u njezinu carstvu život kao da je više nudio.

Sad je već došla do petlje na Aveniji Ocean, pri podnožju brežuljka, te sprintom pretrčala parkiralište i stigla do plaže. Iznad rijetke su-maglice, na nebu su se nalazili tek raštrkani oblaci, a srebrnastožuti sjaj punog mjeseca prodirao je kroz maglu te joj pružao dovoljno svjetlosti da vidi kamo ide. Nekih bi noći magla bila odviše gusta, a nebo prepuno oblaka da bi bila u stanju trčati plažom. Ali sad se bijela pjena nadolazećih visokih valova valjala iz crnoga mora u sablasnim, svjetlucavim redovima, a široki polukrug pijeska blijedo se ljeskao između plime koja je zapljuskivala obalu i priobalnih brežuljaka, pa čak je i sama magla blago svjetlucala pod odrazom jesenje mjesečine.

Dok je trčala preko plaže prema čvršćemu, vlažnom pijesku uz rub vode i skretala prema jugu, u namjeri da pretrči kilometar i pol, sve do ruba uvale, Janice se ćutila čudesno živom.

Richard, njezin pokojni muž, koji je podlegao raku prije tri godine, nekoć je ustvrdio daje njezin dnevni ritam toliko usmjeren na vrijeme poslije ponoći, da je ona zacijelo nešto više od obične noćne ptice. »Ti bi vjerojatno rado bila vampirica, te živjela od sumraka do zore« rekao joj je jednom, a ona mu je odgovorila: »Rado bih ti popila krv.« Bože, kako gaje voljela. Isprva se pribojavala da će život supruge luteranskog svećenika biti dosadan, no nikad nije bio, ni na trenutak. Tri godine nakon njegove smrti još joj je svakodnevno nedostajao... a noću još i

više. Bio je...

Odjednom, dok je prolazila pokraj dva izobličena čempresa visoka petnaestak metara, što su narasli usred plaže, na pola puta između brežuljaka i ruba vode, Janice je osjetila kako zacijelo nije sama u noći i magli. Nije vidjela nikakva pokreta, i nije opazila nikakav zvuk, osim vlastitih koraka, šumnoga disanja i srca koje je bubnjalo; samo joj je nagon kazivao da je dobila društvo.

Isprva se nije preplašila, jer pomislila je kako je na plaži još neki trkač. Nekoliko tamošnjih fanatika tjelesne kondicije povremeno je trčalo noću, ne po vlastitu izboru, kao što je s njome bio slučaj, nego iz potrebe. Dva-tri puta mjesečno susrela bi ih na svome putu. Ali kad se zaustavila i pogledala iza sebe, niz put kojim je stigla, vidjela je tek pusto prostranstvo mjesečinom rasvijetljena pijeska, zakrivljenu vrpcu svjetlucave morske pjene te prigušene no dobro poznate oblike stijenja i raštrkanoga drveća što bi izniknulo tu i tamo po sprudu. Jedini je zvuk dopirao od prigušene tutnjave visokih valova.

Zaključivši da se ne može pouzdati u svoj nagon, te da je ipak sama, ponovno se zaputila prema jugu, uzduž plaže, brzo uspostavljajući uobičajeni ritam. No prešla je samo pedesetak metara kad je krajičkom oka ugledala nekakav pokret, desetak metara s njezine lijeve strane; bio je to neki hitri obris, omotan plastom noći i magle, što je sunuo iz pozadine jednoga pijeskom okovana čempresa do nakupine stijenja, uglačana prolaskom vremena, gdje se ponovno izmaknuo pogledu.

Janice se zaustavila, zaškiljila prema stijeni, te se zapitala što joj je to zapelo za oko. Djelovalo je veće od psa, čak je možda bilo veličine čovjeka, no kako gaje vidjela tek krajičkom oka, nije opazila nikakvih pojedinosti. Nakupina stijenja, dugačka šest metara, na nekim mjestima visoka tek oko metar a na nekima čak tri, bila je uobličena djelovanjem vjetra i kiše sve dok nije postala nalik na humak napola rastaljenog voska, više nego dovoljno velika da bi se u njoj ma što moglo skriti.

— Ima li koga tamo? — zapitala je.

Nije očekivala nikakav odgovor te ga nije ni dobila.

Obuzeo ju je nemir ali ne i strah. Ako je vidjela nešto stvarno, a ne samo varku magle i mjesečine, to je jamačno bila kakva životinja, i to ne pas, jer pas bi joj se odmah primaknuo i ne bi bio toliko tajanstven. Budući da oko plaže nije bilo nikakvih prirodnih grabe-žljivaca vrijednih njezina straha, više se zainteresirala nego preplašila.

Dok je tako nepomično stajala, prekrivena tankom prevlakom znoja, počela je osjećati studen u zraku. Kako bi zadržala visoku tjelesnu toplinu, stala je trčati u mjestu, promatrajući stijene, očekujući da će vidjeti neku životinju kako se daje u bijeg iz tog zaklona, te juri plažom prema sjeveru ili pak jugu.

Neki ljudi s tog područja držali su konje, a Fosterovi su vodili čak i farmu za parenje i smještaj nedaleko od mora, oko četiri kilometra odatle, iza sjevernog ogranka uvale. Možda se neki od njihovih šticećenika oslobodio. Obris što ga je vidjela krajičkom oka nije bio velik poput konja, iako je mogao biti poni. S druge strane, zar ne bi čula topot ponijevih kopita, čak i na mekome pijesku? Dakako, ako je to bio konj, pripadao on Fosterima ili bilo kome drugome, trebala bi ga pokušati uhvatiti ih im barem javiti gdje ga se može pronaći.

Naposljetku, kad se ništa nije pomaknulo, potrčala je prema stijinama i zaokružila ih. Uz dno te nakupine i u unutrašnjosti rascjepa u kamenu nalazile su se baršunasto glatke sjenke, no najveći je dio bio razotkriven mliječnom, treptavom mjesečevom svjetlošću, i nikakve životinje ondje nije bilo.

Nije ni pomislila da je vidjela nešto drugo, a ne tek drugog trkača ili pak životinju, da je u stvarnoj opasnosti. S iznimkom pokojeg vandalskog-čina ili povremene provale, što bi uvijek bilo djelo jednog ili skupine tinejdžera lišenih ljubavi, te prometnih nesreća, ovdašnja policija nije imala osobito mnogo posla. Zločini usmjereni protiv pojedinaca, kao što su silovanje, tjelesni napad, ubojstvo, bili su rijetki u tako malome i čvrsto povezanom gradu kao što je Moonlight Cove; kao da je u ovome zabačenom dijelu obale vladalo neko drukčije, dobroćudnije doba nego u ostatku Kalifornije.

Nakon što je zaokružila oko nakupine stijanja i vratila se na čvršći pijesak blizu zapljuskujućih valova, Janice je zaključila da su je zavarale mjesečina i magla. Onaj je pokret bio tek njezina uobrazilja; bila je sama na plaži.

Zapazila je da se magla brzo zgušnjava, no nastavila je trčati zakrivljenom plažom prema najjužnijoj točki uvale. Bila je sigurna da će stići tamo i uspješno se vratiti do početka Avenije Ocean prije nego se vidljivost pretjerano smanji.

S mora zapuhao je povjetarac i uskovitlao nadolazeću maglu, koja kao da se stvrđnjavala iz prozračne pare u bijeli glib, te se činilo da se mlijeko preobražava u maslac. Dok je Janice stigla do južnog kraja sve manjega spruda, povjetarac se pojačao, a s njime su se uzburkali i valovi, te je svaki bacao u zrak čitave plohe vodene prašine nakon što bi udario o nagomilane stijene umjetnog lukobrana koji je pridodan prirodnome vršku uvale.

Netko je stajao na zidu od krupnih gromada, šest metara visokome, i promatrao je s visine. Janice je bacila pogled uvis upravo u trenutku kad se magleni ogrtač pomaknuo a mjesečina ga ocrkala.

Tek sad ju je obuzeo strah.

Iako je neznanac bio točno ispred nje, u tmini mu nije mogla vidjeti lice. Djelovao je visok, gotovo dva metra, iako je to mogla biti varka prozročena kutem promatranja.

Osim njegova obrisa, vidjele su mu se samo oči, i upravo su one izazvale strah. Lagano su svjetlucale jantarnom svjetlošću, poput očiju neke životinje koja se našla pred automobilskim farovima.

Kad se zagledala izravno u njega, na trenutak je bila opčinjena njegovim zurenjem. Onako ocrtan na mjesečini, prijeteći nadvišen iznadnje, visok i nepomičan na kamenome bedemu, dok je morska prašina prštala s njegove desne strane, mogao je biti kakav isklesani kameni idol s očima od blistavih dragulja, što ga je u mračno, davno doba podigla neka sekta štovatelja demona. Janice se poželjela okrenuti i potrčati, ali nije se mogla pomaknuti, bila je kao prikovana za pijesak, u stisku onog paralizirajućeg straha što ga je ponekad osjetila samo u morama. Zapitala se je li uopće budna. Možda je ovo njezino kasno noćno trčanje

doista dio more, a ona zapravo spava u krevetu, sigurna ispod toplih pokrivača.

Zatim je čovjek čudnovato, prigušeno zarežao. Djelomice je to bilo gnjevno rezanje no ujedno i siktanje, djelomice raspaljen i hitan krik potrebe no bio je ujedno i hladan, hladan.

I tad se pokrenuo.

Spustio se na sve četiri i počeo silaziti niz visoki lukobran, ne onako kako bi se običan čovjek spustio niz te grube stijene, nego brzo i graciozno poput mačke. Za nekoliko sekundi stići će do nje.

Janice se trgnula iz obamrlosti, okrenula prema tragu što ga je sama načinila i potrčala prema ulazu u javnu plažu, koji je bio udaljen čitavih kilometar i pol. Kuće s rasvijetljenim prozorima stajale su povrh strme, obzidane obale s koje se pružao pogled na uvalu, a neke su od tih kuća imale stubišta što su vodila do plaže, no nije bila sigurna da će pronaći te stube u tami. Nije trošila snagu na vrisak, jer dvojila je da bi je itko čuo. Osim toga, ako bi je vrištanje usporilo, pa čak i samo malo, čovjek bi je mogao dostići i ušutkati prije nego bi se itko iz grada mogao odazvati njezinim krikovima.

Njezina dvadesetogodišnja privrženost trčanju nikad nije bila važnija nego sad; više nije bilo u pitanju njezino zdravlje nego, kako je naslućivala, sam opstanak. Pritisnula je ruke uz bokove, spustila glavu i krenula u sprint, više se pouzdajući u brzinu nego u izdržljivost; jer osjećala je da samo treba stići do početka Avenije Ocean i bit će na sigurnome. Nije vjerovala da bi je taj čovjek, ili koji je već vrug bio, nastavio proganjati onom rasvijetljenom i napučenom ulicom.

Visoki prugasti oblaci pojurili su preko djelića mjesečeva lica. Sjaj mjesečine se smanjio, pojačao, smanjio pa još jednom pojačao u nepravilnu ritmu, pulsirajući kroz maglu koja se brzo zgušnjavala, i to tako da se stvorilo mnoštvo prikaza koje su je svaki tren plašile i činilo se da sa svih strana idu ukorak s njom. Sablasno treperavo svjetlo pridonijelo je da njezina potjera nalikuje na san i napola je povjerovala daje doista u krevetu i čvrsto spava, no nije se zaustavljala

1011

niti pak pogledavala preko ramena jer, bio ovo san ili ne, čovjek s jantarnim očima još je iza nje.

Pretrčala je po sprudu pola udaljenosti od vrška uvale do Avenije Ocean, a samopouzdanje joj je raslo sa svakim korakom, kad je najednom shvatila da dvije prikaze iz magle ipak nisu prikaze. Jedna joj je bila šest-sedam metara zdesna i trčala uspravno poput čovjeka; druga joj je bila slijeva, na manje od pet metara, i pljuskala po rubu pjenom obrubljena mora, grabeći četveronoške. Bila je veličine čovjeka, no to jamačno nije bio čovjek, jer nijedan čovjek ne bi mogao biti toliko žustar i graciozan u položaju psa. Imala je tek opću predodžbu o njihovom obliku i veličini i nije im mogla vidjeti lica, niti pak bilo koju pojedinost na njima, osim čudnovato svjetlucavih očiju.

Nekako je znala da nijedan od tih progonitelja nije onaj čovjek kojega je vidjela na lukobranu. On je bio iza nje, bilo da je trčao uspravno ili pak

skakutao četveronoške. Gotovo da je bila opkoljena.

Janice si nije pokušavala zamisliti tko bi to mogao biti, ili pak što.

Analiza tog čudnovatog doživljaja malo će pričekati; sad je jednostavno prihvatila nemoguće kao činjenicu, jer kao udovica propovjednika i duboko produhovljena žena bila je dovoljno fleksibilna da bi se mogla prilagoditi nepoznatim i nezemaljskim stvarima kad ih je susrela.

Pojačala je tempo gonjena strahom koji ju je dotad paralizirao. No ubrzali su i njezini progonitelji.

Začula je neobično cviljenje i tek vrlo polako shvatila da zapravo sluša vlastiti izmučeni glas.

Očito uzbuđeni njezinim užasom, sablasni oblici oko nje počeli su se glasati. Njihovi su se glasovi uzdizali i padali, lelujući od reskog, oduljenog blejanja do grlenog rezanja. Sto je bilo najgore, te su urlike naglašavale i provale promuklo i hitno izgovorenih riječi:

— Zgrabi kučku, zgrabi kučku, zgrabi kučku...

Što li oni predstavljaju, za Boga miloga? Zacijelo nisu ljudi, pa ipak, mogu stajati poput ljudi i govoriti poput ljudi, pa što drugo mogu biti nego ljudi?

Janice osjeti kako joj se srce nadima u grudima i snažno lupa.

— Zgrabi kučku...

Tajanstvene prilike koje su je okruživale počele su joj se primicati i ona je pokušala još jače ubrzati i izmaći im, ali nisu se dali otresti.

Nastavili su smanjivati udaljenost. Mogla ih je vidjeti krajičkom oka, ali nije se usuđivala izravno ih pogledati, jer se bojala da bi prizor mogao biti toliko jezovit da bi se ponovno paralizirala i tada bi je, sleđenu od užasa, srušili. Ipak su je srušili. Nešto je s leđa skočilo na nju.

Osjetila je kako je pritiska velika težina i sva tri stvorenja navalila su na nju, stala je dodirivati, čupati i povlačiti njezinu odjeću.

Ovaj put su oblaci prekrili gotovo čitav mjesec i sjenke su se sklopile kao da je nebo načinjeno od crnoga sukna.

Janicino lice bilo je čvrsto pritisnuto u vlažni pijesak ali glava joj je bila okrenuta ustranu, tako da su joj usta bila slobodna, i naposljetku je vrisnula, iako to nije bio neki osobiti vrisak budući da je bila bez daha. Odupirala se, udarala nogama, mlatarala rukama, očajnički ih pokušavala udariti, ali uglavnom je udarala po zraku i pijesku.

Sad ništa nije vidjela, jer mjesec se potpuno izgubio.

čula je kidanje tkanine. Muškarac povrh nje zderao joj je Nike jaknu, potrgao je na komade, pritom joj derući i kožu. Osjetila je vruć dodir ruke, koja je djelovala grubo ali poput ljudske ruke.

Njegova se težina nakratko podigla s nje i ona se izmigoljila prema naprijed u pokušaju da pobjegne, ali oni su je udarili i stisnuli u pijesak. Ovaj put našla se na rubu mora, licem u vodi.

Njezini su napadači naizmjenice zavijali, štekali poput pasa, siktali i režali, te udarali u bjesomučne bujice riječi dok su je navlačili:

— ...daj je, daj je, daj, daj, daj...

— ...hoću, hoću, hoću to, hoću to...

— ...sad, sad, brzo, sad, brzo, brzo, brzo...

Povlačili su joj donji dio trenirke, pokušavajući je ?vući, no nije bila sigurna žele li je silovati ili pak proždrijeti; možda nijedno od toga; zapravo nije mogla dokučiti što žele. Znala je tek da su obuzeti nekim neizrecivo silnim žarom, jer studeni zrak bio je ispunjen njihovom potrebom, jednako kao maglom i mrakom.

Jedan od njih gurnuo joj je lice još dublje u mokri pijesak i voda je sada bila posvuda oko nje, duboka tek nekoliko centimetara, no dovoljno da bi se utopila, a oni joj nisu dali disati. Znala je da će umrijeti, sad je bila pritješnjena i bespomoćna, umrijet će i sve zbog toga što je voljela trčati noću.

2.

U ponedjeljak trinaestog listopada, dvadeset dva dana nakon smrti Janice Capshaw, Sam Booker odvezao se unajmljenim automobilom I međunarodne zračne luke u San Franciscu do Moonlight Covea. Za vrijeme putovanja zabavljao se crnom no i na neki mračan način

1213

zabavnom igrom. Naime, u mislima je sastavljao popis razloga zbog kojih vrijedi živjeti. Iako je vozio već više od sat i pol, dosjetio se tek četiriju stvari: tamnog piva Guinness, prvorazredne meksičke hrane, Goldie Hawn i straha od smrti.

Ono gusto, tamno irsko pivo svaki put bi mu bez iznimke godilo i pružilo kratkotrajno utočište od briga na ovome svijetu. Restorane koji dosljedno poslužuju prvorazrednu meksičku hranu već je bilo teže pronaći od Guinnessa; ta je utjeha stoga bila i manje dostupna. Sam je već dugo bio zaljubljen u Goldie Hawn, odnosno u njezin lik na ekranu, jer je bila i simpatična, a ne samo prekrasna; bila je ovozemaljska i inteligentna i djelovala je kao da život smatra vraški zabavnim. Njegove šanse da će upoznati Goldie Hawn bile su otprilike milijun puta slabije nego da će pronaći vrhunski meksički restoran u priobalnom gradiću na sjeveru Kalifornije, kakav je bio Moonlight Cove, pa mu je bilo drago što ona mje jedini razlog zbog kojega mu je vrijedilo živjeti.

Kako se približavao svome odredištu, visoki borovi i čempresi zgusnuli su se na autocesti br. 1, te uobličili sivozeleni tunel što je bacao dugačke sjenke pri svjetlosti kasnog poslijepodneva. Danje bio bez oblaka i na čudnovat je način djelovao prijeteći; nebo je bilo blije-doplave boje, sumorno usprkos svojoj kristalnoj čistoći, za razliku od tropskoplavog neba na koje je bio naviknut u Los Angelesu. Iako je temperatura bila negdje između deset i petnaest stupnjeva, zubato sunce, nalik na odbljesak s ledene plohe, naizgled je smrzavalo boje krajolika i zasjenjivalo ih slojem lažnoga mraza.

Strah od smrti. To je bio najjači razlog na njegovome popisu. Iako je imao tek četrdeset dvije godine, bio visok sto sedamdeset sedam centimetara, težak osamdeset pet kilograma i trenutno zdrav, Sam Booker je već šest puta visio na rubu smrti, zavirio s onu stranu zavjese i prizor mu nije djelovao osobito zamamno.

S desne strane autoceste pojavio se putokaz: AVENIJA OCEAN, MOONLIGHT COVE, 3 KILOMETRA.

Sam se nije bojao samrtnih muka, jer one će proći za trenutak. Nije se bojao ni toga da će ostaviti svoj život nedovršenim, jer već nekoliko godina nije gajio nikakvih ciljeva, nada niti pak snova, pa se nije imalo što dovršavati. Ali doista se bojao onoga što slijedi nakon smrti.

Prije pet godina, više mrtav nego živ na operacijskom stolu, doživio je

stanje blisko smrti. Dok su kirurzi bjesomučno radili kako bi ga spasili, on je ustao iz svog tijela i sa stropa pogledao svoje truplo i liječnike oko njega. Zatim se odjednom zatekao kako juri kroz tunel prema zasljepljujućoj svjetlosti, prema drugoj strani: bio je to onaj kliše zagrobnog iskustva na kojemu je počivao senzacionalistički žuti tisak iz samoposluživanja. Vješti kirurzi u zadnji su ga tren povukli natrag u svijet živih, ali prije toga dopušteno mu je da pogleda što se nalazi s one strane tog tunela. Od tog prizora umalo se usrao od straha. Koliko god život znao biti okrutan, bilo je ugodnije suočiti se s njime nego s onime što, kako je sumnjao, čeka poslije njega.

Došao je do izlaza za Aveniju Ocean. Pri dnu rampe, na mjestu gdje Avenija Ocean skreće prema zapadu, ispod autoceste za pacifičku obalu, bio je još jedan natpis: MOONLIGHT COVE, 1 KILOMETAR. Nekoliko kuća zabijenih u purpurnu sjenu među drvećem s obje strane dvotračne asfaltna ceste; prozori su im blistali prigušenom žutom svjetlošću već jedan sat prije sumraka. Neke su bile sagrađene, napola od drveta, s izbačenim strehama, u bavarskome stilu za koji su tijekom četrdesetih i pedesetih godina neki arhitekti pogrešno vjerovali da se harmonično uklapa u obalu sjeverne Kalifornije. Bilo je tu i prizemnica u stilu Montereve, sa zidovima od bijelih dasaka ili pak prekrivenih sindrom od cedrovine te bogato urešenih arhitektonskim detaljima, koji su doduše spadali u rokoko stil iz bajke. Budući da se Moonlight Cove u zadnjih deset godina jako izgradio, mnoge su kuće bile elegantna, suvremena zdanja s brojnim prozorima; izgledale su poput brodova što se valjaju na nekoj nezamislivo visokoj plimi, a sad su nasukane na ovim brežuljcima iznad mora.

Kad je Sam stigao Avenijom Ocean u trgovačku četvrt dugačku šest stambenih blokova, odmah gaje obuzeo čudnovat osjećaj da nešto ne štima. Trgovine, restorani, taverne, tržnica, dvije crkve, gradska knjižnica, jedno kino i ostale ustanove jedva vrijedne pozornosti nanižale su se uz glavnu cestu koja se naginjala naniže prema oceanu, no za Sama je u toj zajednici postojalo nešto neobično, neodredljivo no vrlo snažno, od čega su ga prošli žmarci.

Nije mogao objasniti zašto je trenutačno tako negativno reagirao na to mjesto, iako je to moglo imati veze s turobnom međugrom svjetla i sjene. Sad, pri svršetku jesenjeg dana, na neveseloj sunčevoj svjetlosti, velika kamena katolička crkva izgledala je poput izvanzemaljske čelične građevine koja uopće nije izgrađena za čovjeka. Trgovina alkoholnim pićima s bijelim štukaturama ljeskala se kao da je izgrađena od kostiju izbjeljelih prolaskom vremena. Na mnogim izlozima sunce se, ledeno-bijelo, odbijalo poput vodopada dok je tonulo prema obzorju, kao da je naslikano kako bi prikilo poslove osoba koje rade iza tih izloga. Sjenke što su ih bacale zgrade, borovi i čempresi bile su ukočene, šiljate, s rubovima oštrim poput britve. 0

Sam je zakočio kod trećeg križanja, nakon što je prevalio oko pola puta kroz trgovačku četvrt. Budući da iza njega nije bilo prometa, zastao je kako bi proučio ljude na pločnicima. Nije ih bilo mnogo, osam do deset, a

i oni su proizveli dojam kao da nešto ne štima. Ipak, razlozi zbog kojih mu se nisu sviđjeli bili su manje određeni od onih koji su uobličili njegovu sliku o gradu. Ljudi su hodali brzo, s namjerom, uzdignute glave, s posebnim izgledom hitnosti koji se činio nepriličnim u lijenoj primorskoj zajednici sa samo tri tisuće duša.

Uzdahnuo je i krenuo dalje Avenijom Ocean govoreći sam sebi da mu se mašta previše raspalila. Moonlight Cove i ljudi u njemu vjerojatno mu ne bi djelovali ni najmanje neobični da tek prolazi ovuda prilikom dugačkog putovanja te da skrene s priobalne autoceste samo da bi objedovao u ovdašnjem restoranu. Umjesto toga, stigao je sa znanjem da ovdje ima nešto trulo pa je, dakako, vidio zlokobne znakove na savršeno nedužnom prizoru. Barem je tako govorio sam sebi. Ali znao je pravu istinu.

Došao je u Moonlight Cove zato što su ljudi ondje umirali, zato što su službena tumačenja njihove smrti bila sumnjiva, a nešto mu je nagoni govorilo da će istina, čim bude otkrivena, biti iznimno uznemirujuća. Tijekom godina stekao je povjerenje u svoje nagone; to ga je povjerenje držalo na životu.

Parkirao je unajmljeni Ford ispred trgovine darovima.

Prema zapadu, na udaljenome kraju mora sivog poput škrljevca, anemično sunce tonulo je niz nebo koje je polako postajalo blatnjavo-crveno.

Vijugavi pipci magle počeli su se uzdizati iz uzburkane vode. Osim što je bila tužna, usamljena i pomalo nemirna nakon višesatnog zatočeništva, bila je i preplašena. Naravno, nije bila onako preplašena kao jutros kad ju je otac prenio kroz kuću i ubacio u smočnicu. Tada je lamatala nogama, vrištala i bila užasnuta onime što je vidjela. Onime što su postali njezini roditelji. Ali onaj bijelo usijani užas nije mogao potrajati; postupno je splasnuo u prigušen grozničav strah od kojega je istodobno osjećala vrućinu i studen, nelagodu i glavobolju, gotovo kao na početku gripe.

Pitala se što će oni učiniti kad je napokon puste iz smočnice. Zapravo ne, nije brinula o tome što će napraviti, jer bila je prilično sigurna da već zna odgovor na to pitanje: promijenit će je tako da bude nalik na njih. Zapravo se pitala kako se ta preobrazba izaziva... i što će točno postati. Znala je da njezina majka i njezin otac nisu više obični ljudi, da su sad nešto drugo, ali nije iznalazila riječi kojima bi se opisalo što su to postali.

Njezin je strah bio pojačan činjenicom da su joj manjkale riječi kojima bi sebi protumačila što se događa u njezinu vlastitom domu, jer oduvijek je bila zaljubljena u riječi i imala je vjeru u njihovu snagu. Voljela je čitati sve: poeziju, novele, romane, dnevne novine, časopise, pa i poledinu kutije zobenih pahuljica ako ničega drugoga nije bilo pri ruci. Išla je u šesti razred, ali njezina učiteljica gđa Tokawa rekla je da čita kao da je već u prvome razredu gimnazije. Kad nije čitala, često je pisala vlastite priče. Prošle godine odlučila je da će, kad odraste, pisati romane nalik na one g. Paula Zindela, ili pak produhovljeno šašavog g. Daniela Pinkwatera ili pak, što je još najbolje od svega, nalik na one što ih piše gđica Andre Norton.

Ali sad su riječi presušile; njezin će život biti umnogome drukčiji od onoga što je zamišljala. Gubitak ugodne, knjiške budućnosti koju je planirala plašio ju je podjednako kao i promjene u njezinim roditeljima. Osam mjeseci prije svog dvanaestog rođendana Chrissie je postala vrlo svjesna koliko je život nepouzdan; bila je to turobna spoznaja za koju

nije bila osobito spremna.

Doduše, još se nije predala. Odlučila je boriti se. Neće im dopustiti da je preobraze bez otpora. Uskoro nakon što su je bacili u smočnicu, čim su joj se osušile suze, pregledala je sadržaj polica tražeći kakvo oružje. U smočnici se nalazila uglavnom hrana, u konzervama, staklenkama i zamotuljcima, ali ondje su i sredstva za pranje rublja te pribor za prvu pomoć i kućne poslove. Pronašla je nešto savršeno: malenu sprej-bocu WD-40, maziva na "naftnoj osnovi. Bila je tri puta manja od obične sprej-boce i bilo ju je lako skriti. Kad bi ih mogla

3.

U smočnici pokraj kuhinje Chrissie Foster je sjedila na podu, leđima naslonjena na policu sa zimmicom, i promatrala svoj sat. Pri jarkome svjetlu jedne jedine gole žarulje u grlu na stropu, vidjela je da je zaključana u toj malenoj prostoriji bez prozora već gotovo devet sati. Ručni je sat dobila za svoj jedanaesti rođendan, prije više od četiri mjeseca, i to ju je uzbudilo, jer nije to bio običan dječji sat s likovima iz crtica na brojačniku; bio je to pravi fini, ženski, pozlaćeni Timex s rimskim brojevima umjesto običnih. Isti je nosila i njezina majka. Dok ga je proučavala, Chrissie je bila obuzeta tugom. Sat je podsjećao na razdoblje sreće i obiteljskog zajedništva koje je zauvijek izgubljeno.

16

17

•

iznenaditi, poprskati im u oči i privremeno ih zaslijepiti, mogla bi pobjeći u slobodu.

Kao da čita novinski naslov, rekla je:

— Domišljata djevojčica spašava si život običnim kućanskim mazivom.

Uhvatila je WD-40 objema rukama tražeći u njemu utjehu.

Tu i tamo iz sjećanja bi joj se vratila jedna živa, uporna slika: lice njezina, oca onakvo kako je izgledalo kad ju je bacio u smočnicu — crveno i naduto od gnjeva, oči tamno obrubljene, nosnice raširene, usnice povučene sa zubi u divljem cereku, a svaka crta lica izobličena od bijesa.

— Vratit ću se po tebe — rekao je prskajući slinu u govoru. — Vratit ću se.

Tresnuo je vratima i čvrsto ih podupro naslonom kuhinjske stolice koju je uglavio pod kvaku. Poslije, kad se kuća utišala a njezini roditelji izgleda da su nekamo otišli, Chrissie je iskušala vrata, gurnula ih svom svojom snagom, ali nagnuta stolica predstavljala je nepomičnu prepreku.

Vratit ću se po tebe. Vratit ću se.

Njegovo izobličeno lice i krvlju podlivene oči naveli su je na misli o tome kako je g. Robert Louis Stevenson opisao ubilačkog Hydea u priči o doktoru Jekvllu, što ju je pročitala prije nekoliko mjeseci. U njezinu je ocu bilo ludila; nije bio isti čovjek kao prije.

Još je više uznemiravalo sjećanje na ono što je vidjela u predvorju na katu kad se vratila kući nakon što joj je pobjegao školski autobus te je iznenadila roditelje. Ne. Oni zapravo više nisu bili njezini roditelji.

Bili su... netko drugi.

Zadrhtala je.

Stegnula je bocu WD-40.

Odjednom, prvi put u nekoliko sati, začula je zviikove iz kuhinje.

Stražnja kućna vrata otvorila su se. Koraci. Barem dvoje, možda troje, četvero ljudi.

— Tu je unutra — reče njezin otac.

Chrissieno srce je zastalo, zatim zakucalo novim, bržim ritmom.

— Ovo neće biti baš brzo — reče neki drugi čovjek. Chrissie nije prepoznala njegov dubok, pomalo hrapav glas. — Vidite, to je složenije kod djeteta. Shaddack nije siguran da smo uopće još spremni za djecu.

Riskantno je.

— Mora biti preobražena, Tuckeru.

Bila je to Chrissiena majka Sharon, iako nije zvučala nalik na samu sebe.

Svakako, bio je to njezin glas, ali bez uobičajene blagosti, bez one prirodne muzikalnosti zbog koje je to bio upravo savršen glas za čitanje bajki.

— Ma da, naravno, moramo je obraditi — reče neznanac koji se očito zvao Tucker. — To znam. I Shaddack to zna. Uostalom, poslao me ovamo, ne? Samo kažem da bi moglo potrajati duže nego inače. Treba nam mjesto gdje je možemo svezati i promatrati prilikom preobrazbe.

— Upravo ovdje. U njezinoj sobi na katu. Preobrazba?

Chrissie je, sva uzdrhtala, ustala i stala sučelice vratima.

Uz struganje i zveket, nagnuta stolica odmaknuta je od kvake.

Uhvatila je sprej desnom rukom, dolje uz bok i napola iza sebe, s kažiprstom na prskaču.

Vrata su se otvorila i njezin je otac provirio i pogledao je.

Alex Foster. Chrissie gaje pokušavala zamisliti kao Alexa Fostera a ne kao svog oca, jednostavno kao Alexa Fostera, ali bilo je teško zanijekati da je u nekim stvarima on još uvijek njezin otac. Osim toga, »Alex Foster« nije bilo ništa primjerenije nego »otac«, jer on je bio sasvim nova ličnost.

Lice mu nije više bilo izobličeno od bijesa. Bio je sličniji sebi: gusta plava kosa; široko pristalo lice izraženih crta; jedva primjetne pjegice po obrazima i nosu. Ipak, vidjela je strašnu promjenu u očima. On kao daje bio ispunjen silnom hitnošću, oštrom napetošću. Gladan. Da, to je to: tata je djelovao kao da je gladan... opsjednut glađu, izbezumljen od gladi, upravo je umirao od gladi... ali ne za hranom, nego za nečim drugim. Nije shvaćala njegovu glad, ali naslućivala ju je; bila je to silna potreba koja je prouzročila neprestanu napetost u njegovim mišićima, potreba za golemom snagom, toliko vrela da se naizgled dizala s njega u valovima, poput pare s vrele vode.

— Izađi odatle, Christine.

Chrissie pusti da joj ramena klону, trepne kao da zadržava suze, pretjera s drhtajima koji su je prožimali, i pokuša steći sićušan, preplašen, poraženi izgled. Protiv volje je krenula naprijed.

— Dođi, dođi — reče on nestrpljivim glasom, mahnuvši joj da izađe iz smočnice.

Chrissie je zakoračila preko praga i ugledala svoju majku, koja je bila pokraj Alexa, malo iza njega. Sharon je bila lijepa, crvenka-stosmeđe kose i zelenih očiju, ali na njoj više nije bilo nikakve blagosti niti pak majčinstva. Pogled joj je bio tvrd, bila je promijenjena i puna one iste nervozne energije koju je jedva kontrolirala i koja je ispunjavala njezina

muža.

1819

Kod kuhinjskog je stola stajao neznanac u trapericama i vunenom sakou. To je očito bio onaj Tucker kojemu se njezina majka obratila: visok, vitak, sav sazdan od oštih rubova i kuteva. Njegova kratko ostrižena crna kosa bila je nakostriješena. Tamne oči bile su mu usađene ispod duboka, koščata čela; njegov kukast nos djelovao je poput kamena klina zabijena posred lica; usta su mu bila poput tanka proreza a čeljusti izražene kao u grabežljivca koji se hrani malenim životinjama i jednim* ih ugrizom napola pregriza. Nosio je crnu liječničku torbu.

Njezin je otac posegnuo za Chrissie dok je izlazila iz smočnice, a ona je munjevito potegnula bocu WD-40 i poprskala ga u oči s udaljenosti od oko pola metra. Još dok je otac urlikao od boli i iznenađenja, Chrissie se okrenula te poprskala i svoju majku, točno u lice. Napola zaslijepljeni, nespretno su je pokušali zgrabiti, ali ona im se izmaknula i pojurila preko kuhinje.

Tucker se smeo, ali uspio ju je uhvatiti za ruku.

Okrenula se prema njemu i ritnula ga u prepone.

Nije ju pustio, ali snaga je napustila njegove krupne ruke. Istrgnula se i otrčala u predvorje prizemlja bojom, te je lagano svjetlucao; sumaglica boje šljive počivala je na svemu, osim ondje gdje su ulične svjetiljke bacale obilje žute svjetlosti, umekšane maglom, a iznad svega nadvila se gusta tama koja je silazila na grad.

Na vidiku je bio tek jedan automobil u pokretu, udaljen tri stambena bloka, a Sam je bio jedini pješak u tom trenutku. Pustoš u sprezi s čudnovatim svjetlom umirućega dana usadila mu je osjećaj da je ovo napušten grad, nastanjen tek mrtvacima. Magla, koja se postupno zgušnjavala, uspinjala se brežuljkom iz smjera Pacifika, i pridonosila varci da su sve okolne trgovine napuštene, da ne nude nikakvu robu, osim paučine, tišine i prašine.

Baš si mračnjak, rekao je samome sebi. Beskrajno turoban.

Životno ga je iskustvo učinilo pesimistom. Traumatični tijek njegova dosadašnjeg života priječio je razgaljeni optimizam.

Pipci magle obavijali su mu se oko nogu. Na udaljenome rubu smrknutog mora, blijedo sunce već se napola zgaslo. Sam zadržti i uđe u tavernu nešto popiti.

Ondje su bila još tri gosta i, koliko se vidjelo, nijedan nije bio pretjerano raspoložen. U jednome separeu od crnog vinila sredovječan čovjek i žena nagingjali su se jedno prema drugome i prigušeno razgovarali. Jedan tip za šankom, siv u licu, bio je nagnut nad svojom čašom točena piva, koju je pridržavao objema rukama, i mrštio se kao da je upravo ugledao kako mu u piću pliva žohar.

U skladu sa svojim imenom, Vitezov most odisao je patvorenim britanskim ugođajem. Na poleđini svakoga barskog stolca bio je postavljen drukčiji grb, nesumnjivo preslikan iz kakva službenog priručnika o grbovlju, te izrezbaren u drvu i rukom oslikan. U jednome je kutu stajao oklop. Na zidovima su visjeli prizori s lova na lisice.

Sam se smjesti na osmome stolcu od čovjeka siva u licu. Poslužitelj mu užurbano priđe, usput brišući već gotovo besprijeckorno uglačanu hrastovu površinu šanka čistom pamučnom krpom.

— Izvolite gospodine, čime vas mogu poslužiti?

čovjek je bio zaokružen u svakom pogledu: malen, okrugao trbušić; mesnate podlaktice nagusto prekrivene crnom dlakom; bucmasto lice; premalena usta da bi bila u skladu s ostalim njegovim osobitostima; prćasti nos koji se završavao oblom kuglicom; oči zaokružene u toj mjeri da je cijelo vrijeme imao začuđen izraz.

— Imate li Guinness! — zapita Sam.

— To je temelj pravoga puba, ako mene pitate. Da ne držimo (ruinness... zaboga, mogli bismo postati slastičarnica. — Imao je milozvučan glas; svaka riječ koju je izgovorio djelovala je glatko i zaobljeno,

4.

Sumrak se spuštao s istoka na Moonlight Cove, kao daje to nekakva magla što se ne sastoji od vode nego od zadimljene purpurne svjetlosti. Kad je Sam Booker izašao iz automobila, zrak je bio studen; bilo mu je drago što ispod jakne od kordsamta nosi vunenu vestu. U trenutku dok je fotočelija uključila sve ulične svjetiljke istodobno, on je koračao Avenijom Ocean, gledao u izloge, privikavao se na grad.

Znao je da je Moonlight Cove uspješno mjesto, da u njemu doslovno nema nezaposlenosti, i sve to zahvaljujući tvrtki New Wave Microtechnology, no ipak je vidio znakove neuspješna poslovanja. Trgovina »Tavlorovi fini darovi« i Saengerova draguljarnica bili su ispražnjeni; kroz njihove prašnjave izloge od metalizirana stakla vidio je prazne police i prazne izložbene ormariće te duboke, nepomične sjenke. »Novi trendovi«, trgovina pomodnom odjećom, imala je rasprodaju pred zatvaranje, a sudeći po suši kupaca njihova se roba slabo prodavala unatoč pedeset do sedamdeset posto nižim cijenama.

Dok je prešao dva stambena bloka prema zapadu, do ruba grada uz plažu, prešao ulicu i vratio se tri bloka drugom stranom Avenije Ocean do taverne Vitezov Most, sumrak je brzo padao. Sedefasta magla dopirala je s mora i zrak je djelovao kao da se prelijeva u duginim

2021

upravo onako kako je i izgledao. Djelovao je neobično uslužno. — Želite li ledeno pivo ili tek malo ohlađeno? Imam i jedno i drugo.

— Sasvim malo ohlađeno.

— Pametno! — kad se vratio s Guinnessom i čašom, poslužitelj je rekao: — Zovem se Burt Peckham. Vlasnik sam ovoga.

— Sam Booker — reče Sam nalijevajući pivo niz stijenku čaše kako bi se stvorilo što manje pjene. — Lijepo vam je ovo mjesto, Burt.

— Hvala. Možete to razglasiti. Pokušavam održati prisnu atmosferu i dobro opskrbljen podrum. I nekad se okupljalo prilično mnoštvo ljudi, ali izgleda da je u zadnje vrijeme veći dio grada prešao u trezvenjake ili su pak ljudi počeli kuhati pivo u vlastitim podrumima. Ne znam što je od toga posrijedi.

— Hja, ponedjeljak je.

— Posljednjih nekoliko mjeseci nije uopće neobično da budemo poluprazni čak i subotnjih večeri, a to se nikad prije nije događalo.

Okruglo lice Burta Peckhama naboralo se od brige. Dok je govorio, polako je brisao plohu šanka. — Što li je to... Mislim da je ona pošast za zdravim životom, što već dugo opsjeda ljude u Kaliforniji, konačno otišla predaleko. Svi borave kod kuće, izvode aerobik uz video, jedu pšenične klice i bjelanjke, ili kog već uopće vruga jedu, a piju isključivo običnu vodu, voćni sok i ptičje mlijeko. Gledajte, čašica-dvije na dan godi zdravlju.

Sam otpije malo piva i zadovoljno uzdahne.

— Ovo bogme ima okus kao da godi zdravlju — reče.

— I godi. Pospješuje cirkulaciju. Regulira probavu. Svećenici bi svake nedjelje trebali hvaliti vrline tog pića, a ne propovijedati protiv njega.

Sve neka bude umjereno, a to se odnosi i na dva-tri piva na dan. —

Vjerojatno je shvatio da pretjeruje s brisanjem šanka, jer objesio je krpu na kukicu i prekrižio ruke na grudima. — Ovdje ste samo u prolazu, Sam?

— Zapravo — slaže Sam — skitaram uz obalu; krenuo sam iz Los Angelesa i idem gore sve do Oregona. Tražim pogodno mjesto na kojemu bih proživio polumirovinu.

— Mirovinu? Valjda se šalite.

— /"o/umirovinu.

— Ali imate tek, koliko, četrdeset, četrdeset jednu?

— četrdeset dvije.

— A što ste inače, pljačkaš banke?

— Burzovni mešetar. Tijekom godina nekoliko sam puta dobro uložio novac. Mislim da bih sad mogao napustiti ono borilište i sasvimse pristojno snaći s ovime što imam. Htio bih se skrasiti na nekom mirnom mjestu, bez smoga i zločina. Već mi je dosta Los Angelesa.

— Ljudi doista zarađuju novac na burzi? — zapita Peckham. — Mislio sam da je to podjednako dobar način ulaganja kao i kockarski stol u Renou. Nisu li svi propali prije nekoliko godina kad je burza eksplodirala?

— Za malog čovjeka to je lutrija, ali možete dobro proći kao mešetar, osobito ako vam uspjeh ne zavrti glavom. Burza vam je kao i svako drugo tržište, ne može vječito ni uspjevati niti pak propadati; samo morate naslutiti pravi trenutak kad treba zaplivati protiv struje.

— S četrdeset dvije godine u mirovini — zaneseno reče Peckham.

— A kad sam ja počeo krčmariti, mislio sam da sam zbrinut za čitav život.

Rekao sam ženi: kad su dobra vremena, ljudi piju da bi proslavili, kad su loša, da bi zaboravili, pa nema boljeg posla od taverne. A gledajte sad. — Širokim pokretom ruke prešao je preko prostorije.

— Bolje bih prošao da u samostanu prodajem kondome.

— Može li još jedan Guinness! — zapita Sam.

— Hej, možda još ima nade za ovo mjesto!

— Možda je Moonlight Cove upravo ono što tražim — reče Sam kad se Peckham vratio s drugom bocom tamnoga piva. — Mislim da ću ostati nekoliko dana, da malo vidim kako se ovdje diše. Možete li mi preporučiti kakav motel?

— Ostao je samo jedan. U ovom gradu turizam nikad nije osobito cvao.

Valjda ovdje nikome to nije bilo baš ni potrebno. Do ovog ljeta imali smo četiri motela. Sad su tri zatvorena. Ne znam... I uz svu svoju ljepotu, ovaj gradić možda umire. Koliko ja vidim, broj stanovnika ne pada ali...

kvragu, nešto u njemu odumire. — Ponovno je zgrabio krpu i počeo laštiti hrastovinu. — No, bilo kako bilo, pogledajte prenoćište Laguna u Cvpress

Laneu. To vam je zadnja ulica koja se križa s Avenijom Ocean; proteže se uz obalu, pa ćete vjerojatno dobiti sobu i pogledom na ocean. Čisto, tiho mjesto.

5.

Na kraju predvorja u prizemlju Chrissie Foster otvorila je ulazna \ i ata. Pojurila je preko širokoga trijema te niz stubište, posrnula, vratila ravnotežu, skrenula nadesno i potrčala preko dvorišta, pokraj plave 11 nude koja je očito pripadala Tuckeru, te se zaputila prema stajama. I milo joj se da odlučno lupkanje njezinih tenisica odjekuje poput topovskih pucnjeva u sumraku koji se brzo spuštao. Poželjela je da

2223

može trčati u tišini... i brže. čak i ako njezini roditelji i Tucker ne dođu do trijema prije nego je progutaju sjenke, ipak će čuti kamo se zaputila.

Veći dio neba bio je zagorjelo crne boje, iako je zapadno obzorje bilo obilježeno tamnocrvenim sjajem, kao da se sva svjetlost listopadna dana skuhalo, te je od nje ostao tek ovaj intenzivan grimizni talog, koji se slegnuo na dnu nebeskoga kotla. Pramenovi magle puzali su s obližnjega mora i Chrissie se nadala da će se brzo zgusnuti, do gustoće pudinga, jer trebat će joj jača zaštita.

Došla je do prve od dvije dugačke staje i povukla velika vrata ustranu. Preplavili su je poznati, nimalo neugodni mirisi — slama, sijeno, zob, konji, ulje za masiranje, kožnata sedla i sasušeni izmet.

Prekidač za svjetlo škljocnuo je na njezin pritisak i tri slabe žarulje žmirnule su dovoljno snažno da prigušeno rasvijetle zgradu, a da ne uznemire stanare u njoj. S obje strane prolaza od nabijene zemlje smjestilo se po deset prostranih pregrada za konje, i radoznali su konji zavirili prema njoj iznad nekoliko niskih vrata. Nešto tih konja pripadalo je Chrissienim roditeljima, ali većina ih je ovdje bila tek smještena, a pripadali su ljudima iz Moonlight Covea i okolice. Konji su šmrkali i frktali, a jedan je i tiho zanjištao dok je Chrissie potrčala pokraj njih do zadnje pregrade slijeva, gdje je prebivala pjegavo-siva kobilica po imenu Godiva.

U pregrade se moglo ući i s vanjske strane zgrade, iako su u ovo hladno godišnje doba vanjska vrata bila zasunjena i s gornje i s donje strane kako iz konjušnice ne bi izlazila toplina. Godiva je bila pitoma kobilica i osobito privržena Chrissie, no plaha kad joj se prilazilo u mraku; mogla bi se propeti ili pak ritnuti nogama budu li njezina vanjska vrata iznenada otvorena u ovo doba dana. Budući da Chrissie nije smjela izgubiti makar i nekoliko trenutaka na umirivanje svoje kobile, morala joj je prići iz unutrašnjosti staje.

Godiva je bila spremna za nju. Kobilica je protresla glavom, zabacila gustu i sjajnu bijelu grivu po kojoj je i dobila ime, te otpuhnula zrak kroz nozdrve u znak pozdrava.

Chrissie je bacila pogled otraga, prema ulazu, očekujući da svakog trenutka upadnu Tucker i njezini roditelji, te otkračunala niska vrata. Godiva izađe u prolaz između dva reda pregrada.

— Budi dama, Godiva. Daj, molim te, budi mi dobra.

Nije imala vremena da osedla kobilu niti pak da je zauzda. Stavi-vši ruku na Godivin bok, povelala ju je pokraj prostorije s konjskom opremom i zobnice koje su zauzimale pozadinu konjušnice. Usput je preplašila miša koji joj je pojurio preko puta do zakutka u sjeni. Rastvorila je vrata s te strane i hladan je zrak jurnuo unutra.

Bez stremena kojim bi poduprla nogu Chrissie je bila premalena da bi uzjahala Godivu.

U kutu pokraj prostorije s opremom stajao je kovački stolac za potkivanje. Držeći ruku na Godivi kako bi je umirila, Chrissie je zakvačila stolac jednim stopalom i privukla ga uz bok kobile.

Iza nje, s udaljenog kraja konjušnice, Tucker je povikao:

— Ovdje je! U staji! Potrčao je prema njoj.

Stolac nije bio dovoljno visok i nije bio prikladna zamjena za stremen. Čula je kako lupaju Tuckerovi koraci, bliže, sve bliže, ali nije gledala prema njemu.

— Imam je! — uskliknuo je.

Chrissie zgrabi prekrasnu Godivinu bijelu grivu, baci se na krupnu kobilu i uzdigne se, sve više, visoko zabacujući nogu; očajnički je grebla po kobilinu boku i snažno vukla za grivu. To je jamačno boljelo Godivu, ali stara je djevojka sve to stoički podnosila. Nije se propela niti pak zanjistala od boli, kao da joj je neki konjski nagon govorio da život njezine malene ovisi o stalozenosti. Zatim se Chrissie našla na Godivini leđima, opasno se nagnula ali i zadržala, čvrsto je stežući koljenima, s jednom rukom punom grive, te pljesnula kobilu po boku.

— Idemo!

Tucker ju je dostigao upravo dok je izustila tu jednu riječ, zgrabio je za nogu, dohvatio joj traperice. Duboko usađene oči bile su mu izbezumljene od bijesa; puhao je kroz nozdrve a tanke usnice povukle su mu se sa zuba. Ritnula ga je pod bradu i izgubio je stisak.

Godiva je istodobno skočila prema naprijed kroz otvorena vrata, u noć.

— Ima konja! — povikao Tucker. — Na konju je!

Siva kobila pojurila je ravno prema travnatoj padini koja je vodila prema moru udaljenome nekoliko stotina metara, gdje je posljednje blatinjavocrveno svjetlo sutona oslikavalo slabašne, treptave oblike na crnoj vodi. Ali Chrissie nije željela silaziti do obale zato što nije bila sigurna koliko je visoka plima. Na nekim mjestima uz obalu plaža nije bila široka čak ni za oseke; ako je plima sad visoka, duboka voda na nekim će mjestima dopirati sve do stijenja i strme obale, te na taj način sprečavati prolaz. Nije mogla riskirati da odjaše u slijepu ulicu dok je progone roditelji i Tucker.

2425

čak i bez pomoći sedla i u punome galopu Chrissie se uspjela povući u bolji položaj na kobili, i čim se više nije nagnjala na jednu stranu poput kaskadera, zarinula je obje šake u gustu bijelu grivu, zgrabila rukohvat te grube dlake i pokušala je upotrijebiti kao zamjenu za uzde. Natjerala je Godivu da skrene nalijevo, suprotno od mora, suprotno i od

kuće, natrag uz staju pa dalje prema prilaznome putu, dugačkom oko jednog kilometra, što je vodio do okružne ceste na kojoj će lakše pronaći pomoć. Umjesto da se pobuni zbog takva grubog postupka, strpljiva je Godiva odmah poslušala i skrenula nalijevo isto tako lijepo kao da je osjetila potezanje uzda kroz žvale. Tutnjava njezinih kopita odjekivala je pokraj zidova konjušnice dok su jurili pokraj te zgrade.

— Ti si prava cura! — povika Chrissie kobili. — Volim te, curo stara! Bez pogibelji su prošli u širokome luku oko istočnog ulaza u staju, kuda je ušla po kobilu, a gdje je sada opazila kako izlazi Tucker. Bio je očigledno iznenađen stoje vidi kako se zaputila u tom pravcu umjesto da je otišla prema oceanu. Pojurio je prema njoj, i bio je zapanjujuće brz, ali nije bio par Godivi.

Došle su do prilaznoga puta i Chrissie je vodila Godivu po mekanome tlu sa strane, paralelno uz tu tvrdi cestu. Nagnula se naprijed, priljubila uz kobilu što je jače mogla, u strahu da ne padne, i svaki odrešiti udarac kopita prostrujao joj je kroz kosti. Glava joj je bila okrenuta ustranu, tako da je vidjela kuću slijeva, prozore prepune svjetlosti ali bez dobrodošlice. To više nije bio njezin dom; bio je to pakao unutar četiri zida, pa joj se svjetlost s prozora pričinjavala poput demonske vatre u prostorima Hada.

Odjednom je ugledala kako nešto juri preko travnjaka prema prilaznome putu, prema njoj. Bilo je nisko i brzo, veličine čovjeka, ali trčalo je četveronoške, ili gotovo četveronoške, te poskakivalo dvadesetak metara od nje i približavalo joj se. Ugledala je još jednu podjednako bizarnu priliku, gotovo iste veličine kao prva, kako trči iza nje. Iako su obje spodobе bile osvjetljene odostraga, svjetošću s prozora, Chrissie je mogla razabrati tek njihov vanjski oblik, pa ipak je znala o čemu je riječ. Ne, točnije: o kome je riječ, ali još uvijek nije znala što su oni bili, iako ih je jutros vidjela u predvorju na katu; znala je što su nekoć bili — ljudi poput nje — ali nije znala što su sad.

— Idemo, Godiva, idemo!

čak i bez udarca uzdama u znak da pojuri, kobila je produljila korak, kao da je mislima povezana s Chrissie. Ostavile su kuću za sobom, bjesomučno jureći preko travnata polja, usporedno s prilaznim putem od makadama, te se uz zvižduk približavale okružnoj cesti, oko pola kilometra prema istoku. Kobila spretnih nogu upinjala je mišiće u bedrima i njezin je moćni korak bio toliko uljuljkujuće ritmičan i uznosit da je Chrissie uskoro jedva bila prisebna koliko se njiše i poskakuje jašući; činilo se kao da klize preko zemlje, gotovo lete.

Pogledala je preko ramena i nije vidjela kako one dvije prilike poskakuju, iako nije bilo sumnje daje progone kroz nagomilane sjenke. Dok je blatnjavocrveni sjaj na zapadnome obzorju gasnuo u tamnopur-purnu boju, dok su se svjetla kuće brzo udaljavala te dok je polumjesec provirio jednim svojim srebrnastim rogom iznad crte brežuljaka na istoku, vidljivost je bila slaba.

Iako nije vidjela one progonitelje koji su išli pješice, bez ikakve je poteškoće zapazila farove Tuckerove plave Honde. Ispred kuće, koja je sad bila nekoliko stotina metara iza nje, Tucker je skrenuo automobilom na prilazni put i pridružio se potjeri.

Chrissie je bila prilično sigurna da Godiva može trčati brže od bilo kojeg čovjeka ili životinje, s iznimkom kakva boljeg konja, ali znala je da se kobila ne može mjeriti s automobilom. Tucker će ih dostići za nekoliko

sekundi. Lice tog čovjeka bilo joj je jasno u sjećanju: koščato čelo, grbav nos, duboko usađene oči, poput dvije tvrde, crne pikule. Odlikovao se onom aurom neprirodne vitalnosti koju je Chrissie ponekad viđala u svojih roditelja; bila je riječ o nervoznoj energiji koju je pratio čudnovat izglednjeli izgled. Znala je da će on učiniti bilo što kako bi je zaustavio, da bi čak mogao pokušati srušiti Godivu Hondom.

Dakako, nije mogao slijediti Godivu automobilom preko zemljana terena. Chrissie je protiv svoje volje koljenima i grivom u svojoj desnici skrenula kobilu od prilazna puta i okružne ceste, gdje bi vrlo vjerojatno brzo naišli na pomoć. Godiva ju je poslušala bez oklijevanja i zaputile su se u šumu koja je počivala s udaljene strane livade, petsto metara prema jugu.

Chrissie je vidjela šumu tek kao crnu, nakostriješenu masu što se nejasno ocrtavala na tek nešto manje mračnome nebu. Pojednosti tla koje je morala prijeći jasnije se sjećala nego što ih je vidjela. Molila se da konj bolje vidi noću nego ona.

— To je moja cura, idemo, idemo, dobra moja stara, idemo! — doviknula je kobilu u znak ohrabrenja.

Podizale su vjetar u oštrome, nepomičnom zraku. Chrissie je bila svjesna Godivina vrelog daha koji je jurio pokraj nje u obličju

2627

kristaliziranih oblačaka, a i njezin se dah dimio kroz otvorena usta. Srce joj je udaralo u ritmu s bjesomučnim toptanjem kopita i umalo se osjećala kao da ona i Godiva nisu jahač i konj nego jedno biće, s istim srcem, krvi i dahom.

Iako je bježala da spasi živu glavu, bila je isto toliko ugodno uzbuđena kao što je bila prestravljena, i ta ju je spoznaja osupnula. Bila je suočena sa smrću, možda čak s nečime gorim od smrti i bilo je to neobično .uzbudljivo, privlačno na neki mračan način, i to u tolikoj mjeri da si to nikad ne bi mogla ni zamisliti. Gotovo se podjednako pribojavala neočekivana uzbuđenja koliko i ljudi koji su je progonili.

čvrsto se stisnula uz sivu kobilu, povremeno poskakujući na njezinim golim leđima, podižući se opasno visoko, no čvrsto se držala, stežući vlastite mišiće u znak sućuti prema konju. Sa svakim korakom koji je tresao zemlju Chrissie je postajala sve sigurnija da će pobjeći. Kobilu je bila srčana i izdržljiva. Pošto su prešle tri četvrtine polja, dok se šuma nadvila nad njih, Chrissie je odlučila ponovno skrenuti prema istoku čim dođu do drveća, ne izravno prema okružnoj cesti nego otprilike u tom smjeru, a zatim...

Godiva je pala.

Kobila je zagazila u nešto duboko — rupu poljske vjeverice, ulaz u zečje leglo, možda u prirodnu rupu izlokana od kiše — posrnula te izgubila ravnotežu. Pokušala se ispraviti, no nije uspjela nego je pala, prestravljeno vrisnuvši.

Chrissie se bojala da će kobilu tresnuti na »ju, da će je zdrobiti ili joj barem slomiti nogu. Ali nije bilo stremena u kojemu bi joj zapela noga, niti pak roga sedla koji bi joj uhvatio odjeću, a budući da je nagonski

pustila Godivinu grivu, odmah je zbačena, točno preko kobi-line glave visoko u zrak. Iako je tlo bilo meko i obloženo debelim slojem divlje trave, pala je uz takav udarac da je zatrnula, sav joj je zrak izletio iz pluća i toliko je snažno udarila zubima o zube da bi pregrizla jezik da je bio među njima. Ali našla se tri metra od kobile i na sigurnome u tom pogledu.

Godiva je prva ustala, trenutak nakon što je pala. Očiju razro-gaćenih od straha, prokaskala je pokraj Chrissie, pazeći na prednju desnu nogu koju je očito samo uguanula; da je bila slomljena, kobile ne bi ni ustala.

Chrissie je dozvala kobilu, bojeći se da će odlutati. Ali dah joj je izlazio tek u isprekidanim naletima i kroz usne joj je prošao tek šapat:

— Godival

Kobila je produžila prema zapadu, natrag prema moru i stajama. Kad se Chrissie napokon podigla na ruke i koljena, sinulo joj je da joj šepavi konj neće biti ni od kakve koristi pa nije više pokušavala dozvati kobilu. S mukom je uzimala zrak i bila je pomalo ošamućena, ali znala je da mora krenuti dalje, jer nesumnjivo su je još vrebali. Vidjela je Hondu, uključenih farova, parkiranu uz cestu više od tristo metara sjevernije. Pošto je sav krvavi sjaj sutona nestao s obzorja, polje je bilo crno. Nije mogla razabrati jesu li niske, gipke prilike još uvijek ondje, iako je znala da se jamačno približavaju te da će je uhvatiti za minutu-dvije. Uspravila se na noge, okrenula prema jugu u smjeru šume, teturala desetak-petnaestak metara, sve dok joj se noge nisu oporavile od siline pada, te naposljetku potrčala.

6.

Tijekom godina Sam Booker je otkrio da je kalifornijska obala cijelom svojom dužinom uljepšana pristalim krčmama koje se odlikuju majstorski isklesanim kamenom, drvenom gradom potamnjelom od vremena, lučnim stropovima, brušenim staklom i dvorištima s bujnom vegetacijom i prilaznim putevima od rabljene opeke. Usprkos udobnim slikama koje je njegovo ime izazivalo i iznimnom krajoliku koji ga je okruživao, prenoćiš[^] Laguna nije spadalo među te kalifornijske dragulje. Bila je to obična četverokutna dvokatna kutija sa štukaturama i četrdeset soba, na čijem se jednome kraju nalazila neugledna kavana, a bazena nije bilo. Pogodnosti su bile ograničene na ledomate i hladnjake s gaziranim pićima na oba kata. Natpis iznad motelskog ureda nije bio niti nametljiv niti pak izrađen u umjetnički uobličenomome modernom neonu; bio je tek malen i jednostavan... i jeftin.

Recepcionar u večernjoj smjeni dao mu je sobu na drugome katu I pogledom na more, iako smještaj nije bio važan Samu. No sudeći po polupraznom parkiralištu, nije vladala nestašica soba s pogledom. Svaki kat motela imao je po dvadeset soba u skupinama po deset, a bile su povezane zajedničkim predvorjem sa sintetičkim sagom narančaste boje od koje su peklye oči. Iz soba prema istoku pružao se pogled U Cvpress Lane; sobe okrenute zapadu gledale su prema Pacifiku. Njegova se soba nalazila na sjeverozapadnome uglu: prostrani krevet I ulegnutim madracom i pohabanom plavozelenom posteljinom, noćni Ormarići s ožiljcima od cigareta, televizor pričvršćen na stalku, stol, ch ije sjedalice s naslonjačima, komoda s ožiljcima od cigareta, telefon,

kupaonica ijedan veliki prozor u kojemu je bilo uokvireno more zastrto noću.

Pomislio je daje ambijent dušu dao za razočarane putujuće trgovce koje je napustila sreća i koji se kolebaju na rubu ekonomske propasti. Kad bi počinjali samoubojstvo na službenom putu, to bi vjerojatno radili u ovakvim sobama.

Raspakirao je svoja dva kovčega te stavio odjeću u ormar i ladice komode. -Zatim je sjeo na rub kreveta i zagledao se u telefon na noćnom ormariću.

Trebao bi nazvati Scotta, svog sina, koji je kod kuće u Los Angelesu, ali nije to mogao obaviti s ovog telefona. Poslije, ako se ovdašnja policija počne zanimati za njega, mogli bi posjetiti prenoćište Lagunu, pregledati mu račun za međugradske razgovore, provesti istragu o brojevima koje je nazvao i pokušati dokučiti njegov stvarni identitet na osnovi identiteta osoba s kojima je razgovarao. Želi li da ne bude razotkriven, mora s telefona u svojoj sobi zvati isključivo svoj broj za vezu u uredu FBI u Los Angelesu; bila je to sigurnosna linija na kojoj će mu odgovoriti: »Birchfield osiguranje, mogu li vam pomoći?« Nadalje, u spisima telefonske tvrtke ta je linija doista bila prijavljena na Birchfield, nepostojeću tvrtku u kojoj je Sam tobože bio burzovni mešetar; nije postojao način da se preko nje dođe do FBI. Zasad još nije imao ništa za izvjestiti, pa nije ni podignuo slušalicu. Kad izađe na večeru, može nazvati Scotta s javne govornice.

Nije imao volje razgovarati s dječakom. Bit će to isključivo poziv iz dužnosti. Sam ga se pribjavao. Razgovori sa sinom prestali su mu činiti zadovoljstvo još prije barem tri godine, kad je Scottu bilo trinaest godina i već je jednu godinu živio bez majke. Sam se zapita da li bi dječak skrenuo baš tako brzo ili tako potpuno da je Karen poživjela. Te su ga misli, dakako, odvele u razmišljanje o vlastitoj ulozi u Scottovoj silaznoj putanji: bi li se dječak pokvario bez obzira na kakvoću roditeljske paske kojoj je bio podvrgnut; je li njegov pad bio neizbježan, je li se radilo o slabosti u njemu ili pak u zvijezdama? Ili je pak Scottov pad bio izravna posljedica toga što mu otac nije uspio pronaći način da ga usmjeri na neki bolji, vedriji put?

Nastavi li se gristi zbog toga, posegnut će za svojim pištoljem upravo u tom prenoćištu Laguni, iako nije bio putujući trgovac.

Tamno pivo Guinness.

Dobra meksička hrana.

Goldie Hawn.

Strah od smrti. Bio je to prokleta kratak popis razloga zbog kojih vrijedi živjeti, i bilo je odviše patetično mozgati o njemu, ali možda je bio upravo dovoljno dug.

Pošto je obavio nuždu, oprao je ruke i lice hladnom vodom. Još se osjećao umorno, nimalo svježije.

Skinuo je sako od kordsamta, izvadio iz kovčega tanku, podatnu kožnatu futrolu za pištolj i stavio je preko ramena. U kovčegu je bio i Smith & Wesson kalibra.38, koji je sad napunio. Zataknuo ga je u futrolu prije nego je ponovno navukao sako. Sakoi su mu bili posebno krojeni kako bi prikriili oružje; nije se vidjela nikakva izbočina a futrola je bila

smještena toliko sa strane da se nije lako mogla vidjeti čak ni kad ne bi zakopčao sako.

Za tajnih zadataka Samovo lice i tijelo bili su podjednako dobro prilagođeni kao i njegovi sakoi. Bio je visok sto sedamdeset osam centimetara, ni previsok ni prenizak. Težio je osamdeset pet kilograma, uglavnom mišića i kostiju, malčice ugojen, no nije bio tip dizača utega krupne šije koji bi privlačio pozornost. Lice mu nije bilo ništa osobito: ni ružno ni lijepo, ni preširoko ni preusko, bez ikakvih oštih ili pak tupih crta, nenagrđeno ičime i bez ožiljaka. Sivosmeđa kosa bila mu je ošišana na umjerenu dužinu i u umjerenome stilu, prikladna svakom vremenu, i ne bi bila zapažena ni u doba jež-frizure niti pak u doba uvojaka koji sežu do ramena.

Od svih pojedinosti njegova izgleda jedino su mu oči doista privlačitejši>ozornost. Bile su sivoplave, prošarane tamnijom nijansom plave boje. Žene su mu često govorile da ima najljepše oči što su ih ikad vidjele. Nekoć je još mario za to što su žene govorile o njemu.

Slegnuo je ramenima i provjerio visi li mu futrola besprijekorno.

Nije očekivao da će mu večeras biti potreban pištolj. Još nije počeo njuškati po okolici niti je pak privukao pozornost na sebe; budući da još nikoga nije gurnuo, nitko nije bio spreman ni da ga odgurne natrag.

Bez obzira na to, odsad će nositi revolver. Nije ga mogao ostaviti u motelskoj sobi niti ga pak zaključati u unajmljenu automobilu. Proveo je li netko temeljitu pretragu, pronaći će pištolj i on će biti razotkriven.

Nijedan sredovječni mešetar koji traži priobalno utočište u kojemu će provesti mirovinu ne šeće se naoružan zdepastim oružjem kalibra.38, te izrade i tog modela. Bio je to policijski pištolj.

Spremio je ključ u džep i pošao na večeru.

3031

7. Tessu obuzme želja da kroči na plažu s koje je njezina sestra one ponoći navodno zaplivala prema groblju, da bi nekoliko dana poslije ista ta plaža izbacila njezino naduto, izmrcvareno truplo. Okrenula se od prozora i uključila svjetiljku pokraj uzglavlja. Izvadila je smeđu kožnatu jaknu s vješalice u ormaru, odjenula je, prebacila torbicu preko ramena i izašla iz sobe, zaključavši za sobom vrata. Bila je uvjerenjena, bez ikakve osnove, da će, ode li jednostavno na plažu i stane na mjesto gdje je navodno stajala Janice, otkriti kakav ključ stvarne priče, s pomoću čudesna nadahnuća ili pak intuicije.

Nakon što se prijavila na recepciji, Tessa Jane Lockland dugo je stajala pokraj velikog prozora svoje sobe u prenoćištu Laguni, ne zapalivši svjetlo. Zurila je u golem, mračan Pacifik i plažu s koje se njezina sestra Janice navodno zaputila u zlokobno odlučan zadatak samouništenja. Službena je priča glasila da je Janice sama otišla noću na obalu, u stanju intenzivne depresije. Prije toga je uzela silnu dozu sredstva za smirenje i progutala pilule s nekoliko gutljaja iz limenke dijetne Coca Cole. Zatim je skinula odjeću i zaplivala prema pučini. Izgubila je prisebnost pod utjecajem sedativa te uskoro potonula u hladan morski zagrljaj i utopila se.

— Govnarije — tiho reče Tessa, kao da razgovara sa svojim nejasnim odsjajem s hladnoga stakla.

Janice Lockland Capshaw bila je optimist, nepopravljiv optimist, a ta je osobina bila toliko uobičajena u Locklandovih da se moglo raditi o genima. Nijednom u životu Janice nije sjela u kut obuzeta samosažaljenjem; da je to samo pokušala, za nekoliko sekundi počela bi se smijati shvativši koliko je to glupo, ustala bi i otišla u kino, ili pak na fiziološki ljekovito trčanje. čak i kad je umro Richard, Janice nije dopustila da joj bol metastazira u depresiju, iako gaje silno voljela.

I što ju je onda gurnulo u takav neobuzdani emocionalni vrtlog? Tessa je, razmišljajući o priči koju joj je policija htjela prodati, silom postala sarkastična. Možda je Janice otišla u restoran gdje su joj poslužili lošu večeru, i taj ju je događaj toliko pogodio da je samoubojstvo bilo jedini moguć izlaz. Ma da. Ili joj se možda pokvario televizor pa je propustila svoju omiljenu limunadu, što ju je natjeralo u neizlječivu depresiju. Sto posto. Takve su priče bile otprilike podjednako uvjerljive kao i besmislice koje su policija Moonlight Covea i mrtvozornik stavili u izvještaj.

Samoubojstvo.

— Govnarije — ponovi Tessa.

S prozora motelske sobe vidjela je tek usku traku plaže, koju su zapljuskivali zapjenjeni valovi. Pijesak je bio nejasno vidljiv pod zimskom svjetlošću četvrt-punog mjeseca koji se tek digao; djelovao je poput blijede vrpce koja zavija prema jugu i prema sjeveru oko uvale.

8.

Dok se mjesec od kovana srebra uzdizao nad mračnim brežuljcima prema istoku, Chrissie je jurila uz rub drveća tražeći put u šumu prije nego je pronađu njezini čudnovati progonitelji. Brzo je došla do kamenjara nazvana Piramida zbog toga što je ta nakupina stijena, dvostruko viša od nje, imala tri stranice i završavala se vrškom zaobljenim od vremena. Kad je bila manja, zamišljala je da su to prije mnogo stoljeća sagradili sićušni Egipćani izgubljeni u prostoru. Budući da se godinama igrala na ovome polju i u toj šumi, poznavala je teren podjednako dobro kao i prostorije u vlastitoj kući, a svakako se ovdje bolje snalazila nego njezini roditelji ili pak Tucker, zbog čega je bila u prednosti. Projurila je pokraj kamenjara Piramide u mrak ispod drveća, na usku jelensku stazu koja je vodila prema jugu.

Nikoga nije čula iza sebe i nije gubila vrijeme škiljeći u mrak. Ali držala je da će njezini roditelji i Tucker, kao pravi grabežljivci, vrebati u tišini te se pokazati tek kad je zaskoče.

Priobalne šume sastojale su se uglavnom od brojnih vrsta bora, iako je uspijevalo i nešto bjelogorice, čije je lišće pri dnevnome svjetlu plamsalo skrletnom jesenjom bojom no sad je bilo crno poput komadića mrtvačkoga pokrova. Chrissie je krenula zavojitom stazom; teren se naginjao prema kanjonu. U više od pola šume drveće je raslo na dovoljnoj međusobnoj udaljenosti da bi omogućilo hladnom sjaju nepunog mjeseca da prodre do grmlja i položi na stazu ledenu koru svjetlosti. Nadolazeća magla još je bila previše rijetka da bi prigušila previše tog slabašnog svjetlucanja, ali na drugim mjestima isprepletene su grane zaustavljale svjetlost mjeseca.

čak i ondje gdje je mjesečina pokazivala put, Chrissie se nije usuđivala potrčati, jer zacijelo bi se spotaknula o površinsko korijenje

drveća koje se prostiralo preko staze što su je utrli jeleni. Tu i tamo niske bi grane bile dodatna opasnost za trkače, ali ona je ipak žurila. Kao da čita knjigu o svojim pustolovinama, knjigu nalik na one koje je toliko voljela, pomislila je: Mlada Chrissie bila je sigurna koraka isto koliko i snalažljiva i brza uma, a tama je nije ništa više plašila no pomisao na njezine čudovišne progonitelje. Kak'va lije to bila djevojčica! Uskoro će doći do dna padine gdje može skrenuti na zapad, prema moru, ili pak na istok prema okružnoj cesti, koja je premošćivala kanjon. Malo je ljudi živjelo u tom području, više od tri kilometra od predgrađa Moonlight Covea; još ih je manje živjelo pokraj mora, budući da su dijelovi obale bili pod zaštitom državnog zakona i na njima nije bila dopuštena gradnja. Iako su joj šanse da pronađe pomoć uz Pacifik bile slabe, njezine nade ako pođe prema istoku nisu bile osobito bolje, jer okružna cesta nije bila naročito prometna i uz nju je bilo izgrađeno malo kuća; osim toga, Tucker bi mogao patrolirati onuda svojom Hon-dom, očekujući da ona pođe tim putem i pokuša zaustaviti prvi automobil koji tuda pođe.

Grozničavo razmišljajući kuda da krene, prešla je i zadnjih tridesetak metara. Drveće koje je obrubljivalo stazu ustupilo je mjesto niskoj, neprohodnoj šikari po imenu chaparral. Nekoliko golemih paprati, idealno smještenih uz česte priobalne magle, izraslo je preko staze i Chrissie je zadržala dok se probijala kroz njih, jer imala je osjećaj da je love deseci malenih ruku.

Kroz dno kanjona tekao je širok no plitak potok i Chrissie je zastala uz njegovu obalu kako bi pribrala dah. Veći dio korita bio je suh. U ovo doba godine tek je nekoliko centimetara vode lijeno pro-tjecalo središtem kanala i mračno svjetlucalo na mjeseci.

Noć je bila bez vjetra.

Bez zvuka.

Obgrlivši se rukama, shvatila je koliko je hladno. Bila je odjevena u traperice i plavu flanelsku košulju, i to je bila prikladna odjeća za svjež dan u listopadu, ali ne i za hladan, vlažan zrak jesenje noći. Bila je promrzla, bez daha, preplašena i nije se mogla odlučiti što poduzeti, no bila je ponajviše gnjevna na sebe zbog tih slabosti tijela i uma. čudesne pustolovne priče gđice Andre Nortton bile su prepune neustrašivih mladih junakinja koje su mogle izdržati mnogo dulje potjere, i mnogo veću hladnoću i ostale poteškoće, nego što je bilo ovo, i to uvijek sasvim pribrano, u stanju brzo i obično pravilno odlučiti. Ohrabrivši se time što se usporedila s kakvom Norttoničinom djevojkom, Chrissie se udaljila jedan korak od obale potoka. Prešla je 11 i metra blatnjava tla što su ga s brežuljaka sprale posljednje obilne kiše i pokušala preskočiti plitku vodu koja je žuborila. Pljusnula je desetak centimetara prekratko s druge strane i namočila tenisice. Bez obzira na to, prešla je preko još nešto blata, koje joj se ljepilo za Vlažne tenisice, uspela se uz drugu obalu i zaputila se ni istočno ni Upadno nego prema jugu, uz drugu stijenku kanjona, prema sljedećem pojasu šume. Iako je sad zadirala na novi teren, na najudaljenijem području šume koje

joj je godinama služilo kao igralište, nije se bojala da će se izgubiti. Razaznavala je istok od zapada po kretanju rijetke, nadolazeće magle te po položaju mjeseca, i slijedeći te znakove mogla je ostati na pouzdanome putu prema jugu. Vjerovala je da će za manje od kilometra naići na desetak kuća te na prostrani teren tvrtke New Wave Microtechnology, koja je smještena između Fosterovih staja i i'radića Moonlight Covea. Ondje će pronaći pomoć.

Nakon toga, dakako, počeo će njezine prave nevolje. Morat će nekoga uvjeriti da njezini roditelji više nisu njezini roditelji, da su se promijenili ili su pak opsjednuti, ili je na neki način u njih ušao kakav duh ili... kakva sila. Te da je pokušavaju pretvoriti u jednu od njih.

Ma da, rekla je, puno sreće.

Bila je pametna i odgovorna, lijepo se izražavala, ali ujedno je bila tek jedanaestogodišnje dijete. Neće biti lako navesti ikoga da joj povjeruje. O tome nije imala nikakvih iluzija. Saslušat će je, kimnuti (■lavama i nasmiješiti se te će nazvati njezine roditelje, a oni će zvučati uvjerljivije od nje...

Ali moram pokušati, rekla je samoj sebi dok se počela uspinjati i lisnom padinom kanjona. Ne pokušam li nekoga uvjeriti, što uopće mogu učiniti? Jednostavno se predati? Nikada.

Iza nje na udaljenosti od nekoliko stotina metara, s uzvisine iznad suprotne padine kanjona, s mjesta odakle je malo prije sišla, nešto H zavrištalo. To nije bio baš ljudski vrisak... pa čak ni životinjski. Na prvi prodorni poziv javio se i drugi, pa treći, i svaki je vrisak očito pripadao drugom stvorenju, jer svaki je bio primjetno drukčiji. Chrissie je zastala na strmoj stazi, držeći se jednom rukom za duboko izdubljenu koru bora, pod baldahinom mirisnih grana. Osvrnula se i osluhнула dok su njezini progonitelji istodobno počeli tuliti, .ivijati na takav način da su podsjećali na štektanje čopora kojota... ili neobičnije, više zastrašujuće. Zvuk je bio tako hladan da joj je piodirao kroz kožu i probadao je do srži poput igle.

Njihovo je zavijanje vjerojatno bilo znak samouvjerenosti: bili su i'irni da će je uhvatiti, pa nisu više morali biti tihi.

3435

— Ma, što predstavljate? — prošaptala je. Držala je daje mogu vidjeti podjednako dobro kao mačke u mraku. Mogu li je nanjušiti, poput pasa? Srce joj je gotovo bolno počelo lupati u njedrima. Uz osjećaj ranjivosti i samotnosti, okrenula je leđa stenjućim lovcima i stala se probijati stazom prema južnome rubu kanjona. na taj način što će pustiti da je to područje prožme. Primjerice, u početnim fazama kakva novog putopisa često bi provela nekoliko dana u nevezanim šetnjama gradovima poput Singapura, Hong Konga ili pak Rija; jednostavno bi upijala pojedinosti i to je bilo djelotvornije nego tisuće sati pripremnog čitanja i planiranja, iako je, dakako, trebalo i čitati i pripremati se.

Prešla je kakvih pedesetak metara obale prema jugu kad je začula prodoran, nestvaran krik koji ju je prisilio da stane. Zvuk je došao iz daljine, digao se i pao, digao se i pao, a zatim se ugasio.

Od tog čudnovata krika osjetila je veću studen nego od svježeg listopadskog zraka, i zapitala se stoje to čula. Iako je to jednim dijelom bilo pseće zavijanje, bila je sigurna da to nije pas. Premda se odlikovalo i mačjim zavijanjem, bila je podjednako sigurna da se to nije oglasila mačka; nijedna domaća mačka ne bi bila u stanju proizvesti tako glasan zvuk, a koliko je njoj poznato, kuguari nisu lutali priobalnim brežuljcima, barem ne u gradu veličine Moonlight Covea, niti pak u njegovoj okolini.

Baš kad se spremala krenuti dalje, isti je jezoviti krik ponovno presjekao noć, i ona je sad bila prilično sigurna da dopire s vrha strme obale iznad plaže, dalje prema jugu, gdje su svjetla kuća okrenutih prema moru bila rjeđa nego uzduž sredine uvale. Ovaj put urlik je završio oduljenim i grlenijim tonom, koji je mogao proizvesti veliki pas, iako je i dalje imala osjećaj da se radi o nekom drugom stvorenju. Netko tko živi iznad obale jamačno drži u kavezu kakvog egzotičnog ljubimca, možda vuka ili neku veliku planinsku mačku koja inače ne obitava uz sjevernu obalu. Nije je zadovoljilo ni to tumačenje, jer u kriku je bilo nečega poznatog što nije mogla dokučiti, odlikovao se nekim svojstvom koje nije povezano ni s vukom niti pak s planinskom mačkom. čekala je još jedan urlik, no nije ga bilo.

Oko nje se produbio mrak. Magla se zgušnjavala i zdepasti je mjesec prekrilo polovicu dvoroga mjeseca.

Zaključila je da ujutro bolje može upiti pojedinosti toga mjesta le se okrenula natrag prema uličnim svjetiljkama na početku Avenije (Ocean, zaogrnutima u maglu. Nije ni opazila da brzo hoda, gotovo trči, sve dok se nije udaljila od obale, prešla parkiralište uz plažu i IK ilovicu prvog strmog stambenog bloka Avenije Ocean. Tada je postala svjesna svog brzog koraka, i to samo zato što je iznenada začula svoje ubrzano disanje.

9.

Na početku Avenije Ocean Tessa Lockland prešla je preko praznog parkirališta i produžila prema javnoj plaži. Noćni povjetarac s Pacifika upravo se počeo dizati, slab ali dovoljno studen da bi joj bilo drago što je odjenula hlače, vuneni džemper i kožnu jaknu.

Prešla je preko mekog pijeska prema sjenkama s mora što su ležale izvan dohvata zadnje ulične svjetiljke, pokraj visokog čempresa koji je rastao na plaži, toliko korjenito oblikovanog oceanskim vjetrovima da ju je podsjetio na kakav Erteov kip, sav sazdan od zakrivljenih crta i rastopljena obličja. Na vlažnome pijesku na rubu valova, dok je plima zapljuskivala sprud nekoliko centimetara od njezinih cipela, Tessa se zagledala prema zapadu. Nepun mjesec nije bio dovoljno jak da bi rasvijetlio golemo, valovito prostranstvo; vidjela je tek najbliže tri crte niskih, zapjenjenih valova koji su iz mraka nadirali prema njoj. Pokušala je zamisliti svoju sestru kako stoji na ovoj napuštenoj plaži te dijetnom Coca Colom spire niz grlo trideset-četrdeset kapsula Valiuma, a zatim se svlači dogola i baca u hladno more. Ne. Janice to nikako ne bi učinila.

Sve uvjerenija da su vlasti u Moonlight Coveu nestručne budale ili pak lažljivci, Tessa je polako krenula prema jugu uzduž zakrivljene obale. Pri bisernome sjaju mladoga mjeseca proučavala je pijesak, naširoko razbacane čemprese dalje na obali te nakupine stijena izglo-dane od vremena. Nije tražila fizičke tragove iz kojih bi ustanovila što se dogodilo s Janice; njih su izbrisali vjetar i plima tijekom prošla tri tjedna. Umjesto toga,

nadala se da će je krajolik i sastavni dijelovi noći — mrak, hladni vjetar i šare blijede ali sve gušće magle — nadahnuti da razvije teoriju o tome što je doista bilo s Janice te stajalište koje bi mogla zauzeti da dokaže tu teoriju.

Bila je redateljica specijalizirana za propagandne industrijske filmove i kojekakve dokumentarce. Kad je sumnjala u smisao i svrhu kakva projekta, često bi ustanovila da može pronaći inspiraciju za pripovjedački i tematski pristup filmu o kakvome geografskom području

3637

10.

Thomas Shaddack plutao je u savršenu mraku koji nije bio ni topao ni hladan, gdje mu se činilo da nema nikakve težine, gdje više nije baš ništa osjećao na koži, gdje mu se činilo da nema udova, mišića ni kostiju, gdje mu se činilo da uopće nije sazdan od ikakve tjelesne tvari. Fina misaona nit povezivala ga je s njegovim tijelom i u svojim najnejasnijim dosezima uma još je uvijek bio svjestan da je čovjek, i to pravi Ihabod Crane, visok sto osamdeset pet centimetara, težak osamdeset dva kilograma, mršav i koščat, odviše uska lica, visoka čela i smeđih očiju koje su bile toliko svijetle da su bile gotovo žute.

- Bio je također nejasno svjestan da je nag te da pluta u komori za prigušivanje osjetila, posljednjem znanstvenom dostignuću, koja je pomalo nalikovala na staromodna umjetna pluća, samo četiri puta veća. Jedna jedina slaba žarulja nije bila upaljena, i nikakva svjetlost nije prodirala kroz ljusku rezervoara. Bazen u kojemu je Shaddack plutao bio je dubok oko metar, ispunjen deset postotnom otopinom magnezijeva sulfata u vodi radi maksimalnog plutanja. Voda, nadzirana kompjutorom, kao i svaki djelić u toj okolini, oscilirala je između temperature od trideset četiri stupnja, pri kojoj tijelo koje pluta najmanje osjeća gravitaciju, te trideset sedam stupnjeva, pri čemu je razlika između tjelesne temperature i okolne tekućine zanemariva.

Nije ga mučila klaustrofobija. Minutu-dvije nakon što je ušao u rezervoar i zatvorio za sobom poklopac, njegov je osjećaj zatočenosti potpuno iščeznuo.

Oslobođen bilo kakvih osjetilnih podražaja — bez slike, bez zvuka, s malo ili pak ništa okusa, bez mirisnih podražaja, bez osjećaja dodira, težine, mjesta i vremena — Shaddack je pustio da mu se um oslobodi mučnih tjelesnih ograničenja, te da poleti do dotad nedostižnih visina spoznaje, do složenih zamisli koje mu inače nisu bile dostupne.

čak i bez pomoći prigušenja osjetila, bio je genij. U časopisu Time bilo je napisano daje genij, pa je to jamačno bilo i točno. Izgradio je New Wave Microtechnology iz nejake tvrtke s početnim kapitalom od dvadeset tisuća dolara u korporaciju koja je okretala trista milijuna dolara na godinu, smišljanjem, istraživanjem i razvojem najnovijih dostignuća u mikrotehnologiji.

No u tom trenutku Shaddacku nije ni palo na pamet da se usmjeri na trenutne istraživačke probleme. Koristio je ovaj rezervoar isključivo za rekreaciju, da izazove određena snoviđenja koja bi ga uvijek ushitila i

uzbudila. Kto njegova snoviđenja:

S iznimkom te fine misaone niti koja ga je držala privezana za i \. i r nost, vjerovao je da se nalazi u velikome zahuktalom stroju, toliko p i U inom da se njegove dimenzije ne mogu ustanoviti ništa lakše nego dimenzije samoga svemira. Bio je to krajolik iz sna, no beskrajno napu-.....i i detaljima i intenzivniji nego što je san. Poput zrnca prašine u

raku, smješten u sablasno osvjetljenoj utrobi tog divovskog zamišljenog mehanizma, lebdio je pokraj masivnih zidova i međusobno INreznanih stupova zavrtjelih pogonskih osovina, zveckavih pogonskih Itnaca, bezbrojnih klipova u pokretu, povezanih s kliznim ležajevima koji su dalje bili spojeni zglobovima s dobro podmazanim radilicama i o su okretale zupčanike svih dimenzija. Zujali su servomotori, tutnjali kompresori, svjećice su iskrile dok je električna struja blještala kroz milijune isprepletenih žica do udaljenih zakutaka stroja.

Za Shaddacka je u tome zamišljenom svijetu najuzbudljivije bilo kako su čelične pogonske osovine, klipovi od slitine, brtvila od tvrde i'iine i aluminijski poklopci bili spojeni s organskim dijelovima, te su tvorili revolucionarni entitet sazdan od dva oblika života: djelotvo-i na mehaničkog gibanja i pulsiranja organskog tkiva. Umjesto pumpi, Konstruktor je upotrijebio blistava ljudska srca koja su neumorno pulitala u svome prastarom ritmu, a iz njih su debele arterije vodile do gumenih cijevi koje su se vijugavo spajale sa stijenkama; neka su srca pumpala krv u dijelove sustava u kojima je bilo potrebno organsko podmazivanje, dok su druga pumpala ulje visoke viskoze. U drugim dijelovima beskrajnoga stroja bile su ugrađene na desetine tisuća plu-I ni li mjehurića koji su funkcionirali kao mijehovi i filteri; pomoću i liva i mesnatih izraslina nalik na tumore bile su spojene dugačke I ijcvi i gumena crijeva; takvo je brtvljenje bilo podatnije i pouzdanije MgO što se moglo postići običnim, anorganskim brtvilima.

Tu je bilo najbolje što su nudili organski i strojni sustavi, spojeno I |cdan savršeni ustroj. Dok je Thomas Shaddack zamišljao kako se provlači kroz beskrajne avenije tog mjesta iz sna, bio je ushićen, iako nije shvaćao, niti ga je bilo briga, koja^e konačna svrha svega toga, koji će proizvod ili usluga proizaći iz tog rada. Taj gaje entitet uzbuđivao zbog toga što je očito bio djelotvoran u svom poslu, ma kakav Wo, jer njegovi su organski i anorganski dijelovi bili spojeni na sjajan mu -in.

čitavih četrdeset jednu godinu svog života, otkako je pamtio za be, Shaddack se borio protiv ograničenja ljudskog organizma te se dušom i srcem trudio da se uzdigne iznad sudbine svoje vrste. Htio i l'ili više od obična čovjeka. Htio je imati božansku moć, htio je

3839

oblikovati ne samo vlastitu budućnost, nego i budućnost čitava ljudskog roda. U svojoj privatnoj komori za prigušivanje osjetila, premješten u tu viziju kibernetičkog organizma, nalazio se bliže toj metamorfozi za kojom je čeznuo nego što je mogao biti u stvarnome svijetu, i to mu je ulijevalo snagu.

Na njega ta vizija nije djelovala tek intelektualno i emocionalno, nego i silno erotično. Dok je lebdio kroz taj zamišljeni poluorganski stroj, te ga promatrao kako kuca i pulsira, prepustio se orgazmu koji nije osjećao samo u genitalijama nego i u svakom mišićnom vlaknu. Dapače, uopće nije bio svjestan svoje silovite erekcije, nije bio svjestan snažne ejakulacije oko koje se zgrčilo čitavo njegovo tijelo, jer kako je on to doživljavao, osjećaj je ugone bio raspršen po čitavu njegovu tijelu, a ne usmjeren na njegov penis. Mliječne niti sjemena raširile su se po tamnome bazenu, po otopini magnezijeva sulfata.

Nakon nekoliko minuta, automatski sat komore za prigušivanje osjetila aktivirao je unutrašnje svjetlo i uključio diskretni zvučni signal.

Shaddack je bio pozvan iz svog sna u stvarni svijet Moonlight Covea. Dok je trčala preko polja prema sljedećem sloju drveća, ugledala liki kamion, nakićen svjetlima poput božičnog drvca, kako juri

[i ma jugu na međudržavnoj cesti, udaljen od nje više od jednog ili inicira prema istoku, uz vrh drugog po redu niza priobalnih brežuljka.

Otpisala je mogućnost da potraži pomoć od bilo koga na udaljenoj i ni <

»cesti, jer sve su to bili neznanci koji putuju u udaljena mjesta, i) i bi joj još teže povjerovali nego netko odavde. Osim toga, čitala i novine i gledala televiziju, pa je čula sve o masovnim ubojicama koji su kružili međudržavnim cestama i bez ikakvih je poteškoća zami-INa naslove u žutome tisku kako joj svode sudbinu na sljedeće: KH'VOJČICU UBILI I POJELI

LUTAJUĆI LJUDOŽDERI IZ KAMIONETA; POSLUŽENA S BROKULOM KAO

PRILOGOM I

GARNIRANA PERŠUNOM; KOSTI UPOTRIJEBLJENE ZA JUHU

Okružna cesta ležala je upola bliže, uz vrhunce prvih brežuljaka, ali na njoj nije bilo nikakva prometa. Ionako je već odustala da ondje potraži pomoć, iz straha da će naletjeti na Tuckera u Hondi.

Dakako, držala je da je raspoznala tri jasno odvojena glasa kad su njezini progonitelji jezovito tulili, stoje moralo značiti daje Tucker napustio automobil i pridružio se njezinim roditeljima. Možda ipak može bez opasnosti krenuti prema okružnoj cesti.

Razmišljala je o tome dok je trčala preko livade. Ali prije nego se uspjela odlučiti da promijeni smjer, oni stravični zvukovi ponovno su se oglasili iza nje, još uvijek iz šume, ali bliže nego prije. Dva-tri glasa zatulila su istodobno, kao da joj je za petama čopor lovačkih pasa koji laju, iako je zvuk bio neobičniji i divljačkiji nego u običnih pasa.

Chrissie odjednom zagazi u prazno i upadne u nešto što je na trenutak djelovalo poput strašnog ponora. Ali bio je to tek kanal za drenažu, dva i pol metra širok i manje od dva metra dubok, koji je presijecao livadu, i ona se neozlijeđena zakotrljala po njegovu dnu.

Ljutito urlanje njezinih progonitelja postalo je glasnije, bliže, a >ad su im glasovi djelovali bjesomučnije... u njima se osjećala nekakva potreba, glad.

Uspravila se na noge i počela uspinjati dvometarnom stijenkama I anala, kad je shvatila da njoj slijeva, s povišene strane padine, jarak avršava velikim šahtom koji je vodio u unutrašnjost zemlje. Sledila M na pola puta i razmotrila tu novu mogućnost.

Svijetla betonska cijev nudila je svjetlucavoj mjesečini upravo toliko površine s koje se može odražavati da unutra bude vidljivo. Kad je u > vidjela, odmah je shvatila da je to glavna drenažna cijev koja je

Oči Chrissie Foster priviknule su se na mrak i uspjela se brzo snalaziti, čak i na nepoznatu području.

Kad je stigla do ruba kanjona, prošla je između dva kalifornijska čempresa i krenula sljedećom stazom, što su je načinile mazge i jeleni; vodila je južno kroz šumu. Ti su golemi čempresi, zaštićeni od vjetra okolnim drvećem, bili sočni i bujni, ni pretjerano iskrivljeni niti pak obilježeni granama nalik na jelenje rogove, kao stoje posvuda uz obalu šibanu vjetrom. Na trenutak je razmislila da li da se popne visoko u te lisnate krošnje, u nadi da će njezini progonitelji, proći ispod nje, ne primijetivši je. Ali nije se usuđivala riskirati tako nešto; nanjuše li je, ili pak na neki drugi način ustanove njezinu prisutnost, popet će se i ona se neće imati kamo povući.

Požurila je dalje i brzo došla do čistine među drvećem. Pred njom je ležala livada koja se naginjala od istoka prema zapadu, kao i većina terena u tom području. Povjetarac se pojačao i sad je bio dovoljno jak da joj neprekidno mrsi plavu kosu. Magla nije bila onako rijetka kao kad je na konju krenula iz staje Fosterovih, ali mjesečina se još uvijek probijala s dovoljnom snagom da bi osula mrazom suhu travu do koljena, koja je šuškala kad bi zapuhao vjetar.

4041

odvodila kišnicu s međudržavne ceste visoko iznad nje, prema istoku. Sudeći po prodornim kricima lovaca, njezina se prednost smanjivala. Sve više se bojala da će je stići prije nego stigne do drveća s druge strane livade. Možda je šaht slijepa ulica i neće joj pružiti ništa sigurnije utočište nego čempres na koji se namjeravala popeti, ali odlučila je riskirati.

Ponovno je kliznula na dno kanala i požurila prema šahtu. Cijev je bila promjera metar i dvadeset. Sagnuvši se malo, uspjela je ući u nju. No, prešla je tek nekoliko koraka kad ju je zaustavio tako oduran smrad da se zagrcnula.

U onome osvjetljenom prolazu nalazilo se nešto mrtvo i trulo. Nije vidjela što je to. Ali možda bi bilo bolje za nju da i ne vidi; truplo bi moglo izgledati još gore nego što je zaudaralo. Zacijelo je u cijev zalutala kakva divlja životinja, bolesna i na samrti, da pronađe zaklon, te ondje uginula.

Žurno je ustuknula iz odvodne cijevi, duboko udišući svjež noćni zrak. Sa sjevera je dolazilo izmiješano zavijanje od kojega joj se doslovce nakostriješila kosa na potiljku.

Brzo su se približavali; već su je gotovo sustigli.

Jedina joj je šansa bila skriti se duboko u odvodu i ponadati se da neće uhvatiti njezin miris. Odjednom je shvatila da bi joj natrula životinja mogla koristiti, jer ako su je bića koja su je vrebala doista mogla nanjušiti kao da su psi, smrad raspadanja mogao bi prikriti njezin miris. Ponovno je ušla u odvod, u kojemu je bilo mračno kao u rogu, te krenula izbočenim podom, koji se ispod livade malo-pomalo uzdizao. Nakon desetak metara stala je nogom u nešto meko i klizavo. Grozni vonj truleži ošinuo ju je još većom snagom i znala je da je nagazila strvinu.

- O, fuj.

Zagrcnula se i osjetila kako joj se diže utroba, no stisnula je zube i odbila povratiti. Kad je ostavila gnjilu masu iza sebe, zastala je i ostrugala cipele na betonskome podu cijevi.

Zatim je požurila dublje u odvodnu cijev. Dok je žurila, svijenih koljena, zgrbljenih ramena i prignute glave, shvatila je da zacijelo izgleda poput spiljskog patuljka koji hita u svoje tajno sklonište.

Petnaest-dvadeset metara iza neidentificirane strvine Chrissie je zastala, čučnula i okrenula se kako bi bacila pogled unatrag prema otvoru šahta. Kroz taj kružni otvor mogla je vidjeti jarak osvijetljen mjesečinom, a vidjela je i više nego što je očekivala budući da je, u usporedbi s mrakom u cijevi, noć izvan nje djelovala svjetlija nego kad se sama ondje nalazila.

Sve je bilo zaogrnuto tišinom.

Blagi povjetarac puhao je kroz cijev s odvodnih rešetki na autocesti iznad nje i prema istoku, te otpuhivao vonj raspadajuće životinje u suprotnome smjeru od nje, tako da ga više uopće nije osjećala. Zrak je bio onečišćen tek slabim vlažnim zadahom plijesni.

Tišina je ščepala noć.

Na trenutak je zadržala dah i pozorno osluhnula.

Ništa.

I dalje je čučala prebacujući težinu sa stopala na stopalo.

Tišina.

Zapitala se da li da krene dublje u odvod; ima li u cijevi zmija. Nije li to savršeno mjesto za leglo zmija pošto ih hladan noćni zrak otjera u sklonište.

Tišina.

Gdje su bili njezini roditelji? A Tucker? Prije jedne minute bili su tik iza nje, na upadljivo maloj udaljenosti.

Tišina.

Zvečarke su bile uobičajene na priobalnim brežuljcima, iako u ovo doba godine nisu bile aktivne.

Dugotrajna, neprirodna tišina toliko ju je iznervirala daje poželjela vrisnuti, tek toliko da prekine sablasnu šutnju.

Prodorni urlik razbio je mir izvana. Odjeknuo je betonskim tunelom, prošao pokraj Chrissie i stao se odbijati od zida do zida prolazom iza nje, kao da joj se lovci ne približavaju samo s vanjske strane, nego i iz dubine zemlje iza nje.

Mračne prilike skočile su u jarak s one strane šahta.

12.

Sam je pronašao meksički restoran u Serra Streetu, dva stambena Moka udaljen od njegova motela. Bilo je dovoljno nakratko onjušiti rak ispred tog mjesta da bi se uvjerio kako će hrana biti dobra. Taj li začin bio mirisni ekvivalent nekog albuma Jose Feliciano: začinski Hli, uskiptjeli ljuti chorizo, sladak miris tortilja spremljenih s masom kalina, cilantro, papričice, opori okus alapena, luk...

Restoran obitelji Perez bio je nepretenciozan upravo kao i njegovo Ine.

Sastojao se od samo jedne četverokutne prostorije sa separeima

od plavog vinila uz zidove. Stolovi su bili na sredini, a kuhinja otraga. Za razliku od Burta Peckhama u taverni Vitezov most, obitelj Perez imala je toliko posla da ga je jedva stigla obavljati. S iznimkom jednog stola s dvije sjedalice otraga, kamo je Sama odvela maloljetna domaćica, restoran je bio sasvim popunjen.

Poslužitelji i poslužiteljice bili su odjeveni nemarno, u traperice i džempere, a jedini ustupak kakvoj odori bile su bijele kratke pregače koje su vezali oko struka. Sam nije ni zapitao ima li Guinnessa, koji nije pronašao ni u jednome meksičkom restoranu, ali imali su Coronu, koja će odgovarati bude li hrana dobra.

Hrana je bila vrlo dobra. Nije bila vrhunska bez premca, ali bila je bolja nego je uopće imao pravo očekivati u sjevernom priobalnom gradiću s tek tri tisuće ljudi. Kukuruzni hrustavci bili su domaći, salsa gusta i grudasta, juha od albondingasa izdašna i upravo toliko ljuta da se malčice oznojio. U trenutku dok je dobivao naručenu rakovu enchiladu u umaku od rajčice, napola se uvjerio da bi se doista što prije trebao preseliti u Moonlight Cove, pa makar morao opljačkati banku da bi imao pokriće za rani odlazak u mirovinu.

Kad ga je prošlo čuđenje zbog kakvoće hrane, počeo je obraćati isto toliko pozornosti ljudima koji su jeli oko njega kao i sadržaju na svome tanjuru. Postupno je zapazio na njima nekoliko čudnih pojedinosti.

Soba je bila neuobičajeno tiha, s obzirom na to da se u njoj nalazilo osamdeset-devedeset ljudi. Kvalitetni meksički restorani, s dobrom hranom, dobrim pivom i jakim margaritama, bili su mjesta na kojima se feštalo. No kod Perezovih gosti su živahno razgovarali tek za trećinom stolova.

Ostale dvije trećine gostiju jelo je u tišini.

Pošto je iskapio čašu i nalio si piva iz svježe boce Corone koja mu je bila netom poslužena, Sam je proučio nekoliko ljudi koji su jeli u tišini. Tri sredovječna muškarca sjedila su u separeu s desne strane prostorije, te se trpali tacom, enchiladom ichimichangom, zureći u svoju hranu ili pak u zrak ispred sebe; povremeno bi se zagledali ali nisu izmijenili ni riječi. S druge strane sobe, u jednom drugom separeu, dva maloljetna para marljivo su gutala dvostruku porciju miješanih predjela, a ni u jednom trenutku nisu popratili objed brbljanjem i smijehom kao što bi čovjek očekivao od klinaca njihove dobi. Njihova je koncentracija bila toliko intenzivna da su Samu izgledali sve čudniji što ih je dulje promatrao. Po čitavoj prostoriji, ljudi različitih dobi, u svakovrsnim skupinama, koncentrirali su se na svoju hranu. Jeli su obilno, predjela, juhe, salate i priloge, ne samo glavna jela; kad bi završili, neki bi naručili »jošmeo«, ili »još jedan burrito«, prije nego što bi naručili još i sladoled

l'iding. Celjusni mišići nadimali bi im se dok su žvakali i čim bi utali zalogaj, brzo bi ugurali još hrane u usta. Neki su jeli otvorenih i a neki su toliko silovito gutali da ih je Sam mogao doslovce čuti. su znojni, crveni u licu, nedvojbeno zbog umaka začinjena jela- >m, ali baš nijedan nije primijetio nešto poput: »čovječe, što je i ljuto,« ili pak »Dobra klopa,« pa čak ni najosnovnije konverzacijske ' aJe-

Trećina gostiju, koji su s veseljem brbljali i uobičajenom brzinom ; šavali svoja jela, očito nije opazila kako su ostali gotovo grozničavo

i li Dakako, loše ponašanje za stolom nije rijetkost; barem četvrtina
* ljudi koji javno jedu u bilo kojem gradu priuštiti bi uzorno odgojenoj
■ ubi srčani udar kad bi se usudila jesti s njima. No bez obzira na
111, prežderavanje toliko velikog broja gostiju u Restoranu obitelji Perez
Samu je djelovalo zapanjujuće. Pretpostavio je da su kulturni gosti
kuglali na ponašanje ostalih jer su ga već mnogo puta imali prilike
i'ljeti.

Zar je moguće da prohladan morski zrak sjeverne obale u tolikoj mjeri
izaziva tek? Da li se to neka specifična etnička pozadina ili pak ost atak
društvene povijesti Moonlight Covea suprotstavlja opće prihvaćenom
zapadnjačkom ponašanju za stolom?

Ono što je vidio u Restoranu obitelji Perez djelovalo je poput za-
innetke čije bi rješenje rado potražio bilo koji sociolog koji očajnički
traži temu za doktorat. No nakon nekog vremena Sam je morao od-
i .ititi pozornost s izglednijih gostiju, jer je njihovo ponašanje

ubijalo

M|rgov tek.

Poslije, kad je odmjeravao napojnicu i stavljao na stol novac kojim |<
plaćao večeru, još je jednom pregledao svjetinu i ovaj put shvatio da
nitko od gostiju koji su obilno jeli nije pio pivo, margarini niti pak
bilo koje alkoholno piće. Pili su ledenu vodu ili Coca Colu, a neki i
mlijeko, čašu za čašom, no svi ti gurmani i gurmanke, do zadnjega, ovali
su poput trezvenjaka. Možda ne bi ni opazio njihovu um-nost u piću da nije
bio policajac, i to dobar, uvježban ne samo ičati, nego i razmišljati o
onome što je zapazio. Prisjetio se koliko je malo ljudi pilo u taverni
Vitezov most. Koja je etnička ili religiozna skupina prezirala alkohol,
potičući lobno loše ponašanje za stolom i prežderavanje? Nije se mogao
prisjetiti nijedne.

kad je Sam popio pivo i ustao, sam je sebi govorio da pretjerano ira na
ponašanje šačice prostaka, daje ta čudnovata opsjednutost ">m ograničena
na nekolicinu gostiju te da nije toliko raširena

45

44

koliko mu se činilo. Napokon, sa svog stola u pozadini nije mogao vidjeti
čitavu prostoriju i baš sve goste. Ali kad je izlazio, prošao je pokraj
stola za kojim su tri privlačne i dobro odjevene mlade žene pohlepno jele,
pri čemu nijedna nije govorila, a oči su im imale staklasti sjaj; dvije su
imale mrlje hrane na bradi i djelovale su nesvjesne toga, a treća je imala
toliko mrvica od kukuruznih hrustavaca na prednjici svog mornarski plavog
džempera da se činilo kako se posipa mrvicama u namjeri da ode u kuhinju,
uđe u pećnicu i sama postane hranom.

Bilo mu je drago kad je izašao na čist noćni zrak.

Oznojio se od jela začinjena čilijem i od topline u restoranu i htio je
skinuti sako, ali nije to mogao učiniti zbog pištolja što ga je nosio u
futrolji preko ramena. Sad je uživao u studenoj magli koju je blag ali
postojan povjetarac tjerao prema istoku. Njegovo teško disanje bilo je
pojačano zakrivljenim betonskim stijenama odvoda. Chrissie je nakratko
disala kroz otvorena usta da ne otkrije svoju prisutnost.

Odjednom, nakon što je ušao u tunel tek tri metra, grabežljivac je progovorio hrapavim, šaputavim glasom, s toliko hitnosti da su riječi umalo bile sve zbijene u jedan dugi niz slogova:

— Chrissie, jesi tamo, jesi li, jesi li! Dođi meni, Chrissie, dođi meni, dođi, hoću te, hoću, hoću, trebam, Chrissie moja, Chrissie moja.

Od tog bizarnog, grozničavog glasa Chrissie je u sebi zamislila zastrašujuću sliku bića koje je djelomice gušter, djelomice vuk, djelomice čovjek i djelomice nešto neodgonetljivo. No držala je da je njegov pravi izgled bio još strasniji od bilo čega što si može zamisliti.

— Pomoći ću ti, hoću ti pomoći, pomoći, sad, dođi meni, dođi, dođi. Jesi tamo, tamo, jesi tamo!

Najgore u tom glasu bilo je to što je, usprkos svome hladnom, promuklom prizvuku i šaputanju, usprkos svojoj nečovječnosti, ipak zvučao poznato.

Chrissie ga je prepoznala kao glas svoje majke. Bio je promijenjen, dakako, ali ipak je to bio glas njezine majke.

Chrissien želudac stegnuo se od straha, no ispunila ju je još jedna bol koju u tom trenutku nije mogla dokučiti. Zatim je shvatila da je to bol uslijed gubitka; nedostajala joj je njezina majka, htjela je natrag svoju majku, svoju pravu majku. Daje imala onakvo srebreno raspelo kakvo uvijek koriste u stravičnim filmovima, vjerojatno bi se pokazala, krenula prema tom mrskom biću i zatražila od njega da prestane opsjedati njezinu majku. Raspelo vjerojatno ne bi djelovalo, jer ništa u stvarnome životu nije bilo onako lako kao u filmovima; osim toga, ono što se dogodilo njezinim roditeljima bilo je mnogo čudnovatije nego što su vampiri, vukodlaci i demoni izašli iz pakla. Ali da je imala raspelo, ipak bi ga iskušala.

— Smrt, smrt, njušim smrt, smrad, smrt...

Lažna majka brzo je ulazila u tunel sve dok nije došla do mjesta na kojemu je Chrissie nagazila onu klizavu, gnjilu masu. Sjaj blistavih očiju bio je izravno povezan s blizinom mjesečine, jer sad je bio prigušen. Zatim je biće spustilo pogled na mrtvu životinju na podu odvoda.

S vanjske strane ulaza u odvod došao je zvuk kao da netko silazi U jarak.

Uz korake i lupkanje kamenja javio se još jedan glas, podjednako zastrašujuć kao onaj što je pripadao grabežljivcu koji se sad /grbio iznad mrtve životinje.

— Ona tamo, tamo, ona! — doviknuo je u odvod. — Što našla, Uo, što! - ..sakun...

13.

Chrissie ih je vidjela kako ulaze u odvodni kanal i na trenutak pomislila da će se svi odvući kanalom u suprotnome smjeru te krenuti preko livade u smjeru u kojem je prije išla. Zatim se jedan od njih okrenuo prema ulazu u odvod. Spodoba se četveronoške približila odvodnoj cijevi, u nekoliko opreznih, krivudavih koraka. Iako je Chrissie vidjela tu spodobu tek kao nejasnu sjenku, nije mogla povjerovati daje to biće jedan od njezinih roditelja ili pak čovjek po imenu Tucker. Ali tko bi inače mogao biti? Grabežljivac je ušao u betonski tunel i zavirio naprijed, u mrak. Oči su mu svijetlile prigušenom jantarno-zelenom svjetlošću, koja ovdje nije bila onako jarka kao na mjesečini, prigušenija od fluorescentne boje, ali lagano je zračila.

Chrissie se zapitala koliko dobro to biće vidi u potpunom mraku. Njegov pogled nije valjda mogao prodrijeti kroz dvadeset pet, trideset metara neosvijetljene cijevi do mjesta na kojemu je čučala.

Zurilo je točno prema njoj.

S druge strane, tko je mogao reći da se ovdje ne radi o nečemu natprirodnome? Možda su joj roditelji postali... vukodlaci. Oblio ju je kiseli znoj. Nadala se da će smrad uginule životinje prikriti miris njezina tijela. Grabežljivac se podignuo sa sve četiri u čučanj i zapriječio time veći dio srebrenaste mjesečine na ulazu u cijev, te polako krenuo naprijed.

4647

— Što, što to, stol

— Mrtav rakiin, truo, crvi, crvi — odgovorila je prva spodoba. Chrissie obuzme silan strah zbog toga stoje ostavila otisak tenisice u truleži mrtva rakuna.

— Chrissie' } — zapita drugi glas, ušavši u odvod.

Tuckerov glas. Njezin ju je otac očigledno tražio na livadi ili pak u sljedećem pojasu šume.

Oboje se grabežljivaca neprestano vrpeljilo. Chrissie je čula struganje (pandži?) po betonskom podu cijevi. Oboje su zvučali i uspaničeno. Ne, to zapravo nije bila panika, jer u glasu im se nije naslućivao strah. Bili su izbezumljeni. Izvan sebe. Kao da se u svakome od njih neki stroj pokretao sve brže i brže, gotovo nekontrolirano.

— Chrissie tamo, ona tamo, ona"! — zapita Tucker.

Lažna majka uzdigla je pogled s mrtva rakuna i zagledala se ravno prema Chrissie kroz tunel bez svjetlosti.

Ne možeš me vidjeti, molila je Chrissie u sebi. Nevidljiva sam.

Svjetlucanje grabežljivih očiju snizilo se do dvije točkice potam-njela srebra.

Chrissie je susprezala dah.

— Moram jesti, jesti, hoću jesti — reče Tucker.

— Naći malu, malu, prvo je naći, onda jesti, onda — reče biće koje je nekoć bilo njezina majka.

Zvučali su poput divljih zvijeri koje su na neki čaroban način obdarene sirovim govorom.

— Sad, sad, gori u meni, sad jesti, sad, gori — reče Tucker, žurno, ustrajno.

Chrissie se toliko tresla da se napola bojala kako će joj čuti podrhtavanje ramena.

— Gori u meni — reče Tucker. — Male životinje na livadi, čujem ih, osjećam miris, ući u trag, jesti, jesti, sad.

Chrissie je susprezala dah.

— Ničega ovdje — rekla je lažna majka. — Samo crvi, smrad, idemo jesti, onda je naći, jesti, jesti, onda je naći, idemo.

Oboje grabežljivaca povuklo se iz odvoda i nestalo.

Chrissie se usudila ponovno disati.

Nakon što je pričekala minutu kako bi se uvjerila da su doista otišli, okrenula se i stala hodati dalje uz nakošeni odvod, poput spiljskog patuljka, naslijepo pipajući stijenke u prolazu, tražeći kakav prolaz sa strane. Zacijelo je prešla kakvih pedesetak metara prije nego što je pronašla ono što joj je trebalo: speredni dovod, upola manji od glavnog

kanala. Uvukla se u njega nogama prema naprijed, ležeći naledima, a zatim se prevrnula na trbuh, licem prema većem tunelu. Na tom će mjestu provesti noć. Vrate li se u odvod provjeriti mogu li joj uhvatiti miris u čistijem zraku iza raspadajućeg rakuna, ona će biti izvan propuha koji je vukao kroz glavni kanal, i možda je neće nanjušiti.

Bila je ohrabrena, jer je njihov neuspjeh da saznaju što se nalazi dublje u odvodu dokazivao da ne posjeduju nikakve natprirodne moći; niti sve vide niti su pak sveznajući. Bili su nenormalno snažni i brzi, čudni i zastrašujući, ali i oni su mogli pogriješiti. Počela je razmišljati da će nakon zore imati otprilike polovične šanse da se izvuče iz šume i pronađe pomoć prije nego je uhvate.

14.

Na svjetlu ispred Restorana obitelji Perez Sam Booker pogleda na sat. Tek devetnaest i deset.

Pošao je na šetnju Avenijom Ocean prikupljajući hrabrost da nazove Scotta u Los Angelesu. Razmišljanje o tom razgovoru sa svojim sinom zaokupilo ga je i izgnalo mu iz uma sve misli o neodgojenim, proždrljivim gostima.

U devetnaest i pol zaustavio se kod telefonske govornice pokraj Shellove benzinske crpke na uglu Jupiter Lanea i Avenije Ocean. Međugradski poziv do svoje kuće u Sherman Oaksu obavio je s pomoću kreditne kartice.

Scott je kao šesnaestogodišnjak mislio daje dovoljno zreo da može biti sam kod kuće dok otac izbiva na kakvom zadatku. Sam se nije u potpunosti slagao s time i bilo mu je draže da dječak bude kod tetke Edne. Ali Scott je izborio pobjedu na taj način stoje Edni zagorčio život do neslućenih razmjera, pa je Sam nije volio još jednom podvrgavati takvim mukama. Mnogo je puta objasnio dječaku sve sigurnosne postupke, da zaključava sva vrata i zatvara sve prozore; da zna gdje su aparati za gašenje požara; da zna kako izaći iz kuće u slučaju potresa ili kakve druge nepogode... a naučio ga je i kako da se koristi pištoljem. Po Samovoj prosudbi, Scott još nije bio dovoljno zreo da bude sam kod kuće dulje od nekoliko dana, ali dječak je barem bio pripravan za svaku nedaću.

Telefon je zazvonio devet puta. Sam je upravo htio spustiti slušalicu, uz olakšanje popraćeno osjećajem krivice što nije uspio dobiti vezu, kad se Scott napokon javio.

4849

— Halo.

— To sam ja, Scotte. Tata.

— Da?

U pozadini je svirala bučna teškometalna rock glazba. Vjerojatno je u svojoj sobi, pojačala odvinuta do te mjere da su se tresli prozori.

— Možeš li stišati glazbu? — zapita Sam.

— čujem te — promumlja Scott.

— Moguće, ali ja tebe jedva čujem.

— Ionako nemam što za reći.

— Molim te, stišaj — reče Sam, naglasivši ono »molim te«. Scott odloži slušalicu, koja je zveknula na noćnom ormariću. Oštar zvuk bolno je odjeknuo u Samovu uhu. Dječak je stišao pojačalo, ali samo

malo. Podignuo je slušalicu i rekao:

— Da?

— Kako si?

— Dobro.

— Je li ondje sve u redu?

— A zašto ne bi bilo?

— Samo pitam.

— Ako si nazvao da provjeriš priređujem li tulum — mrzovoljno će Scott — budi bez brige. Ne priređujem ga.

Sam nabroji do tri, kako bi kontrolirao svoj glas. Sve gušća magla vrtložila se uz telefonsku kabinu staklenih stijenki.

— Kako je danas bilo u školi?

— Misliš da nisam išao?

— Znam da jesi.

— Nemaš povjerenja u mene.

— Imam povjerenja u tebe — slaže Sam.

— Misliš da nisam išao?

— Jesi li?

— Jesam.

— I kako je bilo?

— Bez veze. Iste stare govornarije.

— Scotte, molim te, znaš da sam te zamolio da se ne izražavaš tako dok razgovaraš sa mnom — reče Sam shvaćajući da se i protiv volje uvlači u sukob.

— Baš mi je žao. Isti stari drekec — reče Scott na takav način da se to moglo odnositi na dan u školi ili pak na Sama.

— Ovdje gore je lijepa priroda — reče Sam. Dječak mu ne odgovori.

— Pošumljeni brežuljci spuštaju se sve do oceana.

50— Pa što?

Držeći se onoga što mu je rekao obiteljski savjetnik kojega su on i Scott posjećivali, i zajedno i posebno, Sam stisne zube i ponovno izbroji do tri te pokuša nanovo.

— Jesi li večerao?

— Jesam.

— Napisao zadaću?

— Nemam zadaće.

Sam je oklijevao, a zatim odlučio ne reagirati na to. Savjetnik dr. Adamski bio bi ponosan na takvu popustljivost i trezvenu samo-kontrolu. S vanjske strane telefonske kabine svjetla na Shellovoj benzinskoj crpki poprimila su višestruki odsjaj i grad je utonuo u sumaglicu koja se polako zgušnjavala.

— Sto radiš večeras? — zapita Sam napokon.

— Do maloprije sam slušao glazbu.

Ponekad se Samu činilo da je upravo glazba spadala u dio onoga što je otuđilo dječaka. Taj tutnjavi, bjesomučni teškometalni rock bez melodioznosti bio je zbirka monotonih akorda i još monotonijih nemuzikalnih solo dionica, toliko bez duše i toliko otupljujuća da bi to lako mogla biti glazba koju je proizvela civilizacija inteligentnih strojeva dugo vremena nakon što je čovjek nestao s lica svijeta. Nakon nekog vremena Scott je izgubio interes za većinu teškometalnih sastava i priklonio se skupini U2. No ubrzo se ponovno zainteresirao za teški metal, ali ovaj put se usredotočio na crni metal, sastave koji su koketirali sa

sotonizmom, ili ga barem zlorabili na dramatičan način; naglo je postao samoživ, antidruštven i turoban. Sam je više puta razmišljao da li da zaplijeni dječakovu zbirku ploča, razbije je na komadiće i baci u smeće, ali to se činilo poput apsurdna pretjerivanja. Napokon, i Sam je imao šesnaest godina, u doba kad su Beatlesi i Rolling Stones dolazili na scenu, i njegovi su roditelji bjesnili protiv te glazbe i proricali da će ona odvesti Sama i njegovu generaciju u pakao. On je ispao sasvim pristojan, usprkos Johnu, Paulu, Georgeu, Ringu i Stonesima. Bio je proizvod jedinstvenog doba popustljivosti i nije htio da mu um bude onako ograničen kao um njegovih roditelja.

— No, idem ja — reče Sam. Dječak je šutio.

— Ako bude što nepredviđeno, možeš nazvati tetu Ednu.

— Sto god ona može učiniti za mene, mogu i sam.

— Ona te voli, Scotte.

— Ma, da.

51

— Ona je sestra tvoje majke; rado bi te voljela poput vlastitog sina.

Samo joj moraš pružiti priliku za to. — Nakon kratke stanke, Sam duboko udahne i reče: — I ja te volim, Scotte.

— JeP? I što bih ja sad trebao, sav se raspekmeziti?

— Ne.

— I nisam se.

— Samo "sam ti rekao jednu činjenicu.

Dječak je očito citirao neku od svojih najdražih pjesama:

Ništa vječito ne traje; i ljubav laž je stoga, sve to prijevara je, a na nebu nema Boga.

Klik.

Sam je još neko vrijeme ostao stajati osluškujući signal iz slušalice.

— Savršeno.

Vratio je slušalicu na mjesto.

Od njegove je frustracije bio jači samo njegov bijes. Poželio je razbiti nešto, bilo što, uz pomisao da će isprebijati onoga ili pak ono što mu je otelo sina.

Uz to, u dubini želuca imao je prazan, bolan osjećaj, jer doista je volio Scotta. Dječakova je otuđenost bila razorna.

Znao je da se još ne može vratiti u motel. Nije mu se spavalo, a i sama zamisao da će provesti nekoliko sati ispred zatupljujućeg ekrana te gledati idiotske komedije i drame, bila je nepodnošljiva.

Kad je otvorio vrata telefonske govornice, pipci magle zavukli su se unutra i činilo se da ga izvlače u noć. čitav sat hodao je ulicama Moonlight Covea zadirući duboko u stambene četvrti, gdje nije bilo uličnih svjetiljki a drveće i kuće naizgled su plutali u magli, kao da nisu ukorijenjeni u zemlju, nego ovlaš privezani, te prijeti opasnost da će se otkinuti i osloboditi.

Dok je Sam žurno hodao prepuštajući tjelesnome naporu i studenu noćnom zraku da izvuku iz njega bijes, začuo je hitre korake. Netko je trčao.

Troje ljudi, možda četvero. Bio je to nepogrešiv zvuk, iako začudno pritajen; razlikovao se od neprikrivena tapkanja kakva džo-gera.

Okrenuo se i pogledao prema ulici utonuloj u mrak.

Koraci su prestali. Budući da su oblaci djelomice prekrivali nepuni mjesec, prizor je bio osvjetljen uglavnom s prozora kuća sazdanih u bavarskom, monte-revskom, engleskom i španjolskom stilu, što su se ugnijezdile među borovima i borovicama s obje strane ulice. Bilo je to vremenšno, vrlo slikovito susjedstvo, ali odsutnost suvremenih domova velikih prozora pridonosila je slaboj vidljivosti. Na dva dvorišta u toj četvrti nalazila se niska, natkrivena vrtna rasvjeta, a nekoliko ih je imalo svjetiljke na kraju prilaznih puteva, ali magla je prigušivala te izdvojene izvore svjetlosti. Koliko je Sam mogao vidjeti, bio je sam samcat.

Nastavio je hodati, ali prešao je manje od pola bloka kad je začuo žurno tapkanje. Naglo se okrenuo ali, kao i prije, nikoga nije vidio. Ovaj put zvuk se postupno utišao, kao da su se trkači maknuli s popločena terena na meku zemlju, a zatim zamaknuli između dvije kuće.

Možda su bili u nekoj drugoj ulici. Hladan zrak i magla katkad su izvodili trikove sa zvukovima.

Ne bio je oprezan i zaintrigiran te je tiho prešao s ispucala, u korov zaraslog pločnika na nečiji travnjak, u neprozirnu tamu ispod jednoga golemog čempresa. Proučavao je okolinu i za pola minute ugledao potajno kretanje sa zapadne strane ulice. četiri nejasne prilike pojavile su se kod ugla jedne kuće; trčale su prignuto, čučajući. Pošto su prešli travnjak, mjestimice rasvijetljen s dvije svjetiljke na željeznim stupovima, njihove suludo iskrivljene sjenke sumanuto su skočile preko ograde jedne bijele kuće sa štukaturama. Ponovno su se spustili u gusto grmlje prije nego je uspio ustanoviti njihovu veličinu, i baš ništa više na njima.

Klinci, pomisli Sam, a smjeraju nešto loše.

Nije znao po čemu je zaključio da su to klinci, možda zato što ni njihova brzina niti pak ponašanje nisu bili tipični za odrasle. Ili su smjerali kakvu psinu omraženu susjedu... ili su se namjerali na Sama. Nagon mu je govorio da upravo njega vrebaju.

Jesu li maloljetni prijestupnici predstavljali problem i u ovako malenoj i bliskoj zajednici kao što je Moonlight Cove?

U svakom gradu je nešto loše djece. Ali u poluseoskom ugođaju mjesta kao što je bilo ovo, maloljetni zločin rijetko se iskazivao kroz skupne aktivnosti poput napada i maltretiranja, oružane pljačke, uličnih prepada ili pak ubojstava iz pukog zadovoljstva. Na selu su maloljetnici upadali u nevolje s brzim automobilima, pićem, djevojkama i nešto priproste krađe, ali nisu vrebali po ulicama u čoporima, poput njihovih vršnjaka u većim gradovima.

Bez obzira na to, četvorica što su nevidljivo čučala među zasjenjenim papratima i azalejama, preko ulice i tri kuće zapadno od Sama,

5253

bila su mu sumnjiva. Naposljetku, nešto nije bilo u redu u Moonlight Coveu i bilo je moguće da nevolje izazivaju maloljetni prijestupnici. Policija je prikrivala istinu o nekoliko smrtnih slučajeva u zadnjih nekoliko mjeseci, i možda su nekoga štitili; koliko god se to činilo malo vjerojatnim, možda su prikrivali nekoliko klinaca iz boljih obitelji,

klinaca koji su preozbiljno uzimali povlastice svog staleža i prešli granicu dopuštenog, civiliziranog ponašanja.

Sam ih se nije bojao. Znao je kako postupiti, i nosio je svoj Smith & Wesson. Zapravo bi mu činilo zadovoljstvo da malo podučiti ta derišta pameti. Ali sukob sa skupinom maloljetnih huligana značio bi i kasniju scenu s ovdašnjom policijom, a bilo mu je draže ne izazivati pozornost vlasti, iz straha da će dovesti svoju istragu u opasnost.

Činilo mu se neobičnim što su došli na zamisao da ga napadnu u ovakvoj stambenoj četvrti. Vikne li jednom u znak uzbune, ljudi će izaći na trijemove vidjeti što se zbiva. Dakako, zbog toga što je htio izbjeći čak i toliku pozornost, nije viknuo.

Staro pravilo kako je šutnja zlato, upravo je u njegovu slučaju bilo itekako opravdano. Izašao je iz skrovišta čempresa pod kojim se sklonio na suprotnu stranu od ulice, prema mračnoj kući iza sebe. Uvjeren da ti klinci ne znaju kamo je otišao, nakanio je umaći iz tog susjedstva i sasvim zametnuti trag.

Došao je do kuće, požurio uz njezin vanjski zid i zamaknuo u stražnje dvorište, gdje se ocrtavala njihaljka, toliko izobličena sjenkama i maglom da je izgledala poput golema pauka koji se kroz maglu prikrađao prema njemu. Na kraju dvorišta preskočio je kovanu ogradu iza koje se nalazila uska uličica kroz koju se dolazilo do garaža za cijelu četvrt. Nakanio je poći prema jugu, natrag prema Aveniji Ocean i srcu grada, ali nekakav ga je predosjećaj naveo da krene u drugome smjeru. Prešao je usku sporednu ulicu pokraj niza metalnih kanti za smeće, te preskočio još jednu nisku ogradu, doskočio na travnjak iza jedne druge kuće koja je bila okrenuta na ulicu paralelnu s Iceberrv Wayom.

Čim se uklonio iz uličice, začuo je zvuk tihog trčanja na tvrdoj podlozi. Ti mladci, ako su doista to bili, zvučali su isto onako hitro kao i prije, ali ne više onako prikriveno.

Pristizali su prema Samu iz smjera ugla. Imao je čudnovat osjećaj da će nekim šestim čulom naslutiti u koje je dvorište otišao te da će navaliti na njega prije nego uspije doći do sljedeće ulice. Nagonski je prestao trčati i sagnuo se. Istina, bio je u dobroj kondiciji, ali imao je četrdeset dvije godine a oni su nesumnjivo bili sedamnaestogodišnjaci, ili još mladi, a svaki sredovječan čovjek koji misli da može trčati brže od klinaca prava je budala.

Umjesto da potrči preko novog dvorišta, brzo je prišao sporednim vratima obližnje garaže sazdane od dasaka, u nadi da neće biti zaključana. I nisu bila. Stupio je u potpuni mrak i zatvorio vrata, i upravo u tom trenutku začuo kako su četiri progonitelja zastala u uličici ispred velikih vrata na podizanje, s druge strane te zgrade. Nisu zastali ondje jer ne bi znali gdje se nalaze, nego vjerojatno zato što su pokušavali odrediti u kojem je smjeru mogao otići.

Sam je u grobnome mraku pipao tražeći bravu ili pak zasun kojim bi zatvorio vrata kroz koja je ušao. Nije našao ništa od toga.

Čuo je kako četiri klinca nešto međusobno mrmljaju, no nije mogao razabrati što govore. Njihovi su glasovi imali čudan prizvuk: šaputav i pun nekakve hitnosti.

Sam je ostao pokraj manjih vrata. Objema je rukama zgrabio kvaku kako bi spriječio njihov ulazak, ako pretraže prostor oko garaže i pokušaju ući.

Utihnuli su.

Napeto je osluškivao.

Ništa.

Hladan zrak odisao je mazivom i prašinom. Ništa nije vidio, ali pretpostavljao je da se u tom prostoru nalazi jedan ili dva automobila. Iako se nije bojao, počeo se osjećati budalasto. Kako li se našao u ovakvu položaju? Bio je odrastao čovjek, agent FBI uvježban u nizu samoobrambenih tehnika, imao je pištolj kojim je vrlo stručno rukovao, pa ipak se skrivao u garaži od četvero klinaca. Našao se ovdje zato što je djelovao nagonski, i obično je bez pogovora slušao svoj nagon, ali ovo je bilo...
Začuo je pritajeno kretanje uz zid garaže. Ukočio se. Nečije su se noge vukle po tlu. Netko se približio malenim vratima iza kojih je stajao on. Koliko je Sam mogao razaznati, bio je to samo jedan od njih. Sam se nagnuo prema natrag, držeći kvaku objema rukama, i silovito povukao vrata prema do vratku.

Koraci su zastali ispred njega.

Suspregnuo je dah.

Prošla je jedna sekunda, dvije sekunde, tri.

Iskušaj tu vrazju bravu i idi dalje, iznervirano pomisli Sam.

Svake se sekunde osjećao sve više i više budalasto i već se htio sukobiti s klintcem. Mogao je iskočiti iz garaže poput vražićka iz kutije, čime bi ga najvjerojatnije prestrašio nasmrt, te bi balavac uz vrisak odbježio u noć.

5455

Zatim je začuo glas s druge strane vrata, nekoliko centimetara od njega, i iako nije znao što to za ime Božje čuje, odmah je znao da je bilo pametno od njega što je poslušao svoj nagon, da je bilo pametno što se skrio. Glas je bio piskutav, hrapav, da se čovjek sledi od njega, a nestrpljivi ritam njegova govora pripadao je izbezumljenom manijaku ili pak narkomanu koji je već dugo bez droge:

— Gori, moram, moram...

Kao da je govorio sam za sebe, možda i nesvjesno da nešto priča, kao što bi mogao bulazniti čovjek obuzet groznicom.

Neki tvrdi predmet zagrebao je niz vanjsku stranu drvenih vrata. Sam je pokušao zamisliti što je to.

— Nahraniti vatru, vatru, nahraniti je, nahraniti — rekao je klinac tankim, bjesomučnim glasom koji je djelomice ličio na šapat, a djelomice na prigušeno, prijeteće rezanje. Nije osobito ličio na glas nijednog maloljetnika što ga je Sam ikad čuo... niti pak na glas bilo kojeg odraslog čovjeka, što se toga tiče.

Unatoč hladnome zraku, čelo mu se orosilo znojem. Nepoznati predmet ponovno je zagrebao niz vrata. Je li klinac bio naoružan? Je li vukao niz drvo cijev pištolja? Oštricu noža? Običan štap?

— ...gori, gori... Pandžu?

Ovo je bila sumanutu zamisao. Pa ipak je se nije mogao otresti. U sebi je jasno zamislio sliku oštre, rožnate pandže, čaporka, kako izvlači iverje iz vrata dok urezuje crtu u drvetu.

Sam je čvrsto držao kvaku. Niz sljepoočnice mu je curio znoj.

Klinac je naposljetku iskušao vrata. Kvaka se iskrivila u Samovu stisku,

ali nije joj dopuštao da se jako pomakne.

— ...o, Bože, peče, boli, o Bbže...

Sam se napokon počeo bojati. Klinac je zvučao baš prokleta čudno. Kao narkoman koji leti negdje pokraj orbite Marsa, samo još gore od toga, mnogo čudnije i opasnije nego što bi zvučao bilo koji ovisnik o heroinu. Sam se bojao zato što nije znao s kojim se to vragom suočio.

Klinac je pokušao otvoriti vrata.

Sam ih je čvrsto držao uz dovratk.

Brze, bjesomučne riječi:

— ...nahriniti vatru, nahraniti vatru...

Pitam se može li mi osjetiti miris, pomisli Sam, a pod ovakvim okolnostima ta se bizarna zamisao nije činila ništa sumanutijom nego slika klinca s pandžama. Samovo je srce lupalo. Znoj od kojega je peklo curio mu je u kutove očiju. Mišići na vratu, ramenima i rukama silno su ga zabo-ljeli; trudio se da održi vrata zatvorenima mnogo jače nego je bilo potrebno. Nakon nekoliko trenutaka klinac je odustao, po svemu sudeći zaključivši da se njegov plijen očito ne nalazi u garaži. Potrčao je pokraj zgrade, natrag prema uličici. Dok je žurio, jedva je čujno štektao; bio je to zvuk koji je odavao bol, potrebu... i životinjsko uzbuđenje. S mukom je suzdržavao taj prigušeni krik, no ipak ga je ispustio.

Sam je začuo korake tihe poput mačjih kako stižu iz nekoliko smjerova.

Ostala trojica potencijalnih napasnika pridružila su se klincu u uličici, i njihovi šaputavi glasovi bili su ispunjeni istom bjesomučnošću kao i njegov, iako su sad bili predaleko od Sama da bi razabrao što govore.

Naglo su zašutjeli i, trenutak poslije, kao da su pripadnici vučjeg čopora koji nagonski reagira na miris plijena ili na opasnost, kao jedan su potrčali uličicom, prema sjeveru. Uskoro su njihovi kra-domični koraci utihnuli i noć je ponovno postala tiha poput groba.

Još nekoliko minuta nakon stoje čopor otišao, Sam je ostao stajati u mraku garaže čvrsto držeći kvaku.

15.

Mrtvi dječak bio je ispružen u otvorenom odvodnom jarku uz okružnu cestu s jugoistočne strane Moonlight Covea. Njegovo lede-nobijelo lice bilo je poprskano krvlju. Pri blještavoj svjetlosti dvije policijske svjetiljke postavljene na tronošce tik uz jarak, njegove su razrogačene oči buljile bez treptanja, prema neopisivo udaljenijoj obali nego što je bio obližnji Pacifik.

Loman "VVatkins stajao je uz jednu od svjetiljaka sa sjenilima i promatrao maleno truplo, prisiljavajući se da bude svjedokom smrti Eddia Valdoskog. Osmogodišnji Eddie bio je njegovo kuniće. Loman je išao u srednju školu s Eddievim ocem Geomeom i isključivo platonski bio je zaljubljen u Eddievu majku Nellu, već gotovo dvadeset godina. Eddie je bio sjajno dijete, pametan i radoznao, dobro odgojen. Bio je. Ali sad... Grozno izmrcvaren, divljački izgrizen, izgripan i razderan, slomljene šije, dječak je bio tek nešto više od hrpe raspadajućeg smeća, a sav je njegov potencijal bio uništen, njegov plamen ugasnut, zakinut za život... vlastiti život.

Od svih bezbrojnih strahota koje je Loman susreo tijekom dvadeset jedne godine rada na policiji ovo je vjerojatno bilo najgore. A zbog

osobne povezanosti sa žrtvom, trebao je biti duboko potresen, ako ne čak izvan sebe. No prizor malenoga, izmrcvarenog tijela jedva da ga je dirnuo. Obuzeli su ga tuga, žaljenje, gnjev i još mnoštvo drugih osjećaja, no samo površno i nakratko, kao što nevidljiva riba može okrznuti plivača u mračnome moru. Što se tiče duševne boli, koja ga je trebala probosti poput čavala, uopće je nije osjetio.

Barry Sholnick, novozaposleni u odnedavna proširenoj ekipi policije Moonlight Covea, stajao je nogu raširenih nad jarkom te fotografirao Eddia Valdorskoga. Dječakove staklaste oči na trenutak su srebrenasto zasjale pri odsjaju fleša.

Bilo je čudno da je jedina stvar koja je u Lomana izazivala snažne osjećaje bila njegova rastuća nesposobnost da osjeća. Zbog toga je umirao od straha. U posljednje se vrijeme sve više i više plašio svog emocionalnog mrtvila, neželjenog ali po svemu sudeći nepovratnog otvrdnjavanja srca, uslijed čega će uskoro imati mramorne pretkljetke i kljetke od obična kamena.

Sad je i on pripadao novim ljudima; po mnogome se razlikovao od čovjeka kakav je nekoć bio. Još je izgledao isto, visok sto sedamdeset pet centimetara, zdepasto građen, široka i iznimno nevina lica za njegov posao, ali više nije bio onakav kako je djelovao. U neočekivane prednosti preobrazbe spadala je možda veća sposobnost da svlada osjećaje, stabilniji i promišljeniji svjetonazor. No je li to doista bila prednost? Da ništa ne osjeća? Čak ni duševnu bol?

Iako je noć bila studena, kiseli znoj orosio mu je lice, zatiljak i pazuhe.

Dr. Ian Fitzgerald, mrtvozornik, bio je na nekome drugome poslu, ali Victor Callan, vlasnik Callanova posebnog zavoda, i zamjenik mrtvozornika pomagali su drugome policajcu, Julesu Timmermanu, da pročešlja tlo između jarka i obližnje šume. Tražili su tragove koje je ubojica možda ostavio za sobom.

Zapravo su tek izvodili predstavu za dvadesetak stanovnika tog područja, koji su se skupili s druge strane ceste. čak ako pronađu tragove, nitko neće biti uhićen zbog zločina. Nikakvo se suđenje neće održati. Pronađu li Eddieva ubojicu, pružit će mu alibi i riješiti ga se na svoj način kako bi prikriili postojanje novih ljudi od onih koji još nisu preobraženi. Jer nije bilo sumnje da je ubojica jedan od onih koje je Thomas Shaddack zvao »unazađeni«, jedan od novih ljudi koji su skrenuli. Drastično skrenuli. Loman se okrene od mrtva dječaka. Pješice je pošao natrag po okružnoj cesti, prema kući Valdorskih, koja se nalazila nekoliko stotina metara sjevernije, zaogrnuta maglom. Nije se osvrtao na promatrače, iako mu se jedan obratio:

— Šefe? Koji se to vrag događa, šefe?

Bilo je to prigradsko područje na samome rubu grada. Kuće su bile široko razmaknute i njihova raštrkana svjetla nisu osobito ras-pršivala noć. Prije nego je prešao pola puta do doma Valdorskih, iako je blizu ljudima na mjestu zločina, osjetio se izolirano. Drveće, izmučeno eonima noćnoga vjetra iz nemirnijih noći od ove, naginjalo se nad dvotračnu cestu, a njihove su krzljave grane visjele nad šljunčanim nasipom po kojemu je hodao. Cijelo je vrijeme zamišljao pokrete u mračnim granama iznad njega, te u crnilu i magli među izobličanim stablima.

Stavio je ruku na dršku revolvera koji mu je bio pripasan na boku. Loman Watkins devet je godina bio šef policije u Moonlight Coveu, a u zadnjih mjesec dana pod njegovom je nadležnošću proliveno više krvi nego u prethodnih osam godina i jedanaest mjeseci. Bio je uvjeren da najgore tek dolazi. Nešto mu je govorilo da su »unazađeni« sve brojniji te da predstavljaju veći problem nego što je Shaddack shvaćao... ili je pak bio voljan priznati.

Bojao se unazađenih gotovo jednako koliko i svog novog, hladnokrvnog, bezosjećajnog svjetonazora.

Za razliku od sreće, duševne boli, radosti i tuge, puki strah bio je mehanizam preživljavanja, pa ga možda neće izgubiti toliko potpuno kao što je izgubio druge osjećaje. Ta ga je pomisao uznemirila, baš kao i sablasno kretanje među drvećem.

Je li strah jedini osjećaj koji će cvasti u ovome divnom novom svijetu koji stvaramo, zapitao se.

16.

Nakon masnog cheeseburgera, gnjecava pomfrita i boce ledena Dos Eauisa u pustoj zalagajnici prenoćišta Lagune, Tessa Lockland vratila se u svoju sobu, u krevetu se podbočila jastucima i nazvala majku u San Diegu. Marion je podignula slušalicu nakon što je prvi put zazvonilo.

— Zdravo, mama — reče Tessa.

— Gdje si, Teja?

Kad je Tessa bila mala, nikako se nije mogla odlučiti želi li da je drugi zovu prvim imenom ili pak srednjim, Jane, pa ju je majka nazivala po inicijalima, kao da je to pravo ime.

— U prenoćištu Laguni.

5859

— Je li to lijepo mjesto?

— Najbolje što sam mogla pronaći. U ovome gradu nemaju briga oko prvorazrednih turističkih objekata. Da nema ovako prekrasan pogled, prenoćište Laguna spadalo bi u ona mjesta što preživljavaju jedino prikazivanjem pomo-filmova preko zatvorene televizije i iznajmljuju sobe na sat.

— Je li čisto?

— Koliko se može očekivati.

— Ako nije čisto, ja bih se na tvom mjestu odmah odjavila.

— Mama, kad sam na terenu i snimam film, nemam uvijek luksuzne uvjete, znaš. Kad sam snimala onaj dokumentarac o Miskito Indijancima u Središnjoj Americi, odlazila sam s njima u lov i spavala u blatu.

— Teja, dušo, nikad nikome ne smiješ reći da si spavala u blatu. Svinje spavaju u blatu. Moraš reći da si se snalazila kako si znala ili da si logorovala, ali nikad da si spavala u blatu. čak i neugodna iskustva mogu koristiti, samo ako čovjek zadrži svoj osjećaj dostojanstva i stila.

— Da, mama, znam. Htjela sam reći da prenoćište Lagana nije ništa naročito, ali bolje je od spavanja u blatu.

— Od logorovanja.

— Bolje je od logorovanja — popusti Tessa. Na trenutak su obje zašutjele.

— Kvragu — reče zatim Marion — trebala bih biti ondje s tobom.

— Mama, imaš slomljenu nogu.

— Trebala sam otići u Moonlight Cove čim sam čula da su pronašli jednu Janice. Da sam ja bila ondje, ne bi morali kremirati tijelo. Tako mi Boga, ne bi to učinili! Spriječila bih to i uredila bih još jednu obdukciju, i to bi učinile pouzdane osobe, i sad ne bi bilo potrebe da se ti miješaš u to. Baš se ljutim na sebe!

Tessa se zavalila u jastuke i uzdahne.

— Mama, nemoj si to raditi. Slomila si nogu tri dana prije nego što je Janicino tijelo uopće pronađeno. Sad ne možeš putovati s lakoćom, a nisi mogla putovati s lakoćom ni onda. Nije to tvoja krivica.

— Nekoć me slomljena noga ne bi mogla spriječiti.

— Nemaš više dvadeset godina, mama.

— Da, znam, stara sam — potišteno reče Marion. — Ponekad razmišljam o tome kako sam stara, i to me plaši.

— Tek su ti šezdeset četiri godine, izgledaš kao da nisi ni dan starija od pedeset, a slomila si nogu prilikom akrobatskog skoka padobranom, za Boga miloga, pa nećeš izmamiti od mene nimalo sažaljenja.— Roditelj u godinama očekuje od dobre kćeri upravo utjehu i sažaljenje.

— Da ti ja kažem da si u godinama, ili da te počnem sažaljevati, tako bi me odalabila u dupe da bih odletjela gotovo do Kine.

— Prilika da se tu i tamo odalami kćer u dupe jedno je od zadovoljstava u kasnijim godinama u životu jedne majke, Teja. Kvragu, odakle se samo stvorilo ono drvo? Skačem padobranom već trideset godina i nikad prije nisam sletjela na drvo, a kunem se da ga nije bilo kad sam bacila posljednji pogled prema zemlji da odaberem mjesto za spuštanje.

Iako je određena količina nepopravljiva optimizma i vedrog pristupa životu u obitelji Lockland dolazila od Tessina pokojnog oca Bernarda, velika količina tog optimizma, te isto toliko nesposobnosti da se smiri na jednome mjestu, dolazila je od Marion.

— Večeras — reče Tessa — kad sam došla ovamo, otišla sam na plažu gdje su je pronašli.

— Ovo mora da ti je strašno, Teja.

— Izdržat ću.

Kad je Janice umrla, Tessa je putovala po seoskim područjima Afganistana istražujući posljedice genocidnog rata protiv afganskog naroda i kulture, u namjeri da napiše scenarij za dokumentarac na tu temu. Njezina majka nije joj mogla javiti za Janicinu smrt sve do dva tjedna nakon što je more izbacilo tijelo na obalu Moonlight Covea. Prije pet dana, osmog listopada, odletjela je iz Afganistana obuzeta osjećajem da je na neki način iznevjerila sestru. Njezin teret krivice bio je barem jednako toliko težak kao i teret njezine majke, ali ono što je rekla bilo je točno: doista će izdržati.

— Imala si pravo, mama. Službena verzija ništa ne vrijedi.

— Što si doznala.

— Još ništa. Ah stajala sam točno ondje na pijesku, gdje je ona navodno uzela Valium, odakle je krenula na posljednje plivanje, gdje su je pronašli nakon dva dana, i osjetila da je čitava njihova priča najobičnije smeće. Osjećam to u nutrini, mama. A na ovaj ili onaj način, saznat ću što se uistinu dogodilo.

— Moraš biti oprezna, dušo.

— Bit ću.

- Ako je Janica... ubijena...
- Snaći ću se.
- A ako imamo pravo kad sumnjamo da se ni tamošnjoj policiji ne može vjerovati...

6061

— Mama, visoka sam sto šezdeset, plavuša sam, plavooka, drska i izgledam podjednako opasno kao Disneveva vjeverica. Čitavog života borim se protiv svog izgleda da bi me netko ozbiljno shvatio. Sve žene žele se ponašati prema meni majčinski ili pak poput starije sestre, muškarci se pak ponašaju očinski ili me pokušavaju odvući u krevet, ali prokleta ih malo odmah uspijeva prodrijeti kroz površinu i shvatiti da imam mozak koji je po mome čvrstom uvjerenju veći od mozga komarca; obično me prvo trebaju neko vrijeme poznavati. Zato ću iskoristiti svoj izgled umjesto da se borim protiv njega. Nitko me ovdje neće shvatiti kao prijatnju.

— Javljat ćeš se?

— Naravno.

— Osjetiš li da ti prijati opasnost, odmah otiđi, bježi odatle.

— Snaći ću se.

— Obećaj da nećeš ostati bude li opasno — ustrajala je Marion.

— Obećajem. Ali i ti moraš obećati meni da neko vrijeme više nećeš iskakati iz aviona.

— Prestara sam za to, dušo. Sad sam u godinama. Prastara sam. Pronaći ću si razbibrigu primjerenu mojim godinama. Na primjer, oduvijek sam željela naučiti skijati na vodi, a i u onom tvom dokumentarcu o motokrosu na blatnom terenu oni su mali motocikli izgledali jako zabavni.

— Od srca te volim, mama.

— I ja volim tebe, Teja. Više nego sam život.

— Platit će mi oni zbog Janice.

— Samo ako postoji netko tko zaslužuje da bi platio. Samo zapamti, Teja, da je naša Janice otišla, ali ti si još uvijek ovdje, i nikad ne smiješ svu svoju odanost posvetiti mrtvoj osobi. općenito bio zgodan. No njegov je prijeteći izgled bio lažan, jer bio je osjećajan čovjek, blaga glasa i ljubazan.

— Kako si? — zapita Loman.

George se ugrizne za donju usnicu i kimne kao da želi reći da će izdržati ovu moru, ali nije pogledao Lomana u oči.

— Idem pogledati Nellu — reče Loman. Ovaj put George nije ni kimnuo. Dok je Loman prolazio kroz prejako rasvjetljenu kuhinju, njegove cipele tvrdih potplata škripale su na linoleumskome podu. Zastao je kod ulaza u malenu blagovaonicu i okrenuo se natrag prema svome prijatelju.

— Pronaći ćemo toga gada, George. Kunem se da hoćemo. George konačno uzdigne pogled s viskija. U očima su mu treperile suze, ali nije im dopuštao da poteku. Bio je ponosan, tvrdoglavi Poljak, odlučan u namjeri da bude jak.

— Eddie se pred mrak igrao u dvorištu iza kuće — reče. — Odmah tu u dvorištu iza kuće, i mogao si ga vidjeti kroz prozor, točno u svom dvorištu. Kad je pao mrak, Nella ga je pozvala na večeru. Nije odgovorio i

mislili smo da je bez pitanja otišao nekom susjedu, igrati se s drugom djecom.

Sve je ovo već i prije više puta ispričao, ali po svemu sudeći osjećao je potrebu da neprestano prolazi kroz to, kao da će se ružna stvarnost ponavljanjem ublažiti i promijeniti, baš kao što se s kasete nakon deset tisuća sviranja izgrebe glazba i ostane tek šum.

— Počeli smo ga tražiti i nismo ga mogli naći. Isprva se nismo bojali; zapravo, malo smo se ljutili na njega, ali onda smo se zabrinuli i preplašili. Baš sam te htio pozvati da nam pomogneš kad smo ga pronašli u onome jarku, blagi Bože, bio je sav razderan u onome jarku. — Oteo mu se duboki uzdah, pa još jedan, a susprezane suze blistale su mu u očima. — Kakvo bi čudovište moglo učiniti djetetu tako nešto, odvesti ga nekamo i učiniti mu tako nešto, a nakon toga biti toliko okrutno da ga vrati ovamo i baci ga na mjesto gdje ćemo ga pronaći? Sigurno je bilo tako, jer mi bismo čuli... čuli bismo vrištanje da je gad to učinio Eddieu tu negdje. Morao ga je odvesti, učiniti mu sve to, a zatim ga vratiti tako da ga pronađemo. Kakav je to čovjek, Lomane? Za Boga miloga, kakav je to čovjek? — Poremećen — reče Loman, kao što je već i prije rekao, i to je bilo točno. Unazađeni su bili psihotični. Shaddack je skovao izraz za njihovo stanje: poremećaj prouzročen preobražajem. — Vjerojatno drogiran — dodao je, a to je već bila laž. Eddieva smrt uopće nije bila prouzročena drogama, barem ne uobičajenim protuzakonitim

17.

George Valdowski sjedio je za kuhinjskim stolom. Iako su mu ruke ogrubjele od rada bile čvrsto stegnute oko čaše viskija, nije ih mogao spriječiti da drhte; površina jantarnog bourbona neprestano je podrhtavala.

Kad je Loman Watkins ušao i zatvorio za sobom vrata, George čak nije podignuo pogled. Eddie je bio njegov jedinac.

George je bio visok, širokih prsa i ramena. Zahvaljujući duboko usađenim, nedovoljno razmaknutim očima, tankim usnama i oštrim crtama lica, djelovao je nepristupačno i odbojno, unatoč tome što je

6263

narkoticima. Loman se još uvijek čudio kako može s takvom lakoćom lagati blisku prijatelju; nekoć to ne bi bio u stanju. Nemoralnost laži bila je prikladnija starim ljudima i njihovu burnome emocionalnom svijetu. Staromodne predodžbe o tome što je nemoralno u krajnjem nisu imale nikakve veze s novim ljudima, jer u slučaju da se promijene kao što je Shaddack i prorekao, djelotvornost, učinkovitost i maksimalna sposobnost bit će jedina moralna načela. — Država je ovih dana sva zagađena narkomanima. Spržen im je mozak. Nemaju morala, nemaju nikakvih ciljeva, osim jeftinih zadovoljstava. Naslijedili smo ih iz nedavnog doba individualizma. George, taj je tip bio luđak poma-hnitao od droge, i kunem ti se da ćemo ga uhvatiti.

George ponovno spusti pogled na svoj viski. Otpije gutljaj. Zatim se obrati više sebi nego Lomanu:

— Eddie se pred mrak igrao u dvorištu iza kuće. Odmah tu u dvorištu iza kuće, i mogao si ga vidjeti kroz prozor...

Glas mu je zamro.

Loman nevoljko ode na kat u spavaću sobu vidjeti kako se drži Nella. Ležala je na krevetu, napola podbočena jastucima, a dr. Jim Worthy sjedio je na stolici koju je privukao uz krevet. Bio je najmlađi od trojice liječnika iz Moonlight Covea, imao je trideset osam godina, iskren čovjek uredno podrezanih brkova, s naočalama tankih okvira, sklon leptir-mašnjama. Liječnikova se torba nalazila na podu, do njegovih nogu. Oko vrata mu je visio stetoskop. Punio je neobično veliku injekciju zlatnom tekućinom iz boce od dva decilitra.

Worthy se okrene prema Lomanu i pogledi im se susretnu; nije bilo potrebe da se bilo što kaže.

Nella Valdosi valjda je čula tihe Lomanove korake, ili ga je pak osjetila na neki drugi način, te je otvorila oči, crvene i nadute od plača. Još je bila privlačna žena, kose boje lana i s crtama lica koje su se činile previše fine da bi bile djelo prirode; više su djelovale poput kakva preciznog rada majstorskoga kipara. Usta su joj se opustila i zadrhtala dok je izgovorila njegovo ime:

— Jao, Lomane.

Zaobišao je krevet, sjeo nasuprot dr. Worthyja te uhvatio Nellu za ruku koju mu je ispružila. Ruka je bila ljepljiva, hladna i podrhtavala je.

— Dajem joj sredstvo za smirenje — reče Worthy. — Mora se opustiti, pa i zaspati bude li u stanju.

— Ne želim zaspati — reče Nella. — Ne ?nogii zaspati. Nakon... nakon ovoga... nikad više nakon ovoga.

64— Polako — reče Loman, nježno joj trljajući ruku. Sjeo je na rub postelje. — Prepusti doktoru Worthyju da se pobrine za tebe. Ovo je za tvoje dobro, Nella.

Polu svog života Loman je volio ovu ženu, suprugu svog najboljeg prijatelja, iako nikad nije postupio u skladu sa svojim osjećajima. Oduvijek je govorio samome sebi da je to isključivo platonska privlačnost. No sad kad ju je promatrao, znao je da je u toj ljubavi bilo i strasti.

Uznemiravalo ga je to... eto, iako je svih tih godinaz/iao što osjeća, iako se prisjećao toga, sad to više nije mogao osjećati. Njegova ljubav, njegova strast, njegova ugodna i melankolična čežnja raspršila se, baš kao i većina njegovih emocija; još je bio svjestan prijašnjih osjećaja prema njoj, ali oni su spadali u drugi dio njega, dio koji se odvojio i odlebdio, poput duha koji napušta mrtvo tijelo.

Worthy odloži napunjenu injekciju na noćni ormarić. Raskopčao je i zadignuo široki rukav na Nellinoj bluzi te joj svezao gumenu cijev oko ruke, dovoljno čvrsto da se istakne žila.

— Lomane — rekla je dok je liječnik trljao njezinu ruku komadom vate natopljenim alkoholom — što da učinimo?

— Sve će biti u redu — reče on milujući je po ruci.

— Neće. Kako to možeš reći? Eddie je mrtav. Bio je tako drag, tako malen i drag, a sad ga više nema. Ništa više neće biti u redu.

— Jako brzo ćeš se osjećati bolje — tješio ju je Loman. — Rana će nestati i prije nego toga budeš svjesna. To ti neće biti toliko važno kao što je sad. Obećajem ti da neće.

Trepnula je i zagledala se u njega kao da govori besmislice, ali onda još nije znala što će joj se dogoditi za nekoliko trenutaka.

Worthy joj zarine iglu u ruku.

Trgnula se.

Zlatna tekućina istekla je iz injekcije u njezin krvotok.

Sklopila je oči i ponovno tiho počela plakati, ne zbog boli koju joj je prouzročila igla, nego zbog gubitka svog sina.

Možda i jest bolje da ti nije toliko stalo do nekoga, da ne voliš toliko, pomisli Loman.

Injekcija je bila prazna.

Worthy joj izvuče iglu iz žile.

Loman ponovno pogleda liječnika u oči.

Nella se strese.

Da bi nastupila preobrazba, bit će potrebne još dvije injekcije, a netko će morati ostati uz Nellu sljedećih četiri-pet sati, ne samo da joj daje injekcije, nego i da pripazi da se ne bi povrijedila za vrijeme preobrazbe. Postupak postajanja novom osobom nije bio bezbolan.

65

*

/

Nella se ponovno strese.

Worthy nagne glavu i svjetlost svjetiljke odbije se od njegovih naočala tankih okvira pod novim kutem, te mu preobrazi stakla u zrcala koja su mu na trenutak skrila oči, tako da je poprimio prijeteći izgled netipičan za njega.

Kroz Nellu su strujali drhtaji, sad već silovitiji i dulji.

— Što se ovdje zbiva? — zapita George Valdoski s dovratka. Loman je bio toliko usredotočen na Nellu da nije ni čuo Georgeov dolazak. Odmah je ustao i pustio Nellinu ruku.

— Liječnik je zaključio da joj treba...

— čemu služi ona konjska igla? — zapita George, misleći na golemu injekcijsku špricu. Sama igla nije bila ništa veća od obične.

— Sredstvo za smirenje — reče dr. Worthy. — Treba joj...

— Sredstvo za smirenje? — prekine ga George. — Ovo izgleda kao da ste joj dali dovoljnu dozu da uspava bika.

— Ma daj, George — reče Loman — liječnik zna što je... Nella je na krevetu potpala pod utjecaj injekcije. Tijelo joj se

odjednom ukočilo, šake joj se stegnule u čvrste pesti, zubi su joj zaškr-gutali a mišići na čeljusti nabrekli. Arterije na grlu i

sljepoočnicama otekle su i naočigled pulsirale u ritmu s drastično

ubrzanim radom srca. Oči su joj postale staklaste i zapala je u specifično omamljeno stanje, preobrazbu, za vrijeme koje nije bila ni svjesna ni nesvjesna.

— Što je s njom? — oštrim glasom zapita George.

Kroz stisnute zube i usnice razvučene u bolnoj grimasi Nella čudno, duboko zaječi. Svinula se u leđima sve dok joj samo ramena nisu dodirivala krevet. Djelovala je prepuna silovite energije, kao da je parni kotao koji

se napreže pod previsokim pritiskom pare, i tek što nije eksplodirao.

Zatim se srušila natrag na madrac, zadrhtala najsilovitije dotad i stala

se jako znojiti.

George pogleda Worthya, Lomana. Očito je shvatio da nešto nije u redu, iako nije ni naslućivao što.

— Stani. — Loman je izvadio revolver dok je George krenuo na-traške prema predvorju na katu. — Uđi unutra, George, i legni na krevet pokraj Nelle.

George Valdoski smrznuo se u do vratku, te se s nevjericom i očajem zagledao u revolver.

— Pokušaj li otići — reče Loman — morat ću te ustrijeliti, a to doista ne želim.

— Ti to ne bi učinio — reče George računajući da će ga zaštititi desetljeća prijateljstva.— O, da, bih — hladno reče Loman. — Ubio bih te da moram, a to bismo zataškali nekom pričom koja ti se ne bi svidjela. Rekli bismo da smo te uhvatili u proturječnosti, da smo pronašli neki dokaz da si upravo ti ubio Eddiea, da si ubio vlastitog sina, iz nekakve seksualne perverzije, te da smo te suočili s istinom, a ti si mi povukao revolver iz futrole. Pograbili smo se. Ti si ustrijeljen. Slučaj riješen. Lomanova prijateljica, prijateljica osobe koja je navodno bila blizak, drag prijatelj, bila je toliko čudovišna da je u prvi mah George ostao nijem. Zatim je ušao natrag u sobu.

— I ti bi pustio da svi misle... — reče — da misle da sam ja učinio Eddieu one strahote? Zašto? Što to činiš, Lomane? Kog to vruga činiš? Koga... koga to štitiš?

— Lezi na krevet — reče Loman.

Dr. Worthy pripremao je injekciju za Georgea.

Nella se na krevetu tresla bez prestanka, trzala se, uvijala. Znoj joj je curio niz lice; kosa joj je bila vlažna i raščupana. Oči su joj bile otvorene, ali činilo se da nije svjesna da su i drugi u sobi. Možda nije bila svjesna čak ni gdje se nalazi. Gledala je neko mjesto izvar ove sobe, ili pak promatrala nešto u vlastitoj nutрини; Loman nije znao što je od toga posrijedi i uopće se nije sjećao vlastite preobrazbe osim da je bol bila neizdržljiva.

— Što se to zbiva, Lomane? — zapita George Valdoski dok je protiv volje prilazio krevetu. — Isuse Bože, što je to? Što nije u redu'

— Sve će biti dobro — ohrabri ga Loman. — To je za tvoje dobro George. To je uistinu za tvoje dobro.

— Što je za moje dobro? Što, za ime Božje...

— Lezi, George. Sve će biti dobro.

— Što se zbiva s Nellom?

— Lezi, George. To je za tvoje dobro — reče Loman.

— To je za vaše dobro — složio se i dr. Worthy dok je puni(injekcijsku špricu zlatnom tekućinom iz nove bočice.

— To je uistinu za tvoje dobro — reče Loman. — Imaj u meni povjerenja. Mahnuo je revolverom prema Georgeu, dajući mu znak da pridi krevetu, i ohrabrujuće se nasmiješio.

18.

Kuća Harrya Talbota bila je nadahnuta Bauhausom, boje sekvoje s mnoštvom krupnih prozora. Nalazila se tri stambena bloka od središt

Moonlight Covea, na istočnoj strani Avenije Konkvistador, u ulici nazvanoj po španjolskim osvajačima koji su logorovali ovdje prije mnogo stoljeća, kad su pratili katoličko svećenstvo po kalifornijskoj obali na njihovu zadatku da utvrde misije. Vrlo rijetko Harry bi sanjario kako je i on jedan od tih neznanih vojnika, na pohodu prema neistraženu području, a to je uvijek bio lijep san zbog toga što, pri tome pustolovnom sanjarenju, nikad nije bio sputan invalidskim kolicima.

Veći dio Moonlight Covea bio je sagrađen na pošumljenim brežuljcima prema moru, a Harryev se posjed pružao prema Konkvi-stadoru, te je činio savršen dom za čovjeka čija se glavna djelatnost u životu sastojala od špijuniranja svojih sugrađana. Iz svoje spavaće sobe na trećemu katu, smještene na sjeverozapadnomu kutu kuće, mogao je barem djelomice vidjeti sve ulice između Konkvistadora i uvale: Juniper Lane, Serra Street, Roshmore Way i Cvpress Lane; također je mogao vidjeti ulice koje su ih presijecale u smjeru istok— zapad. Prema sjeveru imao je djelomičan pregled Avenije Ocean, pa čak i područja iza nje. Dakako, širina i dubina njegova vidnog polja bile bi drastično ograničene da mu kuća nije bila jedan kat viša od većine okolnih, te da nije posjedovao refraktorski teleskop žarišne duljine 60 mm i otvora blende br. 8, te dobar dalekozor.

U ponedjeljak navečer, trinaestog listopada, u devet i pol, Harry je sjedio na stolcu izrađenome po narudžbi, među golemim prozorima okrenutim prema zapadu i sjeveru, prignut nad okularom teleskopa. Visoki stolac imao je naslone za ruke i leđa poput obične stolice, četiri stabilne noge, raširene radi što bolje ravnoteže, te masivno dno koje je sprečavalo da se stolac lako prevrne kad se premještao s njega u invalidska kolica. Imao je i ogradicu, kao u dječjeg sjedala u automobilu, koja mu je omogućavala da se nagne naprijed prema teleskopu a da ne padne sa stolca na pod.

Budući da se uopće nije mogao služiti lijevom nogom i lijevom rukom, budući da mu je desna noga bila previše slaba da bi mogao stati na nju, budući da se mogao osloniti samo na svoju desnu ruku, koju je, hvala Bogu, Vijetnam poštudio, čak je i premještanje s električnih invalidskih kolica na stolac rađen po narudžbi bio mučan pothvat. Ali taj se napor isplatio jer je svake godine Harry Talbot više živio kroz svoj dalekozor i teleskop nego prethodne godine. Ugni-ježden na svome stolcu ponekad je umalo zaboravio na svoja tjelesna oštećenja, jer na svojstven je način sudjelovao u životu.

Najdraži film bio mu je Prozor u dvorište, s Jimmivem Stewartom. Vidio ga je valjda stotinu puta. U tom je trenutku njegov teleskop bio usmjeren prema Calla-hanovu pogrebnom zavodu, jedinoj mrtvačnici u Moonlight Coveu, na istočnoj strani Jupiter Lanea, ceste koja je bila paralelna s Konkvis-tadorom, no jedan stambeni blok bliža moru. To mu je mjesto bilo vidljivo kad je usmjeren teleskop između dvije kuće na suprotnoj strani njegove ulice, pokraj debela borova stabla te preko sporedne uličice koja se nalazila između Junipera i Konkvistadora. Pogrebni je zavod sa stražnje strane vodio u tu uličicu, a Harry je imao vidik u koji je ulazio i kut garaže u kojoj su bila parkirana mrtvačka kola, stražnji ulaz u samu kuću, te ulaz u novo krilo u kojemu su se trupla balzamirala i pripremala za ogled, ili pak kremirala.

Tijekom posljednja dva mjeseca kod Callana je vidio čudne stvari. No noćas nikakva neuobičajena djelatnost nije oživjela Harryevo strpljivo promatranje tog mjesta.

— Moose?

Pas je ustao sa svog mjesta u kutu, otapkao preko neosvijetljene spavaće sobe i stao uz Harrya. Bio je to crni labrador u punome stasu, doslovce nevidljiv u tami. Njuškom je protrljao Harryevu nogu, i to onu desnu, kojom je Harry još uvijek ponešto osjećao.

Harry se sagnuo i pomilovao Moosea.

— Donesi mi pivo, stari moj.

Moose je bio pas za pomoć hendikepiranim osobama, uzgojen i dresiran kod tvrtke Pseći dndbenici za samostalnost, i uvijek je bio sretan kad bi bio potreban. Odjurio je do malena hladnjaka u kutu, koji je bio dizajniran za upotrebu ispod pulta u restoranima, i moglo ga se otvoriti pritiskom noge na pedalu.

— Nema je tamo — reče Harry. — Zaboravio sam popodne donijeti nov omot iz kuhinje.

Pas je već otkrio da u hladnjaku spavaće sobe nema Coorsa. Otapkao je u predvorje, dok su mu pandže tiho zveckale po ulaštenu drvenom podu. Ni u jednoj sobi nije bilo sagova, jer invalidska su se kolica lakše kotrljala po tvrdoj podlozi. U predvorju je pas skočio i jednom ;ipom pritisnuo dugme dizala; kuća se odmah ispunila zujanjem i i viljenjem lifta.

Harry je vratio pozornost teleskopu i pozadini Callahanova pogre-bnog zavoda. Magla je u valovima strujala gradom, ponegdje gusta i /isljepljujuća, negdje pak prozirna. Ali stražnji dio mrtvačnice bio je ih ko rasvijetljen, te ga je jasno vidio; gledajući kroz teleskop, činilo ni u se da stoji između dva jednaka stupa što su stajala s obje strane l i ila/nog puta kojim se dolazilo na posjed straga. Da nije bilo magle,

6869

bio bi u stanju prebrojati zakovice u metalnim vratima prostorije za balzamiranje i kremiranje.

Iza njega otvorila su se vrata dizala. čuo je kako Moose ulazi u lift.

Zatim je krenuo dolje, na prvi kat.

Harrvu je dosadio Callan, te je polako okrenuo teleskop ulijevo i premjestio vidno polje prema jugu, do velikog praznog zemljišta uz pogrebni zavod. Izoštrio je sliku i prešao pogledom preko tog praznog posjeda, preko ulice pa sve do kuće Gosdaleovih sa sjeverne strane Junipera, i usredotočio se na prozor blagovaonice.

Svojom je zdravom rukom odvrnuo okular i stavio ga na visoki metalni stol pokraj svog stolca, te ga brzo i vješto nadomjestio s jednim od nekoliko drugih okulara, izoštrivši sliku Gosdaleovih. Budući da je u tom trenutku magla bila nešto rjeđa, mogao je vidjeti unutrašnjost blagovaonice Gosdaleovih gotovo podjednako dobro kao da je čučao na njihovu trijemu, licem okrenut prema prozoru. Herman i Louise Gosdale igrali su marijaš sa svojim susjedima, Danom i Verom Kaiser, kao i svakog ponedjeljka navečer, te ponekad petkom.

Dizalo je došlo do prizemlja; motor je prestao cviliti i u kuću se vratila tišina. Moose se sada nalazio dva kata ispod njega i žurio hodnikom prema kuhinji.

Za iznimno vedrih noći, kad je Dan Kaiser sjedio leđima okrenut prozoru i

pod pravim kutem, Harry je ponekad mogao vidjeti koje karte čovjek drži u ruci. Nekoliko je puta došao u iskušenje na nazove Hermana Gosdalea i kaže mu kakve karte ima njegov protivnik, uz savjet kako da se izvuče iz zamke. Ali nije se usuđivao pokazati ljudima kako provodi dobar dio dana u spavaćoj sobi, noću zamračenoj da mu se ne vidi obris na prozoru, te posredno sudjeluje u njihovim životima. Oni to ne bi shvatili. Ljudi kojima nisu nedostajali udovi ionako su imali nelagodan stav prema hendikepiranim osobama, jer lako im je bilo povjerovati da se iskrivljene noge i ruke bogalja produžavaju i do mozga. Smatrah bi ga njuškalom; još i gore, mogli bi ga proglasiti perverznom, izopačenim voajerom. A on to nije bio. Harry Talbot postavio je stroga pravila za korištenje teleskopom i dalekozorom, i vjerno ih se držao. Kao prvo, nikad ne bio pokušao uhvatiti prizor razodjevene žene.

Arnella Scarlatti živjela je preko puta njegove kuće, tri ulaza sjevernije, i jednom je slučajno otkrio da ponekad provodi večeri u spavaćoj sobi, te naga sluša glazbu ili pak čita. Imala je uključenu tek malenu noćnu svjetiljku, na prozorima su bile prozračne zavjese i uvijek se držala podalje od prozora, pa nije smatrala nužnim da baš uvijek povučerolete. Zapravo, nitko nije bio slabije pripremljen daje vidi od Harrva. Angela je bila lijepa. čak i kroz tanke zavjese i uz prigušeno svjetlo, -njezino prekrasno tijelo pokazalo se Harrvu do zadnje pojedinosti. Zapanjen njezinom golotinjom, prikovan iznenađenjem te putenim oblinama njezina tijela punih grudiju i dugih nogu, zurio je možda jednu minutu. Zatim, zažaren od nelagode koliko i od požude, okrenuo je teleskop na drugu stranu. Iako Harry nije bio u krevetu sa ženom više od dvadeset godina, nikad više nije zavirio kroz prozor Arnel-line spavaće sobe. Brojnih je jutara gledao pod kutem kroz postrance smješten prozor njezine uredne kuhinje na katu i promatrao je kako doručkuje, proučavao njezino savršeno lice dok je pila sok te jela pogačicu ili pak prepečenac i jaja. Njezina je ljepota nadmašivala njegove moći izražavanja, a sudeći po onome stoje znao o njezinu životu, činilo se daje i simpatična osoba. Držao je daje na neki način zaljubljen u nju, poput dječaka koji voli svoju učiteljicu, zauvijek izvan njegova dohvata, ali nikad nije iskoristio neuzvraćenu ljubav kao ispriku da pogledom miluje njezino razodjeveno tijelo.

Slično, ako bi uhvatio kojeg susjeda u nekoj drugoj neugodnoj situaciji, skrenuo bi pogled. Promatrao ih je kako se međusobno svađaju, to da, i promatrao ih je kako se zajedno smiju, kako jedu, kartaju se, varaju pri održavanju dijete, peru posuđe i izvode bezbrojne druge svakodnevne radnje, ali ne zato što bi ih želio oblatiti ili se pak htio osjećati nadmoćan. Dok ih je proučavao, nije osjećao nikakvih jeftinih uzbuđenja. Zapravo je htio sudjelovati u njihovim životima^posegnuti prema njima, pa makar i jednostrano, te stvoriti od njih produženu obitelj; htio je naći razlog da mu bude stalo do njih, te na taj način iskusiti puniji osjećajan život.

Motor dizala ponovno je zabrujao. Moose je očito otišao u kuhinju, otvorio jedna od četiri vrata hladnjaka »ispod pulta«, te uzeo hladnu limenku Coorsa. Sad se vraćao s pivom.

Harry Talbot bio je društven čovjek, pa kad se vratio iz rata sa samo jednim upotrebljivim udom, savjetovali su mu da se useli u neki dom za invalide, gdje bi mogao voditi društveni život u prisnoj atmosferi. Savjetnici su ga upozorili da ga čitavi i zdravi ljudi neće prihvatiti

bude li pokušao živjeti u njihovu svijetu; rekli su mu da će doživljavati nesvjesnu no ipak bolnu okrutnost od većine ljudi koje bude sretao, naročito okrutnost da će ga bezobzirno isključivati iz društva, te da iv naposljetku pasti u stisak duboke i strašne usamljenosti. Ali Harry k bio žilavo samostalan, isto toliko koliko i društven, i mogućnost života u takvu domu, gdje će mu jedino društvo biti invalidi i njegovatelji, činilo mu se još gorim nego da uopće nema društvo. Sad je živio

7071

sam, s iznimkom Moosea, i imao je vrlo malo posjetitelja, ako se ne računa žena koja mu je jednom na tjedan dolazila pospremiti kuću, gđa Hunsbok (od koje je skrivao teleskop i dalekozore u ormaru spavaće sobe). Veliki dio onoga na što su ga savjetnici upozoravali danomice se pokazivalo točnim; no oni nisu ni sanjali koliko je Harry u stanju pronaći olakšanje i dovoljno obiteljskih osjećaja putem potajnog n© dobronamjernog promatranja svojih susjeda.

Dizalo je stiglo do trećeg kata. Vrata su se otvorila i Moose je dotapkao u spavaću sobu, točno do visoka Harrveva stolca.

- Teleskop se nalazio na postolju s kotačima i Harry ga odgurne ustranu. Pružio je ruku prema psu i pomilovao ga po glavi. Uzeo je hladnu limenku iz labradorovih usta. Moose ju je pridržavao za dno iz higijenskih razloga. Harry stavi limenku između svojih nepokretnih nogu, dohvati malenu baterijsku svjetiljku sa stola iza svog stolca te usmjeri snop svjetlosti na limenku da provjeri je li to uistinu Coors a ne dijetna Coca Cola.

Pas je bio naučen donositi ta dva pića, i dobro bi pseto uglavnom razaznavalo razliku između riječi »pivo« i »Cola«, te je uspijevalo zapamtiti tu naredbu čitavim putem do kuhinje. Za rijetkih bi prilika zaboravio putem i vratio se s pogrešnim pićem. Još rjeđe, donosio bi kojekakve stvari koje nisu imale nikakve veze s naredbom koju je dobio: papuču; novine; dvaput i neotvoreni paketić psećih kolačića; jednom tvrdo kuhano jaje, što ga je donio tako oprezno da mu ljuska nije pukla među zubima; najčudnovatiji je slučaj bila četka za ispiranje zahodske školjke iz spremišta kućne pomoćnice. Kad bi donio pogrešnu stvar, Moose bi se uvijek pokazao uspješnim pri drugome pokušaju.

Harry je još davno zaključio da pas često ne griješi nego ga samo zavatlava. Njegova bliska veza s Mooseom uvjerila ga je da su psi nadareni smislom za humor.

Ovaj put Moose je donio ono što je bilo i zatraženo od njega, nije se ni zabunio niti pak šalio. Harry je još jače ožednio ugledavši limenku

Coorsa.

— Dobar dečko — reče, isključivši baterijsku svjetiljku. — Dobar, dobar, doooobar dečko.

Moose sretno zacvili. Sjedio je u pripravnome stavu, u tmuni pri podnožju stolca, i čekao da bude poslan na još jedan zadatak.

— Hajde, Moose. Lezi. Dobar pas.

Labrador se, razočaran, odšuljao u kut i skvrčio na podu, dok je njegov gospodar otkinuo alkicu na pivu i povukao dugi gutljaj.

Harry odloži Coors i privuče teleskop pred sebe. Vratio se svome pretraživanju noći, susjedstva i svoje produžene obitelji. Gosdaleovi i Kaiserovi još su kartali.

Kod Callanova pogrebnog zavoda pomicala se tek uskovitlana magla. Jedan stambeni blok južno u Konkvistadoru, trenutno osvijetljen svjetiljkama na pločniku kod kuće Sternbackovih, iz suprotnog je smjera dolazio Ray Chang, vlasnik jedine trgovine televizijskim prijemnicima i elektroničkom robom. Izvodio je u šetnju svog psa Jacka, zlatnog retrivera. Polako su šetali, a Jack je njuškao svako drvo uz pločnik u potrazi za onim pravim na kojemu će se olakšati.

Harrvu su takvi umirujući i dobro poznati prizori donosili zadovoljstvo, ali raspoloženje mu se naglo promijenilo kad je skrenuo pozornost na dom Simpsonovih. EUa i Denver Simpson živjeli su u kući španjolskog tipa, bež boje i s crijepom, s druge strane Konkvistadora, dva bloka sjevernije, točno iza staroga katoličkog groblja i jedan blok prema ovamo od Avenije Ocean. Budući da ništa na groblju, osim dijela jednog drveta, nije ometalo Harrvev pogled na posjed Simpsonovih, mogao je iskosa, ali oštro, vidjeti sve prozore s dvije strane kuće. Usredotočio se na osvijetljenu kuhinju. Upravo u trenutku kad se slika u okularu izdizala iz nejasnih sjena u oštro ocrtan prizor, ugledao je kako se EUa Simpson hrva sa svojim mužem, koji ju je pritiskao o hladnjak; otimala se u njegovu stisku, grebla mu lice, vrištala.

čitavom duljinom Harryeve kraljeznice oštećene od šrapnela pro-strujio je drhtaj.

Odmah je znao daje ono što se zbiva u kući Simpsonovih povezano s drugim uznemiravajućim stvarima što ih je vidio u posljednje vrijeme. Denver je bio šef pošte u Moonlight Coveu, a EUa je vodila uspješan kozmetički salon. Bili su tridesetih godina, jedan od tek neko- liko ovdašnjih crnih parova, a koliko je Harry znao, bili su sretno oženjeni. Njihov fizički sukob bio je toliko netipičan za njih da se morao odnositi na nedavne neobjašnjive i zlokobne događaje kojima je Harry bio svjedok.

EUa se oslobodila Denverova stiska. Udaljila se od njega samo jedan krivudavi korak prije nego je zamahnuo šakom prema njoj. Udarac ju je zahvatio sa strane vrata. Pala je. Silovito.

U kutu Harrveve spavaće sobe Moose je otkrio novu napetost u svome gospodaru. Pas je podignuo glavu i zaštektao jednom, dva puta.

Harry je, prignut na stolcu, prikovan uz okular, ugledao dvojicu DBUSkaraca koji su izišli iz dijela kuhinje Simpsonovih koji se nije vidio \ i oz prozor. Iako nisu bili u odorama, prepoznao ih je kao policajce Moonlight Covea: Paul Havvthorne i Reese Dorn. Njihova je prisutnost potvrdila Harrvev intuitivan osjećaj da je ovaj događaj dio bizarne

7273

mreže nasilja i urote koje je postajao sve svjesniji tijekom proteklih nekoliko tjedana. I ne prvi put, poželio je od sveg srca da može dokučiti što se to zbiva u ovome nekoć smirenom gradiću. Hawthorne i Dom podignuli su Ellu s poda i čvrsto je pridržavali između sebe. Ona je djelovala tek napola prisebna, omamljena muževim udarcem.

Denver je nešto govorio Hawthorneu, Dornu ili pak svojoj ženi. Nie bilo moguće ustanoviti kome. Lice mu je bilo izobličeno toliko snažnim bijesom da je Harry od njega osjetio studen.

I treći je čovjek iskoračio na vidjelo; prišao je ravno prozorima kako bi zatvorio kapke. Gušća koprena magle doprla je s mora prema istoku i zakrila pogled, no Harry je prepoznao i ovog čovjeka: bio je to dr. Ian Fitzgerald, najstariji od trojice liječnika iz Moonlight Covea. Već je gotovo trideset godina bio obiteljski liječnik u ovome gradu i bio je od milja poznat kao Doc Fitz. Liječio je i Harrva, bio je uzorno prisan i brižan čovjek, ali u ovom je trenutku izgledao hladnije od ledenjaka. Dok su se prozorski kapci zatvarali, Harry je zurio u lice Doca Fitzu te vidio tvrdoću izraza i plam u očima koji nisu bili svojstveni tome čovjeku; zahvaljujući teleskopu, Harry je naizgled bio tek pola metra udaljen od starog liječnika i lice koje je vidio bilo mu je poznato, ali istodobno je to bilo lice potpunog neznanca.

Kako više nije mogao viriti u kuhinju, udaljio se da dobije širi pogled na kuću. Prejako je pritiskao okular; tupa bol strujala je iz očne jabučice prema van, preko lica. Prokleo je sve gušću maglu, ali pokušao se opustiti.

Moose upitno zacvili.

Nakon jedne minute u sobi na najjužnijemu kutu drugoga kata kuće Simpsonovih upalilo se svjetlo. Harry približi zumom jedan prozor. Spavaća soba. Unatoč magli koja mu je smetala, ugledao je kako Hawthorne i Dorn unose Ellu iz predvorja na katu. Bacili su je na plavu prostirku povrh prostrana kreveta.

Denver i Doc Fitz ušli su u sobu za njima. Liječnik je odložio svoju crnu kožnatu torbu na noćni ormarić. Denver je povukao zavjese na uličnome prozoru koji je gledao na Aveniju Konkvistador, a zatim prišao prozoru prema groblju, na koji je bio usredotočen Harry. Denver je na trenutak zurio u noć i Harrya prožme jezovit osjećaj da ga taj čovjek vidi, iako su bili udaljeni dva bloka, kao da Denver ima Su-permenov vid, vlastiti ugrađeni biološki teleskop. Isti je osjećaj podilazio Harrya i za drugih prilika, kad bio se ovako našao »oči u oči« s ljudima, još davno prije nego su se u Moonlight Coveu počele događati čudne stvari, pa je znao da ga Denver zapravo nije svjestan. No ipak se naježio. Zatim je šef pošte navukao i te zastore, iako ne onakotemeljito kao što je trebao, te je između dvije zavjese ostao prorez širok pet centimetara.

Harry je sad već drhtao, sav mokar od hladnoga znoja, te isprobao čitav niz okulara prilagođujući jačinu teleskopa i pokušavajući izoštriti sliku, sve dok se nije privukao toliko blizu prozoru da je objektiv bio Ispunjen uskim prorezom između zavjesa. činilo mu se da nije tek kod prozora, nego iza njega, da stoji u onoj spavaćoj sobi, iza zavjesa.

Gušći oblačci magle otklizili su prema istoku, a rjeđa je koprena dolebdjela s mora, stoje dodatno poboljšalo Harrvev vidik. Hawthorne i Dorn držali su Ellu Simpson na krevetu. Ona se bacakala, ali pridržavali su je za ruke i noge, a ona im nije bila ravna.

Denver je uhvatio lice svoje žene za bradu i ugurao joj u usta zgužvanu maramicu ili pak komad bijela platna, ušutkavši je time.

Harry je nakratko uhvatio pogled ženina lica dok se odupirala svojim napadačima. Oči su joj bile razrogačene od užasa.

— O, kvragu.

Moose ustane i priđe mu.

U kući Simpsonovih, Elli se, uslijed njezine odvažne borbe, zadigla suknja. Pokazale su se blijedožute gaćice. Na zelenoj bluzi otkinula se dugmad. Unatoč tome, prizor nije najavljavao silovanje, nije bilo ni najmanjeg traga seksualne napetosti. Sto god su joj se spremali učiniti bilo je možda još strasnije i okrutnije, i svakako čudnovatije od silovanja.

Doc Fitz prišao je podnožju kreveta, skrivajući Harrvu pogled na Ellu i njezine napadače. Liječnik je držao bočicu jantarne tekućine, i iz nje je punio injekcijsku špricu.

Davali su Elli injekciju.

Ali čega?

I zašto?

19.

Završivši razgovor sa svojom majkom u San Diegu, Tessa Lockland sjela je na motelski krevet i stala gledati dokumentarac o prirodi na kanalu PBS. Naglas je kritizirala postupke kamere, kompoziciju kadrova, rasvjetu, montažu, komentar i ostale aspekte produkcije, sve dok joj iznenada nije sinulo da zvuči šašavo dok ovako priča sama sa sobom. Zatim se počela rugati na taj način što je oponašala razne filmske kritičare s televizije kako komentiraju dokumentarac, svaki u svome stilu, i to je ispalo zabavno, jer su kritičari s televizije uglavnom

7475

bili nadmeni na ovaj ih onaj način, s iznimkom Rogera Eberta. Bez obzira na to, iako se zabavljala, Tessa je doista pričala sama sa sobom, što je bilo odviše ekscentrično čak i za samozivu ženu koja je došla do trideset treće godine a da nikad nije morala obavljati tipičan posao od devet do pet. Posjet poprištu »samoubojstva« njezine sestre načinio ju je nervoznom. U humoru je tražila zaborav od tog mračnog hodočašća. A Ji povremeno, na određenim mjestima, čak je i neuništiva poletnost Locklandovih bila neprikladna.

Isključila je televiziju i uzela s komode praznu plastičnu posudu za led. Ostavila je vrata svoje sobe odškrnutima, uzela samo nekoliko kovanica, te krenula prema južnome dijelu drugog kata do ledomata i hladnjaka osvježavajućih pića.

Tessa se oduvijek ponosila što je uspijevala izbjeći mučenje od devet do pet. Zapravo, bezrazložno se ponosila time, budući da je često radila dvanaest i četrnaest sati na dan, umjesto osam, i bila je stroži šef nego što bi ga sama mogla imati na kakvom rutinskom poslu. Nije se mogla pohvaliti ni svojom plaćom. Proživjela je na svoje zadovoljstvo i nekoliko tustih godina, kad nije mogla prestati zarađivati čak ni da je pokušala, no znatno su brojnije bile godine za kojih je zaradila tek nešto više nego što joj je bilo potrebno za golo preživljavanje. Nedavno je izračunala svoju prosječnu zaradu tijekom proteklih dvanaest godina otkako je završila akademiju za film: godišnji prihodi iznosili su joj otprilike dvadeset jednu tisuću dolara, iako će se ta brojka drastično smanjiti ne uslijedi li uskoro još koja plodonosna godina.

Iako nije bila bogata, iako slobodnjačko snimanje dokumentaraca nije

pružalo baš nikakvu sigurnost, osjećala se uspješno, i to ne samo zato što su njezin rad općenito dobro prihvatili kritičari, niti pak samo zato što je bila obdarena optimizmom tipičnim za Locklandove. Osjećala se uspješnom zato što se uvijek odupirala autoritetu te je pronašla, u svome poslu, način kako da bude gospodaricom vlastite sudbine.

Na kraju dugačka hodnika gurnula je teška vrata požarnog izlaza i kročila na podest, gdje su ledomat i hladnjak osvježavajućih pića stajali s lijeve strane vrha stubišta. Visoki automat s pićem tiho je zujao, dobro nakrcat Coca Colom, limunadom, narančinim džusom i 7-Upom, no ledomat je bio razbijen i prazan. Morat će napuniti svoju kanticu s ledomata u prizemlju. Sišla je stubištem dok su joj koraci odjekivali među zidovima od betonskih blokova. Zvuk je djelovao toliko šuplje i hladno da je imala osjećaj kako se nalazi u golemoj piramidi ili u nekom drugom prastarom zdanju, sama u društvu nevidljivih duhova.

76U dnu stubišta nije zatekla ni hladnjak niti ledomat, ali natpis na zidu govorio je da se osvježenje može naći u prizemlju na sjevernoj strani motela. Dok se konačno dočepa svog leda i Coca Cole, hodanjem će potrošiti dovoljno kalorija da si priušti običnu Colu, nabijenu šećerom, umjesto dijetnoga pića.

Dok je posizala rukom prema kvači požarnih vrata što su izlazila na hodnik u prizemlju, učinilo joj se da čuje kako se otvaraju vrata na katu, pri vrhu stubišta. U tom slučaju, bio bi to prvi znak, otkako se pojavila u motelu, da nije u njemu jedini gost. Mjesto je djelovalo napušteno. Prošla je kroz požarna vrata i ustanovila daje u hodniku prizemlja jednaki odurni sag od narančaste sintetike kao i na katu. Dekorator je imao urnebesni ukus za jarke boje. Morala je zaškiljiti.

Bilo bi joj draže da je uspješniji filmaš, pa makar samo zato da si može priuštiti prenoćište u kojemu joj ne bi trpjela čula. Dakako, ovo je bio jedini motel u Moonlight Coveu, pa je čak ni bogatstvo ne bi spasilo od ovoga narančastog bljeska što je štipao za oči. Dok je prelazila hodnik, gurnula još jedna požarna vrata i kročila na prostor pri dnu sjevernog stubišta - pogled na sive betonske zidove i betonske stube bio je upravo osvježavajuć i privlačan.

Eto, ledomat je radio. Povukla je ustranu poklopac škrinje i uronila plastičnu kanticu u duboki pretinac, i napunila je komadićima leda u obliku polumjeseca. Postavila je punu kanticu navrh aparata. Dok je zatvarala škrinju, začula je kako se vrata na vrhu stubišta otvaraju uz slabašno, no oduljeno škripanje.

Prišla je hladnjaku osvježavajućih pića kako bi uzela Coca Colu, očekujući da netko siđe s drugoga kata. Tek kad je ubacila treću kovanicu u otvor, shvatila je kako je u otvaranju onih vrata na katu bilo nečega pritajenog: bilo je to dugačko, sporo škripanje... kao da je netko znao da vrata nisu podmazana te je pokušavao smanjiti taj zvuk što je moguće više.

Tessa je oklijevala, s jednim prstom nad dugmetom za odabir dijetne Coca Cole, te osluškivala.

Ništa.

Hladna betonska tišina.

Prožimao ju je upravo isti onakav osjećaj kao ranije te večeri na plaži kad je čula onaj čudnovat, udaljen krik. Sad, baš kao i onda, koža joj se osula žmarcima.

Imala je sumanutu zamisao da se netko nalazi na podestu iznad nje i pridržava požarna vrata, nakon što je prošao kroz njih. čekao

je da ona pritisne to dugme, kako bi škripa bila prigušena uslijed kotrljanja limenke do prihvatnog otvora.

Mnogim suvremenim ženama, svjesnima potrebe da u grubome svijetu treba biti grub, bilo bi upravo neugodno zbog takve pomisli te bi jednostavo slegnule ramenima, zanemariivši studen izazvanu intuicijom. Ali Tessa je dobro poznavala samu sebe. Nije se po navici prepuštala hysteriji niti pak paranoji, pa se ni za trenutak nije zapitala nije lije Janicina smrt načinila pretjerano osjetljivom; nije posumnjala u svoju unutarnju predodžbu o nekoj zlonamjernoj osobi na gornjemu podestu, što se nalazila izvan njezina pogleda, odmah iza stubišnog kraka.

Troja su vrata vodila iz dna te betonske cijevi. Prva su se nalazila na južnome zidu, ona kroz koja je došla i kroz koja se mogla vratiti u hodnik prizemlja. Druga su bila smještena u zapadnome zidu, koji je vodio u prostor iza motela, gdje se između zgrade i ruba strme obale očito nalazio uski prolaz, možda za poslugu. Treća vrata, kroz koja bi vjerojatno mogla doći do parkirališta ispred motela, nalazila su se na istočnome zidu.

Umjesto da pritisne dugme aparata i uzme Coca Colu, ostavila je svoju punu kanticu s ledom te tiho i brzo otišla do južnih vrata i rastvorila ih.

Pri dnu udaljena dijela predvorja u prizemlju krajičkom je oka opazila nekakav pokret. Netko je natraške ustuknuo kroz ona druga požarna vrata, prema južnome stubištu. Nije ga osobito dobro mogla vidjeti, tek njegov obris, jer nije bio na narančastome sagu u samome hodniku, nego na najudaljenijemu pragu, te je bio u stanju u trenutku izmaknuti izvan dohvata pogleda. Za njim su se zatvorila vrata.

Vrebala su je barem dvojica muškaraca, pod pretpostavkom da su bili muškarci, a ne žene.

Iznad nje, u njezinu stubištu, nepodmazana vrata proizvela su jedva čujno, oduljeno grebanje i cviljenje. Onaj se drugi čovjek očito zamorio čekajući da ona načini kakav zvuk koji će ga prikriti.

Nije mogla otići u predvorje. Uхватili bi je u stupicu.

Iako je mogla vrisnuti u nadi da će time prizvati ostale goste i preplašiti ove ljude, oklijevala je jer se pribojavala da je motel možda napušten baš kao što se i činilo. Njezin vrisak možda ne bi prizvao nikakvu pomoć, dok bi njezini progonitelji saznali da ih je ona svjesna, te da više ne moraju biti oprezni.

Netko je kradomice silazio stubištem iznad nje.

Tessa je okrenula leđa hodniku, prišla istočnim vratima i istrčala u maglovitu noć, uz stijenu zgrade, do parkirališta iza kojega se protezala ulica Cypress Lane. Boreći se za dah, trkom je prošla uz prednjidio prenoćišta Lagune do motelske recepcije, koja se nalazila tik uz sada zatvorenu kavanu.

Recepcija je bila otvorena, prag okupan blještanjem ružičastoga i žutog neona, a muškarac iza pulta bio je isti onaj kod kojega se prijavila prije više sati. Bio je visok i debeljuškast, pedesetih godina, glatko obrijan i uredno podšišan, iako je djelovao malo izgužvano u širokim smeđim hlačama

od kordsamta te u zeleno-crvenoj flanelskoj košulji. Odložio je časopis, stišao country glazbu na radiju, ustao sa sjedalice s opružnim naslonom te ostao stajati uz pult, namrštio se prema njoj dok mu je ispričala što se dogodilo, ponešto bez daha.

— čujte, gospođo, ovo nije veliki grad — rekao je kad je završila. — Ovo je Moonlight Cove, mirno mjesto. Ne morate se ovdje brinuti oko takvih stvari.

— Ali to se dogodilo — ustrajala je ona, nervozno vireći van, u maglu oslikanu neonom, što je klizila kroz mrak iza vrata recepcije i prozora.

— No vjerujem vam ja da ste nekoga vidjeli i čuli, ali krivo ste si to protumačili. Imamo mi i nekoliko drugih gostiju. Njih ste vidjeli i čuli, a vjerojatno su išli po Coca Colu ili malo leda, poput vas. — Njegov se smiješak odlikovao prisnim, djedovskim držanjem. — Ovo mjesto zna izgledati malo jezovito kad nema mnogo gostiju.

— Slušajte, gospodine...

— Quinn. Gordon Quinn.

— Slušajte, gospodine Quinn, uopće nije riječ o tome. — Osjećala se poput kakve plahe, priglupе ženice, iako je znala da uopće nije bila takva. — Nisam zabunom zamijenila nedužne goste za nasilnike i silovatelje. Ja nisam histerična žena. Oni tipovi smjerali su nešto jako neugodno.

— No... dobro. Mislim da imate krivo, ali hajde da pogledamo. Quinn prođe kroz vratašca u pultu na njezinu stranu.

— Zar ovako idete? — zapitala je.

— Kako?

— Nenaoružani?

Ponovno se nasmiješio. Kao i prije, osjetila se priglupo.

— Gospođo — reče on — za dvadeset godina što upravljam motelom, još nikad nisam sreo gosta s kojim ne bih mogao izaći na kraj.

Iako je Quinnov samozadovoljan, pokroviteljski glas ljutio Tessu, nije se s njime prepirala nego je izašla za njim iz recepcije pa dalje kroz uskovitlanu maglu do udaljene strane zgrade. Bio je krupan, a ona malena, pa se osjećala pomalo poput djevojčice koju otac prati

7879

u njezinu sobu, odlučan u namjeri da joj pokaže kako se nikakva čudovišta ne skrivaju ni ispod kreveta niti pak u ormaru.

Otvorio je metalna vrata kroz koja je pobjegla iz sjevernog stubišta za poslugu, i ušli su. Nitko ondje nije čekao.

Automat s gaziranim pićima bruja je, a iz napregnuta stroja ledo-mata dopiralo je tiho škljocanje. Njezina plastična kantica još je stajala na vrhu škrinje, napunjena komadićima u obliku polumjeseca.

Quinn prijeđe maleni prostor do vrata što su vodila u predvorje prizemlja i otvori ih.

— Ovdje nema nikoga — reče mahnuvši glavom prema tihome hodniku. Otvorio je i vrata na zapadnu zidu te pogledao van, lijevo i desno. Mahnuo joj je da pride pragu i ustrajao u tome da i sama pogleda.

Vidjela je uski prolaz za poslugu, obrubljen prihvatnikom, što je vodio paralelno s vratarnicom, između zgrade i ruba strme obale, osvijetljen

žučkastom noćnom svjetlošću s obje strane. Nigdje nikoga.

— Rekli ste da ste već stavili novac u automat ali niste dobili sok? —
zapita Quinn, pustivši da se vrata zatvore.

— Tako je.

— Što ste željeli?

— Pa... dijetnu Coca Colu.

On je pritisnuo odgovarajuće dugme automata i limenka se sko-trljala niz
žlijeb. Pružio ju je njoj, pokazao prema plastičnoj posudi koju je
ponijela iz sobe te rekao:

— Nemojte zaboraviti led.

Tessa pođe za njim po sjevernome stubištu noseći kanticu s ledom i Coca
Colu, zažarenih obraza i s ledenim bijesom u srcu. Nitko ondje nije
vrebao. Nepodmazana gornja vrata zaškripala su dok su ulazili u hodnik na
drugome katu, koji je također bio napušten.

Vrata njezine sobe bila su odškrinuta, baš kako ih je ostavila. Oklijevala
je prije ulaska.

— Da provjerimo — reče Quinn.

U sobici, ormaru i pripadajućoj kupaonici nije bilo nikoga.

— Osjećate li se bolje?

— Ništa si nisam umišljala.

— Naravno da niste — reče on, i dalje se držeći pokroviteljski prema
njoj.

— Bili su tamo — reče Tessa dok se Quinn vraćao u hodnik — i bili su
stvarni, ali izgleda da ih sad više nema. Vjerojatno su pobjegli kad su
shvatili da sam ih opazila te da sam otišla po pomoć.— No, onda je sve u
redu — reče on. — Na sigurnome ste. Ako su otišli, to je gotovo isto tako
dobro kao da ih uopće nije ni bilo.

— Hvala — reče Tessa, uloživši sav svoj napor da ništa više ne kaže, a
zatim zatvori vrata. Na okrugloj kvači nalazilo se dugme brave i ona ga
pritisne. Iznad kvake bio je teški zasun i ona ga povuče. Bio je tu i
sigurnosni mjedeni lanac; zakvačila ga je.

Prišla je prozoru i pregledala ga kako bi se uvjerila da ga nikakav
potencijalni napadač ne može lako otvoriti s vanjske strane. Kad je
pritisnula prozorsku kvaku i povukla ga, otprilike pola ga se pomaknulo
ustranu, no bilo ga je nemoguće otvoriti s vanjske strane, osim ako bi ga
netko razbio i uvukao ruku da otvori kvaku. Osim toga, budući da se
nalazila na drugome katu, uljez bi trebao ljestve.

Neko je vrijeme sjedila u krevetu i osluškivala udaljene zvukove iz
motela. Sad se svaki zvuk doimao čudnovato i prijeteći. Pitala se je li
njezino uznemirujuće iskustvo imalo ikakve veze s Janicinom smrću otprije
tri tjedna, i ako jest, kakve.

20.

Nakon nekoliko sati u kanalizacijskoj cijevi ispod livade na padini,
Chrissie Foster počela je osjećati tegobe klaustrofobije. Bila je mnogo
dulje zaključana u kuhinjskoj smočnici negoli u cijevi, a smočnica je bila
manja, pa ipak je ovaj sumorno crni betonski ispust bio mnogo gori. Možda
se počela osjećati zatočenom i bez zraka zbog toga što je provela čitav
dan i veći dio večeri na tijesnim mjestima.

S glavne autoceste visoko iznad nje, gdje je počinjao sustav za odvod
vode, teška grmljavina kamiona odjekivala je naniže kroz tunele, te je
navodila na pomisli o zmajevima koji reže. Ponekad su razmaci između
kamiona bili veliki, ali povremeno bi došli u kolonama po šestero, osmero

ili tucet, i neprekidna tutnjava postala je nepodnošljiva, izluđujuća. S druge strane, možda je njezina silna želja da izađe iz ispusta izazvana činjenicom da se nalazi ispod zemlje. Dok je ležala u mraku, osluškivala kamione, pazila tijekom stanki ne bi li čula povratak svojih roditelja i Tuckera, Chrissie je počela osjećati da je u betonskome lijesu, kao žrtva prijevremena ukopa.

— Slabo je znala mlada Chrissie — reče ona, čitajući naglas zamišljenu knjigu svojih pustolovina — da ispust tek što se nije urušio i ispunio zemljom, te je zgnječio je kao da je mušica i zauvijek je zarobio.

8081

n

Znala je da bi trebala ostati gdje je i bila. Oni se možda još uvijek šuljaju livadom i šumama u potrazi za njom. Bila je sigurnija u ispustu negoli izvan njega.

Ali njezino je prokletstvo bila njezina bujna mašta. Iako je nesumnjivo bila jedini prebivalac nerasvijetljena prolaza u kojemu se ispružila, zamišljala si je neželjeno društvo u bezbroj jezovitih oblića: gmizave zmijes na stotine paukova; žohari; štakori; kolonije krvožednih šišmiša. Nakon nekog se vremena počela pitati nije li se tijekom godina u tunele moglo uvući neko zaigrano dijete, koje se potom izgubilo u kanalizacijskim cijevima te možda ovdje umrlo i nikad nije bilo pronađeno. Duša bi mu, dakako, ostala nespokojna i vezana za zemlju, jer ta je smrt bila nepravedno prerana i dijete nije bilo dostojno pokopano, što bi mu oslobodilo duh. Sada možda ta sablast, osjetivši njezinu nazočnost, pokreće one ogavne ostatke kostura, te vuče istrunulo i sasušeno truplo prema njoj, dok mu uslijed trenja u prolazu otpadaju komadići kožasta, napola okamenjena mesa. Jedanaesto-godišnja Chrissie bila je staložena za svoju dob, i neprestano je uvjerala samu sebe da nikakvi duhovi ne postoje, ali zatim bi se prisjetila svojih roditelja i Tuckera, koji su izgledali poput kakvih vukodlaka, za Boga miloga, pa kad bi veliki kamioni prolazili autocestom, bojala se prekriti uši rukama iz straha da se mrtvo dijete koristi okriljem tog zvuka kako bi se prikralo sve bliže i bliže. Morala je izaći. Pereza) i kad su se vraćali na međudržavnu autocestu prebrzo su ušli u opasan zavoj; kombi se prevrnuo i zapalio. Nitko od njih troje nije preživio.

Priča bi možda prošla i FBI se nikad ne bi dotaknuo tog slučaja, no bilo je nekih nepodudarnosti. Kao prvo, po službenome izvješću policije Moonlight Covea vozač je bio Julio Bustamante. Ali Julio nikad u životu nije vozio automobil; dapače, teško da bi se toga prihvatio po mraku, jer bolovao je od vrste noćnog sljepila. Nadalje, po pričanju svjedoka navedenih u policijskome izvješću, bili su pijani sve troje, i Julio, i Maria, i Ramon, ali nitko tko je poznavao Julia ili Ramona nikad ih prije nije vidio pijane; Maria je pak bila zadrti trezvenjak. Obitelji Sanchez i Bustamante iz San Francisca postale su još sumnjičavije zbog držanja vlasti u Moonlight Coveu. Nitko im nije javio za ta tri smrtna slučaja sve do desetoga rujna, pet dana nakon nesreće. Šef policije

Loman Watkins protumačio je da su u silnoj vatri uništene Julieve, Marijine i Ramonove osobne isprave, te da su im tijela bila odviše sagorjela da bi ih se brzo, moglo identificirati po otiscima prstiju. A što je s registracijskim pločicama na kombiju? Začudo, Loman ih uopće nije pronašao na kombiju, niti pak otrgnute u bližoj okolini mjesta nesreće. Stoga, budući daje imao na raspolaganju tri silno unakažena i sagorjela trupla, ovlastio je mrtvozornika, doktora Iana Fitzgeralda, da ispuni smrtovnice, čime su riješili problem trupala kremiravši ih.

— Shvaćate, mi nemamo opremu kakvu imaju mrtvačnice u velikim gradovima — objasnio je Watkins. — Ne možemo dugo čuvati trupla, i nemamo pojma koliko će vremena proći prije nego ti ljudi budu identificirani. Pomislili smo da su možda stranci na proputovanju ili čak strani radnici na crno, u kojemu ih slučaju možda nikad ne bismo uspjeli identificirati.

Za pet, smrknuto pomisli Sam, zavalivši se u stolici, pa otpije dugi gutljaj Guinnessa.

Troje ljudi umrlo je nasilnom smrću, službeno proglašeno žrtvama prometne nesreće te kremirano prije nego su obaviješteni njihovi rođaci, prije nego je bilo koja druga službena osoba imala prilike potvrditi, uz upotrebu suvremene sudske medicine, jesu li zapravo smrtovnice i policijsko izvješće sadržali čitavu priču.

Bustamanteovi i Sanchezovi posumnjali su u zločin, no članovi Državnog farmerskog sindikata bili su upravo uvjereni u to. Dvanaestoga rujna načelnik tog sindikata zatražio je da se u slučaj umiješa Savezni istražni biro na osnovi sumnje da su protusindikalne sile odgovorne za smrt Bustamantea, Bustamanteove i Sancheza. Zločin ubojstva
21.

Kad je napustio tamnu garažu u kojoj se sklonio od čopora dro-giranih maloljetnika (jednostavno je morao vjerovati da je o tome riječ; nije to mogao protumačiti ni na koji drugi način) Sam Booker krenuo je ravno prema Aveniji Ocean i zaustavio se u taverni Vitezov most, tek toliko da bio kupio omot od šest Guinnessa za van.

Poslije, u svojoj sobi u prenoćištu Laguni, sjedio je za malenim stolićem i pio pivo mozgajući o tom slučaju. Petoga rujna troje voda Državnog farmerskog sindikata, Julio Bustamante, njegova sestra Maria Bustamante, te Marijin zaručnik Ramon Sanchez, vozili su se na jug iz vinogradarskog područja, gdje su razgovarali o skoroj berbi s vinogradarima. Nalazili su se u četiri godine starome, žutosmeđem Chevrolet-kombiju. Zaustavili su se u Moonlight Coveu kako bi večerali. Objedovali su u Restoranu obitelji Perez, popili previše margarita (po pričanju svjedoka, poslužitelja i gostiju koji su te večeri bili kod

8283

općenito je spadao u nadležnost FBI tek ako bi osumnjičena osoba prešla granicu kako bi počinila ubojstvo, ili bi to učinila za vrijeme samoga čina, odnosno ako bi pobjegla preko granice nakon čina; nadalje, kao stoje ovdje bio slučaj, ako su savezne vlasti imale razloga vjerovati da je ubojstvo učinjeno kao posljedica povrede građanskih prava žrtava s predumišljajem.

Dvadeset šestoga rujna, nakon uobičajenog apsurdnog odugovlačenja povezanog s vladinom birokracijom te saveznim pravosuđem, skupina od šest agenata FBI, uključujući i trojicu s Odsjeka za vještačenje, uselila se na deset dana u slikoviti Moonlight Cove. Razgovarali su s pripadnicima policije, pregledali policijske i mrtvozor-nikove spise, uzeli iskaze od svjedoka koji su se navečer petoga rujna nalazili u Restoranu obitelji Perez, pomno pregledali olupinu Chevro-let-kombija na smetlištu te na samome mjestu nesreće pokušali pronaći kakve-takve tragove. Kako u Moonlight Coveu nije bilo poljoprivredne industrije, nisu mogli pronaći nikoga zainteresiranog za pitanja farmerskoga sindikata, a kamoli nekoga tko bi se zbog njih razljutio, te su ostali bez ljudi motiviranih da ubiju sindikalne vođe.

Za čitavo vrijeme njihove istrage tamošnja policija i mrtvozornik u punoj su mjeri i od srca surađivali s njima. Loman Watkins i njegovi ljudi otišli su toliko daleko da su se dobrovoljno podvrgnuli testovima na detektoru laži, koji su poslije i obavljeni, i svi su prošli bez trunke sumnje da lažu. I mrtvozornik se podvrgnuo testu i pokazao se kao čovjek iznimna poštenja.

Bez obzira na to, nešto je zaudaralo.

Tamošnji službenici bili su gotovo pretjerano spremni za suradnju. A svih šestero agenata FBI imalo je osjećaj da su predmetom prezira i ruganja iza leđa, iako nikad nisu vidjeli nikoga iz policije čak ni da je nadignuo obrvu, posprdno se nasmiješio niti se pak znalački zgledao s nekim kolegom. To se može nazvati FBI nagon, a Sam je znao da je on pouzdan kao u bilo koje divlje životinje.

Zatim je trebalo razmotriti i druge smrti.

Dok su agenti istraživali slučaj Sanchez-Bustamante, pregledali su policijske i mrtvozorničke arhive od zadnjih nekoliko godina kako bi ustanovili uobičajeni postupak koji se primjenjivao u Moonlight Coveu prilikom naglih smrti, i nasilnih i nenasilnih. Na taj su način željeli vidjeti jesu li lokalne vlasti postupile u ovome svježem slučaju jednako kao i u prijašnjima, što bi pokazalo da je policija umiješana u zataškavanje. Ono što su otkrili bilo je zbunjujuće i uznemirujuće... ali nimalo nalik na ono što su očekivali da će otkriti. S iznimkom jednoga spektakularnog automobilskog sudara (radilo se o nekometinejdžeru u vrlo friziranom automobilu) Moonlight Cove bilo je izvanredno sigurno mjesto za život. Za sve to vrijeme njegovi stanovnici nisu bili pođ udarom nasilne smrti, sve do dvadeset sedmoga kolovoza, osam dana prije smrti Sancheza i Bustamanteovih, kad se u arhivi počeo redati neobičan niz smrtnih slučajeva.

Pred zoru dvadeset osmoga kolovoza prve su žrtve bila četiri člana obitelji Mavser: Melinda, John i dvoje njihove djece, Carrie i Billy. Preminuli su prilikom požara njihove kuće, koji su vlasti poslije objasnili time što se Billy igrao šibicama. četiri su tijela bila toliko nagorjela da ih se moglo identificirati samo s pomoću zubarskih kartona. Dovršivši prvu bocu Guinnessa, Sam posegne za drugom, no zastao je. Noćas je imao još posla. S vremena na vrijeme, kad bi za osobito mračna raspoloženja počeo piti pivo, s teškoćama bi prestao prije nego bi se onesvijestio.

Držeći praznu bocu za utjehu, Sam se pitao zašto dječak koji zapali vatru ne bi dozvao pomoć i probudio roditelje vidjevši da mu je oganj izmaknuo nadzoru. Zašto dječak ne bi pobjegao prije nego ga je dim ošamutio? I

kakva je to bila vatra, budući da u službenu izvješću nije bilo ni slova o benzinu ili nekoj drugoj lako zapaljivoj tekućini, što se tako brzo proširila da nitko iz obitelji nije mogao pobjeći, i koja je svela kuću (i tijela u njoj) na gomilu trupala prije nego su je požarnici stigli doći ugasiti?

I ovo je bilo za pet. Tijela su bila toliko načeta vatrom da obdukcija nije osobito koristila pri pokušaju da se ustanovi nije li vatru zapalio netko drugi, netko tko je želio prikriti pravi razlog smrti, a ne Billy. Na prijedlog pogrebnog upravitelja — koji je bio vlasnik Callanova pogrebnog zavoda, a bio je i mrtvozornikov pomoćnik, te stoga i osumnjičeni za eventualno prikrivanje zločina — najbliža od rodbine Mavserovih, majka Melinde Mavser, dala je dopuštenje za kremiranje ostataka. Može bitni dokazi koji nisu bili odmah uništeni vatrom na taj su način uništeni.

— Kako je to temeljito — naglas reče Sam, podignuvši noge na drugu stolicu ravna naslona. — Kako je to fantastično čisto i temeljito.

Broj mrtvih: četiri.

Zatim Bustamanteovi i Sanchez petoga rujna. Još jedna vatra. Nakon koje je uslijedilo još nekoliko kremiranja na brzinu.

Broj mrtvih: sedam.

Sedmoga rujna, dok su zadnji oblačići dima posmrtnih ostataka Bustamanteovih i Sancheza možda još lebdjeli u zraku iznad Moonlight Covea, jedan dvadesetogodišnji stanovnik grada, Jim Armes, porinuo je u more svoj desetmetarni brodić po imenu Mary Leandra, krenuvši

8485

u ranojutarnju plovidbu... i nitko ga nikad više nije vidio. Iako je bio iskusan pomorac, iako je dan bio vedar a more mirno, po svemu sudeći potonuo je za vrijeme izmaka plime, jer na tamošnje plaže nisu napla-vljeni nikakvi prepoznatljivi dijelovi broda.

Broj mrtvih: osam.

Devetoga rujna, dok su ribe navodno grickale utopljeno Armesovo tijelo, Paulu Parkins razderala su četiri dobermana. Bila je to dvadeset-devetogodišnjakinja što je živjela sama. Uzgajala je i dresirala pse čuvar, na dva jutra velikome posjedu na kraju grada. Jedan od njezinih dobermana očito je nasrnuo na nju, a ostali su se izbezumili nanjušivši joj krv. Paulini izmrcvareni ostaci, neprilični za gledanje, poslani su njezinoj obitelji u Denver, u zabrtvljenome lijesu. Psi su ustrijeljeni, testirani na bjesnoću te kremirani.

Broj mrtvih: devet.

Šest dana nakon što su agenti FBI ušli u slučaj Bustamante-Sanchez, drugoga listopada, ekshumirali su tijelo Paula Parkins iz groba u Denveru. Obdukcija je pokazala da je žena doista bila nasmrt izgrižena i razderana pandžama; učinilo je to više životinjskih napadača.

Sam se prisjećao najzanimljivijeg dijela te obdukcije, riječ po riječ: ...doduše, ugrizi, rane, razderotine u tjelesnoj šupljini, te posebne rane na grudima i spolnim organima nisu sasvim specifične za napad pasa. Raspored zuba i veličina ugriza ne poklapaju se sa zubnim profilom

prosječnoga dobermana niti pak drugih životinja koje znaju biti agresivne i sposobne s uspjehom napasti odraslu osobu. A kasnije u istome izvješću, kad se govorilo o određenoj prirodi napadača Parkinsonove, stajalo je:

Vrsta nepoznata.

Kako je Paula Parkins doista umrla?

Kakav je užas i agoniju proživjela?

Tko je pokušao prebaciti krivicu na dobermane?

I kakve bi dokaze mogla pružiti tijela dobermana o naravi njihove smrti te, nadalje, o istinitosti policijskoga iskaza?

Sam se prisjeti čudnovata, udaljenog krika što ga je večeras čuo... bio je to krik sličan kojotovu, no nije potjecao od kojota, sličan mački-nome, ali nije potjecao od mačke. A prisjetio se i sablasnih, bjesomučnih glasova onih mladaca koji su ga progonili. Sve se to nekako uklapalo. FBI nagon.

Vrsta nepoznata.

Rastrojeni Sam pokušao je umiriti živce Guinnessom. Boca je još bila prazna. Zamišljeno je zveckao njome po zubima.

Šest dana nakon smrti Parkinsove i mnogo vremena prije ekshumacije njezina tijela u Denveru, jošje dvoje ljudi skončalo prijevremenou Moonlight Coveu. Steve Heinz i Laura Dalcoe, koji su bili nevjenčani no živjeli su zajedno, pronađeni su mrtvi u njihovoj kući u Iceberrv Wayu. Heinz je ostavio natipkano, nepovezano, nepotpisano pismo pred samoubojstvo, zatim ubio Lauru sačmaricom dok je spavala, pa uzeo i vlastiti život. Izvješće doktora lana Fitzgeralda glasilo je ubojstvo—samoubojstvo, slučaj završen. Na prijedlog mrtvozornika obitelji Dalcoe i Heinz ovlastile su kremiranje turobnih ostataka. Broj mrtvih: jedanaest.

— U ovome se gradu obavlja toliko kremiranja da je Bogu za plakati — naglas reče Sam te stade preokretati praznu pivsku bocu u rukama. Većina ljudi još je uvijek više voljela da se njih i njihove najdraže balzamira i pokopa u lijesu, bez obzira na stanje u kojemu su trupla. U većini gradova kremiranje dolazi na možda jedan od četiri ili pak jedan od pet slučajeva uklanjanja mrtvog tijela.

Naposlijetku, dok je ekipa FBI iz San Francisca istraživala slučaj Bustamante-Sanchez, otkrili su da je Janice Capshaw rangirana kao samoubojica Valiumom. Njezino unakaženo tijelo more je izbacilo na plažu dva dana nakon što je nestala, tri dana prije nego što su stigli agenti kako bi započeli istragu o smrti sindikalnih vođa.

Julio Bustamante, Maria Bustamante, Ramon Sanchez, četvero Mavserovih, Jim Armes, Paula Parkins, Steven Heinz, Laura Dalcoe, Janice Capshaw: broj mrtvih iznosio je dvanaest u manje od mjesec dana; bilo je to točno dvanaest puta više nasilnih smrtnih slučajeva u Moonlight Coveu nego u prošla dvadeset tri mjeseca. U gradu od tek tri tisuće ljudi dvanaest nasilnih smrtnih slučajeva u tek nešto više od tri tjedna označavao je vraški visoku stopu smrtnosti.

Kad su ga zapitali kakva je njegova reakcija na ovaj zapanjujući lanac smrtnih slučajeva, šef policije Loman Watkins rekao je:

— To je užasno, da. I zastrašujuće na neki način. Ovdje je tako dugo bilo mirno da smo, statistički gledano, valjda već bili u minusu.

Ali u gradu te veličine, čak i u dvije godine, dvanaest ovakvih nasilnih smrti nadmašivalo je čak i statističke tablice.

Šesteročlana skupina FBI nije bila u stanju pronaći ma i tračak dokaza

daje bilo tko od tamošnjih vlasti sudjelovao u tim slučajevima. I makar poligraf nije sasvim pouzdano sredstvo za ustanovljavanje istine, ta tehnika nije bila toliko nepouzdana da bi Loman Watkins, njegovi policajci, mrtvozornik i mrtvozornikov pomoćnik redom mogli proći ispitivanje bez ijednog znaka da lažu ako su zapravo krivi. Pa ipak...

8687

Dvanaest smrtnih slučajeva. četvero kremiranih u požaru u kući. Troje kremiranih u uništenu Chevrolet-kombiju. Troje samoubojica, dvoje od sačmarice i jedna od Valiuma, a svi su od njih poslije bili kremirani u Callanovu pogrebnom zavodu. Jedan izgubljen na moru — uopće nema tijela. A jedinu žrtvu dostupnu za obdukciju čini se nisu ubili psi, kao što je glasilo izvješće mrtvozornika, iako ju je nešto izgrizlo i razderalo pandžama, kvragu.

Bilo je to dovoljno da FBI dosje ostane otvoren. Do devetoga listopada, četiri dana nakon što su policajci iz San Francisca otišli iz Moonlight Covea, odlučeno je da pošalju tajnog agenta koji će baciti pogled na stanovite pojedinosti u tome slučaju, što ih plodonosnije može istražiti čovjek kojega nitko ne nadzire.

Jednoga dana nakon te odluke, desetoga listopada, u ured u San Franciscu stiglo je pismo koje je FBI učvrstilo u odluci da ostanu umiješani. Sam je znao naizust i to pismo:

Gospodo,

Raspolažem podacima koji se odnose na nedavni niz smrtnih slučajeva u Moonlight Coveu. Imam razloga vjerovati da su ovdašnje vlasti umiješane u urotu kako bi prikrili ubojstva.

Najradije bih da mi se osobno obratite, jer ne vjerujem u tajnost ovdašnjeg telefona. Moram ustrajati na potpunoj diskreciji budući da sam invalid iz vijetnamskog rata s drastičnim tjelesnim ograničenjima, pa sam, prirodno, zabrinut da se mogu zaštititi.

Pismo je bilo potpisano sa Harry G. Talbot.

U arhivi Vojske Sjedinjenih Država potvrđeno je da je Talbot doista invalid iz vijetnamskoga rata. Više je puta spominjan zbog hrabrosti u borbi. Sutra će ga Sam posjetiti.

U međuvremenu je razmišljao o poslu što ga noćas mora obaviti i zapitao se može li riskirati i drugu bocu tamnoga piva povrh onoga što je popio za večeru. Omot od šest boca nalazio se na stolu ispred njega. Dugo je zurio u njega. Guinness, dobra meksička hrana, Goldie Hawn i strah od smrti. Meksička hrana bila mu je u truhu, no okus joj bijaše zaboravljen. Goldie Hawn živjela je negdje na nekakvome rancu s Kurtom Russellom, kojega je (lošeg li ukusa) radije odabrala nego jednoga agenta FBI obična izgleda, prepunog ožiljaka i obuzetog beznađem. Pomislio je na dvanaest mrtvih muškaraca i žena, na trupla što su se pržila u krematoriju sve dok nisu bila svedena na okrajkeostiju i pepeo; pomislio je na ubojstvo i samoubojstvo sačmaricom, na trupla što su ih oglodale ribe i jednu gadno izgrizenu ženu, i sve su ga te pomisli navele na morbidno filozofiranje o tome kako smo svi smrtni. Pomislio je na svoju ženu, koju je odnio rak, a

pomislio je i na Scotta i njihov međugradski telefonski razgovor, i tek je tada napokon otvorio i drugo pivo.

22.

Chrissie su progonili zamišljeni paukovi, zmije, žohari, štakori, šišmiši, a možda i zamišljeno oživljeno tijelo mrtva djeteta, te stvarna zmajevita grmljavina udaljenih kamiona; ispuzala je iz kolektora u koji se bila sklonila, prešla niz glavnu cijev poput spiljskoga patuljka, ponovno nagazila u klizave ostatke natrula rakuna i iskočila u glavni odvodni kanal muljevitoga dna. Zrak je bio čist i sladak. Usprkos stijenkama jarka, visokima dva i pol metra, mjesecini propuštenoj kroz maglu i zvijezdama prikrivenim maglom, Chrissiena je klaustrofobija popustila. Punim je plućima uvukla prohladan, vlažan zrak, no trudila se disati što je god manje moguće bučno.

Osluškivala je noć i vrlo brzo bila nagrađena onim neljudskim krikovima, što su prigušeno odjekivali livadom iz šume s južne strane. Kao i prije bila je sigurna da je čula tri jasno odvojena glasa. Ako su njezina majka, otac i Tucker otišli na jug, u potrazi za njom u šumi koja je konačno vodila do ruba posjeda New Wave Microtecha, možda joj uspije vratiti se istim putem kojim je i došla, kroz šumu prema sjeveru, do livade gdje ju je Godiva zbacila, a zatim na istok prema lokalnoj cesti i tim putem sve do Moonlight Covea, ostavivši ih da jalovo tragaju na pogrešnome mjestu. Sasvim sigurno nije mogla ostati tu gdje je sada bila.

A nije mogla ići ni na jug, ravno prema njima.

Iskoprcala se iz jarka i potrčala na sjever preko livade vraćajući se istim putem kojim je došla ranije navečer, i putem je prebrajala sve svoje jade. Bila je gladna jer ništa nije večerala, i bila je umorna. Mišići u njezinim ramenima i leđima bili su ukočeni nakon što je morala provesti dugo vremena u uskome, hladnom betonskom kolektoru. Boljele su je noge. I što ti je tu problem?, zapitala je samu sebe stigavši do drveća na rubu livade. Zar bi više voljela da te odvuče Tucker i »preobrazi« u jednu od njih?

8889

23. da provjeri točnost registracijske pločice, ili pak u banku podataka Odsjeka za zatvore u istome gradu da dobije podatke o određenome prijestupniku, ili pak u bilo koje drugo računalo uključeno u elektroničku mrežu za policijske svrhe u čitavoj zemlji.

Popravio si je futrolu jer je sjedio na revolveru.

Na tastaturi ispod zaslona terminala otipkao je svoj identifikacijski broj kako bi ušao u sustav.

Dani kad su policajci pješice morali prikupljati sve podatke počeli su prolaziti sredinom osamdesetih. Sad su samo još televizijski policajci poput Huntera bili prisiljeni juriti amo-tamo da bi otkrili i najmanje pojedinosti, jer to je bilo dramatičnije nego opisivanje visoke tehnologije. Tijekom vremena, pomisli Watkins, žilave noge mogle bi doći u opasnost da postanu žilave guze, satima parkirane ispred pokretnoga terminala, ili pak računala na stolu u stožeru.

Računalo je prihvatilo njegov broj.

Zaslon je prestao treptati.

Dakako, da su svi ljudi na svijetu novi ljudi, te da se riješi problem unazađenih, na kraju više uopće ne bi bilo zločina niti pak potrebe za policajcima. Neke je zločince stvorila društvena nepravda, ali svi bi ljudi bili jednaki u novome svijetu koji dolazi, baš kao što su i strojevi međusobno jednaki, s istim ciljevima i željama, bez potreba za natjecanjem ili sukobljavanjem. Većina zločinaca bila je genetski poremećena, iskrivljeno društveno ponašanje doslovno im je bilo upisano u kromosome; no novi ljudi, s iznimkom unazađujućega elementa među njima, genetski će biti savršeno oblikovani. Barem je to bio Shaddackov san.

Ponekad se Loman Watkins pitao gdje se u taj plan uklapala slobodna volja. Možda se i nije uklapala. Ponekad kao da mu nije ni stalo uklapa li se ili ne. U drugim pak prilikama njegova nesposobnost da mu do nečega bude stalo... hja, znalo ga je to nasmrtno prestrašiti.

Na zaslonu su se slijeva nadesno počeli pojavljivati nizovi riječi, redak po redak, u prigušeno zelenim slovima na tamnoj pozadini:

PRIMA: LOMAN VVATKINS ŠALJE: SHADDACK

JACK TUCKER NIJE SE JAVIO PO ODLASKU K FOSTEROVIMA. ONDJE NITKO NE ODGOVARA NA TELEFON. TO NEKA SE ŠTO HITNIJE RIJEŠI. ĆEKAM VAŠE

IZVJEŠĆE.

Loman Watkins izašao je iz kuće Valdoskijevih, gdje je dr. Worthy nadgledao preobrazbu Elle i Georgea. Niže niz lokalnu cestu njegovi ljudi i mrtvozornik ukrcavali su mrtvoga dječaka u mrtvačka kola. Gomila promatrača bila je opčinjena tim prizorom.

Loman je ušao u svoj patrolni automobil i upalio motor. Kompaktni video-zaslon odmah je zasvijetlio prigušeno zelenom bojom. Računalski terminal s modemom bio je postavljen na radnoj plohi između dva prednja sjedala. Odmah je počeo treptati, pokazujući da stožer ima poruku za njega, i to poruku koju su odlučili ne emitirati preko policijskog radija, koji se lakše prisluškuje.

Iako je već nekoliko godina radio s pokretnim računalima, povezanima mikrovalovima, još je ponekad bio iznenađen kad bi, ušavši u automobil, vidio kako zaslon računala zasvijetli. U većim gradovima kao što je Los Angeles većina je patrolnih automobila već gotovo desetak godina bila opremljena računalskim terminalima povezanima s policijskim bankama podataka, ali takva su elektronička čuda bila rijetka u manjim gradovima; u područjima malenim poput Moonlight Covea za to se praktički nije znalo. Njegov se odsjek mogao pohvaliti najsuvremenijom tehnologijom, i to ne zato što bi gradski fondovi bili prepuni, nego jer je New Wave — jedna od vodećih tvrtki za pokretne informatičke sustave, između ostaloga — opremila njegov ured i automobile svojim najnovijim hardvareom i programskom podrškom; neprestano su osuvremenjivali sustav, a policija Moonlight Covea služila im je poput svojevrsnog poligona za svako poboljšanje koje su kanili ugraditi u svoje proizvode.

To je bio jedan od mnogih načina na koje se Thomas Shaddack uvukao u vlast zajednice, čak i prije nego je posegnuo za totalnom moći preko projekta Mjesečev jastreb. U to je vrijeme Loman bio dovoljno naivan da bi mislio kako je širokogrudnost NewWavea blagoslov. Sađ je znao pravu istinu.

Loman je sa svog pokretnog terminala mogao ući u središnje računalo u stožeru odsjeka, u Jacobi Streetu, jedan stambeni blok južno od Avenije Ocean, i dobiti bilo koju informaciju iz banke podataka ili pak »popričati« s dežurnim, koji je mogao komunicirati s njime gotovo

podjednako lako preko računala kao i preko policijskog radija. Nadalje, mogao je udobno sjediti u automobilu i ući, preko stožernog računala, u računalo Odsjeka motornih vozila u Sacramento,

9091

Shaddack je imao izravan ulaz u računalo policijskog odsjeka s vlastita računala u njegovoj kući, na sjevernoj točki lagune. Mogao je ostavljati poruke Watkinsu ili bilo kome drugome, i te poruke nije mogao pročitati nitko osim onoga kome su bile namijenjene.

Zaslon se zatamni.

Loman Watkins otpusti ručnu kočnicu, ubaci patrolni automobil u brzinu i zaputi se prema stajama Fosterovih, iako je to mjesto zapravo bilo izvan grada i izvan njegove nadležnosti. Više nije mario za ograničenja nadležnosti i pravne postupke. Još je bio policajac samo zato što je to bila uloga koju je morao igrati sve dok se čitav grad ne preobrazi. Na nj se više nije odnosilo nijedno staro pravilo, jer sada je bio novi čovjek. Još prije samo nekoliko mjeseci zgrozio bi se nad ovakvim nepoštivanjem zakona, ali sada ga njegova bahatost i njegov prezir prema pravilima starih ljudi ni najmanje nisu pogađale.

Najveći dio vremena ništa ga više nije pogađalo. Dan za danom, sat za satom, postajao je sve manje osjećajan.

S iznimkom straha, kojeg je njegovo novo povišeno stanje svijesti još dopuštalo; straha, jer on je bio obrambeni mehanizam, koristan za razliku od ljubavi, sreće i nade. Zapravo, upravo se i ovog trenutka bojao. Bojao se unazađenih. Bojao se da će projekt Mjesečev jastreb na neki način biti razotkriven vanjskome svijetu koji će ga zgromiti... a usput i njega.

Bojao se svoga jedinog gospodara, Shaddacka. Ponekad, za kratkotrajnih, nejasnih trenutaka, bojao se i samoga sebe, te dolaska novoga svijeta. Ponekad bi ostavili podignute prozorske kapke na dva visoka uska prozora i Harry je sa svog povišenog položaja mogao svisoka zaviriti u tu prostoriju, pri čemu je vidio nagnut i izljebljen stol na kojemu su se mrtvaci balzamirali i pripremali za pokazivanje. Za tih bi prilika vidio mnogo više nego što bi uopće htio vidjeti. No večeras su kapci bili spušteni sve do prozorske daske.

Malo-pomalo premještao je svoje vidno polje prema jugu, uzduž u maglu zaogrnutu uličice kojom se dolazilo do Callana, a protezala se između Konkvistadora i Junipera. Nije tražio ništa osobito, tek je polako klizio pogledom, kad je ugledao dvije groteskne spodobе. Bile su brze i mračne dok su jurile uličicom do velikoga praznog zemljišta smještena uz pogrebni zavod; nisu trčale ni četveronoške niti pak uspravno, iako su više djelovale kao da trče na sve četiri.

Sablasti.

Harrvevo je srce počelo brzo lupati.

Već je i prije vidio slične spodobе, tri puta u protekla četiri tjedna, iako prvi put nije vjerovao vlastitim očima. Bili su toliko sjenoviti i čudni, vidljivi tek na tren, da su izgledali poput fantomskih priviđenja; zato ih je nazvao Sablasti.

Bili su brži od mačaka. Kliznuli su mu kroz vidno polje i nestali u

mračnome praznom prostoru prije nego se snašao i dospio ih slijediti. Sad je pretražio onaj posjed s jednoga kraja na drugi, od pozadine prema naprijed, tražeći ih u travi višoj od metra. I grmlje je pružalo skrovitih kutaka. Divlja božikovina i nekoliko zimzelenih hrastova klja-štrilo je i zadržavalo maglu kao da je načinjena od vate.

Pronašao ih je. Dvije zgrbljene prilike. Veličine čovjeka. Tek nešto manje crne od noći. Bezoblične. čučale su zajedno u sasušenoj travi usred zemljišta, točno prema sjeveru od goleme jele koja je raširila svoje redom visoke grane poput baldahina iznad polovice posjeda.

Harry drhtavom rukom približi taj dio zemljišta i popravi sliku. Obrisi Sablasti se izoštre. Tijela su im postala svjetlija od noći oko njih. I dalje nije mogao vidjeti nikakvih pojedinosti na njima zbog mraka i uzvrtložene magle.

Iako je bio skup, i bilo ga je teško nabaviti, poželio je da je preko svojih vojnih veza kupio Tele-Tron, novu verziju Star Trona, naprave za noćno promatranje što je već godinama koristi većina vojnih službi. Star Tron je uzimao onoliko svjetla koliko ga je već bilo — mjesečinu, svjetlost zvijezda, slabašno električno svjetlo ako ga ima, šturo prirodno zračenje određenih minerala u tlu i kamenju — te ga pojačao osamdeset pet tisuća puta. S pomoću te naprave s jednostrukim okularom neproziran noćni krajolik preobrazio bi se u prigušeni sumrak ili pak

24.

Moose je drijemao u kutu neosvijetljene spavaće sobe. Prigušeno je cvilio u snu; možda je sanjao da juri za zečevima čupavih repica, iako je bio tako dobar pas-pomoćnik da je možda čak i u snovima obavljao zadatke za svoga gospodara.

Harry, privezan pojansom za stolac uz prozor, bio je nagnut prema okularu teleskopa i proučavao je stražnji dio Callanova pogrebnog zavoda u Juniper Laneu, gdje su se prilaznim putem upravo dovezla mrtvačka kola. Promatrao je Victora Callana i mrtvozornikova pomoćnika Neda Rvedocka, koji su na bolničkim kolicima prebacivali tijelo iz crnoga Cadillaca do krila za balzamiranje i kremiranje. Truplo u napola spljoštenoj crnoj plastičnoj vreći, zatvorenoj patentnim zatvaračem, bilo je tako maleno daje jamačno pripadalo kakvome djetetu. Zatim su zatvorili za sobom vrata i Harry više ništa nije mogao vidjeti.

9293

sivilo kasnog poslijepodneva. Tele-Tron se koristi istom tehnologijom kao i Star Tron, ali građen je poput teleskopa. Pod normalnim okolnostima onoliko svjetla koliko ga je bilo dostajalo je za Harrveve svrhe i veći je dio vremena gledao kroz prozore, u dobro rasvijetljene sobe; no za promatranje brzih i potajnih Sablasti, trebala mu je pomoć visoke tehnologije.

Sjenovite-prilike pogledale su na zapad prema Juniper Laneu, zatim na sjever prema Callanu, te na jug prema kući koja je stajala na suprotnome kraju toga otvorenog zemljišta od pogrebnog zavoda. Glave su im se okretale uz brze, gipke pokrete koji su Harrva podsjećali na mačke, iako ova bića očito nisu bila mačjeg roda.

Jedan od njih na brzinu pogleda natrag, prema istoku. Budući da je teleskop premjestio Harrva na samo ono zemljište, uz Sablasti, ugledao je oči tog bića — prigušeno zlatne i blijedo svjetlucave. Nikad prije nije vidio njihove oči. Zadrhtao je, ali ne samo zato što su bili toliko jezoviti. U tim je očima bilo nečega poznatog, nečega što je zadiralo dublje nego Harrvev svjesni ili pak nesvjesni um, te pobudilo nejasno prepoznavanje, aktiviralo primitivna sjećanja. Sto su se nalazila u genima njegove rase.

Odjednom ga je prožela jeza što je prodirala sve do koštane srži i obuzeo ga je strah jači od bilo čega što je doživio još od Vijetnama.

Moose je drijemao, no ipak je osjetio raspoloženje svoga gospodara. Labrador je ustao, stresao se kao da želi odbaciti sa sebe san, te prišao stolcu. Ispustio je prigušen, upitan cvilež.

Harry je kroz teleskop promotrio košmarno lice jedne Sablasti. Vidio ga je tek na trenutak, najviše na dvije sekunde, a izobličena slika bila je osvijetljena tek nestvarnim zračenjem mjesečine, pa nije vidio osobito mnogo; zapravo slab mjesečev sjaj manje je rasvijetlio to biće, a više pojačao njegovu zagonetku.

No prizor ga je šćepao, osupnuo, sledio.

— Vuf? — upitno se oglasi Moose.

Harry na trenutak nije bio u stanju maknuti pogled s okulara pa makar mu i život ovisio o tome; zagledao se u lice koje je bilo majmunoliko, iako je bilo mršavije, ružnije, divljije i beskrajno čudnovatije od lica jednog majmuna. Podsjetilo ga je i na vukove, a u mraku je to biće imalo u sebi čak i nešto nalik na gmaza. Učinilo mu se da vidi lakirano ljeskanje zloćudno oštarih zuba, razjapljene čeljusti. Ali svjetlo je bilo slabo i nije mogao biti siguran koliko je od toga što je vidio bilo varka sjena ili pak možda izobličeno maglom. Dio tog užasnog prizora morao se pripisati njegovoj grozničavoj mašti. čovjek s dvijeneupotrebljive noge i jednom mrtvom rukom jednostavno je morao imati bujnu maštu ako je htio proživjeti svoj život u punoj mjeri.

Podjednako naglo kako je Sablast pogledala prema njemu, skrenula je pogled. Oba stvorenja istodobno su se pokrenula s takvom životinjskom brzinom i pokretljivošću da je Harry bio zapanjen. Bili su gotovo iste veličine kao i velike prašumske mačke, i isto toliko brzi. Okrenuo je teleskop kako bi ih slijedio, a oni su doslovce poletjeli kroz mrak, južno preko praznoga zemljišta, te nestali preko zapuštene željezne ograde u stražnjem dvorištu Clavmoreovih; iščezli su s takvom okretnošću da ih nije mogao zadržati u vidnome polju.

Nastavio je tragati za njima, sve do srednje škole u Roshmoreu, ali pronašao je tek noć, maglu i poznate zgrade njegova susjedstva. Sablasti su nestale podjednako naglo kao što su to uvijek činile u sobi kakva malenog dječaka, istog trenutka kad bi se upalilo svjetlo.

Naposlijetku je podignuo glavu s okulara i klonulo se naslonio na svome stolcu.

Moose odmah ustane, stavi prednje šape na naslon za ruku, moleći da ga se pomiluje, kao da je vidio ono što i njegov gospodar, te traži uvjeravanje da zloćudni duhovi ne jure uistinu svijetom.

Svojom zdravom rukom, koja je isprva silovito podrhtavala, Harry pomiluje labradorovu glavu. Za neko vrijeme milovanje je smirilo njega gotovo podjednako kao i psa.

Ako u FBI konačno poduzmu nešto glede pisma što ga je poslao prije tjedan

dana, nije bio siguran hoće li im ispričati ovo o Sablastima. Reći će im sve drugo što je vidio, a mnogo toga moglo bi im biti od koristi. Ali ovo... S jedne strane, bio je siguran da su zvijeri što ih je onako letimice opazio već tri puta — sada već četiri — bile nekako povezane sa svim drugim čudnovatim događajima prošlih tjedana. No ipak su bile čudnovate u drukčijoj mjeri, pa bude li govorio o njima, mogao bi djelovati smušeno, čak suludo, što bi moglo nagnati agente FBI da odbace i sve drugo što kaže.

Jesam li smušen?, zapitao se milujući Moosea. Jesam li sulud?

Nakon dvadeset godina što je prikovan uz invalidska kolica, vezan uz kuću, te posrednog života kroz teleskop i dalekozor, možda ga je obuzeo toliki očaj da se jače uključi u svijet, tolika glad za uzbuđenjima, da je izmislio složenu uobrazilju o uroti i jezovitim zbivanjima, stavivši u središte sebe sama kao »jedinog čovjeka koji zna«, uvjeren da su njegove uobrazilje stvarnost. Ali to je bilo vrlo malo vjerojatno. Rat mu je patetično ozlijedio i oslabio tijelo, ali um mu je bio snažan i čist kao i uvijek, možda čak i prekaljen i ojačan tom nesrećom. To je bila njegova kletva, a ne ludilo.

9495

— Sablasti — reče on Mooseu. Pas zacvili.

— A stoje sljedeće? Hoću li jedne noći pogledati mjesec i ugledati obris vještice na metli? iako su joj otac i majka oduvijek bili pomalo udaljeni, te nisu rado pokazivali svoju ljubav, Chrissie ih je voljela, a sada ih više nije bilo, vjerojatno su zauvijek nestali, promijenili se nekako izvan njezina dohvata shvaćanja; bili su živi ali bezdušni, pa stoga kao da su bili mrtvi. Kad je bila tridesetak metara od dvotračne okružne ceste, što je vodila usporedno s dugačkim prilaznim putem na otprilike podjednakoj udaljenosti, začula je automobilski motor. Na cesti je ugledala farove što su dolazili s juga. Zatim je ugledala i automobil, jer magla je u onome smjeru bila rjeđa nego prema moru, i vidljivost je bila razmjerno dobra. čak i s te udaljenosti prepoznala ga je kao policijski patrolni automobil; iako sirena nije zavijala, plava i crvena svjetla okretala su se na njegovu krovu. Patrolni automobil usporio je i skrenuo na prilazni put kod znaka za staje Fosterovih.

Chrissie je gotovo povikala, gotovo potrčala prema automobilu, jer oduvijek su je učili da su joj policajci prijatelji. Doslovce je podigla jednu ruku i mahnula, ali zatim je shvatila da u svijetu gdje ne može imati povjerenja niti u vlastite roditelje, zacijelo ne može očekivati ni da svaki policajac ima na umu samo ono što je najbolje za nju.

Osjetila je jezu na pomisao da su možda i policajci »preobraženi« na isti način kao što je Tucker kanio preobraziti i nju. Sagnula se i čučnula u visokoj travi. Farovi joj se nisu ni približili kad je automobil skrenuo na prilazni put. Mrak na livadi i magla nesumnjivo su je načinili nevidljivom vozačima u patrolnome automobilu, a nije bila baš toliko visoka da bi se isticala na ravnu zemljištu. Ali nije htjela ništa riskirati.

Gledala je kako automobil zamiče niz dugačak prilazni put. Nakratko je

zastao pokraj Tuckerova automobila, koji je stajao napušten negdje oko polovice puta, a zatim krenuo dalje. Gušća magla na zapadu progutala ga je.

Ustala je s trave i ponovno požurila prema istoku, prema okružnoj cesti. Namjeravala je poći tom cestom prema jugu, sve do Moonlight Covea. Ostanje li oprezna, mogla bi odjuriti s kolnika u jarak ili pak iza kakvoga grmlja svaki put kad začuje kako se približava neko vozilo.

Neće se pokazati nikome koga ne poznaje. Jednom kad dođe do grada, može poći u crkvu Naše Milosrdne Gospe i potražiti pomoć od oca Castellija. (On je rekao da je suvremeni svećenik i da više voli da ga zovu otac Jim, ali Chrissie nijednom nije bila u stanju obratiti mu se na tako nehajan način.) Chrissie je bila neumoran radnik za ljetne crkvene svetkovine i izrazila je želju da sljedeće godine bude ministrantica, na veliku radost oca Castellija. Bila je sigurna da je on voli i da će vjerovati njezinoj priči, bez obzira na to koliko je priča

25.

Chrissie izađe iz šume kod kamenjara Piramide, koji je nekoć nadahnuo njezine maštarije o Egipćanima sićušnim poput palca. Pogledala je na zapad prema kući i stajama Fosterovih, gdje su svjetla sad imala odsjaje duginih boja, uslijed magle. Na trenutak je razmišljala da li da se vrati po Godivu ili nekog drugog konja. Možda bi se čak mogla uvući u kuću i dohvatiti jaknu. Ali zaključila je da će pješice biti manje upadljiva i sigurnija. Osim toga, nije bila blesava poput filmskih junakinja koje se neprestano vraćaju u kiiću zla, znajući da će ihzlo biće ondje vjerojatno pronaći. Okrenula se prema sjeveroistoku i zaputila preko livade prema lokalnoj cesti.

Iskazujući svoju uobičajenu bistrinu (pomislila je, kao da čita redak iz pustolovna romana) Chrissie je mudro okrenula leda ukletoj kući i zaputila se u noć, pitajući se hoće li ikad više vidjeti to mjesto svoje mladosti ili pak pronaći utjehu u naručju svoje obitelji, sada ottidene od nje.

Visoka trava, sasušena sad u jesen, šibala joj je noge dok se probijala prema sredini polja. Umjesto da ostane blizu prvoga drveća, željela je biti na otvorenome ako je nešto zaskoči iz šume. Nije vjerovala da bi im mogla pobjeći ako je ugledaju, čak ni bude li imala minutu prednosti, ali barem je kanila pružiti samoj sebi priliku da to pokuša.

Noćna studen pojačala se dok je bila sklonjena u ispustu. Njezina flanelna košulja davala joj je naizgled tek nešto više topline negoli kakva ljetna bluzica kratkih rukava. Da je pustolovna junakinja nalik na one što ih je stvorila gđica Andre Norton, znala bi kako isplesti kaput od trave i ostalih biljaka pri ruci, s velikom moći zaštite od topline. Ili bi pak znala kako uhvatiti, bezbolno ubiti i oderati krznate životinje, kako da im ustavi kože i sašije ih, te bi se zaogrнула odjećom koja ne bi bila samo praktična, nego i zapanjujuće moderna.

Jednostavno je morala prestati razmišljati o junakinjama tih knjiga.

Njezina nesposobnost, u usporedbi s njima, tištala ju je.

Ionako je već imala dovoljno razloga za potištenost. Otjerana je iz svog doma. Bila je sama, gladna, promrzla, zbunjena, preplašena... i vrebala su je čudnovata i opasna bića. Ali što je bilo još važnije...

96

97

V

smušena. Ne povjeruje li joj... hja, onda će pokušati s gdom Tokawom, njezinom učiteljicom u šestome razredu.

Došla je do okružne ceste, zastala, pa pogledala iza sebe prema udaljenoj kući, koja je u magli djelovala poput puke zbirke svjetlucavih točaka. Drhteći, skrenula je južno, prema Moonlight Coveu. Stegnuo je šake u tako čvrsto da su mu se nokti ukopali u dlanove, i stao se odupirati magli koja je prijetila da će se uzdići u njemu. Pokušao se usredotočiti na policijski posao, problem kojim se trenutačno bavio.

Ako su oni krikovi dopirali od Alexa Fostera, Sharon Foster i Jacka Tuckera — stoje bilo najvjerojatnije — gdje je bila ona djevojčica, Christine?

Možda je pobjegla dok su je pripremali za preobrazbu. Ona prevrnuta kuhinjska stolica, Tuckerova odbačena crna torba i otvorena ulazna vrata kao da su potvrđivali to uznemirujuće tumačenje. Dok su Fosterovi i Tucker jurili za djevojčicom obuzeti strašću potjere, možda su se predali latentnoj želji za unazađenjem. Možda i ne toliko latentnoj. Moguće je da su se unazadili i tijekom drugih prilika, pa su ovaj put brzo i željno prešli u to promijenjeno stanje. A sad su je vrebali ovdje u divljini prema jugu... ili je pak već odavna ulovili, raz-derali na komade i još su uvijek bili unazađeni jer su u tome nedoličnom stanju nalazili mračni užitak.

Noć je bila prohladna, ali Loman se odjednom oznojio. Htio je... trebao je... Nel

Ranije tog dana Shaddack je rekao Lomanu daje kćeri Fosterovih pobjegao školski autobus, pa kad se vratila kući s autobusna stajališta, na okružnoj je cesti zatekla svoje roditelje kako provjeravaju svoje nove sposobnosti. Stoga je djevojčicu trebalo provesti kroz preobrazbu nešto prije nego je bilo planirano; trebala je biti prvo uzdignuto dijete. Ali možda je »vršenje pokusa« bila laž koju su Fosterovi upotrijebili kako bi si zaštitili dupeta. Možda su bili duboko unazađeni kad ih je djevojčica zatekla, a to nisu mogli priznati Shaddacku a da ne budu obilježeni kao degenerici među novim ljudima.

Preobrazba je trebala uzdići čovječanstvo; bila je to prisilna evolucija. No dragovoljno unazađenje bilo je bolesno izopačenje moći koju i preobrazba donosila. Oni koji bi se unazadili bili su odbačeni. A "ni unazađeni koji su ubijali iz primitivnog užitka ili pak krvavog sporta bili su najgori uopće: psihotici kojima je deevolucija bila draža od volucije.

Udaljeni krikovi ponovno su se oglasili.

Drhtaj prožme čitavu Lomanu kičmu. Bio je to ugodan drhtaj.

1 'l.u/ila ga je silovita čežnja da zbací sa sebe odjeću, prigne se k tlu nag i nesputan potrči kroz noć, dugačkim, gracíoznim koracima, 26.

Ulazna vrata kuće Fosterovih bila su otvorena noći.

Loman Watkins prešao je cijelu kuću od dna naviše i ponovno prema dolje. Jedine neobične stvari koje je zatekao bile su prevrnuta stolica u kuhinji i odbačena crna torba Jacka Tuckera, s injekcijama i bočicama seruma kojim se postizala preobrazba, te sprej-boca sredstva WD-40 na podu predvorja u

prizemlju.

Zatvorivši za sobom vrata, izašao je na trijem, zastao na stubama koje su vodile naniže u prednje dvorište, te osluhnuo prozračno tihu noć. Tijekom večeri podigao se i splasnuo tromi povjetarac, ali sada se potpuno utišao. Zrak bijaše jezovito nepomičan. Magla kao da je utišala sve zvukove, načinivši svijet tihim kao da je riječ o golemu groblju.

Loman pogleda prema stajama.

— Tucker! Foster! — dovikne. — Ima li koga?

Vratio mu se tek odjek njegova glasa. Bio je to hladan i samotnan zvuk.

Nitko mu nije odgovorio.

- Tucker? Foster?

U jednoj od dugačkih staja gorjela su svjetla, a vrata na bližemu kraju bila su otvorena. Pretpostavljao je da bi morao otići to pogledati.

Loman je bio na pola puta do te zgrade kad je iz daljine prema jugu doprlo zavijanje, poput uzdrhtala zvuka udaljenog roga, jedva čujno no nepogrešivo. Bilo je oštro no grleno, puno gnjeva, ispunjeno čežnjom, uzbuđenjem i potrebom. Bio je to vrisak unazađenoga usred lova.

Zastao je i osluhnuo, u nadi da nije dobro čuo.

Zvuk se ponovio. Ovaj put mogao je razlučiti barem dva glasa, možda čak tri. Bili su daleko od njega, gotovo dva kilometra u daljini, pa njihovo jezovito zavijanje nije bio odgovor na Lomanove povike.

Njihovi su ga krikovi sledili.

I ispunili čudnovatom čežnjom.

Ne.

9899

kroz široku livadu pa u šumu, gdje je sve bilo divlje i prekrasno, gdje je plijen čekao da bude pronađen, ulovljen te zgromljen i razderan...

Ne.

Kontrola.

Samokontrola.

Udaljeni krikovi su ga probadali.

Mora pokazati samokontrolu.

Srce mu je tuklo.

Ti krikovi. Ti slatki, divlji krikovi puni želje...

Loman počne drhtati, a zatim se siioovito tresti, vidjevši u mislima sebe oslobođena od krutoga stava Homo erectiisa, oslobođena od spona civilizacijskih pravila ponašanja. Kad bi bilo moguće da na kraju svega oslobodi primitivna čovjeka u sebi i dopusti mu da živi u prirodnu stanju...

Ne. Nezamislivo.

Noge su mu oslabile i pao je na tlo, iako ne na sve četiri, ne jer taj bi ga položaj potaknuo da se prepusti onim neizrecivim željama; umjesto toga, zgurio se u položaju fetusa, na boku, koljena privučenih uz grudi, te se stao boriti protiv sve silovitije želje da se unazadi. Put mu je postala vrela kao da je satima ležao na podnevnu ljetnom suncu, no shvatio je da ta vrelina ne dolazi ni iz kojeg vanjskog izvora, nego iz njegovih dubina; vatra se uzdizala ne samo iz vitalnih organa i srži u njegovim kostima,

nego iz tvari unutar stijenki njegovih ćelija, iz milijardi staničnih jezgri što su čuvale genetski materijal koji ga je činio onime što je bio. Ovako sam u mraku i magli ispred kuće Fosterovih, zaveden odjekujućim krikovima unazađenih, čeznuo je za time da isproba kontrolu nad svojim tjelesnim bićem što mu je pružila preobrazba. Ali znao je da, čim se jednom prepusti tome iskušenju, nikad više neće biti Loman Watkins; bit će degenerik koji nosi krinku Lomana Watkinsa, gospodin Hyde u tijelu koje je zauvijek iz sebe izgnalo doktora Jekvlla.

Prignute glave promatrao je svoje ruke, koje su bile svinute uz grudi, i u prigušenoj svjetlosti koja je dopirala s prozora kuće Fosterovih, učinilo mu se da vidi kako mu se nekoliko prstiju počelo mijenjati. Kroz desnu šaku prostrujila mu je bol. Osjećao je kako mu kosti krčkaju i nanovno se oblikuju, kako zglobovi prstiju otiču, prsti se produžuju, jastučići na prstima postaju širi, tetive i suhožile odebljavaju, nokti otvrdnjuju i zaoštravaju se u vrške nalik na čaporke.

Vrisnuo je u znak čistoga užasa i nijekanja te snagom volje upeo da silom zadrži identitet s kojim je rođen, ono što je ostalo od njegove ljudskosti. Odupirao se svome živom tkivu koje se gibalo poput lave.

100Kroz stisnute zube ponavljao je svoje ime, »Loman Watkins, Loman Watkins, Loman Watkins«, kao daje to neka čarolija koja će spriječiti ovu zloćudnu preobrazbu.

Prošlo je stanovito vrijeme. Možda jedna minuta. Možda deset. Jedan sat. Nije znao. Njegova borba da zadrži svoj identitet prebacila ga je u stanje svijesti gdje nije postojalo vrijeme.

Polako se vratio k svijesti. S olakšanjem je ustanovio da je još uvijek na tlu ispred kuće, nepromijenjen. Bio je obliven znojem. Ali bijelo usijana vatra u njegovoj puti je popustila. Ruke su mu bile iste kao i uvijek, bez nakaznih produljenih prstiju.

Neko je vrijeme osluškivao noć. Nije više čuo udaljene krikove i bio je zahvalan za tu tišinu.

Strah, jedina emocija koja nije danomice gubila životnost i snagu otkako je postao jedan od novih ljudi, sad je u njemu bio oštar poput noževa, natjerao ga je da ispusti krik. Već se neko vrijeme bojao da i on spada među osobe što teže tome da postanu unazađene, a sad se to mračno nagađanje pokazalo točnim. Ali da se predao toj želji, izgubio bi stari svijet što ga je poznavao prije nego je preobražen, a također divni novi svijet što ga je stvarao Shaddack; ne bi više spadao ni u jedan od njih. Još gore: počeo je sumnjati da nije poseban, da zapravo svi novi ljudi nose u sebi sjeme deevolucije. Svake noći bilo je sve više i više unazađenih.

Ustao je, sav se tresući.

ćutio je sloj znoja na svojoj koži poput ledene kore, sad kad su njegove unutrašnje vatre bile ukroćene.

Krenuvši ošamućeno prema svome patrolnom automobilu, Loman Watkins se zapitao je li Shaddackovo istraživanje — te njegova praktična primjena — bilo u osnovi toliko manjkavo da od preobrazbe nije bilo baš nikakve koristi. Možda je to bila čista kletva. Ako unazađeni nisu činili statistički zanemariv postotak novih ljudi, ako su umjesto 11 »-a svi bili osuđeni na povratak u unazađeno stanje, prije ili poslije... Pomislio je na Thomasa Shaddacka, ondje u velikoj kući na sjeverni ime kraju lagune, kako nadgleda grad u kojemu su zvijeri što ih je tvorio vrludale u sjenama, i obuzela ga je užasna praznina. Budući dl mu je čitanje bilo

omiljena razonoda još od dječaćkih dana, pomislio i na doktora Moreaua iz knjige H. G. Wellsa i zapitao se je li to DOTTao i Shaddack. Reinkarnirani Moreau. Shaddack bi mogao biti Moreau doba mikrotehnologije, opsjednut suludom slikom uzvišenosti i .lignutom naslilnim spajanjem čovjeka i stroja. Jamačno je patio ■ * I kompleksa više vrijednosti, a imao je i toliko oholosti da povjeruje

101

V

kako može uzdignuti čovječanstvo na višu razinu, baš kao što je onaj prvi Moreau vjerovao da može načiniti ljude od divljih zvijeri i nadigrati Boga u njegovoj vlastitoj igri. Ako Shaddack nije bio najveći genij svog stoljeća, ako je bio nadobudni varalica poput Moreaua, onda su svi bili osuđeni na propast.

Loman uđe u automobil i zatvori vrata. Upalio je motor i uključio grijanje da utopli svoje tijelo, promrzlo od znoja.

Zaslon računala se osvijetli očekujući da ga se upotrijebi.

Kako bi zaštitio projekt Mjesečev jastreb — koji je, manjkav ili ne, predstavljao jedinu budućnost koja mu se nudila — morao je pretpostaviti da je ona djevojčica, Christine, pobjegla, te da je Fosterovi i Tucker nisu uhvatili. Mora urediti da ljudi budno pripaze na okružnu cestu i ulice kojima se ulazi u sjeverni dio Moonlight Covea. Dođe li djevojčica u grad tražiti pomoć, mogli bi je presresti. Bilo je najvjerojatnije da će se obratiti nekome od novih ljudi s pričom o opsjednutim roditeljima, i to će joj biti kraj. čak i ako se obrati ljudima koji još nisu preobraženi, teško da će povjerovati u njezinu sumanutu priču. Ali ništa nije mogao prepustiti slučaju.

Morao je popričati sa Shaddackom o koječemu, te urediti nekoliko policijskih poslova.

Morao je također nešto pojesti.

Bio je neljudski gladan. Nije valjalo, nije valjalo. Bože, sav je gorio, pun vatre, vruć, gorio je, pun potrebe za hranom, hranjivim tvarima, gorivom, gorivom, i to je bilo normalno, to se trebalo i očekivati — njegov je metabolizam u svome izmijenjenom obliku imao velike zahtjeve — ali ta vatra je bila u redu, ta unutrašnja vatra, bjesomučna i prožimajuća potreba za hranom. Nešto drugo nije valjalo, to što se nije mogao, nije mogao, nije mogao...

Nije se više mogao izmijeniti u prvobitno stanje.

Uzbuđen iznimno gipkim pokretima svog tijela, načinom na koji su se mišići stezali i opuštali, stezali i opuštali, ušao je u zamračenu kuću, dobro videći i bez svjetla, ne tako dobro kao mačka ali mnogo bolje nego čovjek, jer on je sad bio mnogo više od čovjeka, i nekoliko je minuta lutao sobama, tih i hitar, gotovo se nadajući da će zateći uljeza, nekoga koga bi razderao, nekoga koga bi razderao, razderao, nekoga koga bi razderao, izgrizao i raskomadao, ali kuća je bila prazna. U svojoj spavaćoj sobi smjestio se na pod, zgurio se na boku i prizvao natrag obličje svoga tijela koje je stekao po rođenju, poznato obličje Mikea Pevsera, oblik čovjeka koji je hodao uspravno i izgledao poput čovjeka, i u svojoj je

nutrini osjetio kretanje prema normalnosti, promjenu u tkivima, ali nedovoljnu promjenu, a zatim udaljavanje, udaljavanje, poput izmaka plime koja se povlači s plaže, udaljavanje, udaljavanje od normalnosti, pa je pokušao još jedaput ali ovaj put nije bilo baš nikakve promjene, čak ni djelomična povratka na ono što je prije bio. Zapeo je, u klopci, zaključan, zaključan, zaključan u obličju koje mu se prije činilo osnovom slobode, neizrecivo poželjnim, ali sad to uopće nije bilo poželjno obličje jer ga se nije mogao otarasiti po želji, bio je u klopki u tome obličju, u klopki, i obuzela gaje panika.

Skočio je u zrak i izjurio iz sobe. Iako je prilično dobro mogao vidjeti u mraku, okrznuo je podnu svjetiljku i ona se srušila uz tresak, uz oštar zvuk lomljave stakla, ali on je samo nastavio dalje u kratak hodnik, u dnevnu sobu. Otrcani sag otkliznuo mu se pod nogama. (Osjetio je da je u zatvoru; njegovo tijelo, njegovo vlastito preobraženo tijelo, postalo je njegov zatvor, zatvor, preobražene kosti služile su kao rešetke ćelije, rešetke koje su ga iznutra zatočivale; bio je sputan i istinom promijenjenom puti. U krug je prešao sobu, krenuo ovamo i onamo, stao kružiti, kružiti, izbezumljeno, bjesomučno. Zavjese su lepršale pri propuhu što ga je podigao u hodu. Krivudao je među pokućstvom. Stol sa strane prevrnuo se našavši mu se na putu. Mogao i bježati ali ne i pobjeći. Svoj je zatvor nosio sa sobom. Nema se i uno pobjeći. Nema se kamo pobjeći. Kad je to shvatio, srce mu je umanutije zakucalo. Užasnut, osujećen, prevrnuo je policu za

27.

Nešto nije valjalo, nešto nije valjalo, nešto, nešto.

Mike Pevser prošuljao se kroz mračnu šumu do svoje kuće na jugoistočnome rubu grada, između krševitih brežuljaka i drveća, potajan i oprezan, kradomičan i brz, gol i brz, na povratku s lova, s krvlju u ustima, još uvijek uzbuđen ali umoran nakon što se dva sata poigravao sa svojim plijenom, oprezno zaobilazeći domove svojih susjeda, od kojih su neki bili poput njega a neki nisu bili. Kuće u tom području bile su naširoko razmaknute, pa mu je bilo razmjerno lako prikradati se od sjenke do sjenke, od drveta do drveta, kroz visoku travu, prignut nisko uz tlo, zaogrnut u noć, hitar i spretan, tih i hitar, gol i tih, moćan i hitar, sve do trijema prizemnice u kojoj je sam živio, kroz otključana vrata, u kuhinju, još uvijek s okusom krvi u ustima, krvi, prekrasne krvi, uzbuđen lovom iako mu je također bilo drago što je stigao kući, ali onda...

Nešto nije valjalo.

102

103

V

časopise, pomeo s klupskog stolića tešku staklenu pepeljaru i dva komada ukrasne keramike, stao grepsti jastuke na trosjedu sve dok nije razderao i tkaninu i pjenastu sadržinu iznutra, nakon čega mu je lubanju ispunio užasan pritisak, bol, takva bol, i poželio je vrisnuti, ali bojao se vrisnuti, bojao se da neće moći prestati.

Hrana.

Gorivo.

Nahrani vatru, nahrani vatru.

Odjednom mu je sinulo da bi njegova nesposobnost da se vrati u svoje prvobitno obličje mogla biti povezana s ozbiljnim pomanjkanjem energetskih zaliha koje su potrebne kao gorivo za silno ubrzanje njegova metabolizma, vezano za preobrazbu. Da bi se učinilo to što je on htio, tijelo mora proizvesti silnu količinu enzima, hormona i složenih biološki aktivnih kemikalija; u samo nekoliko minuta tijelo mora proći prisilnu degeneraciju i prestrukturiranje tkiva koje je po količini potrebne energije odgovaralo godinama običnoga rasta, a za to je bilo potrebno gorivo, građa za preobrazbu, proteini i minerali, sva sila ugljikohidrata.

Gladan, silno gladan, silno gladan, Pevser je požurio u nerasvijetljenu kuhinju, zgrabio dršku na vratima hladnjaka, uspravio se, silovito rastvorio vrata, siknuo kad mu je svjetlost ubola oči, ugledao dvije trećine konzervirane šunke od kilu i pol, hranjive šunke, fine šunke, umotane u prozirnu foliju, na plavome pladnju, pa ju je zgrabio, strgnuo s nje celofan, odbacio pladanj ustranu, gdje se razbio o vrata kuhinjskog ormarića, te se opet bacio na pod, zagriznuo grudnu mesu, grizao je i grizao, duboko grizao, derao je, grozničavo je žvakao, duboko grizao. Volio je strgnuti sa sebe odjeću i prijeći u drugo obličje što je god moguće prije nakon zalaska sunca, otrčati u šumu iza svoje kuće, među brežuljke, gdje je lovio zečeve i rakune, lisice i zemne vjeverice; razderao bi ih rukama, zubima, hranio vatru, onaj plam duboko u nutrini, i volio je to, volio je to, ne samo zato što je u tome obličju osjećao toliku slobodu nego i zato što mu je to ulijevalo silan osjećaj moći, božanske moći, a to je bilo erotičnije od samoga seksa, ulijevalo je više zadovoljstva nego bilo koja stvar što ju je ikad prije iskusio, moć, divljačka moć, sirova moć, moć čovjeka koji je ukrotio prirodu, proširio svoja genetska ograničenja, moć vjetra i oluje, kad je bio oslobođen svih ljudskih ograničenja, pušten na slobodu, slobodan. Noćas se nahranio, postojte projurio šumama sa samopouzdanošću grabežljivca kojemu se ne može pobjeći, neodoljiv poput same tmine, no što god je pojeo, bilo je to zacijelo nedovoljno da bi pružilo dovoljno energije za njegov povratak u obličje Michaela Pevsera, računalskoga

104programera, neženje, vlasnika Porschea, strastvenog skupljača filmova na digitalnim pločama, maratonskoga trkača, ljubitelja mineralne vode. I tako je sad pojeo šunku, čitav preostali kilogram, te je zgrabio i druge namirnice iz hladnjaka pa pojeo i njih, trpajući ih u usta s obje šake, prstima nalik na paroške: zdjelicu hladne riže preostale od ručka i jednu mesnu okruglicu; pola pite od jabuka što ju je jučer kupio u pekari u gradu; kocku maslaca, čitavih petnaestak dekagrama, masnoga i ljepljivog, ali bila je to dobra hrana, dobro gorivo, prava stvar za dohranu vatre; četiri sirova jaja; i još više toga, još više toga. Bila je to vatra koja, kad je bila nadohranjena, nije gorjela jače nego se hladila, smirivala, jer nije to uopće bila prava vatra nego tjelesni pokazatelj očajničke potrebe za gorivom koje potiče metaboličke procese. Sad je vatra počela popuštati na toplini, stišala se iz zahuktala ognja, preko titravih plamičaka u nešto tek malo jače od svjetlucanja ugasla pepela.

Zasićen, Mike Pevser se stropošta na pod ispred otvorena hladnjaka, na gomilu razbijena posuđa, hrane, celofana, ljustica od jaja i posudica za čuvanje hrane. Ponovno se zgurio i poželio da se preobrazbi u ono obličje u kojemu će ga svijet prepoznati, i još je jednom osjetio kako se u njegovoj

srži i kostima, u krvi i organima, u tetivama i ožilju, mišićima i koži odigrava preobrazba, dok mu je tijelo proizvodilo plime hormona, encima i drugih bioloških kemikalija koje su prostrujale njime, ali promjena se zakočila kao i prije, preobrazba je nažalost ostala nepotpuna, i tijelo mu se opustilo u divljačkije stanje, neizbježno nazadujući iako se trudio iz petnih žila, iz petnih žila, trudio i naprezao da dostigne više obličje. Vrata hladnjaka se zatvore. Kuhinja se ponovno našla u sjeni, a Mike Pevser je stekao osjećaj da taj mrak nije samo oko njega, nego i u njemu. Naposljetku je zavrištao. Kao što se i bojao, jedanput kad je počeo vrištati, nije više mogao stati.

28.

Nedugo prije ponoći Sam Booker je napustio prenoćište Lagunu. Imao je na sebi smeđu kožnu jaknu, plavi džemper, traperice i plave u nisice — odjeću koja mu je omogućavala da se uspješno stopi s noću a da ne djeluje sumnjivo, premda možda premladoliko za čovjeka koji se onako uporno melankolično ponašao. Koliko god jakna izgledala 'I >h no, imala je više izrazito dubokih i prostranih unutrašnjih džepova

105

u kojima je nosio nekoliko osnovnih alatki za provalu u kuće i automobile. Spustio se južnim stubištem, izašao kroz stražnja vrata u dnu te zastao na trenutak na prolazu iza vratarnice.

Gusta je magla nadirala od obale te kroz ogradu, potjerana iznenadnim morskim povjetarcem koji je napokon poremetio mirnu noć. Za nekoliko sati povjetarac će raznijeti i maglu na kopnu te razmjerno raščistiti obalu.

Dotad će Sam već dovršiti zadatak koji ga čeka, a budući da mu onda više neće trebati zaštita koju mu pruža magla, napokon će zaspati — ili, što je još vjerojatnije, patiti od nesаницe — u krevetu svoje motelske sobe.

Osjećao je nelagodu. Još nije zaboravio čopor mladaca od kojih je pobjegao u Iceberrv Wayu, ranije te večeri. Kako je njihova prava priroda ostala tajnom, i dalje ih je smatrao huliganima, ali znao je da to nisu bili puki maloljetni prijestupnici. Začudo, imao je osjećaj da jest znao što su oni zapravo, ali to se znanje meškolojilo negdje u njemu, daleko čak i ispod razine podsvijesti, u područjima primitivne svijesti.

Zaokružio je oko južnoga kraja zgrade, prošao pokraj stražnje strane kavane, koja je sad bila zatvorena, i deset minuta poslije, zaobilaznim putem, stigao do općinske zgrade Moonlight Covea u Jacobi Streetu. Izgledala je točno onako kako su je opisali agenti FBI iz San Francisca: dvokatno zdanje s istrošenom opekrom na donjem katu i bijelom fasadom na gornjem, s krovom od škrljevca, jarkozelenim prozorskim kopcima s obje strane svakog prozora, te velikim željeznim visećim svjetiljkama kod glavnog ulaza. Općinska zgrada i posjed na kojemu je stajala zauzimali su pola stambenog bloka sa sjeverne strane ulice, ali njezina arhitektura, netipična za javne zgrade, uklapala se u ostale, obiteljske, kuće u susjedstvu. čak i u to vrijeme, i vanjska i unutrašnja svjetla u prizemlju bila su uključena, jer osim stoje općinska zgrada služila kao mjesto gdje su stolovale gradske vlasti i vodotoranj, u njoj je bila smještena i policijska postaja, koja se naravno nikad nije zatvarala.

Sam se nalazio preko puta, praveći se da je izašao u kasnu šetnju za

razgibavanje, te proučavao to mjesto u prolazu. Nije vidio nikakvih neobičnih aktivnosti. Pločnik ispred glavnog ulaza bio je pust. Kroz staklena vrata vidio je jarko osvijetljeno predvorje.

Na sljedećem je uglu krenuo na sjever te skrenuo u uličicu što je vodila posred bloka. Taj neosvijetljeni put za dostavu bio je ispresijecan drvećem, grmljem i ogradama kojima su bili označeni stražnji rubovi dvorišta kuća u Jacobi Streetu i Pacific Driveu, uz nešto garažai gospodarskih zgrada, kanti za smeće te s velikim neograđenim parkiralištem iza općinske zgrade.

Sam zamakne iza uvučena mjesta u dvometarnoj zimzelenoj živici u kutu dvorišta što se nalazilo tik uz javni posjed. Iako je uličica bila vrlo mračna, dvije natrijeve svjetiljke bacale su žućkasto svjetlo na parkiralište i otkrile dvanaest vozila: četiri nova modela Forda, svedena na najnužnije dijelove, zelena poput bljuvotine, proizvedena za saveznu, državnu i lokalnu javnu upotrebu; kamionet i kombi, oboje s gradskim grbom i natpisom VODOOPSKRBA; zdepasto vozilo za polijevanje ulica; veliki kamion s drvenim stranicama; naposljetku četiri policijska automobila, redom Chevroletove limuzine.

Sama je zanimao upravo kvartet crno-bijelih automobila, jer su bili opremljeni računalskim terminalima povezanim sa središnjim računalom u policijskoj postaji. Moonlight Cove je posjedovao osmero patrolnih automobila, što je bio velik broj za sneni priobalni grad, pet komada više nego su si mogla priuštiti ostala mjesta slične veličine, zacijelo više nego je bilo potrebno.

Ali u ovoj je policijskoj postaji sve bilo veće i bolje nego što je potrebno, i to je bila jedna od stvari što su izazvale nečujni alarm u mislima agenata FBI koji su došli istražiti smrt Sancheza i

Bustaman-teovih. Moonlight Cove imao je dvanaest stalno zaposlenih policajaca i trojicu sa skraćenim radnim vremenom, a k tome još i četiri člana pomoćnog osoblja s punim radnim vremenom. čitava sila ljudi. Nadalje, svi su primali plaće slične onima u većim gradovima na zapadnoj obali, dakle prevelike za ovako mali grad. Imali su najkvalitetnije odore, čitav mali arsenal pištolja, puški za upotrebu u demonstracijama te suzavca, a najviše od svega zapanjivalo je što su bili kompjutorizirani u tolikoj mjeri da bi im pozavidjeli i dečki koji su održavali atomska skloništa vladinog stožera u Coloradu.

Iz svog bockavog skrovišta u mirisnoj, zimzelenoj živici, Sam je nekoliko minuta proučavao parkiralište kako bi se uvjerio da nitko ne sjedi u jednome od vozila niti pak stoji u dubokoj sjeni uz stražnju stranu zgrade. Na osvijetljene prozore prizemlja bili su navučeni kapci, tako da nitko iz unutrašnjosti nije mogao vidjeti parkiralište.

Iz džepa jakne uzeo je par mekanih, podatnih rukavica i navukao ih. Bio je spreman za pokret kad je začuo nešto u uličici iza sebe. Nekakvo struganje. Iz smjera kojim je došao.

Stisnuo se dublje u živicu te okrenuo glavu kako bi potražio izvor li >i'. /vuka. Blijeda, izgužvana kartonska kutija, dva puta veća od kutije /.i cipele, klizila je asfaltom, tjerana povjetarcem koji je neprekidno

šuškao lišćem u grmlju i drveću. Kutija je naletjela na kantu za smeće, ukliještila se uz nju i zašutjela.

Magla koja je navirala uličicom gibala se na vjetru prema istoku djelujući sad poput dima, kao da se čitav grad zapalio. Zaškiljio je iza sebe kroz tu gustu paru, uvjerio se da je sam, a zatim se okrenuo i trkom odjurio do najbližega od četiri patrolna automobila na ne-ograđenu parkiralištu.

Bio je zaključan.

Iz unutrašnjeg džepa jakne izvadio je policijski pištolj za otkraču-navanje brava na automobilima, koji je mogao u trenutku otključati bilo koju bravu a pritom ne oštetiti mehanizam. Provalio je u automobil, kliznuo za volan te zatvorio vrata što je god mogao brže i tiše.

Natrijeve su mu svjetiljke pružale dovoljno svjetlosti da bi vidio što radi, iako je bio dovoljno iskusan da bi mogao raditi doslovce u mraku. Odložio je pištolj iza brave i iz drugoga džepa uzeo ključ za starter. Za nekoliko sekundi, izvadio je cilindar startera iz upravljačke konzole, ukazale su se žice.

Mrzio je ovaj dio. Da bi uključio monitor postavljen na upravljački blok, morao je upaliti motor; računalo je bilo jače od prenosivog modela i komuniciralo je sa svojom osnovnom bankom podataka preko mikrovalnoga prijenosa koji troši mnogo energije, previše da bi mogao raditi na akumulator. Magla će prikriti ispušne plinove, ali ne i zvuk motora.

Crno-bijeli automobil bio je parkiran dvadeset pet metara od zgrade, pa ga nitko iz unutrašnjosti najvjerojatnije neće čuti. Ali izađe li netko kroz stražnja vrata kako bi uhvatio malo svježeg zraka, ili pak da odvede po dužnosti neki od patrolnih automobila, motor u leri neće proći neopaženo. Potom će se Sam naći u sukobu koji

— s obzirom na učestalost nasilnih smrtnih slučajeva u ovome gradu

— možda i neće preživjeti.

Tiho je uzdahnuo, lagano pritisnuo gas desnim stopalom pa odvojio žice za paljenje motora jednom rukom u rukavici i svinuo zajedno gole kontaktne vrške. Motor se odmah upalio, bez ikakva oštrog struganja.

Zaslon računala se osvijetlio.

Složenu računalsku opremu policijskoga odsjeka besplatno je dala tvrtka New Wave Miclioteclnology, jer navodno su koristili Moonlight Cove kao svojevrsan poligon za testiranje svojih sustava i programske podrške.

Nije bilo toliko lako dokučiti izvor prekomjernih fondova što su bili onako očiti u svakome kutku odsjeka, ali valjalo je posumnjati da je i to dolazilo od New Wavea ili pak glavnoga dioničara i upravitelja New JVavea, Thomasa Shaddacka. Svaki je građanin slobodno mogaonovčano potpomagati svoju lokalnu policiju ili pak neki drugi vladin ogranak, i to bi mu se izuzimalo od poreza, ali ako je Shaddack to radio, zašto se to nije i znalo? Nijedan nedužan čovjek ne daje državi goleme svote novca potpuno anonimno. Ako je Shaddack tajio da iz privatnih fondova daje potporu lokalnim vlastima, onda se nije mogla odbaciti mogućnost da je policija potkupljena a službenici podmićeni. A ako su policajci Moonlight Covea doslovce bili vojnici u privatnoj vojsci Thomasa Shaddacka, iz toga je proizlazilo da se moglo povezati sumnjiv broj nasilnih smrti tijekom proteklih tjedana s tim nečistim savezom.

Sad se u donjem desnom uglu monitora u automobilu pojavio zaštitni znak New JVavea, baš kao što bi se pojavio zaštitni znak IBM-a da je to jedan od njihovih strojeva.

Za vrijeme istrage slučaja Sanchez-Bustamante u San Franciscu, jedan od boljih agenata FBI, Morrie Stein, nalazio se u patrolnome automobilu s jednim od Watkinsovih policajaca, Reeseom Dornom, kad je Dorn pozvao središnje računalo kako bi zatražio neki podatak iz arhive odsjeka. Morrie je već i prije posumnjao da je računalo još savršenije nego što su to dali na znanje Watkins ili njegovi ljudi, te im je služilo na neki način koji je premašivao zakonska ograničenja policijskih ovlasti, o čemu nisu bili voljni raspravljati; stoga je zapamtio lozinku koju je Reese otipkao u sustav. Kad je odletio u Los Angeles da bi pripremio Sama, Morrie je rekao: »Mislim da svaki policajac u tome izopačenom gradiću ima svoj vlastiti broj-lozinku za ulazak u računalo, ali Dornov bi trebao raditi podjednako dobro kao i bilo koji drugi. Same, moraš ući u njihovo računalo i navesti ga da ti ponudi nekoliko menija, pogledaj što nudi, pa se poigraj malo s time kad ti VWatkins i njegovi ljudi ne budu gledali preko ramena. Ma da, zvučim paranoično, ali ondje ima malo previše visoke tehnologije za njihovu veličinu i potrebe, osim ako se ne bave kakvim gadostima. U prvi mah izgleda kao i svaki drugi grad, čak i ugodniji od većine, prilično lijep... ali, kvragu, nakon nekog vremena stekne se dojam da je čitav grad povezan žicama, da si pod nadzorom kamo god pođeš, da ti Veliki Brat gleda preko ramena svakog vražjeg trenutka. časne mi riječi, nakon nekoliko dana nešto u želucu te uvjeri da si u minijaturnoj policijskoj državi, gdje je nadzor tako profinjen da ga jedva možeš zapaziti, ali ipak je potpun, kao željezni stisak. Oni policajci su skrenuli, Same. Duboko su se uvalili u nešto — možda je riječ o trgovini ■ Ih iguma, tko zna — a računalo je dio svega toga.«

108109

Broj Reesea Dorna glasilo je 262699, i Sam ga unese na tipkovnici računala. Zaštitni znak New JVavea nestane. Zaslona se zamrača na sekundu. Zatim se pojavi meni.

ODABERI JEDNU MOGUĆNOST

- A. DEŽURNI
- B. SREDIŠNJA ARHIVA
- C. OGLASNA PLOČA
- D. MODEM ZA VANJSKI SUSTAV

Samu je prva stavka na meniju označavala da policajac na terenu može komunicirati s dežurnim službenikom u stožeru, ne samo preko policijskog radija kojim je automobil bio opremljen, nego i kompjutorskom vezom. Ali zašto bi se trudio tipkati pitanja dežurnome i čitati odgovore sa zaslona kad se informacije mogu toliko jednostavnije i brže dobiti preko radija? Osim ako... postoje neke stvari o kojima ovi policajci nisu htjeli pričati na radio-frekvencijama koje može slušati bilo tko s prijemnikom koji ih prima.

Nije htio otvoriti vezu s dežurnim, jer bi morao započeti razgovor, praveći se da je Reese Dorn, a to bi bilo kao da dovikne: Hej, ja sam tu, u jednome od vaših patrolnjaka, zabadam nos upravo tamo gdje vi to ne želite, pa dajte dođite i odrežite mi ga.

Umjesto toga, otipkao je B i poslao ga. Pojavio se novi meni.

- A. STANJE - TRENUTAČNO UHIĆENI
- B. STANJE - TRENUTAČNO NA SUDU
- C. STANJE - NERIJEŠENI SUDSKI SLUČAJEVI
- D. ARHIVA UHIĆENIH - OKRUG
- E. ARHIVA UHIĆENIH - GRAD
- F. OSUĐENI PRIJESTUPNICI KOJI ŽIVE U OKRUGU E. OSUĐENI PRIJESTUPNICI KOJI ŽIVE U GRADU

Tek toliko da se uvjeri kako ponude na meniju doista odgovaraju ovome što piše, te da nisu šifra za neke druge informacije, ukucao je stavku F kako bi dobio podatke o osuđenim prijestupnicima koji žive u okrugu. Pojavio se novi meni, sa deset stavki na biranje: UMORSTVA, UBOJSTVA, SILOVANJA, SEKSUALNI PRIJESTUPI, NASILNIČKI NAPADI, ORUŽANE PLJAČKE, PROVALE,

NASILNO

ULAŽENJE U STAN, DRUGE KRADE, RAZNI MANJI PREKRŠAJI. Pozvao je dosje umorstava i otkrio trojicu osuđenih ubojica — redom krivih za umorstvo prvog ili drugog stupnja — koji su sada slobodno živjeli u okrugu nakon što su za svoje zločine odslužili od dvanaest do četrdeset godina, prije nego što su pomilovani. Na zaslonu su se pojavila njihova imena, adrese i telefonski brojevi, zajedno s imenima njihovih žrtava, ekonomično navedenim pojedinostima o njihovim zločinima i datumima izdržavanja kazne; nitko od njih nije živio u Moonlight Coveu.

Sam uzdigne pogled sa zaslona i prijeđe pogledom preko parkirališta. I dalje je bilo prazno. Magla je bila ispunjena gušćim pramenovima koji su se vijorili poput stijegova dok su protjecali pokraj automobila, i osjetio se gotovo kao da se nalazi u moru, u unutrašnjosti batiskafa, te promatra dugačke vrpce morskih algi koje plutaju nošene morskim strujama.

Vratio se na glavni meni i zatražio stavku C, OGLASNA PLOČA. Pokazalo se da su to poruke koje su Watkins i njegovi ljudi ostavljali jedan drugome, koje su ponekad po svemu sudeći bile povezane s policijskim poslom a ponekad osobne naravi. Većinom su bile sastavljene takvom zagonetnom stenografijom da je Sam stekao dojam da ih ne bi uspio dešifrirati, odnosno da ne bi vrijedilo tog truda.

Pokušao je stavku D na glavnome meniju, MODEM ZA VANJSKI SUSTAV, te dobio popis računala širom čitave zemlje s kojima se mogao povezati preko telefonskog modema u obližnjoj općinskoj zgradi. Moguće veze odsjeka bile su zapanjujuće: LOS ANGELES PU (tj. policijska uprava), SAN FRANCISCO PU, SAN DIEGO PU, DEN-VER PU, HOUSTON PU, DALLAS PU, PHOENIX PU, CHICAGO

PU,

MIAMI PU, NEW YORK CITY PU, te još desetak drugih većih gradova; KALIFORNIJSKI ODSJEK ZA MOTORNA VOZILA, ODSJEK ZATVORA, PATROLE NA AUTOCESTAMA, i još mnoge druge državne službe s manje očiglednim vezama s policijskim poslom: ARHIVA OSOBLJA AMERIČKE VOJSKE, ARHIVA OSOBLJA MORNARICE, ZRAKOPLOVNA SLUŽBA; KRIMINALISTIČKA ARHIVA FBI-A, FBI

LSPOZ

(Lokalni Sustav za Pomoć pri Održavanju Zakona, razmjerno novi program u FBI); čak i njujorški ured Interpola, kroz koju međunarodnu organizaciju se moglo ući u njezinu glavnu arhivu u Europi.

Za kog vruga malena policijska postaja u prigradskoj Kaliforniji treba sve te izvore informacija?

A bilo je tu još toga: podaci koji su bili teško dostupni čak i potpuno kompjutoriziranim policijskim agencijama u gradovima poput Los Angelesa. Po zakonu, policija nije mogla doći do nekih podataka

bez sudskoga naloga; primjerice bili su tu dosjei TRW-a, glavne državne tvrtke za utvrđivanje poslovne sposobnosti. Sposobnost policijskog odsjeka Moonlight Covea da uđe u banku podataka TRW-a po želji zacijelo je bila tajna i za sam TRW, jer ta tvrtka ne bi dala na uvid sve svoje podatke bez sudskoga poziva. Sustav je nudio i ulaz u banku podataka CIA-e u Virginiji, što je trebalo biti zaštićeno od ulaza svih računala izvan zidova Agencije, te u stanovite dosjee FBI za koje se također vjerovalo da nisu povredivi.

Sam se unezvjereno vrati iz opcije MODEM ZA VANJSKI SUSTAV i vrati se na glavni meni.

Zurio je van na parkiralište i razmišljao.

Kad je Morrie Stein prije nekoliko dana pripremao Sama za ovaj posao, natuknuo je da bi policija Moonlight Covea mogla obavljati promet drogama, te da plemenitost New Wavea glede računalskih sustava možda označava umiješanost nekih neidentificiranih službenika te tvrtke. Ali FBI se zanimao i za mogućnost da New Wave protuzakonito prodaje osjetljivu visoku tehnologiju Sovjetima, te da su zbog toga kupili policiju Moonlight Covea jer, preko tih veza za održavanje zakona, tvrtka bi u najbrže moguće bila upozorena da savezne vlasti stječu uvid u njihove djelatnosti. Nisu imali objašnjenja kako se bilo koji od tih zločina može povezati s nedavnim smrtnim slučajevima, ali morali su započeti s barem nekakvom postavkom.

Sad je Sam bio spreman odbaciti i zamisao da New Wave prodaje tehnologiju Sovjetima i zamisao da neki službenici te tvrtke trguju drogama.

Dalekosežna mreža podataka koji su bili dostupni policiji preko modema — na tom ih je meniju bilo navedeno sto dvanaest! — znatno je premašivala sve što bi im bilo potrebno za trgovinu drogama, a isključivalo je i sve sumnje FBI moguće sovjetske veze u New Waveu.

Stvorili su mrežu podataka prikladniju za operativne potrebe čitave državne vlade, ili još preciznije, jedne manje države. Manje, ali agre-sivne države. Ova mreža podataka bila je stvorena kako bi pružila svome vlasniku golemu moć. činilo se da taj slikoviti gradić trpi pod vladarskom rukom nekog megalomana čija je glavna opsesija stvoriti maleno carstvo iz kojega će jednom nadzirati golemo područje.

Danas Moonlight Cove; sutra čitav svijet.

— Jebemu, pa što to rade? — naglas se zapita Sam.29.

Zaključana na sigurnome, u svojoj sobi u prenoćištu Laguni, odjevena za počinak u blijedožute gaćice i bijelu majicu sa slikom nasmiješena lica žapca Kermita, Tessa je ispijala dijetnu Coca Colu i pokušavala gledati reprizu emisije Tonight, ali nije se mogla zainteresirati za razgovore što ih je Johnnv Carson vodio s jednom blesavom glumicom, jednim blesavim pjevačem i jednim blesavim komičarem. Dijetne misli uz dijetno piće.

Sto je više vremena prolazilo od njezina uznemirujućeg doživljaja u hodnicima i na stubištima motela, sve se više pitala nije li doista uobrazila da ju je netko vrebao. Napokon, rastrojila ju je Janicina smrt, opsjedala ju je pomisao daje to bilo ubojstvo, a ne samoubojstvo. I još ju

je mučila loša probava od hamburgera što ga je pojela za večeru; bio je toliko mastan da je djelovao kao da je pržen zajedno s pecivom, u nerafiniranoj bivoljoj masti. Kao što Scrooge isprva nije povjerovao u Marlejev duh, tako je sad i Tessa počela razmišljati o fantomima koji su je preplašili: možda to nije bilo ništa drugo doli neprobavljen komadić govedine, grudica senfa, mrvica sira, komadić polusirova krumpira. Dok je Carsonov gost pričao o vikendu što ga je proveo na um-jetničkom festivalu u Havani s Fidelom Castrom ("sjajan tip, duhovit tip, suosjećajan tip") Tessa je ustala iz kreveta i otišla u kupaonicu umiti lice i oprati zube. Dok je istiskivala pastu za zube, čula je kako netko iskušava vrata njezine sobe.

U malenu kupaonicu ulazilo se iz još manjega predsoblja. Kad je stala na prag, bila je oko metar udaljena od vrata što su vodila u hodnik, dovoljno blizu da bi vidjela kako se okrugla kvaka okreće. Netko je iskušavao bravu. čak to nije radio ni osobito pritajeno. Kvaka je škljocala i zveketala, a vrata su lupkala o dovratka.

četskica za zube ispala joj je iz ruke i Tessa požuri prema telefonu koji je stajao na noćnome ormariću.

Nije bilo signala.

Pritiskala je svu dugmad, pritisnula C za centralu, ali ništa nije radilo. Centrala u motelu bila je isključena. Telefon je bio nijem.

112113

30.

Chrissie je nekoliko puta morala pobjeći s ceste i potražiti zaklon u grmlju uz rub, sve dok pokoji nadolazeći automobil ili pak kamion ne bi prošao pokraj nje. Jedan od njih bio je policijski automobil Moonlight Covea; zaputio se prema gradu a ona je bila prilično sigurna da je to onaj isti koji je otišao do kuće. Zgrbila se u visokoj travi, u stabljikama mlječičke sve dok zadnja svjetla crno-bijelog automobila nisu postala sićušne crvene točke te napokon nestala iza zavoja.

Uzduž prva dva kilometra te dvotračne asfaltirane ceste bilo je sagrađeno nekoliko kuća. Chrissie je poznavala neke od ljudi koji su ovdje živjeli: Thomasove, Stoneove, Elswickove. Došla je u iskušenje da ode do jedne od tih kuća, pokuca na vrata i zatraži pomoć. Ali nije mogla biti sigurna da su ti ljudi i dalje onako dragi kao nekad. Možda su se i oni promijenili, kao i njezini roditelji. Nešto natprirodno ili pak nešto iz svemira opsjednulo je ljude u Moonlight Coveu i oko njega, a ona je vidjela dovoljno stravičnih filmova i pročitala dovoljno stravičnih knjiga da bi znala kako se više nikome ne može vjerovati kad takve sile uzmu maha. Gotovo sve svoje karte položila je na oca Castellija iz Naše Milosrdne Gospe jer on je bio svet čovjek, i nikakvi zlodusi iz pakla neće ga moći dohvatiti. Dakako, ako je riječ o izvanzemaljcima, otac Castelli neće biti zaštićen samo zato što je Božji čovjek.

U tom slučaju, ako je i svećenik obuzet te ako Chrissie uspije pobjeći od njega nakon što ustanovi da je i on neprijatelj, otići će ravno gospođi Irene Tokawa, svojoj učiteljici. Gđa Tokawa bila je najpametnija osoba koju je Chrissie poznavala. Preuzimaju li izvan-zemaljci Moonlight Cove,

gđa Tokawa će shvatiti da nešto nije u redu prije negoli bude prekasno. Poduzet će mjere opreza kako bi se zaštitila i spadat će među zadnje ljude u koje će ona čudovišta zarinuti svoje kuke. Kuke ili pak pipke, pandže, kliješta ili što su već imali.

Stoga se Chrissie skrivala od vozila koja su prolazila pokraj nje, šuljala se iza kuća raštrkanih uz okružnu cestu te uz zastajkivanje ali postojano išla prema gradu. Dvorogi mjesec, koji bi se katkad pokazao iznad magle, prešao je veći dio neba; uskoro će zaci. Sa zapada je puhao hladan povjetarac, s povremenim zapusima koji su bili dovoljno snažni da joj uzdignu svu kosu u vis, kao da joj s glave poskakuje neki plavokosi plamen. Iako je temperatura pala na samo desetak stupnjeva, za vrijeme tih zpuha, kad bi se povjetarac pretvarao ujak vjetar, noć se činila mnogo hladnijom. Bila je tu i jedna dobra strana: što se bjednije osjećala uslijed hladnoće i vjetra, sve je manje bila svjesna one druge nelagode — gladi.

— Siroče pronađeno kako luta, gladno i smeteno, nakon susreta s izvanzemaljcima — reče ona, pročitavši zamišljeni naslov iz primjerka nekih žutih novina što su postojale samo u njezinoj glavi.

Približavala se križanju okružne ceste i Holliwell Rooda, zadovoljna brzinom kojom je išla, kad je zamalo upala u naručje onima koje je pokušavala izbjeći.

Na istočnu stranu od okružne ceste, Holliwell je bila neasfaltirana cesta što je vodila naviše, u brežuljke, ispod međudržavne ceste, pa dalje sve do stare, napuštene kolonije Icarus — ruševne kuće s dvanaest soba, jednim hambarom i gospodarskim zgradama koje samo što se nisu srušile — gdje je skupina umjetnika pokušala uspostaviti idealnu komunu negdje pedesetih godina. U međuvremenu je to bila farma za uzgoj konja (neuspješno), sjedište tjedne tržnice sitnicama i draž-bovalište (neuspješno), restoran prirodne hrane (neuspješno), i mjesto se odavna prepustilo propadanju. Djeca su ga dobro poznavala jer bilo je to sablasno mjesto, pa stoga i sjedište brojnih ispita hrabrosti. Prema zapadu, Holliwell Road je bila popločana i vodila je uz rub grada, pokraj nekih novijih domova u tome području, pokraj New Wave Microtecha, te naposljetku do sjeverne točke uvale, gdje je Tho-mas Shaddack, računalski genij, živio u golemoj kući čudnovata izgleda. Chrissie nije namjeravala poći Holliwellom ni istočno ni zapadno; bila je to tek točka na njezinu putu, i kad je prođe, naći će se na sjeveroistočnoj rubu grada Moonlight Covea.

Bila se na tridesetak metara od Holliwella kad je začula prigušen, no sve jači zvuk jurećeg motora. Maknula se s ceste, preko plitkoga jarka uz rub, progacala kroz šaš i sklonila se uz debelo stablo prastaroga bora. Još dok se prigibala tik uz drvo, zagledala se u smjeru iz kojega je stizalo vozilo — sa zapada — te zatim ugledala njegove farove koji su proparali križanje nedaleko od nje. Na Holliwellu se pojavio kamion koji se nije obazirao na znak obvezatnog zaustavljanja te zakočio nasred križanja. Magla se vrtložila i komešala oko njega.

Chrissie je prilično dobro mogla vidjeti taj grubi, crni kamion s produženom prikolicom, jer su na križanju Holliwella i okružne ceste bile česte prometne nesreće pa je na sjeveroistočnoj uglu postavljena jedna ulična svjetiljka zbog bolje vidljivosti, te kao upozorenje vozačima. Na vratima kamiona bio je jasno vidljiv zaštitni znak New Wavea, koji je prepoznala čak i s daljine. Vidjela ga je prije već barem tisuću puta: bijelo-plavi krug veličine tanjura za objedovanje, a donja

polovica bila mu je u obliku uzvišenog plavog vala. Kamion je imao veliku prikolicu, a njezin sadašnji teret bili su ljudi; šestero do osmero sjedilo ih je otraga.

Istog trenutka kad se kamion zaustavio na križanju, dvojica muškaraca skočili su preko stražnje ograde. Jedan od njih otišao je do šumovita mjesta na sjeverozapadnome uglu križanja i stopio se s drvećem, tek tridesetak metara južno od bora iza kojega je Chrissie promatrala. Drugi je otišao do jugoistočnoga ugla križanja i smjestio se među papratima i chaparralom.

Kamion je skrenuo južno po okružnoj cesti i odjurio.

Chrissie je mislila da će ostali ljudi u kamionu biti ostavljeni na drugim točkama uzduž istočnoga dijela Moonlight Covea, gdje će zauzeti stražarska mjesta. Nadalje, kamion je bio dovoljno velik da ponese barem dvadeset ljudi, i nije bilo sumnje da ih je još i više ostavljeno na putu sa zapadne strane po Hollivvellu, iz smjera zgrade New Wavea. Opkoljavali su Moonlight Cove stražarima. Bila je sasvim sigurna da traže nju. Vidjela je nešto što nije bilo namijenjeno njezinim očima — svoje roditelje u trenutku ogavne mijene, dok su zbacili sa sebe svoju ljudsku krinku — i sad ju je trebalo pronaći i »preobraziti«, kako se Tucker izrazio, prije nego dospije upozoriti svijet.

Zvuk crnog kamiona utihnuo je.

Tišina se spustila poput mokrog pokrivača.

Magla se vrtložila, komešala i plesala u bezbrojnim zapusima, ali glavne potisne sile u zraku neumorno su je gurale prema mračnim, gusto zbijenim brežuljcima.

Zatim se povjetarac naglo pojačao sve dok se opet nije pretvorio u pravi vjetar, koji je šaputao u visokoj paprati, uzdisao kroz crnogoricu. Tiho i na neobičan način žalobno je lupkao obližnjim prometnim znakom.

Iako je Chrissie znala gdje su se ona dvojica prikrili, nije ih mogla vidjeti. Bili su dobro skriveni. programer izbriše nekoliko izbornih mogućnosti s menija koji se pojavljuju na ekranu. Zurio je u glavni meni na monitoru automobila — A, DEŽURNI; B, SREDIŠNJA ARHIVA; C, OGLASNA PLOČA; D, MODEM ZA VANJSKI SUSTAV - te pritisnuo E, iako se nije nudila opcija E.

Na zaslonu su se pojavile riječi: ZDRAVO, POLICAJCE DORN.

Postojalo je slovo E. Ušao je ili u tajnu banku podataka koja je iziskivala protokolarne postupke za upotrebu, ili pak u interaktivni informacijski sustav koji će odgovarati na pitanja što ih bude otipkao.

Ako je riječ o prvome, ako su bile potrebne lozinke ili određene kombinacije, te utipka li nešto pogrešno, naći će se u nevolji; računalo će ga isključiti i oglasiti uzbunu u policijskome stožeru da ih upozori kako se Dornovim brojem služi netko tko se lažno predstavlja.

Oprezno je krenuo dalje, te otipkao: ZDRAVO.

MOGU LI BITI OD KORISTI?

Sam odluči nastaviti kao da je upravo o tome riječ, o izravnome programu koji koristi pitanja i odgovore. Otkucao je po tipkovnici: MENI.

Zaslon se na trenutak zatamnio, a zatim su se pojavile iste riječi: MOGU LI BITI OD KORISTI?

Ponovno je pokušao: OSNOVNI MENI.

MOGU LI BITI OD KORISTI?

GLAVNI MENI.

MOGU LI BITI OD KORISTI?

Kad je netko koristio sustav pitanja i odgovora u koji nije bio upućen, prvo je morao pronaći odgovarajuće naredbe, i to manje-više po sreći, uz mnogo grešaka. Sam pokuša ponovno: PRVI MENI.

Napokon je bio nagrađen.

ODABERI JEDNU OD MOGUĆNOSTI

A. OSOBLJE NEW VVAVEA

B. PROJEKT MJESEČEV JASTREB

C. SHADDACK

Pronašao je tajnu vezu između New Wavea, njegova osnivača Tho-masa Shaddacka te policije Moonlight Covea. Ali još nije znao kakva je to bila veza niti pak što je značila.

Slutio je da bi ga izbor C mogao povezati s osobnim Shaddackovim računalom, i omogućiti mu da obavi sa Shaddackom razgovor koji bi bio tajniji negoli razgovor preko policijskog radija. Ako se radilo o tome, onda su Shaddack i lokalna policija doista bili sudionici urote 31.

Magla je letjela pokraj patrolnog automobila te nastavila prema istoku kroz noć, tjerana povjetarcem koji je brzo postajao pravi vjetar, a u Samovu mozgu zamisli su letjele podjednakom brzinom. Njegove su misli bile toliko uzemirujuće da bi, što se njega tiče, radije sjedio osupnut poput kakva maloumnika.

Na osnovi svog velikog prethodnog iskustva s računalima, znao je da se dio mogućnosti sustava može skriti jednostavno tako da

116117

takvog stupnja kriminaliteta da joj je bio potreban vrlo visok stupanj sigurnosti. Nije otipkao C jer, dozove li Shaddackovo računalo i dobije na vezu samoga g. Glavonju, nikako se ne bi mogao s uspjehom praviti da je Reese Dorn.

Izbor A vjerojatno će mu dati spisak rukovodilaca i odjelnih šefova u New Waveu, a možda i šifre s pomoću kojih bi se mogao spojiti i s njihovim osobnim terminalima. Nije htio razgovarati niti s nekim od njih.

Osim toga, imao je osjećaj da nema mnogo vremena. Ponovno je prešao pogledom preko parkirališta i osobito pozorno zavirio prema dubljim sjenkama izvan dohvata natrijevih svjetiljki. Već se petnaest minuta nalazio u patrolnome automobilu i za to vrijeme nitko nije ušao u općinsku zgradu niti pak izašao iz nje. Dvojio je da će ga sreća još dugo služiti, a u ovih nešto malo minuta što mu je preostalo prije nego ga netko prekine htio je doznati što je god više moguće.

PROJEKT MJESEČEV JASTREB bio je najzagonetniji i najzanimljiviji od tri izbora, pa je pritisnuo B, i pojavio se novi meni.

ODABERI JEDNU OD MOGUĆNOSTI:

A. PREOBRAŽENI

B. PREOBRAZBE U TIJEKU

C. PLAN PREOBRAZBE - LOKALNI

D. PLAN PREOBRAZBE - DRUGI STADIJ

Pritisnuo je izbor A, i na zaslonu se pojavio stupac imena i adresa. Bili su to stanovnici Moonlight Covea, a na zaglavlju stupca stajala je bilješka: 1967 VEĆ PREOBRAŽENIH.

Preobraženih? Iz čega? U što? Je li u toj uroti bilo nečega religioznog? Neki neobičan kult? Ili se možda riječ »preobraženi« koristila u nekom ublaženom smislu kao šifra.

Od te su ga riječi prošli žmarci.

Sam je ustanovio da može listati kroz taj popis ili pak birati po abecednom redu. Potražio je imena građana koje je već znao ili pak susreo. Loman Watkins bio je na popisu preobraženih. Isto tako i Reese Dorn. Burt Peckham, vlasnik taverne Vitezov most, nije bio među preobraženima, ali čitava obitelj Perez, zacijelo ista ona koja je vodila restoran, bila je na tom registru.

Potražio je Harolda Talbota, oduzetog veterana s kojim je kanio razgovarati ujutro. Talbot nije bio na popisu.

Zbunjen svime time, Sam zatvori taj dosje, vrati se na glavni meni i otipka B, PREOBRAZBE U TIJEKU. Na zaslonu se pojavio još 118jedan popis imena i adresa, a na zaglavlju stupca stajale su riječi:

1104 PREOBRAZBI U TIJEKU. Na tom je registru pronašao Burta Peckhama i Harolda Talbota.

Probao je C, PLAN PREOBRAZBE - LOKALNI, i pojavio se sporedni meni s tri mogućnosti:

A. Ponedjeljak, 13 listopada, 6 sati poslijepodne do utorak, 14 listopada, 6 sati ujutro

B. Utorak, 14 listopada, 6 sati ujutro do utorak, 14 listopada, 6 sati poslijepodne

C. Utorak, 14 listopada, 6 sati poslijepodne do ponoć

Sad je bilo trideset devet minuta po ponoći, utorak, te je prošlo oko pola vremena označena kod opcije A, pa je prvo otipkao to. Bio je to još jedan popis imena s bilješkom u zaglavlju: PLANIRANO 380 PREOBRAZBI. Meke vlasi na Samovoj šiji nakostriješile su se, a nije ni sam znao zašto, osim što ga je mučila riječ »preobrazba«. To ga je navelo da se prisjeti starog filma s Kevinom McCarthvjem Invazija trećih bića.

Prisjetio se i čopora koji ga je progonio ranije te večeri. Jesu li oni bili... preobraženi?

Kad je potražio Burta Peckhama, pronašao je vlasnika taverne planirana za preobrazbu prije šest sati ujutro. No Harry Talbot nije bio naveden.

Automobil se zatresao.

Sam trgne glavu naviše i posegne za revolverom koji mu se nalazio u futroli ispod jakne.

Vjetar. Bio je to tek vjetar. Niz snažnih zapuha probio je rupe u magli i lagano zatresao automobil. Nakon nekoliko trenutaka, vjetar se opet smanjio do snage jačeg povjetarca, a poderana tkanina magle sama se popravila, no Samovo srce i dalje je bolno tuklo.

32.najgore je od svega bilo to da su isti ti neljudski glasovi, koji su očito pripadali zvijerima, a ne ljudima, ipak izgovorili i nekoliko prepoznatljivih riječi: ...moram, moram... daj je, daj... daj, daj... krv, kučka, krv...

Tessa se naslanjala na vrata držeći se za njih da ostane na nogama, i pokušavala uvjeriti samu sebe da su riječi koje je čula izgovorili žena i muškarac u čiju je sobu bilo provaljeno, ali znala je da to nije istina, jer također je čula kako i muškarac i žena vrište. Njihovi su vriskovi bili užasni, gotovo nepodnošljivi, puni strave i agonije, kao da ih netko mlati nasmrta, ili još gore, još mnogo gore, kao da ih netko razdire, trga ih ud po ud i vadi im utrobu.

Nekoliko godina prije toga Tessa je bila u Sjevernoj Irskoj, gdje je snimala dokumentarac o tamošnjemu besmislenom i nepotrebnom nasilju, i imala je toliko nesreće da se nađe na groblju, na sprovodu jednoga iz neprekidna niza »mučenika« — pa bio on katolik ili protestant, nije bilo ni važno, i jedni i drugi imali su ih napretek — kad se gomila ožalošćenih pretvorila u čopor divljaka. Nasrnuli su iz groblja na obližnje ulice tražeći pojedince druge vjere, i uskoro su naišli na dvojicu britanskih vojnih policajaca u civilu koji su patrolirali tim područjem u neobilježenu automobilu. Svojom pukom veličinom rulja je zaustavila automobil, okružila ga, razbila prozore i izvukla potencijalne mirotvorce na pločnik. Dvojica Tessinih tehničkih pomoćnika pobjegli su, ali ona ja zagazila u tučnjavu s video-kamerom na ramenu, i činilo se da gleda kroz objektiv neko mjesto onkraj stvarnosti ovoga svijeta, u sam pakao. Divlje oči, lica izobličena mržnjom i gnjevom, bol je bila zaboravljena a žudnja za krvlju rado prigrljena. Ljudi sa sprovida neumorno su udarali nogama srušene Britance, zatim ih podizali na noge tek da bi ih odalabili i tresnuli, uzastopce udarali njima o automobil sve dok im se nisu slomile kičme i naprsle lubanje, a zatim ih. odbacili, stali gaziti po njima, čupati ih i ponovno ih udarati, iako su ovaj put obojica već bili mrtvi. Zavijanje i podvriškivanje, psovanje, izvikivanje parola koje su se izrodile u besmislen lanac zvukova, bezumnih ritmova; poput jata strvožderskih ptica, ključali su unakažena tijela, iako nisu bili poput zemaljskih ptica, nisu bili nalik ni kragujima' ni lešinarima, bili su sličniji zlodusima koji su doletjeli iz pakla, te su mrcvarili mrtve ljude ne samo s namjerom da im proždru meso, nego s vrelom žudnjom da im iščupaju i ukradu dušu. Dvojica od onih izbezumljenih ljudi opazili su Tessu, zgrabili joj kameru i razbili je, te bacili i nju na tlo. Tijekom jednoga užasnog trenutka pomislila je da će joj iščupati sve udove u svojoj mahnitosti. Dvojica su se sagnuli i zgrabili je za odjeću. Lica su im bila toliko izobličena od mržnje

Dok je Tessa spuštala neupotrebljivu telefonsku slušalicu, kvaka na vratima prestala je zveketati. Još je neko vrijeme stajala pokraj kreveta osluškujući, a zatim je oprezno krenula u predsoblje kako bi pritisnula uho na vrata.

Začula je glasove, ali ne točno ispred tog ulaza. Bili su se nešto dalje niz hodnik, čudnovati glasovi izgovarani hitnim, promuklim šapatom. Nije mogla razabrati ništa od onoga što su rekli.

Bila je sigurna da su to isti oni koji su je vrebali, nevidljivi, kad je otišla po led i dijetnu Coca Colu. Sad su se vratili. A na neki su način

onesposobili telefone, tako da nije mogla pozvati pomoć. Bilo je to sumanuto, ali događalo se.

Takva njihova upornost govorila je Tessi da to nisu obični silovatelji ili nasilnici, da su se okomili na nju zato što je bila Janicina sestra, zato što je bila ovdje kako bi istražila Janicinu smrt. No, pitala se kako su saznali za njezin dolazak u grad i zašto su odlučili tako naglo navaliti na nju, ne čekajući čak ni da vide neće li ona jednostavno srediti Janicine poslove i otići. Samo su ona i njezina majka znale da kani sama istražiti ubojstvo.

Po golim nogama osuli su joj se žmarci, i osjetila se ranjivo, odjevena tek u majicu i gaćice. Brzo je prišla ormaru te izvukla traperice i vestu. Nije bila sama u motelu. Bilo je i drugih gostiju. To je rekao g. Quinn. Možda ih nema mnogo, možda samo još dvoje ili troje. Ali dođe li do najgorega, mogla bi vrisnuti i ostali gosti bi je čuli, a njezini bi potencijalni napadači morali pobjeći.

Podignula je svoje tenisice, u koje je zarinula bijele sportske čarape što ih je nosila, te se vratila k vratima.

Prigušeni, promukli glasovi siktali su i mrmljali na udaljenome kraju hodnika... a zatim je kroz hotel odjeknuo tresak od kojega se lome kosti, uskliknula je i trgnula se od iznenađenja. Odmah je uslijedio još jedan udarac. čula je kako su razvaljena vrata neke druge sobe.

Neka je žena vrisnula a neki čovjek povikao, a dnigi su glasovi nagnali Tessu da se sledi od užasa. Bilo ih je nekoliko, troje ili čak četvero, i bili su jezoviti i šokantno divlji. Javni hodnik s druge strane njezinih vrata ispunio se oštrim vučjim štektnjem, ubilačkim rezanjem, prodornim, uzbuđenim cviljenjem, ledenim zavijanjem koje je označavalo srž krvožednosti, te drugim manje opisivim zvukovima, ali

120121

da više nisu izgledali poput ljudi, nego nalik na groteskne isklesane spodobе koje su oživjele i spustile se s krovova katedrala. Predali su sve ljudsko što su imali u sebi i pustili na slobodu sablasti primitivaca, usađene u genima, od kojih su potekli. »Nemojte, za Boga miloga!« uskliknula je tada. »Molim vas, za Boga miloga!« Možda je stvar bila u spomenu Boga, ili jednostavno su čuli ljudski glas koji se nije izrodio u promuklo rezanje zvijeri, ali iz ovog ili onog razloga pustili su je i stali oklijevati. Iskoristila je tu priliku da pobjegne od njih, kroz uskomešanu, krvlju izludenu rulju, u sigurnost.

Ono što je sada čula, na drugome kraju motelskog hodnika, bilo je upravo nalik na to. Ili još gore. TELEFONSKA GOVORNICA, BENZINSKA CRPKA, AVENIJA OCEAN.

Uzbuna se odnosila na njega, iako ne zato što bi znali da on upravo sjedi u jednome od njihovih patrolnih automobila i ispituje urotu New Wave/Mjesečev jastreb. Gadovi su očito bih povezani s bankama podataka telefonske tvrtke, pa bi povremeno pročešljali te podatke da vide tko je telefonirao, s kojega broja i na koji broj, čak uključujući i sve gradske javne govornice, koje bi pod normalnim okolnostima trebale jamčiti terenskome agentu sigurnu komunikaciju. Bili su paranoični, opsjednuti

sigurnošću i elektronički povezani u tolikoj mjeri da je to sa svakom novom spoznajom sve više zapanjivalo.

VRIJEME POZIVA:

7:31 NAVEČER, Ponedjeljak,
13. Listopada.

Barem nisu nadzirali telefonsku tvrtku svake minute, pa čak ni svakoga sata. Njihovo je računalo očigledno češljalo te podatke po programiranome redoslijedu, možda svaka četiri, šest ili osam sati. Inače bi krenuli u potragu za njim nedugo nakon što je nazvao Scotta ranije te večeri. Nakon natpisa PRIMATELJ POZIVA, pojavio se njegov telefonski broj kod kuće, zatim njegovo ime i njegova adresa u Sherman Oaksu. Uslijedilo je: POŠILJALAC POZIVA: SAMUEL H. BOOKER.

NAČIN PLAĆANJA:

TELEFONSKA KREDITNA KARTICA.

TIP KARTICE:

NAPLATIVA KOD POSLODAVCA.

33.

Sam se počeo znojiti, iako grijanje u patrolnome automobilu nije bilo uključeno; pozvao je stavku B na sporednome meniju, koja je pokazivala preobrazbe planirane od šest sati sljedećeg jutra do šest sati te večeri. Imenima je prethodilo zaglavlje: PLANIRANO 650 PREOBRAZBI. Ime Harrva Talbota nije bilo ni na ovome popisu.

Izbor C, od šest sati u utorak navečer do ponoći istoga dana, pokazivao je da su planirane 264 preobrazbe. Ime i adresa Harrva Talbota bile su na ovome trećem i konačnom popisu.

Sam napamet zbroji brojke spomenute u svakome od tri razdoblja preobrazbe — 380, 450 i 274 — te shvati da je ukupni zbroj 1104, isti broj koji je stajao u zaglavlju spiska preobrazbi u tijeku. Doda li se tome broju 1967, ukupni broj već preobraženih, konačni zbroj, 3071, vjerojatno je bio broj stanovnika Moonlight Covea. Dok sat sljedeći put odbije ponoć, za nešto manje od dvadeset četiri sata od ovog trenutka, čitav će grad biti preobražen... kog god vraga to značilo.

Izašao je iz sporednog menija i upravo je namjeravao isključiti motor automobila i izaći kad se na zaslonu pojavila riječ UZBUNA i počela treptati. Strah je prostrujao njime jer bio je siguran da su otkrili uljeza koji im se zabadao u sustav; zacijelo se spotaknuo o neki fini alarm u programu.

No, umjesto da otvori vrata i da se u bijeg, još je nekoliko trenutaka ostao promatrati zaslon, zadržan radoznalošću.

PROVJERA TELEFONA POKAZUJE DA JE AGENT FBI-A U MOONLIGHT COVEU.

MJESTO

POZIVA:

ADRESA NAPLATE:

SAVEZNI ISTRAŽNI BIRO (FBI),
VASHINGTON, D.C.

Počet će provjeravati motele u čitavome okrugu, ali kako je odsjeo u jedinom prenoćištu u Moonlight Coveu, potraga će biti kratka.

122123

Zapitao se ima li dovoljno vremena otrčati natrag do prenoćišta Lagune, uzeti svoj automobil i odvesti se u susjedni grad, Aberdeen Falls, odakle bi mogao nazvati ured FBI u San Franciscu s telefona kojega nitko ne prisluškuje. Saznao je dovoljno da bi se uvjerio kako se u ovome gradu odvija nešto vraški čudno, dovoljno da ovlasti ulazak saveznih vlasti i dalekosežnu istragu.

Ali upravo sljedeće riječi koje su se pojavile na terminalu uvjerile su ga da će, vrati li se u prenoćište Lagunu po svoj automobil, biti uhvaćen prije nego izađe iz grada. A uhvate li ga, mogao bi postati tek još jedan ružan statistički podatak o smrti uslijed nesretnog slučaja.

Znali su njegovu kućnu adresu, pa je možda i Scott bio u opasnosti — ne sada odmah, ondje u Los Angelesu, ali možda već sutra.

ZAPOČET RAZGOVOR

VVATKINS: SHOLNICK, JESI LI UKLJUČEN?

SHOLNICK: TU SAM.

VVATKINS: VIDI U PRENOĆIŠTU LAGUNA.

SHOLNICK: KREĆEM.

Jedan je policajac, Sholnick, već bio na putu da vidi je li se Sam prijavio kao gost u prenoćištu Lagani. A lažna priča koju je Sam ispričao recepcionaru — da je uspješan burzovni mešetar iz Los Angelesa, koji kani krenuti u ranu mirovinu u nekome priobalnom gradu — bila je otkrivena.

VVATKINS: PETERSON? PETERSON: TU SAM.

Vjerojatno nisu morali utipkavati svoja imena. Modem svakoga pojedinca identificirat će ga glavnome računalu i ime će mu automatski biti napisano ispred kratke izjave koju otipka. Čisto, brzo, jednostavno za upotrebu.

VVATKINS: POKRIVAJ SHOLNICKA. PETERSON: UČINJENO.

VVATKINS: NEMOJTE GA UBITI PRIJE NEGO GA USPIJEMO ISPITATI.

Po cijelome Moonlight Coveu policajci u patrolnim automobilima razgovarali su međusobno preko računala, izvan dohvata radio-veza, gdje ih se nije moglo lako čuti. Iako ih je Sam prisluškivao bez njihovaznanja, osjećao je da je sukobljen moćnome neprijatelju, gotovo podjednako sveznajućem kao što je Bog.

VVATKINS: DANBERRY?

DANBERRY: TU SAM. ST.

VVATKINS: BLOKIRAJTE AVENIJU OCEAN SVE DO MEĐUDRŽAVNE CESTE.

DANBERRY: UČINJENO.

SHADDACK: A ŠTO JE S MALOM FOSTEROVOM?

Sam se trgnuo ugledavši Shaddackovo ime na zaslonu. Uzbuna je očito bila prikazana i na njegovu računalu kod kuće, možda se čak oglasio i čujni alarm te ga probudio.

VVATKINS: JOŠ JE NISMO NAŠLI.

SHADDACK: NE MOŽEMO RISKIRATI DA BOOKER NALETI NA NJU.

VVATKINS: GRAD JE OKRUŽEN STRAŽARIMA. ONI ĆE JE UHVATITI KAD BUDE ULAZILA.

SHADDACK: PREVIŠE JE VIDJELA.

Sam je čitao o Thomasu Shaddacku u časopisima, novinama. Bio je slavan na neki način, računalski genij današnjice, a usto je i pomalo nezgrapno izgledao.

Fasciniran ovim razgovorom koji je mnogo toga kazivao te pružao dokaze

protiv slavnoga čovjeka i njegove potkupljene policije, Sam nije odmah shvatio razgovor između šefa policije Watkinsa i Danber-ryja: Danberry... Tu sam. ST... Blokirajte Aveniju Ocean sve do međudržavne ceste... Učinjeno. Shvatio je da se policajac Danberrv nalazi u stožeru, ST, koji je smješten u općinskoj zgradi, te da će svakog trenutka izaći kroz stražnja vrata i izjuriti do jednoga od četiri patrolna automobila na parkiralištu.

— Joj, sranje.

Sam zgrabi žice za paljenje motora i iščupa ih.

Motor zakašlja i utihne, a zaslon terminala se zatamni.

Djelić sekunde poslije, Danberrv je otvorio stražnja vrata općinske zgrade i istrčao na parkiralište.

124125

34. iskorak iz normalnoga svijeta u svijet strave. Ta su stopala bila kožasta, dlakava, tamne kože, široka i plosnata te iznenađujuće dugačka, s dugim nožnim prstima na kojima je bilo toliko zglobova da se gotovo činilo da imaju funkciju prstiju na ruci. Nešto je udarilo u vrata. Silovito.

Tessa se uspravi na noge i izađe iz predsoblja. Izluđeni glasovi ispunili su hodnik: ona ista mješavina oštrih životinjskih zvukova, naglašena izljevima riječi koje su bile izgovorene bez daha, ali većinom nepovezane.

Zaobišla je krevet i prišla prozoru, otvorila ga i povukla okno ustranu.

Vrata su se ponovno stresla. Udarac je bio tako glasan da se Tessa osjetila kao da se nalazi u unutrašnjosti bubnja. Vrata neće popustiti onako lako kao ona drugih gostiju, zbog stolice, ali neće izdržati duže od još nekoliko dodatnih udaraca.

Sjela je na prozorsku dasku, prebacila noge van, pogledala prema dolje.

Pločnik vlažan od magle blistao je pod prigušenom žućkastom svjetlošću svjetiljki na prilaznome putu, oko tri i pol metra ispod prozora. Lako za skočiti.

Ponovno su udarili vrata, još jače. Prasnulo je drvo. Tessa se odgurnula s prozorske daske. Doskočila je na vlažan prilazni put i, zahvaljujući svojim tenisicama gumenih potplata, zate-turala je ali nije pala.

Iznad nje, u sobi iz koje je izašla, drvo je prasnulo još glasnije nego prije, a metal pod pritiskom zacvilio je dok se brava na vratima počela raspadati.

Bila je blizu sjevernoga kraja zgrade. Učinilo joj se da vidi kako se u tome smjeru nešto miče u mraku. Možda je to bio tek pramen magle koji se komeša na vjetru, ali nije htjela riskirati, pa je potrčala na jug, dok se golemo crno more nalazilo iza ogradice s njezine desne strane. Dok je došla do kraja zgrade, kroz noć je odjeknuo tresak — zvuk razvaljivanja vrata njezine sobe — a popratilo ga je zavijanje čopora koji je ušao onamo u potrazi za njom.

Kad je vrištanje prestalo, Tessa se prenula iz užasnog transa i još jedanput otišla do telefona. Veza je još uvijek bila prekinuta.

Gdje je bio Quinn? Ured motela bio je zatvoren u ovo doba, ali zar nije upravitelj imao stan u njegovu sklopu? Reagirao bi na ovu gužvu. Ili je i on bio jedan od pripadnika divljeg čopora u hodniku?

Već su razvalili jedna vrata. Mogli bi razvaliti i njezina. -
Zgrabila je jednu od stolica s naslonom što su stajale pokraj stola uz prozor, požurila s njome do vrata, nagnula je i poduprla njome kvaku. Više nije smatrala da su se okomili na nju samo zato što je Janicina sestra i što je odlučila doznati istinu. To tumačenje nije objašnjavalo i njihov napad na druge goste, koji nisu imali nikakve veze s Janice. Bilo je to suludo. Nije shvaćala što se to događa, ali jasno je shvaćala implikacije onoga što je čula: manijakalni ubojica, ne, nekoliko manijakalnih ubojica, sudeći po buci koju su stvarali, možda neki bizarni kult poput Mansonove obitelji ili nešto još gore, nalazili su se u hotelu u stanju razuzdanosti. Već su ubili dvoje ljudi, a mogli bi ubiti i nju, očito iz čistoga užitka. Osjećala se kao da sanja ružan san. Očekivala je da se zidovi napuhnu i rastale u onome amorfnome stilu svojstvenome morama, ali ostali su čvrsti i nepomični, a boje na svim stvarima bile su odviše oštre i jasne da bi ovo bila slika iz sna. Frenetično je navukla čarape i obula cipele, iznervirana time što je bila bosa, kao što ju je malo prije njezina golotinja nagnala da se osjeti ranjivom — kao da bi mogla spriječiti smrt nošenjem prikladne odjeće. Ponovno je začula one glasove. Ali više ne na kraju hodnika. Bliže njezinim vratima. Približavali su se. Poželjela je da na vratima postoji jedna od onih rupica za promatranje, s ribljim okom koje omogućava širokokutni pogled, ali nije je bilo. No kod praga se nalazila pukotina široka oko centimetar, pa je Tessa legla na pod, pritisnula jednu stranu lica na sag i zaškiljila van, u hodnik. Iz te je ograničene perspektive ugledala kako se nešto toliko brzo pomaknulo uz njezinu sobu da joj oči nisu mogle jasno vidjeti, iako je nakratko pogledom uhvatila njegova stopala, a to je bilo dovoljno da joj se dramatično promijeni mišljenje o onome što se događalo. Ovo nije bio primjer ljudskoga krvoprolića nalik na ono kojemu je bila svjedokom, i kojemu je umalo podlegla u Sjevernoj Irskoj. Umjesto toga ovo je bio susret s nepoznatim, otklon od stvarnosti, iznenadni

35.

Sam se nije mogao izvući iz patrolnog automobila a da ne privuče Danberrvevu pozornost. Policajac je imao na raspolaganju četiri vozila, pa je postojalo sedamdeset pet posto vjerojatnosti da Sam neće biti otkriven ostane li u automobilu. Spuznuo je niz vozačko sjedalo što

126127

je god niže mogao i nagnuo se udesno, preko računalske tipkovnice na terminalu.

Danberrv je prišao sljedećemu automobilu. S glavom na terminalu, iskrivljena vrata tako da može gledati naviše, kroz prozor sa suvozačeve strane Sam je promatrao kako Danberrv otključava vrata drugoga patrolnog vozila. Molio se da policajac zadrži glavu okrenutu na onu stranu, jer unutrašnjost automobila u kojemu se šćućurio Sam bila je rasvijetljena sumporastim sjajem svjetiljki na parkiralištu. Kad bi Danberrv makar i letimice pogledao u njegovu smjeru, ugledao bi Sama. Policajac je ušao u onaj drugi crno-bijeli automobil i zalupio vrata, a

Sam je uzdahnuo od olakšanja. Motor se pokrenuo. Danberrv je izveo automobil iz općinskoga parkirališta. Kad je skrenuo na ulicu, nagazio je gas, a gume su mu se na trenutak zavrtjele na mjestu i zaškripale, prije nego što su zahvatile tlo, a zatim je nestao.

Iako je Sam želio spojiti kontakte na automobilu i još jednom uključiti računalo da ustanovi razgovaraju li još uvijek Watkins i Shad-dack, znao je da se više ne usuđuje ostati. Kako je lov na čovjeka uzimao maha, policajci će se zacijelo užurbati.

Budući da nije htio da oni saznaju kako je rabio njihovo računalo, niti pak da je prisluškivao njihov razgovor preko terminala — jer što su ga smatrali manje upućenim, to će si manje dati truda u potrazi za njime — Sam je upotrijebio svoj alat kako bi vratio kontaktnu bravu na njezino mjesto na upravljačkoj ploči. Izašao je, pritisnuo dugme za zaključavanje i zatvorio vrata.

Nije htio otići odande sporednom uličicom, jer u nju bi se mogao zatjerati neki patrolni automobil i uhvatiti ga farovima. Umjesto toga, pojurio je ravno onom uskom ulicom za opskrbu, što je vodila s parkirališta, te otvorio vrata jednostavne kovane ograde. Ušao je u stražnje dvorište pomalo ruševne kuće u viktorijanskome stilu, čiji su vlasnici dopustili da grmlje izraste toliko visoko da je mjesto izgledalo kao da ondje živi obitelj iz onoga mračnog stripa iz pera Gahana Wilsona. Tiho je prošao pokraj kuće, preko travnjaka s prednje strane, do Pacific Drivea, jedan stambeni blok južno od Avenije Ocean.

Tišinu noći nisu poremetile sirene. Nije čuo nikakvih povika, nikakvih koraka u trku, nikakvih poziva na uzbunu. Ali znao je da je probudio mnogoglavu zvijer te da ga ta iznimno opasna Hidra traži po čitavome gradu.³⁶

Mike Pevser nije znao što učiniti, nije znao, bio je preplašen, zbunjen i preplašen, pa nije mogao jasno misliti, iako je osjećao potrebu da promisli pribrano poput čovjeka, samo se ona njegova divlja strana sve vrijeme miješala; um mu je radio brzo, i bio je istančan, ali nije mogao zadržati misli na jednoj pomisli dulje od nekoliko minuta. Brzo razmišljanje, rafalno razmišljanje, nije mu dostajalo da riješi ovakav problem; morao je razmišljati brzo, a ujedno i duboko. Ali koncentracija mu nije bila onakva kakva je trebala biti.

Kad mu je konačno uspjelo prestati vrištati i kad je ustao s kuhinjskoga poda, požurio je u zamračenu blagovaonicu, kroz neosvijetljenu dnevnu sobu, niz kratak hodnik do spavaće sobe, zatim u kupaonicu, dijelom puta čeveronoške, da bi se uzdignuo na zadnje noge dok je prelazio prag, ne mogavši se uzdići do kraja i uspraviti se potpuno, no bio je dovoljno gibak da se napola uspravi. U kupaonici, koja je bila osvijetljena tek nejasnom i pomalo iskričavom mjesečinom što je prolazila kroz prozorčić iznad tuš-kabine, zgrabio je rub umivaonika i zagledao se u zrcalo na ormariću s lijekovima, gdje je mogao vidjeti tek zasjenjen odraz samoga sebe, bez pojedinosti.

Želio se vratiti u svoje prirodno obličje, želio je daje njegov osjećaj zatočenosti u promijenjenome stanju čista halucinacija. Da, da, želio je povjerovati u to, silno je želio povjerovati, iako nije mogao stajati sasvim uspravno, iako je osjećao promjenu u svojim šakama nemoguće dugačkih prstiju, u čudnovatome obliku glave na ramenima, te u načinu na koji su mu se leđa spajala s bokovima. Osjećao je potrebu da povjeruje. Upali svjetlo, rekao je samome sebi.

Nije to mogao učiniti.

Upali svjetlo.

Bojao se.

Morao je upaliti svjetlo i pogledati se.

Ali šćepao je umivaonik i nije se mogao pomaknuti.

Upali svjetlo.

Umjesto toga, nagnuo se prema mračnome zrcalu i smjerno zavirio prema nejasnome odrazu, no vidio je samo blijedo jantarno svjetlucanje neobićnih oćiju.

Upali svjetlo.

Piskutavo je zacvilio, obuzet tjeskobom i užasom.

129

128

iV

Shaddack, pomislio je iznenadno. Shaddack, mora reći Shadda-cku, Tom Shaddack znat će što treba učiniti. Shaddack je bio njegova najveća nada, možda jedina nada, Shaddack.

Pustio je umivaonik, spustio se na pod, požurio van iz kupaonice, u spavaću sobu, prema telefonu na noćnome ormariću. U prolazu tiho je ponavljao to ime kao da je to neka ćarobna rijeć, glasom koji je naizmjenice bio piskutav i grlen, prodoran i šaputav:

— Shaddack, Shaddack, Shaddack, Shaddack...Uli ključevi za pravo stanje stvari, ali njezina sposobnost da ih uvidi nije znaćila da može naći odgovore i razotkriti istine na koje su obrasci upućivali.

Sjedila je, sva dršćući, na fluorescentnu blještanju i udisala zaostale mirise deterđženta, bjelila, omekšivaća, te uporni ustajali zadah opušaka u dvije samostojećee pepeljare ispunjene pijeskom, te pokušavala smisliti što sad učiniti. Nije je prošla odlućnost da otkrije istinu o Janicinoj smrti. Ali više nije imala hrabrosti razmišljati da se sama može igrati istražitelja. Bit će joj potrebna pomoć koju će vjerojatno morati potražiti kod okružnih ili pak državnih vlasti.

Kao prvo, morala je izaći iz Moonlight Covea cijela.

Njezin je automobil kod prenoćišta Lagune, ali nije se željela vraćati onamo po njega. Ona... bića možda su još u motelu ili ga pak nadziru iz gustoga grmlja i drveća, iz sjenki koje su bile sastavni dio grada. Baš kao i Carmel, gradić iz Kalifornije na drugome mjestu obale, Moonlight Cove je bio doslovno izgrađen u priobalnoj šumi. Tessa je voljela Carmel jer su u njemu prekrasno bili spojeni ljudski rad i priroda, gdje se počesto činilo da su geografija i arhitektura proizvod ruke istoga kipara. No u ovome trenutku Moonlight Cove nije dobivao na stilu i ljepoti zbog svoga bujnog zelenila i umjetnićki skrojenih noćnih sjenki, poput Carmela; umjesto toga, ovaj je grad naizgled bio odjeven u najtanji sloj civilizacije, ispod kojega je motrilo i čekalo nešto divlje, ćak praiskonsko. Ni u jednome šumarku, ni u jednoj mračnoj ulici nije stolovala ljepota, nego jeza i smrt. Njoj bi osobno Moonlight Cove bio mnogo ljepši da su svaka ulica, ulićica, travnjak i park bili rasvijetljeni istim mnoštvom fluorescentnih žarulja kao u automatskoj

praonici u koju se sklonila.

Možda se sada u prenoćištu Laguni već pojavila policija, nakon svih onih vrisaka i nereda. Ali to povratak nije činio ništa sigurnijim. I policija je spadala u taj problem. Ispitivat će je o ubojstvima onih drugih gostiju. Ustanovit će da je Janice bila njezina sestra, i iako im Ona neće odati da je došla u grad njuškati oko Janicine smrti, njima I e to pasti na um. Ako su oni doista sudjelovali u uroti kojom se I u ikrio pravi razlog Janicine smrti, vjerojatno neće oklijevati da se obračunaju s Tessom odlučno i konačno.

Morala je zaboraviti na automobil.

Ali doista će biti glupača bude li pješice napustila grad noću. Mogla bi autostopirati na međudržavnoj cesti, možda bi joj čak stao ih ki normalni vozač kamiona, a ne psihopat, ali od Moonlight Covea do autoceste trebalo je prijeći kroz mračan i napola seoski krajolik,

37.

Tessa Lockland sklonila se u automatskoj praonici rublja što je radila dvadeset četiri sata na dan, četiri stambena bloka istočno od prenoćišta Lagune i pola bloka od Avenije Ocean. Htjela je biti na nekome jarko rasvijetljenom mjestu, a nizovi fluorescentnih svjetiljaka na stropu nisu dopuštali sjenke. Sama u praonici, sjela je na silno izguljenu žutu plastičnu stolicu te se zagledala u nizove vratašca sušila za rublje, kao da će kroz te staklene krugove iz nekog kozmičnog izvora stići razumijevanje svega i prožeti je.

Kao autorica dokumentaraca morala je imati dobro oko za životne obrasce koji će dati filmu narativnu i vizualnu povezanost, pa je sada s velikom lakoćom zapažala obrasce mraka, smrti i neznanih sila u ovome duboko poremećenom gradu. Fantastična stvorenja iz motela zacijelo su proizvela one krikove što ih je čula na plaži ranije te večeri, a njezinu su sestru nesumnjivo ubila ista ta bića, koga god su vruga već bila. A to je na neki način objašnjavalo zašto vlasti toliko ustraju na tome da Marion odobri kremiranje Janicina tijela — ne zato što je ostatke nagrizla morska voda i napola ih pojele ribe, nego zato što je kremiranje skrilo rane koje bi prilikom objektivne obdukcije izazvale pitanja na koja se nije moglo odgovoriti. Vidjela je odraze pokvarenosti lokalnih vlasti i u fizičkome izgledu Avenije Ocean. Previše izloga bilo je prazno i previše je tvrtki slabo poslovalo, što je neobjašnjivo za grad u kojemu doslovce nije bilo nezaposlenosti. Zapazila je kako se ljudi na ulici svečano drže, ali odlikovale su ih i užurbanost te smjernost koje su se doimale čudnovato u opuštenome sjevernom priobalnom gradu, gdje jedva da je dopirao metež modernog života.

No to što je bila a jesna obrazaca nije objašnjavalo zašto bi policija prikivala istinu o Janicinu ubojstvu. Ili zašto je grad naizgled bio pred gospodarskim slomom usprkos njegovu blagostanju. Ili što su za ime Božje predstavljala ona košmarna bića iz motela. Obrasci su

130

131

gdje će jamačno biti u mnogo većoj opasnosti da naleti na još koju od ovih zagonetnih zvijeri što su razvalile vrata njezine motelske sobe.

Dakako, oni su navalili na nju u razmjerno javnome i dobro rasvijetljenom mjestu. Nije imala osobitog razloga smatrati da je sigurnija u praonici rublja negoli usred šume. Kad pukne opna civilizacije i kroz nju provali prediskonski užas, čovjek nigdje više nije na sigurnome, čak ni na stubištu crkve, kao što je ustanovila u Sjevernoj Irskoj i na drugim mjestima.

Bez obzira na to, i dalje će se držati svjetlosti i izbjegavati mrak. Već je prošla kroz nevidljivi zid stvarnosti koju je oduvijek poznavala, te drukčijeg, neprijateljski naklonjenog svijeta. Sve dok ostane u toj zoni sumraka, činilo se mudrim pretpostaviti da sjenke nude još manje utjehe i sigurnosti nego jarko rasvijetljena mjesta.

A iz toga je proizlazilo da joj ne preostaje nikakav plan djelovanja. Osim da sjedi u praonici i čeka jutro. Pri dnevnoj svjetlosti možda bi se mogla odvažiti na dugačku šetnju do autoceste.

Bezizražajno staklo na vratašcima strojeva za sušenje rublja uzvraćalo joj je pogled.

Jesenski je noćni leptir tiho udario po jednoj od mutnih plastičnih ploča koje su visjele ispod fluorescentnih svjetiljaka. ulaz sa strane. Nije bio zaključan. Ušla je u garažu i zatvorila za sobom vrata.

— Chrissie Foster, tajna agentica, provukla se u neprijateljsku zgradu odlučnom i spretnom upotrebom sporednih vrata — rekla je tiho.

Neizravni sjaj zalazećeg mjeseca prodirao je kroz okna na vratima i dva visoka, uska prozora na zapadnome zidu, ali bio je preslab da bi se išta vidjelo. Razabrala je tek nekoliko prigušeno blistavih krivulja kroma i vjetrobanskog stakla, dovoljno da bi naslutila prisutnost dvaju automobila.

Polako je krenula prema bližemu vozilu, oprezno kao daje slijepa, ispruženih ruku, u strahu da nešto ne prevrne. Automobil nije bio zaključan. Uvukla se u njegovu unutrašnjost, iza volana, ostavivši vrata otvorena kako bi ugodno svjetlo u unutrašnjosti moglo i dalje svijetliti. Pretpostavila je da bi se tračak te svjetlosti mogao vidjeti iz kuće, probudi li se netko i pogleda van, ali morala je to riskirati.

Pretražila je pretinac upravljačke ploče, džepove na vratima i prostor ispod sjedala, u nadi da će pronaći kakvu hranu, jer većina ljudi za grickanje u automobilu drži čokoladne pločice ili pak vrećice kikirikija ili krepera, ili pak bilo što takvo. Iako se najela poslijepodne, dok je bila zaključana u smočnici, već deset sati ništa nije jela. U želucu joj je zakrčalo. Nije očekivala da će pronaći tortu sa šlagom niti pak sve sastojke za gurmanski sendvič, ali ipak se nadala boljemu od onoga što je pronašla: jednu žvakaću gumu i jedan zeleni men-tol-bombon ispod sjedala, sav dlakav od prljavštine, konaca i paperja iz saga.

Kao da čita naslove iz žutoga tiska, rekla je:

— Smrt od gladi u zemlji izobilja, suvremena tragedija, djevojčica pronađena mrtva u garaži. »Htjela sam tek nekoliko kikirikija,« bilo je napisano njezinom krvlju.

U drugome automobilu pronašla je dvije čokolade s bademom.

— Hvala ti, Bože. Tvoja prijateljica Chrissie.

Doslovce je progutala prvu pločicu, ali druguje pojela s uživanjem, u malim zalogajima, puštajući da joj se otopi na jeziku.

Dok je jela, razmišljala je kako se sve može ući u Moonlight Cove. loš i prije nego što je dovršila čokoladu...

Djevojčica bolesno sklona čokoladi pronađena u garaži, preminula uslijed

pojave divovskih mitesera.

...smislila je plan.

Njezino vrijeme za odlazak u postelju odavno je prošlo i bila je 11 rpljena od svih tjelesnih napora kojima je obilovala ova noć. Poželjela 38.

Spriječena u planu da se hrabro odšee u Moonlight Cove, kao što je smjerala, Chrissie se povukla s Holliwell Rooda te se zaputila natrag u istome smjeru iz kojega je i došla. Držala se šume, polako i oprezno kretala se od drveta do drveta, i trudila se da ne proizvede nikakav zvuk što bi mogao doprijeti do bližega od dvojice stražara koji su bili kod križanja.

Nakon nekoliko stotina metara, kad je oni ljudi nisu mogli vidjeti, krenula je sigurnijim korakom. Tako je došla do jedne od kuća što su ležale uzduž okružne ceste. Široka prizemnica bila je smještena iza prostrana prednjeg travnjaka i zaštićena s nekoliko borova i jela, jedva vidljiva sada kad je mjesec stao gasnuti. Ni vani niti pak unutra nije bilo upaljeno nijedno svjetlo, i sve je bilo obuhvaćeno tišinom.

Bilo joj je potrebno nešto vremena da razmisli, a usto se željela maknuti s ove hladne, vlažne noći. U nadi da oko kuće nema pasa, požurila je prema garaži, kloneći se pošljunčana prilazna puta kako ne bi izazvala pretjeranu buku. Kao stoje i očekivala, uz velika prednja vrata kroz koja su automobili ulazili i izlazili, bio je ondje i manji

132133

je jednostavno ostati u automobilu, punog trbušćića mliječne čokolade i badema, te odspavati nekoliko sati prije nego krene ostvariti svoj plan. Zijejnula je i legla na sjedalo. Boljelo ju je čitavo tijelo, a oči su joj bile teške kao da joj je neki odviše revnosni mrtvozornik stavio novčice na očne kapke.

Zamislivši sebe kao truplo, toliko se uznemirila daje odmah izašla iz automobila i zatvorila vrata. Zaspela u automobilu, najvjerojatnije se neće probuditi sve dok je netko ujutro ne pronađe. Možda su i ljudi koji drže automobile u ovoj garaži bili preobraženi poput njezinih roditelja, a tada joj ne bi bilo spasa.

Našavši se vani na studenu vjetru, zadrhtala je, zaputila se natrag prema okružnoj cesti i krenula prema sjeveru. Prošla je pokraj još dvije zamračene, tihe kuće, još jednog pojasa šume i došla do četvrte kuće, ponovno prostrane prizemnice s krovom od šindre i zidova obijenih sekvojinim daskama.

Poznavala je ljude koji su ondje živjeli, gospodina i gđu Eulane. Gđa Eulane vodila je mliječni restoran u školi. G. Eulane bio je vrtlar koji je obavljao brojne poslove za ljude u Moonlight Coveu. Svakoga jutra odvezao bi se u grad u svome bijelom kamionu, čija je pozadina bila natovarena kosilicama za travu, škarama za podrezivanje živice, grabljama, lopatama, vrećama pokrovne slame, gnojiva i svega drugoga što bi moglo zatrebati jednome vrtlaru; u vrijeme kad bi ostavio gđu Eulane kod škole ondje bi bilo tek nekoliko učenika, a zatim bi pošao na svoj posao. Chrissie je zaključila da bi se mogla skriti negdje u stražnjemu dijelu

kamiona, koji je imao stranice na spuštanje, među vrtlarskom opremom g. Eulanea.

Kamion je bio u garaži Eulaneovih, koja nije bila zaključana, baš kao i ona prethodna. Ali naposljetku, ovo je bilo izvangradsko područje, gdje su ljudi još uvijek vjerovali jedan drugome — što je bilo dobro, samo je davalo izvanzemaljcima dodatnu prednost.

Jedini je prozor bio sasvim malen, i bio je smješten u zidu koji nije bio vidljiv iz kuće, pa se Chrissie po ulasku ohrabrila zapaliti svjetlo na stropu. Tiho je spustila jednu stranicu kamiona i ušuljala se među vrtlarsku opremu, koja je bila smještena u stražnje dvije trećine tovarnog prostora. Prema naprijed, s obje strane okružena dvadeset-petkilogramskim vrećama umjetnoga gnojiva, mamaca za puževe i zemlje za lončanice, nalazila se metar visoka gomila ceradnoga platna u koje je g. Eulane zamatao pokošenu travu prije nego bi je odvezao na smetlište. Mogla je upotrijebiti nekoliko komada tog platna kao madrac, nekoliko umjesto pokrivača, te prespavati do jutra i ostatiskrivena među ceradama, usred gomile vreća, sve dok se ne doveze U Moonlight Cove.

Spustila se s kamiona, isključila svjetlo u garaži te se potom vratila u mraku i još se jednom oprezno popela na kamion. Načinila si je gnijezdo od ceradnoga platna. Pomalo ju je grebalo. Nakon mnogih godina upotrebe, bilo je prožeto mirisom svježih pokošene trave, što je isprva bilo ugodno ali miris se brzo izgubio. Barem je nekoliko slojeva cerade čuvalo njezinu tjelesnu toplinu, i za nekoliko minuta postalo joj je toplo, prvi put ove noći.

I kako se noć produbljavala (pomislila je), mlada Chrissie prikrila je svoj izdajnički ljudski vonj mirisom trave koji je prožimao ceradu, te se na taj način vješto prikrila od izvanzemaljaca — ili pak vukodlaka — koji su je progonili, a čije je čulo njuha bilo gotovo jednako toliko izoštreno kao u lovačkih pasa.

39.

Sam se privremeno sklonio na neosvijetljenome igralištu osnovne škole Thomas Jefferson u Palomino Streetu, na južnoj strani grada. Sjeo je na jednu njihaljku, objema se rukama uhvatio za lance na kojima je visjela, čak se malo i zanjihao dok je razmišljao što mu je činiti.

Nije mogao izaći iz Moonlight Covea automobilom. Njegov je unajmljeni automobil bio kod motela, gdje će ga uhititi proviri li nos. Mogao bi ukrasti automobil, ali prisjetio se razgovora preko računala, kad je Loman Watkins naredio Danberrvu da postavi prepreku na Aveniji Ocean, između grada i međudržavne ceste. Prepriječili su sve izlaze.

Mogao je krenuti otvorenim terenom, najprije se odšuljati od ulice do ulice, sve do ruba grada, a zatim kroz šume i polja sve do autoceste. Ali Watkins je također rekao nešto o tome kako su okružili čitavo naselje stražarima, da presretnu »malu Fosterovu«. Iako je Sam imao pouzdanja u svoje nagone i sposobnost preživljavanja, još od službe II ratu, prije više od dvadeset godina, nije imao nikakva iskustva u obrambenome djelovanju na otvorenome. Ako su ljudi bili postavljeni nko grada, te čekali da presretnu djevojčicu, bilo je vjerojatno da će Sam naletjeti na nekoga od njih.

Iako je bio voljan riskirati da ga uhvate, ne smije im pasti u ruke prije nego se javi u FBI kako bi izvijestio što zna i zatražio hitno pojačanje. Postane li statistički podatak u ovome svjetskome glavnom

gradu nesretnih smrtnih slučajeva, FBI će poslati umjesto njega nove ljudi i istina će se na kraju saznati... ali možda prekasno.

Dok se lagano njihao naprijed-natrag kroz sve rjeđu maglu, pri čemu ga je uglavnom gurao vjetar, razmišljao je o onim planovima što ih je vidio na računalu. Svi u gradu bit će »preobraženi« u sljedeća dvadeset četiri sata. Iako nije imao pojma u što su se ti ljudi preobražavali, nije mu se sviđao prizvuk toga. A jednom kad ti planovi budu privedeni kraju, naslutio je, neće biti ništa lakše otkriti pravu istinu o Moonlight Coveu negoli razmrsiti beskrajni niz kutija od titana, zavarenih laserom i složenima u obliku kineske slagaljke.

No, dobro, prvo se mora dokopati telefona i nazvati FBI. Telefoni u Moonlight Coveu bili su kompromitirani, ali nije ga se ticalo hoće li računalo prilikom češljanja zapaziti taj poziv, ili ga čak zabilježiti od riječi do riječi. Trebalo mu je samo tridesetak sekundi ili minuta vremena na vezi s uredom, i krenut će silno pojačanje. Onda će morati ostati u pokretu, nekoliko sati izbjegavati policiju, dok ne stignu ostali agenti. Nije mogao jednostavno pokucati na vrata neke kuće i zamoliti može li upotrijebiti telefon, jer nije znao u koga može imati povjerenja. Morrie Stein rekao je da nakon jednodnevnog ili dvodnevnog boravka u gradu čovjek stječe paranoičan dojam kako ga nečije oči prate kamo god pođe, te da je Veliki Brat uvijek nadohvat ruke. Sam je postao paranoičan u toj mjeri nakon samo nekoliko sati i brzo je ulazio u stanje neprekidne napetosti i sumnjičavosti, jače od bilo čega što je iskusio još od onih prašumskih bojišta otprije dva desetljeća.

Telefonska govornica. Ali ne ona kod benzinske crpke koju je ranije upotrijebio. Bilo bi glupo da se čovjek kojega traže vrati na mjesto za koje se zna da ga je već obilazio.

Iz svoje šetnje po gradu prisjetio se još jedne, možda dviju telefonskih govornica. Ostao je s njihaljke, ugurao ruke u džepove jakne, zgrbio ramena pred studenim vjetrom i krenuo preko školskoga dvorišta prema ulici s druge strane.

Stao je mozgati o onoj maloj Fosterovoj koju su Shaddack i Watkins spominjali preko terminala. Tko je bila ona? Što je to vidjela?

Naslučivao je da je ona ključ za razumijevanje ove urote. čemu je god bila svjedok, to bi moglo objasniti na što se mislilo pod »preobrazbom«.40.

činilo se da zidovi krvare. Crveni iscjedak, kao da izbija iz zida, curio je niz blijedožutu boju u brojnim potocima.

Loman Watkins stajao je u sobi na drugome katu prenoćišta laguna. Bio je užasnut krvoprolićem... ali na neki čudan način i uzbuđen.

Tijelo muškoga gosta bilo je ispruženo blizu uneredena kreveta, grozno izgrizeno i razderano. Tijelo mrtve žene ležalo je izvan sobe u hodniku drugoga kata, u još gorem stanju, poput skrletne gomile na narančastome sagu. Zrak je zaudarao na krv, žuč, izmet, urin — smjesu mirisa koji su Lomanu postajali sve poznatiji, što se više žrtava unazađenih pojavljivalo tjedan za tjednom, dan za danom. No ovaj put, kao nikad prije, pod kiselkastom površinom smrada počivala je i zamamna slast. Duboko je udisao

zrak, u nedoumici zašto bi ga ovaj užas uopće privlačio. No nije mogao zaniijekati njegovu privlačnost — niti mu pak odoljeti — kao što ni lovački pas ne može odoljeti mirisu lisice. Iako nije mogao podnijeti miris koji ga je dovodio u iskušenje, plašila ga je njegova reakcija na nj, a krv u njegovim žilama kao da se ohladila dok mu je užitak u biološkome smradu postajao sve jači.

Barry Sholnick, policajac kojega je Loman preko računalskoga terminala otposlao u prenoćište Lagunu kako bi uhitio Samuela Bookera, i koji je umjesto agenta FBI zatekao ovu smrt i razaranje, sada je stajao u kutu pokraj prozora, netremice zagledan u mrtva čovjeka. On se nalazio u motelu dulje nego bilo tko drugi, već gotovo pola sata, dovoljno dugo da bi bio u stanju promatrati žrtve s objektivnošću koju policajci moraju steći, kao da mrtva i izmrcvarena tijela nisu ništa neobičniji dio prizora nego što je pokušstvo. Pa ipak, Sholnick nije mogao skrenuti pogleda s trupla raskopane utrobe, okrvavljenih ostataka i krvlju poprskanih zidova. Bilo je očito uzbuđen uslijed toga /astrašujućeg krša, te nasilja kojemu je taj krš sada bio tek uspomena.

Mi mrzimo ono što su unazađeni postali i ono što rade, pomisli I uman, ali na neki bolestan način mi smo im i zavidni, zavidni na njihovoj nesputanoj slobodi.

Nešto u njegovoj nutrini — a bojao se da je to slučaj kod svih novih ljudi — čeznulo je za time da se pridruži unazađenima. Kao i I .ni kuće Fosterovih, Loman je osjetio nagon da primijeni svoje novopečene tjelesne sposobnosti, i to ne da bi se uzdigao, kao što je bila Shaddackova nakana, nego da bi se srozao u divlje stanje. čeznuo je

137

136

za time da se spusti na onu razinu svijesti pri kojoj ga pomisli na svrhu i smisao života više neće mučiti, pri kojoj intelektualni izazov više neće postojati, pri kojoj će postati biće čije je postojanje gotovo potpuno definirano čulima, pri kojoj se svaka odluka stvarala isključivo na temelju onoga što će mu priuštiti zadovoljstvo; bilo je to stanje neporemećeno složenim razmišljanjem. O, Bože, kad bi se moglo osloboditi tereta civilizacije i više inteligencije!

Sholnick proizvede prigušen zvuk u dnu grla.

Loman uzdigne pogled s mrtva čovjeka.

U Sholnickovim smeđim očima gorjela je divlja svjetlost.

Jesam li i ja blijed poput njega, zapita se Loman. Jesam li i ja ovako čudnovat, ovako upalih očiju?

Sholnick se na trenutak susreo s pogledom svog šefa, a zatim skrenuo pogled, kao da je uhvaćen u kakvu sramotnome činu.

Lomanovo srce silovito je tuklo.

Sholnick priđe prozoru. Zabuljio se u mračno more. Ruke su mu počivale uz bokove, stisnute u pesti.

Loman je drhtao.

Taj zadah, mračan i sladak. Zadah lova, ubijanja.

Okrenuo se od trupla i izašao iz sobe, u hodnik, gdje mu pogled na mrtvu ženu — polugolu, izmesarenu, rastrganu — nije pružio nikakvo olakšanje.

Bob Trott, jedan od nekolicine ljudi što su odnedavno primljeni u policiju, stajao je iznad razderana tijela. Bio je krupan čovjek, deset centimetara viši i petnaest kilograma teži od Lomana, s licem koje se sastojalo od oštih površina i isklesanih rubova. Promatrao je truplo uz slabašan, izopačeni osmijeh.

Loman se zajapurio u licu, pogled mu se počeo zamućivati a oči su ga zapekle pri blještavoj fluorescentnoj svjetlosti.

— Trott — progovorio je oštrim glasom — dođite sa mnom. Krenuo je hodnikom do druge sobe u koju je bilo provaljeno.

Trottu to očito nije bilo po volji, no naposljetku je ipak krenuo za njim. Dok je Loman došao do razvaljenih vrata te sobe, na vratima sjevernog stubišta pojavio se Paul Amberlav, još jedan od njegovih policajaca; upravo se vraćao s motelske recepcije kamo ga je Loman poslao da pogleda u knjigu gostiju.

— Par iz sobe dvadeset četiri zvao se Jenks, Šarah i Charles — izvijesti Amberlav. Imao je dvadeset pet godina, vitak i žilav, inteligentan. Možda zbog toga što je lice mladoga policajca bilo malo izduženo, s duboko usađenim očima, oduvijek je podsjećao Lomana na lisca. — Iz Portlanda su.— A ovdje, na broju trideset šest?

— Tessa Lockland iz San Diega. Loman trepne.

— Lockland?

Amberlav mu izgovori to ime slovo po slovo.

— Kad se prijavila?

— Baš večeras.

— Svećenikova žena Janice Capshaw — reče Loman. — Djevojačko ime bilo joj je Lockland. Morao sam telefonski srediti stvari s njezinom majkom, a ona je iz San Diega. Uporna stara. Milijun pitanja. Imao sam poteškoća dok nisam dobio od nje dopuštenje za kremiranje. Rekla je da joj je druga kćerka u inozemstvu, negdje jako daleko, pa nije mogla na brzinu stupiti u dodir s njome, ali da će doći ovamo za kakvih mjesec dana isprazniti kuću i srediti poslove gospođe Capshaw. To bi dakle bila ona.

Loman ih je poveo u sobu Tesse Lockland, dvoja vrata dalje od sobe četrdeset, u kojoj je bio prijavljen Booker. Vjetar je hućao na otvorenome prozoru. čitavo je mjesto bilo zakrčeno slomljenim pokućstvom, poderanom posteljnom i staklom s televizora, ali nije bilo ni traga od krvi. Već su pretražili sobu ne bi li pronašli tijelo, no nije ga bilo; otvoreni je prozor potvrđivao na to da je stanarka sobe pobjegla prije nego su unazađeni uspjeli razvaliti vrata.

— Dakle, Booker je negdje vani — reče Loman — i moramo pretpostaviti da je vidio unazađene ili čuo zvukove ubijanja. Zna da ovdje nešto nije u redu. Ne razumije o čemu se radi, ali zna dovoljno... i previše.

— Možete se kladiti da se trudi iz petnih žila kako bi nazvao onaj prokleti FBI — reče Trott.

Loman se složi.

— A sad imamo još i ovu kućku, Locklandovu, a ona jamačno misli kako joj sestra nikad nije počinila samoubojstvo, nego su je ubila ista bića koja su ubila ovaj par iz Portlanda...

— Najlogičnije što može učiniti — reče Amberlav — jest da odmah krene k nama, na policiju. Upast će nam ravno u zagrljaj.

— Možda — reče Loman, ne osobito uvjeren u to. Počeo je prebirati kroz krš. — Pomozite mi da pronađem njezinu torbicu. Dok su joj nabijali po vratima, sigurno je otišla kroz prozor ne zastajkujući da dohvati torbicu.

Trott ju je pronašao zaglavljenu između kreveta i jednoga noćnog ni tniarića.

138139

Loman istrese sadržaj na madrac. Zgrabio je novčanik, prolistao plastičnim pretincima punima kreditnih kartica i fotografija, sve dok nije pronašao njezinu vozačku ispravu. Po podacima na njoj, bila je visoka sto šezdeset centimetara, teška pedeset četiri kilograma, plavokosa, plavih očiju. Loman uzdigne ispravu kako bi Trott i Amberlev vidjeli fotografiju.

— Dobar komad — reče Amberlev.

— Rado bih je gricnuo — reče Trott.

Od njegova izbora riječi Lomana prožme studen. Nije se mogao osloboditi pitanja da li je Trott mislio na »grickanje« kao eufemizam za seks ili je pak izrazio vrlo stvarnu podsvjesnu želju da izmrcvari ženu kao što su unazađeni razderali onaj par iz Portlanda.

— Znamo kako izgleda — reče Loman. — To će nam koristiti. Trottove tvrde, oštre crte lica nisu bile prikladne da izraze nježne osjećaje, kao što su ljubav i oduševljenje, ali savršeno su prikazivale životinjsku glad i želju za nasiljem koja je kipjela duboko u njegovoj nutrini.

— Hoćete da je privedemo?

— Da. Ona zapravo ništa ne zna, ali s druge strane zna i previše. Zna da je onaj par dalje niz hodnik ubijen, a vjerojatno je i vidjela nekoga unazađenog.

— Možda su je unazađeni slijedili kroz prozor i uhvatili — pretpostavi Amberlev. — Moguće je da ćemo negdje vani, na terenu prenoćišta, pronaći njezino tijelo.

— Moguće — reče Loman. — Ali ako to nije slučaj, moramo je pronaći i privesti je. Jeste li pozvali Callana?

— Aha — reče Amberlev.

— Moramo počistiti ovo mjesto — reče Loman. — Moramo sve držati poklopljeno do ponoći, dok se svi u gradu ne podvrgnu preobrazbi. A zatim, kad Moonlight Cove bude siguran, možemo se usmjeriti na to da pronađemo unazađene i eliminiramo ih.

Trott i Amberlav susreli su se s Lomanovim pogledom, a zatim se međusobno z gledali. U pogledima koje su razmijenili Loman je opazio mračnu spoznaju da su svi bili potencijalno unazađeni, da su i oni osjetili poziv onome neopterećenome, primitivnom stanju. Bila je to spoznaja o kojoj se nitko od njih nije usuđivao progovoriti, jer kad bi se to doznalo, bilo bi to priznanje da je Mjesečev jastreb projekt s korjenitom greškom i da su svi možda prokleti.⁴¹

Mike Pevser začuo je pozivni signal i stao petljati po tipkama telefona, koje su bile premalene i preblizu smještene za njegove dugačke prste. Naglo je shvatio da ne može nazvati Shaddacka, da se ne usuđuje nazvati Shaddacka, iako su se poznavali već više od dvadeset godina, od zajedničkih dana na Stanfordu, da ne može nazvati Shaddacka, iako ga je upravo Shaddack načinio ovakvim kakav jest, jer Shaddack će ga sada smatrati odmetnikom, unazađenim, i Shaddack će ga dati sputati u

laboratorij i obraditi ga uz svu nježnost koju osjeća znanstvenik dok secira bijelog štakora, ili ga pak uništiti jer ugrožava tekuću preobrazbu Moonlight Covea. Pevser nemoćno krikne. Iščupao je telefon iz zida i bacio ga preko spavaće sobe, gdje je udario o zrcalo toaletnog stolića i razbio staklo.

Odjednom je doživio Shaddacka kao moćnoga neprijatelja, a ne kao prijatelja i mentora, i to je bila njegova posljednja sasvim jasna i razumna pomisao za neko vrijeme. Njegov strah bio je poput klopke koja se rastvorila ispod njega i bacila ga dolje, u mrak prvobitnog uma što ga je oslobodio zbog užitka noćnoga lova. Hodao je amo-tamo po kući, na trenutke bjesomućno, na trenutke klonulo i mrzovoljno, i nije znao zašto je naizmjenično tako uzbuđen, potišten ili pak uzbuđen od divljačkih potreba, jače gonjen osjećajima no razumom.

Olakšao se u uglu dnevnoga boravka, onjušio vlastiti urin, a zatim krenuo u kuhinju potražiti još hrane. Tu i tamo um bi mu se razbistrio i pokušavao je prizvati prijašnje, civilizirano obličje svog tijela, ali kad mu tkivo nije htjelo reagirati po njegovoj volji, ponovno je utonuo u mračne krugove životinjskih misli. Nekoliko puta dovoljno se razbistrio da bi uvidio ironiju toga što ga je na divljaštvo srozao onaj postupak, preobrazba, koji ga je trebao uzdići na nadljudsku razinu, ali ta je pomisao bila odviše mračna da bi je mogao podnijeti i novi silazak u um divljaka bio je gotovo dobrodošao.

Iznova i iznova, i kad je bio u stisku primitivne svijesti i kad bi mu se oblaci podignuli s uma, razmišljao je o dječaku, Eddieu Val-doskome, dječaku, nježnome dječaku, i uzbuđivalo ga je prisjećanje na krv, slatku krv, svježu krv koja je ispuštala paru na hladnome noćnom ziaku.

140141

42. Telefonska govornica nalazila se na južnome zidu zgrade i vidjela se s ulice. Sam je prošao kroz otvorena vrata, ali nije ih zatvorio bojeći se da ne upotpuni krug koji će upaliti žarulju na stropu i privući na njega pozornost policajca koji bi slučajno mogao onuda proći.

Linija je bila prekinuta. Ubacio je novčić u nadi da će dobiti pozivni signal. Linija je i dalje bila prekinuta.

Protresao je kuku na kojoj je visjela slušalica. Novčić mu se vratio. činilo mu se da telefonske govornice u benzinskim postajama ili pak pokraj njih ponekad predstavljaju zajedničku imovinu, čiji su prihod dijelili telefonska tvrtka i poduzetnik koji je dao dopuštenje da se telefon ugradi. Možda su isključili telefon kad je postaja zatvorena. No nešto mu je govorilo daje policija iskoristila svoj ulaz u računalo telefonske tvrtke kako bi isključili sve javne telefonske govornice u Moonlight Coveu. Istog trenutka kad su saznali da je u gradu agent FBI, mogli su poduzeti iznimne mjere da ga spriječe u nakani da stupi u vezu s vanjskim svijetom.

Dakako, možda je precjenjivao njihove mogućnosti. Morao je pokušati kod još jednoga telefona prije nego što odbaci svaku nadu da će stupiti u vezu s FBI.

Tijekom njegove šetnje nakon večere, prošao je pokraj automatske praonice

rublja pola bloka sjeverno od Avenije Ocean i dva bloka zapadno od ove postaje. Bio je prilično siguran da je, bacivši pogled kroz debeli izlog, na stražnjemu zidu vidio telefon, na kraju niza strojeva za sušenje rublja industrijske veličine, s prednjim stijenkama od nerđajućeg čelika. Napustio je benzinsku postaju. Držeći se podalje od uličnih svje-liljki koliko je god mogao i krećući se uskim uličicama gdje je god mogao, šuljao se kroz tihi grad prema praonici. Poželio je da vjetar utihne i ostavi malo magle koja se brzo raspršivala.

Na križanju jedan stambeni blok sjeverno od Avenije Ocean i pola bloka daleko od praonice, umalo je naletio točno pred policajca koji se vozio prema jugu, prema središtu grada. Policajac u patrolnome Vozilu bio je pola bloka udaljen od križanja i polako je pristizao promatrajući obje strane ulice. Srećom, baš je gledao na drugu stranu Kad je Sam naletio na neizbježnu uličnu svjetiljku na uglu.

Sam ustukne i stisne se u duboki ulaz sa strane jedne trokatnice Od opeke u kojoj su stanovali neki gradski profesionalci: jedan zubar, 'Kujica pravnik, jedan liječnik ijedan kiropraktičar. Skrene li polica-ItC lijevo na uglu i prođe pokraj njega, vjerojatno će ga ugledati. Ali krene li ravno prema Aveniji Ocean ili pak skrene nadesno i krene prema zapadu, neće ga vidjeti.

Iako i tjelesno i duševno iscrpljena Chrissie ipak nije mogla zaspati. U ceradnome platnu u pozadini kamiona g. Eulanea držala se tanke crte budnosti, najviše od svega želeći se opustiti i zapasti u nesvjesno stanje.

Osjećala se nepotpuno, kao da je nešto ostalo neobavljeno... i odjednom se rasplakala. Zarinula je lice u mirisno i pomalo oštro platno te zatulila kao što već godinama nije; dala si je oduška poput malog djeteta. Plakala je za svojom majkom i ocem, koji su možda zauvijek izgubljeni, a nije ih na čist način uzela smrt nego nešto gnusno, prljavo, neljudsko, sotonske Plakala je za pubertetom koji bi joj pripadao — s konjima i primorskim pašnjacima te knjigama što bi ih čitala na plaži — ali to je bilo nepopravljivo razbijeno. Plakala je i zbog nekog gubitka što ga je osjećala, ali nije ga mogla sasvim točno utvrditi, iako joj se činilo da je riječ o nedužnosti ili pak o vjeri u pobjedu dobra nad zlom.

Nijedna od njezinih knjiških junakinja kojima se divila ne bi se prepustila takvome nekontroliranome plaču, i Chrissie se osjećala nelagodno zbog svoje bujice suza. Ali plakati je bilo ljudski baš kao i griješiti, a možda je djelomice osjećala potrebu za suzama i zato da dokaže sama sebi kako nikakvo čudovišno sjeme nije usađeno u nju, nešto poput onoga što se razvilo i pustilo pipke kroz njezine roditelje. Dok je plakala, još je uvijek bila Chrissie. Plač je bio dokaz da joj nitko nije ukrao dušu.

Zaspala je.

43.

Sam je prije vidio još jednu telefonsku govornicu kod benzinske postaje, jedan stambeni blok sjeverno od Avenije Ocean. Postaja nije radila. Prozori su bili obloženi sivom prašinom, a na brzinu ispisani natpis NA PRODAJU još je visio na jednome od njih, kao da vlasniku zapravo i nije stalo hoće li je prodati te je stavio natpis samo zato što se to od njega očekivalo. Sasušeno, mrtvo lišće i suhe borove iglice s okolnog drveća napadale su po benzinskim crpkama i ležale u nanosima poput snježnih.

Sam se naslonio na zaključana vrata, što je god mogao dublje u sjeni, i čekao da onaj beskrajno spori automobil dođe do križanja. Imao je nekoliko trenutaka za razmišljanje i shvatio da je Moonlight Cove čudnovato tih čak i za jedan i pol u noći, te da su mu ulice neobično puste. Gradići su imali svoje noćne ptice baš kao i veliki gradovi; trebao je proći pokoji pješak, povremeni automobil, barem neki znak života, osim policijskih patrola.

Crno-bijeli automobil skrenuo je na uglu nadesno, prema zapadu, suprotno od mjesta gdje se on nalazio.

Iako je opasnost prošla, Sam je ostao u mračnome ulazu u mislima prelazeći svoje putovanje iz prenoćišta Lagune do općinske zgrade, odatle do servisne postaje, te napokon do mjesta gdje se upravo nalazio. Nije se mogao prisjetiti da je prošao pokraj ma i jedne kuće u kojoj je svirala glazba, u kojoj je treštao televizor ili gdje bi smijeh kasnih slavljnika označavao zabavu u punome jeku. Nije vidio nijedan mladi par kako dijeli posljednji poljubac u parkirane automobilu. Onih nekoliko restorana i taverni bilo je naizgled zatvoreno, a kino uopće nije radilo, i s iznimkom njegova kretanja i kretanja policije, Moonlight Cove bi mogao biti neki napušteni grad. Njegove dnevne sobe, spavaće sobe i kuhinje možda su napuštene tek pljesnivim truplima... ili pak robotima koji za vrijeme dana glume ljude, a noću ih isključuju da bi se uštedjelo na energiji u vrijeme kad nije nužno održavati iluziju života.

Sve zabrinutiji zbog riječi »preobrazba« i njezina mističnog značenja gledano kroz prizmu ove stvari koju su nazivali projekt Mjesečev Jastreb, izašao je iz ulaza, skrenuo oko ugla i potrčao jarko osvijetljenom ulicom do praonice. Dok je otvarao staklena vrata, ugledao je telefon.

Brzo je prešao pola dugačke prostorije (zdesna su se nalazili strojevi za sušenje rublja, na sredini niz strojeva za pranje, okrenutih leđa uz leđa, nekoliko stolica na kraju niza strojeva za pranje, još nekoliko uz lijevi zid gdje su se nalazili automati za slatkiše i deterdžent te ploha za presavijanje rublja), prije nego je shvatio da mjesto nije prazno. Sitna plavuša u izbljedjelim trapericama i plavome džemperu sjedila je na jednoj žutoj plastičnoj stolici. Nijedan stroj za pranje ili sušenje rublja nije radio i, koliko se vidjelo, žena nije sa sobom imala košaru rublja.

Toliko ga je osupnula — živa osoba, živi civil, u ovoj grobnoj noći — da je zastao i trepnuo očima.

Ona je bila šćućurena na rubu stolice, vidljivo napeta. Oči su joj bile razrogačene. Šake je stisnula u krilu. Izgledala je kao da zadržava dah.— Oprostite — reče Sam, shvativši da ju je preplašio. Zagledala se u njega poput zeca koji promatra lisicu.

— Nisam opasan — doda on, svjestan činjenice da jamačno izgleda izbezumljeno, pa čak i bjesomučno.

— Svi oni to kažu. -Kažu li?

— Ali ja jesam.

— Što ste? — zapita on zbunjeno.

— Opasna.

— Doista? Ustala je.

— Imam crni pojas.

Prvi put u posljednjih nekoliko dana, pravi osmijeh razvuče se na Samovu licu.

— Možete li ubiti golim rukama?

Na trenutak se zagledala u njega, blijeda i uzdrhtala. Kad je progovorila, njezina je obrambena ljutnja bila pretjerana.

— Slušajte, seronjo jedan, nemojte mi se smijati jer ću vas inače tako nalupati da ćete u hodu zveckati kao vreća razbijenog stakla.

Zapanjen njezinom silinom, Sam napokon počne usvajati ono što je zapazio pri ulasku. Ne radi nijedan stroj za pranje ili sušenje rublja. Nema košare za rublje. Nema kutije deterdženta niti pak boce omekšivača.

— Što nije u redu? — zapitao je, iznenada sumnjičav.

— Ništa, samo ako se budete držali podalje.

Zapitao je zna li ona nekako da lokalna policija gori od želje da ga se dočepa. Ali to se činilo sumanutim. Kako bi ona to znala.

— Što radite ovdje ako nemate rublja za pranje?

— Što vas briga. Jeste li vi ovdje vlasnik? — upitala je.

— Nisam. A nemojte mi reći niti da ste vi vlasnica. Uputila mu je gnjevni pogled.

Proučavao ju je, postupno postajući svjestan koliko je privlačna. Imala je podjednako prodorno plave oči kao nebo u lipnju, a koža joj je bila čista poput ljetnoga zraka, i djelovala je potpuno neprimjereno ovdje na mračnoj, listopadnoj obali, da se i ne spominje sumorna praonica rublja u jedan i pol noću. Kad je konačno u punoj mjeri zapazio njezinu ljepotu, zapazio je i druge stvari na njoj, uključujući silinu njezina straha, koji joj se očitovao iz očiju i bora oko njih, te po držanju usta. Bio je to znatno jači strah nego što bi ga mogla prouzročiti bilo kakva njegova prijetnja. Da je bio dvometarni tetovirani motorist, težak sto pedeset kilograma, s revolverom u jednoj ruci

144145

a nožem od dvadeset pet centimetara u drugoj, te da je provalio u praonicu zazivljući Sotonu, posve beskrvno bljedilo njezina lica i tvrda oštrica užasa u očima bili bi razumljivi. Ali on je bio tek Sam Booker, čija je najveća prednost u svojstvu agenta bio njegov priprost susjedski izgled i privid druželjubivosti.

— Telefon — reče on, razdražen njezinom razdraženošću.

— Molim?

Pokazao je prema telefonskoj govornici.

— Da — reče ona, kao da potvrđuje da je to uistinu telefon.

— Samo sam došao telefonirati.

— O.

Držeći jedno oko na njoj, otišao je do telefona, ubacio novčić, ali nije bilo pozivnog signala. Vratio je novčić i pokušao još jednom. Bez sreće.

— Kvrugu! — reče.

Plavuša je uzmicala prema vratima. Zastala je kao da je pomislila kako bi mogao navaliti na nju i srušiti je pokušajući izaći iz praonice.

Prenočište Laguna usadilo je u Sama silnu maniju proganjanja. Tijekom

proteklih nekoliko sati sve je jače doživljavao sve u gradu kao moguću prijetnju. A odjednom je uvidio da čudnovato držanje ove žene proizlazi iz stanja svijesti nalik na njegovo.

— Da, jasno, vi niste odavde, zar ne, iz Moonlight Covea?

— Pa što?

— Nisam ni ja.

— Pa što?

— I vidjeli ste nešto. Zurila je u njega.

— Nešto se dogodilo — reče on — vidjeli ste nešto i preplašeni ste, a kladim se da za to imate i prokleta dobar razlog.

Izgedala je kao da će pojuriti prema vratima.

— čekajte — reče on brzo. — Ja sam iz FBI. — Glas mu je malčice napuknuo.

— Doista jesam. — Pošalji ga u kulu — reče Shaddack. — Uskoro ću mu se pridružiti.

Ovih je dana rijetko nosio neku drugu odjeću osim trenirke. U ormaru ih je imao više od dvadeset — deset crnih, deset sivih i nekoliko mornarsko plavih. Bile su udobnije od ostale odjeće, a sužavajući izbor štedio je vrijeme koje bi inače potratio na kombiniranje svakodnevne garderobe, pri čemu nije bio vješt. Moda ga nije zanimala. Osim toga, bio je krakat — velikih stopala, štrkljastih nogu, kvrgavih koljena, dugih ruku, koščatih ramena — i premršav da bi dobro izgledao čak i u odijelima šivenim po mjeri. Odjeća je čudnovato visjela na njemu ili je pak isticala njegovu mršavost toliko da je izgledao poput utjelovljenja Smrti, a tu je nesretnu sliku pojačavala njegova koža bijela poput brašna, gotovo crna kosa, oštre crte lica i žučkaste oči.

Nosio je trenirke čak i na sastancima upravnog odbora u New Waveu. Ako je netko bio genij na svome polju, ljudi su od njega očekivali da bude osobenjak. A ako je nečije osobno bogatstvo iznosilo na stotine milijuna dolara, njegovo se osobenjaštvo prihvaćalo bez pogovora.

Njegova hipermoderna kuća od prenapregnutog betona na rubu litice blizu sjeverne točke uvale bila je još jedan njegov način da izrazi svoj proračunati nekonformizam. Tri su kata bila poput tri sloja torte, iako je svaki sloj bio drukčije veličine od ostalih — najveći na vrhu, najmanji u sredini — i nisu bili koncentrični nego pomaknuti od osi, te su činili takav profil da je za dana kuća djelovala poput goleme avangardne skulpture. Noću, kad bi svijetlilo mnoštvo prozora na kući, nije toliko nalikovala na skulpturu koliko na međuzvezdani glavni brod neke izvanzemaljske osvajačke sile.

Kula je označavala osobenjaštvo povrh ostaloga osobenjaštva; asimetrično se uzdizala s treće razine i uzvisivala se još dvanaest metara u zrak.

Nije bila okrugla nego ovalna, nimalo nalik na kulu u kojoj bi kraljevna mogla kopnjeti za kraljevićem zarobljenim u križarskome pohodu ili pak u kojoj bi kralj mogao zatočiti i staviti na muke svoje neprijatelje.

Podsjećala je na stožastu kulu podmornice. U veliku prostoriju staklenih zidova na vrhu moglo se doći dizalom ili pak stubištem koje se spiralno uzdizalo oko unutrašnjosti zida kule, oko metalne jezgre u kojoj je bilo dizalo.

Shaddack je pustio da ga Watkins čeka deset minuta, iz puke obijesti, a zatim odlučio krenuti dizalom kako bi se sastao s njime. Unutrašnjost dizala bila je obložena ulaštenom mjedi, i zato, iako je postrojenje bilo sporo, činilo mu se da se diže u unutrašnjosti puščane čahure.

Dodao je kulu povrh arhitektova projekta, gotovo kao da se tek naknadno

tome domislio, ali to mu je postao najdraži dio goleme

44.

Budući da je Thomas Shaddack bio noćna ptica, oduvijek sklon spavati danju radije nego noću, sada se nalazio u svojoj radnoj sobi obloženoj tikovinom, odjeven u sivu trenirku, i radio je na jednome aspektu Mjesečeva jastreba na terminalu računala, kad mu je Evan, njegov noćni sluga, javio da je Loman Watkins na ulaznim vratima.

146

147

kuće. S tog mjesta prostirali su se beskrajni pogledi na mirno (ili vjetrom šibano), suncem obasjano (ili u noć zaogruto) more prema zapadu. Prema istoku i jugu, gledao je naniže prema cijelome gradu Moonlight Coveu; njegov je osjećaj nadmoći bio ugodno pojačan uslijed te uzvišene perspektive na jedine druge proizvode ljudskih ruku. Iz te prostorije, prije samo četiri mjeseca, treći je put u životu ugledao mjesečeva jastreba, a rijetki su ljudi bili povlašteni da makar jednom vide taj prizor — stoje shvatio kao znak kako mu je suđeno da postane najutjecajniji čovjek koji je ikad hodao svijetom.

Dizalo se zaustavi. Vrata se otvore.

Kad je Shaddack ušao u prigušeno osvijetljenu prostoriju koja se u krug protezala oko dizala, Loman Watkins brzo je ustao iz fotelje i rekao s poštovanjem:

— Dobar večer, gospodine.

— Molim vas, sjednite, šefe — rekao je dobronamjerno, čak i prisno, ali s onom finom nijansom u glasu koja je isticala njihovo obostrano razumijevanje da Shaddack, a ne Watkins, odlučuje koliko će sastanak biti služben ili neslužben.

Shaddack je bio jedino dijete Jamesa Randolpha Shaddacka, nekadašnjeg suca okružnog suda u Phoenixu, sada pokojnog. Obitelj nije bila bogata, iako solidno smještena u gornjoj polovici srednjega staleža, i taj je položaj na ekonomskoj ljestvici, zajedno s prestižnim sudačkim pozivom, pružao Jamesu vrlo visoko mjesto u njegovoj zajednici. I moć. Kroz čitavo djetinjstvo i pubertet Tom je bio opčinjen time kako je njegov otac, ne samo sudac nego i politički aktivist, iskorištavao tu moć, ne samo za stjecanje materijalnih dobara nego i za kontroliranje drugih. Ta kontrola — iskazivanje moći zbog same moći — najviše se dopadala Jamesu, a duboko je uzbuđivala i njegova sina, od malih nogu.

Sad je Tom Shaddack imao moć nad Lomanom Watkinsom i Moonlight Coveom zato što je bio bogat, zato što je bio glavni poslodavac u gradu, zato što je držao uzde političkog sustava i zbog projekta Mjesečev jastreb, nazvana tako zbog tri puta doživljene vizije. Ali njegova sposobnost da upravlja njima bila je dalekosežnija od bilo čega što je stari James uživao kao sudac i politički aparatčik. Raspolagao je njihovim životom i smrću — i to doslovce. Kad bi za sat vremena od ovog trenutka odlučio da svi moraju umrijeti, svi bi bili mrtvi prije ponoći. Nadalje, mogao ih je otjerati u grob ne izlažući se nimalo većoj opasnosti nego Bog kad pošalje ognjenu kišu na djelo svojih ruku. Jedina svjetla u sobi na kuli bila su prikrivena u niši pod golemim prozorima, što su se protezali od stropa do visine od

dvadeset pet centimetara iznad poda. Skrivene svjetiljke bile su smještene ukруг po sobi i diskretno su osvjetljavale plišani sag, ali nisu izazivale odbljesak na golemim oknima. Iako je noć bila jasna, Shaddack bi kvrcnuo sklopku pokraj dugmeta dizala i zaogrnuo time sobu u gotovo potpuni mrak, tako da njegov sablasni odraz i odrazi krutog, suvremenog pokušaja ne bi pali na staklo između njega i njegova pogleda na svijet nad kojim je držao vlast. No ostavio je da svjetlo gori, jer nešto se mliječne magle još uvijek komešalo uz staklene zidove, i malo se toga vidjelo sada kad je dvorogi mjesec stigao do obzorja.

Shaddack je bosonog prešao ugljeno-sivi sag. Smjestio se u drugoj fotelji i suočio se s Lomanom Watkinsom preko niskog klub stolića od bijela mramora.

Policajac je imao četrdeset četiri godine, ni tri godine stariji od Shaddacka, ali bio je Shaddackova potpuna tjelesna opreka: visok sto sedamdeset pet centimetara, težak devedeset kilograma, krupnih kostiju, širokih ramena i prsa, snažne šije. I lice mu je bilo široko, otvoreno i prostodušno jednako koliko je Shaddackovo bilo zatvoreno i lukavo. Njegove plave oči vsusrele su se sa žućkastosmeđim Shaddackovim pogledom, zadržale se ondje tek na trenutak, a zatim se spustile kako bi se zagledale u njegove snažne šake, koje su mu u krilu bile toliko čvrsto stegnute da se činilo kako su oštri zglavci u opasnosti da će probušiti napetu kožu. Koža na tjemenu, pocrnjela od sunca, bila mu je vidljiva kroz smeđu kosu ošišanu poput ježa.

Watkinsova očita snishodljivost godila je Shaddacku, ali još ga je više zadovoljavao strah šefa policije, očit po drhtajima koje je taj čovjek zatumljavao, s djelomičnim uspjehom, te po izmučenom izrazu koji je produbljavao boju njegovih očiju. Zbog projekta Mjesečev jastreb, zbog onoga što mu je učinjeno, Loman Watkins je po mnogočemu bio nadmoćniji većini ljudi, ali usto je odsad pa zauvijek bio podjarmljen Shaddacku, upravo kao što je laboratorijski miš, svezan za podlogu i priključen na elektrode, na milosti znanstvenika koji na njemu provodi pokuse. Na neki način Shaddack je bio Watkinsov tvorac i posjedovao je, u Watkinsovim očima, božanski položaj i moć.

Shaddack se naslonio u svojoj fotelji, prekrižio bljude, dugoprste ruke na grudima, te osjetio kako mu se muškost nadima, otvrdnjuje. Nije ga uzbudio Loman Watkins, jer nije imao baš nikakvih homoseksualnih sklonosti; nije ga uzbudilo ništa na Watkinsovu tjelesnom i/gledu, nego svijest o silnoj moći koju je imao nad ovim čovjekom. Moć je potpunije i lakše uzbudivala Shaddacka nego spolni podražaji.

148149

čak i kao pubertetlija, kad je gledao slike golih žena u erotskim časopisima, nije ga uzbudivao pogled na razotkrivene grudi, niti oblina ženske stražnjice ili pak elegantna linija dugih nogu, nego pomisao da bi mogao gospodariti takvim ženama, imati ih pod potpunim nadzorom, držati njihove živote u šakama. Kad bi ga neka žena pogledala s neprikrivenim strahom, bila bi mu neizmjerljivo privlačnija nego da ga-je požudno promatrala. A budući daje on mnogo snažnije reagirao na užas nego na

požudu, njegovo uzbuđenje nije ovisilo o spolu, dobi niti pak tjelesnoj privlačnosti osobe koja je drhtala u njegovoj prisutnosti.

— Imate li Bookera? — zapita Shaddackm uživajući u policajčevoj podređenosti.

— Nemamo, gospodine.

— Zašto ne?

— Nije bio u prenoćištu Laguni kad je Sholnick došao onamo.

— Morate ga pronaći.

— Hoćemo.

— I preobrazite ga. Ne samo zato da nikome ne kaže što je vidio... nego da dobijemo svog čovjeka unutar FBI. To bi bio udarac. Njegova prisutnost ovdje mogla bi se pokazati kao veliki plus za projekt.

— No bez obzira na to hoće li Booker biti plus ili neće, ima gorih stvari od njega. Unazađeni su napali neke goste u prenoćištu. Izgleda da je i Quinna netko odvuкао, ubio i ostavio na mjestu gdje ga još nismo pronašli... ili je i sam jedan od unazađenih, pa je sada u bijegu... i radi što god već oni rade nakon ubijanja, možda zavija na prokleti mjesec. Shaddack je saslušao izvješće sa sve većim nemirom i sve uzrujaniji. Watkins, šćućuren na rubu svoje stolice, završio je, trepnuo te rekao:

— Ti unazađeni nasmrt me plaše.

— Uznemiruju — složi se Shaddack.

U noći četvrtoga rujna opkolili su jednoga unazađenog, Jordana Coombsa, u kinu u glavnoj ulici. Coombs je radio na održavanju u New Waveu. No te je noći bio sličniji majmunu nego čovjeku, iako zapravo nije bio ni jedno ni drugo, nego nešto toliko čudnovato i divlje da ga nijedna riječ ne bi mogla opisati. Izraz »unazađeni« odgovarao je, kako je zaključio Shaddack, jedino ako se nikad niste morali suočiti s nekom od tih zvijeri. Jer jednom kad biste mu se približili, izraz »unazađeni« nedovoljno je opisivao užas te pojave, i zapravo su riječi bile sasvim nemoćne. Njihov pokušaj da uhvate Coombsa živoga također je završio neuspjehom, jer pokazalo se da je previše

150agresivan i snažan da bi ga se moglo svladati; da se spase, morali su mu raznijeti glavu.

— Ne samo da uznemiruju — reče sada Watkins. — Mnogo više od toga. Oni su... psihotični.

— Znam da su psihotični — nestrpljivo reče Shaddack. — Osobno sam nadjenuo ime njihovu stanju: poremećaj prouzročen preobrazbom.

— Oni uživaju u ubijanju.

Thomas Shaddack se namršti. Nije predvidio problem unazađenih, i odbijao je povjerovati da čine nešto više od zanemarive anomalije u inače blagotvornoj preobrazbi ljudi iz Moonlight Covea.

— Da, oni uživaju u ubijanju, i u njihovu unazađenom stanju prilagođeni su tome, ali ima ih tek nekoliko što ih moramo otkriti i ukloniti.

Statistički gledano, oni predstavljaju zanemarivi postotak onih koje smo podvrgnuli preobrazbi.

— Možda i ne tako zanemariv — oklijevajući reče Watkins, ne uzmagavši pogledati Shaddacka u oči, jer bio je protiv svoje volje glasnik loših vijesti. — Sudeći po svim onim pokoljima u zadnje vrijeme, rekao bih da među tisuću devet stotina preobraženih do jutros, ima pedeset-šezdeset unazađenih.

— Apsurdno!

Kada bi priznao da unazađeni postoje u velikome broju, Shaddack bi morao

razmotriti mogućnost da postoji greška u njegovu znanstvenu radu, da je svoja otkrića prebrzo iznio iz laboratorija u stvarni život, zanemarujući mogućnost katastrofe, te daje njegova zanesenjačka primjena revolucionarnih otkrića projekta Mjesečev jastreb na ljude Moonlight Covea tragična greška. Nije mogao priznati ništa slično tome.

čitavog je života čeznuo za n-tom potencijom moći koja mu je sad bila nadomak ruke, i psihološki nije bio u stanju povući se s puta kojim je krenuo. Još od puberteta uskraćivao si je stanovite užitke jer, da nije udovoljavao, bio bi uhićen i natjeran da plati veliku cijenu. Sve te godine uskraćivanja stvorile su golemi unutrašnji pritisak koji je očajnički trebalo olakšati. Sublimirao je svoje antidruštvene želje svojim poslom, usmjerio svoju energiju na društveno prihvatljivi trud — a to je, ironijom sudbine, imalo za posljedicu otkrića koja će ga načiniti imunim na vlasti, pa stoga i slobodnim da udovolji svojim dugo zatomljenim željama bez straha od cenzure ili kazne.

Osim toga, ne samo psihološki nego i praktički, otišao je predaleko da bi se mogao vratiti. Donio je svijetu nešto revolucionarno. Zahvaljujući njemu, tisuću devet stotina novih ljudi hodalo je svijetom, drukčijih od ostalih ljudi i žena kao što su kromanjonci bili drukčiji od svojih primitivnijih neandertalskih predaka. Nije bio sposoban

151

poništiti ono što je učinio, kao što ni drugi znanstvenici i tehničari nisu mogli poništiti izum kotača ili atomske bombe. Watkins zavrti glavom. — Ispričavam se... ali mislim da to uopće nije apsurdno. Pedeset do šezdeset unazađenih. Ili više. Možda mnogo više.

— Trebat će vam dokazi da me uvjerite u to. Morat ćete mi ih imenovati. Jeste li se imalo približili tome da identificirate barem jednoga od njih... osim Quinna?

— Mislim da Alex i Sharon Foster. A možda čak i vaš čovjek, Tucker.

— Nemoguće.

Watkins mu opiše što je zatekao u kući Fosterovih — i krikove koje je čuo iz udaljene šume.

Shaddack i protiv volje razmotri mogućnost da je Tucker jedan od onih degenerika. Uznemiravala ga je vjerojatnost da njegova kontrola najužeg kruga nije onoliko potpuna kao što je vjerovao. Ako nije mogao biti siguran u te ljude koji su mu bili najbliži, kako da bude siguran u svoju sposobnost da kontrolira mase?

— Možda su Fosterovi unazađeni, iako sumnjam da to vrijedi i za Tuckera. Ali čak i ako je Tucker jedan od njih, to znači da ste pronašli četvero. Ne pedeset ili šezdeset. Samo četvero. Tko su svi oni ostali što ih zamišljate?

Loman Watkins zagledao se u maglu, koja se u vječito nestalnim oblicima pritiskala o staklene zidove sobe u kuli.

— Gospodine, bojim se da to nije baš lako. Hoću reći... razmislite samo.

Ako su državne ili savezne vlasti saznale što ste učinili, ako mogu shvatiti što ste učinili i doista povjeruju u to, i ako nas onda požele spriječiti da podvrgnemo preobrazbi sve ljude izvan Moonlight Covea, bit će im vraški teško da nas zaustave, zar ne? Napokon, oni među nama koji su

preobraženi... mi hodamo neotkriveni među običnim ljudima. Izgledamo poput njih, ne razlikujemo se, nema promjene.

— I što s time?

— Hja... to je isti onaj problem koji mi imamo s unazađenima. Oni su novi ljudi poput nas, ali ono što ih čini toliko različitima od nas, ona trulež u njima, nikako se ne može vidjeti; nemoguće ih je razlikovati od nas kao što nije moguće razlikovati nas od nepromijenjenih starih ljudi. Shaddackova željezna erekcija omekša. Razdražen negativnim Watkinsovim razmišljanjem ustao je iz svoje fotelje i približio se najbližemu velikom prozoru. Dok je stajao, stegnute šake ugurao je u džepove gornjeg dijela trenirke i zagledao se u nejasan odraz svogadugoljastog, vučjeg lica, koje je ovako prozirno djelovalo sablasno. Susreo se i s vlastitim pogledom, a zatim brzo pogledao kroz odraze očnih jabučica i dalje kroz staklo, u mrak s druge strane, gdje su skitajući morski povjetarci pokretali tkalački stan noći kako bi proizveli krhku maglenu tkaninu. Leđa je okrenuo Watkinsu, jer nije htio da taj čovjek vidi kako je zabrinut, a izbjegavao je i odraz svojih očiju u staklu, jer nije htio priznati samome sebi da bi njegova zabrinutost poput mramora mogla biti prošarana žilama straha. 45.

Ustrajao je u tome da se pomaknu do stolica, tako da ih se ne vidi s ulice. Tessa se nećkala da sjedne pokraj njega. Rekao je da radi u tajnosti, pa zato nije imao iskaznicu FBI, ali pokazao joj je sve drugo u svojoj lisnici: vozačku ispravu, kreditne kartice, iskaznicu knjižnice, iskaznicu videoteke, fotografije svog sina i pokojne žene, kupon za besplatnu kutiju čokoladnih keksa u bilo kojoj trgovini iz lanca Gospode Fields, sliku Goldie Hawn istrgnutu iz časopisa. Zar bi manijakalni ubojica nosio sa sobom kupon za kekse? Kroz neko vrijeme, kad ju je naveo da ispriča svoju priču o pokolju u prenoćištu Laguni, pri čemu je neumorno izvlačio iz nje pojedinosti, kako bi se uvjerio da mu je sve ispričala i da je sve ispravno shvatio, počela mu je vjerovati. Da se samo pretvarao da je agent, njegovo pretvaranje ne bi bilo toliko razrađeno niti pak dugotrajno.

— Niste svojim očima vidjeli da je netko ubijen?

— Bili su ubijeni — ustrajala je. — Ne biste sumnjali u to da ste čuli njihove krikove. Jednom sam snimala propagandni film u nekoj čeličani, kad se razlio rastaljeni metal i prosuo radnicima po tijelima, po licima. Bila sam s Miskito Indijancima u srednjoameričkoj prašumi kad su ih gađali bombama za živu silu — milijuni sićušnih komadića oštrog čelika, tako da su im tijela proboli milijuni igala — i čula sam njihove krikove. Poznajem zvuk smrti. A ovo je bilo najgore što sam ikad čula.

Dugo je zurio u nju. Zatim je rekao:

— Izgledate varljivo...

— Slatka?

— Da.

— Dakle i nedužna? Dakle i naivna? -Da.

— To je moje prokletstvo.

— A ponekad i prednost?

— Ponekad — priznala je. — čujte, vi znate nešto, pa mi recite: što se zbiva u ovome gradu?

— Nešto se događa s ovdašnjim ljudima. -Što?

— Ne znam. Kao prvo, ne zanimaju ih filmovi. Kino je zatvoreno. A ne -zanima ih ni luksuzna roba, lijepi darovi, takve stvari, jer i te su trgovine zatvorene. Više se ne ushićuju pjenušcem... — Slabašno se osmjehnuo. — Točionice propadaju. Kao da ih zanima jedino hrana. I ubijanje.— Rekao sam vam da ih neće biti — oštro reče Shaddack, još uvijek okrenut prema prozoru, magli, noći.

Na trenutak su obojica ušutjeli.

— Morate sve uložiti u to da pronađete one proklete degenerike — progovori Shaddack. — Sve, čujete li me? Želim ispitati barem jednoga prije nego što podvrgnemo čitav Moonlight Cove preobrazbi.

— Mislio sam...

— Da?

— No, pa mislio sam...

— Hajde, hajde. Što ste mislili?

— No... jednostavno sam mislio da ćete možda odložiti preobrazbe sve dok ne shvatimo što se ovdje zbiva.

— E, vraga! — Shaddack okrene leđa prozoru i bijesno se zagleda u šefa policije, koji je žmirnuo na zadovoljavajući način. — Ti unazađeni su sićušan problem, sasvim sićušan. Kog li vraga vi znate o tome? Niste vi stvorili novu rasu, novi svijet. Ja sam to stvorio. San je bio moj, vizija je bila moja. Imao sam dovoljno pameti i strpljenja da ostvarim taj san. Iznam daje to anomalija koja ništa bitno ne označava. Zato će se preobrazba provoditi po planu.

Watkins spusti pogled na svoje šake pobijeljelih zglavaka. Dok je Shaddack govorio, bosonog je koračao uz zakrivljeni stakleni zid naprijed-natrag:

— Sad imamo više nego dovoljno seruma da obradimo ostatak ljudi u gradu.

Zapravo, večeras smo pokrenuli novi krug preobrazbi. Do zore će ih na stotine biti naši, ostali do ponoći. Sve dok svatko u gradu ne bude s nama, postojat će mogućnost da budemo otkriveni, rizik da će netko prenijeti upozorenje vanjskome svijetu. Sad kad smo riješili problem proizvodnje biočipova, moramo brzo zauzeti Moonlight Cove, tako da možemo nastaviti samopouzdanu što je posljedica sigurne utvrde na vlastitu terenu. Razumijete li?

Watkins kimne.

— Razumijete li? — ponovi Shaddack.

— Da, gospodine. Razumijem. Shaddack se vrati do svoje fotelje i sjedne.

— A sad, zbog čega ste me još ono prije zvali, nešto o Valduskima?

— Eddie Valduski, osmogodišnjak — reče Watkins, gledajući svoje ruke, koje je sad već doslovce lomio, kao da pokušava iz njih istisnuti nešto, onako kako se istiska voda iz saga. — Pronađen je mrtav nekoliko minuta nakon osam. U jarku uz okružnu cestu. Bio je... mučen... izgri-žen, izvađene utrobe.

— Mislite li da je to napravio neki od unazađenih?

46.

Tom Shaddack još uvijek je stajao kod prozora sobe u kuli.

— Dobro, Lomane — reče — evo što ćemo učiniti. Svi u New Waveu već su preobraženi, pa ću ih staviti stotinu pod vašu komandu, kao pojačanje policiji. Možete ih upotrijebiti kao pomoć u vašoj istrazi na bilo koji

način što vam se učini prikladnim, počevši od ovoga trenutka. S toliko ljudi jamačno ćete uhvatiti jednoga unazadenog... a bit će vam lakše pronaći i tog Bookera.

Novim ljudima nije bio potreban san. Dodatni pomoćnici odmah su mogli krenuti na dužnost.

— Mogu patrolirati ulicama — reče Shaddack — pješice i u svojim automobilima, ali diskretno ne skrećući pozornost na sebe. A uz takvu pomoć zgrabit ćete barem jednoga unazadenog, možda čak i sve njih. Uspijemo li uhvatiti jednoga u degradiranome stanju, pruži li mi se prilika da ispitam jednoga od njih, možda bih mogao načiniti test — fizički ili psihološki — kojim ćemo provjeriti nove ljude, nisu li degenerirani.

— Ne osjećam se dorašlim takvome zadatku.

— To je posao policije.

— Ne, zapravo i nije.

— Ništa drukčije nego kad lovite običnoga ubojicu — razdraženo reče Shaddack. — Primijenit ćete istu tehniku.

— A, i •

— Što je sad?

— Unazađenih bi moglo biti i među ljudima koje mi dodjeljujete.

— Neće ih biti.

— Ali... kako možete biti toliko sigurni u to?

154155

— Bez ikakve sumnje.

— Tko je pronašao tijelo?

— Eddievi roditelji. Njegov tata. Dječak se igrao u stražnjemu dvorištu, a zatim je... nestao, pred sumrak. Krenuli su u potragu, nisu ga mogli pronaći, prestrašili su se, pozvali nas, nastavili potragu dok smo mi pristizali... i pronašli tijelo baš prije nego što su onamo došli moji ljudi.

— Valdoski očito nisu preobraženi?

— Nisi bili. Ali sada jesu. Shaddack uzdahne.

— Neće biti nikakvih problema oko dječaka ako su dovedeni k nama.

Šef policije podigne glavu i skupi dovoljno hrabrosti da uputi još jedan izravan pogled Shaddacku.

— Ali dječak je i dalje mrtav. Glas mu je bio promukao.

— To je tragedija, jasno — reče Shaddack. — Ovaj nazadni element među novim ljudima nije se mogao predvidjeti. Ali nijedan veliki napredak u ljudskoj povijesti nije prošao bez žrtava.

— Bio je to krasan dječak — reče policajac.

— Poznavali ste ga? Watkins žmirne.

— Išao sam u srednju školu s njegovim ocem Georgeom Valdoskim. Bio sam Eddiev kum.

Shaddack je oprezno birao riječi.

— To je užasan gubitak — reče. — I pronaći ćemo unazađenoga koji je to učinio. Sve ćemo ih pronaći i eliminirati. U međuvremenu, možemo pronaći nešto utjehe u činjenici daje Eddie umro za uzvišeni cilj.

Watkins je promatrao Shaddacka s neprikrivenom zapanjenošću.

— Uzvišeni cilj? Sto je Eddie znao o uzvišenim ciljevima? Imao je osam godina.

— Bez obzira na to — reče Shaddack nešto tvrđim glasom. — Eddiea je zahvatilo neočekivano popratno djelovanje preobrazbe Moonlight Covea, što ga čini dijelom ovoga čudnog, povijesnog događaja. — Znao je daje Watkins prije bio domoljub, smiješno ponosan na svoju zastavu i svoju državu, i pretpostavljao je da je nešto od tog osjećaja još počivalo u njemu, čak i nakon preobrazbe, pa je rekao: — Slušajte me, Lomane. Za vrijeme revolucionarnog rata, kad su se doseljenici borili za neovisnost, umrli su i neki nedužni ljudi koji su se slučajno ondje zatekli, i žene i djeca, ne samo ratnici, i ti ljudinisu umrli uzalud. Bili su mučenici u istoj mjeri kao i vojnici koji su poginuli na bojnome polju. Ista je stvar u svakoj revoluciji. Najvažnije je da pobijedi pravda i da se za one koji su umrli može reći da su dali svoj život u plemenitu svrhu.

"Watkins skrene pogled s njega.

Shaddack je ponovno ustao iz svoje fotelje, zaobišao niski stolić i stao pokraj policajca. Spustio je pogled na prignutu Watkinsovu glavu i položio jednu ruku na njegovo rame.

Watkins ustukne od tog dodira.

Shaddack nije pomaknuo ruku, progovorivši sa žarom propovjednika. No ipak je bio pribrani propovjednik, čija poruka nije sadržala vrelu strast religiozna uvjerenja nego ledenu moć logike, razuma.

— Vi ste sada jedan od novih ljudi, a to ne znači samo da ste jači i brži od obična čovjeka, i ne znači samo da ste u punoj mjeri otporni na sve bolesti te da imate veću moć zacjeljivanja svojih rana nego što je ikad sanjao neki vjerski iscjelitelj. To također znači da vam je um bistriji, da ste razumniji nego stari ljudi — pa ako pomno razmotrite Eddievu smrt, i to u kontekstu čuda koje ovdje izvodimo, shvatit ćete da cijena koja je plaćena nije prevelika. Nemojte doživljavati ovu situaciju kroz osjećaje, Lomane; to nikako ne pristaje novim ljudima. Mi stvaramo svijet koji će biti djelotvorniji, uređeniji, i beskrajno stabilniji, upravo zato što će muškarci i žene imati puni nadzor nad svojim osjećajima, što će moći sagledati svaki problem i događaj s analitičkom nepristrasnošću računala. Uzmite smrt Eddiea Valdo-skoga kao tek još jedan podatak u golemome protoku podataka koji predstavlja rođenje novih ljudi. Sad imate u sebi moć da nadmašite ljudska emocionalna ograničenja, i kad ih uistinu nadmašite, prvi put u životu ćete upoznati pravi mir i sreću.

Nakon nekog vremena, Loman Watkins uzdigne glavu. Uzdignuo je pogled prema Shaddacku.

— Hoće li to doista dovesti do mira?

— Hoće.

— Kad nitko više ne ostane nepreobražen, hoće li napokon zavladati bratstvo?

— Hoće.

— A mir u duši?

— Na vijeke vjekova.

47.— Nemam službenu iskaznicu — prošapće Sam. — Ovdje sam U tajnosti.

— Vozačku ispravu? — zapita Talbot.

— To imam.

— To će biti dovoljno. Isključio je interfon.

— Kakav Moose? — zapita Tessa.

— Nek' sam proklet ako znam — reče Sam.

čekali su gotovo čitavu minutu, osjećajući se ranjivo na izloženome trijemu, i oboje su se ponovno prepali kad je kroz vratašca za kućne ljubimce, koja nisu opazili, provirio pas i okrznuo im noge. Sam na trenutak nije shvaćao što je to, i iznenađeno je posrnuo unatraske, gotovo izgubivši ravnotežu.

— Moose? — prošapće Tessa, sagnuvši se kako bi pomilovala psa.

Kroz malena vratašca na njihanje s psom je prodro i tračak svjetlosti; ali to je nestalo čim su se vratašca zatvorila. Pas je bio crn i jedva vidljiv u noći.

Sam čučne pokraj njega, dopusti mu da mu lizne šaku te reče:

— I ja bih ti trebao dati svoju iskaznicu?

Pas se tiho i prigušeno oglasi, kao da potvrđuje odgovor.

— Pojest ćeš je — reče Sam.

— Neće — reče Tessa.

— Otkud znate?

— Dobar je to pas.

— Nemam u njega povjerenja.

— Valjda vam je to i posao.

— Molim?

— Da ni u koga nemate povjerenja.

— A takva mi je i priroda.

— Imajte u njega povjerenja — ustrajala je.

Ponudio mu je svoju lisnicu. Pas je pokupi iz Samove ruke, zadrži je u zubima i vrati se u kuću kroz vratašca.

Ostali su stajati na mračnome trijemu još nekoliko minuta, dok je Sam pokušavao svladati zijevanje. Već su prošla dva sata u noći, i razmišljao je da li da na svoj popis razloga zbog koji vrijedi živjeti doda: dobra meksička hrana, tamno pivo Guinness, Goldie Hawn, strah od smrti i san. Blaženi san. Zatim je začuo zveckanje i štropot brava koje je netko s naporom otključavao, i vrata se naposljetku otvore prema unutrašnjosti, u prigušeno osvjetljeno predvorje.

Harry Talbot čekao je u svojim motornim invalidskim kolicima, l uljčven u plavu pidžamu i zeleni kućni ogrtač. Glava mu je bila pomalo

Talbotova kuća u Konkvistadoru bila je trokatnica od sekvoje s

mnoštvom velikih prozora. Zemljište je bilo nagnuto i od pločnika

• do plitkoga trijema vodile su strme stube. Nijedna ulična svjetiljka

nije osvjetljavala taj stambeni blok, a nije bilo ni pješačkih niti pak

ukrasnih svjetiljaka, na čemu je Sam bio zahvalan.

Tessa Lockland stajala je tik uz njega na trijemu dok je pritiskao dugme zvonca, baš kao što ga se držala čitavim putem od praonice rublja. čuo je kako je zazvonilo u unutrašnjosti, nadjačavši hućanje vjetra u krošnjama.

Tessa pogleda natrag, prema Konkvistadoru:

— Ovo je na trenutke sličnije mrtvačnici nego gradu — reče — napućenoj mrtvacima, ali s druge strane...

— S druge strane?

— ...usprkos tišini i ukočenosti, osjeća se energija toga mjesta, silno napumpana energija, kao da tik ispod ulica, ispod tla, postoji neki skriveni mehanizam... a i kuće kao da su napunjene pogonima, i svemu je dodan takav gas da škripe zupčanici i mjenjači, samo se čeka da netko otpusti kvačilo i da stvar krene.

To je upravo bio Moonlight Cove, ali Sam nije uspijevaio riječima izraziti kakav je dojam ostavljalo to mjesto. Još jednom je pozvonio te rekao:

— Mislio sam da autori filmova nužno moraju biti nepismeni.

— Većina autora u Hollywoodu i jest nepismena, ali ja sam autor dokumentaraca, prognana od svih, pa mi je dopušteno da mislim svojom glavom... sve dok u tome ne pretjeram.

— Tko je to? — progovori sićušni glas i preplaši Sama. Dopro je iz zvučnika interfona što ga nije bio primijetio. — Tko je to, molim?

Sam se nagne bliže prema interfonu.

— Gospodin Talbot? Harold Talbot?

— Da. A tko ste vi?

— Sam Booker — reče tiho, tako da mu glas ne bude čujniji izvan ruba Talbotova trijema. — Ispričavam se što vas budim, ali došao sam u svezi s vašim pismom od osmoga listopada.

Talbot je šutio. Zatim je interfon škljocnuo i on reče:

— Ja sam na trećem katu. Treba mi nešto vremena da se spustim. U međuvremenu, poslat ću Moosea. Molim vas, dajte mu svoju iskaznicu da mi je donese.

158159

nagnuta ulijevo, pod vječito zagonetnim kutem koji je spadao u vijetnamsku baštinu. Bio je privlačan čovjek, iako mu je lice bilo prerano ostarjelo, s borama predubokima za četrdesetogodišnjaka. Gusta kosa bila mu je napola sijeda, a oči pak prastare. Sam je mogao vidjeti da je Talbot nekoć bio čvrst mladić, iako je omekšao od dugogodišnje paraliziranosti. Jedna ruka počivala mu je u krilu, uzdignuta dlana, napola zgrčenih prstiju, neupotrebljiva. Bio je živi spomenik onome što je mogao postati, uništenim nadanjima, spaljenim snovima, tmurno prisjećanje na rat isprešano među stranicama vremena.

Kad su Tessa i Sam ušli i zatvorili za sobom vrata, Harry Talbot ispružio je svoju zdravu ruku i rekao:

— Bože, kako mi je drago što vas vidim!

Osmijeh gaje zapanjujuće promijenio. Bio je to vedar, širok, topao i iskren osmijeh čovjeka koji je vjerovao da se nalazi u okrilju bogova, obdaren s previše blagoslova da bi ih mogao prebrojati.

Moose vrati Samovu lisnicu, nepojedenu. Kad je otišao unutra, zatekao je prizemlje u mraku i tišini. U napuštenim se prostorijama osjećao nejasan, ustajali miris.

Popeo se stubištem. U neosvijetljenome hodniku na katu ugledao je prigušeno svjetlucanje ispod ruba zatvorenih vrata Dennveve spavaće sobe. Otišao je unutra i zatekao mladića kako sjedi za svojim radnim stolom, ispred računala. PC je imao iznimno velik zaslon, i u ovome trenutku to je bilo jedino svjetlo u prostoriji.

Denny nije podignuo pogled sa zaslona.

Mladić je imao osamnaest godina, i nije više bio dijete; stoga, preobražen je zajedno sa svojom majkom, nedugo nakon što je Loman podvrgnut preobrazbi. Bio je pet centimetara viši od svog oca i zgodniji. Oduvijek mu je dobro išlo u školi a na testovima inteligencije postizao je tako dobre rezultate da se Loman katkad naježio pomislivši da mu je dijete toliko pametno. Oduvijek se ponosio Dennyem. Sada, pokraj svog sina, dok ga je gledao odozgo, Loman je pokušao uskrsnuti taj ponos, ali nije ga mogao pronaći. Denny nije prokockao svoju povlasticu; nije učinio ništa čime bi se zamjerio ocu. Ali ponos, kao i toliki drugi osjećaji, činio se poput smetnje višoj razini svijesti novih ljudi, i smetao je njihovim djelotvornijim misaonim obrascima.

čak i prije preobrazbe Denny je bio fanatični poklonik računala, jedan od onih klinaca koji se nazivaju hakerima, kojima računalo nije bilo samo alat, ne samo zabava i igra, već i način života. Nakon preobrazbe, njegova inteligencija i stručnost na području visoke tehnologije stavljeni su na raspolaganje New Wavea. Dali su mu snažniji terminal za rad kod kuće i modem koji ga je povezivao sa superračunalom u stožeru New Wavea, golemom napravom koja se, po Dennyevu opisu, sastojala od šest tisuća kilometara žica i trideset tri tisuće procesora visoke brzine; iz razloga koji Loman nije mogao dokučiti, nazivali su to računalo Sunce, iako je ime možda proizlazilo iz toga što su sva istraživanja u New Waveu obavljena uz obilnu upotrebu tog stroja, pa se dakle sve okretalo oko njega.

Dok je Loman stajao pokraj svog sina, brojni su podaci prolazili preko zaslona računala. Riječi, brojke, slike i dijagrami pojavljivali su se i nestajali takvom brzinom da je samo neki od novih ljudi, s ponešto poboljšanim čulima i silno pojačanom koncentracijom, mogao iz svega toga izvući neki smisao.

Zapravo, Loman to nije mogao pratiti zato što nije imao tečaj koji je Denny prošao u New Waveu. Osim toga, nije imao ni vremena niti pak potrebe da u punoj mjeri razvije svoju novu moć koncentracije.

Ali Denny je upijao valove podataka što su ga zapljuskivali, bezizražajno zurio u ekran, bez ijedne namrštene bore na čelu, potpuno

48.

Pošto je napustio Shaddackovu kuću na sjevernoj točki, ali prije nego se vratio u stožer gdje će pod njegovim nadzorom biti raspodijeljene dužnosti stotini ljudi koje su mu dodijelili iz New Wavea, Loman Watkins zastao je kod svog doma u Iceberrv Wayu, na sjevernoj strani grada. Bila je to skromna katnica s tri spavaće sobe, u stilu Montereve, bijela s blijedoplavim uresima, ugniježdjena među crnogoricom.

Zastao je na trenutak na prilaznome putu pokraj svog patrolnog automobila i proučio kuću. Nekoć ju je volio kao da je to zamak, no sada u sebi nije mogao pronaći te ljubavi. Prisjećao se mnogih sretnih trenutaka vezanih za tu kuću, uz svoju obitelj, ali u prisjećanju nije mogao osjetiti tu sreću.

Mnogo je smijeha proljepšalo život u tome zdanju, ali sada je smijeh izbljedio do te mjere da je prisjećanje na nj bilo odviše slabašno čak i da bi izmamilo naknadni osmijeh. Osim toga, svi su njegovi osmjesi ovih dana bili lažni, nepotkrijepljeni humorom.

Najčudnije je u svemu bilo to da su smijeh i radost bili sastavni dijelovi njegova života još sasvim nedavno, ovoga kolovoza. Sve je to iščeznulo tijekom tih nekoliko mjeseci nakon preobrazbe. No to se činilo poput neke davne uspomene.

Smiješno.
Zapravo, nimalo smiješno.

160161

opuštena lica. Otkako je preobražen, mladić je postao elektronička naprava i taj se novi dio njega odnosio prema računalu s prisnošću koja je nadmašivala bilo koji odnos čovjeka i stroja znan starim ljudima. Loman je znao da njegov sin uči o projektu Mjesečev Jastreb. S vremenom će se pridružiti istraživačkoj skupini u New Waveu koja je neprekidno dotjerivala programsku podršku i hardware povezane s tim projektom; radili su na tome da svaka generacija novih ljudi bude nadmoćnija od prethodne a usto i djelotvornija.

Beskrajna rijeka podataka protjecala je zaslonom.

Denny je tako dugo zurio bez treptanja da bi mu se zasuzile oči kad bi bio jedan od starih ljudi.

Svjetlost protočnih podataka plesala je na zidovima i odašiljala neprekidnu zbrku sjenki koje su jurile prostorijom.

Loman stavi jednu ruku na mladićevo rame.

Denny nije uzdignuo pogled niti pak reagirao na bilo koji drugi način.

Usnice su mu se počele pomicati kao da priča, ali nije proizveo nikakav zvuk. Pričao je sam za sebe, nesvjestan svog oca.

U jednome trenutku kad je bio razgovorljiv, propovjednički nastrojen, Thomas Shaddack je spomenuo da će se jednog dana razviti veza koja će izravno povezati računalu s kirurški usađenom utičnicom pri dnu ljudske kralježnice, te će se na taj način spojiti stvarna i umjetna inteligencija. Loman nije shvaćao zašto bi takvo nešto bilo mudro ili pak poželjno, i Shaddack je rekao: Novi ljudi su most između čovjeka i stroja, Lomane. Ali jednog će dana naša vrsta potpuno prijeći taj most, čovjek i stroj postat će jedno, jer tek će tada čovječanstvo biti potpuno učinkovito, uspostaviti potpuni nadzor.

— Denny — tiho reče Loman. Mladić nije odgovarao.

Loman naposljetku izađe iz sobe.

Preko puta hodnika i na njegovu kraju nalazila se spavaća soba roditelja.

Grace je ležala na krevetu, u mraku.

Dakako, od preobrazbe više nije mogla biti zasljepljena uslijed pukog nedostatka svjetlosti, jer vid joj je bio poboljšan. Čak i u ovoj zamračenoj sobi, mogla je vidjeti — kao što je mogao i Loman — oblike pokućstva i uzorke nekih materijala, no malo pojedinosti. Noćni svijet za njih više nije bio crn nego mračno siv.

Sjeo je na rub madraca.

— Zdravo. Ništa nije rekla.

Položio je jednu ruku na njezinu glavu i pomilovao je po dugačkoj crvenkastoj kosi. Dodirnuo joj je lice i ustanovio da su joj obrazi vlažni od suza, a tu pojedinost nisu mogle razlučiti čak ni njegove poboljšane oči.

Plakala je. Plakala je, i to ga je pogodilo jer još nikad nije vidio nekoga od novih ljudi da plače.

Kucanje srca mu se ubrzalo i njime je prostrujao kratkotrajan no divan

osjećaj nade. Možda je umrtvljavanje osjećaja bilo prolazno stanje.

— Sto je? — zapitao je. — Zbog čega plačeš?

— Bojim se.

Treperenje nade brzo je zgasnulo. Strah ju je doveo do suza, strah i pustoš koji su bili s njime u vezi, a on je već znao da su ti osjećaji dio ovoga divnog novog svijeta, ti osjećaji i nikakvi više.

— čega se bojiš?

— Ne mogu spavati — reče Grace.

— Ali spavanje ti nije potrebno.

— Nije?

— Nitko od nas više ne treba spavati.

Novim ljudima san nije bio potreban, svaki tjelesni proces i funkcija bili su vrhunski uređeni. Djelo prirode bilo je poboljšano. Svaki organ, svaki sustav, svaka ćelija djelovali su mnogo djelotvornije; proizvodili su manje otpadnih tvari, odbacivali otpadne tvari brže nego prije, pročišćavali i podmlađivali se svakoga sata tijekom dana. Grace je to znala jednako tako dobro kao i on.

— čeznem za snom — rekla je.

— Taj je osjećaj samo moć navike.

— Sad mi je previše sati u danu.

— Popunit ćemo vrijeme. Novi će svijet biti pun posla.

— Što ćemo raditi u tome novom svijetu kad nastupi?

— Shaddack će nam reći.

— A u međuvremenu...

— Strpljenja... — reče on.

— Bojim se.

— Strpljenja.

— čeznem za snom, gladujem za njim.

— Ne trebamo spavati — reče on, pokazujući strpljivost koju je poticao i u njoj.

— Nije nam potreban san — reče ona zagonetno — ali trebamo ipavati.

Neko su vrijeme oboje šutjeli.

Zatim je uhvatila njegovu ruku i stavila je na svoje grudi. Bila je naga.

Pokušao se odmaknuti od nje, jer bojao se onoga što bi se moglo

I li »goditi, onoga što se već događalo, odpreobrazbe, kad su vodili ljubav.

162163

Ne. Ne ljubav. Više nisu vodili ljubav. Održavali su spolne odnose. Iza tjelesnih osjeta nije bilo nikakva osjećaja, nikakve nježnosti niti ljubavi. čvrsto i brzo su udarali jedno o drugo, gurali i uzimali, stezali se i uvijali jedno oko drugoga, trudili se dovesti uzbuđenje živčanih završetaka do vrhunca. Nijedno od njih nije marilo za drugoga. Mislili su samo o sebi, o vlastitu zadovoljstvu. Sad kad im emocionalni život više nije bio osobito bogat, pokušavali su nadomjestiti taj gubitak užicima čula, prvenstveno hranom i seksom. No bez emocija svako je iskustvo bilo... šuplje, i pokušavali su ispuniti tu prazninu pretjerivanjem: priprosto jelo pretvorilo bi se u gozbu; gozba bi se

pretvorila u neobuzdano prežderavanje. A seks je degenerirao u bjesomučno, živo-tinjsko parenje.

Grace ga povuče na krevet.

Nije htio ići. Nije mogao odbiti. Doslovce nije mogao odbiti.

Teško dišući i drhtureći od uzbuđenja, zderala je s njega odjeću i popela se na njega. Ispuštala je čudnovate zvukove bez riječi.

Lomanovo uzbuđenje dostiglo je njezino i stalo rasti, i zarinuo se o nju, u nju, unutra, izgubivši svaku predodžbu o vremenu i prostoru, postojao je samo zato da bi potaknuo vatru u svojim slabinama, neumorno je poticao sve dok nije postala nepodnošljiva vrelina, vrelina, trenje i vrelina, vlažno i vruće, vrelina, poticao je vrelinu do točke u kojoj će mu čitavo tijelo progutati plamen. Mijenjao je položaje stežući je pod sobom, zabijao se u nju, u nju, unutra, unutra, tako ju je grubo povlačio prema sebi da joj je jamačno nanosio masnice, ali nije za to mario. Ona mu je uzvraćala i grebala ga noktima, zabila mu nokte u ruku, pustila mu krv, a i on je zaderao nju, jer krv je bila uzbudljiva, miris krvi, taj slatki miris, tako uzbudljiv, krv, i nije bilo važno što su se međusobno ranjavali, jer bile su to površinske rane i zacijelit će za nekoliko sekundi, jer oni su bili novi ljudi; njihova su tijela bila djelotvorna; krv je nakratko potekla a zatim su se rane zatvorile i oni su se ponovno derali noktima, i opet. Zapravo je ponajviše htio, oboje su to htjeli, dati si oduška, udovoljiti divljemu duhu iz nutrine, odbaciti sve civilizacijske kočnice, uključujući i kočnicu višega ljudskog obličja* pobjesniti, podivljati, unazaditi se, predati se, jer onda bi seks pružio još veće uzbuđenje, čistije uzbuđenje; predati se, i praznina će se popuniti; bit će ispunjeni, a kad spolni čin bude obavljen zajedno mogu poći u lov, loviti i ubijati, hitri i tihi, gipki i hitri, gristi i derati, duboko i snažno gristi, loviti i ubijati, sperma a zatim krv, slatka mirisna krv...

Neko vrijeme Loman nije znao za sebe.

Kad mu se vratio osjećaj za mjesto i vrijeme, najprije je pogledao prema vratima i shvatio da su odškrinuta. Denny ih je mogao vidjetiako je išao hodnikom — sigurno ih je čuo — ali Loman se nikako nije mogao natjerati na to da mu bude stalo je li ih itko vidio ili čuo. Sram i obazrivost također su bile dvije žrtve preobrazbe.

Kad se potpuno prilagodio svijetu oko sebe, strah mu se uvukao u srce, i brzo se dotaknuo — svoje lice, ruke, prsa, noge — kako bi se uvjerio da ni na koji način nije drukčiji nego što bi trebao biti. Usred spolnoga čina, divljina u njemu je rasla i ponekad je pomišljao da se prije nastupa orgazma doista promijenio, unazadio, pa makar tek malo. Ali kad bi prikupio svijest, nikad nije pronašao dokaze una-zađivanja.

No bio je ljepljiv od krvi. Upalio je svjetiljku pokraj uzglavlja. — Ugasi to — odmah reče Grace.

Ali nije ga zadovoljavao čak ni poboljšani noćni vid. Htio ju je pažljivo pogledati da utvrdi je li na bilo koji način... drukčija.

Nije se unazadila. Odnosno, ako se jest unazadila, već se vratila u više obličje. Tijelo joj je bilo umrljano krvlju, a na koži joj se vidjelo nekoliko masnica gdje ju je povrijedio i gdje se još nije dokraja zaliječila. Ugasio je svjetlo i sjeo na rub kreveta.

Budući da je preobrazba u golemoj mjeri poboljšala iscjeljujuće moći njihovih tijela, površne porezotine i ogrebotine izliječile bi se za samo nekoliko minuta; mogli ste doslovce promatrati vlastitu put kako zatvara

svoje rane. Sad su bili otporni na bolesti; njihovi im-unitetski sustavi bili su odviše agresivni da bi čak i najzarazniji virus ili bakterija preživjeli dovoljno dugo da bi se razmnožili. Shaddack je vjerovao da će se pokazati kako im je i životni vijek mnogo dulji, možda na stotine godina.

Moglo ih se dakako ubiti, ali samo nanošenjem rane koja bi im razderala i zaustavila srce, ili smrskala mozak, ili im pak uništila pluća (ako da bi se zaustavio dotok kisika u krv. Ako bi se oštetio bilo koji vitalni organ, osim srca, pluća ili mozga, tijelo je moglo preživjeti satima dok se odvijaju ubrzani popravci. Još uvijek nisu bili onako potpuno pouzdani kao strojevi, jer strojevi ne mogu umrijeti; uz pravilne rezervne dijelove, stroj se može obnoviti čak iz stanja krša i ponovno proraditi; ali bili su bliži tome stupnju tjelesne izdržljivosti nego što bi itko izvan Moonlight Covea povjerovao. Živjeti na stotine godina... Lomana bi katkad opsjedale mračne misli zbog toga. Živjeti na stotine godina, poznajući samo strah i tjelesne osjete... Ustao je s kreveta, otišao u kupaonicu smještenu uz sobu i na I u/inu se istuširao da ispere krv.

164165

Nije se mogao pogledati u oči u zrcalu kupaonice. Vrativši se u spavaću sobu, ne paleći svjetlo, navukao je novu odoru koju je izvadio iz ormara. Grace je još uvijek ležala na krevetu. — Kad bih barem mogla zaspati — rekla je. Osjetio je da ona još uvijek bezglasno plače. Kad je izašao iz sobe, zatvorio je za sobom vrata. Osjećala je da on ništa ne pokušava dokazati, ni njima niti pak sebi. Jednostavno je uživao u tome što ima društvo, čak i u to doba noći pod ovako bizarnim okolnostima. Možda je to bio rijedak užitek.

— Nemam vrhnja — reče on. — Samo kutiju mlijeka.

— To je u redu — reče Sam.

— A bojim se da nemam ni elegantnog porculanskog vrčića za vrhnje — reče Harry stavljajući kartonsku kutiju mlijeka na stol.

Tessa počne razmišljati o tome da snimi dokumentarac o Harrvu, o hrabrosti koja je potrebna da bi čovjek u njegovim okolnostima ostao neovisan; unatoč svemu kroz što je prošla tijekom posljednjih nekoliko sati, mamio ju je sirenski zov njezine umjetnosti. No još je davno naučila da se umjetnikova kreativnost ne može isključiti; oko filmskog autora nije se moglo poklopiti onako lako kao objektiv na kameri. Usred duševne boli nakon smrti njezine sestre, zamisli za razne projekte i dalje su joj prolazile kroz um, narativne koncepcije, zanimljive snimke, kutevi. čak i u strahotama rata, dok je trčala s afga-nistanskim pobunjenicima dok su sovjetski zrakoplovi mitraljirali tlo iza njezinih peta, uzbuđivalo ju je ono što je stavljala na film, i ono što će ispasti iz ovoga kad uđe u sobu za montiranje — a njezina tročlana ekipa reagirala je na otprilike isti način. Zato se više nije osjećala neprilično niti ju je pak mučio osjećaj krivice jer bila je umjetnik na djelu, čak i u vrijeme tragedije; za nju, to je bilo nešto najprirodnije, spadalo je u kreativnost i sam život. Harrveva invalidska kolica bila su prilagođena njegovim potrebama, te se

na njima nalazilo i hidraulično dizalo koje je podizalo sjedalo desetak centimetara, što ga je dovodilo gotovo na visinu normalne stolice, pa je mogao sjediti za običnim ili pak radnim stolom. Sjeo je pokraj Tesse i preko puta Sama.

Moose je ležao u kutu i promatrao ih povremeno podižući glavu kao da ga njihov razgovor zanima — iako je bilo vjerojatnije da ga je privukao miris čokoladne torte. Labrador nije došao njuškati i grebati oko njih, tuliti za porcijom, i na Tessu je njegova disciplina ostavila snažan dojam. Dok su dodavali jedni drugima lonac s kavom te rezali tortu i pogačice, Harry reče:

— Rekli ste mi što vas je dovelo ovamo, Same, ne samo moje pismo nego i svi ti takozvani nesretni slučajevi. — Pogledao je Tessu, i budući da mu se nalazila zdesna, uslijed činjenice da mu je glava bila vječito nagnuta ulijevo, činilo se da je ustuknuo od nje, te je promatra sumnjičavo, iako je pristan osmijeh odavao njegovo stvarno Stajalište. — Ali kako se vi uklapate u to, gospođice Lockland?

49.

Okupili su se u kuhinji, što se Tessi svidjelo jer neke od njezinih najsretnijih uspomena iz djetinjstva i puberteta bile su vezane za obiteljske sastanke i neobvezatne razgovore u kuhinji njihove kuće u San Diegu. Kuhinja je bila srce svakog doma, a na neki način i srce obitelji. I najgori bi problemi postali nekako beznačajni kad biste porazgovarali o njima u toploj kuhinji koja odiše kavom i vrućim kakaom, grickajući domaći kolač ili pecivo. U kuhinji se osjećala na sigurnome.

Kuhinja Harrva Talbota bila je prostrana, jer bila je preuređena kako bi odgovarala čovjeku u invalidskim kolicima, s mnogo praznog prostora oko središnje plohe za kuhanje, koja je bila postavljena nisko — kao i radne plohe uz zidove — kako bi bila dostupna iz sjedećeg položaja. Inače, bila je to kuhinja nalik na mnoge druge: elementi ugodne krem nijanse; blijedožute keramičke pločice; hladnjak koji je tiho preo. Električni kapci na prozorima automatski su se otvarali i zatvarali pritiskom na dugme na jednoj radnoj plohi, i Harry ih spusti.

Pošto su isprobali telefon i ustanovili da je linija u prekidu, da nisu isključene samo javne govornice nego čitava telefonska mreža u gradu, Sam i Tessa sjeli su s jedne strane okruglog stola, na Harrvevo inzistiranje, dok je on spravió lonac dobre kolumbijske kave.

— Djelujete mi promrzlo — rekao je. — Ovo će vam goditi.

Tessa je bila promrzla i umorna, željna kofeina, te nije odbila ponudu. Dapače, bila je fascinirana što se Harry, takavinvalid, dovoljno dobro snalazi da bi mogao odigrati ulogu gostoljubiva domaćina svojim neočekivanim posjetiteljima.

Jednom zdravom rukom, uz nekoliko vještih pokreta, iz kutije za kruh dohvatio je omot pogačica s punjenjem od jabuka i cimeta, iz hladnjaka je uzeo komad čokoladne torte, pa zatim tanjure i viljuške te papirne ubruse. Kad su se Sam i Tessa ponudili da pomognu, uljudno je i uz smiješak odbio njihovu pripomoć.

— Zovite me Tessa, molim vas. Vidite... moja sestra je bila Janice Capshavv...

— Supruga Richarda Capshawa, luteranskog svećenika? — zapita on iznenađeno.

— Tako je.

— Zaboga, pa oni su me dolazili posjećivati. Nisam bio iz njihove pastve, ali oni su bili takvi. Sprijateljili smo se. A ona bi povremeno svratila i nakon što je on umro. Vaša je sestra bila draga i divna osoba, Tessa. — Spustio je šalicu s kavom i ispružio prema njoj svoju zdravu ruku. — Bila mi je prijateljica.

Tessa uhvati njegovu ruku. Bila je kožasta i ogrubjela od upotrebe, i vrlo snažna, kao da je sva sputana snaga njegova paraliziranog tijela izbijala kroz taj jedan ud.

— Promatrao sam kako su je unijeli u krematorij u Callanovu pogrebnom zavodu — reče Harry. — Kroz moj teleskop. Ja sam promatrač. Tako najveći dio vremena provodim svoj život. Promatram. — Malo je porumenio. Nešto je jače stegnuo Tessinu šaku. — Nije to obično njuškanje. Zapravo, to uopće nije njuškanje. To je... sudjelovanje. No, volim ja i čitati i imam mnogo knjiga, a svu silu vremena provodim i u razmišljanju, jasna stvar, ali uglavnom mi promatranje daje volje za život. Poslije ćemo ići gore.

Pokazat ću vam teleskop, čitavu opremu. Mislim da ćete možda shvatiti.

Nadam se da hoćete. U svakom slučaju, vidio sam ih kako su one noći unijeli Janice kod Callana... iako nisam znao tko je to, sve do nakon dva dana, kad je priča o njezinoj smrti objavljena u okružnim novinama. Nisam mogao povjerovati da je umrla na onakav način. Ni sada to ne vjerujem.

— Ne vjerujem ni ja — reče Tessa. — I zato sam ovdje. Harry protiv volje, uz konačni stisak, pusti Tessinu ruku.

— U zadnje je vrijeme toliko leševa, neke dovoze Callanu noću, a često policajci nadziru kako se stvari odvijaju... čudnovato kao sam vrag za ovakav miran gradić.

— Dvanaest smrtnih slučajeva ili samoubojstava za manje od dva mjeseca — reče Sam s one strane stola.

— Dvanaest? — zapita Harry.

— Zar niste shvatili da ih ima toliko? — zapita Sam.

— O, ima ih više. Sam trepne očima.

— Dvadeset, po mojoj računici — reče Harry.⁵⁰

Kad je Watkins otišao, Shaddack se vrati za računalski terminal u svojoj radnoj sobi, ponovno otvori vezu sa Suncem, superračunalom u New Waveu, i još jednom se baci na problematični dio sadašnjega projekta. Iako je bilo dva i pol ujutro, radit će još nekoliko sati, jer nikad nije išao u krevet prije zore.

Radio je za terminalom tek nekoliko minuta kad je zazvonio njegov najtajniji telefon.

Dok Booker ne bude uhićen, računalo telefonske tvrtke dopuštalo je komuniciranje samo između onih koji su bili preobraženi, i to od nekoga njihovog broja do nekog drugog njihovog broja. Ostale su veze bile prekinute, a pozivi vanjskomu svijetu bili su spriječeni prije nego bi bili obavljeni. Na vanjske pozive u Moonlight Cove odgovarala je snimka koja je obavještavala o kvaru, obećavši da će veze u punoj mjeri proraditi unutar dvadeset četiri sata, ispričavši se zbog te neugodnosti.

Stoga, Shaddack je znao da zove netko od preobraženih, a budući da je to bio njegov najtajniji priključak, to je jamačno bio netko od njegovih

najbližih suradnika u New Waveu. Na LED displeju u dnu telefonskog aparata pojavio se broj s kojega je došao poziv; prepoznao ga je kao broj Mikea Peysera. Podignuo je slušalicu.

— Shaddack na telefonu — reče.

Pozivatelj je teško, isprekidano disao u slušalicu ali ništa nije rekao.

— Halo? — reče Shaddack, namrštivši se. Samo disanje.

— Mike, jesi li to ti? — reče Shaddack.

Glas koji mu je napokon odgovorio bio je promukao, grlen, ali s reskim prizvukom, šaputav no silovit, Peyserov glas, pa ipak ne njegov, čudnovat:

— ...nešto nije u redu, nije u redu, nije u redu, nešto nije u redu, ne mogu se promijeniti, ne mogu... nije u redu... nije u redu...

Shaddack je nerado priznavao samome sebi da je u tome neobičnom glasanju i jezovitim kadencama prepoznao glas Mikea Peysera.

— Tko je to? — zapita.

— ...moram, moram... moram, hoću, ja moram...

— Tko je to? — ljutito zapita Shaddack, ali u mislima je postavio drugo pitanje: Što je to?

168169

Pozivatelj je proizveo zvuk koji je nalikovao na krik bola, cviljenje uslijed najdublje duševne patnje, tanki usklik nemoći i rezanje, sve to udruženo u jedno prodorno blejanje. Slušalica mu je ispala iz ruke uz glasni tresak.

Shaddack spusti svoju slušalicu, okrene se natrag svome policijskom računalu, otipka broj policijske banke podataka i pošalje hitnu poruku Lomanu Watkinsu.— Imam Mavserove na popisu — reče. — Zapeli su za oko prilikom istrage o slučaju Sanchez-Bustamante.

Harry pročisti grlo.

— Šest dana poslije — reče — trećega rujna, dva tijela dovezena su Callanu nedugo nakon ponoći. A to je bilo još čudnije jer nisu došli ni u mrtvačkim kolima niti pak u vozilu prve pomoći. Dva policijska automobila dovezla su se do stražnjeg dijela mrtvačnice i istovarila po jedno truplo sa zadnjeg sjedala svakoga od njih; tijela su bila umotana u okrvavljene plahte.

— Treći rujna? — reče Sam. — Na mome popisu nema nikoga od tog datuma. Sanchez i Bustamanteovi došli su petoga. Trećega nije izdana nijedna smrtovnica. To dvoje nije službeno registrirano.

— Ni u okružnim novinama ništa nije pisalo da je netko umro u to vrijeme — reče Harry.

— Pa tko su onda bili to dvoje? — zapita Tessa.

— Možda došljaci iz nekog drugog mjesta koji su imali takav peh da su se zaustavili u Moonlight Coveu i naletjeli na nešto opasno — reče Sam. — Ljudi čija je smrt mogla biti potpuno zataškana, tako da nitko ne dozna gdje su umrli. Po svemu što se o njima doznalo, jednostavno su nestali negdje na cesti.

— Sanchez i Bustamanteovi došli su noću petoga — reče Harry — a onda je ubijen Jim Armes, noću sedmoga.

— Armes je nestao na moru — reče Sam, podignuvši pogled s teleskopa, i

namršti se prema čovjeku u invalidskim kolicima.

— U jedanaest sati te večeri dovezli su tijelo u mrtvačnicu — reče Harry, provjeravajući podatke u bilježnici. — Na prozorima krematorija nisu bili spušteni kapci pa sam mogao vidjeti unutrašnjost, gotovo isto tako dobro kao da sam u sobi. Vidio sam tijelo... u onome groznom stanju. I lice.

Nakon nekoliko dana, kad je u novinama objavljena priča o Armesovu nestanku, prepoznao sam ga kao tipa kojega su ubacili u peć.

Prostrana spavaća soba sva je bila zaogrnutu sjenkama, s iznimkom uskoga snopa malene džepne svjetiljke, koju je Harry napola zaklanjao rukom i njome osvjetljavao otvorenu bilježnicu. činilo se da te bijele stranice blistaju vlastitom svjetlošću, kao da su to listovi neke čarobne ili svete — ili pak uklete — knjige.

Brigama izbrazdano lice Harryja Talbota bilo je još nejasnije osvjetljeno odblijeskom s tih stranica, i neobično je svjetlo isticalo bore na licu, te je djelovao stariji nego što je uistinu bio. Sam je znao da svaka bora odražava tragična iskustva i boli. Prožela ga je duboka sućut. Ne sažaljenje. Nikad ne bi mogao sažaljevati nekoga tko je bio

51.

Sam Booker sjedio je na stolcu u mračnoj spavaćoj sobi na trećemu katu, nagnut nad okularom, i proučavao stražnju stranu Callanova pogrebnog zavoda. Vjetar je raznio svu maglu, osim pokojeg raštrkanog pramenčića, te još uvijek hućao na prozoru i tresao drvećem po brežuljcima na kojima je bio sagrađen veći dio Moonlight Covea. Svjetiljke na prilaznome putu sada su bile ugašene i stražnja strana zgrade ležala je u mraku koji je remetilo jedino slabašno svjetlo što se probijalo kroz prozore krila za kremiranje, zatvorene kopcima. Nesumnjivo su hranili plamen tijelima onoga para koji je ubijen u prenoćištu Laguni.

Tessa je sjedila na rubu kreveta iza Sama i milovala Moosea, koji je ležao stavivši joj glavu u krilo.

Harry je bio pokraj, u svojim invalidskim kolicima. S pomoću malene baterijske svjetiljke proučavao je spiralno uvezenu bilježnicu u kojoj je vodio bilješke o neobičnim zbivanjima u mrtvačnici.

— Prvi slučaj, barem prvi neobičan slučaj koji sam opazio, dogodio se u noći dvadeset osmoga kolovoza — reče Harry. — Dvadeset minuta prije ponoći. Dovezli su istodobno četiri tijela, u mrtvačkim kolima i gradskome vozilu hitne pomoći. Pratila ih je policija. Trupla su bila u plastičnim vrećama, pa ih uopće nisam mogao promotriti, ali policajci, bolničari i ljudi kod Callana bili su vidljivo... no... uzrujan. Vidio sam to na njihovim licima. Strah. Neprestano su se ogledavali po susjednim kućama i prilaznome putu, kao da se boje da će netko vidjeti što smjeraju, a to mi se činilo čudnim, jer oni su jednostavno obavljali svoj posao. Ne? Bilo kako bilo, poslije sam u okružnim novinama pročitao da su Mavserovi umrli u požaru, i znao sam da su te noći upravo oni dovezeni Callanu.

Pretpostavio sam da nisu umrli u požaru ništa više nego što je vaša sestra počinila samoubojstvo.

— Vjerojatno ne — reče Tessa.

Sam je i dalje promatrao pozadinu pogrebnog zavoda.

odlučan poput Talbota. Ali Sam je razumijevao tugu i usamljenost Harrveva ograničena života. Dok je promatrao tog čovjeka sputana za invalidska kolica, Sam se razljutio na susjede. Zašto nisu poduzeli više toga da uvedu Harrva u svoj život? Zašto ga nisu češće pozivali na večeru, na svoja praznična slavlja? Zašto- su ga toliko ostavljali nasamo da je njegov osnovni način sudjelovanja u životu zajednice bio preko teleskopa i dalekozora? Sama osine nalet očajja zbog toga što ljudi toliko nerado posizu jedni prema drugima, zbog toga što se međusobno izoliraju. Uz trzaj se prisjetio svoje nesposobnosti da komunicira s vlastitim sinom, od čega je osjetio još veću potištenost.

— Što mislite reći time da je Armesovo tijelo bilo u groznome stanju? — obrati je on Harrvu.

— Razrezano. Raskomadano.

— Nije se utopio?

— Sudeći po izgledu, nije.

— Raskomadano... Što to točno znači? — zapita Tessa.

Sam je znao da ona razmišlja o ljudima čije je vrištanje čula u motelu... i o vlastitoj sestri.

Harry je oklijevao, a zatim rekao:

— Pa, vidio sam ga na stolu u krematoriju, baš prije nego su ga stavili u peć. Bio je... izvađene utrobe. Glava mu je bila gotovo otkinuta.

Užasno... razderan. Izgledao je tako grozno kao daje stajao na protu-pješačkoj mini kad je eksplodirala, kao da su ga čitavog prostrijelili šrapneli.

Neko su vrijeme sjedili u tišini, razmišljajući o tome opisu.

Samo Moose kao da se nije uzrujao. Tiho se i zadovoljno oglasio dok ga je Tessa nježno češkala iza uha.

Sam pomisli da možda ne bi bilo tako loše daje neka niža životinja, biće koje se uglavnom sastoji od osjećaja, neopterećeno složenom inteligencijom. Ili pak s druge strane... da je potpuno inteligentno računalo koje se sastoji iz čistoga razbora, bez imalo osjećaja. Veliki dvojni teret osjećaja i visoke inteligencije bio je rezerviran isključivo za ljudski rod, i to je činilo život toliko teškim; čovjek je uvijek morao razmišljati o tome kako se osjeća, umjesto da prihvati stvarnost onakvu kakva jest, ili je uvijek pokušavao osjećati ono što je mislio da mora osjetiti u određenoj prilici. Misli i sudovi neizbježno su bili obojeni emocijama — ponekad i na podsvjesnoj razini, tako da čovjek nije mogao potpuno shvatiti čak ni zašto bi stvorio određenu odluku, postupio na određeni način. Emocije su zamagljivale razmišljanje; ali pretjerano razmišljanje o vlastitim osjećajima otupljivalo ih je. Pokušaj da se istodobno duboko osjeća i savršeno jasno razmišlja nalikovao je na pokušaj da se žonglira sa šest indijanskih sjekira, vozeći se istodobno natraške na biciklu s jednim kotačom po visokoj žici.

— Nakon što je u novinama objavljena priča o Armesovu nestanku — reče Harry — čekao sam ispravak, ali nije ga bilo, i tada sam počeo shvaćati da čudnovata zbivanja kod Callana nisu bila tek čudna, nego vjerojatno i kriminalna... te da i policija sudjeluje u tome.

— I Paula Parkins je bila razderana — reče Sam. Harry kimne.

— Navodno od svojih dobermana.

— Dobermana? — zapita Tessa.

Sam joj je u praonici rekao da je njezina sestra spadala u brojna

samoubojstva i nesretne smrtne slučajeve, ali nije joj pričao pojedinosti o ostalima. Sad joj je na brzinu ispričao slučaj Parkinsove.

— Nisu to bili njezini psi — složi se Tessa. — Izmesarilo ju je isto ono što je ubilo Armesa. I one ljude večeras u prenoćištu Laguni.

To su Harrvu bile prve vijesti o umorstvima u prenoćištu Laguni. Sam mu je morao protumačiti to, te kako su se on i Tessa našli u praonici.

Harrvevim prerano ostarjelim licem prijede neobičan izraz. Obratio se Tessi.

— Ovaj... niste vidjeli ta bića u motelu? čak ni krajičkom oka?

— Samo stopalo jednoga od njih, kroz pukotinu pod vratima. Harry zausti kako bi rekao nešto, zastane, te ostane sjediti i zamišljeno šutjeti.

On zna nešto, pomisli Sam. Više nego mi. Iz nekog razloga, Harry nije bio spreman iznijeti ono što je znao, jer vratio je svoju pozornost bilježnici na svome krilu i rekao:

— Dva dana nakon što je umrla Paula Parkins, jedno je tijelo dovezeno Callanu, oko devet i pol navečer.

— To bi bilo jedanaestoga rujna? — zapita Sam.

— Da.

— Tog dana nema zapisa o izdavanju smrtovnice.

— Ni u novinama nije bilo ničega.

— Nastavite.

— Petnaesti rujna... — reče Harry.

— Steve Heinz, Laura Dalcoe. Navodno je ubio nju, pa oduzeo vlastiti život — reče Sam. — Svađa među ljubavnicima, trebali bismo povjerovati.

— Još jedno kremiranje na brzinu — opazi Harry. — A tri noći poslije, osamnaestoga, još su dva tijela dovezena Callanu nedugo nakon jednog sata noću, baš kad sam se spremao na spavanje.

172173

— Ni o ovome nema nikakva službenog zapisa — reče Sam.

— Još dvoje ljudi iz nekog drugog mjesta što su došli međudržavnom cestom, u posjet ili tek na večeru? — zapita se Tessa. — Ili možda netko iz nekog drugog dijela okruga, što je prolazio okružnom cestom uz rub grada?

— Nije mogao biti nitko od starosjedilaca — reče Harry. — Hoću reći, ovdje se uvijek kreće nešto ljudi koji nisu ovdje živjeli dugo, došljaci koji su unajmili svoje kuće, a ne kupili; nisu osobito povezani sa zajednicom, pa kad bi netko htio prikriti njihova ubojstva, možda je mogao smučkati prihvatljivu priču da su se iznenada odselili, zbog novog posla ili bilo čega drugoga, i njihovi bi susjedi mogli u to povjerovati.

Ako njihovi susjedi nisu već bili »preobraženi« i uključeni u prikrivanje istine, pomisli Sam.

— Onda dvadeset treći rujna — reče Harry. — To bi bilo tijelo vaše sestre, Tessa.

-Da.

— Onda sam već znao da moram nekome reći što sam vidio. Nekome od vlasti. Ali kome? Nisam imao povjerenja ni u koga odavde jer sam vidio kako policija unosi neke od trupala koja nikad nisu spomenuta u novinama.

Okružnome šerifu? On bi prije povjerovao Watkinsu nego meni, ne? Kvragu, svi misle da su bogalji malo skrenuti, udareni u glavu; svi barem malo poistovjećuju fizičku ograničenost s psihičkom ograničenošću, barem podsvjesno. Zato bi imali predrasude prema meni i ne bi mi povjerovali. A i sam priznajem daje to sumanuta priča, sva ta trupla, kremiranja u tajnosti... — Zastao je. Lice mu se smrknilo. — činjenica da sam odlikovani ratni veteran ne bi mi pribavila nimalo povjerenja. To je bilo davno, za neke od njih to je prastara povijest. Zapravo... nema sumnje da bi na neki način okrenuli i rat protiv mene. Vijetnamski sindrom, rekli bi. Jadni stari Harry konačno je skrenuo s uma, shvaćate li, zbog rata. Do tog trenutka Harry je govorio pribrano, bez previše emocija. Ali riječi koje je upravo izgovorio bile su poput komada stakla prislonjena uz površinu uzburkane vode, tako da se pokazalo ono što je ležalo ispod — u njegovu slučaju, ispod je ležala bol, usamljenost i otuđenje. Ne samo da su mu se sada osjećaji zamijetili u glasu, nego ga je glas uslijed njih nekoliko puta umalo izdao:

— A moram priznati da djelomice nikome nisam pokušavao ispričati što sam vidio i zato što sam se... bojao. Nisam znao koji se to vrag zbiva. Nisam mogao biti siguran koliko je velik ulog. Nisam znao hoće li me ušutkati, hoće li jedne noći i mene strpati u peć kod Callana. Pomislili biste da me više nije briga nakon što sam toliko toga izgubio, da me neće smetati izgubim li još nešto, umrem li, ali nije to tako, uopće nije tako. Meni život znači možda i više nego ljudima koji su čitavi i zdravi. Ovo polomljeno tijelo toliko me usporilo da sam proveo posljednjih dvadeset godina bez vrtloga aktivnosti u kojemu većina vas živi, i imao sam vremena da doista vidim svijet, njegovu ljepotu i zamršenost. Moj me invaliditet na kraju naveo da još više zavolim i cijenim život. Zato sam se bojao da će doći po mene, ubiti me, i dugo nisam nikome rekao što sam vidio. Neka mi Bog pomogne, da sam progovorio, da sam prije stupio u dodir s FBI, možda bi neki ljudi bili spašeni. Možda bi... i vaša sestra bila spašena.

— Nemojte uopće razmišljati o tome — odmah reče Tessa. — Da ste postupili na bilo koji drugi način, sad biste bez sumnje već bili pepeo, sastrugani s dna Callanove peći i bačeni u more. Sudbina moje sestre bila je zapečaćena. Vi je niste mogli otpečatiti.

Harry kimne, a zatim isključi džepnu svjetiljku, zaogrnuvši time sobu u dublju tminu, iako još nije prešao sve podatke iz svoje bilježnice. Sam nasluti da je Tessina plemenitost duha, iskazana bez oklijevanja, natjerala Harrvu suze na oči te da on ne želi da ih oni vide.

— Dvadeset petoga — nastavi on, ne tražeći pojedinosti u bilježnici

— jedno je tijelo dovezeno Callanu u deset i petnaest navečer. I to je bilo neuobičajeno, jer nije stiglo ni vozilom prve pomoći, ni mrtvačkim kolima niti pak policijskim automobilom. Dovezao ga je Loman Watkins...

— Šef policije — objasni Sam Tessi.

— ...ali bio je u privatnome automobilu, u civilu — reče Harry.

— Izvadili su tijelo iz haube. Bilo je umotano u pokrivač. Prozorski kapci ni te večeri nisu bili spušteni i mogao sam sve dobro vidjeti teleskopom. Nisam prepoznao tijelo, ali prepoznao sam stanje u kojemu se nalazilo — isto kao kod Armesa.

— Razderano? — zapita Sam.

— Da. Onda su agenti FBI doista došli u grad, u svezi sa slučajem Sanchez-Bustamante, i kad sam to pročitao u novinama, osjetio sam silno olakšanje jer sam mislio da će se napokon sve raščistiti, da će uslijediti

otkrića, objašnjenja. Ali onda su, četvrtoga listopada, uklonjena još dva tijela...

— U to je vrijeme u gradu bila naša ekipa — reče Sam — usred istrage. Nisu opazili da su za to vrijeme izdane ikakve osmrtnice. Kažete da im se to dogodilo ispred nosa?

174175

— Ma da. Uopće ne moram gledati u bilježnicu; jasno se sjećam svega. Tijela su dovezena u kamionetu Reesea Dorna. On je ovdašnji policajac, ali te je večeri bio u civilu. Dovukli su trupla u mrtvačnicu, a kapak na jednome prozoru bio je podignut, pa sam ih vidio kako guraju u krematorij oba tijela zajedno, kao, da im se jako žuri da ih se riješe. A kasno navečer sedmoga opet je bilo živahno kod Callana, ali magla je bila tako gusta da se ne mogu zakleti da su opet dovezena tijela. I napokon... danas nešto ranije. Tijelo djeteta. Malog djeteta.

— Plus ono dvoje ubijenih u prenoćištu Laguni — reče Tessa. — To su ukupno dvadeset dvije žrtve, a ne dvanaest koliko ih je dovelo Sama ovamo. Ovaj grad postaje klaonica.

— Moglo bi ih biti i više nego mislimo — reče Harry.

— Kako to?

— No, napokon, ja ne promatram to mjesto sveke večeri, i to čitavu večer. I idem na spavanje u jedan i pol, nikad kasnije od dva sata. Tko kaže da nisam propustio nijedan posjet, da u gluho doba noći nije dovezeno još trupala?

Turobno razmišljajući o tome, Sam ponovno pogleda kroz okular. Stražnja strana mrtvačnice i dalje je bila mračna i tiha. Polako je pomaknuo teleskop nadesno, premjestivši vidno polje kroz susjedstvo prema sjeveru.

— Ali zašto su ubijeni? — reče Tessa. Nitko nije imao odgovor na to.

— I što ih je ubilo? — zapitala je.

Sam prouči groblje koje se nalazilo sjevernije na Konkvistadoru, a zatim uzdahne, podigne pogled i ispriča im što mu se dogodilo ranije te večeri, u Iceberrv Wayu.

— Mislio sam da su klinici, maloljetni prijestupnici, ali sad mislim da su bili isti poput onih koji su ubili ljude u prenoćištu Laguni, isti poput onih čija ste stopala vidjeli kroz pukotinu ispod vrata.

Gotovo da je osjetio kako se Tessa mršti od nemoći u mraku, kad je rekla:

— Ali što su oni?

Harry Talbot je neko vrijeme oklijevao.

— Sablasti — reče napokon. uključiti sirene, a zadnjih pola kilometra ugasili su i farove. Loman se nadao da neće trebati upotrijebiti puške za nešto ozbiljnije od zastrašivanja. Prilikom njihova jedinog prethodnog susreta s nekim unazađenim — Jordanom Coombsom, četvrtoga rujna — nisu bili pripravi za njegovo divljanje i bili su mu prisiljeni raznijeti glavu kako bi spasili vlastiti život. Shaddack je dobio na ispitivanje samo truplo. Bio je bijesan zbog izgubljene prilike da otisne u psihologiju — i funkcionalnu fiziologiju — jednoga od tih preobraženih psihopata. Nažalost, pištolj sa sredstvom za smirenje bio bi od male koristi, jer unazađeni su bili novi ljudi koji su se pokvarili, a svi novi

ljudi, unazadeni ili ne, imali su korjenito promijenjene organizme koji nisu omogućavali samo čarobno brzo izliječenje, nego i brzo apsorpiranje, razgrađivanje i odbacivanje toksičnih tvari poput otrova i sredstava za smirenje. Jedini način da se unazadeni umiri bio bi da ga se uz njegovo dopuštenje stavi na neprekidni intravenozni dotok sedativa, što nije bilo baš osobito vjerojatno.

Kuća Mikea Pevsera bila je prizemnica s dva trijema, od kojih je prednji bio okrenut zapadu a stražnji istoku, lijepo održavana, na terenu od jutra i pol, zaklonjena s dva golema smolasta drveta s kojih još nije otpalo lišće. S prozora nije dopiralo nikakvo svjetlo.

Loman pošalje jednog čovjeka da pripazi na sjevernu stranu, drugoga na južnu, kako bi spriječili da Pevser pobjegne kroz prozor. Postavio je trećega čovjeka kod podnožja prednjega trijema da pokriva ta vrata. S preostalom dvojicom — Sholnickom i Penniworthom — obišao je kuću i tiho se popeo stubama stražnjega trijema.

Sada kad se magla raspršila, vidljivost je bila dobra. Ali vjetar koji je hućao i zviždukao stvarao je bijeli šum koji je blokirao sve druge zvukove koje bi možda trebali čuti dok su se prikradali Pevseru.

Penniworth je stao uz zid kuće s lijeve strane vrata, a Sholnick je stao zdesna. Obojica su imala poluautomatske sačmarice kalibra dvadeset milimetara.

Loman iskuša vrata. Nisu bila zaključana. Odgurnuo ih je i stao korak unatrag. Njegovi su pomoćnici ušli u zamračenu kuhinju, jedan za drugim, sa spuštenim sačmaricama i spremni pucati, iako su bili svjesni da je cilj bio zarobiti Pevsera živa bude li to ikako moguće. Ali nisu se namjeravali žrtvovati samo zato da bi doveli Shaddacku živu zvijer. Trenutak poslije, jedan je od njih pronašao prekidač svjetla.

Loman, koji je i sam nosio sačmaricu, ušao je u kuću za njima. Prazne zdjele, razbijeno posuđe i prljave zdjelice za čuvanje hrane bile su razbacane po podu, kao i nekoliko makarona crvenih od umaka od rajčice, pola mesne okruglice, ljuške od jaja, komad kore od pite

52.

Loman je krenuo na kuću Mikea Pevsera u tri i deset ujutro, s dva automobila, pet pomoćnika i sa sačmaricama. Nije se usuđivao

176

177

i još neki ostaci hrane. Jedna od četiri drvene stolice iz garniture za zajutak ležala je prevrnutu; druga je bila razbijena na komadiće uslijed udarca po radnoj plohi, pri čemu se razbilo nekoliko keramičkih pločica. Točno ispred njih, prolaz s polukružnim vrhom vodio je u blagovaonicu. Nešto svjetlosti koja se probijala iz kuhinje nejasno je osvjetljavalo stol i stolice u onoj prostoriji.

Slijeva, pokraj hladnjaka, nalazila su se vrata. Barry Sholnick oprezno ih otvori. Police konzervirane hrane obrubljuje su podest. Stube su vodile dolje u podrum.

— To ćemo poslije provjeriti — tiho reče Loman. — Kad pretražimo kuću.

Sholnick bešumno uzme jednu stolicu iz garniture za doručak i podupre vrata tako da ništa nije moglo doći iz podruma i prišuljati im se s leđa kad odu u druge prostorije.

Na trenutak su zastali, osluškujući.

Siloviti je vjetar udarao po kući. Jedan je prozor lupnuo. S tavana iznad njihovih glava začulo se škripanje greda, a s još veće visine dopro je prigušeni štopot olabavljene cedrove šindre na krovu.

Njegovi su pomoćnici usmjerili poglede u Lomana, da im on objasni što da dalje čine. Pennivorth je imao samo dvadeset dvije godine, mogao je proći kao osamnaestogodišnjak, a lice mu je bilo toliko svježije i iskreno da je više nalikovao na čovjeka koji ide od praga do praga i nudi vjerske knjige nego na policajca. Sholnick je bio deset godina stariji i imao je tvrdi izraz.

Loman im mahne prema blagovaonici.

Ušli su unutra, upalivši usput svjetlo. Blagovaonica je bila pusta, pa su oprezno krenuli u dnevni boravak.

Penniworth kvrcne prekidač na zidu, čime se upalila svjetiljka od kroma i mjedi, jedna od tek nekoliko stvari koje nisu bile razbijene ili rastrgane. Jastuci na sofa i stolicama bili su razrezani; grude od pjenaste gume, poput nakupina otrovnih gljiva, posvuda su ležale. Knjige su zbačene s polica i poderane na komadiće. Keramička svjetiljka, nekoliko vaza i staklena ploča stolića bili su razbijeni. S televizora u obliku komode strgnuta su vratašca a ekran je bio polupan. Ovdje su na djelu bili slijepi bijes i divljačka snaga.

Prostorija je snažno zaudarala na mokraću... i na nešto drugo ne tako oštra mirisa, niti pak tako poznatog. Možda je to bio zadah bića koje je bilo odgovorno za ovaj lom. Dio tog prigušenijeg smrada bio je kiselkasti miris znoja, ali u njemu je bilo još nečega čudnovatijeg, nečega od čega se Lomanu želudac istodobno preokrenuo i stegnuo od straha.

S lijeve strane, jedan je hodnik vodio otraga, prema spavaćim sobama i kupaonicama. Loman ga je pokrивao svojom sačmaricom.

Pomoćnici su otišli u predsoblje, koje je bilo spojeno s dnevnim boravkom širokim prolazom. Zdesna je stajao ormar, točno s unutrašnje strane ulaznih vrata. Sholnick je stajao ispred njega, uperene sačmarice.

Penniworth je sa strane naglo otvorio vrata. U ormaru su bili samo kaputi.

Lakši dio potrage bio je iza njih. Pred njima je ležao uski hodnik s troja vrata; jedna su bila otvorena a dvojica odškrinuta, a iza njih ležale su mračne sobe. Bilo je manje manevarskog prostora, više mjesta s kojih bi napadač mogao navaliti.

Noćni je vjetar šumio po strehama. Zviždao je u cijevi za kišnicu, proizvedeći prigušen, žaloban zvuk.

Loman nikad nije bio od onih predvodnika koji šalju svoje ljude u opasnost dok sam ostaje na sigurnome. Iako se otarasio ponosa, samopoštovanja i osjećaja dužnosti, zajedno s većinom stajališta i emocija starih ljudi, dužnost mu je još uvijek bila navika — zapravo, bilo je to dublje od navike, više kao refleks — i djelovao je kao što bi to učinio i prije preobrazbe. Prvi je ušao u hodnik, gdje su dvojica vrata čekala slijeva i jedna zdesna. Brzo je otišao do kraja, do drugih vrata slijeva, koja su bila napola otvorena; ritnuo ih je prema unutra, i pri svjetlu iz hodnika, prije nego što su se vrata odbila od zida i ponovno se zatvorila, ugledao malenu, praznu kupaonicu.

Penniworth je odabrao prva vrata slijeva. Ušao je unutra i dok je Loman

došao do praga, pronašao je prekidač. Bila je to radna soba, s pisaćim stolom, radnim stolom, dvije stolice, ormarićima, visokim policama za knjige natrpanima svescima jarko obojenih hrbata, dva računala. Loman uđe i pokrije ormar, gdje je Penniworth oprezno gurao ustranu prvo jedna a zatim i druga ozrcaljena vrata.

Ništa.

Barry Sholnick ostao je u hodniku, sačmarice uperene prema sobi koju još nisu istražili. Kad su mu se pridružili Loman i Pennivorth, Sholnick je rastvorio ta vrata do kraja, gurnuvši ih kundakom svoje sačmarice. Dok su se vrata otvarala, ustuknuo je, siguran da će nešto poletjeti prema njemu iz mraka, iako se to nije dogodilo. Oklijevao je, a zatim kročio u sobu, stao pipati jednom rukom po zidu, tražeći prekidač svjetla, te ga pronašao.

— O, Bože moj — rekao je i brzo izašao u hodnik.

178179

Loman pogleda pokraj svog pomoćnika u prostranu spavaću sobu te ugleda paklensko biće koje se šćućurilo na podu i stisnulo uz udaljeni zid. Bio je to unazadeni, nesumnjivo Pevser, ali nije onoliko nalikovao na unazadenoga Jordana Coombsa kao što je Loman očekivao. Bilo je sličnosti, dakako, ali ne mnogo.

Loman prođe pokraj Sholnicka i prekorači prag.

— Peyser~?

Biće na udaljenome kraju sobe trepane očima i pomakne svoja iskrivljena usta. Glasom koji je bio šaputav, no i grlen, divlji no i izmučen, kakav može biti jedino glas barem napola inteligentna bića, rekao je:

— ..Teyser, Peyser, Peyser, ja, Peyser, ja, ja...

I ovdje se osjećao zadah mokraće, ali onaj drugi miris sada je prevladavao, oštar i mošusan.

Loman kroči još dublje u sobu. Penniworth krene za njim. Sholnick je ostao na vratima. Loman se zaustavi tri i pol metra od Pevsera, a Penniworth se pomakne ustranu, držeći sačmaricu u pripravnome položaju.

Kad su opkolili Jordana Coombsa u zabarikadiranome kinu, četvrtoga rujna, nalazio se u promijenjenome stanju tako da je ponešto podsjećao na gorilu zdepasta i snažna tijela. No Mike Pevser izgledao je mnogo mršavije, i dok je čučao uz zid spavaće sobe, tijelo mu je izgledalo više vučje negoli majmunoliko. Bokovi su mu bili postavljeni pod kut em prema kralježnici, što ga je sprečavalo da stoji ili sjedi sasvim uspravno, a noge su mu djelovale prekratkim bedara i predugačkih listova. Bio je prekriven gustom dlakom, ali ne tako gustom da bi se mogla nazvati krznom.

— Peyser, ja, ja, ja...

Coombsovo je lice bilo djelomice ljudsko, iako je uglavnom izgledalo kao u nekoga višeg primata, s koščatim čelom, spljoštenim nosom i vilicom koja je bila izbačena kako bi se u njoj mogli smjestiti dugački, zloćudno oštri zubi kao u babuna. Ogavno promijenjeno lice Mikea Pevsera umjesto toga je podsjećalo na vuka, ili pak na psa; usta i nos bili su mu izbačeni u izobličenu njušku. Pozamašno čelo izgledalo je kao u majmuna, iako pretjerano, a u njegovim zakrvavljenim očima, smještenima duboko ispod te

koščate kvrge, nalazio se potpuno ljudski izgled tjeskobe i užasa.

Pevser podigne jednu ruku i pokaže prema Lomanu.

— ...pomozite mi, meni, pomozite — reče — nešto ne valja, ne valja, ne valja, pomozite...Loman je prestrašeno i zapanjeno zurio u tu mutiranu šaku, pris-jetivši se kako se njegova vlastita šaka počela mijenjati kad je ranije te večeri, kod kuće Fosterovih, osjetio zov unazađenja.

Produženi prsti. Krupni, grubi zglavci. Divlje pandže namjesto nokata.

Ljudske šake po obliku i stupnju spretnosti, no po ostalome sasvim neljudske.

Jebemu, pomisli Loman, ove šake, ove šake. Već sam ih vidio na filmu, ili barem na televiziji, kad smo si posudili kasetu s filmom Urlikanje. Rob Bottin. Tako se zvao majstor specijalnih efekata koji je stvorio onoga vukodlaka. Prisjetio se toga zato što je Denny prije preobrazbe bio lud za specijalnim efektima. A ove su šake, više nego išta na svijetu, bile nalik na šake vukodlaka u Urlikanju!

Sto je bilo odviše sumanuto da bi se o tome moglo razmišljati. Da život oponaša ono što je izmišljeno. Da se izmišljeno uobliču u krvi i mesu. Dok je dvadeseto stoljeće velikom brzinom ulazilo u svoje posljednje desetljeće, znanstveni i tehnološki razvitak došli su na svojevrsno križanje, gdje se često mogao ispuniti san čovječanstva o boljemu životu, ali mogle su se ostvariti i more. Pevser je predstavljao ružan, ružan san koji se izmigoljio iz podsvijesti i otjelotvorio se, a sada se nije moglo pobjeći od njega buđenjem; on neće nestati kao što nestaju čudovišta koja nas progone u snovima.

— Kako da ti pomognem? — oprezno zapita Loman.

— Ustrijelite ga — reče Penniworth.

— Ne! — oštrim glasom odgovori Loman.

Pevser podigne obje svoje šake s parožastim prstima i na trenutak se zagleda u njih, kao da ih prvi put vidi. Oteo mu se jecaj, a zatim piskutavo cviljenje puno patnje:

— ...promijeniti, ne mogu se promijeniti, ne mogu, pokušao, hoću, moram, hoću, hoću, ne mogu, pokušao, ne mogu...

— Bože moj — reče Sholnick s dovratka — zapeo je u ovome stanju, uhvaćen je u klopku. Mislio sam da se unazadeni po volji mogu mijenjati u prvobitno stanje.

— I mogu — reče Loman.

— On ne može — reče Sholnick.

— Tako kaže — složi se Pennivorth, ubrzanim i nervoznim glasom. — Kaže da se ne može promijeniti.

— Možda — reče Loman — možda se ne može. Ali ostali unazadeni mogu se promijeniti, jer da se ne bi mogli, već bismo ih sve pronašli. Povlače se iz svog promijenjenog stanja i onda hodaju među nama.

Pevser kao da ih nije bio svjestan. Zurio je u svoje ruke i mijaukao u dnu grla kao da ga taj prizor užasava. Zatim su mu se ruke počele mijenjati.

180181

— Vidite — reče Loman.Loman shvati da se i sam znoji; osjećao je kako mu jedna krupna kap klizi niz lijevu sljepoočnicu. U prizemnici je bilo toplo

— termostat peći na lož ulje neprestano se uključivao i isključivao uz tihi zvuk — ali ne toliko toplo da bi se od toga ožnojili. Bio je to hladni znoj straha, ali još i nešto više od toga. Osjećao je i nekakvo stezanje u grudima, nadimanje u grlu od kojega je s mukom gutao, i brzo je disao, kao da se trkom popeo preko stotinu stuba...

Pevser ispusti krik pun patnje i ponovno se stade unazađivati. Uz krhko pucketanje kostiju koje su poprimale novi oblik, uljastovlažni zvuk mesa koje se razgrađivalo i nanovo uplitalo, divlje se biće vratilo u svoj prijašnji oblik, i za nekoliko trenutaka Pevser je izgledao kao i kad su ga prvi put ugledali: paklenska zvijer.

Paklenska, da, i zvijer, ali toliko moćna da joj se moglo pozavidjeti, i na svojevrsan čudnovati, užasan način lijepa. Prma naprijed nagnuta krupna glava djelovala je nezgrapno u usporedbi s položajem ljudske glave, i biće se nije odlikovalo krivudavim unutrašnjim prijevom ljudske kralježnice, no ipak je imalo nekakvu mračnu čar.

Na trenutak su ostali stajati u tišini.

Pevser se zgrčio na podu, pognute glave.

— Bože moj, doista je u klopci — naposljetku reče Sholnick s dovratka.

Iako je problem Mikea Pevsera možda bio povezan s kvarom u postupku na kojemu je bila temeljena preobrazba starih ljudi u nove ljude, Loman je posumnjao da Pevser još uvijek posjeduje moć da se preobliči, da bi mogao postati čovjekom, samo kad bi to dovoljno snažno htio, no da nema želje ponovno postati pravim čovjekom. Unazadio se zato što mu je to promijenjeno stanje bilo privlačno, i možda ga je to stanje toliko više uzbuđivalo i zadovoljavalo nego ljudsko stanje, da se sad zapravo više i ne želi vratiti u više obličje.

Pevser podigne glavu i pogleda Lomana, zatim Pennivortha, zatim Sholnicka, pa konačno opet Lomana. Njegov užas zbog vlastitog stanja nije se više očitovao. Strava i strepnja nestale su mu iz očiju. Kao da im se nasmiješio svojom izobličenom njuškom, a u očima mu se pojavila nova divljina, istodobno i uznemirujuća i privlačna. Ponovno je podig-
nuo šake pred lice i zgrčio dugačke prste, zveknuo pandžama, proučavajući se uz osjećaj koji bi mogao odgovarati divljenju.

— ...lov, lov, potjera, lov, ubiti, krv, kn', moram, moram...

— Kako ga, dovraga, možemo zarobiti živoga ako on ne želi da ga zarobimo?

Penniworthov je glas bio čudnovat, promukao i pomalo nejasan.

Loman nikad nije prisustvovao ovakvoj preobrazbi; bio je obuzet radoznalošću, čuđenjem i užasom. Pandže su se skratile. Meso je odjednom postalo podatno poput mekoga voska: nabreklo je, osulo se mjehurima, stalo pulsirati, i to ne uslijed ritmičnoga protoka krvi u žilama, nego na neki čudnovat i vulgaran način; poprimilo je novo obličje, kao da na njemu radi neki nevidljivi kipar. Loman je začuo kako kosti krčkaju i pršte, kao da ih netko lomi i nanovo spaja; meso se rastopilo i iznova očvrstnulo uz mučan, vlažan zvuk. Šake su postale gotovo ljudske. Zatim su zapešća i dolaktice dijelom počele gubiti ona sirova, vučja svojstva. Na Pevserovu je licu bilo znakova da se ljudski duh bori kako bi prognao divljaka koji je sada vladao; strah grabežljivca počeo je uzmicati pred blažim i civiliziranim izrazom lica. činilo se da je onaj čudovišni Pevser tek odraz zvijeri u lokvi vode iz koje se sada dizao pravi, ljudski Pevser. Iako Loman nije bio znanstvenik niti pak genij mikrotehnologije, već samo policajac sa srednjom školom, znao je da se ova duboka i brza preobrazba ne može pripisati isključivo drastično poboljšanim tjelesnim procesima i

sposobnosti samoizlječenja kojima su novi ljudi raspolagali. Bez obzira na sve obilje hormona, encima i drugih fizioloških kemikalija koje je Pevserovo tijelo moglo proizvoditi po volji, nije postojao način da se kosti i mesto tako dramatično preobliče u tako kratkome vremenu. Tijekom više dana ili pak tjedana, to da, ali ne za nekoliko sekundi. To je jamačno bilo fizički nemoguće. Pa ipak se događalo. Što je značilo da je u Mikeu Pevseru na djelu bila još jedna sila, nešto veće od bioloških procesa, nešto zagonetno i zastrašujuće.

Preobrazba je odjednom prestala. Loman je vidio da se Pevser trudi kako bi postigao punu čovjekolikost, da je stisnuo svoje napola ljudske, no još uvijek dijelom vučje čeljusti te škrguće zubima, uz očajnički i silno odlučan pogled u očima^ no bez ikakva učinka. Na trenutak je drhtao na rubu ljudska obličja. činilo se, kad bi mogao silom produžiti preobrazbu još jedan korak dalje, tek jedan mali korak, da bi prešao prag nakon kojega bi se ostatak promjene odvio gotovo automatski, bez zamornoga naprezanja volje, s lakoćom potoka koji teče nizbrdo. Ali nije mogao doprijeti do te prijelomne točke.

Penniworth ispusti prigušen zvuk, kao da se guši, baš kao da i on dijeli Pevser ove patnje.

Loman baci pogled na svog pomoćnika. Na Penniworthovu licu blistala je tanka prevlaka znoja.

182183

Pevser spusti jednu ruku do genitalija te se lagano, odsutno počеше.

Ponovno je pogledao Lomana, a zatim noć koja je pritiskala prozore.

— Osjećam... — Sholnick ostavi rečenicu nedovršenom. Penniworth nije bio ništa određeniji:

— Kad bismo mi... no, mogli bismo...

Stezanje u Lomanovim grudima pojačalo se. Stezalo ga je i u grlu, i još se znojio.

Pevser ispusti tihi, zavijajući krik, najsablasniji zvuk koji je Loman ikad čuo; bio je to izraz čežnje, no usto i životinjski izazov noći, iskazivanje vlastite moći, te povjerenja u vlastitu snagu i lukavstvo. U tjesnome prostoru spavaće sobe krik je trebao zazvučati prodorno i neugodno, ali umjesto toga, pobudio je u Lomanu istu onu neizrecivu čežnju koja ga je obuzela ispred kuće Fosterovih, kad je čuo ono troje unazađenih kako se međusobno dozivaju daleko u mraku.

Loman stegne zube tako snažno da su ga zaboljele čeljusti, pa se upre kako bi odolio tome bezbožnom nagonu.

Pevser ispusti još jedan krik, te reče:

— ...trčite, lovite, slobodni, slobodni, moramo, slobodni, moramo, dođite sa mnom, dođite, dođite, moramo, moramo...

Loman shvati da mu popušta stisak na sačmarici. Cijev se bila spustila.

Otvor cijevi bio je okrenut prema podu umjesto prema Pevseru.

— ...trčite, slobodni, slobodni, moramo...

Iza Lomanovih leđa oglasi se obeshrabrujući, orgazmični usklik oslobađanja.

Bacio je pogled iza sebe, prema do vratku spavaonice, upravo na vrijeme da

ugleda kako Sholnick ispušta svoju sačmaricu iz ruku. Na licu i rukama pomoćnika odvijale su se sitne promjene. Svukao je izvezenu, crnu jaknu svoje odore, odbacio je ustranu i poderao si košulju. Jagodice na njegovu licu i čeljusti razgradile su se i sunule unaprijed, a čelo mu se povuklo dok je zauzimaio izmijenjeno stanje po volji. A ni u sjenkama, izgaženoj travi i grmlju, gdje su bili zgrbljeni prije samo nekoliko sati, nije bilo nikakvih pokazatelja iz kojih bi mogao zaključiti što su oni zapravo bili, niti pak na kakvu su bili pohodu. Možda je jednostavno pokušavao smjestiti fantastičnu sliku tih sablasti, mješavine majmuna, psa i gmaza u stvarni svijet, povezati ih u sebi s praznim zemljištem, te ih na taj način učiniti stvarnijima, tako da može biti s njima načisto.

U svakom slučaju, Harry je imao još jednu priču. Dok su sjedili u zamračenoj sobi, kao da slušaju sablasne priče uz izgorjelu logorsku vatru, ispričao im je kako je vidio Denvera Simpsona, Doca Fitzu, Reesea Dorna i Paula Hawthornea dok su svladali Ellu Simpson, odveli je u spavaonicu na katu i pripremili je da joj uštrcaju nekakvu zlatnu tekućinu iz goleme šprice.

Sam je baratao teleskopom po Harrvevim uputama, i uspio je pronaći i izoštriti kuću Simpsonovih, s druge strane Konkvistadora, nešto sjevernije od katoličkoga groblja. Sve je bilo u mraku, bez ikakva pokreta.

— Sve je to zacijelo na neki način povezano — reče Tessa s kreveta, gdje je još uvijek držala glavu psa u krilu. — Ti »nesretni« smrtne slučajevi, štogod su oni ljudi radili Elli Simpson, te one... sablasti.

— Da, to je povezano — složi se Sam. — A čvor je Nevv Wave Microtechnology.

Ispričao im je što je otkrio dok je radio na terminalu patrolnog automobila iza općinske zgrade.

— Mjesečev Jastreb? — začudi se Tessa. — Preobrazbe? U što, zaboga, preobrazuju ljude?

— Ne znam.

— Ne valjda u... te sablasti?

— Ne, ne vidim kakve bi svrhe to moglo imati, a osim toga, po onome što sam otkrio, zaključujem da je već gotovo dvije tisuće ljudi u gradu... podvrgnuto tom postupku, toj preobrazbi, koji god vrug to bio. Da na slobodi juri toliko Harrvevih sablasti, bilo bi ih posvuda; grad bi bih bio prepun, poput zoološkog vrta iz zone sumraka.

— Dvije tisuće — reče Harry. — To su dvije trećine grada.

— A ostali do ponoći — reče Sam. — Za tek nešto manje od dvadeset jednog sata od ovog trenutka.

— Valjda i ja? — zapita Harry.

— Da. Potražio sam vas na njihovome popisu. Predviđeni ste za preobrazbu u konačnoj fazi, između šest sati danas navečer i ponoći. Dakle, preostaje nam oko četrnaest i pol sati prije nego vas dođu potražiti.

53.

Kad je Harry Talbot dovršio svoju priču o sablastima, Sam se nagnuo na visokome stolcu, prema okularu teleskopa. Okrenuo je spravu nalijevo, sve dok je nije usmjerio na prazno zemljište pokraj Callana, gdje su se posljednji put pojavila ta bića.

Nije bio siguran što zapravo traži. Nije vjerovao da bi se sablasti vratile na to isto mjesto baš u ovo vrijeme, kako bi ih on mogao pogledati

— Ovo je suludo — reče Tessa.

— Da — složi se Sam. — Potpuno suludo.

— Nemoguće da se to zbiva — reče Harry. — Ali ako se ne zbiva, zašto su mi se onda na potiljku vlasi dignule u zrak?— Ne. — Znoj je u potocima curio iz njega. — Ne!

Imao je osjećaj da je ta soba vještiji kotao u kojemu će se svesti na svoju bit; već je gotovo osjećao kako mu se meso počinje rastapati.

— Hoću, hoću, hoću, hoću — govorio je Pennivvorth, ali silovito je odmahivao glavom, pokušavajući zanijekati ono što je htio. Plakao je i drhturio, bijel poput plahte.

Peysler se podigne iz čučnja i odmakne od zida. Kretao se kri-vudavo, hitro, i iako se u svome promijenjenom stanju nije mogao uzdići potpuno uspravno, bio je viši od Lomana; bio je istodobno zastrašujući i

zavodljiv.

Sholnick vrisne.

Peysler iskezi svoje strašne zube i sikne na Lomana, kao da mu kaže:

Pridruži nam se ili umri.

Uz krik koji se djelomice sastojao od očajja a djelomice od radosti, Neil Pennivvorth odbaci svoju tešku sačmaricu i prinese ruke licu. Kao da je taj dodir izazvao nekakvu alkemijsku reakciju, obje njegove ruke i lice počeli su se mijenjati.

Vrelina je upravo eksplodirala u Lomanu i kriknuo je nesuvislo, ali bez one radosti koju je iskazao Pennivvorth, te bez Sholnickova orgazmičnog prizvuka. Još uvijek pod samokontrolom, podignuo je sačmaricu i iz neposredne blizine opalio hitac u Peysera.

Razorni je pucanj dohvatio unazađenoga u prsa i odbacio ga unatrag, na zid spavaonice, uz silovito prskanje krvi. Peysler je pao uz cvilež, trudeći se da dođe do zraka; uvijao se na podu poput napola zgažena kukca, ali nije bio mrtav. Možda mu srce i pluća nisu bili dovoljno oštećeni. Ako mu je kisik i dalje dolazio u krv, i ako mu se krv i dalje pumpala kroz tijelo, već je popravljao svoja oštećenja; njegova je neranjivost na neki način bila čak i veća od natprirodne otpornosti vukodlaka, jer nije ga se moglo s lakoćom ubiti čak ni srebrenim metkom; za nekoliko će trenutaka ustati, snažan kao i prije.

Kroz Lomana je strujao val za valom topline, svaki sve vreliji i vreliji od prethodnoga. Osjećao je pritisak iz nutrine, sada ne samo u prsima, nego u svim dijelovima tijela. Preostalo mu je još samo nekoliko sekundi tijekom kojih će mu um biti dovoljno bistar da bi mogao djelovati, a volja dovoljno snažna da se odupre. Brzo je prišao Peysleru, pritisnuo otvor sačmarice na prsa unazađenoga koji se uvijao, te istrusio u njega još jedan hitac.

Ovaj mu je morao raznijeti srce. Tijelo je poskočilo s poda dok ga je naboj sačme prostrijelio. Peyslerovo čudovišno lice se zgrčilo, a zatim zamrznulo otvorenih, nevidećih očiju, dok su mu se usnice povukle s neljudski velikih, oštih, zakrivljenih zuba.

54.

— Sholnick!

Barry Sholnick bacio je ustranu košulju svoje odore, zbacio cipele,

bjesomučno kidao sa sebe svu odjeću u nakani da dovrši unazadenje; nije obraćao pozornost na Lomana.

— Barry, prestani, za Boga miloga, ne dopuštaj da se to dogodi — brzo reče Pennivvorth. Bio je blijed i tresao se. Pogledavao je od Sholnicka do Peysera i natrag, a Lomanu se činilo da i Pennivvorth osjeća isti onaj degenerirani nagon kojemu se predao Sholnick.

— ...bježite slobodno, lov, krv, krv, moramo...

Peysеров podmukli napjev prolazio je Lomanu kroz glavu poput kolca, i htio je da to prestane. Ne, zapravo, to nije bilo kao da mu se kolac zario kroz glavu, jer uopće nije bilo bolno, nego je bilo uzbudljivo i na čudnovat način melodiozno, te je zadiralo duboko u njega, probadajući ga više poput glazbe, a ne čelična šiljka. Zato je htio da to prestane: jer mu se dopadalo, očaravalo ga; navodilo ga da poželi odbaciti svoje odgovornosti i brige, da se povuče iz previše složenog umnog života u obličje koje se temelji isključivo na osjećajima, na tjelesnim užicima, u svijet čije su granice bile opisane seksom, hranom i uzbuđenjem lova, svijetom u kojemu su prepirke bile sređene a potrebe su se rješavale isključivo primjenom mišića, gdje više nikad ne bi morao razmišljati, brinuti se ili mariti za što.

— ...moram, moram, moram, moram, moram, ubiti... Sholnickovo tijelo svinulo se unaprijed dok mu se kralježnica preoblikovala. Leđa su mu izgubila uvučenu krivulju svojstvenu ljudskome obličju. Koža kao da mu se pretvarala u krljušt...

— ...dođite, brzo, brzo, lov, krv, krv...

...i kako se Sholnickovo lice preobličavalo, usta su mu se nezamislivo proširila, rastvorila umalo od uha do uha, nalik na usta nekog vječito iscerenog gmaza.

Pritisak u Lomanovim grudima svake se sekunde sve više uvećavao. Bilo mu je vruće, znojio se, ali vrelina je dolazila iz njega, kao da mu metabolizam radi tisuću puta brže nego je normalno, pripremajući ga za preobrazbu.

186187

Netko vrisne iza Lomana.

Okrenuvši se, ugledao je biće nastalo iz Sholnicka kako navaljuje na njega. Ispalio je treći hitac, zatim i četvrti, pogodivši Sholnicka u prsa i trbuh.

Pomoćnik se silovito stropoštao na tlo i počeo puzati prema hodniku, na suprotnu stranu od Lomana.

Neil Penniworth bio je zgrčen u fetalnome položaju na podu, pokraj podnožja kreveta. Nešto je pjevušio, ali ne o krvi, potrebama i oslobađanju; bez prestanka je pjevušio ime svoje majke, kao da je to neki talisman sastavljen od riječi, koji će ga zaštititi od zla koje ga želi pridobiti.

Lomanovo je srce tako silovito udaralo da se činilo kako taj zvuk dolazi izvana, kao da u nekoj drugoj prostoriji ove kuće netko udara po timpanima. Napola je vjerovao da osjeća kako čitavo njegovo tijelo pulsira uslijed toga ritma, te da se nakon svakoga udarca mijenja na neki

suptilan, no grozan način.

Loman stane iza Sholnicka, opkorači ga i pritisne mu cijev sačmarice o leda, otprilike na ono mjesto gdje se po njegovu mišljenju nalazilo srce, te povuče okidač. Sholnick je ispustio prodoran vrisak kad je osjetio kako ga dodiruje vršak cijevi, ali bio je preslab da bi se prevrnuo i istrgnuo pušku iz Lomanovih ruku. Hitac je presjekao vrisak napola.

Soba se stala pušiti od krvi. Taj je složeni miris bio toliko sladak i privlačan da je nadomjestio Pevserovo zavodljivo pjevušenje, te stao navoditi Lomana da se unazadi.

Naslonio se na toaletni stolić i čvrsto zatvorio oči, pokušavajući uspostaviti jači nadzor nad samim sobom. S obje se ruke uhvatio za sačmaricu, čvrsto je stegnuo, ne zbog zaštite koju bi mu pružala — u njoj više nije bilo streljiva — nego zato što je to bilo vrhunski izrađeno oružje, iz čega je proizlazilo daje toalet, proizvod civilizacije, potsjetnik na činjenicu da je on čovjek, na vrhuncu evolucije, te da se ne smije prepustiti iskušenju da odbaci sve alate i spoznaje u zamjenu za is-konskijim užicima i zadovoljstvima jedne zvijeri. Ali miris krvi bio je snažan i tako primamljiv... Očajnički je počeo pomišljati na sve što će izgubiti preda li se sada, pomislio je na Grace, svoju ženu, i prisjetio se koliko ju je nekoć volio. Ali sada se nalazio onkraj ljubavi, kao i svi ostali novi ljudi. Misli na Grace nisu ga mogle spasiti. Dapače, umom su mu prostrujale slike njihova nedavna, životinjskog parenja, i ona za njega više nije bila Grace; bila je jednostavno ženka, i prisjećanje na njihovo divljačko parenje uzbudilo ga je i privuklo bliže vrtlogu unazađenja. Od silne želje da se sroza osjetio se kao da se nalazi u viru, koji ga vuče sve dublje i dublje, i pomislio je da se zacijelo tako osjeća i vukodlak u početnoj fazi, dok uzdiže pogled prema noćnome nebu i ugleda pun mjesec kako se diže na obzorju. Sukob je bjesnio u njemu.

.;.krv...

...sloboda...

— ne. Um, znanje — ...loviti... ...ubijati...

— ne: Istraživati, učiti — ...jesti...

...trčati... ...loviti... ...ševiti... ...ubijati...

— ne, ne! Glazba, umjetnost, jezik — Previranje u njemu sve je više

raslo.

Pokušavao se razumom oduprijeti sirenskome zovu divljaštva, ali to kao da nije djelovalo, pa je pomislio na Dennva, svog sina. Mora se čvrsto držati svoje čovječnosti, pa makar samo zbog Dennva. Pokušao je dozvati ljubav koju je nekoć osjećao prema svome sinu, pokušao ponovno u sebi uspostaviti tu ljubav, ali duboko u mraku njegova uma skrivao se tek šapat osjećaja prizvanih u sjećanje. Njegova sposobnost da voli uzmicala je od njega na otprilike isti način kao što je materija stala uzmicati od središta postojanja nakon Velikoga praska uslijed kojega je stvoren svemir; njegova ljubav prema Dennvu sada je bila toliko udaljena i tako davna daje djelovala poput zvijezde na vanjskome rubu svemira, čija se svjetlost tek nejasno opaža, s tek malo snage da rasvijetli, a bez imalo snage da zagrije. Pa čak je na tome svjetlucanju osjećaja mogao izgraditi sliku sebe kao čovjeka, baš čovjeka, ponajprije ljudskoga bića, a ne nečega što trči četveronoške ili pak hoda vukući šake po tlu, nego čovjeka, čovjeka. Njegovo se ubrzano disanje pomalo usporilo. Kucanje srca palo mu je s nezamislivo brzoga hiptiiphtiptiiphtiptiip na stotinjak, možda sto dvadeset udaraca u minuti, što je još uvijek bilo brzo, kao da trči, ali

bolje. Razbistrilo mu se i u glavi, iako ne potpuno, jer miris krvi bio je parfem od kojega nije bilo bijega.

Odgurnuo se od toaletnoga stolića i zateturio prema Penniworthu.

Pomoćnik je još uvijek bio zgrčen u najčvršćemu fetalnom položaju što ga odrasli čovjek uopće može zauzeti. Na licu i šakama bilo mu je tragova zvijeri, ali u znatno je većoj mjeri bio čovjekom nego

188

189

životinjom. Izgleda da je zazivanje majčina imena djelovalo na njega gotovo podjednako djelotvorno kao i tanka, po život spasonosna spona ljubavi koja je pomogla Lomanu.

Loman odbaci svoju sačmaricu jednom zgrčenom šakom, te se sagne do Pennivvortha i uzme ga za ruku.

— Dođi, idemo van, dečko, izađimo iz ovog zadaha. Pennivvorth je shvatio i uz napor se pridignuo na noge. Naslonio se na Lomana i dopustio da ga ovaj izvede iz sobe, dalje od dvojice mrtvih unazađenih, kroz hodnik pa u dnevni boravak.

Tu je smrad mokraće potpuno prigušio sve tragove mirisa krvi koji bi uz struju zraka mogli izaći iz spavaonice. To je već bilo bolje. To uopće nije bio gadan zadah, kao što se prethodno činio, nego kiseo i pročišćavajući.

Loman smjesti Pennivvortha u fotelju, jedini tapecirani komad pokućstva u sobi koji nije bio razderan na komadiće.

— Hoćeš li biti u redu?

Penniworth uzdigne pogled prema njemu, neko je vrijeme oklijevao, a zatim kimnuo. Svi tragovi zvijeri nestali su iz njegovih šaka i lica, iako mu je meso bilo čudnovato kvrgavo, još uvijek obuzeto mijenom. Lice mu je izgledalo kao daje podbuhlo i oduzeto od nekog silovitog osipa, velikih okruglih kvrga koje su se protezale od čela do brade, te od uha do uha, a imao je i dugačke, dijagonalne masnice koje su gorjele silovitom crvenom bojom na njegovoj blijedoj koži. No, još dok je Loman promatrao, te su pojave iščeznule, i Neil Pen-niworth vratio se u svoje ljudsko obličje.

Barem u svoje tjelesno ljudsko obličje.

— Siguran si?

— Da.

— Ostani ovdje.

— Dobro.

Loman ode u predsoblje i otvori ulazna vrata. Pomoćnik koji je vani držao stražu bio je toliko napet zbog one silne pucnjave i vriske u kući da je umalo opalio na svog šefa, prije nego je shvatio tko je to.

— Koji je vrag? — zapita pomoćnik.

— Uspostavi računalsku vezu sa Shaddackom — reče Loman. — Mora doći ovamo. Odmah. Moram ga odmah vidjeti.⁵⁵

• Sam navuče teške plave zavjese i Harry uključi svjetiljku na noć-nome ormariću. Koliko god ta svjetlost bila blaga, previše prigušena da bi raspršila ma i polovicu sjenki, ipak je ubola Tessu za oči, koje su joj

već bile umorne i podlivene krvlju.

Prvi put je ugledala cijelu sobu. Bila je oskudno namještena: stolac; visoki stolić pokraj stolca; teleskop; dugačak, crni, lakirani toaletni ormarić, suvremeno-istočnjačka izgleda; maleni hladnjak u jednome uglu; te prilagodljivi bolnički krevet dvostruke širine, bez prostirke, no s obiljem jastuka i jarko obojenih plahti s uzorkom mrlja, pruga i točaka crvene, narančaste, purpurne, zelene, žute, plave i crne boje, poput golema platna što ga je oslikao neki poremećeni apstraktni um-jetnik-daltonist.

Harry opazi kako su ona i Sam reagirali na plahte.

— No, to je duga priča — reče — ali prvo morate znati što leži iza nje.

Žena koja mi sprema kuću, gospođa Hunsbok, dolazi jedanput na tjedan i kupuje mi većinu stvari. Ali svakog dana šaljem u kupovinu i Moosea, pa makar samo po novine. On oko sebe ima svezane te... no, nekakve bisage, od kojih mu svaka visi s jedne strane. U bisage stavim poruku i nešto novca i on odlazi u obližnju trgovinu; kad nosi bisage odlazi jedino na to mjesto, osim ako sam ja s njime. Prodavač u toj trgovinici mješovitom robom, Jimmy Ramis, vrlo me dobro poznaje. Jimmy pročita poruku, stavi u bisage litru mlijeka ili nešto slatkiša, ili što god već želim, priloži onamo i sitniš i Moose mi sve to donese. Dobar je to, pouzdan pas-pomoćnik, najbolji mogući. Doista ih dobro dresiraju. Moose nikad ne juri za mačkama dok u bisagama ima moje novine i svježe mlijeko.

Pas podigne glavu s Tessina krila, tiho zaštekće i iskezi se, kao da je razumio tu pohvalu.

— Jednog dana vratio se s nekoliko stvari po koje sam ga poslao, a imao je i komplet ovih plahti i jastučnica. Nazvao sam Jimmva Ramisa, vidite, i pitao ga u čemu je štos, a Jimmy je rekao da nema pojma o čemu govorim, da nikad nije ni vidio takve plahte. E sad, Jimmjev otac je vlasnik te trgovine mješovitom robom, a posjeduje i trgovinu industrijskih viškova na okružnoj cesti. Dobiva svu moguću robu koja se više ne proizvodi i stvari koje se ne prodaju onako dobro kao što je proizvođač očekivao, ponekad ih dobiva za desetinu prvobitne cijene, a ovih se plahti izgleda nije mogao riješiti čak ni u takvoj trgovini.

190191

Jimmy ih je nesumnjivo vidio, učinile su mu se prilično šašavima, pa se odlučio malo našaliti sa mnom. Ali preko telefona mi je rekao: »Harry, da znam nešto o tim plahtama, rekao bih ti, ali ne znam.« A ja mu kažem: »Hoćeš li me uvjeriti da ih je Moose sam otišao kupiti, i to vlastitim novcem?« A Jimmy kaže: »Ma, ne, valjda ih je negdje zdipio.« A ja kažem: »A kako ih je uspio onako uredno spakirati u bisage?« A Jimmy kaže: »Ne znam, Harry, ali taj je pas pametan kao sam* vrag, iako izgleda da nema baš osobit ukus...«

Tessa je vidjela koliko Harry uživa u toj priči, a shvatila je i zašto mu je tako draga. Kao prvo, taj mu je pas bio dijete, brat i prijatelj, sve u jednoj osobi, i Harry je bio ponosan što su ljudi smatrali Moosea pametnim. Stoje bilo još važnije, Jimmjeva mala šala načinila je Harrya dijelom zajednice, i više nije bio tek invalid vezan za kuću nego sudionik

životne kolotečine u njegovu gradu. Njegovi samotni dani bili su obilježeni s premalo takvih događaja.

— A ti si doista pametan pas — reče Tessa Mooseu.

— U svakom slučaju — reče Harry — odlučio sam reći gospodi Hunsbok da ih prostre na krevet kad sljedeći put dođe, iz šale, ali onda su mi se nekako dopale.

Nakon što je Sam navukao zavjese i na drugi prozor, vratio se do stolca, sjeo, okrenuo se licem prema Harrvu i rekao:

— To su najkričavije plahte što sam ih ikad vidio. Zar vam ne izazivaju nesanicu?

Harry se nasmiješi.

— Ništa mi ne izaziva nesanicu. Spavam poput djeteta. Ljudima nesanicu izazivaju brige zbog budućnosti, zbog onoga što bi im se moglo dogoditi.

Ali meni se najgore već dogodilo. Ili pak leže budni i razmišljaju o prošlosti, o onome što je moglo biti, a ja to ne činim zato što se jednostavno ne usuđujem. — Osmijeh mu je zamro dok je to govorio. — I što sad? Što ćemo sljedeće poduzeti?

Tessa oprezno makne Mooseovu glavu iz svog krila, ustane i otrese nekoliko psećih dlaka sa svojih traperica.

— Dakle — reče — telefoni ne rade, pa Sam ne može nazvati FBI, a krenemo li pješice iz grada riskirat ćemo susret s Watkinsovim patrolama ili onim sablastima. Osim ako ne poznajete nekog radio--amatera koji će nam dopustiti da preko njegove radio--stanice pošaljemo poruku, a onda, koliko se ja u to razumijem, moramo se odvesti iz grada.

— Sjetite se da su ceste blokirane — reče Harry.

— No — reče ona — valjda ćemo se morati odvesti u kamionu, u nečemu velikom i opasnom, probiti se kroz onu vražju blokadu, dočepati se autoceste, a zatim izaći iz područja njihove nadležnosti. čak i ako nas okružna policija bude progonila, nema veze, jer Sam im može reći neka nazovu FBI, potvrde njegov iskaz, i bit će na našoj strani.

— Ma, tko je ovdje državni agent? — zapita Sam. Tessa osjeti kako joj rumene obrazi.

— Oprostite. Vidite, autor dokumentaraca gotovo je uvijek i vlastiti producent, ponekad i producent i režiser i scenarist. A to znači, bude li umjetnički dio djelovao, prvo mora djelovati poslovni dio, tako da sam naviknuta na mnogo planiranja, logistike. Nisam vam htjela stati na žulj.

— Stanite na nj kad god poželite.

Sam se nasmiješi, a kad se smiješio dopadao joj se. Shvatila je da je čak malo i privlači. Nije bio ni zgodan ni ružan, a ni »običan« po mišljenju većine. Bio je zapravo... neodređena ali ugodna izgleda. Naslutila je u njemu nekakvu tamu, nešto još dublje od njegovih sadašnjih briga zbog zbivanja u Moonlight Coveu; možda je to bila tuga zbog nekakva gubitka, možda dugo potiskivani gnjev vezan uz neku nepravdu koju je otrpio, možda opći pesimizam nastao uslijed previše poslovnih dodira s najgorim elementima društva. Ali kad se nasmiješio, promijenio bi se.

— Stvarno se mislite zaletjeti van u kamionu? — zapita Harry.

— Možda, ako sve drugo propadne — reče Sam. — Ali prvo bismo trebali pronaći dovoljno veliku kamiončinu a zatim je ukrasti, a to je već čitava jedna akcija sama za sebe. Osim toga, možda na blokadi imaju puške protiv demonstiranja, možda napunjeme krupnom sačmom, možda i automatsko oružje. Ne bih volio iskusiti takvu paljbu čak ni u Mackovu kamionu. U tenku se možete odvesti i u sam pakao, ali vrag će vas se ionako dočepati, pa je

najbolje uopće ne ići onamo.

— I kamo da onda idemo? — zapita Tessa.

— Na spavanje — reče Sam. — Postoji izlaz iz ove situacije, neki način da se probijemo do FBI. Nekako vidim izlaz krajičkom oka, ali kad ga pokušam izravno pogledati, izmakne mi, a to je zato što sam umoran. Treba mi nekoliko sati u krpama da se osvježim i počnem bistrije razmišljati.

I Tessa je bila premorena, iako je nakon onoga što joj se dogodilo u prenoćištu Laguni bila pomalo iznenađena što je mogla spavati, štoviše, i željela je spavati. Dok je stajala u svojoj motelskoj sobi i slušala vriskove umirućih te divljačko urlanje ubojica, ne bi povjerovala da će ikad više zaspati.

192193

56.

Shaddack je stigao do Pevserove kuće pet minuta do četiri ujutro. Dovezao se u svome crno-sivome kombiju s jako metaliziranim staklima, radije nego u svome Mercedesu, jer računalski je terminal bio postavljen na upravljačkoj ploči kombija, između sjedala, gdje je proizvođač prvobitno predvidio rashladni uređaj. Koliko god je ova noć do tog trenutka bila bremenita događajima, činilo se mudrim ostati nadomak dohvata veze s podacima koja je, poput pauka, isplela svilenkastu mrežu što je obuhvaćala čitav Moonlight Cove. Parkirao se na širokome pločniku uz dvotračnu gradsku asfaltnu ulicu, točno ispred kuće.

Dok je Shaddack hodao preko dvorišta do prednjega trijema, uz obzorje Pacifika zatutnjala je udaljena grmljavina. Snažan vjetar koji je tjerao maglu prema istoku ujedno je donio i oluju sa zapada. Tijekom proteklih nekoliko sati, sve gušći oblaci zastrli su nebo, zaogrnuili gole zvijezde koje su nakratko zaplamtjele između nestanka magle i dolaska olujnih oblaka. Sad je noć bila vrlo mračna i duboka. Zadrhtao je u kaputu od kašmira, ispod kojega je još uvijek bio odjeven u trenirku.

Nekoliko pomoćnika sjedilo je u crno-bijelim automobilima na prilaznome putu. Promatrali su ga, blijedih lica iza prašnjavih vjetrobrana, a on je volio pomišljati kako ga gledaju sa strahom i poštovanjem, jer na neki je način bio njihov stvoritelj.

Loman Watkins čekao ga je u prednjoj sobi. čitavo je mjesto bilo u kršu. Neil Penniworth sjedio je na jedinome neoštećenom komadu pokućstva; izgledao je ozbiljno potresen i nije se mogao suočiti sa Shaddackovim pogledom. Watkins je šetkao amo-tamo. Na odori mu se nalazilo nekoliko krvavih mrlja, ali djelovao je kao da nije ranjen; ako je pretrpio kakve ozljede, one su bile lakše i već su zacijelile. Bilo je još vjerojatnije da je krv pripadala nekome drugome.

— Sto se ovdje zbilo? — zapita Shaddack. Watkins preču to pitanje, pa se obrati svome čovjeku:

— Idi van u automobil, Neil. Drži se uz ostale.

— Idem, gospodine — reče Penniworth. Bio je zgrbljen u fotelji, nagnut prema naprijed, pogleda spuštena na svoje cipele.

— Sve će biti u redu s tobom, Neil.

— Mislim da hoće.

— To nije bilo pitanje. Bila je to tvrdnja: sve će biti u redu s tobom. Imaš dovoljno snage da se odupreš. To si već dokazao. Penniworth kimne, ustane i zaputi se prema vratima.

— O čemu se to radi? — zapita Shaddack.

Watkins se okrene prema hodniku na drugome kraju prostorije.

— Dođite sa mnom — reče. Glas mu je bio hladan i tvrd poput leda, obilježen strahom i srdžbom, ali očito bez škrtog poštovanja s kojim se obraćao Shaddacku sve otkako je preobražen u kolovozu.

Shaddack se namršti, oneraspoložen tom promjenom u Watkinsu, obuzet zlim slutnjama, te pođe za njim niz hodnik.

Policajac se zaustavi kod zatvorenih vrata i okrene se prema Shaddacku.

— Rekli ste mi da ste nam zapravo poboljšali biološku djelotvornost time što ste nam ubrizgali one... one biočipove.

— Zapravo je to pogrešan izraz. To uopće nisu čipovi nego nevjerojatno sićušne mikrosfere.

Unatoč unazađenima i nekolicini drugih problema koji su se pojavili u projektu Mjesečev jastreb, Shaddackov ponos na ono što je postigao bio je nesmanjen. Kvarovi se mogu popraviti. Bugovi se mogu maknuti iz sustava.

Još je bio najveći genij svog doba; ne samo da je osjećao kako je to istina, nego je to znao, isto tako dobro kao što je znao u kojem će se smjeru svakoga jutra pojaviti izlazeće sunce.

Genij...

Običan silikonski mikročip koji je omogućio računalnu revoluciju bio je veličine nokta i sadržao je milijun krugova koji su bili urezani na nj foto-litografskim postupkom. Najmanji krug na čipu bio je sto puta uži od ljudske vlasi. Nova dostignuća u rentgenskoj litografiji, pri čemu su se rabili divovski akceleratori čestica po imenu sinkro-troni, na kraju su omogućili da se na jedan čip otisne jedna milijarda krugova, s detaljima tisuću puta užima od ljudske vlasi. Smanjivati veličinu bilo je osnovni put da se dođe do brzine računala, pri čemu su se poboljšavale i funkcionalnost i djelotvornost.

Mikrosfere koje su razvijene u New Waveu bile su četiri tisuće puta manje od mikročipa. Na svakoj je bilo otisnuto dvjesta pedeset tisuća krugova.

To se postiglo primjenom korjenito nove vrste rent-genske litografije koja je omogućavala urezivanje krugova na čudesno malim površinama, a osim toga i bez potrebe da se te površine savršeno nepomično drže.

Preobrazba starih ljudi u nove ljude počinjala je ubrizgavanjem stotina tisuća tih mikrosfera, u otopini, u krvotok. Bile su biološki interaktivne, ali sam je materijal bio biološki inertan, tako da imu-nitetski sustav nije stupao u djelovanje. Postojale su različite vrste mikrosfera. Neke su bile srco-tropne, što je značilo da su se kretale

194

195

kroz žile do srca i ondje se nastanjivale, pričvršćujući se na stijenke krvnih žila koje su opsluživale srčani mišić. Neke su sfere bile jetro-tropne, plućo-tropne, bubregu-tropne, crijevo-tropne, mozgo-tropne,

i tako dalje. Zaustavljale bi se u skupinama na tim područjima, i bile su izrađene na taj način da bi se, pukim dodiranjem, njihovi krugovi spojili. Te skupine, raširene po čitavu tijelu, na kraju bi ostvarile oko pedeset milijardi iskoristivih krugova koji su imali potencijal za obradu podataka, znatno više nego u najvećim superračunalima osamdesetih godina. Na neki način, super-superračunalo ubrizgavanjem bi se ugradilo u ljudsko tijelo.

Moonlight Cove i okolno područje bili su neprekidno zapljuskivani mikrovalovima s tanjurastih odašiljača na vrhu glavna zdanja u New Waveu. Djelić tih mikrovalova opsluživao je policijski računalski sustav, a još jedan djelić služio je tome da opskrbljuje energijom mikrosfere u svakome od novih ljudi.

Manji broj sfera bio je od drukčijeg materijala i one su služile za preobličavanje i raspodjelu energije. Kad bi neki od novih ljudi primio svoju treću injekciju mikrosfera, energetske sfere odmah bi počele privlačiti one mikrovalove, mijenjajući ih u električnu struju i raspodjeljujući ih po čitavoj mreži. Količina energije potrebne za pokretanje čitavog sustava bila je izrazito malena.

Druge specijalizirane sfere u svakoj skupini bile su jedinice memorije. U nekima od njih nalazio se program koji je upravljao sustavom; taj bi se program pokrenuo istog trenutka kad bi mrežom prostrujala energija.

Shaddack se obrati Watkinsu:

— Još davno sam se uvjerio da je osnovni problem s ljudskom životinjom taj što posjeduje iznimno emocionalnu prirodu. Oslobodio sam vas od tog tereta. Time ne samo da sam vas načinio duševno zdravijima, nego i tjelesno zdravijima.

— Kako? Vrlo malo znam o tome kako dolazi do preobrazbe.

— Vi ste sada kibernetički organizam, djelomice čovjek a djelomice stroj, ali vi to i ne trebate shvatiti, Lomane. Vi se služite telefonom, ali nemate pojma o tome kako biste sami izgradili telefonski sustav od samoga početka. Ne znate ni kako funkcionira računalo, pa ipak se njime koristite. A ne trebate znati ni kako radi računalo u vama da biste se služili njime.

Watkinsove oči zamaglile su se od straha.

— Koristim li se ja njime... ili se ono koristi sa mnom?

— Naravno da se ono ne koristi vama.— Naravno...

Shaddack se zapita što se to ovdje noćas zbilo da je Watkins zapao u ovakvo stanje krajnje zabrinutosti. Bio je radoznaliji nego ikad da vidi što se dogodilo u spavaonici iza praga kod kojega su zastali. Ali bio je izrazito svjestan da se Watkins nalazi u opasno uzbuđenome stanju te da je nužno, koliko god ga to nerviralo, odvojiti nešto vremena da smiri njegove strahove.

— Lomane, mikrosfere koje se u skupinama nalaze u vama ne sačinjavaju um.

Sustav nije ni na koji način uistinu inteligentan. To je sluga, vaš sluga.

Oslobađa vas od otrovnih osjećaja.

Snažne emocije — mržnja, ljubav, zavist, ljubomora, čitav dugački popis ljudskih osjećaja — u pravilu su destabilizirali biološke funkcije tijela.

Medicinski istraživači dokazali su da različiti osjećaji potiču proizvodnju različitih moždanih kemikalija, a da te kemikalije nadalje navode različite tjelesne organe i tkiva da pojačaju ili pak smanje svoje djelovanje na takav način da se smanjuje djelotvornost. Shaddack je bio uvjeren da čovjek čijim tijelom vladaju osjećaji ne može biti potpuno

zdrav čovjek te da nikad ne može biti sasvim bistra uma.

Mikrosfersko računalo u svakome od novih ljudi nadziralo je svaki organ u tijelu. Kad bi otkrilo proizvodnju različitih aminokiselinskih spojeva i drugih kemijskih tvari koje se proizvode u znak odgovora na snažne emocije, koristilo se elektronskim podražajima da svlada mozak i druge organe, da spriječi protok tih tvari i na taj način odstrani fizičke posljedice osjećaja, ako već ne i same osjećaje. Istodobno, mikrosfersko računalo podražavalo bi izdašnu proizvodnju drugih tvari za koje se zna da sprečavaju te iste osjećaje, čime se ne liječi samo uzrok nego i posljedica.

— Oslobodio sam vas od svih osjećaja, osim od straha — reče Shaddack — koji je nužan za samoočuvanje. Sad kad se kemija u vašemu tijelu ne podvrgava mahnitim promjenama, jasnije ćete razmišljati.

— Koliko sam opazio, nisam najednom postao genij.

— No, možda još ne zapažate veću umnu sposobnost, ali s vremenom ćete je zapaziti.

— Kada?

— Kad vam tijelo bude potpuno očišćeno od taloga nastalog emocionalnim zagađenjem tijekom čitava života. U međuvremenu, vaše unutrašnje računalo — tu je lagano lupnuo Watkinsa u grudi — također je programirano da se posluži složenim električnim podražajima kako bi nagnalo vaše tijelo da stvori sasvim nove aminokiselinske spojeve koji čuvaju vaše krvne žile od onečišćenja i ugrušaka, ubijaju

196197

kancerozne stanice istoga trenutka kad se ove pojave, i izvode još na desetke drugih zadataka, uslijed čega ostajete mnogo zdraviji od običnih ljudi, čime vam se nesumnjivo u zavidnoj mjeri produžava i životni vijek. Shaddack je i očekivao da će iscjeljujući procesi biti ubrzani kod novih ljudi, ali iznenadila ga je gotovo čudesna brzina kojom su im se zatvarale rane. Još nije potpuno shvaćao kako se novo tkivo moglo stvarati tako brzo, i njegov je sadašnji rad na Mjesečevome jastrebu bio usmjeren na otkrivanje tumačenja te pojave. Liječenje se nije moglo provoditi bez određene cijene, jer metabolizam je bio fantastično ubrzan; uskladištene tjelesne masnoće silovito su sagorjevale kako bi se rana zatvorila za nekoliko sekundi ili pak minuta, uslijed čega bi izliječeni čovjek postao kilogramima lakši, obliven znojem i silno gladan.

Watkins se namršti i jednom drhtavom ruke obriše oznojeno lice.

— Možda i mogu shvatiti da se iscjeljenje toliko ubrzava, ali što nam daje sposobnost da se tako potpuno preobličimo, da se unazadimo u neki drugi oblik? Sigurno nam čak ni kante tih bioloških kemikalija ne bi mogle razgraditi tijela i ponovno ih izgraditi za samo minutu-dvije. Kako to može biti?

Shaddack se na trenutak zgleda sa svojim sugovornikom, a zatim skrene pogled, nakašlje se i reče:

— Slušajte, sve vam to mogu poslije objasniti. U ovome bih trenutku htio vidjeti Pevsera. Nadam se da ste ga bili stanju sputati ne nanijevši mu većih ozljeda.

Dok je Shaddack posegnuo prema vratima kako bi ih otvorio, Watkins ga zgrabi za zapešće, zadržavši mu ruku. Shaddack je bio osupnut. Nije dopuštao da ga itko dodiruje.

— Maknite ruku s mene.

— Kako se tijelo može tako naglo preobličiti?

— Rekao sam vam, o tome ćemo poslije raspraviti.

— Odmah. — Watkinsova odlučnost bila je toliko snažna da mu je duboko izbrazdala lice. — Odmah. Toliko sam preplašen da jedva mogu razmišljati. Ne mogu funkcionirati pri ovome stanju straha, Shaddack. Pogledajte me. Sav se tresem. Osjećam se kao da ću eksplodirati. Na milijun komadića. Vi ne znate što se noćas ovdje dogodilo, jer bi se inače i sami tako osjećali. Moram to saznati: Kako nam se tijela mogu tako naglo

preobličiti?

Shaddack je oklijevao.

— Radim na tome.

Watkins mu, iznenađen, pusti zapešće i reče:— Hoćete reći... hoćete reći da ne znate?

— To je neočekivana posljedica. Počinjem je razumijevati — (što je bila laž) — ali imam još mnogo posla na tome.

Prvo je morao shvatiti fenomenalne iscjeljujuće moći novih ljudi, koje su nesumnjivo označavale jedan aspekt istoga postupka koji im je omogućavao da se tako potpuno preobraze u neljudska obličja.

— Podvrgnuli ste nas tome a da niste znali što bi nam to moglo učiniti?

— Znao sam da će biti blagotvorno, veliki dar — nestrpljivo reče

Shaddack. — Nijedan znanstvenik nikad ne može predvidjeti sve popratne posljedice. Mora nastaviti s uvjerenjem da popratne posljedice, kakve god bile, neće nadjačati prednosti.

— Ali one nadjačavaju prednosti — reče Watkins, blizu gnjevu koliko novi čovjek već može biti. — Bože moj, kako ste nam to mogli učiniti?

— Učinio sam to za vas.

"Watkins se zagleda u njega, a zatim odgurne vrata spavaonice i reče:

— Pogledajte.

Shaddack uđe u sobu, u kojoj je sag bio mokar, a neki zidovi poprskani, od krvi. Osjetivši smrad, načinio je grimasu. Svi su mu biološki mirisi bili iznimno odbojni, možda zato što su ga podsjećali da su ljudska bića mnogo manje djelotvorna i čista nego strojevi. Nakon što je zastao kod prvoga lesa — koji je ležao licem nadolje pokraj vrata — i proučio ga, pogledao je drugo tijelo na drugome kraju sobe.

— Dvojica? Dvojica unazađenih, i vi ste ih ubili obojicu? Dvije šanse za proučavanje psihologije ovih degenerika, i vi ste upropastili obje

prilike?

Watkins se nije pokunjo zbog te kritike.

— Bila je to borba na život i smrt. Nije se moglo drukčije riješiti.

Djelovao je ljutito u takvoj mjeri da to nije išlo uz ličnost novoga čovjeka, iako je možda njegovo ledeno ponašanje više bilo prouzročeno strahom no gnjevom. Strah je bio prihvatljiv.

— Pevser je bio unazađen kad smo došli ovamo — produži Watkins. — Pretražili smo kuću, sukobili se s njime u ovoj sobi.

Dok je "Watkins podrobno prepričavao sukob, Shaddacka obuzme strepnja koju je pokušavao prikriti, i koju nije bio voljan čak ni priznati. Kad je progovorio, dopustio je da mu glas bude obilježen jedino srdžbom, a ne strahom:

— Vi mi govorite da su vaši ljudi, i Sholnick i Pennyworth, una-zađeni, da ste čak i vi unazađeni?

198199

— Sholnick je bio unazađen, da. Kako ja to vidim, Pennivrorth nije, barem ne zasad, jer se uspješno othrvao toj potrebi. Baš kao što sam joj se i sam othrvao. — Watkins hrabro zadrži pogled na Shaddacku, ne skrenuvši nijednom pogled ustranu, što je dodatno zabrinulo Shaddacka. — Govorim vam isto ono što sam vam istim riječima rekao prije nekoliko sati kod vas: Svatko od nas, dovraga, baš svatko od nas potencijalno je unazađen. To nije neka rijetka bolest među novim ljudima. Nalazi se u svima nama. Niste stvorili nove i bolje ljude, baš kao što ni Hitlerova politika genetskog križanja nije stvorila nadmoćnu rasu. Vi niste Bog; vi ste doktor Moreau.

— Ne dopuštam da ovako razgovarate sa mnom — reče Shaddack, pitajući se tko je taj Moreau. Ime mu je bilo izdaleka poznato, ali nije točno znao odakle. — Kad pričate sa mnom, savjetujem vam da se prisjetite tko sam. Watkins snizi glas, možda nanovo shvativši da bi Shaddack mogao zbrisati nove ljude s gotovo podjednakom lakoćom kao što može ugasiti svijeću. Ali i dalje je govorio odlučno, i s premalo poštovanja.

— Još uvijek niste reagirali na najgoru stvar u svemu ovome.

— A što bi to bilo?

— Niste li me čuli? Rekao sam da se Pevser zaglavio. Nije se mogao vratiti u prvobitno stanje.

— Sumnjam da je bio uhvaćen u klopku u izmijenjenome stanju. Novi ljudi imaju potpuni nadzor nad svojim tijelima, veći nadzor nego što sam ikad predviđao. Ako se nije mogao vratiti u ljudsko obličje, bilo je to zbog neke isključivo psihološke smetnje. Nije se zapravo želio vratiti.

Watkins se na trenutak zagleda u njega, a zatim odmahne glavom i reče:

— Pa niste valjda toliko tupi? To je jedno te isto. Kvrugu, nije bitno da li se nešto poremetilo s mikrosferskom mrežom u njemu ili je to isključivo psihološka smetnja. I ovako i onako, ishod je isti: bio je zaglavljen, uhvaćen u klopku, zaključan u tome degeneriranom obličju.

— Ne dopuštam da ovako razgovarate sa mnom — odlučno ponovi Shaddack, kao da će ponavljanje te naredbe djelovati na isti način kao kad se dresira pas.

Uz svu svoju fiziološku nadmoć i potencijal za misaonu nadmoć, novi ljudi su još uvijek u poražavajućoj mjeri bili ljudi, a u tom stupnju koliko su bili ljudi, bili su manje djelotvorni kao strojevi. Kod računala samo jednom treba programirati neku naredbu. Računalo bi je pohranilo i uvijek se ponašalo u skladu s njome. Shaddack se zapita hoćeli ikad biti u stanju usavršiti nove ljude do te mjere da budući naraštaji budu mogli funkcionirati glatko i pouzdano poput prosječnog IBM PC-a.

Watkins je bio moker od znoja, blijed, čudnovata zatravljena pogleda, i predstavljao je zastrašujuću spodobu. Kad je policajac načinio dva koraka da smanji udaljenost među njima, Shaddack se prestrašio i poželio ustuknuti, ali zadržao se na mjestu i nastavio se suočavati s Watkinsovim pogledom baš kao što bi se prkosno suočio s opasnim njemačkim ovčarom da ga ovaj stjera u kut.

— Pogledajte Sholnicka — reče Watkins, pokazujući mu truplo podno njihovih nogu. Vrškom cipele prevrnuo je mrtvacu.

Koliko god Sholnick bio prostrijeljen sačmom i obliven krvlju, mutacija na njemu jasno se vidjela. Njegove nevideće izbuljene oči vjerojatno su bile najstrašnija stvar na njemu: žute s crnim šarenicama, a to nisu bile okrugle šarenice ljudskoga oka, nego izdužene elipse kao u očima zmije. Vani je grmljavina zatutnjala kroz noć, i to jače nego što je Shaddack čuo kad je prije prelazio Pevserov travnjak pred kućom.

— Kako ste mi vi to objasnili — reče Watkins — ti unazađeni podvrgavaju se svojevolumnoj deevoluciji.

— Tako je.

— Rekli ste da se u našim genima odvija čitava povijest ljudske evolucije, da još uvijek u sebi imamo tragove onoga što je nekoć bila naša vrsta, te da unazađeni nekako izvuku taj genetski materijal i de-evoluiraju u bića negdje daleko na evolucijskoj ljestvici.

— I što želite reći?

— To objašnjenje imalo je nekog suludog smisla kad smo opkolili Coombsa u kazalištu i dobro ga pogledali još u rujnu. Bio je više majmun nego čovjek, nešto između.

— To nema nekog suludog smisla; to ima savršenog smisla.

— Ali, Isuse Bože, pogledajte Sholnicka. Pogledajte ga! Kad sam ga ustrijelio, bio je napola preobražen u nekakvo proketo biće koje je djelomice čovjek, a djelomično... kvragu, ne znam ni sam, djelomice gušter ili zmija. I vi mi kažete da smo se razvili od reptila, da nosimo gušterske gene otprije deset milijuna godina?

Shaddack gurne obje šake u džepove kaputa, da ne oda svoju strepnju nekim nervoznim pokretom ili pak drhtanjem.

— Prvi život na zemlji odvijao se u moru, zatim je nešto otpuzalo na kopno

— neka riba s rudimentarnim nogama — i ta se riba razvila u rane reptile, a negdje usput odvojili su se sisavci. Ako i ne sadržimo upravo fragmente genetskoga materijala tih vrlo ranih gmazova, a ja

200

201

vjerujem da ih sadržimo, onda barem imamo kolektivno prisjećanje tog stadija evolucije; zapisan je u nama na neki drugi način koji ne razumijemo dokraja.

— Vi me zafrkavate, Shaddack.

— A vi mene iritirate.

— Živo mi se fućka. Dođite ovamo, dođite sa mnom, malo bolje pogledajte Pevsera. Bio vam je prijatelj, i to odavno, zar ne? Dobro ga, nadugo, pogledajte, kako je izgledao kad je umro.

Pevser je bio izvaljen na leđima, gol, desne noge ispružene ispred sebe dok mu je lijeva bila nakrivo sagnuta ispod njega, jedna ruka počivala mu je uz bok, a druga preko grudiju, koje su mu bile smrskane uslijed dva hica iz sačmarice. I tijelo i lice — s neljudskom gubicom i zubima, no izdaleka prepoznatljivo kao lice Mikea Pevsera — pripadali su šokantno

zastrašujućoj nakazi, čovjeku-psu, vukodlaku, nečemu što je spadalo ili na kakav karneval ili pak u kakav stari film strave i užasa. Koža je bila gruba. Dlaka, koja je mjestimice prekrivala tijelo, bila je žičasta. Šake su djelovale moćno, pandže su bile oštre.

Budući da je bio više fasciniran nego zgađen ili pak prestrašen, Shaddack je podignuo kaput kako se ne bi okrznuo skutom po okrvavljenome lesu, te se nagnuo pokraj Pevserova tijela kako bi ga detaljnije promotrio.

Watkins je čučnuo s druge strane lesa.

Dok je novi nalet grmljavine protutnjao noćnim nebom, mrtvac je zurio u strop spavaonice očima koje su bile odviše ljudske za ostatak njegove izobličene pojave.

— I vi ćete mi reći da smo se negdje usput razvili od pasa, vukova? — zapita Watkins.

Shaddack mu ne odgovori.

Watkins se nije dao smesti:

— I vi ćete mi reći da imamo i pseće gene u sebi, za kojima možemo posegnuti kad se želimo preobraziti? Zar bih trebao povjerovati da je Bog uzeo rebro iz neke prehistorijske Lassie i stvorio čovjeka od njega, prije nego je uzeo čovjekovo rebro kako bi stvorio ženu?

Shaddack radoznalo dodirne jednu od šaka Mikea Pevsera, koja je bila nesumnjivo stvorena za ubijanje, baš kao i vojnička bajuneta. Na dodir je djelovala poput puti, tek je bila hladnija no u živa čovjeka.

— Ovo se ne može biološki objasniti — reče Watkins, bijesno se zagledavši u Shaddacka preko lesa. — Pevser nije mogao iscijediti ovo vučje obličje iz kolektivne svijesti pohranjene u genima. Dakle, kako se mogao ovako promijeniti? Tu nisu na djelu samo vaši bioči-povi. Ima tu još nešto, nešto čudnovatije. Shaddack kimne.

— Da. — Upravo mu je palo na um jedno objašnjenje, uzbudivši ga. — Nešto mnogo čudnovatije... ali možda razumijem što je to.

— Pa recite mi onda. I ja bih volio shvatiti. Nek sam proklet ako ne bih. Doista bih jako volio to shvatiti. Prije nego što zadesi i mene.

— Postoji jedna teorija da je obličje funkcija svijesti.

— Ha?

— Po njoj smo mi ono za što se smatramo. Tu ne mislim na popularnu psihologiju, da možete biti ono što želite, samo ako se budete dopadali sami sebi, ništa slično tome. Mislim fizički, možda imamo potencijal da postanemo ono za što se god smatramo, da prevladamo morfičku ravnotežu koju diktira naša genetska baština.

— Bla-bla-bla — nestrpljivo reče Watkins. Shaddack ustane. Ponovno je ugrao ruke u džepove.

— Da se izrazim ovako: po toj teoriji svijest je najveća sila u svemiru, koja može uobličiti fizički svijet po svojoj volji.

— Um jači od materije.

— Tako je.

— Kao kad neki cirkuski parapsiholog svine žlicu ili zaustavi sat — reče Watkins.

— Rekao bih da su ti ljudi obično prevaranti. Ali, da, možda se ta moć doista nalazi u nama. Mi je tek ne znamo iskoristiti jer smo milijunima godina dopuštali da fizički svijet dominira nama. Uslijed moći navike, uslijed ravnoteže, i birajući red a ne kaos, ostajemo na milost fizičkome svijetu. Ali ono o čemu mi ovdje govorimo — reče on, pokazavši prema Sholnicku i Pevseru — mnogo je složenije i uzbudljivije od svijanja žlice

snagom uma. Pevser je osjetio potrebu za unazađenjem, iz razloga koje ne mogu dokučiti, možda iz čistoga užitka...

— Iz užitka. — Watkinsov glas se snizi, utiša, gotovo pretvori u šapat, i ispunio ga je takav prodoran strah i duševna strepnja daje to produbilo Shaddackovu jezu. — Životinjska je moć uzbudljiva. Životinjske potrebe. Osjetite životinjsku glad, životinjsku požudu, žeđ za krvlju... i to vas privuče jer se čini tako... tako jednostavnim, tako prirodnim. To je sloboda.

— Sloboda?

— Sloboda od odgovornosti, od briga, od pritiska civilizirana svijeta, od potrebe za pretjeranim razmišljanjem. Iskušenje za unazađiva-njem strahovito je moćno jer osjećate da će život onda biti daleko

202203

lakši i uzbudljiviji — reče Watkins očito govoreći o onome stoje osjetio kad ga je privlačilo izmijenjeno stanje. — Kad postanete zvijer, život se sastoji samo od osjeta, samo od boli i ugone, bez potrebe za ikakvim intelektualiziranjem. Barem je djelomice stvar u tome.

Shaddack je šutio, uzemiren strašću s kojom je Watkins — koji se inače nije baš bogato izražavao — pričao o potrebi za unazađenjem.

Još je jedan prasak zatresao nebesa, najsilovitiji dosad. Prvi oštar pucanj g'roma odjeknuo je u prozorima spavaonice.

— U svakom slučaju — reče Shaddack, u borbi za misaonu premoć — važno je to da se Pevser, kad je osjetio tu potrebu da postane zvijer, lovac, nije unazadio po ljudskoj genetskoj skali. Očito je po njegovu mišljenju vuk najveći među lovcima, najpoželjniji oblik grabežljive zvijeri, pa je snagom volje postao nalik na vuka.

— Tek tako — dvojbeno reče Watkins.

— Da, tek tako. Um jači od materije. Preobražaj je uglavnom misaoni postupak. Ma da, jasno, dolazi do tjelesnih promjena. Ali možda se ovdje ne radi o potpunoj promjeni materije... tek bioloških struktura. Osnovni nukleotidi ostaju isti, ali redosljed u kojemu se očituju korjenito se mijenja. Strukturni geni preobražavaju se u operativne gene snagom volje...

Shaddackov glas zamre dok mu se uzbuđenje pojačalo do te mjere da je nadvladalo strah i ostavilo ga bez daha. Projektom Mjesečev jastreb učinio je mnogo više nego što se nadao. Zapanjujuće je postignuće bilo izvor njegove iznenadne radosti, a ujedno i sve jačega straha: radosti, jer podario je čovjeku sposobnost da upravlja svojim tjelesnim oblikom a, na kraju, možda i svom materijom, jednostavnom upotrebom volje; strah, jer nije bio siguran da se novi ljudi mogu naučiti kako da upravljaju i pravilno iskorištavaju novu moć... niti pak da će ih on i dalje moći kontrolirati.

— Dar što sam vam ga dao, fiziologija s računalskom podrškom i oslobođenje od osjećaja, oslobađa moć uma nad materijom. Dopušta svijesti da diktira oblikom.

Watkins odmahne glavom, očito sablažnjen onime stoje Shaddack tvrdio.

— Možda je Pevser voljno postao ono što je već postao. Možda je i

Sholnick to želio. Ali neka sam proklet ako sam ja to htio. Kad me obuzela želja za promjenom, borio sam se protiv nje poput bivšega narkomana koji se u znoju lica svog bori protiv žudnje za heroinom. Nisam to htio. Obuzelo me... baš kao što sila punog mjeseca obuzima vukodlaka.— Ne — reče Shaddack. — Podsvjesno ste se doista željeli promijeniti, Lomane, i nema sumnje da ste to djelomice željeli čak i na svjesnoj razini. Zacijelo ste to željeli u nekoj mjeri budući da ste onako žustro govorili o tome koliko je unazađenje privlačno. Oduprli ste se korištenju svoje moći uma nad tijelom samo zato što na neki sporedan način doživljavate preobražaj više zastrašujućim nego privlačnim. Ako izgubite dio svog straha pred njim... ili ako vam izmijenjeno stanje postane samo malo privlačnije... dakle, onda će doći do promjene u vašoj psihološkoj ravnoteži, i stvorit ćete se iznova. Ali to neće učiniti neka vanjska sila. Bit će to vaš um.

- Zašto se onda Pevser nije mogao vratiti?
- Kao što sam već rekao, kao što ste i vi pretpostavili, nije to želio.
- Bio je uhvaćen u klopku.
- Samo uslijed vlastite žudnje.

Watkins spusti pogled na groteskni leš unazađenoga.

- Sto ste nam to učinili, Shaddack?
- Zar niste shvatili što sam rekao?
- Što ste nam učinili?
- To je veliki dar!
- Da nemamo nikakvih osjećaja, osim straha?
- Upravo vam to oslobađa um i daje vam moć da upravljate svojim obličjem
- uzbuđeno reče Shaddack. — No, ne razumijem zašto svi unazađeni odabiru stanje primitivnije od ljudskoga. Zacijelo u sebi imate moć da se podvrgnete i evoluciji, radije nego deevoluciji, da se podignete iz puke čovječnosti u nešto više, čistije, uzvišenije. Možda čak imate i moć da postanete biće sastavljeno od čiste svijesti, razbor bez ikakva tjelesna obličja. Zašto su se svi ti novi ljudi umjesto •toga odlučili za unazađivanje?

Watkins podigne glavu, a u očima mu se nalazio napola mrtvi izgled, kao da su upile smrt iz samoga pogleda na leš.

- Kakve li koristi od božanske moći ako ujedno ne možete iskusiti jednostavna ljudska zadovoljstva?
- Ali možete učiniti i iskusiti što god želite — ogorčeno će Shaddack.
- Ne i ljubav.
- Molim?
- Ne možemo iskusiti ljubav, ni mržnju, ni radost, niti pak bilo koji osjećaj, osim straha.
- Ali oni vam nisu ni potrebni. To što ih više nemate oslobađa vas.

204205

- Vi niste blesavi — reče "VWatkins — pa valjda ne shvaćate zato što ste psihološki... izopačeni, iskrivljeni.

- Da niste razgovarali sa mnom kao da...

- Pokušavam vam objasniti zašto su svi oni odabrali obličje primitivnije od ljudskoga. To je zato što za misaono biće visokog razbora ne može

postojati uroda odvojena od osjećaja. Uskratite li ljudima osjećaje, uskratili ste im i užitak, pa oni traže izmijenjeno stanje u kojemu složeni osjećaji i uroda nisu povezani — život bezumne zvijeri.

— Štogod. Vi ste...

Watkins ga ponovno naglo prekine.

— Slušajte me, za ime Božje! Ako se dobro sjećam, čak je i Moreau slušao svoja bića.

Lice mu više nije bilo blijedo nego zajapureno. Oči mu više nisu bile polumrtve; u njih se vratio neki divlji izgled. Nalazio se samo korak-dva od Shaddacka i djelovao je kao' da se nadvinuo nad njega, iako je bio niži rastom. Izgledao je preplašeno, silno prestrašeno... i opasno.

— Razmislite o seksu, temeljnome ljudskom užitku — reče. — Da bi seks zadovoljavao upitnoj mjeri, mora biti popraćen ljubavlju ili barem simpatijom. Psihološki osakaćenom čovjeku, seks još uvijek može pružati zadovoljstvo ako je povezan s mržnjom, ponosom ili pak dominacijom; čak i negativne emocije mogu učiniti taj čin ugodnim izopaćenome čovjeku. Ali obavi li se to bez ikakvih osjećaja, to je besmisleno, glupo, kao nagon parenja u životinja, puko ritmično funkcioniranje stroja.

Bljesak munje propara noć i nakratko zaplamsa na prozorima spavaonice, nakon čega je uslijedio prasak groma koji kao da je pro-tresao kuću. Taj je nebeski bljesak, na trenutak, bio blistaviji od prigušena svjetlucanja jedne-jedine svjetiljke u spavaonici.

Pri toj čudnovatoj svjetlosti, Shaddacku se učini da vidi kako se nešto zbiva na licu Lomana "VWatkinsa... nekakva promjena u odnosu crta lica.

Ali kad je munja ugasla, Watkins je bio sasvim nalik sebi, pa je to jamačno bio plod Shaddackove mašte.

Watkins je nastavio govoriti sa silnom gorljivošću, sa strašću gologa straha:

— Nije riječ samo o seksu. Isto vrijedi i za sve druge tjelesne užitke.

Jelo, naprimjer. Ma da, i dalje osjećam okus čokolade kad je jedem. Ali okus daje mi samo sićušni djelić zadovoljstva u odnosu prema vremenu prije nego sam preobražen. Niste li to zapazili?

Shaddack mu nije odgovorio, i nadao se da ništa u njegovu držanju neće razotkriti činjenicu da se osobno nije podvrgnuo preobrazbi. Dakako, čekao je da se taj postupak usavrši kroz nove generacije novih ljudi. Ali držao je da Watkins ne bi ispravno reagirao na otkriće da se njihov tvorac nije odlučio podvrći blagoslovu što ga je darovao njima.

— A znate li zašto je manje zadovoljstva? — zapita Watkins. — Prije preobrazbe, kad smo jeli čokoladu, okus je za nas imao tisuće asocijacija. Kad smo je jeli, podsvjesno smo se prisjećali kako je često taj okus bio povezan s praznicima i svim mogućim slavljima, i zbog svega toga taj nas je okus navodio da se osjećamo dobro. Ali sada, kad jedem čokoladu, to je tek okus, dobar okus, ali više se ne osjećam dobro zbog njega. Znam da bih se trebao; sjećam se da je nekoć u to spadao i »dobar osjećaj«, ali sada više ne. Okus čokolade više ne izaziva emocionalne odjeke. To je prazan osjet, njegovo mije bogatstvo ukradeno. Ukradeno mi je bogatstvo svega, osim straha, i sve je sad sivo — čudnovato, sivo, bezlično — kao da sam polumrtav.

Lijeva strana Watkinsova lice se nadula. Jagodica mu se povećala. Uho mu je počelo mijenjati oblik, šiljiti se.

Shaddack osupnuto ustukne od njega.

Watkins je pošao za njim, podižući glas, progovorivši malo nejasno, ali s

nesmanjenom silinom, ne dokraja gnjevno nego sa strahom i uz uznemirujući dodir divljaštva:

— Zašto bi, dovraga, itko od nas htio evoluirati u neki viši oblik s još manje zadovoljstava tijela i srca? Intelektualna zadovoljstva nisu dovoljna, Shaddack. Život je više od toga. Život koji je isključivo intelektualan nije podnošljiv.

Kako se Watkinsovo čelo postupno počelo naginjati unatrag, polako se topeći poput snježnog zida na suncu, kosti su počele upadljivije rasti oko njegovih očiju.

Shaddack ustukne prema toaletnome ormariću.

— Isuse Bože! — reče Watkins, koji je i dalje išao prema njemu. — Zar još ne shvaćate? čak i čovjek koji je prikovan za bolničku postelju, paraliziran od vrata naniže, ima više od života nego što su puki intelektualni interesi; nitko mu nije ukrao osjećaje; nitko ga nije sveo na strah i čisti intelekt. Mi trebamo užitke, Shaddack, užitke, užitke. Život bez njih je strava. Užici čine život vrijednim življenja.

— Prestanite.

— Vi ste nam onemogućili da iskusimo ugodno prepuštanje osjećajima, pa ne možemo u punoj mjeri iskusiti i užitak puti, jer mi smo bića višeg reda i trebamo osjećajnost da uistinu uživamo u tjelesnim užicima. Kod ljudi mora biti oboje ili nijedno od toga.

206

207

Watkinsove šake, stisnute u pesti uz njegove bokove, postajale su krupne, s nadutim zglobovima na prstima i šiljastim noktima, smeđim poput duhana.

— Vi se preobražujete — reče Shaddack.

Watkins ga je ignorirao, progovorio je debljim glasom kako mu se oblik usta polako počeo mijenjati.

— I tako se mi natrag okrećemo u divljačko izmijenjeno stanje — reče.

— "Povlačimo se iz svog razbora. U ogrtaču zvijeri, naš je jedini užitak užitak puti, puti, puti... ali barem više nismo svjesni onoga što smo izgubili, pa užitak ostaje intenzivan, tako intenzivan, dubok i sladak, sladak, tako sladak. Vi ste nam načinili... načinili ste nam život nepodnošljivim, sivim i mrtvim, mrtvim, sasvim mrtvim, mrtvim... pa moramo deevoluirati tijelom i duhom... kako bismo pronašli smisleni oblik postojanja. Mi... mi moramo pobjeći... od užasnih ograničenja ovoga suženog života... istoga ovog suženog života koji ste nam podarili. Ljudi nisu strojevi. Ljudi... ljudi... ljudi nisu strojevi!

— Vi se unazađujete. Za ime Božje, Lomane!

Watkins zastane, djelujući izbezumljeno. Zatim protrese glavom, kao da želi odbaciti svoju zbunjenost kao da se radi o kakvoj kopreni. Podignuo je šake, pogledao ih, i užasnuto uskliknuo. Pogledao je pokraj Shaddacka, prema zrcalu toaletnog ormarića, i njegov je krik postao glasniji, prodorniji.

Shaddack je odjednom postao silno svjestan zadaha krvi, na koji se pomalo priviknuo. Na Watkinsa je taj zadah jamačno još jače djelovao, iako mu se

nije gadio, ne, baš mu se nimalo nije gadio, nego ga je uzbuđivao. Bljesnula je munja i grom je ponovno zatresao noć, i kiša je odjednom stala padati kao iz kabla, udarajući po prozorima i bubnjajući po krovu. Watkins skrene pogled sa zrcala prema Shaddacku, podigne ruku kao da će ga udariti, a zatim se okrene i istetura iz sobe, u hodnik, dalje od zrelog smrada krvi. Našavši se vani, pao je na koljena, a zatim se prevrnuo na bok. Skvrčio se u kuglu, silovito se tresući, gušio se i jecao, režao i neprestance naricao:

— Ne, ne, ne, ne. tresao se od gladi. Djelomični preobražaj i energija koju je potrošio da ne ode do kraja sasvim su ga iscrpili. Osjetio je olakšanje, no osjetio se i nezadovoljeno, kao da mu je nadomak ruke bila neka velika nagrada no netko mu ju je zgrabio pred nosom.

Okruživao ga je šuplji, pomalo šaputav šum. Isprva je pomislio da taj zvuk dopire iz njegove nutrine, iz njegove glave, da je to možda tek tiho pucketanje i šištanje moždanih stanica koje se žare i umiru od napora da zatomi potrebu za unazađenjem. Zatim je shvatio da je to kiša koja bubnja po krovu prizemnice.

Kad je otvorio oči, vid mu je bio zamagljen. Pred očima mu se razbistrilo i stao je zuriti u Shaddacka, koji je stajao s druge strane hodnika, odmah iza otvorenih vrata spavaonice. Mršav, izdužena lica, toliko blijed da bi mogao proći kao albino, s onim žućkastim očima, u tamnome kaputu, čovjek je izgledao poput priviđenja, možda same Smrti.

Da je to doista bila Smrt, vrlo je vjerojatno da bi Loman ustao i srdačno je zagrlio.

Umjesto toga, dok je čekao da mu se povрати snaga, rekao je:

— Dosta preobrazbi. Morate zaustaviti preobrazbe. Shaddack ne reče ništa.

— Vi nećete prestati s time, zar ne? Shaddack je tek zurio u njega.

— Ludi ste — reče Loman. — Ludi kao crna noć, pa ipak, nemam izbora nego da postupim onako kako vi želite... ili se ubijem.

— Nikad više nemojte razgovarati sa mnom na taj način. Nikad. Prisjetite se tko sam.

— Prisjećam se ja tko ste — reče Loman. Napokon se s naporom uspravio na noge, ošamućen, slab. — Učinili ste mi to bez mog dopuštenja. A ako dođe vrijeme kad više ne budem mogao odolijevati potrebi za unazađenjem, kad utonem u divljaštvo, kad se više ne budem usrao od straha pred vama, nekako ću se držati pameti u toj mjeri da se prisjetim i gdje ste vi, i doći ću po vas.

— Vi mi prijetite? — reče Shaddack, očigledno obuzet nevjericom.

— Ne — reče Loman. — Prijetnja nije odgovarajuća riječ.

— I nadam se da nije. Jer ako mi se nešto dogodi, Sunce je programirano tako da odašalje naredbu koju će primiti skupine mikrosfera u vama i...

— ...sve nas trenutno pobiti — dovrši Loman. — Da, znam. To ste mi već rekli. Odete li, svi idemo s vama, baš kao i oni ljudi tamo u Jonestownu prije više godina, što su popili otrovani sirup i odapeli zajedno s časnim Jimom. Vi ste naš časni Jim Jones, Jim Jones visoke

57.

Kad se vratio s ruba i osjetio da ponovno vlada samim sobom, Loman je sjeo i naslonio se na zid. Ponovno je bio obliven znojem i

tehnologije, Jim Jones sa silikonskim srcem i gusto načičkanim polu-vodičima među ušima. Ne, ne prijetim ja vama, časni Jime, jer »prijetnja« je previše dramatična riječ za to. Čovjek koji prijeti mora osjećati nešto silovito, mora biti užaren od bijesa. Ja sam novi čovjek. Jednostavno se bojim. To je sve što mogu. Bojati se. Dakle, to nije prijetnja. Ništa slično tomu. To je obećanje.

Shaddack načini korak kroz vrata spavaonice, u hodnik. S njime kao da je* došao i nalet hladna propuha. Možda je to bio tek plod Lomanove mašte, ali kad je Shaddack stupio u hodnik, kao da je u njemu zahladnjelo.

Jedan dugi trenutak zurili su jedan u drugoga.

— Vi ćete i dalje raditi ono što vam kažem — reče na kraju Shaddack.

— Nemam izbora — zaključio Loman. — Takvog ste me stvorili, bez mogućnosti izbora. Tu sam vam, na dlanu, gospodar, ali ne drži me tu ljubav... nego strah.

— Tim bolje — reče Shaddack.

Okrenuo je leđa Lomanu i otišao niz hodnik, u dnevnu sobu, pa izašao iz kuće, u noć, na kišu. DRUGI DIO

OSVIT DANA U HADU

Nisam to mogao spriječiti, a znao sam, znao da je loše i užasno. Obuzeo me strahovit osjećaj nemoći.

Andrej Saharov

Moć izluđuje čak i više nego kvari, te uklanja štit predviđanja a kumuje brzopletim postupcima.

Will i Ariel Durant

210

1.

Još prije zore, nakon što je odspavala manje od sat vremena, Tessu Lockland probudila je hladnoća u njezinoj desnoj ruci, a zatim i brzo, vruće lizanje nečijeg jezika. Ruka joj je bila prebačena preko ruba madraca, šaka joj je visjela odmah iznad sága, i netko ondje dolje iskušavao joj je okus.

Naglo se uspravila u sjedeći položaj u krevetu, oduzeta daha.

Baš je sanjala o krvoproliću i prenoćištu Laguni, o napola viđenim zvijerima koje su se hitro gegale, s prijetećim zubima i pandžama nalik na zakrivljene, dobro nabrušene noževe. Sad joj se učinilo da se ta mora ostvarila, da su ona bića prodrli u Harrvevu kuću, te da je ovaj ispitujući jezik tek uvod u nagli, divljački ugriz.

Ali bio je to tek Moose. Nejasno ga je vidjela u prigušenoj svjetlosti koja je dolazila kroz dovrtak, s noćne svjetiljke u hodniku na katu, i naposljetku je uspjela uzeti zraka. Pas je stavio šape na madrac, predobro dresiran da bi se čitav popeo na krevet. Tiho je cvilio i činilo se da želi samo malo pažnje.

Bila je sigurna da je zatvorila vrata prije odlaska na spavanje. Ali već

je vidjela dovoljno primjera Mooseove bistrine da bi pretpostavila kako je on u stanju otvoriti vrata, poželi li to. Zapravo, odjednom joj je sinulo da su unutrašnja vrata u Talbotovoj kući opremljena kvakama koje olakšavaju Mooseu taj posao: nisu bile u obliku kugle nego u obliku poluge koja otvara vrata kad je pritisne ruka ili pak šapa.

— Usamljen si? — zapitala je, nježno češkajući labradora iza uha. Pas ponovno zacvili i prepusti se njezinu milovanju.

Debele kapi kiše lupkale su po prozoru. Tako je silovito padalo da je mogla čuti kako kiša šiba kroz drveće izvan kuće. Vjetar se ustrajno pritiskao uz kuću.

— čuj, stari, koliko god si usamljen, ja sam još tisuću puta po-spanija, zato kidaj.

213

Kad ga je prestala milovati, shvatio je. Protiv volje spustio se na pod, otapkao do vrata, na trenutak se zgledao prema njoj, a zatim otišao u hodnik, pogledao na obje strane i skrenuo nalijevo.

Svjetlo iz hodnika bilo je prigušeno, ali smetalo ju je. Ustala je i zatvorila vrata, i kad se konačno kroz mrak vratila u krevet, znala je da neće moći odmah zaspati.

Kao prvo, imala je na sebi svu svoju odjeću — traperice, majicu i džemper — a izula je samo cipele, i nije joj bilo sasvim udobno. Ali nije se imala živaca svlačiti, jer od toga bi se osjetila toliko ranjivom da uopće ne bi više zaspala. Nakon onoga što se dogodilo u prenoćištu Laguni, Tessa je željela biti spremna za brzi pokret.

Zatim, nalazila se u jedinjoj gostinjskoj sobi — postojala je još jedna, ali nije bila namještena — a madrac i poplun imali su ustajali zadah nakon što godinama nisu bili korišteni. To je nekoć bila soba Harrveva oca, ali stariji je Talbot umrd prije sedamnaest godina, tri godine nakon što su Harrva dovezli kući iz rata. Tessa je ustrajala u tome da joj ne trebaju plahte, nego da će jednostavno spavati na poplunu, a bude li joj hladno, zavući će se ispod popluna i spavati na golome madracu. Pošto je potjerala Moosea van i zatvorila vrata, zagušljivi zadah kao da je poprimio novi miris plijesni, slabašan ali neugodan.

Iako je bila nasmrt umorna, bila je previše budna da bi s lakoćom isključila svoje misli. Bile su duboko uznemirujuće.

Nije razmišljala o pokolju u prenoćištu Laguni. Niti pak o jezovitim pričama o mrtvacima koje su ubacivali u krematorij poput obična smeća. Niti pak o onoj ženi, Parkinsovoj, koju su rastrgala na komadiće neka neznana bića. Niti pak o čudovištima koja su vrebala u noći. Sve te mračne slike nesumnjivo su pomogle da se odabere kanal u koji su joj odlepršale misli, ali one su uglavnom bile tek tmurna pozadina za osobnija razmišljanja o njezinome životu i smjeru u kojemu se kretao. Otkako se nedavno okrznula o smrt, bila je svjesnija svoje smrtnosti nego inače. Život je bio konačan. Uz poslove i žurbu svakodnevna života, ta se istina počesto zaboravljala.

Sada nije bila u stanju pobjeći od razmišljanja o tome, i zapitala se nije li previše nehajna prema životu, nije li protratila previše godina. U

poslu je pronalazila zadovoljstvo. Bila je sretna žena; Locklandovi su vraški teško uspijevali biti nesretni, jer su bili prirodno skloni dobrome raspoloženju. Ali, istini za volju, morala je priznati da ne dobiva ono što uistinu želi. Ostane li kao dosad, nikada to neće dobiti. Zapravo je željela obitelj, neko mjesto kojemu će pripadati. To je, dakako, dolazilo od njezina djetinjstva i pubertetskih dana u SanDiegu, gdje je obožavala svoju stariju sestru Janice, i sunčala se na ljubavi majke i oca. Sva ona silna sreća i sigurnost što ih je upoznala u svojoj mladosti omogućavala joj je da se suoči s jadom, očajem i užasom koje bi susretala prilikom rada na kojemu od njezinih ambicioznijih dokumentaraca. Prva dva desetljeća njezina života bila su toliko ispunjena radošću da su služila kao protuteža svemu što se poslije dogodilo. Dizalo je stiglo na kat, i sad je, uz mukli udarac i ponovno brujanje, stalo silaziti. Bila je fascinirana time što se Moose, toliko naviknut da se koristi dizalom u službi svoga gospodara, i sam koristio njime noću, iako bi brže stigao stubištem. I psima ponekad ovladava moć navike. I oni su imali pse kod kuće kad je bila dijete, prvo jednoga zlatnog retrievera po imenu Barnev, a zatim irskoga setera po imenu Micev Finn... Janice se udala i napustila dom prije šesnaest godina, kad je Tessi bilo osamnaest, i uslijedila je entrtjpija, ta slijepa sila koja sve rastapa, te se raspršio onaj prisani život u San Diegu. Tessin otac umro je tri godine poslije, i uskoro nakon njegova sprovoda Tessa se zaputila u svijet kako bi snimala filmove, i iako je održavala stalnu vezu s majkom i sestrom, ono zlatno doba je prošlo. Janice više nije bilo. A ni Marion neće živjeti vječito, čak ni ako se doista odrekne akrobatskih skokova padobranom. Ponajviše od svega Tessa je željela ponovno ostvariti onaj kućni život s vlastitim mužem i djecom. S dvadeset tri godine, udala se za čovjeka koji je želio djecu više nego što je želio nju, i kad su ustanovili da ona nikad neće moći imati djece, ostavio ju je. Usvojenje mu nije bilo dostatno. Želio je djecu koja će biološki biti njegova. Od vjenčanja do razvoda prošlo je četrnaest mjeseci. To ju je gadno povrijedilo. Sve odonda predavala se svome poslu sa strašću koju prethodno nije iskazivala. Bila je dovoljno dalekovidna da bi znala kako se kroz svoju umjetnost pokušava prikloniti čitavome svijetu, kao daje to jedna velika, proširena obitelj. Time što bi složene priče i pitanja okljaštrila na trideset, šezdeset ili pak devedeset minuta filma, pokušavala bi smanjiti svijet, svesti ga na osnovne sastojke, na veličinu jedne obitelji. Ali sad kad je ležala u gostinjskoj sobi Harrva Talbota, Tessa je znala da nikad neće biti potpuno zadovoljna ne promijeni li drastično svoj život, ih bolje rečeno, ne potraži li ono što je toliko željela. Nitko nije mogao biti duboka ličnost bez ljubavi prema čovječanstvu, ali ta poopćena ljubav lako je mogla postati prozirna i besmislena ako uz sebe nemate određenu obitelj; jer u vlastitoj obitelji dan za danom

vidite one određene stvari vezane za određene ljude, što napokon opravdavaju širu ljubav prema bližnjima, i muškarcima i ženama. U svojoj je umjetnosti zagovarala određenost, no upravo joj je to manjkalo u osjećajnome životu.

Dok je udisala prašinu i slabašan zadah plijesni, osjećala se kao da njezin osobni potencijal leži neiskorišten, baš poput ove sobe. Ah nakon što se već godinama ni s kime nije vidala, tražeći utočište od slomljena srca u napornome radu, kako da se sad žena od trideset četiri godine počne otvarati prema onome dijelu života što ga je onako temeljito zapečatila? U tom se trenutku osjetila jalovijom no ikad, sve od onog trenutka kad je prvi put saznala da nikad neće imati vlastite djece. Također, činilo joj se važnijim pronaći neki način kako da promijeni svoj život, negoli da dozna odakle su došle sablasti, i što one predstavljaju.

Ovlašan dodir sa smrću katkad izaziva čudnovate misli.

Nakon nekog vremena umor je nadjačao unutrašnje previranje i ponovno je utonula u san. Upravo dok ju je obuzimao, sinulo joj je da je Moose možda došao u njezinu sobu zato što je naslutio da nešto u kući nije kako valja. Možda ju je pokušavao upozoriti. Ali jamačno bi bio uzbuđeniji i zalajao bi u slučaju kakve opasnosti.

Zatim je zaspala. Dat će uhvatiti i okovati Watkinsa prije nego se ovaj preobrazi. Zatim će ga Shaddack sputati u laboratorij te proučavati njegovu psihologiju i fiziologiju kako bi pronašao objašnjenje za ovu kugu, una-zađivanje.

Nije prihvatio Watkinsovo tumačenje. Oni se nisu unazađivali zato da bi pobjegli od života novih ljudi. Da bi prihvatio tu priču, trebao bi priznati da je projekt Mjesečev jastreb katastrofa, da preobrazba nije dar čovječanstvu nego njegovo prokletstvo, te da sav njegov rad nije tek nedoraden, nego i uzrok silne nesreće. Takvo nešto nije mogao priznati. Kao stvoritelj i gospodar novih ljudi okusio je božansku moć. Nije bio voljan odreći je se.

Kišom isprane ulice pred zoru bile su napuštene, njima su se kretali jedino automobili — od kojih su neki bili policijska patrolna vozila, neki pak ne — u kojima su parovi ljudi patrolirali u nadi da će pronaći Bookera, Tessu Lockland, malu Fosterovu ili pak nekoga unazađenoga koji se prikrada ulicama. Iako nisu mogli vidjeti kroz metalizirana stakla kombija, itekako su znali čije je to vozilo.

Shaddack je prepoznao mnoge među njima, jer radili su u New Waveu i spadali su među onih stotinu ljudi koje je posudio policijskome odsjeku prije samo nekoliko sati. Njihova blijeda lica, iza kišom oplakivanih vjetrobrana, lebdjela su poput bestjelesnih kugli u mračnim unutrašnjostima automobila, toliko bezizražajna da su bili nalik na lutke u izlogu ili pak na robote.

Drugi su pješice patrolirali gradom, ali bili su oprezni i držali su se dubljih sjenki i sporednih uličica. Nije vidio nijednoga od njih.

Shaddack je prošao i pokraj dvije ekipe za preobražavanje, koje su tiho i brzo išle od kuće do kuće. Svaki put kad bi se jedna preobrazba dovršila, ekipa bi utipkala taj podatak sa svoga automobilskog terminala, tako da središnji sustav u New Waveu može pratiti njihov napredak.

Kad je zastao na križanju i posegnuo za vlastitim terminalom te pozvao na zaslone trenutni registar, vidio je da za smjenu preobrazbi od ponoći do šest ujutro preostaje još samo petero ljudi. Radili su nešto brže je planirano.

Obilna kiša slijevala se sa zapada, srebrena poput leda pred njegovim farovima. Drveće se treslo kao da se boji. A Shaddack se neprestance kretao, kružio kroz noć poput kakve čudnovatne ptice grabljivice koja najviše voli loviti po olujnome vjetru.

2.

Shaddack se iz Pevserova doma vratio u svoju supermodernu kuću na sjevernoj točki uvale, ali nije ondje dugo ostao. Načinio je tri sendviča od šunke, umotao ih i stavio ih u hladnjak s nekoliko limenki Coca Cole. Stavio je hladnjak u kombi, zajedno s nekoliko pokrivača i jednim jastukom. Iz ormarića s oružjem u svojoj radnoj sobi uzeo je Smith & Wesson Magnum.357, Remingtonovu poluautomatsku sačmaricu kalibra 12 mm, s pištoljskom drškom, te gomilu streljiva za oba oružja. Opremljen time zaputio se u oluju, u obilazak Moonlight Covea i okolnog područja, u namjeri da bude u pokretu nadzirući razvoj događaja računalom, sve dok se prva faza Mjesečeva jastreba ne završi u ponoć, za manje od devetnaest sati.

Watkinsonova ga je prijetnja rastrojila. Bude li stalno u pokretu, Watkins ga neće lako pronaći u ako se unazadi i krene za njime, kako je obećao. Do ponoći, kad se posljednje preobrazbe budu privodile kraju, Shaddack će već uspostaviti vlast. Zatim će se obračunati s policajcem.

216217

3.

Tucker je vodio, i oni su lovili i ubijali, grizli i derali, rezali pandžama i grizli, lovili, ubijali i jeli plijen, pili krv, krv, toplu i slatku, gustu i toplu, slatku i gustu, krv, koja je hranila vatru u njihovu mesu, hladili su fu vatru hranom. Krvlju.

Malo-pomalo Tucker je otkrio da, što duže ostaju u svome promijenjenome stanju, vatra sve manje prodorno gori, te da im je sve lakše ostati u neljudskome obličju. Nešto mu je govorilo da bi se trebao zabrinuti zbog toga što mu je sve lakše i lakše držati se oblika jedne zvijeri, ali nije se uspijevaos osobito brinuti, djelomice i zato što mu se um nije mogao zadržavati na složenim mislima dulje od nekoliko sekundi.

I tako su oni jurili poljima i brežuljcima pod mjesečinom, jurili i lutali, slobodni, tako slobodni pod mjesečinom, u magli, u magli i vjetru, a Tucker ih je vodio, zastajući samo da bi ubili i jeli, ili pak da bi se parili sa ženkom, koja je iskazivala vlastito zadovoljstvo s uzbuđujućom agresivnoću, divljom i uzbuđujućom. Zatim je došla kiša. Hladna. Prodorna. I grmljavina, i zasljepljujuća svjetlost na nebu. Tucker je djelomice znao što predstavljaju one dugačke, krivudave pruge svjetlosti što je parala nebo. Ali nije se mogao sasvim prisjetiti, i prestrašio bi se svaki put kad bi ga svjetlost uhvatila na otvorenome, pojurio bi u zaklon drveća i šćućurio se zajedno s onim drugim mužjakom i ženkom sve dok se nebo ponovno ne bi zamračilo.

Tucker je počeo tražiti neko utočište od oluje. Znao je da bi se trebali vratiti onamo odakle su i krenuli, na ono mjesto sa svijetlim i suhim prostorijama, ali nije se mogao sasvim prisjetiti gdje je to točno bilo. Osim toga, krenu li natrag, morali bi se odreći slobode i poprimiti

identitet s kojim su rođeni. To nije htio učiniti. Nisu htjeli ni onaj drugi mužjak i ženka. Željeli su juriti, lutati, ubijati, pariti se, i biti slobodni, slobodni. Krenu li natrag, neće moći biti slobodni, pa su krenuli prema naprijed, prešli cestu tvrde površine, odšuljali se više u brda, držeći se podalje od rijetkih kuća u tome području.

Stizala je zora; još nije bila vidljiva na istočnome obzorju, ali stizala je, i Tucker je znao da moraju pronaći utočište, zaklon, prije osvita dana, neko mjesto gdje se mogu skvrčiti jedni uz druge, dolje u tami, te podijeliti toplinu, mrak i toplinu, zgrčeni na sigurnome, prisjećajući se krvi i parenja, mraka i topline, krvi i parenja. Ondje neće biti uopasnosti, bit će na sigurnome od svijeta u kojemu su još uvijek predstavljali stranu vrstu; bit će na sigurnome i od potrebe da se vrate u ljudsko obličje. Kad ponovno padne noć, opet mogu lutati i ubijati, ubijati, gristi i ubijati, a možda će jednom nastupiti i dan kad ih na svijetu bude toliko da više neće biti u manjini, pa će moći izlaziti i za bijela dana, ali sad ne, još ne.

Došli su do makadamskoga puta, i Tucker se nejasno prisjećao gdje je, imao je osjećaj da će ga ova cesta brzo dovesti do nekoga mjesta, skloništa koje je bilo toliko potrebno njemu i njegovu čoporu. Krenuo je cestom dalje u brda, potičući svoje družbenike dubokim uvjeravajućim rezanjem. Za nekoliko minuta došli su do jedne zgrade, goleme stare ruševne kuće, čiji su prozori bili razbijeni a ulazna su vrata visjela otvorena na napola slomljenim šarkama. I druga siva zdanja nazirala su se kroz kuću: hambar u još goremu stanju od kuće, nekoliko gospodarskih zgrada koje su se većim dijelom urušile.

Na kuću su, između dva prozora na katu, čavlima bili prikucani veliki, rukom ispisani natpisi, jedan iznad drugoga; slova na svakome natpisu bila su drukčija, kao da je prošlo mnogo vremena otkako je postavljen prvi natpis, pa do vremena kad je postavljen drugi. Znao je njihovo značenje, ali nije ih mogao pročitati, iako se napinjao kako bi se prisjetio izgubljena jezika kojim se služi vrsta kojoj je i sam nekoć pripadao.

Dva pripadnika njegova čopora stala su mu uz oba boka. I oni su zurili gore, u mračna slova na bijeloj podlozi. Nejasni simboli u kiši i mraku. Sablasne, zagonetne rune.

KOLONIJA ICARUS A ispod toga:

STARA KOLONIJA ICARUS RESTORAN PRIRODNE HRANE

Na klimavome hambaru bio je još jedan natpis — TRŽNICA SITNICAMA — ali to nije značilo Tuckeru ništa više negoli natpisi na kući, i nakon nekog vremena zaključio je da nije ni važno razumije li ih. Važno je bilo to da nigdje blizu nije bilo ljudi, nije bilo svježeg mirisa niti pak vibracija ljudskih bića, tako da se ovdje moglo pronaći utočište za kojim je tragao, zaklon, gnijezdo, toplo i mračno mjesto, toplo i mračno, sigurno i mračno.

219

218

4.

Sam si je, uz pomoć jednoga pokrivača i jastuka, namjestio ležaj na dugačkoj sofi u dnevnoj sobi, odmah uz predvorje u prizemlju. Htio je spavati u prizemlju tako da ga probudi zvuk mogućeg uljeza. Po planu što

ga je Sam vidio na terminalu patrolnog vozila, Harry Talbot neće biti preobražen sve do sljedeće večeri. Nije vjerovao da će oni ubrzati svoj plan samo zato što su znali da je u Moonlight Coveu agent FBI. Ali nije se htio izlagati nepotrebnoj opasnosti.

Sam je često patio od nesanice, ali ove ga noći ona nije mučila. Nakon što je izuo cipele i ispružio se na sofa, nekoliko je minuta osluškivao kišu, trudeći se da ne razmišlja ni o čemu. Uskoro je zaspao. San mu nije bio bez snova. Rijetko je spavao bez snova. Sanjao je Karen, svoju izgubljenu suprugu, i kao i uvijek u morama, ona je pljuvala krv i kopnjela, u posljednjoj fazi raka, pošto kemo-terapija nije dala rezultata. Znao je da je mora spasiti. Nije mogao. Osjećao se sićušno, nemoćno i užasno preplašeno. Ali ta ga mora nije probudila.

Nakon nekog vremena san se premjestio iz bolnice u neku mračnu i ruševnu zgradu. Pomalo je nalikovala na hotel što ga je projektirao Salvador Dali: hodnici su se proizvoljno granali; neki su bili vrlo kratki, neki pak tako dugački da im se nije vidio kraj; zidovi i podovi međusobno su bili postavljeni pod nestvarnim kutevima, a vrata prostorija bila su različitih veličina, neka tako malena da bi samo miš mogao proći kroz njih, druga dovoljno velika za čovjeka, treća pak takve veličine da bi odgovarala divu od deset metara.

Određene su ga prostorije privlačile. Kad bi ušao u njih, u svakoj bi zatekao neku osobu iz svoga prošlog ili sadašnjeg života.

Scotta je sreo u više prostorija i upuštao se s njime u besplodne, nepovezane razgovore, a svaki je završavao Scottovom bezrazložnom agresivnošću. Mora je bila to strasnija što se Scottova dob mijenjala: ponekad bi bio mrzovoljni šesnaestogodišnjak, ponekad bi mu bilo deset godina, ili samo četiri-pet. Ali u svakome je utjelovljenju bio otuđen, hladan, naprasit, uskipjeo od gnjeva. »To nije točno, to nije istina, nisi bio ovakav kad si bio mlađi«, rekao je Sam svome sedmogodišnjem Scottu, a dječak je to popratio prostačkom opaskom. U svakoj sobi i bez obzira na svoju dob, Scott je bio okružen golemim posterima crnometalnih rokera odjevenih u kožu i lance, sa sotonističkim simbolima na čelima i dlanovima. Svjetlo je bilo treptavoi čudnovato. U jednome mračnom kutu, Sam ugleda kako nešto vreba, neko biće kojega je Scott bio svjestan, nešto čega se dječak nije bojao, ali zbog čega je Sam gotovo umro od straha. Ali ni ta ga mora nije probudila.

U drugim sobama toga nestvarnog hotela zatekao je ljude na samrti, uvijek iste — Arnia Tafta i Carla Sorbina. Bila su to dvojica agenata s kojima je radio i koji su ustrijeljeni pred njegovim očima.

Ulaz u jednu sobu bio je u obliku automobilskih vrata — točnije, blistavih vrata plavoga Buicka iz 1954. Unutra je zatekao golemu komoru sivih zidova u kojoj se nalazilo vozačko sjedalo, upravljačka ploča i volan, ništa drugo od čitava automobila, poput dijelova prehistorijskoga kostura koji leže na golemu prostranstvu gologa pijeska. Za volanom je sjedila žena u zelenoj haljini, glave okrenute na drugu stranu od njega. Dakako, znao je tko je ona i odmah je htio izaći iz prostorije, ali nije mogao. Zapravo, nešto ga je privuklo k njoj. Sjeo je pokraj nje i odjednom je imao sedam godina, kao i na dan onog sudara, iako je progovorio svojim odraslim glasom: »Zdravo, mama.« Okrenula se prema njemu, i tada se vidjelo da joj je desna strana lica zgnječena, oko joj je ispalo iz duplje, kost se probila kroz razderano meso. U obrazu su joj bili razotkriveni slomljeni zubi, pa gaje počastila s pola užasnog osmijeha.

Odjednom su se našli upravome automobilu, bačenome u prošlost. Ispred njih na autocesti nalazio se pijanac u bijelome kamiončiću i približavao im se krivudajući preko dvostruke žute crte, tako da je punom brzinom išao točno na njih. Sam je uskliknuo: »Mama!«, ali ona nije mogla izbjeći kamiončić, baš kao što to nije mogla ni prije trideset pet godina. Približavao im se kao da su bili magnet i izravno se sudario s njima. Učinilo mu se da je to jamačno središte eksplozije neke bombe: silna buka kroz koju je prodirao vrisak lomljave metala. A zatim, kad je zaplivaio naviše kroz taj mrak, zatekao se priklješten u olupini. Nalazio se licem u lice sa svojojm mrtvom majkom i zurio u njezinu praznu očnu duplju. Počeo je vrištati. Ni ta ga mora nije uspjela probuditi.

Sad je bio u bolnici, kao i nakon prometne nesreće, jer to je bio prvi od šest puta kad je umalo umro. No više nije bio dječak, nego odrastao čovjek, i ležao je na operacijskome stolu, a na njemu su obavljali hitnu operaciju jer je dobio metak u prsa tijekom iste pucnjave za koje je umro Carl Sorbino. Dok su kirurzi radili na njemu, podigao se iz svog tijela i gledao ih kako rade na njegovu truplu. Bio je začuđen, ali nije se bojao, a upravo se tako osjećao i onom prilikom kada to nije bio san.

220221

Nakon toga, našao se u nekakvome tunelu i jurio prema zaslje-pljujućoj svjetlosti, prema Drugoj Strani. Ovaj je put znao što će pronaći na drugome kraju jer već je bio ondje, u stvarnome životu, a ne u snu. Užasavao se toga, nije se ponovno htio suočiti s time, nije htio pogledati Iza. Ali kretao se sve brže i brže i brže kroz taj tunel, poput metka je jurio kroza nj, a užas mu je rastao zajedno s brzinom. To što će još jednom morati pogledati ono što se nalazi s Druge Strane bilo je gore od njegovih susreta sa Scottom u snu, gore od unakažena, jednookog lica njegova majke, beskrajno gore (brže, brže), nepodnošljivo, pa je počeo vrištati (brže) i vrištati (brže) i vrištati...

Ova ga je mora probudila.

Uspravio se na sofi i uštupnuo se da zaustavi krik prije nego što mu izađe iz grla.

Već sljedeći trenutak postao je svjestan da nije sam u neosvijetljenoj dnevnoj sobi. čuo je kako se nešto ispred njega pomaknulo i istovremeno se i sam pomaknuo, zgrabivši svoj revolver iz futrole, koju je skinuo i odložio pokraj sofe.

Bio je to Moose.

— Hej, dečko. Pas tiho zaštekće.

Sam ispruži ruku kako bi ga pomilovao po tamnoj glavi, ali labrador je već odlazio. Budući da je noć vani bila neznatno manje crna od unutrašnjosti kuće, prozori su bili vidljivi kao prašnjavo-sivi četverokuti. Moose priđe jednome prozoru sa strane kuće, stavi šape na prozorsku dasku i priljubi nos uz staklo.

— Trebaš li van? — zapita Sam, iako su ga pustili van prije nego su otišli na spavanje.

Pas ničime nije reagirao, samo je iznimno ukočeno ostao stajati uz prozor.

— Ima li nečega vani? — upitao je Sam, ali još prije nego je postavio

pitanje, znao je odgovor.

Brzo je prešao zamračenu sobu. Sudarao se s pokućstvom, ali ništa nije srušio, i pridružio se psu pokraj prozora.

Kišom šibana noć djelovala je najmračnije tijekom ovoga posljednjeg sata pred zoru, ali Samove oči navikle su se na mrak. Vidio je bok susjedne kuće, udaljen tek desetak metara. Strmo nagnuto zemljište između ta dva zdanja nije bilo zasađeno travom, nego različitim grmljem uz nekoliko borova, i sve se to njihalo i treslo na silovitu vjetru.

Brzo je spazio dvije sablasti koje su se kretale u suprotnome smjeru od vjetra, pa su se stoga nalazile u oštroj suprotnosti u odnosu na olujni ples raslinja. Bile su otprilike pet metara daleko od prozora ikretale se naniže prema Konkvistadoru. Iako Sam nije na njima mogao razlučiti nikakvih pojedinosti, razabrao je po njihovim zgrbljenim pokretima i geganju, no istodobno uz stanovitu gracioznost, da to nisu obični ljudi. Dok su zastali pokraj jednoga od velikih borova, jedan od njih pogleda prema Talbotovoj kući, i Sam ugleda njegove potpuno neljudske jantarne oči koje su pomalo zračile. Na trenutak je bio osupnut, sleđen, ne toliko od straha koliko od zapanjenosti. Zatim je shvatio da to biće po svoj prilici zuri točno kroz prozor, kao da ga vidi, i naglo je krenulo prema njemu.

Sam se baci ispod prozorske daske, pritisne se uz zid ispod prozora, te povuče Moosea dolje sa sobom. Pas je zacijelo na neki način naslućivao opasnost, jer nije zalajao niti pak zatulio, niti se na bilo koji način pokušao oduprijeti, nego je potrbuške legao na pod i dopustio da ga Sam drži ondje, miran i tih.

Djelić sekunde poslije, nad zvukovima vjetra i kiše, Sam je začuo potajni pokret s druge strane zida uz koji se šćućurio. Nekakav tihi gipki zvuk. Grebanje.

Stegnuo je desnicom revolver, spreman za slučaj da ono biće bude dovoljno odlučno da se zaleti kroz prozor.

U tišini je prošlo nekoliko sekundi. Pa još nekoliko.

Sam je držao ljevicu na Mooseovim leđima. Osjetio je kako pas drhti.

Tik-tik-tik.

Nakon dugih sekundi u tišini, naglo je kuckanje prepalo Sama, jer upravo je bio spreman zaključiti da je ono biće otišlo.

Tik-tik-tik-tik.

Lupkalo je po staklu, kao da iskušava koliko je okno čvrsto, ili pak doziva čovjeka kojega je vidjelo kako stoji ondje.

Tik-tik. Stanka. Tik-tik-tik.

5.

Tucker je poveo svoj čopor iz blata i kiše, na pognuti trijem ruševne kuće. Daske su škripale pod njihovom težinom. Jedan nepričvršćeni prozorski kapak lupao je na vjetru; drugi su još davno istrunuli i otpali. Trudio se reći im nešto o svojim namjerama, ali ustanovio je da mu je vrlo teško prisjetiti se ili pak izgovori željene riječi. Uz frktanje, rezanje i duboko životinjsko mumljanje, uspio je reći jedino:

— ...ovdje... sakriti... ovdje... sigurno...

Onaj drugi mužjak kao da je u potpunosti izgubio dar govora, jer nije bio u stanju proizvesti nijedne riječi. Ženka je uz znatan napor rekla: — ...sigurno... ovdje... dom...

Tucker je na trenutak proučavao svoja dva družbenika i shvatio da su se promijenili tijekom svojih noćnih pustolovina. Ranije je ženka posjedovala mačkasta svojstva — bila je gipka, krivudava, s mačjim ušima i zubima koji su završavali oštrim vršcima, koje je otkrivala kad bi psiknula zbog straha, gnjeva ili pak spolne žudnje. Iako je još uvijek posjedovala nešto mačje u sebi, postala je sličnija Tuckeru, vučja, s krupnom glavom koja je naprijed bila izdužena u gubicu, više pseću nego mačju. Imala je i vučje butine, te stopala koja su djelovala kao da su proizašla od parenja čovjeka s vukom; nisu to bile šape, ali ni šake, a na vršcima im bijahu pandže dulje i ubilačkije no u pravoga vuka. Drugi mužjak, prethodno jedinstvena izgleda, na kojemu je bilo združeno nekoliko kukcolikih svojstava s općim obličjem hijene, sad se jako prilagodio Tuckerovu izgledu.

Prešutnim dogovorom, Tucker je postao predvodnik čopora. Pošto je preuzeo tu ulogu, njegovi su sljedbenici očitno preuzeli njegov izgled kao uzor za vlastiti. Shvatio je da je to važan slijed događaja, možda čak i presudan. Nije znao zašto to u njemu proizvodi jezu, i više nije imao dovoljno bistrine uma da bi se koncentrirao na to sve dok ne shvati o čemu je riječ. Hitnije brige o skloništu iziskivale su njegovu pozornost. — ...ovdje... sigurno... ovdje...

Poveo ih je kroz razbijena, poluotvorena vrata u predvorje pljesnive kuće. Žbuka je bila mrvljiva i ispucala, a na nekim je mjestima sasvim otpala, te su se vidjele letve, poput rebara napola istrunula lesa. U praznoj dnevnoj sobi, dugačke vrpce tapeta ljuštile su se sa zida, kao da kuća presvlači kožu, tijekom postupka preobrazbe dramatičnoga poput onoga koji su prošli Tucker i njegov čopor.

Slijedio je mirise po kući, i to je bilo zanimljivo, ne uzbudljivo nego upravo zanimljivo. Njegovi su ga družbenici slijedili dok je ispitivao mrlje plijesni, muhare koje su rasle u vlažnome uglu blagovaonice, kolonije gljiva koje su blago svjetlucale u sobi s druge strane predvorja, nekoliko nakupina štakorskoga izmeta, mumificirane ostatke ptice koja je uletjela kroz jedan od prozora bez stakala i slomila krilo udarivši o zid, te još uvijek zrelo truplo preminula kojota koji se došuljao u kuhinju kako bi uginuo u njoj.

Tijekom te inspekcije Tucker je shvatio da kuća ne nudi idealno sklonište. Sobe su bile prevelike, s previše propuha, osobito sad kadsu im prozori bili razbijeni. Iako se uzdušjem nije provlačio nikakav ljetidski miris, naslutio je da ljudi još dolaze ovamo, ne često, ali dovoljno često da sklonište nije sigurno.

No u kuhinji je pronašao ulaz u podrum, i to ga je podzemno utočište uzbudilo. Poveo je ostale niz škripavo stubište, u dublju tmninu, gdje ih hladni propuh neće doseći, gdje su pod i zidovi bili suhi, i gdje je zrak imao čist, vapnenast miris koji je dopirao od betonskih zidova.

Zaključio je da došljaci rijetko zalaze u podrum. A baš i ako dođu... ušetat će u jazbinu iz koje nikako neće moći izaći.

Bilo je to savršeno utočište, bez prozora. Tucker se prošuljao čitavom prostorijom, dok su mu pandže kuckale i greble po podu. Onjušio je kuteve i pregledao zarđalu peć. Uvjerio se da će ovdje biti na sigurnome. Mogu se

sigurno skvrčiti, znajući da ih nitko neće pronaći, a ako ih baš i
pronađe, presjeći će mu jedini izlaz i brzo se riješiti uljeza.
Na takvu dubokom, mračnom, skrovitpm mjestu, mogu postati što god žele, i
nitko ih neće vidjeti.

Ova posljednja pomisao zatekla je Tuckera. Postati što god žele?
Nije bio siguran odakle je ta pomisao došla niti pak što je označavala.
Odjednom je naslutio daje unazađivanjem pokrenuo neki postupak koji više
nije bio nadomak svjesne kontrole, da ga sada trajno nadzire neki
primitivniji dio njegove svijesti. Obuzela ga je panika. Već se i prije
često prometnuo u izmijenjeno stanje i svaki put se mogao vratiti u
prvobitno stanje. Ali sada... Njegov je strah bio snažan tek na trenutak,
jer nije se mogao usmjeriti ni na koji problem, nije se prisjećao čak ni
što to znači »unazađiti se«, i pozornost mu je uskoro privukla ženka, koja
se željela pariti s njime.

Uskoro se njih troje pograbilo; šapama su udarali jedni druge, gurali se i
mlatili. Njihovi oštri, uzbuđeni krikovi uzdizali su se kroz napuštenu
kuću, poput glasova duhova na začaranome mjestu.

6.

Tik-tik-tik.

Sam je došao u iskušenje da ustane, pogleda kroz prozor i suoči
se s onim bićem licem u lice, jer htio je vidjeti kako izgledaju izbliza.
Ali budući da su stvorenja očito bila vrlo nasilna, suočenje bi
sigurno izazvalo napad i pucnjavu, što bi privuklo pozornost susjeda

t

225

224

a zatim i policije. Nije mogao riskirati svoje skrovište, jer u ovome
trenutku nije više imao kamo poći.

Stezao je revolver, držeći jednu ruku na Mooseu, te ostao ispod prozorske
daske, osluškujući. čuo je glasove, koji se nisu sporazumijevali
riječima, ili su pak bili toliko prigušeni da riječi nisu razgovjetno
prolazile kroz staklo iznad njegove glave. Drugo se biće pridružilo onome
prvome uz zid kuće. Njihovo je mrmljanje zvučalo poput kakve prigušene
prepirke. Usljedila je tišina.

Sam je čučao još neko vrijeme čekajući da se ponovno oglase ili da zvijer
jantarnih očiju još jednom zakucka — tik-tik — ali ništa se nije dogodilo.
Naposljetku, dok su mu mišići u bedrima i listovima počeli trnuti, skinuo
je šaku s Moosea i uzdignuo se prema prozoru. Napola je očekivao da će
ondje biti sablast, izobličeno lice priljubljeno uz staklo, no nije je
bilo.

Uz pratnju psa krenuo je od sobe do sobe u prizemlju gledajući kroz sve
prozore na sve četiri strane kuće. Ne bi bio iznenađen da je pronašao kako
ona bića pokušavaju nekuda provaliti.

Ali s iznimkom zvuka kiše koja je bubnjala po krovu i grgljala u olucima,
kuća je bila u tišini.

Zaključio je da su otišli te da je njihov interes za kuću bio slučajan.

Nisu tražili njega osobno, tražili su bilo kakav plijen. Vrlo je
vjerojatno da su ga zapazili na prozoru, i ne bi ga tek tako pustili ako

ih je vidio. Ali ako su se došli obračunati s njime, očito su zaključili da ne mogu razbiti staklo i riskirati bučni sukob, baš kao ni on, ovdje u srcu grada. Bili su potajna bića. Možda bi vrlo rijetko ispustili pokoji jezoviti krik koji bi odjeknuo čitavim Moonlight Coveom, ali samo kad bi ih obuzela kakva čudnovata strast. A zasad su svoje napade ograničavali isključivo na razmjerno izolirane ljude.

Vrativši se u dnevni boravak, vratio je revolver u futrolu i ispružio se na sofi.

Moose je neko vrijeme sjedio i promatrao ga, kao da ne može vjerovati da ovaj može mirno leći i ponovno zaspati nakon što je vidio ono što je vrebalo iz kiše.

— Neki moji snovi gori su od onoga što je noćas vani — obratio se psu. — Zato, kad bih se još nečeg preplašio, vjerojatno više nikad ne bih zaspao. Pas je zijevnuo, ustao i izašao u mračno predvorje i ušao u dizalo. Dok je Sam čekao da ga ponovno obuzme san, pokušao je uobličiti svoje snove u nešto privlačnije, time što se koncentrirao na onih nekoliko slika koje bi rado usnio: dobru meksičku hranu, ne previšeohlađeno tamno pivo Guinness i Goldie Hawn. U najboljem slučaju sanjat će da je u kakvome vrhunskom meksičkom restoranu s Goldie Hawn, koja će izgledati još blistavije nego inače, i oni će tamo jesti i piti Guinness, te se smijati. Umjesto toga, kad je konačno zaspao, usnio je svog oca, zloćudnog alkoholičara, čijih je šaka dopao sa sedam godina, kad mu je majka umrla u automobilskome sudaru.

7.

Chrissie, ugniježdjena među gomilama cerada s mirisom trave, u zadnjemu dijelu vrtlareva kamiona, probudila se kad su se automatska vrata garaže podignula uz škripu i zveket. Umalo je sjela uslijed iznenađenja i otkrila se. Ali prisjetila se gdje se nalazi te je uvukla glavu ispod vrha pet-šest cerada, koje je koristila kao pokrivače. Pokušavala se smanjiti u gomili cerada.

Začula je kako kiša pada po krovu. Pljuštalo je po šljunčanome prilaznom putu, tik iza otvorenih vrata, uz šištanje kao da se na kakvoj golemoj tavi prži tisuću komadića slanine. Chrissie je bila gladna. Od tog je zvuka još jače ogladnjela.

— Imaš li moju kutiju s ručkom, Šarah?

Chrissie nije dovoljno dobro poznavala g. Eulanea da bi mu prepoznala glas, ali pretpostavila je da je to on, jer Šarah Eulane, čiji je glas Chrissie prepoznala, odmah je odgovorila:

— Ed, najbolje da se vratiš kući čim me odvežeš do škole. Uzmi si slobodan dan. Ne bi smio raditi po ovakvome gadnom vremenu.

— Hja, po ovakvome pljusku ne mogu kositi travu — reče on. — Ali mogu obaviti neke druge poslove. Obući ću vinilno odijelo. U njemu ostanem suh kao barut. Mojsije je mogao proći kroz Crveno more u tom odijelu i ne bi mu trebalo čudo Božje pomoći.

Chrissie je udisala zrak filtriran kroz grubo platno umrljano travom, i počelo ju je mučiti škakljanje u nosu, koje joj se protezalo sve do sinusa. Bojala se da će kihnuti.

Mlada glupača kihнула i otkrila se nasmrt gladnim izvanzemaljcima; živa pojedena: »Bila je ukusan zalogaj«, kaže matica izvanzemaljskog legla, »Dajte nam još jedanaestogodišnjih plavokosih ženki.«

Šarah je otvorila suvozačeva vrata, ni metar od Chrissiena skrovišta.

— Nasmrt ćeš se prehladiti, Ed — rekla je.

— Misliš da sam ja neka fljolica? — zapita on raspoloženo dok je otvarao vozačeva vrata i ulazio u kamion.

226227

/

— Mislim da si uveli stari maslačak. On se nasmije.

— Sinoć to nisi mislila.

— Jesam. Ali ti si moj uveli stari maslačak, i ne bih željela da te vjetar jednostavno otpuhne.

Jedna vrata se zalupe, a zatim i druga.

Uvjereni da je ne mogu vidjeti, Chrissie povuče ceradno platno i proviri glavu. Stisnula je nos i stala disati kroz usta sve dok je sinusi nisu prestali škakljati.

Dok je Ed Eulane palio kamion, na trenutak pustio da motor radi, a zatim unatraske krenuo iz garaže, Chrissie ih je začula kako razgovaraju u kabini, njoj iza leđa. Nije razabrala sve što su govorili, ali činilo se da se još zadirkuju.

Hladna kiša zapljusnula joj je lice, i ona je odmah povukla glavu pod ceradno platno, ostavivši tek uski otvor kroz koji će do nje dopirati nešto svježeg zraka. Kihne li tijekom vožnje, to se neće čuti uslijed zvuka kiše i štopota kamionskog motora.

Razmislivši o razgovoru koji je čula u garaži, te čuvši kako se g. Eulane sada smije u kabini, Chrissie zaključila da može u njih imati povjerenja. Da su izvanzemaljci, ne bi izvodili glupe šale i gugutali jedno drugome. Možda i bi, da izvede predstavu za ovozemaljce, u pokušaju da ih uvjere da su to još uvijek Ed i Sarah Eulane, ali kada su nasamo, ne bi. Kad su izvanzemaljci zajedno, bez nepromjenjenih ljudi u blizini, vjerojatno razgovaraju o... no, o planetima koje su opljačkali, o vremenu na Marsu, o cijeni goriva za leteće tanjure i o receptima za pripremu ljudskih bića. Tko to može znati? Ali jamačno ne razgovaraju onako kako su razgovarali Eulaneovi.

S druge strane...

Možda su ovi izvanzemaljci preuzeli nadzor nad Edom i Sarah Eulane tek ove noći, i možda se još ne osjećaju lagodno u ljudskim ulogama. Možda nasamo vježbaju ljudski način govora tako da i u javnosti prođu kao ljudi. Kad bi se Chrissie pokazala, sto posto je sigurno da bi im iz grudiju skočili pipci i kliješta kao u jastoga, pa bi je pojeli živu, bez začina, ili je pak smrznuli i osušili, pa je pričvrstili za ukrasnu ploču i odveli je na njihov rodni planet gdje bi im visjela na zidu jazbine, ili bi joj isisali mozak iz lubanje i uključili ga u svoj svemirski brod, gdje bi ga iskoristili kao jeftini upravljač za brodski aparat za kuhanje kave. Kad izvanzemaljci napadnu, tek se u krajnjoj nuždi i nakon mnogo razmišljanja nekome može vjerovati. Odlučila se držati svog prvobitnog plana. Plastične vreće s gnojivom, tresetom i mamcima, teške dvadeset pet kilograma, bile su nagomilane s obje strane njezina zaklona u ceradnome platnu, te je djelomice štatile od kiše, ali gornji slojevi cerade ipak su promoćili. Kad su krenuli, bila je razmjerno suha i bilo joj je sasvim

toplo, ali sad ju je svu oblila kišnica s mirisom trave, tako hladna da je prodirala do kostiju.

Stijenka kamionske kabine imala je prozorčić, tako da bi je Eulaneovi vidjeli da su se okrenuli i pogledali iza sebe. G. Eulane čak bi je mogao vidjeti u retrovizoru ne bude li se držala sasvim nisko. Ali morala se dočepati stražnjeg dijela kamiona i spremi se za iskakanje kad budu prolazili pokraj Naše Milosrdne Gospe.

Na rukama i koljenima kretala se između — i preko — opreme i vrtnoga alata. Kad je došla do stražnje stijenke, šćućurila se ondje, prignute glave, sva uzdrhtala i nesretna na kiši.

Prešli su Shasta Way, prvo križanje na rubu grada, i zaputili se kroz poslovni dio Avenije Ocean. Nalazili su se tek oko četiri stambena bloka daleko od crkve.

*

Chrissie je iznenadilo što ljudi nisu hodali pločnicima te što nijedan automobil nije vozio ulicama. Bilo je rano — pogledala je na sat, 7:03 — ali ne tako rano da bi svi još uvijek bili kod kuće u krevetu.

Pretpostavila je da i vrijeme utječe na napušteni izgled grada; nitko nije bio vani na toj kiši, osim ako je baš trebao biti.

Postojala je još jedna mogućnost: možda su izvanzemaljci preuzeli tako mnogo ljudi iz Moonlight Covea da više nisu osjećali potrebu za maskeradom svakodnevna života; budući da je njihova potpuna pobjeda udaljena još samo nekoliko sati, svi njihovi naponi usredotočit će se na pronalaženje posljednjih ljudi koji još nisu opsjednuti. No razmišljanje o tome previše ju je obeshrabrivalo.

Kad su bili još samo jedan stambeni blok od Naše Milosrdne Gospe, Chrissie se popela na zadnju ogradicu od bijelih dasaka. Prebacila je jednu nogu preko vrha, zatim i drugu nogu, i stisnula se s vanjske strane stijenke, držeći se objema rukama, stojeći na zadnjem odbojniku. Vidjela je odostraga glave Eulaneovih, kroz stražnji prozor kabine, i da se oni okrenu — ili ako g. Eulane pogleda u retrovizor — ugledali bi je.

čitavo je vrijeme očekivala da je zapazi neki pješak koji će viknuti, »Hej ti, što visiš na onome kamionu, jesi li luda?« Ali uopće nije bilo pješaka, i došli su do sljedećeg križanja bez ijedne smetnje.

Zaškripale su kočnice i g. Eulane je usporio ispred znaka obveznog zaustavljanja.

Dok se kamion zaustavljao, Chrissie je skočila s njegove stražnje strane.

228229

G. Eulane skrenuo je nalijevo na križanju. Išao je prema osnovnoj školi Thomas Jefferson u Palominu, nekoliko stambenih blokova južnije, gdje je radila gđa Eulane i gdje bi, za nekog običnog četvrtka ujutro, Chrissie uskoro išla u svoju učionicu šestog razreda.

Pretrčala je preko križanja, gacajući kroz prljavu tekuću vodu u slivniku, te potrčala stubištem do ulaznih vrata Naše Milosrdne Gospe. Zažarila se pobjedonosnim rumenilom, jer osjetila je da je unatoč svim preprekama došla do cilja.

S jednom rukom na ukrašenoj mjedenoj kvaki vrata od rezbarene hrastovine,

zastala je kako bi pogledala gore-dolje. Prozori na trgovinama, uredima i stanovima bili su bezizražajni poput zasljepljenih očiju. Manje se drveće naginjalo na silovitu vjetru, a veće se treslo, i to su uz obilnu kišu bili jedini pokreti. Vjetar je bio nejednolik, udarao je na mahove; katkad bi prestao neumorno gurati kišu prema istoku i skupio je u lijevke, vrtložeći je niz Aveniju Ocean, te kad bi Chrissie zaškiljala i zanemarila studen u zraku, gotovo da je mogla povjerovati kako stoji u napuštenome pustinjском gradu, te promatra pješćane zapuhe kako se vrtlože kroz njegove začarane ulice.

Na uglu pokraj crkve, policijski automobil stao je kod znaka obveznog zaustavljanja. U njemu su bila dva čovjeka. Nijedan nije gledao prema njoj.

Već je otprije sumnjala da se policiji ne smije vjerovati. Otvorila je vrata crkve te brzo kliznula unutra prije nego su pogledali u njezinu smjeru.

Istog trenutka kad je kročila u hrastom obloženu lađu crkve i duboko udahнула zrak mirisan od mirhe i narda, Chrissie se osjetila sigurnom. Prošla je između lučnih stupova do glavne lađe, umočila prste u svetu vodu kojom je bila ispunjena mramorna krstionica sdesna, prekrizila se, te krenula dalje središnjim prolazom do četvrte klupe odostraga. Prignula se u koljenima, ponovno se prekrizila i sjela.

Zabrinula se zbog toga što će namočiti klupu od ulaštene hrastovine, ali tu nije bilo pomoći. S nje je teklo.

Održavala se misa. Osim nje, bilo je samo dvoje vjernika, što se činilo skandalozno slabim odazivom. Dakako, koliko se ona prisjećala, iako su njezini roditelji uvijek išli na nedjeljnu misu, samo su je jednom u životu doveli na službu tijekom tjedna, još prije mnogo godina, i nije mogla biti sigurna da tjedne mise ikad privlače više vjernika. No držala je da je nazočnost izvanzemaljaca — ili pak demona, što god bili — u Moonlight Coveu odgovorna za tako slabu posjećenost. Svemirci su nesumnjivo bezbožnici, ili pak, što je još gore, štuku neko mračno božanstvo s imenom kao što je Yahgag ili Scogblatt. Začudila se kad je opazila da svećenik koji vodi misu, uz pomoć jednoga ministranta, nije otac Castelli. Bio je to mladi svećenik — zvali su ga kapelan — što ga je nadbiskupska dijeceza dodijelila ocu Casstelliu u kolovozu. Zvao se otac O'Brien. Krsno mu ime bijaše Tom, i slijedeći primjer svog mentora, ponekad je ustrajao u tome da ga pastva zove otac Tom. Bio je simpatičan — iako ne onoliko simpatičan, mudar i duhovit kao otac Castelli — ali ona ga nije mogla oslovljavati kao oca Toma, baš kao što ni starijeg svećenika nije mogla oslovljavati kao oca Jima. Kao da papu naziva Ivicom. Njezini su roditelji ponekad pričali kako se crkva silno promijenila, kako tijekom godina postaje sve neslužbenija, i o tim su promjenama pričali s odobravanjem. Chrissie je, u svome konzervativnom srcu, priželjkivala da se rodila i odgojila u vrijeme kad se misa služila na latinskome, elegantna i zagonetna, te kad u službu nije spadao sasvim šašavi ritual »pružanja mira« okolnim vjernicima. Jednom je slušala misu u katedrali u San Franciscu, kad su ondje bili na praznicima, i služba je bila posebna, na latinskome, obavljena po staroj liturgiji, i njoj se to strašno svidjelo. Proizvodnja sve bržih aviona, usavršavanje televizije iz crno-bijele u kolor, spašavanje života boljom medicinskom opremom, bacanje onih nespretnih starih ploča na smeće zbog CD-a — sve su te promjene bile poželjne i dobre. Ali postojale su neke stvari u životu koje se ne bi

smjele promijeniti, jer čovjek ih voli upravo zbog njihove nepromjenjivosti. Živite li u svijetu neprekidnih, brzih promjena svih stvari, čemu ćete se obratiti želite li stabilnost, na kojemu ćete mjestu naći mir i tišinu usred sve te buke i strke? Za Chrissie je ta istina bila toliko očita da nije mogla shvatiti zastoje i odrasli nisu svjesni. Odrasli su katkad doista tupi.

Prosjedila je tek nekoliko minuta mise, tek toliko da izmoli jednu molitvu i preporučiti se Blaženoj Djevici da se zauzme za nju, te da se uvjeri kako se otac Castelli ne nalazi negdje u lađi — pa možda sjedi u klupi poput obična vjernika, što je ponekad običavao — ili je pak u kojoj ispovjedaonici. Zatim je ustala, prignula se u koljenima, prekrížila se i vratila u predvorje, gdje su električne žarulje u obliku svijeće prigušeno treptale pod oknima jantarnoga stakla na dvije zidne svjetiljke. Uz škripu je otvorila ulazna vrata i provirila van, na ulicu šibanu kišom. Upravo u tom trenutku jedan policijski automobil naišao je Avenijom Ocean. Nije bio onaj isti koji je vidjela kad je ulazila u crkvu. Bio je noviji i u njemu je bio samo jedan policajac. Vozio je polako i pregledavao ulice, kao da nekoga traži.

230231

Dok je patrolni policijski automobil došao do ugla na kojemu je stajala Naša Milosrdna Gospa, prošao je još jedan automobil, došavši uzbrdo od strane mora. Ovaj nije bio patrolni nego plavi Chevrolet. U njemu su bila dvojica muškarca i polako su pregledavali sve oko sebe, virkajući lijevo-desno kroz kišu, kao i policajac. I iako muškarci u Chevroletu i policajac nisu mahnuli jedni drugima niti pak izmijenili bilo kakav znak, Chrissie je naslutila da su uključeni u istu potjeru. Policajci su se povezali s građanskom potjerom u potrazi za nečime, nekime. Za mnom, pomislila je.

Tragali su za njom jer je previše znala. Zato što je jučer ujutro, u hodniku na katu, vidjela izvanzemaljce u svojim roditeljima. Zato što je ona bila jedina prepreka njihovoj pobjedi nad ljudskim rodом. A možda i zato što će joj okus biti dobar, skuhaju li je s nekakvim marsovskim krumpirom.

Sve dosad, iako je saznala da izvanzemaljci opsjedaju neke ljude, nije vidjela nikakvih dokaza da doista jedu druge, pa ipak je bila uvjerenana da negdje, baš ovog trenutka, objeđuju dijelove tijela. To se nekako poklapalo.

Kad su patrolni automobil i plavi Chevrolet prošli, otvorila je teška vrata još nekoliko centimetara i provirila glavu van na kišu. Pogledala je lijevo i desno, pa još jednom, da se dokraja uvjeri kako nikoga nema na vidiku, ni u automobilu niti pak pješice. Uvjerenana, kročila je van i pojurila na istok, prema uglu crkve. Pošto je na križanju pogledala u oba smjera, skrenula je na uglu i požurila uz zid crkve prema župnome dvoru iza nje.

Katnica je bila sva od opeke, s izrezbarenim granitnim nadbojima i u bijelo obojenim trijemom s nazubljenom strehom; zdanje je djelovalo upravo toliko pristojno da bi činilo savršeni dom jednoga svećenika. Stare

platane uz prilaz štitele su je od kiše, ali već je bila mokra do kože. Kad je došla do trijema i prilazila ulaznim vratima, tenisice su joj proizvodile šljapkave zvukove.

Mlada Chrissie, pomislila je, iako nesumnjivo hrabra i pametna, ipak je bila odviše uljudna za vlastito dobro. Dok je stajala na svećenikovu trijemu i premišljala u sebi dolikuje li se ovaj ranojutarnji posjet, odjednom su je zgrabili slinavi, devetooki svemirci i pojeli je. Srećom, bila je previše mrtva da bi čula kako su se podrigivali i prdili nakon što su je pojeli, jer to bi jamačno uvelike povrijedilo njezina profinjena čula.

Pozvonila je. Dva puta.

Trenutak poslije, zasjenjen i čudnovato zdepasti lik pojavio se iza brušenih okana u obliku dijamanata na gornjoj polovici vrata. Gotovo se okrenula i pobjegla, ali samoj je sebi rekla da staklo izobličuje sliku, te da lik s druge strane zapravo nije groteskan.

Otac Castelli otvorio je vrata i začuđeno trepnuo ugledavši je. Bio je odjeven u crne hlače, crnu košulju, rimokatolički ovratnik i pohabanu sivu vestu, tako da prije toga nije čvrsto spavao, hvala Bogu. Bio je oniži čovjek, visok otprilike sto šezdeset dva, i okrugao ali ne i debeo, crne kose koja mu je na sljepoočnicama bila prošarana sje-dinama. čak i njegov ponosni kljunasti nos nije dostajao da poremeti učinak njegovih inače blagih crta lica, koje su mu davale otmjen i sućutan izgled.

Još je jedanput trepnuo — Chrissie ga je po prvi put vidjela bez naočala — i rekao:

— Chrissie? — Nasmiješio se, i znala je da je ispravno postupila stoje došla k njemu, jer osmijeh mu je bio topao, otvoren i pun ljubavi.

— Sto te, zaboga, dovodi ovamo u to doba dana, po ovakvu vremenu?

— Bacio je pogled pokraj nje, prešavši njime ostatak trijema, i kročio van. — Gdje su ti roditelji? *

— Oče — rekla je, ne iznenadivši se osobito što je čula kako joj je napukao glas — moram razgovarati s vama.

Osmijeh mu je nestao s lica.

— Zar nešto nije u redu?

— Da, oče. Nešto nikako nije u redu. Nešto strašno nije u redu.

— Uđi onda, uđi. Mokra si do kože! — Uveo ju je u predsoblje i zatvorio vrata. — Draga djevojčice, ma o čemu se radi?

— Svemirci, o-o-oče — rekla je, počevši zamuckivati od studeni.

— Dođi ovamo u kuhinju — reče on. — To je najtoplija prostorija u kući.

Upravo sam pripremao zajutak.

— Upropastit ću sag — reče ona pokazujući dugi orijentalni sag koji se protezao po čitavu hodniku, a s obje njegove strane ležale su hrastove daske.

— Ma, ne brini se o tome. Star je, ali dobro reagira kad loše postupaju s njime. Podsjeća na mene! Hoćeš li malo vrućeg kakaa? Baš sam spravljaao zajutak, između ostaloga i veliki lonac vrelog kakaa.

Zahvalno je pošla za njime slabo osvjetljenim hodnikom, koji je odisao limunovim uljem i sredstvom za dezinficiranje s mirisom bora, a nejasno se osjećao i tamjan.

Kuhinja je bila prava domaća. Pohabani, žuti linoleum na podu. Blijedožuti zidovi. Tamni drveni ormarići s bijelim porculanskim drškama. Sive i žute radne površine. Bile su tu i naprave — hladnjak, pećnica, mikrovalna pećnica, toster, električni otvarač za konzerve — kao u svakoj drugoj

kuhinji, što ju je iznenadilo, iako kad je promislila

232

233

O tome, nije znala zašto je očekivala da će se po ičemu razlikovati.

1 svećenicima su potrebni aparati. Nisu mogli jednostavno pozvati vatrenog anđela da im prepeče malo kruha ili pak da izvede neko čudo kako bi skuhalo lonac vrućeg kakaa.

To je mjesto divno mirisalo. Kuhao se kakao. Pekao se prepečenac. Na plinskome štednjaku, na laganoj vatri cvrčale su kobasice.

Otac Castelli ponudio ju je jednom od četiri tapecirane vinilske stolice, postavljene uz stol od kroma i plastike, te se užurbao po kuhinji, skrbeći se za nju kao da je ona pile a on majka-kvočka. Pojurio je na kat, vratio se s dva čista, mekana ručnika i rekao:

— Jednim ručnikom istrljaj si kosu i upij vlagu iz odjeće, a zatim obavij drugi oko sebe, poput pelerine. Pomoći će ti da se zagriješ.

— Dok je slijedila njegove upute, otišao je u kupaonicu u koju se ulazilo iz hodnika u prizemlju, te donio dva- aspirina. Stavio ih je na stol ispred nje te rekao: — Donijet ću ti soka od naranče da ih potjeraš. U soku od naranče ima mnogo vitamina C. Aspirini i vitamin C djeluju kao bomba; izbit će prehladu iz tebe prije nego se stigne useliti. — Kad se vratio sa sokom, na trenutak je zastao, pogleda spuštenu na nju, odmahujući glavom, i ona je zaključila da zacijelo izgleda jedno i sažaljivo. — Draga moja djevojčice, što se ipak dogodilo s tobom?

— Kao da nije ni čuo kad je spomenula svemirce kad je prešla prag.

— Ne, čekaj. Možeš mi ispričati uz zajutak. Hoćeš li doručkovati?

— Da, molim, oče. Umirem od gladi. Od jučer poslijepodne pojela sam samo dvije čokoladne pločice.

— Samo dvije čokoladne pločice? — Uzdahnuo je. — čokolada je jedan od Božjih blagoslova, ali ona je i alat kojim nas vrag dovodi u napast... napast prežderavanja. — Potapšao je svoj okrugli trbuh.

— Što se mene tiče, često uživam u tom određenom blagoslovu, ali nikad ne bih — (pretjerao je ističući riječi »nikad« i namignuo joj)

— nikad, baš nikad, ne bih podlegao vražjemu pozivu za prežderava-njem!

Ali, vidiš, ako si jela samo čokoladu, ispast će ti zubi. Zato... Imam dosta kobasica, dosta da ih podijelimo. Baš sam si htio ispeći i dva jaja.

Može?

— Da, molim.

— I prepečenac? -Da.

— Na stolu imamo i izvrsne rolade s cimetom. I vrući kakao, dakako.

Chrissie popije dva aspirina s narančinim sokom. Dok je oprezno razbijao jaja u vruću tavu, otac Castelli ponovno je pogleda.— Jesi li u redu?

— Jesam, oče.

— Jesi li sigurna?

— Jesam. Sada. Sad sam u redu.

— Lijepo je što imam društvo pri doručku — reče on. Chrissie ispije ostatak soka.

— Kad otac O'Brien dovrši misu — nastavi on — nikad ne želi jesti. Nervoza želuca. — Nasmijuljio se. — Svi oni na početku imaju problema sa želucem. Prvih nekoliko mjeseci nasmrt su prestrašeni gore na oltaru. Vidiš, voditi misu takva je sveta dužnost, i mladi se svećenici uvijek boje da će nešto uprskati i to na takav način da će to biti... ma, ne znam ni sam... da će to biti uvreda Bogu, valjda. Ali Bog se ne vrijeđa baš lako. Da se vrijeđa, još bi davno oprao ruke od ljudskoga roda! Svi mladi svećenici kad-tad to shvate, i onda im krene. Onda se vraćaju s mise i spremni su utrošiti čitav tjedni proračun za hranu na jedan zajuttrak. Znala je da on govori samo zato da bi je smirio. Opazio je koliko je uzrujana. Htio ju je umiriti tako da o tome porazgovaraju smireno i razumno. Njoj to nije smetalo. I trebalo joj je umirenje.

Pošto je razbio sva četiri jaja, viljuškom je preokrenuo kobasice, a zatim otvorio jednu ladicu i izvadio lopaticu, koju je položio na radnu površinu pokraj tave s jajima.

— Izgledaš jako preplašena, Chrissie — rekao je, dok je postavljao na stol tanjure, noževe i viljuške — kao da si upravo vidjela duha. Sad se možeš smiriti. Ako se jedan mladi svećenik može bojati da će za vrijeme mise pogriješiti, nakon tolikih godina školovanja i vježbe, onda se svatko može bojati bilo čega. Većinu naših strahova sami proizvodimo u našim glavama, a njih možemo protjerati isto tako lako kao što ih i pozivamo.

— Ovaj možda ne možemo — rekla je.

— Vidjet ćemo.

Prebacio je jaja i kobasice iz tava u tanjure.

Prvi put u posljednjih dvadeset četiri sata svijet se činio normalnim. Dok je otac Castelli stavljao hranu na stol i stao je nagovarati neka navali, Chrissie je uzdahnula od olakšanja i gladi.

8.

Shaddack je obično lijegao nakon zore, tako da je u utorak u sedam sati ujutro zijeovao i trljao oči vozeći se kroz Moonlight Cove,

234235

tražeći pogodno mjesto da parkira kombi i na sigurnome odspava nekoliko sati, izvan dohvata Lomana Watkinsa. Dan je bio oblačan, siv i tmuran, no od dnevne svjetlosti ipak su ga zaboljele oči.

Prisjetio se Paule Parkins, koju su unazadeni rastrgali još u rujnu.

Njezin posjed od jednog i pol jutra nalazio se na povučenu mjestu, na najseoskijemu kraju grada. Iako je obitelj mrtve žene — iz Colorada — dala posjed na prodaju kod lokalnoga agenta za kupoprodaju nekretnina, nije*se prodao. Odveo se onamo, parkirao u praznoj garaži, ugasio motor i zatvorio za sobom velika vrata.

Pojeo je jedan sendvič sa šunkom i popio Coca Colu. Otresao je mrvice s prstiju te se skvrčio na pokrivačima u stražnjemu dijelu kombija. Hvatao ga je san.

Nikad nije patio od nesаницe, možda i zato što je bio siguran u svoju sudbinu, i nije se brinuo zbog onoga što donosi sutrašnji dan. Bio je potpuno uvjeren da će urediti budućnost u skladu sa svojim rokovnikom. Čitavog života Shaddack je viđao znakove svoje jedinstvenosti, predviđanja

koja su najavljivala njegovu najveću pobjedu čega god da se lati. Isprva je opažao te znakove samo zato što mu je na njih ukazivao Don Runningdeer, Jelen Koji Trči. Runningdeer je bio Indijanac — Shaddack nikad nije uspio doznati iz kojeg plemena — koji je radio za suca, Shaddackova oca, još dok su bili u Phoenbcu, kao vrtlar s punim radnim vremenom i majstor za sve poslove. Runningdeer je bio žilav i brz, izbrazdana lica, s mišićima nalik na konopce i žuljevitim rukama; oči su mu bile blistave i crne poput ulja, iznimno moćne oči s kojih je čovjek katkada morao skrenuti pogled... i s kojih katkada nije mogao skrenuti pogled, koliko god htio. Indijanac se zainteresirao za mladoga Tommva Shaddacka, te mu povremeno dopuštao da mu pomogne pri nekim dvorištnim poslovima i popravcima u kućanstvu, kad ni sudac ni Tommveva majka nisu bili prisutni; njima se ne bi svidjelo što njihov dječak obavlja prostačke poslove niti se druži s »nižim slojem«. A to je značilo da se gotovo čitavo vrijeme družio s Runningdeerom od svoje pete do dvanaeste godine, u koje je vrijeme Indijanac radio za suca, jer njegovi roditelji gotovo nikad nisu bili prisutni kako bi to vidjeli i prigovorili.

Jedna od njegovih najranijih uspomena koje se jako dobro sjećao bila je Runningdeer i znak zmije koja proždire samu sebe.

Imao je pet godina i izvalio se u sjenici iza velike kuće u Pho-enixu, usred zbirke vozila-igračaka, ali više gaje zanimao Runningdeer negoli minijaturni kamioni i automobili. Indijanac je bio odjeven utraperice i čizme, nije nosio košulju na jarkome pustinjском suncu, i šišao je živicu krupnim vrtnim škarama s drvenim ručkama. Mišići na Runningdeerovim leđima, ramenima i rukama gipko su se pomicali, stezali se i opuštali, i Tommva je opčinila tjelesna snaga tog čovjeka. Sudac, Tommvev otac, bio je mršav, koščat i blijed. Sam Tommy, peto-godišnjak, očito je bio tatin sin, plavokos, visok za svoju dob i tugaljivo mršav. Onog dana kad je Runningdeer pokazao Tommvu zmiju koja izjeda samu sebe, bio je u službi Shaddackovih dva tjedna, i sve je jače privlačio Tommva, a da ovaj ni sam nije znao zašto. Runningdeer bi mu počesto uputio osmijeh i pričao mu šaljive priče o kojotima koji govore, zvečarkama i drugim pustinjским životinjama. Ponekad bi nazivao Tommva »malim poglavicom«, a to je bio prvi nadimak što mu ga je itko nadjenuo. Majka ga je uvijek nazivala Tommy ili Tom; sudac ga je nazivao Thomas. I zato se razvalio među svojim vozilima-igračkama i sve se manje i manje igrao njima, sve dok se na kraju sasvim nije prestao igrati, nego je jednostavno promatrao Run-ningdeera, kao da je hipnotiziran.

Nije bio siguran koliko je dugo opčinjen ležao u sjenici, na vrućemu suhom zraku pustinskoga dana, ali nakon nekog vremena iznenadio se začuvši kako mu Runningdeer dovikuje:

— Mali poglavice, dođi vidjeti ovo.

Bio je toliko ošamućen da isprva nije mogao odgovoriti. Ruke i noge ga nisu slušale. Kao da se okamenio.

— Hajde, hajde, mali poglavice. Moraš ovo vidjeti.

Tommy je napokon skočio i potrčao na travnjak, do živice koja je okruživala bazen za plivanje, gdje ju je Runningdeer šišao.

— Ovo je rijetkost — rekao je Runningdeer mračnim glasom te pokazao zelenu zmiju koja mu je ležala pod nogama, na ugrijanome betonskom rubu bazena.

Tommy ustukne od straha.

Ali Indijanac ga je uhvatio za ruku, privukao bliže i rekao:

— Ne boj se. To je obična, bezopasna vrtna zmija. Neće ti ništa. Zapravo, poslana ti je ovdje kao znak.

Tommy je razrogačeno promatrao gmaza dugačka pola metra, što se skvrčio u obliku slova O, s repom u ustima, kao da jede sam sebe. Zmija je bila nepokretna; nije treptala staklastim očima. Tommy pomisli da je mrtva, ali Indijanac ga je uvjeravao da je živa.

— Ovo je veliki i moćni znak koji poznaju svi Indijanci — reče Runningdeer. čučnuo je ispred zmije i povukao dječaka niže, pokraj sebe. — To je znak — prošaptao je — natprirodni znak, koji su poslali

236237

veliki duhovi, i uvijek je namijenjen nekome dječaku, pa je valjda namijenjen tebi. Vrlo moćan znak.

Tommy je s čuđenjem promatrao zmiju.

— Znak? — zapita. — Kako to mislite? To nije znak. To je zmija.

— Najava. Slutnja. Sveti znak — reče Runningdeer.

Dok su bili tako zgrbljeni pred zmijom, objasnio je te stvari Tom-myu, prodornim, šaputavim glasom, sve ga vrijeme držeći za ruku. Sunčev bljesak odbijao se od betonskoga ruba. S njega su se uzdizali i treperavi valovi vreline. Zmija je ležala toliko nepomično daje mogla biti nevjerojatno precizna ogrlica optočena draguljima, a ne prava zmija: svaka ljuska smaragdne ulomak, dva rubina umjesto očiju. Nakon nekog vremena Tommy se vratio u onaj čudnovati trans u kojemu je bio dok je ležao u sjenici, a Runningdeerov glas gmizao mu je u glavi poput zmije, duboko u unutrašnjost lubanje, gdje se uvijao i klizio mu kroz mozak.

Sto je bilo još čudnije, počelo se činiti da taj glas zapravo uopće i ne pripada Runningdeeru, nego zmiji. Netremice je zurio u guju i gotovo zaboravio da je tu i Runningdeer, jer ono što mu je zmija govorila bilo je toliko očaravajuće i uzbudljivo daje ispunilo Tommveva čula, zaokupilo svu njegovu pozornost, pa makar nije dokraja shvaćao ono što sluša. Ovo je znak sudbine, rekla je zmija, znak moći i sudbine, i ti ćeš biti vrlo moćan čovjek, mnogo moćniji od svog oca, čovjek kojemu će se drugi klanjati, čovjek čija će se riječ izvršavati, čovjek koji se nikad neće bojati budućnosti jer će sh'arati budućnost, i imat ćeš sve što poželiš, sve na svijetu. Ali zasad, rekla je zmija, ovo mora ostati naša tajna. Nitko ne smije znati da sam ti donijela ovu poruku, da ti je poslan znak, jer ako doznaju da ti je suđeno da im vladaš, jamačno će te ubiti, prerezat će ti grlo u noći, iščupati ti srce i zakopati te u duboki grob. Ne smiju znati da ćeš ti postati kralj, bog na zemlji, jer će te inače razbiti prije nego što ti snaga procvjeta u punoj mjeri. Tajna. Ovo je naša tajna. Ja sam zmija koja proždire samu sebe i sad kad sam ti prenijela ovu poruku proždrijet ću se i nestati, i nitko neće znati da sam bila ovdje. Vjeruj Indijancu, ali nikome više.

Nikome. Nikad.

Tommy se onesvijestio na rubu bazena i dva je dana bio bolestan. Liječnik je bio u čudu. Dječak nije imao groznicu, nikakvih vidljivih oteklina limfnih žlijezda, nije imao mučninu, nisu ga boljeli zglobovi niti pak mišići, baš ga ništa nije boljelo. Jednostavno ga je obuzela neka duboka

boljetica, od koje je postao toliko letargičan da mu se nije dalo držati čak ni strip u ruci; gledati televiziju bilo je vrlo naporno. Spavao je četrnaest sati na dan a ostatak vremena uglavnom je ležao omami. »Možda blaga sunčanica«, rekao je liječnik, »i ako se ne iščupa iz toga za nekoliko dana, dat ćemo ga u bolnicu na pretrage.« Tijekom dana, kad je sudac bio u sudnici ili pak na sastanku sa svojim suradnicima s kojima je zajednički ulagao, a Tommveva majka u seoskome klubu ili na nekom svom dobrotvornom ručku, Runningdeer bi se povremeno ušuljao u kuću i sjeo na desetak minuta uz dječakovo uzglavlje. Pričao je Tommvu priče, onim svojim blagim i čudnovato ritmičnim glasom.

Gđica Karval, njihova kućepaziteljica koja je živjela pod istim krovom, a dijelom je obavljala i poslove dadilje, znala je da ni sudac ni gđa Shaddack ne bi odobrili Indijančeve posjete bolesniku, niti pak bilo kakvo njegovo druženje s Tommvem. Ali gđica Karval je bila dobra srca i nije odobrivala što su Shaddackovi svome djetetu posvećivali tako malo. A Indijanac joj se i sviđao. Okretala je glavu na drugu stranu, jer u tome nije vidjela nikakva zla... ako Tommv obeća da neće ispričati svojim roditeljima koliko vremena provodi s Run-ningdeerom.

*

Baš kad su odlučili dati dječaka u bolnicu na pretrage, oporavio se i liječnikova dijagnoza, sunčanica, prihvaćena je. Nakon toga, Tommv se držao Runningdeera gotovo svakog dana od vremena kad bi mu otac i majka otišli iz kuće, pa sve dok se jedno od njih ne bi vratilo. Kad je počeo pohađati školu, dolazio je kući odmah nakon nastave; nikad ne bi prihvatio kad bi ga druga djeca pozivala u svoje kuće da se igraju, jer jedva je čekao da provede nekoliko sati s Runningdeerom prije nego mu se majka ili otac pojave, kasno poslijepodne.

I tako, tjedan za tjednom, mjesec za mjesecom, godinu za godinom, Tommv je uz Indijančevu pomoć postao iznimno svjestan znakova koji su predviđali njegovu veliku — premda još uvijek neodređenu — sudbinu. Busen djeteline s četiri lista ispod prozora dječakove spavaonice. Mrtvi štakor koji je plutao u bazenu za plivanje. Skupina zrikavih cvrčaka u jednoj ladici dječakova ormarića, kad se jednog poslijepod-neva vratio kući iz škole. Povremeno bi se pojavljivali novčići na mjestima gdje ih nije ostavio — po peni u svakoj cipeli u njegovu ormaru; mjesec dana poslije, po pet centi u svakome džepu svih njegovih hlača; nakon toga, jedan srebrni dolar u unutrašnjosti jabuke koju mu je Runningdeer ljuštio — a Indijanac je promatrao te novčiće sa strahopoštovanjem, protumačivši mu da oni spadaju među najmoćnije znakove uopće.

— Tajna — prošaptao je Runningdeer kobnim glasom jedan dan nakon devetog Tommvevog rođendana, kad je dječak izvijestio da je usred noći čuo kako mu pod prozorom prigušeno zvone zvona.

238

239

Ustavši, vidio je tek jednu svijeću kako gori na travnjaku. Oprezno da ne probudi roditelje, išuljao se van da pobliže promotri svijeću, ali bijaše

nestala.

— Uvijek čuvaj te znakove u tajnosti, jer će oni inače shvatiti da si ti sudbinsko dijete, da ćeš jednog dana raspolagati strahovitom moći nad njima, i ubili bi te sad kad si još dijete, i slab.

— Tko su, to »oni«? — zapitao je Tommv.

— Oni, ljudi, svatko — zagonetno je rekao Indijanac.

— Ali tko?

— Kao prvo, tvoj otac.

— Ma ne on.

— Osobito on — prošaptao je Runningdeer. — On je moćan čovjek. Uživa u svojoj moći nad drugima, kad ih ponižava, uvrće im ruku da bude po njegovu. Vidio si kako se ljudi klanjaju i puze pred njim.

Doista, Tommv je opazio s kakvim su se poštovanjem svi obraćali njegovu ocu — naročito njegovi brojni prijatelji iz politike — i nekoliko je puta opazio uznemirujuće i možda iskrenije poglede koje su upućivali sucu iza leđa. Licem u lice s njime, prikazivali su se kao da ga cijene, pa čak i duboko poštuju, ali kad nije gledao, činilo se ne samo da ga se boje nego i da im se on gadi.

— Zadovoljan je tek kad raspolaže svom moći, i neće je se lako odreći, ni u čiju korist, pa čak ni za svog sina. Ustanovi li da ti je suđeno da budeš veći i moćniji od njega... onda te nitko ne bi mogao spasiti. čak ni ja.

Da je u njihovu obiteljskom životu bilo više ljubavi, Tommv bi možda teže prihvatio Indijančevo upozorenje. Ali njegov je otac razgovarao s njime tek usput, a vrlo ga je rijetko dodirivao — nikad ga ne bi od srca zagrlio i baš nikad poljubio.

Ponekad bi Runningdeer donio dječaku na poklon domaće slatkiše. Nazivao ih je »kaktusovi slatkiši«. Uvijek bi donio samo po jedan komadić za svakoga, i uvijek bi ih zajednički pojeli, ili dok bi sjedili u sjenici kad je Indijanac imao stanku za ručak, ili pak dok bi Tommv slijedio svog mentora koji bi po dvojutarnome posjedu obavljao niz poslova. Ubrzo nakon što bi dječak pojeo kaktusov slatkiš, obuzelo bi ga čudnovato raspoloženje. Osjetio bi se euforično. Kad bi se kretao, osjećao se kao da lebdi. Boje su bile jarkije, ljepše. Najživopisniji prizor bio bi Runningdeer: kosa mu je bila nezamislivo crna, koža prekrasno brončana, zubi blistavo bijeli, oči mračne poput svršetka svemira. Svaki zvuk — čak i oštro sjeckanje škara za živicu, grmljavina zrakoplova koji bi nad njime letio prema zrakoplovnoj luci u Phoenbcu, kukcoliko zujanje mptora u bazenu — postao bi glazba; svijet je bio

240prepun glazbe, iako je najmelodiozniji od svega bio Runningdeerov glas.

I mirisi bi postali oštriji: cvijeće, pokošena trava, ulje kojim je Indijanac podmazivao alat. čak je i smrad znoja bio ugodan. Runningdeer je mirisao poput svježe ispečena kruha, sijena i bakrenjaka. Tommv bi se rijetko prisjećao o čemu bi mu Runningdeer pričao kad bi pojeli kaktusove slatkiše, ali sjećao se da mu je Indijanac govorio nešto s izrazitom smjernošću. Veliki dio toga bio je povezan sa znakom mjesečeva jastreba.

— Ako veliki duhovi pošalju znak mjesečeva jastreba, znat ćeš da te čeka golema moć i bit ćeš nepobjediv. Nepobjediv! Ali budeš li doista vidio mjesečeva jastreba, to će značiti da veliki duhovi žele od tebe nešto zauzvrat, neki čin kojim ćeš doista dokazati svoju dos-tojnost.

Tommv se toga sjećao, ali gotovo ničega drugoga. Obično bi se nakon jednog sata umorio i otišao kući spavati; tada bi mu snovi bili osobito

živopisni, stvarniji od budnoga života, i u njima se uvijek pojavljivao Indijanac. Ti su snovi istodobno bili zastrašujući i umirujući.

Jedne kišne subote u studenome, kad je Tommyu bilo deset godina, sjedio je na stolici pokraj radne klupe na jednome kraju četverostruke garaže, te promatrao kako Runningdeer popravlja električni nož za rezanje mesa kojim je sudac uvijek razrezivao purana na Dan zahvalnosti i Božić. Zrak je bio ugodno prohladan i neuobičajeno vlažan za Phoenk. Runningdeer i Tommv razgovarali su o kiši, skorim praznicima i stvarima koje su se u zadnje vrijeme dogodile u školi. Nisu uvijek razgovarali samo o proročanstvima i sudbini, jer Tommvju se Indijanac inače ne bi toliko sviđao; Runningdeer je uistinu znao slušati druge.

Kad je Indijanac popravio električni nož, uključio ga je u struju i pokrenuo. Oštrica je podrhtavala naprijed-natrag tako brzo da je nazubljeni rub bio tek nejasno vidljiv.

Tommv zaplješće.

— Vidiš li ovo? — zapita Runningdeer, podignuvši nož više, zaški-ljivši prema njemu pri svjetlosti fluorescentnih žarulja sa stropa.

Od oštrice koja se dvosmjerno kretala odbijali su se blistavi odbljesci, kao da ona užurbano reže samu svjetlost.

— Što? — zapita Tommv.

— Ovaj nož, mali poglavice. To je stroj. Beznačajan stroj, ne onoliko važan kao što su automobil ili zrakoplov, ili pak električna invalidska kolica. Moj brat je... bogalj... i mora se kretati u električnim invalidskim kolicima. Jesi li to znao, mali poglavice?

— Nisam.

241

— Jedan mi je brat mrtav, drugi je bogalj.

— Žao mi je.

— Zapravo su mi to polubraća, ali druge braće nemam.

— Kako se to dogodilo? Zašto? Runningdeer nije odgovorio na njegova pitanja.

— Iako je jedina svrha ovog noža rezati purana, koji se isto tako dobro može narezati i rukom, on je ipak djelotvoran i spretan. Strojevi su većinom mnogo djelotvorniji i spretniji nego ljudi.

Indijanac malo spusti napravu za rezanje i okrene se prema Tommyju.

Podignuo je zujavi nož između njih i pogledao uz pokretnu oštricu Tommva u oči.

Dječak je osjetio kako zapada u slično začarano stanje koje je doživljavao nakon što bi jeo kaktusove slatkiše, iako ih sada nije jeo.

— Bijelci polažu veliku vjeru u strojeve — rekao je Runningdeer. — Misle da su strojevi mnogo pouzdaniji i spretniji od ljudi. Želiš li biti doista velik u svijetu bijelaca, mali poglavice, moraš postati što je god više moguće sličan stroju. Moraš biti djelotvoran. Moraš biti neumoljiv poput stroja. Moraš biti odlučan u svojim ciljevima, i ne smiješ dopuštati da te ometu nikakve želje ni osjećaji.

Polako je pomicao zujavu oštricu prema Tommvevu licu, sve dok dječak nije pogledao ukriž, pokušavajući se usredotočiti na rub za rezanje.

— Ovim bih ti mogao oftkariti nos, odsjeći ti usnice, izrezati ti obraze

i uši...

Tommy je poželio uzmaknuti s radne klupe i pobjeći.

Ali nije se mogao ni pomaknuti.

Shvatio je da ga Indijanac drži za jedno zapešće.

Ali čak i da ga nije držao, ipak ne bi bio u stanju pobjeći. Bio je paraliziran. I to ne samo od straha. U tome je trenutku bilo nečega zavodljivog; mogućnost nasilja bila je na neki čudnovat način...
uzbudljiva.

— ...odsjeći ti okruglu kuglicu s brade, skalpirati te, ogoliti kosti, i ti bi iskrvario nasmrt ili umro iz ovog ili onog razloga ali...

Oštrica mu se nalazila samo pet centimetara od nosa.

— ...ali stroj bi i dalje radio... Dva centimetra.

— ...nož bi i dalje zujao i rezao, zujao i rezao... Centimetar.

— ...jer strojevi ne umiru...

Tommy je osjetio slabašan, slabašan povjetarac prouzročen neprekidnim kretanjem električne oštrice.— ...strojevi su djelotvorni i pouzdani.

Želiš li nešto postići u svijetu bijelaca, mali poglavice, moraš biti poput stroja.

Runningdeer isključi nož. Odložio ga je. Nije puštao Tommya.

— Želiš li biti velik — rekao je nagnuvši se bliže prema njemu — želiš li ugoditi duhovima i učiniti ono što će zatražiti od tebe kad ti pošalju znak mjesečeva jastreba, onda moraš biti odlučan, neumoljiv, hladan, uporan, ne smiješ razmišljati o posljedicama, baš poput stroja.

Poslije toga, naročito kad bi zajedno jeli kaktusove slatkiše, često su razgovarali o tome kako treba biti predan nekome cilju i pouzdan poput stroja. Kako se Tommy približavao pubertetu, snovi su mu rjeđe bili ispunjeni seksualnim pojedinostima negoli slikama mjesečeva jastreba i vizijama ljudi koji su izvana izgledali normalno, ali iznutra su bili sastavljeni isključivo od žica, tranzistora i zveckavih metalnih sklopki.

Onoga ljeta kad je imao dvanaest godina, nakon sedam godina u Indijančevu društvu, dječak je saznao što se dogodilo s Runningde-erovom polubračom.

Sznao je barem dio. Ostalo je sam naslutio.

On i Indijanac sjedili su u sjenici, pošto su se naručali, i promatrali duge koje su se pojavljivale i iščezavale u maglici što su je podizale prskalice za travnjak. Od onog dana na radnoj klupi, više od godinu i pol prije toga, već je nekoliko puta pitao za Runningdeerovu braću, ali Indijanac mu nikad nije odgovorio. No ovaj se put Runningdeer zagledao u udaljene, magličaste planine i rekao:

— Ovo što ti govorim je tajna.

— Dobro.

— Podjednako velika tajna kao i svi znakovi koje si dobio.

— Naravno.

— Neki bijelci, još mladi, studenti, napili su se i vozili se, možda su tražili žene, u svakom slučaju tražili su nevolje. Slučajno su naišli na moju braću, na parkiralištu jednog restorana. Jedan moj brat bio je oženjen, i žena mu je bila s njime, i studenti su počeli igrati staru igru zadirivanja Indijanaca, ali ujedno im se jako svidjela žena mog brata.

Željeli su je i bili su dovoljno pijani da bi pomislili kako je jednostavno mogu uzeti. Došlo je do tučnjave. Njih petero navalilo je na moja dva brata i jednoga su nasmrt istukli. Drugi nikad više neće hodati.

Odveli su ženu mog brata sa sobom, iskoristili je.

Tommy je bio osupnut pričom koja mu je povjerena.

— Mrzim bijelce — rekao je naposljetku dječak. Runningdeer se nasmijao.

243

242

— Stvarno ih mrzim — rekao je Tommy. — Što je bilo s onim tipovima koji su to učinili? Jesu li sad u zatvoru?

— Nikakvome zatvoru. — Runningdeer se nasmiješi dječaku. Bio je to bjesomučan osmijeh, bez humora. — Očevi su im bili moćni ljudi. Novac. Veze. Zato ih je sudac pustio na slobodu zbog »pomanjkanja dokaza«.

— Trebao im je suditi moj otac. On ih ne bi pustio.

— Zar ne bi? — zapitao je Indijanac.

— Nikada.

— Jesi li baš siguran?

— Pa... — reče Tommy s nelagodom — jasno da sam siguran. Indijanac je šutio.

— Mrzim bijelce — ponovio je Tommy, ovaj put više potaknut željom da ugodni Indijancu nego zbog stvarnog uvjerenja.

Runningdeer se ponovno nasmijao i pogladio Tommva po ruci.

Negdje pri kraju tog ljeta Runningdeer je jednoga vrelog dana

u kolovozu došao Tommva te mu rekao mračnim i zlokobnim glasom:

— Noćas će biti pun mjesec, mali poglavice. Idi otraga u dvorište i neko vrijeme promatraj. Vjerujem da će se noćas napokon javiti znak, onaj najvažniji znak uopće.

Nakon izlaska mjeseca, nedugo nakon sumraka, Tommy je izašao iz kuće i zastao na rubu bazena, gdje mu je Runningdeer prije sedam godina pokazao zmiju koja proždire samu sebe. Dugo je zurio gore u mjesečev krug, dok je njegov izduljenj odraz treperio na površini vode bazena za plivanje. Bio je to krupni žuti mjesec, još uvijek nisko na nebu i golem.

Uskoro je i sudac izašao u stražnje dvorište i pozvao ga.

— Tu sam — rekao je Tommy. Sudac mu se pridružio pokraj bazena.

— Što to radiš, Thomas?

— čekam da vidim...

— Što da vidiš?

Upravo u tome trenutku Tommyje ugledao siluetu jastreba nasuprot mjesecu.

Godinama je slušao kako će je jednog dana vidjeti, bio je spreman za to i za sve što to znači, i odjednom je jastreb bio ondje, na trenutak zamrznut usred leta s okruglom mjesečevom svjetiljkom kao pozadinom.

— Tamo je! — rekao je zaboravivši na trenutak da ne smije vjerovati nikome, osim Indijancu.

— Što je tamo? — zapita sudac.

— Zar nisi vidio? — Samo mjesec.

— Nisi to očekivao, jer inače bi vidio.

— Što bih vidio?

Sljepilo njegova oca u odnosu na taj znak samo je dokazivalo Tommva da je doista izniman te da je znak bio namijenjen samo njegovim očima... što ga je podsjetilo da ne smije imati povjerenja u vlastita oca.

— Ovaj... — rekao je — zvijezdu padalicu.

— Stojiš ovdje kako bi gledao zvijezde padalice?
— Zapravo su to meteori — rekao je Tommy, malo prebrzo. — Vidiš, noćas zemlja navodno prolazi kroz pojas meteora, pa će ih biti mnogo.
— Otkad tebe zanima astronomija.
— Ne zanima me. — Tommy slegne ramenima. — Samo sam se pitao kako će izgledati. Prilično je dosadno.
Sljedećeg dana, u srijedu, dječak je ispričao Runningdeeru o mjesječevu jastrebu.
— Ali nisam dobio od njega nikakvih poruka. Ne znam što veliki duhovi žele da učinim kako bih se dokazao.
Indijanac se nasmiješio i u tišini se zagledao u njega, i to tako dugo da je to bilo upravo neugodno.
— Mali poglavice — rekao je potom — o tome ćemo razgovarati za ručkom. Gđica Karval srijedom je uvijek bila slobodna, pa su Runningdeer i Tommy bili sami kod kuće. Zasjeo su na stolice u sjenici, jedan pokraj drugoga, kako bi ručali. Izgleda da je Indijanac za ručak donio samo kaktusove slatkiše, a Tommy nije imao ni teka za što god drugo.
Dječak je još odavno prestao jesti slatkiše zbog njihova okusa, već ih je halapljivo gutao zbog učinka koji su proizvodili. A tijekom godina njihov utjecaj na njega sve se više i više produbljivao.
Uskoro se dječak našao u onome željno iščekivanom snenome stanju, gdje su boje bile jarke, zvukovi glasni, mirisi oštri a sve su stvari bile umirujuće i privlačne. On i Indijanac razgovarali su gotovo sat vremena, i nakon toga Tommy je nekako shvatio da veliki duhovi očekuju od njega da za četiri dana, u nedjelju ujutro, ubije svog oca.
— Tog dana ja sam slobodan — rekao je Runningdeer — pa neću biti ovdje da ti pomognem. Ali, vjerojatno su duhovi to tako i nakanili, da se dokažoš potpuno sam. Barem imamo nekoliko dana da to zajednički isplaniramo, tako da budeš pripravan kad dođe nedjelja.
— Da — sneno je rekao dječak. — Da. Zajednički ćemo to isplanirati.

245

Kasnije tog poslijepodneva sudac se vratio kući s poslovna sastanka kojemu je prisustvovao nakon rada na stidu. Požalio se na vrućinu i odmah se otišao gore otuširati. Tommveva majka došla je kući pola sata prije njega. Sjedila je u fotelji u dnevnome boravku, nogu ispruženih na tabureu, čitala časopis te pijuckala ono što je nazivala »koktel za sat prije koktela«. Jedva daje uzdignula pogled kad se sudac nagnuo iz hodnika i objavio da će se istuširati.
čim mu je otac otišao na kat, Tommy je otišao u kuhinju i uzeo mesarski nož sa stalka pokraj štednjaka.
Runningdeer je bio vani i kosio travnjak.
Tommy je otišao u dnevni boravak, prišao svojoj majci i poljubio je u obraz. Iznenađila se zbog poljupca, ali još se i više iznenađila zbog noža, koji joj je tri puta zabio u grudi. Ponio je isti taj nož na kat i zarinuo ga sucu u trbuh dok je ovaj izlazio iz tuš-kabine.
Otišao je u svoju sobu i svukao hlače. Na cipelama mu nije bilo krvi, na hlačama tek malo, ali na košulji je bilo mnogo. Pošto se na brzinu oprao u

umivaoniku svoje kupaonice i isprao niz slivnik sve tragove krvi, odjenuo je čiste traperice i košulju. Oprezno je zamotao svoju krvavu odjeću u stari ručnik i odnio je na tavan, gdje ju je skrio u jednome kutu iza mornarskoga kovčega. Mogao je se poslije riješiti.

U prizemlju je prošao pokraj dnevnoga boravka i ne pogledavši svoju mrtvu majku. Otišao je ravno do pisaćeg stola u sučevoj radnoj sobi i otvorio donju desnu ladicu. Uzeo je revolver, koji se nalazio iza hrpe spisa.

U kuhinji je isključio fluorescentno svjetlo, tako da je jedina svjetlost dopirala kroz prozor, i bila je prilično jarka, ali neki su dijelovi prostorije ostali u prohladnoj sjenci. Stavio je mesarski nož na radnu plohu pokraj hladnjaka, koja se nalazila baš u jednoj od onih sjena. Stavio je revolver na jednu stolicu uz stol i samo je djelomice povukao van, tako da je pištolj bio nadomak ruci, ali nije ga se lako moglo vidjeti.

Izašao je van kroz francuska vrata koja su vodila iz kuhinje na sjenicu, te doviknuo Runningdeeru. Uslijed buke kosilice za travu Indijanac nije čuo dječaka, ali slučajno je pogledao prema njemu i vidio njegovo mahanje. Namrštio se, isključio kosilicu i prešao napola pokošeni travnjak do

kuće.

^— Da, Thomas? — rekao je, jer znao je da su sudac i gđa Shaddack kod

kuće.

— Moja majka te treba da joj nešto pomogneš — rekao je Tommy. — Zamolila me da te pozovem.

— Mene treba?— Da. U dnevnom boravku.

— Što želi?

— Treba te da joj pomogneš nešto oko... no, to je lakše pokazati nego objasniti.

Indijanac je pošao za njime kroz francuska vrata, u prostranu kuhinju, pokraj hladnjaka, prema vratima hodnika.

Tommy je naglo zastao, okrenuo se i rekao:

— A, da, majka kaže da će ti trebati onaj nož, onaj tamo iza tebe na radnoj plohi, pokraj hladnjaka.

Runningdeer se okrenuo, ugledao nož koji je ležao u sjeni, na plohi obloženoj keramičkim pločicama, i podignuo ga. Oči su mu se razrogačile.

— Mali poglavice, ovaj je nož okrvavljen. Ima krvi...

Tommy je za to vrijeme već potegnulo revolver s kuhinjske stolice. Dok se Indijanac začudeno okrenuo prema njemu, Tommy je objema rukama uhvatio pištolj i stao pucati sve dok nije ispraznio čitav cilindar,* iako mu je silina hitaca bolno prožimate ruku i ramena, gotovo ga srušivši. Barem dva metka pogodila su Runningdeera, a jedan od njih razderao mu je grlo.

Indijanac je silovito tresnuo na pod. Nož mu je ispao iz ruke i zakotrljao se po podu.

Jednom cipelom Tommy je ritnuo nož bliže truplu, tako da nesumnjivo bude izgledalo da je čovjek na samrti baratao njime.

Dječak je jasnije shvatio poruku velikih duhova negoli njegov mentor.

Željeli su da se on odmah oslobodi svih ljudi koji su nad njime imali veću moć: suca, njegove majke i Runningdeera. Tek će onda moći ostvariti vlastitu uzvišenu sudbinu vezanu za moć.

Isplanirao je ta tri ubojstva s hladnokrvnošću računala i izveo ih s odlučnošću i djelotvornošću kakvog stroja. Ništa nije osjećao. Emocije se nisu uplitala u njegovo djelovanje. No, istini za volju, bio je preplašen i pomalo uzbuđen — čak i ushićen — ali ti ga osjećaji nisu omeli.

Nakon što je na trenutak promatrao Runningdeerovo tijelo Tommy je otišao do kuhinjskog telefona, nazvao policiju i histerično izvijestio da je Indijanac stao urlati o osveti i ubio njegove roditelje, te da je on, Tommy, ubio Indijanca pištoljem njegova oca. Ali nije to ovako povezano ispričao. Bio je toliko histeričan da su morali čupati riječi iz njega. Zapravo, bio je toliko zgromljen i ošamućen onime što se dogodilo da u se tri-četiri mučne minute morali strpljivo natezati s njime kako bi prestao brbljati i rekao im svoje ime i adresu. U mislima je čitavo poslijepodne uvježbavao histeriju, sve od ručka s Indijancem. Sad je bio zadovoljan što zvdči- tako uvjerljivo.

246247

Izašao je ispred kuće, sjeo na prilazni put i plakao sve dok policija nije stigla. Suze su mu bile manje glumljene od histerije. Plakao je od olakšanja.

Poslije u životu još je dva puta vidio mjesečevog jastreba. Vidio ga je onda kad je za time imao potrebu, kad je želio uvjeriti sama sebe da je neki postupak koji je želio učiniti ispravan.

Ali nikad više nikoga nije ubio... jer nikad za time nije imao potrebe.

Djed i baka po majci uzeli su ga u svoj dom i odgojili ga na drugome kraju Phoenixa. Budući daje pretrpio onakvu tragediju, davali su mu manje-više sve što je želio, kao da bi bilo nepodnošljivo okrutno kad bi mu išta uskratili, te je postojala mogućnost da će to biti posljednja kap koja će prekriti čašu i napokon ga slomiti. Bio je jedini baštinik očeva posjeda, koji je bio znatno uvećan velikim policama životnog osiguranja; stoga mu je bilo zajamčeno prvorazredno obrazovanje i priličan kapital s kojim je mogao krenuti u životu pošto je diplomirao na sveučilištu. Svijet mu se pružao pod nogama, prepun mogućnosti. I, zahvaljujući Runningdeeru, uz to je raspolagao i neospornim znanjem da mu je mnogo toga suđeno, te da su sile sudbine i neba željele od njega da ostvari silnu moć nad drugim ljudima. Samo bi luđak ubio bez velike potrebe.

S tek rijetkim iznimkama, umorstvo jednostavno nije predstavljalo djelotvoran način rješavanja problema.

Sad, dok je bio skvrčen u pozadini kombija u mračnoj garaži Paule Parkins, Shaddack je podsjetio sama sebe da je on dijete sudbine, da je tri puta vidio mjesečeva jastreba. Izgnao je iz misli sav strah od Lomana Watkina i neuspjeha. Uzdahnuo je i zaspao.

Usnio je poznati san. Golemi stroj. Napola od metala a napola od mesa. čelični su klipovi udarali. Ljudska srca pouzdano su pumpala svakovrsna maziva. Krv i ulje, željezo i kost, plastika i tetive, žice i živci.u jelu i piću kao što su se odrekli braka. Ako je otac Castelli toliko jeo za svaki objed, trebao bi biti dva puta teži no što je bio. Ne, čak tri puta teži!

Dok su jeli, ispričala mu je kako su svemirci preuzeli njezine roditelje. U znak poštovanja prema sklonosti oca Castellija duhovnim odgovorima, te da ga zadrži na udici, ostavila je otvorenom mogućnost opsjednutosti demonima, iako je osobno bila mnogo sklonija tumačenju da je riječ o invaziji izvanzemaljaca. Ispričala mu je što je jučer vidjela u hodniku na

katu, kako su se zaključali u smočnicu, te kako su je poslije njezini roditelji i Tucker progonili u svojim čudnim novim obličjima. Svećenik je pokazao zapanjenost i zabrinutost, i nekoliko je puta zahtijevao više pojedinosti, ali nijednom nije značajno zastao u jelu. Zapravo, jeo je s takvim iznimnim uživanjem da je smetnuo s uma pravila ponašanja za stolom. Chrissie je bila podjednako iznenađena njegovom neurednošću kao i njegovim apetitom. Nekoliko puta žumanjak mu se iscijedio na bradu, i kad bi prikupila hrabrosti da mu to kaže, on bi to okrenuo na šalu i odmah ga 6brisao. Ali kad bi trenutak poslije uzdigla pogled, ondje bi ponovno bilo žumanjka. Prosuo je nekoliko sićušnih slatkih pahuljica i kao da mu to nije smetalo. Prednji dio njegove crne košulje bio je posut mrvicama prepečenca, nekoliko komadića kobasice, mrljama od krumpira, mrvicama od rolade, mrvicama od pogačica... Doista, počela je razmišljati kako je otac Castelli u najvećoj mogućoj mjeri predan grijehu prežderavanja. Ali voljela ga je unatoč tomu, jer nijednom nije posumnjao u njezin zdrav razum niti je pak izrazio nevjericu u njezinu sumanutu priču. Saslušao je sa zanimanjem i krajnjom ozbiljnošću, i djelovao je iskreno zabrinut, čak i preplašen zbog onoga što mu je ispričala. — Slušaj, Chrissie, snimljeno je možda tisuću filmova o invazijama izvanzemaljaca, neprijateljskih bića s drugih svijetova, i napisano je o tome možda deset tisuća knjiga, a ja oduvijek govorim da ljudski um ne može ni zamisliti što je sve moguće na Božjemu svijetu. Dakle, tko zna, hmmm? Tko može reći da se nisu spustili ovdje u Moonlight Coveu? Ja sam ljubitelj filmova, i oduvijek su mi najdraži bili stravični filmovi, ali nikad nisam ni pomišljao da ću se naći usred stravičnog filma u stvarnosti. Bio je iskren. Ni u jednom trenutku nije se prema njoj ponašao pokroviteljski. Iako je otac Castelli nastavio jesti s nesmanjenim tekom, Chrissie je istodobno dovršila zajutrak i svoju priču. Kako je kuhinja bila topla, 9. Chrissie je bila osupnuta zaključivši da svećenici jedu tako dobro. Stol u župnoj kuhinji bio je obilno krcat hranom: golemi tanjur pun kobasica, jaja, hrpa prepečenca, omot rolade, omot pogačica s kupinama, zdjela zapečena krumpira koji se održavao toplim u pećnici, svježe voće i vrećica slatkih pahuljica za vrući kakao. Otac Castelli bio je debeljuškast, jasna stvar, ali Chrissie je oduvijek smatrala da su svećenici umjereni u svemu, te da se barem donekle odriču užitka

248249

brzo se sušila i sad su joj samo još sjedalo na hlačama i tenisice bili doista mokri. Osjetila se dovoljno ojačanom da razmotri stoje očekuje sad kad je doprla do pomoći.

— I što sad? Moramo pozvati vojsku, ne mislite li, oče?

— Možda i vojsku i marince — rekao je nakon trenutka oklijevanja. — Za ovakvo nešto marinci bi mogli biti bolji.

— Mislite, li...

— Što je, draga djevojčice?

— Mislite li da postoji ikakva mogućnost... no, ikakva mogućnost da se moji roditelji vrate? Hoću reći, da opet budu onakvi kakvi su bili? Spustio je pogačicu koju je prinosio ustima te posegnuo preko stola, između tanjura i limenki hrane, kako bi je uhvatio za ruku. Prsti su mu bili pomalo masni od maslaca, ali njoj to nije smetalo, jer djelovao je umirujuće i ulijevao je utjehu; u ovome trenutku bilo joj je potrebno baš obilje pažnje.

— Ponovno ćeš se ujediniti sa svojim roditeljima — reče otac Castelli s mnogo sućuti. — Ja ti apsolutno jamčim da hoćeš.

Zagrizla je donju usnicu, trudeći se da suzdrži suze.

— Ja to jamčim — ponovio je.

Odjednom, lice mu se nadulo. I to ne ravnomjerno, poput balona kad ga se napuhava. Umjesto toga, na nekim se mjestima nadulo, a na drugima ne, zatitralo je i stalo pulsirati, kao da mu se lubanja pretvorila u kašu, a tik ispod kože kao da mu se uvijaju i migolje klupka crva.

— Ja to jamčim!

Chrissie je bila previše užasnuta da bi vrisnula. Na trenutak se nije mogla pomaknuti. Bila je paralizirana od straha, sledena u stolici, te nije mogla pribrati dovoljno nadzora nad svojim pokretima čak ni da bi trepnula ili uzela dah.

čula je kako mu kosti glasno krčkaju, pršte, pucketaju, dok su se nemogućom brzinom kalale, razgrađivale i nanovo uobličavale. Put mu je proizvodila oduran, vlažni, tekući zvuk dok je uzimala nova obličja, gotovo s podjednakom podatnošću vrućega voska.

svećenikova lubanja nadula se prema gore i zabacila se prema natrag u obliku koštane krijeste, a lice sada jedva da mu je bilo čovječno, već je dijelom bilo nalik na ljuskavca, dijelom na kukca, pomalo slično osinjem, a malo je podsjećalo i na šakala, s vatrenim očima punima mržnje.— Ne! — kriknula je naposljetku Chrissie eksplozivno. Srce joj je tako snažno tuklo da je svaki udarac bio bolan. — Ne, gubite se, pustite me na miru, pustite me!

čeljusti su mu se izdužile a zatim rascijepile gotovo do ušiju, u prijeteći cerek određen dvostrukim nizovima silno oštarih zubi.

— Ne, ne! Pokušavala je ustati.

Shvatila je da je on još drži za lijevu ruku. Progovorio je glasom koji je sablasno podsjećao na njezinu majku i Tuckera kad su sinoć u potrazi za njom došli sve do ulaza u ispust:

— ...trebam, trebam... hoću... daj mi... daj mi... trebam...

Nije izgledao kao njezini roditelji nakon što su se promijenili. Zašto svi svemirci ne izgledaju isto?

Širom je rastvorio usta i psiknuo na nju, a gusta žućkasta slina razvukla mu se od gornjih do donjih zuba poput karamele. Nešto mu se pomaknulo u ustima, jezik čudnovata izgleda; isplazio se na nju kao što vražićak iz kutije iskoči na opruzi, i pokazalo se da su to još jedna usta unutar njegovih usta, još jedan dvored manjih i još oštrijih zuba na stapci, namijenjenih tome da dopru na teško dostupna mjesta i izgrizu plijen koji se ondje sklonio.

Otac Castelli postajao je nešto na zastrašujuć način poznato: biće iz filma Osmi putnik. Nije to bilo ono čudovište baš do zadnje pojedinosti, ali jezovito mu je nalikovao.

Bila je uhvaćena u film, baš kao što je svećenik rekao, stravični film u stvarnosti; taj mu je jamačno bio jedan od najdražih. Zar je otac Castelli

mogao zauzeti koji je god htio oblik, i sad je postajao ova zvijer samo zato što mu je to godilo i zato što će time na najbolji način ispuniti Chrissiena očekivanja o izvanzemaljskim osvajačima? To je bilo sumanuto. Svećenikovo se tijelo, ispod odjeće, također mijenjalo. Košulja mu se na nekim mjestima ovjesila, kao da mu se tvar ispod nje rastopila, no na drugim se mjestima napela na šavovima dok mu je tijelo popimalo nove koštane izbočine i neljudske izrasline. Dugmad na košulji popucala je. Tkanina se poderala. Njegov se rimski ovratnik raspao i naherio mu se na ogavno preobličenom vratu. Dok je s mukom uzimala zrak, ispuštajući čudnovati zvuk u dnu grla, nešto kao u-u-u-u, koji nije mogla spriječiti, pokušala se otrgnuti od njega. Ustala je, prevrnuvši stolicu, no on ju je još uvijek čvrsto držao. Bio je vrlo snažan. Nije se mogla otrgnuti.

250251

I šake su mu se počele mijenjati. Prsti su mu se produžili. Obložili su se nekakvom rožnatom tvari — glatkom, tvrdom i blistavo crnom — i bili su sličniji kliještima s prstima nego ljudskim šakama.

— ...trebam... hoću, hoću... trebam...

Zgrabila je svoj nož za zajutrak, zamahnula ga visoko iznad glave, te ga spustila svom snagom i zabila mu ga u podlakticu, odmah iznad zapešća, gdje mu je put još uvijek izgledala više ljudski nego neljudski. Nadala se da će ga oštrica prikovati za stol, ali nije osjetila da bi nož prodro kroz njega sve do drva.

Njegov je vrisak bio toliko oštar i prodoran da se Chrissie učinilo kako joj vibrira kroz kosti.

Njegova oklopljena, demonska šaka rastvorila se u grču. Išćupala mu se iz stiska. Srećom, bila je brza, jer šaka mu se ponovno čvrsto sklopila djelić sekunde poslije, uštipnuvši je za vrške prstiju, ali više je nije mogao zgrabiti.

Kuhinjska vrata nalazila su se uz svećenikovu stranu stola. Nije ih mogla doseći a da mu ne okrene leđa.

Uz krik koji je bio napola vrisak a napola urlikanje, išćupao si je nož iz ruke i bacio ga ustranu. Jednim zamahom svoje bizarno mutirane ruke, koja je sada bila dvadesetak centimetara duža nego prije, zbacio je sa stola posuđe i hranu. Ruka mu je virila iz rukava crne košulje u obliku košmarnih čvorova, površina i kuka tamne tvari koja je nadomjestila njegovo meso.

Marijo, majko Božja, moli za mene; majko najčišća, moli za mene; majko najdjevičanskija, moli za mene. Molim te, pomislila je Chrissie.

Svećenik je zgrabio stol pa odbacio i njega ustranu, kao da je težak tek nekoliko dekagrama. Tresnuo je o hladnjak.

Sad je ništa nije dijelilo od njega.

Od tog bića.

Pričinila se kao da će krenuti prema kuhinjskim vratima, krenuvši nekoliko koraka u tome smjeru.

Svećenik — koji sada zapravo više nije bio svećenik, nego stvor koji je povremeno izvodio maskeradu kao svećenik — skočio je udesno u namjeri da

joj presječe put i uhvati je u klopku.

Smjesta se okrenula, kao što je isprva i namjeravala, te potrčala u suprotnome smjeru, prema otvorenim vratima koja su vodila u hodnik prizemlja, preskočivši rasuti prepečenac i vijenac kobasica. Trik je upalio. Dok su joj vlažne cipele šljapkale i cviljele na linoleumu, prošla je pokraj njega prije nego je shvatio da ona zapravo kreće na njegovu lijevu stranu. Držala je da je on brz koliko i snažan. Nesumnjivo brži od nje. čula ga je kako joj stiže s leđa.

Kad bi samo uspjela doći do ulaznih vrata, izaći na trijem i u dvorište, vjerojatno bi bila na sigurnome. Držala je da je on ne bi slijedio izvan kuće, na ulicu, gdje bi ga drugi mogli vidjeti. Zacijelo nisu već sve u Moonlight Coveu opsjednuli ti izvanzemaljci, i sve dok i zadnja osoba u gradu ne bude preuzeta, oni ne mogu trčkarati naokolo u promijenjenom stanju i nekažnjeno jesti djevojčice.

Nije daleko. Samo do ulaznih vrata i nekoliko stuba iza njih. Prešla je dvije trećine te udaljenosti, očekujući da će osjetiti kako ju je pandža s leđa zgrabila za košulju, kad su se ispred nje otvorila vrata. Drugi svećenik, otac O'Brien, prešao je preko praga i trepnuo u čudu.

Odmah je znala da ni u njega ne može imati povjerenja. Nije mogao živjeti pod istim krovom s ocem Castellijem a da i u njega nije usađeno izvanzemaljsko sjeme. Sjeme, spora, sluzavi parazit, duh — štogod se koristilo da dođe do opsjednutosti, to je nesumnjivo ugurano ili ubrizgano u oca O'Briena.

Kako nije mogla krenuti ni naprijed ni natrag, ne želeći proći kroz lučni prolaz njoj zdesna, pa u dnevni boravak, jer to je bila slijepa ulica — u svakom pogledu — zgrabila se za najniži stupić stubišnog prihvatnika, pokraj kojega je upravo prolazila, pa skrenula na stubište. Obezglavljeno je potrčala na kat.

Ulazna vrata zalupila su joj se iza leđa.

Dok je skretala na odmorištu i trkom krenula uz drugi stubišni krak, čula je kako se obojica penju za njom..

Zidovi hodnika na katu bili su bijeli, oličeni, pod od tamna drveta a i strop je bio drven. Sobe su se pružale s obje strane.

Potrčala je do kraja hodnika i skrenula u spavaću sobu, u kojoj se sve pokućstvo sastojalo od jednostavnih ormara, jednoga noćnog ormarića, dvostrukog kreveta s bijelom prostirkom s resicama, police pune broširanih knjiga i raspela na zidu. Za sobom je zalupila vrata, ali nije se potrudila da ih pokuša zaključati ili zasuniti. Nije bilo vremena.

Uostalom, ionako bi provalili za nekoliko sekundi.

Dok je očajničkim šapatom bez daha ponavljala »Marijo majko Božja, Marijo majko Božja«, pojurila je preko sobe do prozora uokvirena smaragdnim zavjesama. Kiša je curila niz staklo.

Njezini progonitelji bili su u hodniku na katu. Koraci su im odjekivali kroz kuću.

Zgrabila je ručku na prozoru i pokušala ga podići. Nije se ni pomaknuo. Stala je petljati oko zaporke, ali ona je već bila otkračunata.

Oni su, niže niz hodnik, uz vrh stubišta, rastvarali vrata i tražili je. Ili je prozor bio zakucan tako da se ne može otvoriti, ili je pak bio napuhnut od vlage. Ustuknula je od njega.

Vrata iza nje tresnula su prema unutra i nešto je zarezalo.

Ne osvrćući se, prignula je glavu i prekrížila ruke ispred lica te se bacila kroz prozor, pitajući se može li poginuti od skoka s kata, zaključivši da to ovisi o tome kamo će pasti. Trava bi bila dobra. Pločnik bi bio loš. Šiljaste šipke ograde od kovana željeza bile bigadne. Zvuk razbijena stakla još je lebdio u zraku kad je tresnula na krov trijema pola metra ispod prozora, a to je doslovce bilo čudo — nije se ni porezala — te je i dalje govorila Marijo majko Božja dok se oprezno skotrljala kroz pljusak do ruba pošindrane plohe. Kad je došla do ruba, na trenutak je ondje zastala, s lijevim bokom na krovu, dok joj je desni bok počivao na škriptavome slivniku koji se brzo povijao, i pogledala je iza sebe, prema prozoru.

Nešto groteskno, nalik na vuka, išlo je za njom.

Odskočila je. Pala je na pločnik, na lijevi bok, od čega su joj se stresle kosti a zubi joj se stisnuli s takvom silinom da se bojala kako će na mjestima ispasti; osim toga, jednu je šaku gadno ogrebla na betonu. Ali nije ostala ondje ležati i žaliti samu sebe. Pridigla se i, zgrčena od boli, krenula dalje od kuće, u namjeri da otrči na ulicu. Nažalost, nije bila ispred župnog dvora, nego iza njega, u stražnjemu dvorištu. Travnjak joj je s desne strane završavao stražnjim zidom Naše Milosrdne Gospe, a ostatak posjeda bio je okružen zidom od opeke visokim preko dva metra.

Zbog zida i drveća s obje njegove strane, nije mogla vidjeti niti kuću u susjedstvu prema jugu niti pak onu prema zapadu, s druge strane uličice koja se protezala iza posjeda. Ako nije mogla vidjeti župne susjede, nisu mogli niti oni vidjeti nju, čak ni ako su slučajno baš gledali kroz

prozor.

Ta je izdvojenost mjesta objašnjavala zašto se ono vučje biće usudilo izaći na krov, progoneći je pri danjoj — premda ponešto sivoj i tmurnoj — svjetlosti.

Brzo je razmislila da li da ode u kuću kroz kuhinju, niz hodnik, kroz ulazna vrata, na ulicu, jer to je bila posljednja stvar koju bi oni očekivali. Ali zatim je pomislila: Jesi li ti luda?

Nije ni pomišljala vrisnuti upomoć. Srce joj je silno lupalo i tako joj se nadimalo da su joj pluća naizgled imala premalo prostora za širenje, pa je jedva imala dovoljno daha ostati pri svijesti, na nogama, i u pokretu.

Nije joj ostalo daha za vrisak. Osim toga, čak i da ljudičuju njezin poziv upomoć, možda ne bi razabrali gdje se ona nalazi; dok bi to utvrdili, već bi bila rastrgana ili pak opsjednuta, jer vrisak bi je usporio na sudbonosnih sekundu-dvije.

Umjesto toga, uz lagano šepanje kojim je čuvala nategnuti mišić u lijevoj nozi, ne gubeći time na vremenu, požurila je preko prostranoga stražnjeg travnjaka. Znala je da se ne može popesti preko dvometarna zida dovoljno brzo da bi se time spasila, naročito ne dok joj je jedna šaka bila bolno oguljena, pa je stoga u trku proučavala drveće. Bilo joj je potrebno jedno stablo tik uz zid; možda bi se mogla popeti na nj, otpuzati po grani i skočiti na uličicu ili na susjedno dvorište.

Iznad pljuštanja i kuckanja kiše, čula je iza sebe prigušeno rezanje i odlučila se baciti jedan pogled preko ramena. Biće nalik na vuka, koje je

nekoć bilo otac O'Brien, sada samo u dronjcima preostalima od košulje, bez cipela i hlača, skočilo je s ruba krova nad trijemom, progoneći je. Napokon je ugledala prikladno stablo — ali trenutak nakon toga ugledala je i prolaz u zidu na jugozapadnome uglu. Prije ga nije vidjela zato što je bio zaklonjen od nje iza grmlja pokraj kojega je upravo prošla.

S mukom uzimajući zrak, prignula je glavu, stisnula ruke uz bokove i potrčala prema prolazu. Rukom je udarila jednostavan zasun, izbivši ga iz otvora u kojemu je počivao, te iskočila na uličicu. Skrenula je nalijevo, na suprotnu stranu od Avenije Ocean prema Jacobi Streetu i potrčala kroz duboke lokve gotovo do kraja stambena bloka prije nego je riskirala baciti pogled iza sebe.

Nitko je nije slijedio kroz prolaz u zidu župnoga dvora.

Već je dva puta bila u rukama tih izvanzemaljaca i uspjela im je pobjeći.

Znala je da neće biti te sreće ulove li je i treći put.

10.

Nešto prije devet sati, nakon manje od četiri sata sna, Sam Booker probudio se na zvuk tihog zveckanja i klepeta tipičnih za rad u kuhinji.

Sjeo je uspravno na sofi u dnevnome boravku, obrisao zamagljene oči, obuo cipele i stavio revolversku futrolu, te otišao kroz hodnik.

Tessa Lockland tiho je pjevušila dok je nizala tave, zdjele i hranu na nisku radnu plohu, prilagođenu invalidskim kolicima, blizu štednjaka, pripremajući zajuttrak.

— Dobro jutro — rekla je vedrim glasom kad je Sam ušao u kuhinju.

— Sto tu ima dobro? — zapitao je.

255

254

— Slušajte samo ovu kišu — rekla je. — Kiša mi uvijek pomogne da se osjetim čistom i svježom.

— Mene uvijek deprimira.

— A i lijepo je biti u toploj, suhoj kuhinji, slušati oluju iz ugodna prostora.

Počeo se po čekinjama na svojim neobrijanim obrazima.

— Meni je tu malo zagušljivo.

— No, u svakom slučaju, još smo živi, i to je dobro.

— Valjda.

— Bože blagi! — Tresnula je praznom tavom po štednjaku i namrštila se na njega. — Jesu li svi agenti FBI poput vas?

— U kome smislu?

— Jesu li svi mrgodni?

— Ja nisam.

— Pravi ste, pravcati, Ljutko.

— Hja, život nije karneval.

— Zar nije?

— Život je težak i opak.

— Možda. Ali zar nije i karneval?

— Jesu li sve autorice dokumentaraca poput vas?

— U kome smislu?

- Štrumpfete.
- To je smiješno. Nisam ja nikakva Štrumpfeta.
- A je li?
- Nisam.
- Uhvaćeni smo u klopku u gradu gdje je stvarnost privremeno ukinuta, gdje primjerci nepoznate vrste trgaju ljude na komadiće, gdje sablasti noću vrludaju ulicama, gdje je izgleda neki ludi računalski genij izvrnuo ljudsku biologiju, gdje ćemo svi izgleda biti ubijeni danas još prije ponoći, i kad dođem ovamo vi se cerite, sva poletna, i pjevušite pjesmicu Beatlesa.
- Nisu to bili Beatlesi.
- Molim?
- Rolling Stonesi.
- I to je neka razlika? Uzdahnula je.
- Slušajte, ako ćete sudjelovati u izjedanju ovoga doručka, sudjelovat ćete i u njegovoj pripremi, i zato nemojte samo stajati ovdje i napuhavati se.
- No dobro, u redu, čime mogu pomoći?— Kao prvo, idite do interfona i nazovite Harrva, provjerite je li budan. Recite mu da je doručak za... hm... četrdeset minuta. Palačinke, jaja i pržena šunka. Sam pritisne dugme interfona i reče:
- Zdravo, Harry.
- Harry je odmah odgovorio, već je bio budan. Rekao je da će doći dolje za pola sata.
- I što sad? — zapita Sam Tessu.
- Donesite iz hladnjaka jaja i mlijeko... ali nemojte zavirivati u kutije u kojima se čuvaju.
- Zašto ne. Nacerila se.
- Od toga bi se pokvarila jaja i ukiselilo mlijeko.
- Jako smiješno.
- Tako sam i mislila.
- Dok je Tessa pravila mješavinu za palačinke, upućivala Sama kako da postavi stol i pomogne joj pri d/ugim malenim poslovima, sjeckala luk i tanko rezala šunku, naizmjenice je pjevušila i doslovce pjevala pjesme Patti La Belle i Pointer Sisters. Sam je znao čija je to glazba zato što mu je ona najavila svaku pjesmu kao da je disk-džokej, ili kao da se nada da će ga podučiti i navesti ga da se opusti. Dok je radila i pjevala, plesala je u mjestu, tresla stražnjicom, njihala bokovima, vrtjela ramenima, pokatkad pucketala prstima, doista je uživala. Iskreno se dobro provodila, ali znao je da ga ona osim toga pomalo i zadirkuje, te da uživa i u tome. Pokušavao se čvrsto držati svoje potištenosti, pa kad bi mu se nasmiješila, on joj ne bi odgovarao osmijehom, ali kvragu kako je bila slatka. Kosa joj je bila raščupana i nije imala nikakve šminke, a odjeća joj je bila izgužvana od toga što je spavala u njoj, ali taj je pomalo razbarušeni izgled samo pojačavao njezinu privlačnost.
- Katkad bi zastala pri svome tihom pjevušenju i mumljanju kako bi mu postavila pokoje pitanje, ali čak i dok joj je odgovarao, nastavila bi pjevati i plesati u mjestu.
- Jeste li već izmozgali što ćemo učiniti da se izvučemo iz ovoga škripca.
- Imam neku predodžbu.

— Patti La Belle, »New Attitude« — rekla je kako bi predstavila pjesmu koju je pjevala. — Je li ta vaša predodžba jedna duboka, mračna tajna?

— Nije. Ali moram o tome popričati s Harrvjem, moram od njega dobiti neke podatke, pa ću i vama i njemu ispričati uz doručak.

256257

Po njezinim se uputama zgrbio nad niskom radnom plohom i rezao tanke ploške sira, kad je ona prekinula svoje pjevanje dovoljno dugo da bi ga zapitala:

— Zašto ste rekli da je život težak i opak?

— Zato što jest.

— Ali je uz to i pun zabave...

— Nije. •

— ...i ljepote...

— Nije.

— ...i nade...

— Govnarije.

— Stvarno jest.

— Nije.

— Da, jest.

— Nije.

— Zašto ste tako negativni?

— Jer želim biti takav.

— Ali zašto želite biti?

— Isuse Bože, neumoljivi ste.

— Pointer Sisters, »Neutron Dance«. — Malo je otpjevala plešući u mjestu dok je bacala u smeće ljuske od jaja i druge otpatke. Zatim je prekinula pjesmu kako bi rekla: — Što li vam se to dogodilo da osjećate kako je život isključivo opak i težak?

— Ne biste to željeli znati.

— Baš bih.

Završio je sa širem i odložio nožić za sjeckanje.

— Doista želite znati?

— Doista.

— Majka mi je poginula u prometnoj nesreći kad mi je bilo samo sedam godina. Ja sam bio u automobilu s njom, gotovo sam umro, zapravo sam više od sat vremena bio zaglavljen u olupini s njom, licem u lice, zurio u njezinu praznu očnu duplju, čitava joj je jedna strana glave bila uljubljena. Nakon toga sam morao živjeti sa svojim tatom, od kojega se razvela, a on je bio jedan opaki kućkin sin, alkoholičar, i ne mogu vam reći koliko me puta pretukao ili zaprijetio da će me pretući, ili me svezao za kuhinjsku stolicu i satima me tako ostavio, sve dok više nisam mogao izdržati pa sam se popisao u hlače, i on bi me na kraju došao odvezati, i kad bi vidio što sam učinio, pretukao bi me zbog toga. 258Iznenadio se kako je sve to izletjelo iz njega, kao da su se otvorila vrata njegove podsvijesti, te je prokuljala sva nečist koja se ondje zadržavala tijekom dugih godina stoičke samokontrole.

— I tako, čim sam maturirao, otišao sam iz te kuće, vlastitim radom završio višu školu, živio u jeftinim unajmljenim sobama, sva-konočno dijelio postelju s vojskama žohara, a zatim se prijavio u FBI čim sam mogao, jer htio sam vidjeti pravdu na svijetu, sudjelovati u uvođenju pravde na svijet, možda zato što je bilo tako malo poštenja i pravde u mom životu. Ali ustanovio sam da u više od pola slučajeva pravda ne pobjeđuje. Zlikovci se izvuku, bez obzira na to koliko daješ od sebe da ih priklještiš, jer su zlikovci često pametni kao sam vrag, a pošteni si nikad ne dopuštaju da budu onoliko opaki koliko bi trebali biti da obave posao. Ali istodobno, kad ste agent, uglavnom vidate bolesni trbuh društva, bavite se ološem, ovakvim ili onakvim, i dan za danom postajete sve ciničniji, sve zgađeniji ljudima i dođe vam zlo od njih.

Govorio je tako brzo da je gotovo jostao bez daha. Ona je prestala pjevati.

Nastavio je uz za njega netipično pomanjkanje emocionalne samokontrole:

— A žena mi je umrla, Karen, bila je divna, svidjela bi vam se, svi su je voljeli, ali dobila je rak i umrla, bolno, užasno, uz mnogo patnje, ne onako lako kao Ali McGraw na filmu, ne jednostavno uz uzdah i smiješak i tihi pozdrav, već u agoniji. A onda sam izgubio i sina. No, živ je on, šesnaest mu je godina, bilo mu je devet kad mu je umrla majka a sad mu je šesnaest, fizički je živ i mentalno je živ, ali osjećajno je mrtav, pregorjela srca, hladan iznutra, kvragu, hladan je iznutra. Voli računala, kompjutorske igre i televiziju, i sluša crni metal. Zna li što je crni metal? To je teškometalna glazba s dodirima sotonizma, i on je voli jer mu poručuje da ne postoje moralne vrijednosti, da je sve relativno, da je otuđenje ispravno, da je njegova unutarnja hladnoća ispravna, govori mu da je doista dobro sve što mu se čini dobrim. Zna li što je jednom rekao? Odmahnula je glavom.

— Rekao mi je: »Ljudi nisu važni. Ljudi se ne računaju. Samo su stvari važne. Novac je važan, cuga je važna, moj stereo je važan, važno je sve od čega se osjećam dobro, ali ja nisam važan.« Kaže mi tla su nuklearne bombe važne, jer će jednog dana raznijeti sve te lijepe stvari, ne zato što će raznijeti ljude, na kraju krajeva, ljudi nisu tllšta, to su obične životinje koje zagađuju i kvare svijet. To on kaže. i lovoru mi da u to vjeruje. Kaže da može dokazati da je sve to istina.

259

Kaže mi da kad sljedeći put vidim ljude koji stoje oko Porschea i dive se automobilu, neka im se prodorno zagledam u lica, i vidjet ću da im je više stalo do automobila nego što im je stalo jednima do drugih. Ne dive se oni ni izradi, ne u tome smislu da bi razmišljali o ljudima koji su proizveli taj automobil. To je kao da je Porsche organska stvar, kao da je izrastao ili se nekako sam načinio. Oni mu se dive zbog njega sama, ne zato što predstavlja ljudske inženjerske sposobnosti i umijeće. Automobil jeziviji od njih. Oni od tog automobila crpe energiju, iz njegovih elegantnih linija, iz uzbuđenja koje dolazi kad zamišljaju njegovu moć u svojim rukama, tako da automobil postaje stvarniji i mnogo važniji nego bilo tko od promatrača.

— To su govornarije — uvjerenoreče Tessa.

— Ali to mi on kaže, i ja znam da je to sranje, i pokušavam se pravdati s njime, ali on ima odgovore na sva pitanja... ih barem tako misli. A ponekad se i ja zapitam... da ja nisam toliko ogorčen životom, toliko zgađen tolikim ljudima, ne bih li mogao uvjerljivije raspravljati s njime? Da nisam onaj koji jesam, da li bih bio sposobniji da spasim svog sina? Zastao je.

Postao je svjestan da drhti.

Na trenutak su oboje pošutjeli.

— I zato kažem da je život težak i opak — rekao je zatim.

— Žao mi je, Same.

— Niste vi krivi.

— Niste ni vi.

Umotao je sir u foliju i vratio ga u hladnjak dok se ona vratila mješavini za palačinke koju je spravljala.

— Ali vi ste imali Karen — rekla je. — Imali ste u životu ljubavi i ljepote.

— Ma, jesam.

— No, i onda...

— Ali to ne traje.

— Ništa ne traje vječito.

— Upravo moje stajalište.

— Ali to ne znači da ne možemo uživati u lijepim trenucima dok ih imamo.

Ako uvijek gledate u budućnost i pitate se kad će ovaj trenutak radosti svršiti, nikad ne možete doživjeti pravi užitek u životu.

— Upravo moje stajalište — ponovio je.

Ostavila je drvenu žlicu za miješanje u velikoj metalnoj zdjeli i okrenula se licem prema njemu.— Ah to je pogrešno. Hoću reći, život je ispunjen trenucima čuda, užitka, radosti... i ako ne iskoristimo taj trenutak, ako ponekad ne otjeramo misli o budućnosti i ne uživamo u tom trenutku, onda nećemo imati ni sjećanje na radost da nas provede kroz teška vremena... i nećemo imati nade.

Zagledao se u nju diveći se njezinoj ljepoti i vitalnosti. Ali zatim je počeo razmišljati o tome kako će ona ostarjeti, onemoćati i umrijeti baš kao što svi umiru, i nije više mogao podnijeti pogled na nju. Umjesto toga, skrenuo je pogled na kišom ispirani prozor iznad sudopera.

— No, žao mi je ako sam vas uzrujao, ali morate priznati da ste to sami tražili. Silom ste željeli znati kako mogu biti takav Ljutko.

— A, niste vi Ljutko — rekla je. — Vi ste mnogo teži slučaj. Pravi ste pravcati zloslutnik.

Slegnuo je ramenima.

Vratili su se svojim kuharskim poslovima.

11.

Pobjegavši kroz otvor u stražnjemu dijelu dvorišta župnog dvora, Chrissie je bila u pokretu više od sat vremena dok je pokušavala odlučiti što sljedeće poduzeti. Pokušala je otići u školu i ispričati svoju priču gđi Tokawa pokaže li se da joj otac Castelli neće biti od pomoći. Ali sad više nije imala volje vjerovati čak ni gđi Tokawi. Nakon ovoga što joj se dogodilo sa svećenicima, shvatila je da su svemirci vjerojatno opsjednuli sve javne ličnosti Moonlight Covea, kao prvi korak prema pobjedi. Već je znala da su svećenici opsjednuti. Bila je sigurna da je preuzeta i policija, pa je bilo logično da su se učitelji našli među prvim žrtvama. Dok se kretala od susjedstva do susjedstva, naizmjenice je pro-klinjala

kišu i bila joj zahvalna. Cipele, traperice i flanelna košulja ponovno su joj se namočili, a hladnoća joj je prodrila do kostiju. Ali tmurno danje svjetlo i kiša zadržali su ljude u kućama i pružili joj kakvu-takvu zaštitu. Nadalje, kako je vjetar slabio, rijetka hladna magla dolebdjela je od mora, ni približno onako gusta kao sinoć, tek pahuljasta sumaglica koja se držala uz drveće, ali bila je dovoljna da dodatno prikrije kretanje jedne djevojčice kroz ove negostoljubive ulice. Sinoćnja grmljavina popraćena munjama također je prošla. Više nije bilo opasnosti da će je spržiti iznenadni udar groma, i u tome je bilo barem neke utjehe.

260261

Djevojčica hrustavo spržena od udarca munje, nakon čega su je pojeli izvanzemaljci; bića iz svemira uživaju u ljudskome čipsu; »uspijemo li ih proizvesti namreškane«, kaže vanzemaljska matica legla, »bit će savršeni s umakom od luka.«

Sto je god više bilo moguće kretala se po sporednim uličicama i stražnjim dvorištima, te prelazila veće ulice samo kad je doista bilo nužno, a i onda brzo, jer na njima je vidjela previše parova trezvenih, oštrookih muškaraca u automobilima koji su se polako kretali, očigledno su to bile patrole. Već je dva puta umalo naletjela na njih i u sporednim ulicama, te je morala skočiti u zaklon prije nego je ugledaju. Otprilike četvrt sata pošto je pobjegla iz župnoga dvora opazila je više patrola u tome području, iznenadni porast automobila i pješaka. Najviše se bojala patrola koje su išle pješice. Ljudi u kišnim kabanicama, koji su hodali u parovima, bili su sposobniji za potragu i bilo im je teže pobjeći negoli ljudima u automobilima. Užasavala se pomisli da bi mogla nenadano naletjeti na njih.

Zapravo je provodila više vremena skrivajući se nego u pokretu. Jednom se prilikom na neko vrijeme šćućurila iza gomile kanti za smeće u jednoj sporednoj uličici. Sklonila se ispod smreke kod pivare, čije su najniže grane gotovo dodirivale tlo, poput suknje, te činile mračno i uglavnom suho sklonište. Dva puta se podvukla pod automobile i ostala neko vrijeme ležati pod njima.

Nikad nije ostajala na istome mjestu duže od pet do deset minuta. Bojala se da će je neki revan svemirac vidjeti dok se bude zavlčila u skrovište i pozvati policiju kako bi je prijavio, te će se naći uhvaćena u klopku. Dok je došla do prazna zemljišta u Juniper Laneu, pokraj Cal-ianova pogrebnog zavoda, i zgurila se u ponajgušćem grmlju — sasušenoj travi i bockavome chaparralu — stala se pitati hoće li se ikad dosjetiti nekoga kome bi se mogla obratiti za pomoć. Prvi put otkako su počele njezine muke, počinjala je gubiti nadu.

Golema jela raširila je svoje grane preko dijela zemljišta, a njezino se grmlje nalazilo unutar tog kruga, pa je bila zaklonjena od najgore kiše. Što je bilo još važnije, dok je bila u dubokoj travi, zgurena na boku, nitko je nije mogao vidjeti s ulice niti pak s prozora obližnjih kuća. Bez obzira na to, otprilike svake minute oprezno je podignula glavu dovoljno da bi na brzinu pogledala oko sebe, kako bi se uvjerila da joj se

nitko ne prikrada. Za vrijeme tog izviđanja, dok je gledala na istok iza uličice sa stražnje strane zemljišta, prema Konkvistadoru, 262 opazila je dio velike kuće od sekvoje i stakla s istočne strane te ulice. Talbotova kuća. Odmah se prisjetila čovjeka u invalidskim kolicima. Prošle je godine došao u školu Thomas Jefferson kako bi održao govor učenicima petog i šestog razreda, za vrijeme Dana budnosti, jednotjednog programa koji je uglavnom bio izgubljeno vrijeme, iako je on bio zanimljiv. Pričao im je o teškoćama i zapanjujućim sposobnostima invalida.

Chrissie ga je isprva žalila, jednostavno ga je nasmrt sažaljevala, jer je izgledao silno patetično dok je sjedio u svojim invalidskim kolicima, napola uništena tijela, jer mogao se koristiti samo jednom rukom, dok mu je glava bila pomalo iskrivljena i neprestano se naginjala na jednu stranu. Ali zatim, kako ga je slušala, shvatila je da on posjeduje izvanredan smisao za humor i da ne sažaljeva samoga sebe, pa se činilo sve besmislenijim i besmislenijim žaliti ga. Pružila im se prilika da mu postavljaju pitanja, i on je s takvom spremnošću odgovarao na najintimnija pitanja o pojedinostima iz svog života, o svojim tugama i radostima, da ju je naposljetku doista ^zadivio.

A njegov pas Moose bio je silan.

Sad, kad je promatrala kuću od sekvoje i stakla kroz vrške pokis-nutih vlati visoke trave, dok je razmišljala o Harrvu Talbotu i Mooseu, Chrissie se zapitala nije li to mjesto na kojemu bi mogla potražiti pomoć.

Klonula je natrag u grmlje i nekoliko minuta razmišljala o tome.

Sigurno da bogalj prikovan uz invalidska kolica spada među posljednje ljude koje bi svemirci opsjednuli... ako su ga uopće i htjeli.

Istog se trenutka postidjela same sebe zbog toga što je takvo nešto i pomislila. Bogalj prikovan uz invalidska kolica nije drugorazredno ljudsko biće. Mogao je ponuditi izvanzemalcima isto toliko kao i bilo tko drugi.

S druge strane... zar bi banda izvanzemaljaca tako produhovljeno razmišljala o invalidima? Nije li to bilo malo previše za očekivati?

Naposljetku, oni su bili ivanzemaljci. Njihov sustav vrijednosti ne bi smio biti jednak onome ljudskih bića. Ako su išli naokolo i usađivali sjeme — ili pak spore ili sluzave mlade gmizavce ili štogod drugo — u ljude, te ako su jeli ljude, jamačno nisu mogli doživljavati invalide s dostojnim poštovanjem, baš kao što nisu mogli pomagati ni starijim gospođama da prijeđu ulicu.

Harry Talbot.

Sto je više razmišljala o njemu, Chrissie je bila sve sigurnija da je on dosad bio pošteđen užasne pozornosti svemiraca.

263

12.— Da doista sretnete Goldie Hawn, da vam ona priđe na nekom tulumu i kaže nešto duhovito, nešto slatko, i zasmijulji se na onaj svoj način, vi je ne biste čak ni prepoznali.

— O, bez brige, prepoznao bih ja nju.

— Ne, ne biste. Toliko biste se bavili tugovanjem nad time koliko je život nepošten, nepravedan, težak, okrutan, sumoran, očajan i glup, da ne biste iskoristili taj trenutak. Ne biste ni prepoznali taj trenutak. Bili biste

previše umotani u turobnu sumaglicu da uopće shvatite tko je ona. A sad, koji vam je četvrti razlog za život?

Neko je vrijeme oklijevao.

— Strah od smrti. Treptala je.

— Ne shvaćam. Ako je život tako užasan, zašto se imate bojati smrti?

— Bio sam u stanju bliskom smrti. Bio sam na operaciji, vadili su mi metak iz grudiju, i skoro sam odapeo. Dignuo se iz vlastita tijela, odlebdio do stropa, neko sam vrijeme- promatrao kirurge, a onda se zatekao kako sve brže i brže jurim niz mračni tunel prema nekakvom zasljepljujućem svjetlu... čitav onaj šašavi scenarij.

To ju je impresioniralo i zainteresiralo. Njezine blistave plave oči razrogačile su se od zainteresiranosti.

— I?

— Vidio sam što je s druge strane.

— Valjda se ne šalite?

— Nimalo se ne šalim.

— I vi mi govorite da znate kako postoji život poslije smrti? -Da.

— I Bog? -Da.

Bila je zapanjena.

— Ali ako znate da postoji Bog — rekla je — i da nakon ovoga svijeta nastavljamo dalje, onda znate i da život ima svrhu, ima smisla.

— I što onda?

— Pa, upravo sumnja u svrhu života većini ljudi leži u korijenu turobnih i depresivnih faza. Većina nas, da smo doživjeli to što ste vi doživjeli... dakle, nikad više ne bismo brinuli. Imali bismo snage ponijeti se sa svim nedaćama, znajući da sve to ima smisla, i da na kraju postoji novi život. I što onda nije u redu s vama, gospodine? Zašto se nakon toga niste razvedrili? Jeste li nekakav tupoglavi tukac, što li?

— Tukac?

— Odgovorite mi na pitanje.

Nakon što ga je nazvala zloslutnikom, poprskao je tavu sprejom od kojega se palačinke neće lijepiti.

Ona je uključila pećnicu i stavila u nju tanjur, u koji će prebacivati palačinke da ostanu tople kad ih ispeče.

Zatim, glasom iz kojega je odmah razabrao da ga je nakanila nagovoriti da promisli o svojim mračnim životnim stajalištima, rekla je:

— Kažite...

— Zar još ne možete dići ruke od toga?

— Ne mogu. Uzdanuo je.

— Ako ste ovako zlovoljni — rekla je — zašto se ne...

— Ubijem?

— Pa zašto ne? Gorko se nasmijao.

— Dok sam se vozio ovamo iz San Francisca, igrao sam sa sobom jednu igricu

— brojio sam razloge zbog koji vrijedi poživjeti. Sjetio sam ih se samo četiri, ali valjda je to dovoljno, jer još sam ovdje.

— Koji su to razlozi?

— Kao prvo, dobra meksička hrana.

— Tu se slažem.

— Kao drugo, tamno pivo Guinness.

— I ja volim tamni Heineken.

— Dobar je, ali nije razlog zbog kojeg vrijedi živjeti. Guinness je razlog zbog kojeg vrijedi živjeti.

- Što je pod brojem tri?
- Goldie Hawn.
- Vi poznajete Goldie Hawn?
- Ma kakvi. Možda je ne bih ni htio upoznati, jer bih se možda razočarao. Govorim o njezinoj slici s ekrana, o idealiziranoj Goldie Hawn.
- Ona vam je djevojka snova, jeP?
- I više od toga. Ona... kvragu, ne znam ni sam... kao daje nedirnuta životom, neokaljana, vitalna, sretna i nedužna... i zabavna.
- Što mislite, hoćete li je ikad upoznati?
- Valjda se šalite.
- Znate što? — rekla je.
- Što?

264265

Dizalo se uz udarac stalo uspinjati iz hodnika u prizemlju.

- Stiže Harry — reče Sam.
- Odgovorite mi na pitanje — ponovila je ona.
- Recimo jednostavno da mi ono što sam vidio nije ulilo nikakve nade. Nasmrt me prestrašilo.
- Dakle? Nemojte mi se izvrdavati. Što ste vidjeli s Druge Strane?
- Ako vam ispričam, mislit ćete da sam lud.
- Nemate što izgubiti. Već sad mislim da ste ljudi. Uzdahnuo je i zavrtio glavom, te poželio da to nikad nije ni spomenuo. Kako li ga je navela da tako temeljito otvori dušu?
- Dizalo je došlo do drugoga kata i zaustavilo se. Tessa se odmaknula od kuhinjske radne plohe, približila mu se, te rekla:
- Recite mi, kvragu, što ste to vidjeli.
- Ne biste to shvatili.
- Pa što sam ja... nekakva glupača?
- Ma, shvatili biste vi što sam vidio, ali ne biste shvatili što je to meni značilo.
- Razumijete li vi što vam je to značilo?
- O, da — rekao je svečanim glasom. V
- Hoćete li mi to ispričati dobrovoljno, ili moram uzeti viljušku za meso s onoga stalka i mučenjem to iščupati iz vas?
- Dizalo je krenulo naniže s drugoga kata. Pogledao je prema hodniku.
- Stvarno ne bih o tome.
- Ne biste, jeP?
- Ne bih.
- Vidjeli ste Boga, ali ne biste o tome?
- Tako je.
- Većina ljudi koji vide Boga... samo o tome žele pričati. Većina ljudi koji vide Boga... zasnuju čitave religije utemeljene na jednome sastanku s Njime, i pričaju o tome milijunima ljudi.
- Alija...
- činjenica je da se, u skladu s onime što sam pročitala, većina ljudi koji prežive stanje blisko smrti zauvijek promijeni uslijed toga. I to uvijek nabolje. Ako su bili pesimisti, postaju optimisti. Ako su bili

ateisti, postaju vjernici. Promijene im se vrijednosni sustavi, nauče voljeti život zbog samog života, zrače od života, u vražju mater! Ali vi ne. O, ne, vi ste postali još mrzovoljniji, još mračniji, još tmurniji. Dizalo je došlo do prizemlja i utihnulo.

— Stiže Harry — reče Sam.— Recite mi što ste vidjeli.

— Možda bih vama mogao ispričati — rekao je zatečen time što je doista htio pričati o tome s njom, u pravo vrijeme i na pravome mjestu. — Vama možda. Ali drugi put.

Moose je dotapkao u kuhinju dahćući i cereći im se, a Harry se trenutak poslije dokotrljao kroz vrata.

— Dobro jutro — zacvrkuće Harry.

— Jeste li dobro spavali? — zapita Tessa, obdarivši ga iskrenim osmijehom simpatije na kojemu je Sam pozavidjeo.

— čvrsto — reče Harry — ali ne kao mrtav, hvala Bogu.

— Palačinke? — zapita ga Tessa.

— Gomilu, molim.

— Jaja?

— Dvadeset-trideset komada.

— Prepečenac?

— Par štruca.

— Volim kad čovjek ima teka.

— Trčao sam cijele noći — reče Harry — pa sam izgladnio.

— Trčao?

— U snovima. Progonile su me sablasti.

Dok je Harry uzimao omot hrane za pse iz jednog pretinca i napunio Mooseovu zdjelicu u kutu, Tessa je otišla do tave, ponovno je poprskala sredstvom protiv prljanja, rekla Samu da je on zadužen za jaja te počela praviti prve palačinke, grabeći smjesu kutlačom. Nakon nekoliko trenutaka rekla je:

— Patti La Belle, »Stir it up«.

Potom je ponovno stala pjevati i plesati u mjestu.

— Hej — reče Harry — ako želite glazbu, mogu vam je pustiti. Odvezao se do radija koji je bio montiran ispod radne plohe tako

da ga ni Tessa ni Sam nisu prije opazili, uključio ga i stao okretati dugme za biranje kanala sve dok nije došao do postaje na kojoj je svirala pjesma »I Heard It Through the Grapevine« od Gladys Knight and the Pips.

— To — rekla je Tessa i počela se njhati, tresti i uvijati s takvim oduševljenjem da Samu nije bilo jasno kako je uspijevala tako uredno nalijevati smjesu za palačinke u tavu.

Harry se nasmijao i stao se svojim motornim kolicima vrtjeti u krug, kao da pleše s njom.

— Slušajte ljudi — reče Sam — zar ne znate da se oko nas odigrava smak svijeta?

Nisu se osvrtni na njega, a to je valjda i zaslužio.

266267

13. je sigurno stalo samo do toga da preuzmu nadzor nad novim ljudima te da pronađu pokoji novi recept za spravljanje sočne djece.

Bez obzira na to, odlučila je pričekati sve dok ne počnu jesti. Po onome što je sinoć čula od svoje majke i Tuckera na livadi, te po onome što je vidjela za vrijeme doručka s bićem koje je postalo od oca Castellija, uvjerala se da su izvanzemaljci veliki proždrljivci, te da imaju tek koji odgovara onome pet-šest ljudi. Ako se Harry Talbot i njegovi gosti sasvim ne zasvinje kad počnu jesti, vjerojatno će moći imati u njih povjerenja. Zaobilaznim putem, skrivajući se u kiši, magli, svima raspoloživim sjenkama, Chrissie je došla do uličice istočno od Konkvistadora. Ušla je u Talbotovo stražnje dvorište kroz vrata u ogradi od sekvoje i pretrčavala od jedne gomile grmlja do druge, pri čemu je dva puta gotovo stala u pseći izmet — Moose je bio čudesan pas, ali ne bez mana — sve dok nije došla do stubišta koje je vodilo na stražnji trijem.

čula je kako u kući svira glazba. Bila je to neka stara stvar, iz vremena kad su njezini roditelji bili tinejdžeri. Zapravo, bila je to čak jedna od njihovih najdražih pjesama. Iako se Chrissie nije prisjećala naslova, prisjetila se imena grupe: Junior Walker and the All-Stars.

Držeći da će glazba, združena s lupetanjem kiše, pokriti sve zvukove koje bi mogla proizvesti, uspuzala se stubištem na trijem od sekvoje te čučanjem prišla najbližemu prozoru.

Nisu zvučali poput izvanzemaljaca. Zvučali su prilično nalik na obične ljude.

Je li bilo moguće da svemirci slušaju glazbu Stevie Wondera i Pointer Sisters? Teško. Ljudskim ušima, glazba izvanzemaljaca vjerojatno bi zvučala kao da vitezovi u oklopu sviraju u gajde dok se istodobno kotrljaju niz dugačko stubište usred čopora zavijajućih pasa. Više nalik na Twisted Sister nego na Pointer Sisters.

Nakon nekog vremena podigla se baš toliko da bi provirila iznad prozorske daske, kroz otvor u zavjesama. Ugledala je g. Talbota u invalidskim kolicima, Moosea, te nepoznata muškarca i ženu. G. Talbot je udarao ritam svojom zdravom rukom po rukohvatu svojih kolica a Moose je živahno, premda ne u ritmu glazbe, mahao repom. Onaj drugi čovjek lopaticom je pokupio jaja s nekoliko tava i prebacio ih na tanjure, pritom povremeno s neodobravanjem pogledavajući ženu, jer se ovako prepustila pjesmi, ali ipak je desnim stopalom tapkao u ritmu. Žena je pekla palačinke i prebacivala ih na ugrijani tanjur u pećnici, a uz taj je posao pocupkivala, njihala se i naginjala se; dobro se kretala.

Chrissie je ponovno čučnula i promislila o onome što je vidjela. U njihovu ponašanju nije bilo ničega osobito neobičnog ako su bili ljudi, ali ako su bili izvanzemaljci, jamačno ne bi pocupkivali uz radio dok spravljaju zajutrak. Chrissie je doista s teškom mukom mogla povjerovati da bi svemirci — poput onog bića koje se prikazivalo kao otac Castelli — mogli imati smisla za humor ili pak za ritam. Njima

14.

Loman je ostao u Pevserovoj kući i nadgledao je čišćenje te se pobrinuo za prijevoz tijela unazađenih u Callanovim mrtvačkim kolima. Bojao se prepustiti svojim ljudima da se sami pobrinu za to iz straha da će ih pogled na mutirana tijela ili pak miris krvi navesti da se i sami promijene. Znao je da svi oni — a ni on ništa manje od drugih — hodaju po napetoj žici iznad ponora. Iz istog razloga, pošao je za mrtvačkim kolima do pogrebna zavoda i ostao s Callanom i njegovim pomoćnikom sve dok nisu ubacili Pevserovo i Sholnickovo truplo u bijelo usijani plamen

krematorija.

Provjerio je kako napreduje potraga za Bookerom, Locklandovom i Chrissie Foster, te načinio nekoliko izmjena u rasporedu patrole. Bio je u uredu kad je od Castellija došlo izvješće, i otišao je ravno do župnog dvora Naše Milosrdne Gospe kako bi iz prve ruke čuo kako im je djevojčica mogla izmaći. Bili su puni isprika, uglavnom šepavih. Posumnjao je da su se unazadili kako bi se poigrali s djevojčicom, iz čiste objesti, i dok su se s njom poigravali nenamjerno su joj pružili priliku da pobjegne. Naravno da nisu priznavali da su se unazadili.

Loman je pojačao patrole u okolnome području, ali nije bilo ni traga djevojčici. Kao da je u zemlju propala. Ipak, ako je došla u grad umjesto da se zaputi prema autocesti, postojala je veća vjerojatnost da će je uhvatiti i preobraziti prije svršetka dana.

U devet se sati vratio u svoju kuću u Iceberrv Wayu kako bi doručkovao. Otkako je gotovo degenerirao u Pevserovoj spavaonici poprskanoj krvlju, odjeća se ovjesila na njemu. Izgubio je nekoliko kilograma dok su mu katabolički procesi iskoristili vlastito meso kako bi stvorili silnu energiju koja je potrebna za unazađivanje... kao i za odupiranje unazađenju.

268269

Kuća je bila mračna i tiha. Denny je nesumnjivo bio gore, ispred svog računala, gdje je bio i sinoć. Grace je otišla na posao u školu Thomas Jefferson, gdje je bila učiteljica, te je morala održavati privid svakodnevna života sve dok svi u Moonlight Coveu ne budu pre-obraženi. Do tog trenutka nijedno dijete mlađe od dvanaest godina nije bilo podvrgnuto preobrazbi, dijelom zbog toga što su tehničari u New IVaveic imali teškoća s određivanjem pravilne doze za mlade preob-ražene osobe. Ti su problemi bili riješeni i noćas će djeca biti dovedena u red.

Loman je na neko vrijeme zastao u kuhinji, osluškujući kišu na prozorima i kuckanje sata.

Kod sudopera si je natočio čašu vode. Popio ju je, pa još jednu, a zatim još dvije. Dehidrirao je prilikom onih muka u Pevserovoj kući.

Hladnjak je bio potpuno ispunjen šunkom pakovanom po dva i pol kilograma, pečenom govedinom, napola pojedenim puranom, tanjurom svinjskih kotleta, pilećim prsima, kobasicama te paketićima mesnate salame i sušene govedine. Ubrzani metabolizam novih ljudi iziskivao je ishranu bogatu bjelančevinama. Osim toga, žudjeli su za mesom.

Uzeo je štrucu ražena kruha iz kutije za kruh te sjeo, uzevši pečenu govedinu, šunku i staklenku senfa. Neko je vrijeme ostao za stolom rezao ili pak trgao debele komade mesa, umatao ih u kruh premazan senfom, pa zubima otkidao krupne zalogaje. Hrana mu nije nudila onako tankoćutne osjećaje kao kad je bio stari tip čovjeka; sad je njezin miris i okus pobuđivao u njemu životinjsko uzbuđenje, ushit pohlepe i neumjerenosti u jelu. Donekle je bio zgađen time kako je otkidao hranu i gutao je prije nego što ju je valjano prožvakao, ali svaki napor da se obuzda brzo je ustupio mjesto još grozničavijem žderanju. Napola je zapao u trans, hipnotiziran ritmom žvakanja i gutanja. U jednom trenutku um mu se razbistrilo toliko daje shvatio kako je iz hladnjaka izvadio pileća prsa i

oduševljeno ih jeo, iako su bila sirova. Dopustio si je da ponovno utone u blaženi polutrans.

Završivši s jelom, otišao je na kat običi Dennva.

Kad je otvorio vrata mladićeve sobe, isprva se sve doimalo kao i za njegova posljednjeg posjeta prošle noći. Prozorski kapci bili su spušteni, zavjese navučene, soba u mraku s iznimkom zelenkaste svjetlosti koja je dopirala iz monitora. Denny je sjedio ispred računala, zaokupljen podacima koji su letjeli preko zaslona.

Zatim je Loman ugledao nešto od čega mu se koža naježila.

Sklopio je oči. Pričekao.

Otvorio ih.

To nije bio privid.

Pozlilo mu je. Poželio se vratiti u hodnik i zatvoriti vrata, zaboraviti što je vidio, otići odavde. Ali nije se mogao pomaknuti niti pak skrenuti pogled.

Denny je isključio tipkovnicu računala i stavio je na jod pokraj stolice.

Maknuo je vijke s prednjeg poklopca računala. Šake su mu bile u krilu, ali zapravo to više nisu bile šake. Prsti su mu bili sumanuto izduljeni, te nisu završavali vršcima niti pak noktima, nego žicama metalna izgleda, debelim poput kablova kućanskih aparata, koje su zavijale u utrobu računala i nestajale u njoj.

Dennvu tipkovnica više nije bila potrebna.

Postao je dio sustava. Preko računala i veze s New Waveom preko modema,

Denny se združio sa Suncem.

— Denny?

Preuzeo je izmijenjeno stanje, ali ne onakvo za kakvim su težili unazađeni.

— Denny?

Mladić nije odgovarao.

— Denny!

Iz računala je dopiralo čudnovato kuckanje i elektronsko pulsiranje.

I protiv volje, Loman uđe u sobu i priđe radnome stolu. Spustio je pogled na svog sina i zadrhtao.

Dennveva usta bila su otvorena, ovješene vilice. Niz bradu mu je curila slina. Postao je toliko obuzet dodirom s računalom da se više nije trudio ni ustajati kako bi jeo ili pak otišao na zahod; pomokrio se u hlače.

Njegovih očiju nije više bilo. Umjesto njih sada su se ondje nalazile dvije kuglice koje su izgledale kao da su od rastaljena srebra, blistave poput zrcala. Odražavale su podatke koji su hitali preko zaslona ispred njih.

Pulsirajući zvukovi, tihi elektronski treptaji, nisu dopirali iz računala nego iz Dennyja.

15.

Jaja su bila dobra, palačinke još bolje, a kava tako jaka da je porculanska glazura bila u opasnosti, no opet ne tako jaka da bi je

270271

trebalo gristi. Dok su jeli, Sam im je ukratko ispričao svoj plan da

prenesu poruku iz grada do FBI.

— Telefonska linija još vam je prekinuta, Harry. Isprobao sam jutros. A ne vjerujem da možemo riskirati proboj do međudržavne autoceste, ni pješice niti u automobilu, uz sve one njihove patrole i blokade na cestama; to će morati biti posljednji pokušaj. Napokon, koliko je nama poznato, mi smo jedini ljudi koji su shvatili da se ovdje događa nešto uistinu... izopačeno, te da bi hitno to trebalo zaustaviti. Mi i možda mala Fosterova, ona koju su policajci sinoć spominjali za vrijeme razgovora preko računala.

— Ali ta je djevojčica — reče Tessa — tek dijete, čak i ako je tinejdžerka, neće imati baš mnogo šanse protiv njih. Moramo se pomiriti s time da će je uhvatiti, ako je već nisu.

Sam kimne.

— A ako uhvate i nas pri pokušaju da se izvučemo iz grada, nitko neće ostati da obavi taj posao. Zato prvo moramo poduzeti nešto manje riskantno.

— Zar je bilo koja mogućnost niskog rizika? — zapita se Harry dok je komadićem prepečenca skupljao malo žumanca, te je polako i s dirljivom preciznošću.

Sam je nalio na svoje palačinke još malo javorova sirupa, iznenađen time koliko jede, pripisujući svoj tek mogućnosti da bi mu to mogao biti posljednji objed.

— Gledajte... — reče. — Ovaj je grad sav spojen žicama.

— Spojen žicama?

— Računalskim vezama. Nevv Wave je dao računala policiji, pa su oni vjerojatno povezani u mrežu...

— I škole — reče Harry. — Sjećam se da sam o tome čitao u novinama proljetos ili ljetos. Dali su velik broj računala i mnogo programske potpore i osnovnoj i srednjoj školi. Nazvali su to građanskom dužnošću.

— Sad to zvuči zlokobnije, zar ne? — reče Tessa.

— Zlokobno k'o sam vrag.

— Sad se čini — reče Tessa — da su možda željeli ubaciti svoja računala u škole iz istog razloga iz kojeg su htjeli kompjutorizirati i policiju — da ih sve čvrsto povezu s Nevv Waveom, da ih nadziru.

Sam spusti viljušku.

— Nevv Wave zapošljava, koliko ono, oko trećinu ljudi iz grada?

— Vjerojatno toliko — reče Harry. — Moonlight Cove je zapravo narastao kad se prije desetak godina u njega uselio Nevv Wave. Na neki način, ovo je staromodan gradić ovisan o jednoj tvrtki; ne samoda je ovdašnji život ovisan o glavnome poslodavcu, nego je u velikoj mjeri i društveno upućen na njega.

Neko su vrijeme pijuckali kavu koja je bila tako jaka da je udarala u glavu gotovo kao i brendi.

— Trećina stanovnika... — reče Sam. — Po čemu ispada da je to otprilike četrdeset posto odraslih.

— Valjda — reče Harry.

— A mora se pretpostaviti da su svi iz Nevv Wavea urotnici, da su bili među prvima koju su... preobraženi.

Tessa kimne.

— Rekla bih da to možemo prihvatiti zdravo za gotovo.

— A oni su zainteresirani za računala čak i više nego što je uobičajeno, dakako, budući da rade u toj industriji, pa se možemo kladiti da ih

većina, ili čak svi, imaju računala kod kuće.

Harry kimne.

— A nema sumnje da se mnoga, ako ne i sva njihova kućna računala mogu izravno spojiti modemom s Nevv JVaveom, tako da navečer mogu raditi kod kuće, ili pak preko vikenda, bude li potrebno. A sad, dok se ovaj plan preobrazbi približava svome svršetku, mogu se kladiti da rade prekovremeno; sigurno je da podaci lete ovamo-onamo po njihovim telefonskim linijama pola noći: Ako mi Harry može navesti nekoga iz ove četvrti tko radi za Nevv Wave...

— Ima ih više — reče Harry.

— ...onda bih se ja mogao izvući van po kiši, iskušati im kuću, provjeriti ima li koga kod kuće. U ovo će doba vjerojatno biti na poslu. Ako nema nikoga kod kuće, možda bih mogao nazvati s njihova telefona.

— čekajte, čekajte — reče Tessa. — Kakvi sad telefoni? Telefoni ne rade. Sam odmahne glavom.

— Znamo jedino da su javni telefoni izvan upotrebe, kao i Harrvev. Ali prisjetite se: Nevv Wave upravlja računalom telefonske tvrtke, pa vjerojatno mogu selektivno isključivati linije. Kladim se da nisu uskratili usluge onima koji su već podvrgnuti toj... preobrazbi. Ne bi sami sebi uskratili komuniciranje. Naročito ne sad, za vrijeme krize, dok su već gotovo ispunili svoj cilj. Postoji više od pedeset posto vjerojatnosti da su isključili samo one linije do kojih po njihovu mišljenju možemo doprijeti — telefonske govornice, telefone na javnim mjestima, kao što je motel — te telefone u domovima ljudi koji još nisu preobraženi.

272273

16. Ali bile su to tek puste želje. Projekt Mjesečev jastreb sada se izmaknuo kontroli, te je krenuo mračnim putevima prema ponoćnim užasima koje Tom Shaddack nije predvidio i nije mogao otkloniti.

Osim toga, Shaddacka ne bi preplašilo ovo što se dogodilo Dennvu. Bio bi oduševljen, likovao bi. Shaddack bi primio mladićevu preobrazbu kao uzvišeno stanje, koje je u istoj mjeri poželjno kao što degeneraciju unazađenih treba izbjegavati i prezirati. Tu je bilo ono za čime je Shaddack zdušno tragao, prisilna evolucija čovjeka u stroj.

čak je i sad Loman čuo u sjećanju kako Shaddack uzbuđeno govori u Pevserovoj spavaonici poprskanoj krvlju: »...No, ne razumijem zašto svi unazađeni odabiru stanje primitivnije od ljudskoga. Zacijelo u sebi imate moć da se podvrgnete i evoluciji, radije nego deevoluciji, da se podignete iz puke čovječnosti u nešto više, čistije, uzvišenije...«

Loman je bio uvjeren da Dennveva slinava, srebrenooka inkarnacija ne predstavlja više biće od obična čovjeka, niti pak čistije, ni uzvišenije. Na neki način, bila je to u jednakoj mjeri degeneracija kao što je bilo unazađenje Mikea Pevsera u vučje obličje, ili pak Coomb-sov nazadak u primitivna majmuna. Kao i Pevser, i Denny se odrekao intelektualne individualnosti kako bi pobjegao od svijesti o bezosjećajnome životu nova čovjeka; umjesto da postane tek jedan pripadnik čopora neljudskih zvijeri, on je postao jedno od brojnih računala za obradu podataka u složenoj

superračunalskoj mreži. Odbacio je ono posljednje ljudsko što je bilo u njemu — svoj um — i postao je nešto jednostavnije nego što je ljudsko biće, uzvišeno u svojoj složenosti.

Slina je pala s Dennveve brade, načinivši vlažni krug na njegovu bedru odjevenu u traperice.

Poznajesh li sada strah?, zapitao se Loman. Ne možeš voljeti. Baš kao što ni ja ne mogu. Ali bojiš li se sada ičega?

Zacijelo ne. Strojevi ne mogu osjećati užas.

Iako Loman nakon preobrazbe nije mogao osjetiti bilo kakvu emociju, osim straha, i iako su mu se dani i noći pretvorili u jedno dugotrajno mučenje u kojem mu je zabrinutost mijenjala snagu, na neki je izopačen način zavolio strah, stao uživati u njemu, jer to je bio jedini osjećaj koji ga je povezivao s nepreobraženim čovjekom kakav je nekoć bio. Kad bi mu bio oduzet i strah, bio bi tek ljudski stroj. Život mu ne bi imao baš nikakve ljudske dimenzije.

Denny se odrekao te zadnje dragocjene emocije. Njegove sumorne dane sad su ispunjavali jedino logika, razum, beskrajni lanci proračuna, neprekidno upijanje i obrada podataka. A ako je Shaddack imao pravo o dugovječnosti novih ljudi, ti bi se dani mogli protegnuti u stoljeća.

Strah je prozeo Lomana Watkina, tako ga temeljito ispunio da, kad bi taj strah bio načinjen od neke tvari, prokuljao bi iz njegove puti u takvoj količini da bi se mogao mjeriti s bujicom koja je u tom trenutku lijevala iz olujnog neba. Bojao se za sebe, onoga što bi još mogao postati. Bojao se i za svog sina, koji je sjedio ispred računala u potpuno neljudskome obličju. A bojao se i svog sina, to se nije moglo zanijekati, nasmrt ga se preplašio i nije se mogao natjerati na to da ga dodirne.

Bujica podataka treptavo je prelazila preko zaslona u mutnim zelenim valovima. Dennveve blistave, tekuće, srebrenaste oči odražavale su svjetlucavu plimu slova, brojeva, grafikona i tablica. Bez treptanja.

Loman se prisjetio što je Shaddack rekao u Pevserovoj kući kad je vidio da se čovjek unazadio u vučje obličje, koje nije moglo biti djelom ljudske genetske povijesti. Unazadenje nije bilo tek tjelesni postupak; nije mu to bila čak ni prvenstvena značajka. Bio je to primjer vladavine duha nad tvari, svijesti koja diktira oblik. Budući da više nisu mogli biti obični ljudi, te zato što jednostavno nisu mogli podnositi život kao bezosjećajni novi ljudi, tražili su izmijenjena stanja u kojima je postojanje bilo podnošljivije. A dječak je potražio ovo stanje, svojevolumeno je postao ovo groteskno biće.

— Denny?

Nikakva odgovora.

Mladić je zapao u potpunu tišinu. Iz njega više nisu dopirali čak ni elektronski zvukovi.

Metalni kablovi, kojima su završavali mladićevi prsti, neprestance su vibrirali i povremeno pulsirali, kao da kroz njih prolaze neredoviti štrcaji guste, neljudske krvi, koja je kružila između organskih i anorganskih dijelova mehanizma.

Lomanovo srce lupalo je tako brzo kao što bi lupali i njegovi koraci u trku da je pobjegao. Ali ondje ga je zadržavao teret njegova straha. Oblio ga je znoj. Savladavao se da ne povratu golemi objed što ga je upravo pojeo.

Očajnički je razmišljao što da učini, i prvo što mu je palo na um bilo je da pozove Shaddacka i potraži njegovu pomoć. Shaddack će jamačno shvatiti

što se događa i znati kako da okrene tu ogavnu preobrazbu u suprotnome smjeru i vrati Dennva u ljudsko obličje.

274275

Odjednom su sablasni elektronski zvukovi ponovno navrli iz mladića. Odbili su se od zidova.

Ti su zvukovi bili čudnovati poput hladnih, tugaljivih pjesama i plača neke vrste koja prebiva u najdubljim predjelima noćnih mora.

Kad bi nazvao Shaddacka i otkrio mu u kakvu je stanju Denny, samo bi potaknuo luđaka u njegovoj sumanutoj, bezbožnoj maniji. Kad bi vidio u-što se pretvorio Denny, Shaddack bi možda iznašao način da navede ili pak prisili sve nove ljude da se promijene u istovrsne, ekstremne kibernetičke spodobе. Ta je pomisao pojačala Lomanov strah do novih granica.

Biće u koje se premetnuo dječak ponovno je ušutjelo.

Loman izvuče revolver iz futrole. Ruka mu se silovito tresla.

Podaci su još bjesomučnije pojurili preko zaslona i istodobno preplivali preko površine Dennvevih rastaljenih očiju.

Zureći u stvorenje koje je nekoć bilo njegov sin, Loman je stao izvlačiti uspomene iz sanduka u kojemu je čuvao svoj život otprije preobrazbe, očajnički se pokušavajući prisjetiti nečega stoje prije osjećao za Dennva — očinske ljubavi prema sinu, slatke boli ponosa, nade u dječakovu budućnost. Prisjetio se kako su zajedno odlazili na pecanje, večeri koje su proveli gledajući televiziju, najdražih knjiga koje su oboje pročitali i zatim raspravljali o njima, dugih sati kad su zajednički sretno radili na nekome projektu za tehnički odgoj, Božića kad je Denny dobio svoj prvi bicikl, dječakov prvi spoj kad je nervozno doveo kući malu Talmadgeovu da je predstavi roditeljima... Loman se prisjećao slika iz tih vremena, sasvim podrobno zamišljenih slika, ali one nisu imale snage da ga ugriju. Znao je da bi trebao osjećati nešto ako će ubiti svoje jedino dijete, nešto više od straha, ali više nije bio sposoban za to. Da bi zadržao vezu s onime što je još u njemu ostalo od ljudskog bića, trebao je biti u stanju istisnuti jednu suzu, barem jednu, kao što je istisnuo hitac iz svog Smith & Wessona, ali oči su mu ostale suhe.

Nešto je nenadano prokuljalo iz Dennveva čela.

Loman usklikne i iznenađeno ustukne dva koraka.

Isprva je pomislio da je to neki crv, jer bilo je svjetlucavo, uljasto i podijeljeno u članke, debelo poput olovke. Ali kako se i dalje izvlačilo, opazio je da je više metalno no organsko, a završavalo je utičnicom tri puta većeg promjera od samog »crva«. Poput pipka nekog iznimno odbojnog kukca, uvijalo se naprijed-natrag ispred Dennveva lica, postajući sve dulje i dulje, sve dok nije dodirnulo računalo.

On hoće da se to dogodi, podsjeti se Loman. Bila je to pobjeda uma nad materijom, a ne nekakav genetski kratki spoj. Utjelovljena umna snaga, a ne tek pomahnitala biologija. Dječak je želio postati ovo, i ako je to bio jedini život koji mu je sada podnošljiv, jedini život za kojim je žudio, zašto ga onda ne bi smio imati?

Ogavna crvolika izraslina ispitivala je otvoreni mehanizam, gdje se prije nalazio poklopac. Nestala je u unutrašnjosti i načinila neki spoj koji je

omogućio dječaku da uspostavi prisniju vezu sa Suncem nego što je bilo moguće isključivo kroz mutirane šake i oči od žive.

Iz dječakovih usta dopro je šuplji, elektronski jauk od kojeg se ledila krv, iako mu se ni usne ni jezik nisu pomaknuli.

Lomanov strah od djelovanja napokon je bio nadjačan njegovim strahom od nedjelovanja. Stupio je korak naprijed, prislonio cijev revolvera na mladićevu desnu sljepoočnicu i ispalio dva metka.

17.

Dok je Chrissie čučala na stražnjemu trijemu, naslonjena na zid kuće, svako malo se podižući kako bi oprezno kroz prozor pogledala troje ljudi koji su se okupili oko kuhinjskog stola, polako je postajala sve uvjerenija da im se može vjerovati. Uz potmulu riku i pljuštanje kiše kroz zatvoreni je prozor mogla čuti tek djeliće njihova razgovora. No nakon nekog vremena zaključila je da oni znaju kako se nešto užasno zbiva u Moonlight Coveu. Dvoje stranaca izgleda da se skrivalo u kući g. Talbota i bili su u bijegu baš kao i ona. Izgleda da su smišljali neki plan kako da pozovu pomoć od vlasti izvan grada.

Odlučila je da neće kucati na vrata. Bila su od punog drveta, bez staklenih površina u gornjoj polovici, pa oni neće moći vidjeti tko to kuca. čula je dovoljno kako bi znala da su napeti, možda ne baš onako potpuno izbezumljeni kao što je sama bila, ali sasvim su sigurno bih na rubu živaca. Neočekivano kucanje na vratima možda bi im svima prouzročilo teški srčani udar... ili bi pak dohvatili pištolje i raznijeli vrata u komadiće, a s vratima i nju.

Umjesto toga, ustala je potpuno se razotkrivši i pokucala na prozor.

G. Talbot iznenađeno je trgnuo glavom i pokazao prstom, ali još dok je pokazivao, onaj drugi čovjek i žena poletjeli su na noge naglo poput marioneta koje je netko uspravio trzajem žica. Troje ljudi — i jedan pas — u čudu su zurili prema Chrissie. Iz izraza na njihovim licima moglo bi se zaključiti da ona nije pokisla jedanaestogodišnja

276277

djevojčica nego neki manijak s motornom pilom, s kožnom kapuljačom preko lica kojom skriva izobličeno lice.

Pretpostavila je da u ovome trenutku, u Moonlight Coveu zagađenome izvanzemaljcima, čak i patetična, pokisla, iscrpljena djevojčica može izazvati strah onima koji nisu znali da je ona još uvijek ljudsko biće. U nadi da će otjerati njihov strah, progovorila je kroz prozorsko staklo: — Pomozite mi. Molim vas, pomozite mi. Odjednom je shvatio daje Denny tek napola mrtav. Dio dječakova uma koji je prebivao u njegovu tijelu ugasio se, ali drugi djelić njegove svijesti još je uvijek nekako živio u računalu, održavao se živim u silikonu umjesto u moždanoj tvari. Taj je njegov dio vrištao tim hladnim, strojnim glasom.

Na zaslonu:

GDJE JE OSTATAK MENE GDJE JE OSTATAK MENE

GDJE JE OSTATAK MENE NE NE NE NE NE NE...

Lomana obuzme osjećaj kao da mu je krv ledena bljuzga koju pumpa srce kruto poput mesa u zamrzivaču. Nikad prije nije osjetio studen koja je

prodirala duboko poput ove.

Odmaknuo se jedan korak od zgrčena tijela, koje se napokon prestalo trzati, i okrenuo revolver prema računalu. Ispraznio je pištolj u stroj, raznijevši najprije zaslon. Kako su prozorski kapci i zavjese bili zatvoreni, soba je bila gotovo u potpunu mraku. Raznio je sklopovlje u komadiće. Tisuće iskri zablještal je u mraku, zaprštavši iz procesora. Ali uz konačno pucketanje i prštanje, stroj je umro, i tmina se ponovno sklopila.

Zrak je zaudarao po spaljenim izolacijama. I gorim stvarima.

Loman izađe iz sobe i ode do vrha stubišta. Ondje je zastao na trenutak, naslonivši se na prihvatnik. Zatim je sišao u predvorje.

Ponovno je napunio revolver, pa ga spremio u futrolu.

Izašao je van na kišu.

Ušao je u automobil i upalio motor.

— Shaddack — rekao je naglas.

18.

Stroj je vrisnuo. Lubanja mu se rasprsnula pod udarcem dvaju metaka, i stroj je izletio iz sjedišta, prevrnuo, se na pod spavaonice i povukao sa sobom stolicu. Izduženi prsti iščupali su se iz računala na stolu.

Clankovito crvasto ticalo prelomilo se nadvoje, na polovici između računala i čela iz kojega je iskočilo. Biće je ležalo na podu, trzalo se i grčilo.

Loman je morao razmišljati o njemu kao o stroju. Nije mogao razmišljati o njemu kao o svome sinu. To je bilo odviše zastrašujuće.

Lice je bilo izobličeno, iskrivljeno u asimetričnu, nadrealističnu masku udarcem metaka koji su raznijeli lubanju.

Srebrene su oči pocrnjele. Sad se činilo da su se u očnim dupljama lubanje tog bića slegle lokvice ulja.

Između krhotina smrskane kosti, Loman nije vidio samo sivu tvar koju je očekivao, nego i nešto nalik na smotanu žicu, svjetlucave krhotine koje su izgledale gotovo kao da su od keramike, čudnovate geometrijske oblike.

Krv koja je curila iz rana bila je popraćena oblačcima plavičasta dima.

Stroj je i dalje vrištao.

Elektronski vriskovi više nisu dopirali iz bivšeg mladića već iz računala na stolu. Ti su zvukovi bili toliko bizarni da nisu priličili strojnoj polovici organizma, baš kao što nisu priličili polovici koja se sastojala od dječaka.

Loman shvati da to nisu isključivo elektronski jauci. Odlikovali su se ujedno i glasovnim svojstvima koja su bila uznemirujuće ljudska.

Valovi podataka prestali su kliziti zaslonom. Jedna se riječ ponavljala na stotine puta, ispunjujući redak za retkom na zaslonu:

NE NE NE NE NE NE NE NE NE NE NE NE NE NE NE

NE NE...

19.

Tessa je odmah preuzela brigu oko djevojčice. Povala ju je na kat, ostavivši Harrva, Sama i Moosea u kuhinji, te skinula s nje mokru odjeću.

— Zubi ti cvokoću, dušo.

— Sva sreća što još imam čime cvokotati.

— Koža ti je potpuno plava.

— Sva sreća što imam kožu — rekla je djevojčica.

— Primijetila sam da i šepaš.

— Ma da. Uganula sam gležanj.

- Sigurna si da je samo nategnut?
- Ma da. Ništa ozbiljno. Osim toga...
- Znam — reče Tessa — sva sreća što još imaš gležnjeve.

278279

— Tako je. Po svemu što ja znam, svemircima su gležnjevi posebno ukusni, kao što neki ljudi vole svinjske nožice. Fuj.

Sjedila je na rubu kreveta gostinjske sobe, zaogrnuvši se vunanim pokrivačem, te čekala da Tessa uzme plahtu iz ormara s posteljinom te nekoliko sigurnosnih igala iz kutije s priborom za šivenje što ga je opazila u istome ormaru.

— Harrveva odjeća ti je prevelika — reče Tessa — pa ću te privremeno zamotati u plahtu. Dok ti se odjeća suši, možeš sići i ispričati Harryu, Samu i meni sve što znaš.

— Bila je to prava pustolovina — reče djevojčica.

— Da, i izgledaš kao da si štošta doživjela.

— Iz toga bi ispala izvrsna knjiga.

— Voliš knjige?

— O, da, obožavam knjige.

Porumenjevši, ali očito odlučna u namjeri da bude slobodnoumna, odbacila je pokrivač, ustala i dopustila Tessi da oko nje omota plahtu. Tessa ju je pričvrstila sigurnosnim iglama i načinila svojevrsnu togu.

— Mislim da ću jednog dana napisati knjigu o svemu tome — rekla je Chrissie dok je Tessa bila zaposlena. — Nazvat ću je Pošast izvanzemaljaca ili možda Matica legla, makar je normalno neću nazvati Matica legla, osim ako se pokaže da stvarno negdje postoji matica legla. Možda se oni ne reproduciraju kao kukci, pa čak ni kao životinje. Možda su oni u osnovi biljni oblik života. Tko to zna? Ako su u osnovi biljni oblik života, morat ću nazvati knjigu Svemirsko sjeme, ili Povrće iz pakla, ili možda Mrtvačke muhare s Marsa, ili tako nešto. Ponekad je dobro koristiti s aliteracijom u naslovima. Aliteracija. Nije li to krasna riječ? Baš lijepo zvuči. Ja volim riječi. Naravno, uvijek se može odabrati neki poetičniji naslov, nešto što privlači, kao naprimjer Iz-vanzemaljsko korijenje, izvanzemaljsko lišće. Hej, ako su biljke, možda imamo sreće, jer možda će ih na kraju istrijebiti biljne uši ili krumpirove zlatice, kao što je nekoliko sićušnih bakterija pobilo moćne Marsovcu u Ratu svijetova. Tessa nije htjela otkriti da njihovi neprijatelji nisu došli sa zvijezda, jer uživala je u tome kako je djevojčica starmalo brbljala. Zatim je opazila da je Chrissiena lijeva ruka ozlijeđena. Dlan je bio gadno oguljen; središte rane djelovalo je otvoreno.

— Ozlijedila sam se kad sam pala s krova trijema u župnom dvoru — rekla je djevojčica.

— Pala si s krova?

— Ma da. Ti bokca, al' je to bilo uzbudljivo. Vidite, čovjek-vuk je kroz prozor dolazio za mnom, i nisam mogla krenuti ni u kojemu drugom smjeru. Uganula sam si gležanj prilikom istog tog pada, a onda sam morala potrčati preko dvorišta do otvora u stražnjem zidu prije nego me uhvati. Znae, gospođice Lockland...

— Molim te, zovi me Tessa.

Izgleda da Chrissie nije bila naviknuta nazivati odrasle ljude po imenu. Namrštila se i na trenutak ušutjela, boreći se s poticajem da bude neslužbena. Očito je zaključila da bi bilo nepristojno ne nazivati ljude po imenu kad su je to zamolili.

— Dobro... Tessa. No, u svakom slučaju, ne mogu se domisliti što bi nam svemirci najvjerojatnije učinili da nas uhvate. Možda bi nam pojeli bubrege? Ili nas uopće ne jedu? Možda nam samo gurnu pilule s izvanzemaljskim bubicama, i bubice nam uđu u mozak i preuzmu nas. Štogod bilo, zaključila sam da se isplati pasti s krova da ih izbjegnem.

Pričvrstivši togu, Tessa je odvela Chrissie niz hodnik u kupaonicu te pogledala u ormarić s lijekovima, tražeći, nešto čime će namazati oguljeni dlan. Pronašla je bočicu joda s izbljedjelom naljepnicom, napola potrošeni kalem ljepljive vrpce i paketić jastučića od gaze koji su bili tako stari da je papirni omotač oko svakog zavoja požutjeo. Sama gaza izgledala je svježije i bijelo, a ni jod se nije razrijedio s vremenom i bio je još uvijek dovoljno snažan da bi pekao.

Bosonoga, ogrnuta togom, dok joj se plava kosa uvijala i kovrčala sušeći se, Chrissie je sjedila na spuštenu poklopcu zahodske školjke i strpljivo podnosila obradu rane. Nije prosvjedovala ni na koji način, nije kriknula, pa čak ni jeknula od boli.

Ali pričala jest:

— Tu sam već drugi put pala s krova, pa valjda imam nekog anđela čuvara. Prije godinu i pol, u proljeće, nekakve ptice — mislim da čvorci — izgradile su gnijezdo na krovu jedne naše staje kod kuće, i ja sam jednostavno morala vidjeti kako izgledaju mlade ptičice u gnijezdu, pa kad moji nisu bili kod kuće, uzela sam ljestve i pričekala da mama ptica odleti po još hrane, i onda sam se jako brzo popela gore da pogledam. Da vam kažem, prije nego što dobiju perje, mlade ptičice su valjda nešto najružnije na svijetu, osim izvanzemaljaca, normalno. Male su, zgužvane i naborane, čitave su kljun i oči, i štrkljasta krilca kao nekakve izobličene ruke. Da ljudske bebe tako gadno izgledaju kad se rode, prvi ljudi prije nekoliko milijuna godina bacili bi svoju novorođenčad u zahod i pustili vodu — ako su imali zahode — i ne bi ih se više usudili rađati, i čitava bi vrsta izumrla prije nego što je pošteno i krenula.

280281

Tessa, koja je još uvijek premazivala ranu jodom, bezuspješno pokušavajući suspregnuti osmijeh, podignula je pogled i vidjela da Chrissie čvrsto žmiri, nabrana nosa, silno se trudeći da ostane hrabra.

— Onda su se vratili mama i tata ptica — reče djevojčica — pa su me ugledali kod gnijezda i zaletjeli mi se u lice, uz dernjavu. Onaj put se uopće nisam ozlijedila, makar sam sletjela u konjski izmet. A da vam kažem, to baš i nije neki gust. Volim ja konje, ali bili bi puno, puno draži da nauče koristiti kutiju s pijeskom, kao mačka.

Tessa se ludo zaljubila u to dijete. Stalo zaliječivati, puštajući jedni drugima krv iz čistog užitka koji je pružao miris. Besmrtne su se nakaze igrale.

Mrak i goli prostor njihova legla s betonskim zidovima pridonijeli su tome da se Tucker sve slabije snalazio u prostoru i vremenu. Svakog se sata sjećao sve manje toga o svome životu prije sinoćnjeg uzbudljiva lova. Napuštao ga je osjećaj o samome sebi. Individualnost nije bila poželjna u čoporu koji lovi, a u leglu je bila čak i nepoželjnija; harmonija u tome klaustrofobičnom prostoru bez prozora iziskivala je predavanje sebe skupini.

Njegovi su budni snovi bili ispunjeni mračnim prikazama, sjenkama koje su puzale kroz šume zaogrnutu u noć i kroz livade okupane mjesečinom. Kad bi mu kroz misli povremeno proletjelo sjećanje na ljudsko obličje, njegovo bi mu podrijetlo predstavljalo zagonetku; štoviše, to bi ga preplašilo i on bi brzo skrenuo svoje fantazije na prizore trčanja, lova, ubijanja i parenja u kojima je bio tek pripadnik čopora, tek aspekt jedne jedine sjenke, jedan produžetak većeg organizma, slobodan od potrebe za razmišljanjem, bez ikakva žudnje, osim da bude.

U jednome je trenutku postao svjestan da je napustio svoje vučje obličje, koje ga je počelo previše sputavati. Više nije želio biti predvodnikom čopora, jer taj je položaj sa sobom nosio previše odgovornosti. Uopće nije želio razmišljati. Želio je samo biti. Biti. Ograničenja svih krutih tjelesnih oblića činila su mu se neizdrživima.

Naslutio je da su onaj drugi mužjak i ženka svjesni njegove degeneracije i slijedili su njegov primjer.

Osjetio je kako mu se meso razlijeva, kosti razgrađuju, organi i žile napuštaju svoj oblik i funkciju. Deevoluirao je do točke onkraj primata, mnogo dalje od četveronožna bića koje je s mukom ispuzalo van iz prastara mora prije mnogo milenija, dalje, sve dalje, sve dok nije postao tek masa uzdrhtala tkiva, protoplazmična juha, koja je pulsirala u mraku podruma kolonije Icarus.

20.

Sam se nagnuo prema naprijed, laktovima naslonjen na kuhinjski stol, dok je pažljivo slušao Chrissie Foster. Iako je Tessa čula sablasti dok su ubijali u prenoćištu Laguni te ovlaš ugledala jednu od njih ispod vrata svoje sobe, i iako ih je Harry promatrao izdaleka u noći i magli, a Sam ih je sinoć dvoje zapazio kroz prozor Harrveva dnevnog boravka, djevojčica ih je jedina među njima vidjela izbliza, i to više puta.

Ali Samovu pozornost nije privuklo samo njezino jedinstveno iskustvo. Također ga je opčinila njezina živahnost, smisao za humor i lijep način izražavanja. Očito je imala veliku unutrašnju snagu, pravu žilavost, jer inače ne bi preživjela prethodnu noć i događaje odjutros. Pa ipak je ostala šarmantno nedužna, čvrsta ali ne i tvrda. Spadala je među one klince koji vam uliju nadu u čitavo vražje čovječanstvo.

I Scott je nekoć bio takav klinac.

I zato je Sam bio opčinjen Chrissie Foster. U njoj je vidio dijete kakvo je bio Scott. Prije nego što se... promijenio. Uz žaljenje, tako oštro da se očitovalo poput prigušene boli u njegovim grudima i stezanja u grlu, gledao je djevojčicu i slušao je, ne samo da bi čuo podatke kojima je raspolagala, nego je očekivao da će, proučavajućije, napokon shvatiti zašto je njegov sin izgubio i nedužnost i nadu.

22.

Loman pozvoni na vrata Shaddackove kuće na sjevernoj točki i Evan, sluga, otvori mu vrata.

— Žao mi je, šefe Watkins, ali gospodin Shaddack nije ovdje.

— Kamo je otišao?

— Ne znam.

Evan je bio jedan od novih ljudi. Kako bi bio siguran da ga je uklonio, Loman ga je dva puta pogodio u glavu a zatim još i dva
21.

Dolje, u mraku podruma kolonije Icarus, Tucker i njegov čopor nisu spavali, jer to im nije bilo potrebno. Ležali su skvrčeni u dubokoj tmini. Povremeno bi se on i drugi mužjak parili sa ženkom, i divljački su, bjesomučno, grebli jedan drugoga, otvarajući si meso koje se odmah

282283

puta u prsa dok je ležao na podu predvorja, raznijejši mu i mozak i srce. Ili pak procesor i pumpu. Što je tu bilo primjerenije, biološka ili pak tehnička terminologija? Koliko su daleko uznapredovali u pretvaranju u strojeve?

Loman za sobom zatvori vrata i prekorači Evanovo truplo. Pošto je nadopunio potrošene metke u cilindru revolvera, pretražio je golemu kuću sobu po sobu, kat po kat, u potrazi za Shaddackom.

Iako je priželjkivao da ga može voditi glad za osvetom, da ga može proždrijeti gnjev, te da može pronaći zadovoljstvo u tome što će nasmt izbatinati Shaddacka, ta mu je dubina osjećaja bila uskraćena. Smrt njegova sina nije mu otopila led u srcu. Nije mogao ćutjeti ni bol ni bijes.

Umjesto toga, vodio ga je strah. Htio je ubiti Shaddacka prije nego što ih taj luđak pretvori u nešto još gore od ovoga što su već bili.

Ubojstvom Shaddacka — koji je uvijek bio spojen sa superračun-alom u New Wavu uz pomoć jednostavne naprave za srčanu telemetriju — Loman bi pokrenuo program u Suncu koji bi odaslao mikrovalni smrtni nalog. Tu naredbu primila bi sva mikrosferna računala ugrađena u unutrašnja tkiva novih ljudi. Primivši smrtni nalog, svako biološko interaktivno računalo u svim novim ljudima trenutno bi zaustavilo srce svog domaćina. Svi preobraženi u Moonlight Coveu umrli bi bez iznimke. I on bi umro. Ali više mu nije bilo stalo. Od njegova straha od smrti još je bio jači njegov strah od života, naročito ako je morao živjeti kao unazađeni ili pak ono još odvratnije biće u koje se pretvorio Denny.

U mislima je mogao vidjeti sebe u onome jadnom stanju — s blistavim živinim očima, crvolikim ticalom koje mu bez krvi izlazi iz čela u potrazi za prostačkim spajanjem s računalom. Kad bi se koža doista ježila, na njegovoj bi izrasle goleme bodlje.

Ne pronasavši Shaddacka kod kuće, zaputio se u New Wave, gdje je stvoritelj novog svijeta nesumnjivo bio u svome uredu i užurbano prilagodavao grad za ovaj pakao što ga je nazivao rajem.susjedi, čak i oni na povišenu terenu, ne vide u dvorište. Bila je sigurna da ih nitko ne može vidjeti u dobokoj sjeni trijema.

— Slušajte — rekla je — nema nikakva smisla da sami idete.

— Ima to savršena smisla.

Zrak je bio studen i vlažan. Obgrlila se rukama.

— Ja bih mogla pozvoniti na vrata — rekla je — privući pozornost ljudi

iznutra, dok biste vi ušli odostrag.

— Ne bih htio da se moram brinuti za vas.

— Ja se mogu brinuti za sebe.

— Da, vjerujem da možete — rekao je.

— Dakle?

— Ali ja radim sam.

— Izgleda da sve činite sami. Slabašno se osmjehnuo.

— Hoćemo li se opet početi prepirati o tome je li život čajanka ili pakao na zemlji?

— Nismo se onda prepirali. Raspravljali smo.

— No, bilo kako bilo, prebacio sam se u tajne agente upravo zato da mogu raditi sam. Ne želim više partnere, Tessa, jer ne želim vidjeti kako

umiru.

Znala je da se to ne odnosi samo na druge agente koji su poginuli na dužnosti s njime, nego i na njegovu pokojnu ženu.

— Ostanite s djevojčicom — rekao je. — Pobrinite se za nju ako se nešto dogodi. Napokon, ona je poput vas.

— Molim?

— I ona spada u ljude koji znaju kako voljeti život. Kako ga uistinu duboko voljeti, bez obzira na sve što se događa. To je rijetka i dragocjena nadarenost.

— I vi to znate — rekla je.

— Ne. Nikad nisam znao.

— Kvragu, svi se rađaju s ljubavlju prema životu. I vi je još uvijek imate, Same. Samo ste izgubili dodir s njome, ali ponovno je možete pronaći.

— Pobrinite se za nju — rekao je, okrenuo se i stao silaziti stubište trijema, na kišu.

— Morate se vratiti, vrag vas odnio. Obećali ste da ćete mi ispričati što ste vidjeli na drugome kraju tunela, s druge strane. Morate se vratiti. Sam je otišao kroz srebrnu kišu i pramenove sive magle.

Dok ga je Tessa promatrala kako odlazi, shvatila je da, čak i da joj nikad ne ispriča što se nalazi s druge strane, ona ipak želi da se vrati zbog drugih, začuđujućih razloga.

23.

Nedugo nakon jedanaest sati, dok je Sam odlazio, Tessa je s njime izašla na stražnji trijem i zatvorila vrata, ostavljajući Harrva i Chrissie u kuhinji. Drveće u pozadini dvorišta bilo je upravo toliko visoko da

284

285

24. Kiša je bubnjala po krovu sjenice.

Njegova mokra kosa pripila mu se uz čelo. Odgurnuo ju je ustranu, iz očiju.

Kad je krenuo, mokre su mu cipele šljapkale.

Odmah je prišao telefonu, koji je bio pričvršćen za zid iznad telefonskog ormarića u kutu. Kad je podignuo slušalicu, nije dobio pozivni signal, ali linija nije bila ni prekinuta. Bila je ispunjena čudnovatim zvukovima: škljocanje, prigušeno pištanje, tiho treperenje — i sve se to združilo u

žalobnu i neznanu glazbu, elektronsku tužbalicu.

Samov se zatiljak sledio.

Polako, u tišini, vratio je slušalicu na telefon.

Zapitao se kakvi se zvukovi čuju na telefonu koji se koristi kao veza između dva računala, preko modema. Radi li netko od Coltraneovih negdje u kući, spojen s New Waveom preko kućnog računala?

Nekako je naslutio da za ono što je čuo iz slušalice ne postoji tako jednostavno objašnjenje. Bilo je to jezovito kao sam vrag.

Blagovaonica se nalazila iza kuhinje. Dva prostrana prozora bila su prekrivena poluprozirnim zavjesama, koje su nadalje filtrirale pepeljasto danje svjetlo. Jedan sanduk, šank, stol i stolice vidjeli su se kao blokovi crnih i tamnosivih sjenki.

Ponovno je stao i osluhnuo. I opet nije čuo ništa neuobičajeno.

Kuća je bila sagrađena po klasičnome kalifornijskom nacrtu, bez hodnika u prizemlju. Svaka je soba vodila izravno do druge, u otvorenu i prozračnom rasporedu. Kroz lučna vrata ušao je u veliki dnevni boravak, zahvalan što je kuća bila obložena sagovima od zida do zida, po kojima njegove vlažne cipele nisu proizvodile nikakav zvuk.

Dnevni boravak bio je nešto manje u mraku nego bilo koji drugi dio kuće što ga je dosad vidio, no ipak je najvedrija boja bila biserno siva.

Prozori prema zapadu bili su zaštićeni prednjim trijemom, ali kiša je lila po prozorima okrenutima na sjever. Olovna dnevna svjetlost, koja je dopirala kroz okna, prošarala je sobu vodnjikavosivim sjenkama stotina kapi koje su klizile niz staklo, a Sam je bio toliko napet da je gotovo mogao osjetiti kako ti maleni fantomi slični amebama puze po njemu.

S obzirom na svjetlo i njegovo raspoloženje, osjećao se kao u nekome starom crno-bijelom filmu. Jedan od onih sumornih prizora iz film noira.

Dnevni je boravak bio prazan, no iz zadnje sobe u prizemlju naglo je došao neki zvuk. Na jugozapadnome uglu. Iza predsoblja. Najvjerojatnije je ondje bila radna soba. Bio je to prodoran ćurlik od kojega su ga zaboljeli zubi, a uslijedio je tugaljivi krik koji nije bio glas ni

Kuća Coltraneovih nalazila se dva ulaza južnije od Talbotove, u Konkvistadoru. Katnica. Zidovi obloženi potamnjelom cedrovinom. Natkrivena sjenica umjesto stražnjega trijema.

Sam je brzo prešao uz stražnji zid kuće, gdje je kiša curila s krovića sjenice uz zvuk koji je podsjećao na pucketanje vatre, te zavirio kroz klizna staklena vrata u tmurnu dnevnu sobu, a zatim kroz francuska vrata u neosvijetljenu kuhinju. Kad je došao do kuhinjskih vrata, izvukao je revolver iz futrole ispod svoje kožne jakne i pridržao ga uz sebe, pritisnuta o bedro.

Mogao je otići do ulaznih vrata i pozvoniti, što bi ljudima u unutrašnjosti bilo manje sumnjivo. Ali to bi značilo da mora otići na ulicu, gdje je bilo više nego vjerojatno da će ga vidjeti ne samo susjedi, nego i ljudi za koje je Chrissie rekla da patroliraju gradom.

Pokucao je na vrata, s četiri brza udarca. Kad nitko nije odgovorio, ponovno je pokucao, i to glasnije, a zatim i treći put, još glasnije. Da je itko bio kod kuće, javio bi se na to kucanje.

Harlev i Sue Coltrane jamačno su u New Waveu, gdje su zaposleni.

Vrata su bila zaključana. Nadao se da iznutra nemaju zasun.

Iako je kod Harrva ostavio ostatak svog alata, ponio je tanki, savitljivi metalni otpirač. Televizijske drame raširile su uvjerenje da bilo koja kreditna kartica može poslužiti kao praktičan otpirač, koji osim toga ne

djeluje sumnjivo, ali ti plastični četverokuti prečesto se zaglave u pukotini ili pak puknu prije nego što se patentni zasun dospije otvoriti. Ugurao je otpirač između vrata i dovratka, ispod brave, te ga povukao naviše, upotrijebivši silu kad je naišao na otpor. Brava je tiho prasnula. Iskušao je vrata, i nije bilo zasuna; otvorila su se uz tihu škripu. Ušao je unutra i tiho zatvorio vrata, uvjerivši se da se brava nije zatvorila. Bude li trebao izaći na brzinu, neće si moći priuštiti petljanje oko brave.

Kuhinja je bila osvijetljena jedino turobnom svjetlošću kišom zamračena dana, koja se jedva probijala kroz prozore. Očito su vinilske pločice na podu, tapete i keramičke pločice bile svjetlih boja, jer u tome je polumraku sve izgledalo kao da je ove ili pak one nijanse sive boje. Ostao je stajati gotovo čitavu minutu, pozorno osluškujući. Kuhinjski je sat kuckao.

286287

čovjeka ni stroja, nego nečega u sredini, polumetalni glas prouzročen strahom i izobličen očajem. Uslijedilo je prigušeno elektronsko pul-siranje, poput silovita kucanja srca.

A zatim tišina.

Podignuo je revolver i pridigao ga ispred sebe, spreman zapucati u sve što se bude pomaknulo. Ali sve je bilo nepomično i isto tako nijemo.

Onaj ćurlik, sablasni krik i duboko pulsiranje jamačno se nisu mogli dovesti u svezu sa sablastima koje je sinoć vidio pred Harrvevom kućom, niti pak s drugim bićima sposobnima da mijenjaju oblik, što ih je vidjela Chrissie. Sve dosad, susreta s nekim od njih najviše se pribojavao. Ali iznenadno je neznana pojava u radnoj sobi djelovala još strasnije.

Sam je pričekao.

Ničega više.

Imao je neobičan osjećaj da nešto osluškuje njegove pokrete isto onako napeto kao što je i sam osluškivao.

Razmislio je da li da se vrati Harryu i smisli neki novi način da pošalje poruku u FBI, jer meksička hrana, tamno pivo Guinness i filmovi s Goldie Hawn odjednom su mu se pričinili neprocjenjivima, ne tek patetični razlozi zbog kojih vrijedi živjeti, nego takvi zamamni užici da ih nikakve riječi nisu mogle prikladno opisati.

Jedino što ga je sprečavalo da odmah odmagli iz tog mjesta bila je Chrissie Foster, sjećanje na njezine blistave oči. Njezino neiskvareno lice. Zanesenost i živahnost s kojima je prepričala svoje pustolovine. Možda je iznevjerio Scotta, i možda je sad bilo prekasno da povuče dječaka s ruba ponora. Ali Chrissie je još uvijek bila prožeta životom u svakome bitnom smislu te riječi — fizički, intelektualno, osjećajno — i ovisila je o njemu. Nitko je drugi nije mogao spasiti od preobrazbe.

Do ponoći je preostalo još tek nešto više od dvanaest sati.

Oprezno je krenuo kroz dnevni boravak i tiho prešao predvorje. Zastao je, leđima okrenut zidu, pokraj napola otvorenih vrata što su vodila uz sobu iz koje su doprli čudnovati zvukovi.

Nešto je ondje zaškljocalo.

Ukočio se.

Prigušeno, tiho škljocanje. Ne poput onoga tik-tik- tik što bi proizvele pandže nalik na one koje su mu kucale po prozoru. Ovo je bilo sličnije dugačkim nizovima preklapanja releja, sklopkama koje netko pritišće na desetine puta, domino kockama koje padaju jedna na drugu:

klik-klik-klik-kliketi- kliketi-klik-klik-kliketi...

Ponovno tišina. Držeći revolver objema rukama, Sam je stao ispred vrata i jednom ih nogom odgurnuo. Prešao je prag i zauzeo streljački stav našavši se u sobi.

Prozori su bili prekriveni unutrašnjim kopcima i jedina je svjetlost dopirala s dva računalska zaslona. Oba su bila prekrivena filterima, što je i rezultiralo crnim tekstom na jantarnoj pozadini. Sve u sobi što nije bilo umotano u sjenu bilo je dodirnuo tim zlatnim sjajenjem.

Za računalima je sjedilo dvoje ljudi, jedno s desne strane sobe, drugo pak s lijeve, okrenuto leđima.

— Ne mičite se — prodorno reče Sam.

Nisu se pomaknuli niti progovorili. Bili su toliko nepomični da je isprva pomislio da su mrtvi.

Neobična svjetlost bila je snažnija od napola izgorjela danjeg svjetla koje je slabašno osvjetljavalo druge prostorije, no začudo je još manje otkrivala. Kako su mu se očj. prilagođavale, Sam je opazio da dvoje ljudi za računalima ne samo da su bili neprirodno ukočeni, nego zapravo više nisu ni bili ljudi. Ledeni stisak užasa pokrenuo ga je dalje.

Jedan goli muškarac, nesvjestan Sama, vjerojatno Harlev Coltrane, sjedio je za računalom u stolici na okretanje, s kotačićima, nadesno od vrata, uz zapadni zid. Bio je priključen na terminal s pomoću dva kabela debljine dva-tri centimetra, što su djelovali više organski no me- talno, te vlažno blistali pri jantarnoj svjetlosti. Izlazili su iz utrobe procesora — s kojega je bio skinut poklopac — i spajali se s golim muškarčevim torzom ispod njegova prsnog koša, te se bez krvi spajali s mesom. Pulsirali su.

— Blagi Bože — prošapće Sam.

Na Coltraneovim podlakticama uopće nije bilo mesa, tek zlatne kosti. Meso na njegovim nadlakticama postupno je završavalo pet centimetara iznad laktova; iz tih su batrljaka provirivale kosti, čiste poput robotskih krakova iz metalna kućišta. Kosturne ruke bile su čvrsto sklopljene oko kablova, kao da su to najobičnije štipaljke.

Kad je Sam prišao bliže Coltraneu i izbliza ga pogledao, vidio je da kosti nisu onako izraženo odvojene kao što su trebale biti, nego da su se napola stopile zajedno. Nadalje, bile su prošarane metalom. Dok je promatrao, kablovi su tako silovito pulsirali da su počeli sumanuto vibrirati. Da ih štipolike ruke nisu čvrsto držale, mogli bi se iščupati iz čovjeka ili pak stroja.

Bježi van.

U njemu je progovorio neki glas, naredio mu neka pobjegne, i to je bio njegov vlastiti glas, iako nije pripadao odraslome Samu Bookeru. Bio je to glas djeteta, koje je nekoć bio, i njegov ga je strah

natjerao da se vrati u te godine. Krajnji je užas vremenski stroj, tisuću puta djelotvorniji od nostalgije, te nas baca u prošlost, godinama daleko, u ono zaboravljeno i nepodnošljivo stanje bespomoćnosti u kojemu se provede veliki dio djetinjstva.

Bježi van, kidaj, kidaj, bježi van!

Sam se odupirao želji da pobjegne.

Htio je shvatiti. Što se to zbivalo? U što su se promijenili ti ljudi? I zašto? Kakve je veze ovo imalo sa sablastima koje su vrebale noću? Thomas Shaddack je upotrebom tehnologije očito pronašao način da promijeni ljudsku biologiju, i to drastično i bespovratno. To je Samu bilo jasno, ali budući da je znao samo to i ništa više, osjećao se kao da zna da netko živi u moru a da nikad nije vidio ribu. Toliko je toga počivalo ispod površine, zagonetno.

Bježi van.

Ni muškarac ispred njega niti pak žena s druge strane sobe nisu ga, po svemu sudeći, uopće bili svjesni. Izgleda da mu nije prijetila nikakva neposredna opasnost.

Kidaj, rekao mu je preplašeni dječak u njegovoj unutrašnjosti.

čitave rijeke podataka — riječi, brojevi, tablice i slike najrazličitijih vrsta — letjele su preko jantarna zaslona poput silovite bujice, dok je Harlev Coltrane netremice zurio u taj zaslon koji je mračno treperio. Nije ga mogao vidjeti poput obična čovjeka, jer nije imao oči. Bile su mu iščupane iz očnih duplji i nadomještene gomilom drugih senzora: sićušnih kuglica stakla nalik na rubin, malenih čvorova žice, čipova od nekakva keramičkog materijala s površinom poput keksa, i sve se to kostriješilo, pomalo uvučeno u duboke crne rupe u njegovoj lubanji.

Sam je sada pridržavao revolver samo jednom rukom. Držao je prst na štitniku okidača, radije nego na okidaču, jer tako se silovito tresao da je i nehotice mogao okinuti.

Prsa čovjeka-stroja dizala su se i spuštala. Usta su mu se ovjesila, i iz njih je u ritmičnim valovima dopirao gorak, smrdljiv zadah.

U njegovim sljepoočnicama i stravično nadutim arterijama u vratu jasno se vidjelo brzo pulsiranje. Ali pulsiralo je i na drugim mjestima, gdje nije smjelo: usred njegova čela; s obje strane vilice; na četiri mjesta na njegovim prsima i trbuhu; na njegovim nadlakticama, gdje su mu se skupile tamne žile nalik na konopce i podigle se iznad pot-kožnog masnog sloja, sada zaštićene još samo njegovom kožom. Izgleda da mu je krvotok preuređen i povećan kako bi pomogao novim funkcijama koje mu je tijelo bilo prisiljeno obavljati. Sto je još gore, ti supulsevi udarali u čudnoj sinkopi, kao da u njegovoj unutrašnjosti lupaju barem dva srca.

Iz razjapljenih usta toga bića prokuljao je vrisak i Sam se trgnuo i iznenađeno uskliknuo. Bilo je to srodno nezemaljskim zvukovima koje je čuo iz dnevnog boravka, koji su ga i dovabili ovamo, ali mislio je da ih proizvodi računalo.

Načinivši grimasu dok je elektronsko tuljenje postajalo sve po-višenije i sve bučnije, tako da je bilo upravo bolno, Samov pogled podignuo se s otvorenih usta čovjeka-stroja do njegovih »očiju«. Senzori su se još uvijek kostriješili u očnim dupljama. Kuglice rubinskog stakla svjetlucale su unutrašnjom svjetlošću, i Sam se zapitao opažaju li ga one u infracrvenome spektru, ili pak na neki drugi način. Je li ga Coltrane uopće vidio? Možda je čovjek-stroj napustio ljudski svijet i sada živi u nekoj drugoj stvarnosti, otišavši iz ove fizičke ravnine na neku drugu

razinu, i možda mu je Sam nešto beznačajno, pa ga nije ni opažao.

Vrisak je počeo slabiti, a zatim je naglo prestao.

Nesvjestan toga što čini, Sam je podignuo revolver i, s udaljenosti od oko pola metra, nanišanio u lice Harleva Coltranea. Trgnuo se ustanovivši da je uz to maknuo prst sa štitnika, na sam okidač, te da namjerava uništiti to biće.

Oklijevao je. Naposljetku, Coltrane je još uvijek bio čovjek... barem po nečemu. Tko može reći da on ne voli svoje sadašnje stanje više od života kao ljudsko biće? Tko može reći da ovakav nije sretan? Sam se nije osjećao ugodno u ulozi suca, ali kao krvniku bilo mu je još neugodnije. Kao čovjek koji je vjerovao daje život pakao na zemlji, morao je razmotriti mogućnost da je Coltraneovo stanje poboljšanje, bijeg.

Između čovjeka i računala blistavi su poluorganski kablovi muklo bubnjali. Zveketali su po kosturskim šakama koje su ih držale.

U Coltraneovu smrdljivom dahu osjećao se i smrad trula mesa i miris pregrijanih elektronskih elemenata.

U očnim dupljama bez kapaka, senzori su svjetlucali i micali se.

Coltraneovo lice, zlatno obojeno svjetlošću sa zaslona, činilo se zamrznutim u neprekidnome vrisku. Žile koje su mu pulsirale u vilici i sljepoočnicama nisu toliko nalikovale na odraz rada njegovog srca, koliko na kakve parazite koji mu se uvijaju pod kožom.

Uz drhtaj gađenja, Sam pritisne okidač. Pucanj je u tome zatvorenom prostoru bio glasan poput groma.

290291

Coltraneova glava naglo se zabacila uslijed snage hica iz neposredne blizine, a zatim klonula prema naprijed, brade na grudima, dimeći se i krvareći.

Odbojni su se kablovi nadimali, skupljali i ponovno nadimali, kao uslijed ritmična prolaza nekakve unutrašnje tekućine.

Jedna je Coltraneova kosturska šaka pustila kabel oko kojega je bila čvrsto stegnuta. Uz škljocanje golih kostiju, sunula je naviše i zgrabila Samovo "zapešće.

Sam krikne.

Soba se ispunila elektronskim škljocanjem, klepetanjem, pištanjem i grgljanjem.

Paklenska ga je šaka čvrsto držala, s takvom silnom snagom da su mu koštani prsti štípali meso, a zatim ga počeli i rezati. Osjetio je topli mlaz niz svoju ruku, ispod rukava košulje. Uz bljesak panike, shvatio je da je neljudska snaga čovjeka-stroja sasvim dovoljna da mu zdrobi zapešće i načini ga invalidom. I u najboljem slučaju, ruka će mu brzo utrnuti uslijed nedostatka cirkulacije, i revolver će mu ispasti iz stiska.

Coltrane se trudio da podigne svoju napola smrskanu glavu.

Sam pomisli na svoju majku u olupini onog automobila, razderana lica, kako mu se ceri, ceri, tiha i nepomična, ali cerila se...

Bjesomučno je ritnuo Coltraneovu stolicu, nadajući se da će je odgurnuti na kotačićima i prevrnuti. Kotačići su se čvrsto zadržali na mjestu.

Koštana šaka još je jače stisnula i Sam vrisne. Pogled mu se zamutio.

No i dalje je vidio kako se Coltraneova glava polako, polako približava.

Isuse Bože, ne želim vidjeti to raznijeto lice!

Desnom nogom, uloživši svu svoju snagu u udarac, Sam je ritnuo kablove između Coltranea i računala, jedanput, dva puta, tri puta. Otkinuli su se od Coltranea, iščupali mu se iz mesa uz ogavan zvuk, i čovjek je klonuo u stolici. Istog trenutka kosturska se ruka otvorila i pala sa Samova zapešća. Uz hladno je zveckanje udarila tvrdnu plastičnu prostirku ispod stolice.

Elektronsko pulsiranje u basu udaralo je poput prigušenih bubnjeva i odbijalo se od zidova, dok je ispod njih tiho blejanje neprekidno prolazilo kroz tri tona.

Nešto mu je okrznulo nogu.

Pogledao je dolje i ugledao je poluorganske kablove, nalik na blijede bezglave zmije, još uvijek pričvršćene za računalo i prepunezloćudna života. činilo se i da su narasli, sve dok nisu postali dva puta dulji nego kad su povezivali Coltranea sa strojem. Jedan mu je uhvatio lijevi gležanj, a drugi mu se vijugavo obavio oko desne potkoljenice.

Pokušao se osloboditi.

čvrsto su ga držali.

Obavijali su mu se oko noge, sve više i više.

Nagonski je znao da traže golo meso na gornjoj polovici njegovog tijela, te da će se nakon dodira ukopati u njega i načiniti ga dijelom sustava.

Još je uvijek pridržavao revolver desnom šakom oblivenom krvlju.

Nanišanio je u zaslon.

Podaci nisu više protjecali preko jantarna polja. Umjesto toga, sa zaslona je pogledalo Coltraneovo lice. Oči su mu se vratile, i činilo se da vidi Sama, jer gledao je ravno u njega i obraćao mu se:

— ...trebam... trebam... hoću, trebam...

Nimalo ne shvaćajući ni kako ni zašto, Sam je znao daje Coltrane još uvijek živ. Nije umro — barem nije čitav nestao — sa svojim tijelom.

Nekako je bio ondje, u stroju.

Kao da želi potvrditi tu pretpostavku Coltrane je naveo stakleni zaslon monitora da odbaci konveksni oblik svoje površine i poprими crte njegovog lica. Staklo je postalo savitljivo poput želatine, i širilo se prema van, kao da Coltrane doslovce postoji u unutrašnjosti stroja, tjelesno, i sad gura iz njega svoje lice.

To nije moguće. No ipak se događalo. Izgleda daje Harlev Coltrane ovladao materijom snagom svog uma, uma koji više čak nije bio ni spojen s ljudskim tijelom.

Sam je bio hipnotiziran strahom, sleđen, paraliziran. Prst mu je nepomično počivao na okidaču.

Stvarnost se poderala, i kroz tu je poderotinu košmarni svijet beskrajnih zloćudnih mogućnosti jurio u svijet koji je Sam poznavao i — iznenada — volio.

Jedan od zmijolikih kablova došao mu je do grudi i zavukao mu se ispod džempera do gole kože. Osjetio je kao da ga je netko dodirnuo bijelo usijanim željezom za žigosanje i bol je prekinula njegov trans.

Ispalio je u računalo dva metka, razbivši najprije zaslon, i to je bilo već drugo Coltraneovo lice u koje je ispalio zrno kalibra .38. Iako je Sam napola očekivao da će lice upiti metak bez ikakvih posljedica, katodna je cijev implodirala kao da je još uvijek načinjena od stakla. Drugi je metak raznio utrobu procesora, napokon dokrajčivši biće u koje se pretvorio

Coltrane.

292293

Blijedi, uljasti pipci otpali su s njega. Osuli su se mjehurima, počeli se pjenušati i činilo se da će mu istrunuti pred očima.

Sablasno elektronsko pištanje, pucketanje i treperenje, ne više onako glasno da su boljele uši ali ipak jezovito prodorno, još je ispunjavalo sobu.

Kad je Sam pogledao prema ženi koja je sjedila za drugim računalom, uz zid prema istoku, vidio je da su se sluzavi kablovi između nje i stroja produžili, omogućivši joj da se okrene u stolici i pogleda ga. Ako se zanemare ti poluorganski spojevi i njezina golotinja, nalazila se u drukčijemu, ali ništa manje ogavnom stanju od svog supruga. Nije imala očiju, ali u dupljama joj nisu bili načičkani mnogobrojni senzori. Umjesto toga, dvije crvenkaste kugle, tri puta veće od običnih očiju, ispunjavale su povećane očne duplje na licu preuređenome kako bi ih moglo primiti; nisu to bile toliko oči koliko receptori u obliku očiju, bez sumnje načinjeni tako da mogu vidjeti u brojnim svjetlosnim spektrima, i Sam je zapravo postao svjestan naopačke postavljene slike samoga sebe u obje crvene leće. Njezine noge, trbuh, grudi, ruke, grlo i lice bili su obilno prošarani nadutim krvnim žilama koje su joj ležale tik ispod kože i djelovale su kao da rastežu kožu gotovo do pucanja, pa je izgledala poput nacрта za kakav zamršeni strujni krug. Bilo je moguće da neke od tih žila doista prenose krv, ali neke su pulsirale valovima koji su bili radioaktivno svjetlucavi, neki zeleni, neki pak sumporasto žuti.

člankovito, crvoliko ticalo, promjera olovke, prokuljalo joj je iz čela, kao da je ispaljeno iz pištolja, i sunulo prema Samu, u djeliću sekunde prešlo tri metra do njega i udarilo ga iznad desnog oka prije nego se uspio sagnuti. Vršak mu je pri dodiru zagrizao kožu. Začuo je zvuk vrtnje, kao da se sićušne oštrice okreću možda tisuću puta u minuti. Krv mu je potekla niz čelo i slila mu se pokraj nosa. Ali još dok je ticalo stizalo prema njemu, ispalio je posljednja dva metka iz svog pištolja. Oba su pucnja pronašla svoj cilj. Jedan se zabio u ženino tijelo, jedan je pak dohvatio računalo iza nje uz prštanje iskri i praskave električne munje koje su skočile do stropa i nakratko zavijugale po žbuci prije nego su se raspršile. Ticalo je omlohavjelo i otpalo s njega prije nego što je uspjelo povezati njegov mozak s njezinim, što mu je očito bila namjena. S iznimkom sive dnevne svjetlosti koja je dopirala kroz pukotine između daščica na prozorskim kopcima, tanke poput vlasi, soba je bila u mraku. Sam se unezvjereno prisjeti nečega što mu je na seminaru za agente rekao stručnjak za računala, kad je tumačio na kojemu načelu radinovi sustav FBI: »Računala su mnogo djelotvornija kad su spojena, čime se omogućuje paralelna obrada podataka.«

Krvareći iz čela i desnog zapešća, posrnuo je natraške prema vratima i kvrcnuo sklopku kojom je uključio svjetiljku na podu. Zastao je ondje — koliko je god mogao dalje od dva groteskna trupla, a da ih ipak može vidjeti — te stao ponovno puniti revolver mecima koje je iskopao iz džepova svoje jakne.

Soba je bila zaogrnuta neprirodnom tišinom.

Ništa se nije pomicalo.

Samovo je srce tako silovito udaralo da su ga prsa nakon svakog udarca prigušeno zaboljela.

Dva puta su mu ispali meci jer su mu se tresle ruke. Nije se saginjao kako bi ih pokupio. Bio je napola uvjeren da bi se istog trenutka kad bi se našao u položaju iz kojega ne bi mogao precizno zapucati ili pak pobjeći, pokazalo da jedno od mrtvih bića ipak nije mrtvo, te da bi odmah navalilo na njega, bljujući iskre, i zgrabilo ga prije nego bi se uspio dići i pobjeći mu s puta.

Malo-pomalo, postao je svjestan zvuka kiše. Postoje tijekom jutra izgubila pola snage, sad je padala jače nego u bilo koje vrijeme otkako je sinoć počela oluja. Dan nisu potresali gromovi, ali bijesno bubnjanje kiše — i izolirani zidovi kuće — vjerojatno su dovoljno prigušili pucnjavu da je ne čuju susjedi. Od srca se nadao da je tako. Inače, već bi dolazili istražiti što se zbiva, i spriječili bi njegov bijeg.

Krv mu je i dalje curila niz čelo iz rane, a malo mu je ušlo i u desno oko. To gaje peklo. Obrisao je oko rukavom i treptanjem uklonio suze koliko je već mogao.

Zapešće ga je boljelo kao sam vrag. Ali bude li trebalo, može držati revolver lijevom rukom i izbliza dovoljno precizno pucati.

Kad je ponovno napunio pištolj, Sam se oprezno vratio u sobu, do zadimljena računala na radnome stolu uz zapadni zid, gdje je mutirano tijelo Harleva Coltranea bilo klonulo u stolici, ovješениh koštano-metalnih ruku. Držeći jedno oko na čovjeku-stroju, skinuo je telefonsku slušalicu s modema i poklopio je. Zatim ju je podignuo i osjetio olakšanje začuvši pozivni signal.

Usta su mu bila tako suha da nije bio siguran hoće li moći razgovijetno govoriti kad dobije vezu.

Otipkao je broj ureda FBI u Los Angelesu.

Nešto je škljocnulo na vezi.

Stanka.

Začuo se snimljeni glas:

— Žao nam je, ali trenutno ne možemo proslijediti vaš poziv.

294295

Prekinuo je vezu, pa pokušao još jedanput.

— Žao nam je, ali trenutno ne možemo proslijediti...

Uz tresak je spustio slušalicu.

Nisu radili svi telefoni u Moonlight Coveu. A očito se čak i s onih koji su još radili, moglo nazvati samo određene brojeve. One za koje je postojalo odobrenje. Gradska telefonska tvrtka svedena je na složeniju internju mrežu koja je opsluživala preobražene.

Dok se okretao od telefona, začuo je kako se iza njega nešto miče. Potajno i brzo.

Naglo se okrenuo i ugledao ženu metar od sebe. Više nije bila spojena s razorenim računalom, ali jedan od onih kablova organska izgleda vukao se po podu od dna njezine kralježnice i ulazio u utičnicu električne struje.

Samu su u užasu navrle slobodne asocijacije. Toliko o vašim nespretnim spodobama, doktore Frankenstein, pomislio je. Toliko o potrebi za olujama i munjama; ovih dana jednostavno uključimo čudovišta u zid, izravno im pustimo dozu struje, mali poklon državne elektroprivrede.

Psiknula je poput kakva gmaza i posegnula za njime. Umjesto prstiju, na šaci je imala tri utikača s mnogostrukim polovima, slično spojnicama kojima se povezuju elementi kućnog računala, iako su ovi polovi bili oštri poput čavala.

Sam je skočio ustranu, sudario se sa stolicom u kojoj se nalazio klonuli Harlev Coltrane, i gotovo pao, opalivši u prolazu na tu ženu— biće.

Ispraznio je revolver s pet metaka u cilindru.

Prva tri hica odbacila su je natrag i na pod. Druga dva prošla su kroz prazni zrak i otkrhnula komadiće žbuke sa zidova, jer bio je toliko uspaničen da nije ni prestao potezati akidač kad mu se maknula s vatrene linije.

Pokušavala je ustati.

Kao kakav vražji vampir, pomislio je.

Trebao mu je nekakav supermoderni nadomjestak za drveni kolac, križ, srebrni metak.

Arterijski krugovi kojima je njezino golo tijelo bilo prošarano još su pulsirali svjetlošću, iako je na mjestima ispuštala iskre, baš kao i sama računala pošto je u njih opalio nekoliko metaka.

U revolveru više nije bilo streljiva.

Pretražio je džepove ne bi li našao još metaka.

Nijednoga.

Bježi van. Ispustila je elektronski vrisak, koji nije bio zaglušujući ali jače mu je rastrojio živce no tisuću oštrih nokata koji istodobno grebu po školskoj ploči.

Dva člankovita, crvolika ticala izbila su joj s lica i poletjela ravno prema njemu. Oba su se zaustavila desetak centimetara ispred njega — što je možda bio znak da joj energija ponestaje — i vratila se u nju poput mlazića žive što se vraćaju u masu iz koje su potekli.

Ali ustajala je.

Sam se dočepa dovratka, sagne se i zgrabi dva metka koja su mu ispala kad je ponovno punio pištolj. Rastvorio je cilindar, istresao van prazne mjedene čahure i ubacio zadnja dva metka.

— ...treeeeeeeeeeeeeeebam... treeeeeeeeeeeeeeebam...

Bila je na nogama i primicala mu se.

Ovaj je put uhvatio Smith & Wesson objema rukama, oprezno nanišanio i pogodio je u glavu.

Ukloni procesor, pomislio je uz tračak crna humora. To je jedini način da zaustaviš odlučni stroj. Ukloni mu, procesor i on će biti najobičnija gomila smeća.

Stropoštala se na pod. Crvena joj je svjetlost nestala iz neljudskih očiju; sad su bile crne. Bila je savršeno nepomična.

Odjednom je iz njezine lubanje, rascijepljene metkom, prokuljao plamen, buknuvši iz rane, iz njezinih očiju, nozdrva i razjapljenih usta.

Brzo je prišao utičnici za koju je još uvijek bila privezana i ritnuo poluorganski utikač koji joj je izlazio iz tijela, izbivši ga van.

Plamen je još poskakivao iz nje.

Nije si mogao priuštiti požar u kući. Tijela će biti pronađena i čitavo susjedstvo, uključujući i Harrvevu kuću, bit će pretraženo od vrata do

vrata. Tražio je pogledom nešto što bi bacio preko nje da uguši plamen, ali vatra u njezinoj lubanji već se smanjivala. Za nekoliko trenutaka ugasila se sama od sebe.

Zrak je zaudarao na desetak gadnih smradova, a o nekima od njih nije se moglo ni razmišljati.

Bio je pomalo ošamućen. Obuzela ga je mučnina. Zagrcnuo se, stegnuo zube i savladao povraćanje.

Iako je očajnički želio otići, priuštio si je dovoljno vremena kako bi isključio oba računala iz strujne mreže. Bila su izvan upotrebe i previše oštećeni da bi ih se moglo popraviti, ali iracionalno se bojao da će, baš poput umjetno stvorena čovjeka doktora Frankensteina u brojnim nastavcima filma, nekako oživjeti budu li priključeni na struju.

Neko je vrijeme oklijevao na pragu, naslonio se na dovratnik kako bi dijelom rasteretio onemoćale noge koje su mu drhtale, i proučio

296297

čudnovata trupla. Očekivao je da će nakon smrti vratiti svoj normalni izgled, poput vukodlaka u filmovima, pošto ih kroz srce prostrijeli srebreni metak ili ih netko prebije štapom sa srebrenim vrhom, te bi se uvijek preobrazili po posljednji put, vrativši se u svoje izmučeno, ljudsko obličje, napokon oslobođeni kletve. Nažalost, ovdje se nije radilo o likantropiji. Ovo nije bila natprirodna pošast, nego nešto gore, nešto što je čovjek učinio samome sebi, i tu nisu pomagali nikakvi zlodusi, duhovi niti* pak druga bića što lupaju u noći. Coltraneovi su ostali ovakvi kakvi su i bili, čudovišni križanci od mesa i metala, krvi i silikona — ljudi-strojevi.

Nije mogao dokučiti kako su se premetnuli u ovo u što su se već premetnuli, ali napola se sjetio da za takvo nešto postoji riječ, i prisjetio je se sljedećeg trenutka. Kiborg: osoba koja fiziološki funkcionira uz pomoć, ili pak u ovisnosti o mehaničkim ili elektronskim napravama. Ljudi koji nose pejsmejkere da im reguliraju aritrična srca bili su kiborzi, i to je bilo u redu. Ljudi čija su oba bubrega otkazala — i koji su svakog dana primali dijalizu — bili su kiborzi, i to je također bilo u redu. Ali kod Coltraneovih je ta koncepcija bila izvedena do krajnosti. Predstavljah su košmarni aspekt napredne kibernetike, pri čem stroj nije pripomagao samo fiziološkoj nego i mentalnoj funkciji; ne samo da je pripomagao, nego je postao i nezamjenjiv.

Sama je ponovno počelo tjerati na povraćanje. Brzo je skrenuo pogled s jazbine zasjenjene dimom i unatraške se vratio kroz kuću do kuhinjskih vrata, kroz koja je ušao.

Pri svakome koraku, bio je siguran da će iza sebe začuti glas, napola ljudski a napola elektronski — treeeeeeeeeeebam — te da će, okrenuvši se, ugledati jednoga od Coltraneovih kako tetura prema njemu, oživljen posljednjima malenim zalihama struje uskladištenima u baterijama arhitekata koji je volio zaobljene uglove, blage kutove i zanimljive spojeve zakrivljenih zidova, što konkavnih, što konveksnih. Dvije velike trokatnice — od kojih je jedna bila izgrađena četiri godine nakon druge — bile su prekrivene žućkastim kamenom, imale su goleme

metalizirane prozore i dobro su se uklapale u krajolik.

Od tisuću četiristotine ljudi koji su ondje radili, gotovo ih je tisuću živjelo u Moonlight Coveu. Ostali su prebivali u raštrkanim naseljima u istome okrugu. Svi su, dakako, živjeli unutar djelotvornog dosega tanjurastih mikrovalnih odašiljača na krovu glavnoga zdanja.

Dok je Loman vozio prilaznom cestom oko velikih zgrada, prema parkiralištu ostraga, razmišljao je: Jasna stvar, Shaddack je naš časni Jim Jones.

Potrebno mu je uvjerenje da može povesti sve svoje privržene sljedbenike do zadnjega, kad god poželi. Moderni faraon. Kad umre, umrijet će i oni koji ga poslužuju, kao da očekuje da će ga služiti i na drugome svijetu.

Sranje. Vjerujemo li mi još uopće u drugi svijet?

Ne. Religiozna vjera bila je slična nadi, i iziskivala je predanost osjećajima.

Novi ljudi nisu vjerovali u Boga nimalo više no u Djeda Mraza. Jedino u što su vjerovali bila je moć strojeva i kibernetička sudbina čovječanstva.

Neki od njih možda nisu vjerovali čak ni u to.

Loman nije vjerovao. Više baš ni u što nije vjerovao — i to ga je zastrašivalo, jer nekoć je vjerovao u tolike stvari.

Omjer bruto-prodaje New Wavea i profita koji su odlazili na ukupni broj zaposlenih bio je visok čak i za industriju mikrotehnologije, i sposobnost te tvrtke da kupuje najnadarenije ljude očitavala se u postotku skupih automobila na dva golema parkirališta. Mercedes. BMW. Porsche. Corvette. Cadillac Seville. Jaguar. Vrhunski uvezeni Japanci sa svim mogućim zvončićima i zviždaljkama.

Bilo je parkirano samo pola od uobičajenog broja automobila. Vjerojatno je visoki postotak osoblja bio kod kuće, radeći preko modema. Koliko ih je već bilo nalik na Dennva?

Ti automobili, jedan pokraj drugoga na pokisnutome makadamu, podsjećali su Lomana na uredne nizove nadgrobnih kamenova na groblju. Svi ti nijemi strojevi, sav taj hladni metal, sve te stotine mokrih vjetrobrana koji su odražavali jednolično sivo jesenje nebo, odjedanput su djelovali poput najave smrti. Lomanu je to parkiralište označavalo budućnost čitava grada: tišina, muk, užasan vječiti mir ukapališta.

Doznaju li vlasti izvan Moonlight Covea što se ovdje događa, ili se pak pokaže da su doslovce svi novi ljudi uistinu unazađeni — ili nešto još gore — i ako je projekt Mjesečev jastreb doista katastrofa,
25.

Na glavnome ulazu tvrtke New Wave Microtechnology, na visoravni uz sjeverni rub Moonlight Covea, stražar u crnoj kišnoj kabanici sa zaštitnim znakom tvrtke na grudima zaškiljio je prema policijskom automobilu koji je pristizao. Prepoznavši Lomana, mahnuo mu je neka uđe, ne zaustavivši ga.

Loman je ovdje bio dobro poznat čak i prije nego što su postali novi ljudi.

Moć, prestiž i tržišna snaga New Wavea nisu se skrivali u nekakvoj neuglednoj upravi. Tu je zgradu projektirao jedan od vodećih

298299

ovaj put izlaz ne bi bio otrovani sok, za kojim je posegnuo časni Jim

Jones u Jonestovnu; bila bi to smrtonosna naredba odaslana kroz strujanje mikrovalova, što bje primila mikrosferska računala u novim ljudima, odmah je prevela u jezik programa kojima barataju, i izvršila je. Tisuće bi srdaca zastalo kao jedno. Novi ljudi pali bi kao jedan i Moonlight Cove bi u trenutku postao groblje nepokopanih.

Loman se odvezao kroz parkirališta te se zaputio prema redu parkirališnih mjesta rezerviranih za rukovodioce.

Budem li čeka da Shaddack shvati da se projekt Mjesečev jastreb iskrivio i povede li nas sa sobom, pomisli Loman, on to neće učiniti zato što bi želio počistiti nered koji je stvorio taj prokleti albino-pauk od čovjeka.

Povest će nas sa sobom iz čistog zadovoljstva, tek toliko da može otići uz veliki prasak, tako da svijet zastane sa strahopoštovanjem prema njegovoj moći, prema čovjeku koji je toliko nevjerovatno moćan da može narediti tisućama ljudi da umru s njime.

Mnogi bi ga bolesni umovi doživjeli kao junaka, idola. Neki bi ga mladi genij u usponu mogao poželjeti oponašati. Shaddack je to nesumnjivo znao. U najboljem slučaju, uspije li Mjesečev jastreb i čitavo se čovječanstvo na kraju preobraziti, Shaddack bi doslovce bio gospodar svijeta. U najgoremu, krene li sve po zlu, pa će se morati ubiti da ga ne uhvate vlasti, postao bi gotovo mitski lik mračna nadahnuća, čija bi zloćudna legenda poticala legije ludih i sludjenih od moći, poput Hitlera silikonske ere.

Loman zakoči pri kraju niza automobila. Obrisao je svoje masno lice. Ruka mu se tresla. Ispunjavala ga je čežnja da odbaci ovu odgovornost i potraži život unazađenoga, oslobođen pritisaka. Ali odupro se.

Ako Loman prvi ubije Shaddacka, prije nego Shaddack dobije priliku da se sam ubije, legenda će potamnjeti. Loman će umrijeti nekoliko sekundi nakon Shaddackove smrti, kao i svi novi ljudi, ali barem će u legendu ući i činjenica da je tog Jima Jonesa visoke tehnologije uništilo jedno od bića što ih je stvorio. Pokazat će se da je njegova moć ograničena; smatrat će ga spretnim, ali ne i dovoljno spretnim, poput manjkava Boga koji dijeli i oholost i sudbinu Wellsova Moreaua, i njegov će se rad općenito smatrati ludošću.

Loman skrene nadesno, odveze se do niza parkirališnih mjesta za rukovodioce, i razočara se što ni Shaddackov Mercedes niti pak njegov tamnosivi kombi nisu na mjestu rezerviranome za njega. Možda je ipak ovdje. Mogao ga je netko drugi odvesti u ured, ili se pak mogao parkirati na nekome drugom mjestu. Loman je svoje patrolno vozilo parkirao na mjestu rezerviranom za Shaddacka. Ugasio je motor.

Nosio je svoj revolver u futroli na boku. Dva puta je već provjerio da je potpuno napunjen. Još je jedanput provjerio.

Između Shaddackove kuće i New Wavea Loman se parkirao pokraj ceste kako bi napisao jednu poruku, koju će ostaviti na Shaddackovu tijelu, nedvojbeno time objasnivši da je ubio svog stvoritelja. Kad vlasti uđu u Moonlight Cove iz nepreobražena svijeta s druge strane, pronaći će tu poruku i znati o čemu je riječ.

Neće pogubiti Shaddacka zato što bi ga na to natjerala neka uzvišena svrha. Takvo plemenito žrtvovanje sama sebe iziskivalo je duboke osjećaje kojima više nije raspolagao. Ubit će Shaddacka isključivo zato što se užasavao da će Shaddack saznati što se dogodilo s Dennyjem, ili će otkriti da su drugi postali ono što je postao Denny, te da će pronaći način da ih sve natjera da uđu u to bezbožno zajedništvo sa strojevima.

Rastaljene srebrene oči...

Slina koja se cijedi iz razjapljenih usta...

člankovito ticalo koje je izbilo s dječakova čela i potražilo vaginal-nu vrelinu računala...

Te slike od kojih se ledila krv, i još neke druge, prolazile su kroz

Lomanov um u beskrajnoj petlji pamćenja.

Ubit će Shaddacka kako bi spasio sama sebe od toga da prisilno postane ono u što se pretvorio Denny, a razaranje Shaddackove legende bila bi tek blagotvorna popratna pojava.

Strpao je pištolj u futrolu i izašao iz automobila. Požurio je kroz kišu do glavna ulaza, odgurnuo vrata od brušena stakla i stupio u predvorje s mramornim podom, skrenuo nadesno, na drugu stranu od dizala, i prišao glavnome prijemnom uredu. Zahvaljujući luksuzu te tvrtke, mjesto se moglo mjeriti s najbogatijim upravama visokote-hnoloških tvrtki u čuvenijoj Silikonskoj dolini, dalje prema jugu. Mramorni frizovi bogati pojedinostima, ukrasi od ulaštene mjedi, fini kristalni svijećnjaci i modernistički kristalni lusteri potvrđivali uspjeh New Wavea.

Žena na dužnosti bila je Dora Hankins. Poznavao ju je čitavog života. Bila je godinu dana starija od njega. U srednjoj školi nekoliko je puta izašao s njezinom sestrom.

Uzdignula je pogled dok se približavao, ne rekavši ništa.

— Shaddack? — zapita on.

— Nije ovdje.

— Sigurna si?

300

301

-Da.

— Kad bi trebao doći?

— Znat će njegova tajnica.

— Idem gore.

— Dobro.

Dok je ulazio u dizalo i pritisnuo broj 3 na upravljačkoj ploči, Loman se prisjetio kako su on i Dora Hankins znali čavrljati u danima prije nego što su podvrgnuti preobrazbi. Zadirivali bi jedno drugo, razmijenjivali novosti o svojim obiteljima i komentirali vremenske pri-'like. Sad više ne. čavrljanje je zaboravljena uгода njihova prijašnjeg svijeta.

Preobraženima ono nije bilo potrebno. Zapravo, iako se prisjećao da je čavrljanje nekoć bilo dio civilizirana života, Loman se više nije mogao prisjetiti zašto mu je to ikad išta značilo, niti pak kakav mu je užitak pružalo.

Shaddackov višesobni ured nalazio se na sjeveroistočnom uglu trećeg kata.

Prva prostorija u koju se ulazilo s hodnika bila je prijemna soba, s luksuznim sagovima, bež originalima Edwarda Fieldsa, impresivno namještena, s punačkim kožnatim kaučima Roche-Bobois i mjedenim stolićima s dva centimetra debelim staklenim pločama na vrhu. Jedini je umjetnički predmet bila slika Jaspera Johnsa, i to original a ne reprodukcija.

Što li će biti s umjetnicima u novome svijetu koji nadolazi?, zapita se Loman.

Ali znao je odgovor. Neće ih biti. Umjetnost je bila emocija utjelovljena u boji na platnu, riječima na stranici, glazbi u koncertnoj dvorani. U novome svijetu neće biti nikakve umjetnosti. A ako je i bude, bit će to umjetnost straha. Riječi kojima će se pisci ponajčešće koristiti redom će biti inačice za mrak. Glazbenik će pisati ovakve ili onakve tužbalice.

Najčešća slikarska boja bit će crna.

Vicky Lanardo, Shaddackova glavna tajnica, nalazila se za svojim stolom.

— Nije unutra — rekla je.

Iza nje, vrata Shaddackova golemog osobnog ureda stajala su otvorena. Unutra nisu bila upaljena svjetla. Prostorija je bila obasjana isključivo svjetlošću dana razdirana olujom, koja je dopirala kroz kapke u obliku pepeljasto sivih vrpca.

— Kad će doći? — zapita Loman.

— Ne znam.

— Nema dogovorenih sastanaka?

— Nijednog.

— Znate li gdje je?—Ne.

Loman izađe. Neko se vrijeme prijeteći prikrađao napola napuštenim hodnicima, uredima, laboratorijima i radionicama, u nadi da će spaziti Shaddacka.

No nije prošlo mnogo vremena prije nego je zaključio da se Shad-dack ne prikrija na tome mjestu. Očito je taj veliki čovjek bio u pokretu ovoga posljednjeg dana preobrazbe Moonlight Covea.

Zbog mene, pomisli Loman. Zbog onoga što sam mu noćas rekao kod Pevsera.

Boji me se, i sad je u pokretu ili se negdje prikrio, negdje gdje ga je teško pronaći.

Loman izađe iz zgrade, vrati se u patrolno vozilo i zaputi se u potragu za svojim stvoriteljem.

26.

U kupaonici u prizemlju, odmah uz kuhinju, Sam je sjedio na spuštenu poklopcu zahodske školjke a Tessa ga je njegovala kao ranije Chrissie. Ali Samove su rane bile ozbiljnije nego djevojčičine.

U krugu na njegovu čelu, veličine novčića, odmah iznad desnog oka, koža je bila zderana, a u sredini toga kruga meso je bilo sasvim izjedeno i vidio se sićušni komadić ogoljele kosti, velik otprilike tri milimetra.

Zaustavila je izljev krvi iz tih sićušnih, prerezanih kapilara tek nakon nekoliko minuta neprekidnog pritiskanja zavoja, zatim je nanijela jod, izdašni namaz kreme protiv stvaranja ožiljaka i vrpcom zalijepila čvrsti zavoj od gaze. Ali čak i nakon sveg tog napora, na gazi je polako izbila tamna crvena mrlja.

Dok je Tessa previjala ranu, Sam joj je ispričao što se dogodilo:

— ...dakle, da je nisam ustrijelio u glavu baš u tom trenutku... da sam bio sekundu-dvije prespor, mislim da bi mi ona gadost, ono ticalo, što god bilo, probušilo lubanju i ukopalo mi se u mozak, i ona bi se spojila na mene kao što je bila spojena na ono računalo.

Chrissie, koja je odbacila togu i obukla osušene traperice i košulju, stajala je u kupaonici, tik iza praga, blijeda u licu ali željna da sve čuje.

Harry je dovezao svoja invalidska kolica do praga.

Moose je ležao Samu uz noge, radije no pokraj Harrva. Izgleda da je pas

shvaćao da je u tome trenutku posjetitelju utjeha bila potrebija nego Harrvu.

302303

Sam je bio hladniji na dodir nego što se to moglo protumačiti vremenom koje je proveo na studenoj kiši. Tresao se i drhtaji koji bi povremeno prostrujili njime bili su tako snažni da su mu zubi cvokotali.

Što je Sam dulje pričao, to je i Tessa postajala sve hladnija, i za neko vrijeme njegovi su drhtaji prelazili i na nju.

Desno mu je zapešće bilo izrezano s obje strane kad ga je Harlev Coltrane šćepao snažnom koštanom rukom. Nijedna veća žila nije mu bila prerezana; nijednu porezotinu nije trebalo šivati i Tessa je brzo zaustavila to krvarenje. Masnice, koje su se tek počele pojavljivati i još se satima neće pokazati u punoj mjeri, bit će gore nego porezotine. Žalio se na bol u zglobu, i šaka mu je bila slaba, ali po njezinu mišljenju nijedna mu kost nije bila slomljena niti pak nagnječena.

— ...kao da su nekako stekli sposobnost da nadziru svoje tjelesno obličje — potreseno je rekao Sam — i mogli su iz sebe načiniti što god su htjeli, umom su upravljali nad materijom, baš, kao što je rekla Chrissie kad nam je pričala o svećeniku, onome koji se počeo pretvarati u biće iz onoga filma...

Djevojčica je kimnula.

— Hoću reći, mijenjali su mi se pred očima, izrastala su im ona ticala, pokušavali su me nabiti na njih. Pa ipak, uza svu tu nevjerojatnu kontrolu koju su posjedovali nad svojim tijelima, svojom tjelesnom stvari, izgleda da su se htjeli pretvoriti jedino u... nešto iz ružna sna.

Rana u dnu trbuha bila mu je najlakša od sve tri rane. Kao i na njegovu čelu, koža mu je bila zderana u krugu veličine novčića, iako se činilo da je ticalo koje ga je ondje udarilo načinjeno da opeče, a ne toliko da proreze put u njega. Meso mu je bilo opečeno kao i sama rana.

— Same — reče Harry iz svojih invalidskih kolica — misliš li da su to doista ljudi koji imaju nadzora nad sobom, koji su svojom voljom postali strojevi, ili su to ljudi koje su nekako preuzeli strojevi, protiv njihove volje?

— Ne znam — reče Sam. — Valjda bi moglo biti i jedno i drugo.

— Ali kako ih je išta moglo preuzeti, kako se to moglo dogoditi, kako se mogla izvesti takva promjena u ljudskome tijelu? I kako se to što se dogodilo s Coltraneovima može povezati sa sablastima?

— Nek sam proklet ako znam — reče Sam. — Sve je to na neki način povezano s New Waveom. Mora biti. I nitko od nas ovdje ne zna ništa osobito o biti takve tehnologije, pa ne posjedujemo čak ni osnovno znanje koje je potrebno da bismo donijeli kakvu inteligentnu pretpostavku. Što se nas tiče, to bi isto tako mogla biti i magija, nešto natprirodno. Jedini način da uopće shvatimo što se zbiva jest dadobijemo pomoć izvana, koja će staviti Moonlight Cove u karantenu, dokopati se laboratorija i arhive New Wavea i rekonstruirati cijeli slučaj kao što požarni stručnjaci rekonstruiraju povijest požara na osnovi onoga što prosiju iz pepela.

— Pepela? — zapita Tessa dok je Sam ustao, a ona mu je pomagala da odjene

košulju. — Te priče o vatri i pepelu i drugim stvarima koje si spomenuo... sve to zvuči kao da ovo što se zbiva u Moonlight Coveu jako brzo napreduje prema nekakvoj eksploziji, takvome nečemu.

— I napreduje — reče on.

Isprva je pokušavao zakopčati dugmad na košulji jednom rukom, ali zatim je dopustio Tessi da to učini. Zamijetio je da mu je koža još uvijek hladna te da mu drhtanje ne popušta s prolaskom vremena.

— Sva ta ubojstva što ih moraju prikriti — rekao je — sva ta bića što vrebaju u noći... sve to navodi na pomisao da je krah već počeo, da se njihovi planovi ne ostvaruju, te da se krah ubrzava. — Disao je prebrzo i preplitko. Zastao je i dublje udahnuo. — Ono što sam vidio u kući Coltraneovih... to nije izgledalo kao daje bilo tko isplanirao, kao da to nitko ne bi htio učiniti ljudima ili pak samome sebi. Izgledalo je poput pokusa koji se izmaknuo kontroli, poput pomahnitale biologije, izopačene stvarnosti, i kunem vam se Bogom da, ako su takve tajne skrivene u kućama ovoga grada, onda čitav taj projekt New JVavea krahira ovog trenutka, velikom brzinom im se odbija u glavu, htjeli oni to priznati ili ne. Sve to sad eksplodira, upravo ovog trenutka, i to je jedna prokleta eksplozija, a mi smo u njezinu središtu.

Od trenutka kad je doteturio kroz kuhinjska vrata, a s njega su kapale kiša i krv, pa sve do trenutka dok je Tessa očistila i povezala njegove rane, zapazila je nešto što ju je prestrašilo više nego njegovo bljedilo i drhtanje. čitavo ih je vrijeme dodirivao. Zagrlio je Tessu u kuhinji kad se ona zagrcnula ugledavši okrvavljenu rupu u njegovu čelu; zagrlio ju je, naslonio se na nju i uvjerio je da je u redu. Izgleda da se prvenstveno htio uvjeriti da su ona, Harry i Chrissie u redu, kao da je očekivao da će se vratiti i zateći ih... promijenjene. Zagrlio je i Chrissie, kao da mu je vlastita kćer, te rekao: »Bit će dobro, sve će biti dobro«, kad je primijetio koliko je prestrašena. Harry je zabrinuto ispružio ruku i Sam ju je zgrabio i jedva je ispustio. U kupaonici, dok mu je Tessa previjala rane, više joj je puta dodirnuo šake, ruke, a jednom joj je stavio ruku i na obraz, kao da se čudi mekoći i toplini njezine kože. Ispružio je ruku kako bi dodirnuo i Chrissie, koja je stajala s unutrašnje strane vratiju kupaonice, pogladio je po ramenu, na trenutak je uhvatio za ruku i ohrabrujuće je stegnuo. Sve dosad nije bio sklon dodirivanju. Bio je suzdržan, samodovoljan, hladnokrvan,

304305

pa čak i pomalo hladan. Ali tijekom petnaestak minuta što ih je proveo u kući Coltraneovih, ono što je vidio tako ga je temeljito potreslo da je njegov oklop samonametnute izolacije puknuo i rastvorio se; želio je i trebao ljudski dodir, koji još sasvim nedavno ne bi stavio uz bok dobroj meksičkoj hrani, tamnome pivu Guinness i filmovima s Goldie Hawn. Pošto je promislila o količini užasa potrebnoj da se on ovako potpuno i nagla promijeni, Tessa se preplašila više nego ikad, jer izbjavljenje Sama Bookera činilo se poput izbjavljenja grešnika koji je na smrtnoj postelji krajičkom oka ugledao pakao, očajnički se okrenuo Bogu kojega je nekoć odbacio u potrazi za utjehom i umirenjem. Je li sada bio manje uvjeren u

njihove mogućnosti za bijeg? Možda je tražio ljudski dodir zato što je, nakon tolikih godina uskraćivanja, vjerovao da mu je preostalo samo nekoliko sati da iskusi zajedništvo s vlastitom vrstom, prije nego što se nad njima sklopi velika, duboka beskrajna tmina. Provjerio je kako napreduje potraga za Samuelom Bookerom i onom Locklandovom. Nijedno od njih nije pronađeno.

Shaddack se trebao zabrinuti zbog njihova nestanka. Ali nije se brinuo. Napokon, vidio je mjesečeva jastreba, i to ne jednom nego tri puta, i nije dvojio da će naposljetku ostvariti sve svoje ciljeve.

Ni mala Fosterova još nije pronađena. Nije razbijao glavu ni zbog nje.

Vjerojatno je noću susrela nešto smrtonosno. Unazađeni su povremeno znali biti korisni.

Možda su i Booker i Locklandova podlegli istim stvorenjima. Bilo bi to ironično da unazađeni — jedina manjkavost u projektu, i možda ozbiljna manjkavost — na kraju zaštite tajnu Mjesečeva jastreba.

Preko terminala pokušao je stupiti u vezu s Tuckerom u New JVaveu, zatim kod njegove kuće, ali čovjek nije bio ni na jednome od ta dva mjesta. Zar je moguće da je Watkins imao pravo? Je li Tucker bio unazađen, pa poput Pevsera nije znao kako da se vrati u ljudsko obličje? Je li upravo sad bio ondje u šumi, uhvaćen u klopku izmijenjena stanja?

Isključivši računalo, Shaddack uzdahne. Nakon što svi budu pre-obraženi u ponoć, ova prva faza Mjesečeva jastreba neće biti završena. Barem ne do kraja. Bilo je očito da treba počistiti još nešto prljavštine.

27.

Shaddack se prenuo iz poznatog i umirujućeg sna o ljudskim i strojnim dijelovima udruženima u stroj nedokučive moći i zagonetne svrhe, koji se širio po čitavu svijetu. Kao i uvijek, taj ga je san osvježio koliko i samo spavanje.

Izašao je iz kombija i protegnuo se. Alatom što ga je zatekao u garaži, silom je otvorio vrata koja su vodila iz garaže u kuću pokojne Paule Parkins. Otišao je na njezin zahod te oprao ruke i lice.

Vrativši se u garažu, podignuo je velika vrata. Izveo je kombi na prilazni put, gdje će bolje odašiljati i primati podatke preko mikro-valova.

Kiša je još padala i ulegnuća na travnjaku bila su ispunjena vodom.

Pramenovi magle već su se komešali u zraku bez vjetra, što je vjerojatno značilo da će slojevi magle koji su dolazili s mora kasnije tog dana biti još gušći nego sinoć.

Uzeo je iz hladnjaka još jedan sendvič sa šunkom i Coca Colu te se najeo provjerivši na terminalu kombija kako napreduje Mjesečev jastreb. Plan od šest ujutro do šest poslijepodne za četiri stotine pedeset preobrazbi još se ostvarivao. Sada u 12:50, nakon tek nešto manje od sedam sati, od ukupno dvanaest u tom programu, trista devet ljudi dobilo je injekciju mikrosfera punog spektra. Ekipe za preobražavanje radile su mnogo brže od planiranog.

(28.

U podrumu kolonije Icarus tri su se tijela stopila u jedno. Biće koje je nastalo kao ishod toga bilo je bez čvrsta oblika, bez kostiju, bez osobnih značajki, tek masa pulsirajućeg tkiva koje je živjelo usprkos tome što nije imalo mozga, srca i krvnih žila, koje nije imalo baš nikakvih organa. Bilo je prvobitno, poput guste bjelančevinaste juhe, bez mozga ali svjesno, bez očiju no vidjelo je, bez ušiju no čulo je, bez crijeva no

bilo je gladno.

Nakupine silikonskih mikrosfera rastvorile su se u njemu. To unutrašnje računalo nije više moglo funkcionirati u drastično promijenjenoj tvari ovoga bića, a to stvorenje više nije imalo nikakve koristi od biološke pomoći koju su mikrosfere po svojem ustrojstvu trebale pružiti. Sad više nije bilo povezano sa Suncem, računalom u New Waveu. Pošalje li ondašnji mikrovalni odašiljač smrtni nalog, ono neće primiti tu naredbu... i preživjet će.

Biće je postalo gospodarom vlastite fiziologije time što se svelo na jednostavnu bit tjelesna postojanja.

306307

Njihova su se tri uma također udružila u jedan. Svijest koja je sad prebivala u tom mraku bila je oslobođena složenih oblika baš kao i amorfno, želatinozno tijelo u kojemu je obitavala.

Odreкло se svog pamćenja jer uspomene su se neizbježno odnosile na događaje i odnose koji su imali posljedice, a posljedice — bile one dobre ili loše — podrazumijevale su da je svatko odgovoran za vlastite postupke. Bijeg od odgovornosti kao prvo je i natjerao to biće da se unazadi. Bol je bila sljedeći razlog za odbacivanje pamćenja — bol prouzročena sjećanjem na izgubljeno.

Slično tome, biće se odreklo svoje sposobnosti predviđanja budućnosti, planiranja, snivanja.

Sad više nije imalo nikakve prošlosti koje bi bilo svjesno, a predodžba budućnosti nije mu bila dostupna. Živjelo je samo za sadašnji trenutak, bez razmišljanja, bez osjećaja, bez brige.

Imalo je samo jednu potrebu. Opstati.

A da bi opstalo, trebalo je samo jedno. Hraniti se.

29.

Posuđe od doručka bilo je počišćeno sa stola dok se Sam nalazio u kući Coltraneovih i borio se s čudovištima koja su djelomice bila ljudi, djelomice računala a djelomice zombiji — a po svemu što su znali, možda su djelomice bila i tosteri. Nakon što su Samu previjene rane, Chrissie, Tessa i Harry okupili su se oko kuhinjskoga stola, raspraviti što sljedeće poduzeti.

Moose se držao uz Chrissie promatrajući je duševnim smeđim očima, kao da je obožava više od samog života. Nije mogla odoljeti nego ga je milovala i češkala iza uha koliko je god želio.

— Najveći problem našeg doba — rekao je Sam — jest kako održati tehnološke postupke sve bržima, kako ih iskoristiti za poboljšanje kvalitete života... a da nas oni istodobno ne svladaju. Možemo li dati računalu da nanovo stvori naš svijet, da nanovo stvori naše živote, a da ga jednog dana ne počnemo obožavati? — Trepnuo je prema Tessi. — To nije glupo pitanje — reče.

Tessa se namrštila.

— Nisam to ni rekla. Ponekad imamo slijepo povjerenje u strojeve, skloni smo povjerovati da je sve što računalo kaže evanđelje...

— Da zaboravimo staro pravilo — ubaci se Harry — koje kaže: »smeće

unutra, smeće van.«

— Upravo to — složi se Tessa. — Ponekad, kad od računala dobivamo podatke ili analize, ponašamo se kao da su strojevi nepogrešivi. A to je opasno, jer primjenu računala može osmisliti, projektirati i praktično provesti neki luđak, možda ne s podjednakom lakoćom kao dobronamjerni genij, ali sigurno jednako tako djelotvorno.

— Pa ipak ljudi imaju sklonost — reče Sam — dapače, i duboku žudnju da žele biti ovisni o strojevima.

— Ma da — reče Harry — to je ta naša jadna, prokleta potreba da prebacimo odgovornost na drugoga kad god možemo. U genima nam je beskičmenjačka želja da se izvučemo od odgovornosti, kunem se u to, i jedini način da napredujemo na ovome svijetu jest taj da se neprestano borimo s prirodnom sklonošću da budemo potpuno neodgovorni. Ponekad se zapitam nismo li to dobili od vruga kad je Eva poslušala zmiju i pojela jabuku, ta antipatija prema odgovornosti. U njoj je korijen većine zla.

Chrissie je opazila da se Harry zagrijao za tu temu. Svojom jedinom zdravom rukom i uz malu pomoć svoje napola zdrave noge, visoko se uzdignuo u invalidskim kolicima. Prethodno blijedo lice zarumenjelo mu se. Jednu je ruku stegnuo u pesnicu/i smjerno se zagledao u nju, kao da u tome čvrstom stisku drži nešto dragocjeno, kao da u njoj drži nekakvu zamisao i ne želi je pustiti sve dok je ne istraži dokraja.

— Ljudi krađu, ubijaju, lažu i varaju — reče — zato što ne osjećaju odgovornosti prema drugima. Političari žele moć, a kad njihova politika uspije, žele priznanje, ali rijetko kada ustanu i preuzmu odgovornost za promašaje. Svijet je pun ljudi koji vas podučavaju kako da živite svoj život, kako da ostvarite raj na zemlji, ali kad se pokaže da su im ideje nedorečene, kad iz njih ispadne kakav Dachau ili Gulag, ili pak masovna ubojstva koja su uslijedila pošto smo mi otišli iz jugoistočne Azije, onda okreću glavu, skreću pogled i prave se da nisu odgovorni za pokolje. Zadrhtao je, a i Chrissie je zadrhtala, iako nije bila sasvim sigurna da je potpuno shvatila sve što je rekao.

— Isuse Bože — nastavio je — o tome sam razmišljao valjda tisuću puta, ma deset tisuća puta, možda zbog rata.

— Misli;? ha^ijetnam? — reče Tessa.

Harry kimne. Još je bio zagledan u svoju šaku.

— Da biste preživjeli u ratu, morate biti odgovorni svake minute, svakoga dana, besprijekorno odgovorni za sebe, za sve što poduzmete. Morate biti odgovorni i prema svojim drugovima, jer ne može se preživjeti sam. To je možda jedina pozitivna stvar u ratovanju — pročisti vam način razmišljanja tako da shvatite da je osjećaj odgovornosti ono što razdvaja dobrog čovjeka od prokletnika. Ne žalim zbog rata, čak ni ne računam ono što se meni ondje dogodilo. Mnogo sam toga

308309

naučio, naučio sam kako u svemu trebam biti odgovoran, i još se uvijek osjećam odgovoran prema ljudima za koje smo ratovali, uvijek ću se tako osjećati, i kad tu i tamo razmišljam kako smo ih prepustili poljima smrti, masovnim grobnicama, noću ležim budan i plačem jer su oni ovisili o meni,

i utoliko koliko sam bio dijelom tog postupka, odgovoran sam za to što smo ih ostavili na cjedilu.

Svi su zašutjeli.

Chrissie je osjetila čudnovati pritisak u prsima, isti onaj osjećaj koji ju je uvijek obuzimao u školi kad bi neki nastavnik, bilo koji nastavnik, iz bilo kojeg predmeta, počeo pričati o nečemu što joj je prethodno bilo nepoznato i što bi na nju ostavilo takav dojam da bi promijenilo njezine svjetonazore. To se nije često događalo, ali uvijek je bilo istodobno i zastrašujuće i prekrasno. I sad se tako osjećala, zbog onoga što je Harry rekao, ali osjećaj je bio deset ili stotinu puta jači nego ikada kad bi čula kakvu novu spoznaju ili pak ideju iz geografije, matematike ili tehničkog odgoja.

— Harry — reče Tessa — mislim da je tvoj osjećaj odgovornosti u ovome slučaju prevelik.

Konačno je podignuo pogled sa svoje pesnice.

— Nije. Nikad ne može biti. Osjećaj odgovornosti prema drugima nikad ne može biti prevelik. — Nasmiješio joj se. — Ali poznajem te upravo toliko dobro da mi se čini da i ti tako razmišljaš, Tessa, bila ti toga svjesna ili ne. — Pogledao je Sama i rekao: — Neki ljudi koji su preživjeli rat ne vide u njemu ništa dobro. Kad se nađem s njima, uvijek mi se nekako čini da nikad nisu svladali lekciju i izbjegavam ih, makar to vjerojatno nije pošteno. Ne mogu si pomoći. Ali kad upoznam nekoga tko je bio u ratu i svladao lekciju, u stanju sam mu povjeriti vlastiti život. Kvragu, povjerio bih mu i vlastitu dušu, a izgleda da u ovome slučaju jedino nju i žele ukrasti. Izvući ćeš nas ti odavde, Same. — Naposljetku je rastvorio pesnicu. — Ne sumnjam u to.

Tessa je djelovala iznenađeno.

— Bio si u Vijetnamu? — obratila se Samu. Sam kimne.

— Između više škole i FBI.

— Ali to uopće nisi spomenuo. Kad smo jutros pričali o svim razlozima zbog kojih doživljavaš svijet toliko drukčije od mene, spomenuo si smrt svoje žene, ubojstvo tvojih kolega s posla, stanje sa svojim sinom, ali ovo ne.

Sam je neko vrijeme promatrao svoje previjeno zapešće i naposljetku rekao:

— Rat je najosobnije iskustvo u mom životu.— Kakva čudna izjava.

— Nimalo čudna — reče Harry. — Najintenzivnije i najosobnije.

— Da nisam izašao s njime nakraj — reče Sam — vjerojatno bih još uvijek pričao o njemu, i to valjda neprestano. Ali moram izaći s njime nakraj. Shvatio sam. A sad, da nehajno pričam o tome s nekime koga sam tek sreo... hja, to bi ga valjda načinilo jeftinim.

Tessa pogleda Harrya.

— Ali ti si znao da je bio u Vijetnamu? — reče.

— Da.

— Jednostavno si to nekako znao. -Da.

Sam se prije naginjao nad stolom. Sad se zavalio u stolicu.

— Harry, kunem se da ću dati sve od sebe da nas izvučem iz ovoga. Ali volio bih da bolje razumijem na što smo to naletjeli. Sve to dolazi iz New Wavea. Ali što su točno učinili, i kako se to može spriječiti? I kako da se nadam da ću to riješiti, kad to čak i ne razumijem ?

Do tog trenutka Chrissie je osjećala da se razgovor odvija visoko iznad

njezina domašaja, iako je bila opčinjena svime time a dio razgovora pobudio je u njoj i onaj osjećaj prilikom učenja. Ali sad je osjetila da mora dati svoj doprinos.

— Jeste li zaista sigurni da to nisu izvanzemaljci?

— Sigurni smo — reče Tessa, nasmiješivši joj se, a Sam joj je promrsio kosu.

— No — reče Chrissie — hoću zapravo reći da u New Waveu možda ne štima upravo to što su se izvanzemaljci prizemljili baš tamo i iskoristili to mjesto kao bazu, i možda nas sve žele pretvoriti u strojeve, kao Coltraneove, tako da im služimo kao robovi. Kad bolje promislite, to je pametnije nego da nas pojedju. Napokon, oni su izvanzemaljci i to znači da imaju izvanzemaljske želuca i izvanzemaljske probavne sokove, i vjerojatno bi im bilo teško da nas probave, dobili bi od nas žgaravicu, možda čak i proljev.

Sam, koji je sjedio na stolici pokraj Chrissie, uhvatio ju je nježno za obje ruke, svjestan njezina oguljenog dlana baš kao što je bio svjestan i svoga ozlijeđenog zapešća.

— Chrissie, ne znam da li si pažljivo slušala ono što je govorio Harry...

— O da — rekla je odmah. — Baš sve.

— No, onda ćeš shvatiti kad ti kažem da je tvoja želja da okriviš svemirce za sav taj užas tek još jedan način da prebaciš odgovornost s onih na kojima doista leži — s nas, ljudi, s naše vrlo stvarne i vrlo

310311

velike sposobnosti da si međusobno nanosimo zlo. Teško je vjerovati da bi bilo tko, čak i luđaci, poželjeli pretvoriti Coltraneove u ono u što su se pretvorili, ali netko je očito htio upravo to. Pokušamo U okriviti izvanzemaljce, ili vraga, Boga, patuljke ili bilo koga drugoga, vjerojatno nećemo uvidjeti tu situaciju dovoljno jasno da bismo pronašli način kako da se spasimo. Razumiješ li?

— Manje-više.

Nasmiješio joj se. Imao je vrlo lijep osmijeh, iako se nije njime previše razbacivao.

— Mislim da shvaćaš više nego manje.

— Više nego manje — složi se Chrissie. — Stvarno bi bilo zgodno da su to izvanzemaljci, jer onda bismo im samo trebali pronaći gnijezdo, saće, ili što već jest, dobro ih spržiti, možda im raznijeti svemirski brod, i sve bi bilo svršeno. Ali ako to nisu učinili izvanzemaljci, ako smo to učinili mi, ljudi poput nas, onda to možda nikad neće biti svršeno. iz okolnih mjesta. Nadalje, nalazio se blizu svršetka okružne ceste i iza njega nije bilo više ničega, pa nitko nije prolazio kroza nj putujući na neko drugo mjesto. Onima koji su doista željeli ući u grad to je bilo uskraćeno, ako je ikako bilo moguće, pričom o izljevu otrovnih tvari u New Waveu. Svi koji su djelovali imalo sumnjičavo uhićeni su, sprovedeni u zatvor i zaključani u ćelije do vremena kad će se odlučiti da li da ih ubiju ili preobraze. Od uvođenja karantene rano tog jutra, samo je dvadesetak ljudi zaustavljeno na barikadama, a samo ih je šest uhićeno.

Shaddack je dobro izabrao svoj pokusni teren. Moonlight Cove bio je

srazmjerno izolirano mjesto i stoga ga je bilo lako nadzirati.

Loman je pomišljao da raspusti barikade i odveze se u Aberdeen Walls, gdje bi sve to ispričao okružnome šerifu. Želio je slistiti projekt Mjesečev jastreb.

Više se nije bojao Shaddackova bijesa niti pak smrti. No... ne baš dokraja. Bojao se on i Shaddacka i smrti, ali oni su mu ulijevali manje straha no mogućnosti da postane nešto nalik na ono u što se pretvorio Denny. Radije bi se povjerio na milost i nemilost šerifu u Aberdeenu i saveznim vlastima — pa čak i znanstvenicima, koji će raščišćavati nered u Moonlight Coveu, pa bi mogli doći u opasno iskušenje da ga seciraju — nego da ostane u gradu i odrekne se posljednjeg djelića svoje čovječnosti u korist unazađenja, ili pak nekakva košmarnog združivanja svog tijela i duha s računalom.

Ali naredi li svojim ljudima da se razidu, postat će sumnjičavi, a bili su lojalniji Shaddacku nego njemu, jer uz Shaddacka su bili vezani strahom. Još su se uvijek više pribojavali svoga gospodara iz New Wavea no bilo čega drugoga, jer nisu vidjeli u što se pretvorio Denny i još nisu shvaćali da bi im budućnost mogla donijeti nešto još gore od unazađenja u divljačko stanje. Poput Moreauovih ljudi-zvijeri, poštivali su Zakon koliko su god mogli, i nisu se usuđivah — barem ne zasad — izdati svoga gospodara. Vjerojatno bi pokušali spriječiti Lomana u pokušaju da sabotira projekt Mjesečev jastreb, i on bi mogao završiti mrtav ili pak, što je bilo još gore, zaključan u zatvorsku ćeliju.

Nije mogao riskirati da pokaže svoje kontrarevolucionarne sklonosti, jer u tom slučaju možda mu se nikad ne bi pružila prilika da se obračuna sa Shaddackom. Zamislio je sebe u kavezu zatvora, dok mu se Shaddack hladno smiješi kroz rešetke, a na kolicima se dovozi računalo s kojim ga žele stopiti.

Rastaljene srebrene oči...

30.

Sve jače obuzet beznađem Loman Watkins vozio je od jednoga kraja Moonlight Covea do drugoga, naprijed-natrag, kružeći po kiši, tražeći Shaddacka. Još je jedanput obišao kuću na sjevernoj točki kako bi se uvjerio da se Shaddack nije vratio onamo, a osim toga i zato da provjeri garažu, kako bi vidio koje vozilo nedostaje. Sad je tragao za Shaddackovim tamnosivim kombijem s metaliziranim prozorima, ali nije ga mogao pronaći.

Kamogod pošao, ekipe za preobražavanje i skupine za potragu bile su aktivne. Iako je bilo malo vjerojatno da će nepreobraženi zapaziti išta neobično o kretanju tih ljudi kroz grad, Loman ih je neprestance bio svjestan.

Na sjevernoj i južnoj barikadi okružne ceste i na glavnoj barikadi, na istočnome kraju Avenije Ocean, prema međudržavnoj cesti, Loma-novi su namještenici i dalje zadržavali ljude izvana koji su željeli ući u Moonlight Cove. Ispušni dimovi uzdizali su se s patrolnih vozila koja su stajala u mjestu, i miješali se s pramenovima magle koji su počeli puziti kroz kuću. Crveno-plava svjetla za hitne slučajeve odražavala su se na mokrome makadamu, pa se činilo da kolnikom teku struje krvi, obogaćene kisikom i bez kisika.

Nije bilo mnogo potencijalnih posjetitelja jer ovaj gradić nije bio ni središte ovoga okruga niti pak glavno trgovačko središte za ljude

Neprestance se kretao tog kišnog dana, škiljeći kroz vjetrobran niz koji su se cijedili potočići. Brisači su postojano udarali, kao da otkucavaju vrijeme. Bio je izrazito svjestan da se približava ponoć.

Bio je čovjek-puma koji vrebao, a Moreau se nalazio tamo negdje u otočnoj prašumi koju je predstavljao Moonlight Cove. Ali ništa nije otišlo do bića u podrumu. Iako je poziv dosegao malene životinje kojima je bio i namijenjen, nije proizveo željeni učinak.

Bezoblično biće utihne.

Njegova su se brojna usta zatvorila.

Šišmiši su se, jedan po jedan, vratili do svojih skloništa na tavanu.

Miševi su na trenutak ostali sjediti, kao da su u šoku, a zatim se vratili svojim uobičajenim djelatnostima.

Nekoliko minuta nakon toga, protejska zvijer ponovno je pokušala uz drukčije zvukove, koji su još uvijek bili nečujni za ljudske uši, ali privlačniji nego prije.

Šišmiši su se bacili sa svojih mjesta i počeli mahnuti po tavanu.

Promatrač bi pomislio da ih ima stotinu, a ne samo osam. Lepet njihovih krila bio je glasniji od štropota kiše po krovu koji je procurivao.

Miševi su se posvuda dignuli na zadnje noge, pažljivo sjeli, naću-ljenih ušiju. Oni u donjim dijelovima kuće, bliže izvoru poziva, silovito su zadržali, kao da su ispred sebe ugledali šćućurenu mačku kako im se kesu.

Šišmiši su uz vrisku proletjeli kroz rupu u tavanskome podu, u praznu sobu na katu, gdje su neumorno stali kružiti, uzdizati se i padati.

Dva miša u prizemlju počela su puziti prema kuhinji, u kojoj su bila otvorena vrata što su vodila u podrum. Ali oba su zastala na pragu te prostorije, prestrašeni i zbunjeni.

Ispod njih, bezoblično je stvorenje utrostručilo snagu svog poziva.

Jedan od miševa odjednom je prokrvario iz ušiju i pao mrtav.

Na katu su šišmiši stali udarati u zidove, onesposobljena radara.

Stanovnik podruma malo je smanjio snagu svojih poziva.

Šišmiši su odmah odletjeli iz prostorije na katu, u hodnik, niz stubište te dalje, hodnikom u prizemlju. U svome su prolazu preletjeli iznad četrdesetak ustrčalih miševa.

Dolje su se brojna usta onoga bića spojila, stvorivši jedan veliki otvor u središtu mase koja je podrhtavala.

U brzome nizu jedan za drugim, šišmiši su uletjeli ravno u tu razjapljenu gubicu poput crnih igraćih karata koje netko baca u kantu za smeće, jednu po jednu. Utonuli su u protoplazmu iz koje je curila sluz i moćne probavne kiseline brzo su ih razgradile.

Vojska miševa zajedno s četiri štakora — čak i dvije vjeverice koje su rado napustile svoje gnijezdo s vanjske strane zida blagovaonice — pojurila je niz podrumске stuba, padajući jedni preko drugih, uz uzbuđeno skvičanje. Podali su se kao hrana biću koje je očekivalo.

Nakon sve te silne strke, kuća je utihnula.

Biće je prekinulo svoj sirenski pjev. Zasad.

31.

U prvo vrijeme protejsko se biće zadovoljavalo time što se hranilo bićima

koje je pronašlo kad je puštalo svoje tanke pipke niz slivnik u podrumskome podu ili pak kroz uske pukotine u zidovima, u vlažnu okolnu zemlju. Kukci. Ličinke. Gliste. Više nije znalo njihova imena, ali požudno ih je proždimalo.

No uskoro je iscrpilo zalihu kukaca i glisti u krugu od tri metra oko kuće. Trebao mu je neki jači objed.

Pjenilo se, burkalo, možda zato što je željelo postrojiti svoja amorfnu tkiva u oblik uz koji bi moglo izaći iz podruma i potražiti plijen. Ali više nije pamtilo prethodna obličja i nije imalo baš nikakve želje da si nametne neki strukturni red.

Svijest koja je prožimala tu želatinoznu masu bila je sada tek nejasno prisebna same sebe, no još se mogla preobličiti u dovoljnoj mjeri da bi zadovoljila svoje potrebe. Odjedanput se u tome žitkom obličju pojavilo desetak usta bez usana i zuba. Iz njih je prokuljao zvučni udar, uglavnom izvan granica čujnosti ljudskoga uha.

Po čitavu pljesnivom zdanju iznad bezoblične zvijeri, trčkarale su desetine miševa, grickale hranu, gradile gnijezda i čistile se. Zastali su kao jedan kad je iz podruma zatrubio poziv.

Biće ih je naslutilo ondje gore, u mrvljivim zidovima, iako nije razmišljalo o njima kao o miševima, nego kao o malenim toplim masama živa mesa. Hrana. Gorivo. Željelo ih je. Trebalo ih je.

Pokušalo je izraziti tu potrebu u obliku poziva koji nisu bili izraženi kroz riječi, ali privlačili su pozornost.

U svim kutevima kuće, miševi su se stali trzati. Otirali su lica prednjim šapama, kao da su protrčali kroz paučinu i sad pokušavaju obrisati te ljepljive, tanke niti iz svog krzna.

Na tavanu je živjela malena kolonija od osam šišmiša, i oni su također reagirali na hitni poziv. Otpali su s greda na kojima su visili i stali letjeti, sumanuto i nasumce, po dugačkoj gornjoj sobi, neprestance se obrušavajući milimetar do zida ili jedan od drugoga.

314315

32. činilo kako ga tisuće sićušnih čekića baca na koljena, svaki od njih pojedinačno premalen da bi bio djelotvoran sam za sebe, no združeni su djelovali brutalno.

Neil se s mukom vratio u automobil, s podjednakom nestrpljivošću koju je osjećao i kad je teturao van.

Shvatio je da zapravo ni klaustrofobična unutrašnjost automobila niti pak izluđujući omotač kiše nisu ono od čega je očajnički pokušavao pobjeći.

Pravi je ugnjetač bio njegov život nova čovjeka. Mogao je osjećati samo strah. Kao da je bio zaključan u emocionalnome ormaru čija je veličina tako neizdrživo malena da se nije mogao pomaknuti. Nije se gušio zbog vanjskih spona i pritisaka; prije se moglo reći da je sputan iznutra, zbog onoga što je Shaddack načinio iz njega.

A to je značilo da mu nema bijega.

Osim, možda, unazađenja.

Neil nije mogao trpjeti život koji je sada morao proživljavati. S druge strane, odbijala gaje i užasavala pomisao na deevoluciju u nekakvo

neljudsko obličje.

*

Njegova se dilema činila nerješivom.

To što nije mogao prestati razmišljati o svojoj nevolji, uzrujavalo gaje jednako kao i sama nevolja. To mu je neprestance svrdlalo umom. Nije mogao pronaći izlaza.

Osjećao se sigurnim jedino kad je radio s mobilnim terminalom u patrolnome vozilu. Kad je provjeravao oglasnu ploču računala da vidi ima li kakvih poruka za njega, kad je ulazio u plan Mjesečeva jastreba da vidi kako napreduju preobrazbe, ili pak obavljao kakav drugi posao na računalu, pozornost bi mu se toliko usmjerila na interakciju sa strojem da bi mu napetost nakratko popustila a uporna bi klaustrofobija iščeznula.

Još od pubertetskih dana Neil se zanimao za računala, iako nikad nije postao haker. Njegovo zanimanje nije prelazilo u takvu opsesiju. Započeo je, dakako, s kompjutorskim igrama, ali poslije je dobio jeftini PC. Nakon toga, kupio je modem dijelom novca što ga je zaradio na nekome ljetnom poslu. Iako si nije mogao priuštiti mnogo međugradskog telefoniranja, i nikad nije provodio sate odmora zaputivši se daleko od zabiti Moonlight Covea u općinjujuće mreže podataka dostupne u vanjskome svijetu, njegovi su mu pohodi u vanjske sustave bili zanimljivi i zabavni.

Sad, dok je sjedio u parkiranoj automobilu pokraj Holliwell Rooda i koristio se terminalom, pomislio je kako je unutrašnji svijet računala zadivljujuće čist, razmjerno jednostavan, predvidljiv i razuman. Toliko drukčiji od ljudskog života — bez obzira na to je li se radilo o novim Policajac Neil Pennivvorth određen je da patrolira sjeverozapadnim područjem Moonlight Covea. Bio je sam u automobilu jer čak i uz stotinu namještenika New Wavea dodijeljenih policiji tijekom noći, pomalo im je nedostajalo ljudi.

Upravo u ovome trenutku odgovaralo mu je da radi bez partnera. Od onoga što se zbilo u Pevserovoj kući, kad su zadah krvi i prizor Pevserova izmjenjenog stanja nagnali Pennivvortha da se unazadi, bojao se prisutnosti drugih ljudi. Noćas je izbjegnuo potpuno degeneraciju... ali tek zavlas. Bude li prisutan kad se netko drugi unazadi, ta bi se želja mogla probuditi i u njemu, a nije bio siguran da bi i ovaj put uspješno potisnuo tu mračnu čežnju.

Podjednako se bojao biti sam. Njegova borba da se čvrsto drži za preostale niti ljudskosti, da se odupre kaosu, da bude odgovoran, zamarala ga je, i čežnuo je za time da pobjegne iz ovoga novog, teškog života. Nasamo, kad ga nitko neće vidjeti bude li počeo napuštati svoje vlastito obličje i svoju bit, ako ga nitko neće nagovoriti da se okani toga, ili mu se barem suprotstaviti, bit će izgubljen.

Težina njegova straha bila je stvarna poput komada željeza, i is-tiskala je život iz njega. Povremeno bi tek s mukom uzeo zrak, kao da su mu pluća okovana željezom te se ne mogu raširiti u punoj mjeri.

Dimenzije crno-bijelog automobila kao da su se smanjile, sve dok se nije osjetio toliko sputano kao da je u luđačkoj košulji. Metronom-sko lupkanje brisača bivalo je sve glasnije, barem za njegove uši, sve dok zvuk nije postao gromovit poput neprekidna niza topovskih salvi. Tijekom jutra i ranoga poslijepodneva više je puta skrenuo s ceste, otvorio vrata i isteturao na kišu, duboko udišući prohladni zrak.

No kako je dan prolazio, čak se i svijet izvan automobila počeo doimati manjim nego što je prije bio. Zaustavio se na Holliwell Roadu, oko kilometar prema zapadu od uprave New Wavea, i izašao iz automobila, ali

nije se osjećao ništa bolje. Niski svod sivih oblaka priječio mu je pogled na beskrajno nebo. Poput poluprozirnih zavjesa od bro-kata i najtanje svile, kiša i magla ležale su između njega i ostatka svijeta. Bio je prezasićen vlagom, gušio se od nje. Kiša je poplavila slivnike, pjenila se u blatnjavim potocima u jarcima uz cestu, curila sa svake grane i lista na svakome drvetu, lupkala po makadamskome kolniku, šuplje kuckala po patrolnome vozilu, šištalala, grgljala, smijuljila se, praskala mu po licu, udarala po njemu s takvom silom da mu se

316317

ljudima, ili pak o starima. Tamo unutra stolovali su logika i razum. Uzroci, posljedice i popratne pojave uvijek su se analizirale i savršeno objašnjavale. Tamo unutra sve je bilo crno i bijelo, odnosno, kad je bilo sivo, to je sivilo bilo oprezno izmjereno, kalibrirano i kategorizirano. Bilo je lakše baratati hladnim činjenicama no osjećajima. Svemir sastavljen isključivo od podataka, bez materije i događaja, činio se mnogo poželjnijim od stvarnog svemira hladnoga i vrućeg, oštrog i tupog, glatkog i hrapavog, krvi i smrti, boli i straha.

Neil je pozivao programe i sve se dublje upuštao u istraživačku datoteku Mjesečeva jastreba u Suncu. Ništa od podataka što ih je pozvao nije mu bilo potrebno, ali pronašao je utjehu u samome postupku pozivanja. Počinjao je doživljavati zaslon terminala ne kao katodnu cijev na kojoj se pokazuju informacije, nego kao prozor u drugi svijet. Svijet činjenica. Svijet oslobođen uznemirujućih suprotnosti... i odgovornosti. Tamo unutra, ništa se nije moglo osjećati; tamo je postojalo samo znano i neznan, bilo uz obilje činjenica o nekoj određenoj temi ili pak potpunu nestašicu, ali nije bilo osjećaja; nikad nije bilo osjećaja; osjećaji su bili kletva onih čije je postojanje ovisilo o mesu i kostima.

Prozor u drugi svijet.

Neil dodirne zaslon.

Poželio je da se taj prozor može otvoriti i da se on može popeti kroza nj do onog mjesta gdje caruju razum, red, mir.

Vrščima prstiju desne ruke opisivao je krugove po toplome staklenom zaslonu.

Začudo, pomislio je na Dorothy, o tome kako je poletjela s ravnice Kansasa sa svojim psom Totom, o tome kako ju je visoko povukao tornado i bacio je iz onog sivila iz vremena krize u mnogo zanimljiviji svijet. Kad bi barem neki elektronski tornado prokuljao iz terminala i prenio ga na neko bolje mjesto...

Prsti su mu prošli kroz zaslon.

Zapanjeno je trgnuo ruku.

Staklo nije bilo puknuto. Na zaslonu su, kao i prije, svjetlucali nizovi riječi i brojeva.

Isprva se pokušao uvjeriti da je ono što je vidio bila halucinacija. Ali nije u to vjerovao.

Stegnuo je prste. činilo se da nisu ozlijeđeni.

Bacio je pogled van, na dan šiban olujom. Brisači nisu bili uključeni.

Kiša se mreškala niz staklo, izobličavala svijet s druge strane; sve je

ondje vani izgledalo iskrivljeno, mutirano, čudno. Na takvu mjestu nikad nije moglo biti reda, zdrava razuma i mira. Još je jedanput probno dotaknuo zaslon računala. Na dodir je bio čvrst.

I opet, pomislio je kako bi svijet računala bio čist, predvidljiv... i ruka mu je, baš kao i prije, prošla kroz staklo, ovog puta sve do zapešća. Zaslon se otvorio i čvrsto se stisnuo oko njega, kao da je to neka organska opna. Podaci su i dalje svjetlucali na zaslonu, riječi i brojevi oblikovali su retke oko njegove šake-uljeza.

Srce mu je divlje tuklo. Bojao se, ali bio je i uzbuđen.

Pokušao je micati prstima u onoj zagonetnoj, unutrašnjoj toplini. Nije ih osjećao. Počeo je pomišljati da su se razgradili ili su pak odrezani, te da će, bude li izvukao ruku iz stroja, batrljak njegova zapešća štrcati krv.

Ipak ju je povukao.

Šaka mu je bila čitava.

Ali to zapravo više i nije bila šaka. Meso na gornjoj strani, od vršaka noktiju do zapešća, kao da je bilo prošarano bakrenim žilama i staklastim nitima. U tima je staklenim vlaknima tukao postojani i svjetlucavi puls.

Okrenuo je šaku. Prsti s unutrašnje strane i dlan podsjećali su na površinu katodne cijevi. Na njima su gorjeli podaci, zelena slova na staklastoj i mračnoj pozadini. Kad je usporedio riječi i brojeve na svojoj šaci s onima na zaslonu automobilskog računala, ustanovio je da su jednaki. Podaci na terminalu promijenili su se; istog trenutka, promijenili su se i podaci na njegovoj ruci.

Iznenadno je shvatio da unazađenje u životinjsko obličje nije jedini način bijega koji mu je otvoren, da može ući u svijet elektronskih misli i magnetske memorije, svijet znanja bez putenih žudnji, svijesti bez osjećaja. Ta spoznaja nije bila isključivo, pa čak ni prvenstveno intelektualne prirode. Nije to bilo ni tek instinktivno razumijevanje. Na nekoj razini dubljoj i od intelekta i instinkta, znao je da se može preobličiti čak i potpunije nego što ga je Shaddack preobličio.

Spustio je ruku s nagnuta računalskog zaslona do procesora u kućištu između sjedišta. Isto tako lako kao što je prodro kroz staklo, pustio je da mu ruka klizne kroz tipkovnicu i poklopac, u utrobu stroja.

Bio je nalik na duha, u stanju da prolazi kroz zidove, poput ekto-plazme.

Nekakva hladnoća uspuzala mu se rukom.

Podatke na zaslonu zamijenile su zagonetne svjetlosne šare.

Zavalio se u sjedalu.

Hladnoća mu je doprla do ramena. Uplovila mu je u vrat.

Uzdahnuo je.

318319

Osjetio je kako mu se nešto zbiva s očima. Nije bio siguran o čemu je riječ. Mogao je pogledati u retrovizor. Nije mu bilo stalo. Odlučio je sklopiti oči i pustiti ih da postanu što god je bilo potrebno za taj dio ove druge i potpunije preobrazbe.

Ovo izmijenjeno stanje bilo je beskrajno privlačnije od unazađenja. Upravo neodoljivo.

Hladnoća mu je sada došla do lica. Usta su mu utrнула.

Nešto mu se zbivalo i u glavi. Postajao je podjednako svjestan unutrašnje geografije moždanih zavijutaka i vršaka živaca kao što je bio svjestan i vanjskoga svijeta. Njegovo tijelo nije u tolikoj mjeri predstavljalo dio njega kao prije; manje je osjećao njime, kao da mu je sastrugana većina živaca; nije znao reći čak ni je li u automobilu toplo ili studeno, osim ako bi se usmjerio na prikupljanje tih podataka. Njegovo je tijelo bilo tek kućište stroja i podloga za senzore, osmišljeno tako da štiti i služi njegovoj unutrašnjosti, računskome umu.

Hladnoća mu se uvukla u lubanju.

Osjećao ju je poput desetina, zatim stotina, a zatim i tisuća ledeno hladnih paukova koji mu gmiže po površini mozga i zarivaju se u njega. Prisjetio se kako je Dorothy ustanovila da je Oz živi košmar i na kraju je očajnički željela pronaći put kojim bi se vratila u Kansas. I Alica je pronašla ludilo i užas dolje u zečjoj rupi, iza ogledala...

Milijun hladnih paukova.

U njegovoj lubanji.

Milijarda.

Hladnih, hladnih.

Gmizavih.

33.

Još uvijek kružeći po Moonlight Coveu u potrazi za Shaddackom, Loman je ugledao dvoje unazadenih kako trče preko ulice.

Nalazio se u Paddock Laneu, na južnome dijelu grada, gdje su posjedi bili dovoljno veliki da ljudi mogu držati konje. S obje strane ležale su kuće, s malenim privatnim stajama pokraj ili iza njih. Domovi su bili uvučeni u dvorišta, podalje od ulice, iza rešetkaste ograde, iza prostranih i bogato njegovanih travnjaka.

Dvoje unazadenih izjurilo je iz gustog reda zrelih, metar visokih azaleja koje su sada, ovako kasno u godini, još uvijek bile grmolike ali bez cvjetova. četveronoške su grabili preko ceste, preskočili jarak i zaletjeli se u živicu te nestali iza nje. Iako su uzduž obje strane Paddock Lanea bili nanizani borovi, čije su sjenke činile tmurnijim ionako mračan dan, Loman je sa sigurnošću znao što je to vidio. Bili su uobličeni po uzoru na bića iz sna a ne na bilo koju pojedinačnu životinju iz stvarnoga svijeta: možda djelomice vuk, djelomice mačka, djelomice gmaz. Bili su brzi i djelovali su moćno. Jedan od njih okrenuo je glavu prema njemu i njegove su oči svjetlucale u sjenkama, ružičasto-crvene, poput štakorskih. Usporio je, ali nije se zaustavljao. Više mu nije bilo stalo do toga da identificira i privede unazađene. Kao prvo, već ih je identificirao dovoljno: bili su to svi preobraženi. Znao je da ih se može zaustaviti samo tako da zaustavi Shaddacka. Sad je bio u potjeri za mnogo krupnijom lovinom.

No ipak ga je oneraspoložilo što ih vidi da ovako drsko lunjaju usred dana, u dva i pol poslijepodne. Sve dosad, bila su to potajna noćna bića, što su skrivala svoje unazađenje tako što bi zauzimali svoja izmijenjena stanja tek podosta nakon sumraka. Ako su bili spremni krenuti van prije nego padne noć, projekt Mjesečev jastreb raspadao se u kaos još i brže nego je očekivao. Moonlight Cove nije se tek kolebao na granici pakla, prevalio se preko ruba, u ponor.

34.

Ponovno su se bili u Harrvevoj spavaonici na drugome katu, gdje su proveli

posljednjih sat i pol, mozgajući i užurbano raspravljajući o mogućnostima koje su im se nudile. Nijedno svjetlo nije bilo upaljeno. Vodnjikava poslijepodnevna svjetlost okupala je sobu pridonoseći turobnu raspoloženju.

— Dakle, slažemo se da postoje dva načina kako da pošaljemo poruku iz grada — reče Sam.

— Ali u oba slučaja — s nelagodnom reče Tessa — moraš izaći van i prijeći priličan put da dođeš onamo kamo hoćeš.

Sam slegne ramenima.

Tessa i Chrissie izule su cipele i sjedile na krevetu, leđima naslonjene na dasku uzglavlja. Bilo je jasno da se djevojčica nakanila držati uz Tessu; izgleda da se uhvatila za nju, kao što se mlado pile, tek izleglo iz jajeta, uhvati za najbližu odraslu pticu, bila mu to majka ili ne.

— To neće biti onako lako kao kad si šmugnuo dva ulaza dalje do kuće Coltraneovih — reče Tessa. — Barem ne danju.

— Misliš li da bih trebao pričekati da se smrači? — zapita Sam.

320321

— Da. I magla će biti gušća na izmaku poslijepodneva. Ozbiljno je to mislila, iako ju je zadržavanje brinulo. Dok budu tratali vrijeme, mnogo će novih ljudi biti preobraženo. Moonlight Cove će postajati sve nezemaljskiji, sve opasniji i iznadenjima krcat okoliš. Sam se okrene prema Harryu.

— U koje vrijeme pada mrak? — zapita.

Harry je bio u svojim invalidskim kolicima. Moose se vratio svome gospodaru i gurao svoju tustu glavu ispod naslona kolica Harryu u krilo, zadovoljan što može dugo spavati u tom neudobnom položaju a zauzvrat će dobiti malo milovanja i češkanja te pokoju ohrabrujuću riječ.

— Ovih dana — reče Harry — sumrak pada prije šest sati. Sam je sjedio uz teleskop, iako ga trenutno nije koristio. Nekoliko minuta prije toga pregledao je ulice i izvijestio da vidi više aktivnosti nego prije — mnogo automobila i patrola koje su išle pješice. Kako je postupno sve manje i manje ovdašnjih stanovnika ostajalo nepreobraženo, urotnici koji su stajali iza Mjesečeva jastreba postajali su sve odlučniji u svojim policijskim djelatnostima, manje zabrinuti da će skrenuti pozornost na sebe. Sam pogleda na sat.

— Baš mi se i ne sviđa zamisao da protraćim više od tri sata — reče. — Što prije pošaljemo vijest van, više ćemo ljudi spasiti od... od ovoga što im rade, što god to bilo.

— Ali ako te uhvate zato što nisi čekao noć — reče Tessa — mogućnosti da ikoga spasimo postaju još mršavije.

— Dama govori istinu — reče Harry.

— Pravu živu istinu — reče Chrissie. — Samo to što nisu vanzemaljci, ne znači da će s njima biti išta lakše.

Budući da će čak i telefoni u radnome stanju omogućiti pozivatelju da nazove samo odobrene brojeve u gradu, otpisali su tu mogućnost. Ali Sam je shvatio da bi bilo koji PC spojen modemom sa super-računalom u New Waveu — Harry je rekao da ga nazivaju Sunce — mogao poslužiti kao izlaz iz grada,

kao elektronička autocesta po kojoj bi mogli zaobići sadašnja ograničenja na telefonskim vezama i barikadama.

Kao što je Sam zaključio kad je sinoć koristio terminal u policijskome automobilu, Sunce je održavalo izravni kontakt s desetima drugih računala, uključujući i nekoliko banki podataka u FBI, i onih koje su predviđene za široku upotrebu a i onih koje su navodno bile zatvorene za sve ljude, osim agenata FBI. Uzmogne li sjesti za terminal, povezati se sa Suncem i preko njega s računalom u FBI, mogao bi odaslati poziv za pomoć koji će se pojaviti na računalskim zaslonima u Birou i ispisati se crno na bijelo preko laserskih pisaača u njihovim uredima.

Jasno, pretpostavljali su da se ograničenja na dodire s vanjskim svijetom, koja su se primjenjivala na svim drugim telefonskim vezama u gradu, ne primjenjuju i na vezama preko kojih se Sam kanio povezati s bijelim svijetom. Ako su i Sunčevi izlazi iz Moonlight Covea bili presječeni, nisu imali baš nikakve nade.

Sasvim razumljivo, Sam nije bio sklon tome da uđe u kuće ljudi koji rade za New Wave, iz straha da će ponovno sresti bića nalik na Coltraneove.

Stoga su preostajala samo dva načina da se dokopaju kojeg PC-a povezana sa Suncem.

Kao prvo, mogao bi pokušati ući u koji crno-bijeli policijski automobil i upotrijebiti jedan od njihovih mobilnih terminala, kao što je i sinoć učinio. Ali sad su bili svjesni njegove prisutnosti, te se bilo teže ušuljati u neki nekorišteni patrolni automobil. Nadalje, vjerojatno su svi automobili sad u upotrebi, jer je policija predano tragala za njime, a nesumnjivo i za Tessom. Pa, čak i ako koje patrolno vozilo bude parkirano iza općinske zgrade, moglo se očekivati da je to područje sada mnogo prometnije nego kad je zadnji put bio ondje.

Također, mogli bi upotrijebiti računala u srednjoj školi u Rush-more Wayu. Darovao ih je New Wave, i to ne iz plemenite brige za kakvoću obrazovanja u ovdašnjim školama, nego kao još jedan način da veže zajednicu uz sebe. Sam je vjerovao, a Tessa se slagala, da školska računala vjerojatno imaju kapacitet za povezivanje sa Suncem.

Ali Centralna škola Moonlight Cove, kako se zvala kombinirana srednja škola, nalazila se sa zapadne strane Roshmore Waya, dva stambena bloka zapadnije od Harrveve kuće, i čitav jedan blok prema jugu. U normalna vremena, bila je to ugodna šetnja od pet minuta. Ali sad, dok su ulice bile pod nadzorom, a svaka je kuća predstavljala moguću neprijateljsku promatračnicu, bilo je podjednako lako prijeći minsko polje kao i doći neopažen do Centralne škole.

— Osim toga — reče Chrissie — u školi se još uvijek održava nastava. Ne možete jednostavno ući i sjesti za računalo.

— Naročito — reče Tessa — jer se može pretpostaviti da su učitelji bili među prvima preobraženima.

— U koje vrijeme završava nastava? — zapita Sam.

— Pa, u školi Thomas Jefferson izlazili smo u tri sata, ali u Centralnoj imaju nastavu još pola sata dulje.

— Tri i pol — reče Sam. Harry pogleda na sat.

— Još četrdeset sedam minuta — reče. — Ali čak i onda, mogle bi se odvijati slobodne aktivnosti, zar ne?
— Pa da — reče Chrissie. — Orkestar, možda nogometni trening, s još nekoliko drugih klubova koji ne treniraju za vrijeme nastave.
— U koje vrijeme bi se sve to moglo završiti?
— Znam da orkestar vježba od petnaest do četiri, pa sve do petnaest do pet — reče Chrissie — jer jedan moj prijatelj, godinu dana stariji od mene, svira u orkestru. Ja sviram klarinet. I ja bih sljedeće godine željela svirati u orkestru. Ako bude orkestra. Ako bude sljedeće godine.

— No, dakle... do pet sati škola bi bila prazna.
— Nogometni trening traje dulje.
— Hoće li danas, po ovome pljusku, trenirati?
— Valjda neće.
— Ako ćeš već čekati do pet i pol — reče Tessa — onda bi mogao pričekati još i malo dulje i zaputiti se onamo kad padne mrak.
Sam kimne.

— Valjda.
— Same, zaboravan si — reče Harry.
— Što je sad?
— Uskoro nakon što odeš odavde, možda već točno u šest sati, doći će preobraziti i mene.
— Isuse Bože, točno! — reče Sam.
Moose makne glavu s krila svoga gospodara i izvuče je ispod naslona kolica. Sjeo je uspravno, načulivši uši kao da shvaća što je rečeno te već očekuje zvonce na vratima ili pak osluškuje neće li iz prizemlja začuti kucanje.
— Vjerujem da doista moraš pričekati noć prije nego odeš, kako bi imao više šanse — reče Harry — ali u tom slučaju moraš povesti sa sobom Tessu i Chrissie. Neće biti sigurne ostaviš li ih ovdje.
— Moramo povesti i vas — reče Chrissie ne oklijevajući. — Vas i Moosea. Ne znam da li preobražavaju pse, ali moramo povesti Moosea za svaki slučaj. Ne bi nam odgovaralo da se moramo brinuti neće li ga pretvoriti u stroj ili nešto slično.

Moose zaštekće.
— Možemo li imati povjerenja u nj, da neće lajati? — zapita Chrissie. — Ne bi nam odgovaralo da u presudnom trenutku zalaje na nešto. Valjda mu možemo zamotati dugački komad zavoja oko njuške, načiniti mu brnjicu, što je dosta okrutno i vjerojatno bi ga povrijedilo u duši, jer da mu stavimo brnjicu, to bi značilo da nemamo sasvim povjerenjau njega, ali to ga naravno ne bi ozlijedilo fizički, i sigurna sam da bismo se poslije mogli iskupiti pred njime sočnim odreskom ili...
Shvativši odjedanput da se svi oko nje neuobičajeno svečano drže, i djevojčica je zašutjela. Trepnula je prema Harryu, Samu, i namrštila se Tessi, koja je sjedila na postelji pokraj nje.
Otkako su došli na kat, na nebu su se stali gomilati sve mračniji oblaci, i soba je tonula sve dublje u sjenu. Ali Tessa je tog trenutka gotovo i previše jasno vidjela lice Harrva Talbota u tomu sivom sumraku. Bila je svjesna koliko se on trudi prikriti strah, što mu je uglavnom uspijevalo, te je uspio razvući iskren osmijeh a da mu glas nije drhtao; odavale su ga tek izražajne oči. Obratio se Chrissie:
— Ja ne idem s vama, dušo.

— O — reče djevojčica. Ponovno ga je pogledala te spustila pogled s njega na invalidska kolica u kojima je sjedio. — Ali održali ste nam govor u školi. Sigurno nekako možete izaći.

Harry se nasmiješi.

— Dizalo se može spustiti sve do podrumске garaže. Ja više ne vozim, pa dolje nema automobila i lako se mogu otkotrljati na prilazni put i pločnik.

— No, eto! — reče Chrissie. Harry pogleda Sama.

— Ali ne mogu posvuda ići po tim ulicama — reče — jer na mjestima su vrlo strme, osim ako mi netko pomaže. Kolica imaju kočnice i dosta dobro vuku, ali ne mogu svladati pola ovih uzvisina.

— Mi ćemo biti s vama — prostodušno reče Chrissie. — Mi vam možemo pomoći.

— Draga djevojčice, ne možete krišom prijeći tri stambena bloka okupirana područja i istodobno vući mene za sobom — čvrstim glasom reče Harry. — Kao prvo, morate se držati izvan ulice koliko god to bude moguće, kretati se od dvorišta do dvorišta i između kuća koliko već budete mogli, dok se ja mogu voziti jedino po kolniku, naročito po ovome vremenu, dok je tlo ovako razmočeno.

— Možemo vas nositi.

— Ne — reče Sam. — Ne možemo. Ne možemo se nadati da bismo na taj način došli do škole i poslali poruku u FBI. To nije daleko, ali prepuno je opasnosti i moramo biti što pokretljiviji. Oprosti, Harry.

— Nema potrebe za isprikama — reče Harry. — Ni ja ne bih dopustio ništa drugo. Mislite da bi mi bilo drago da me vučete ili nosite na ramenu poput vreće cementa preko pola grada?

324325

Očito uzrujana, Chrissie se podigla s kreveta i ostala stajati, dok su joj malene šake bile stisnute u pesnice uz bokove. Pogledavala je od Tesse do Sama, pa ponovno do Tesse, šutke ih moleći da smisle neki način kako da spase Harrva.

Vani je sivo nebo bilo prošarano ružnima, gotovo crnim oblacima.

Kiša je popustila, ali se naslućivalo daje to tek kratkotrajno zatišje nakon kojega će se pljusak nastaviti još silovitije nego prije.

Produbio se i duhovni i fizički mrak.

Moose tiho zacvili.

U Chrissienim su očima treperile suze, i činilo se da ne može podnijeti pogled na Harrva. Otišla je do prozora koji je gledao na sjever i zagledala se dolje, u susjednu kuću i ulicu iza nje; držala se taman toliko daleko od stakla da je nitko izvana ne može opaziti.

Tessa ju je željela utješiti.

Željela je utješiti i Harrva.

čak i više od toga... željela je sve ispraviti.

Kao scenaristica, producentica i redateljica u jednoj osobi, bila je dinamična i poduzetna, uspješno je vodila poslove, obavljala sve kako valja. Uvijek je znala kako riješiti neki problem, kako postupiti za vrijeme krize, što učiniti da kamere ne prestanu raditi jednom kad projekt

započne. Ali sad je bila u nedoumici. Nije uvijek mogla napisati scenarij za stvarnost s podjednakom samouvjerenošću kao kad je pisala za svoje filmove; stvarni bi se svijet ponekad odupirao njezinim pokušajima da ga uobliči po svojim potrebama. Možda je baš zato i odabrala karijeru ponad obitelji, čak i nakon što je kao dijete uživala u divnom obiteljskom ugođaju. Stvarni svijet svakodnevna života i borbe bio je neuredan, nepredvidljiv, pun nedovršenih stvari; nije mogla računati s time da će sve to moći povezati kao kad je proučavala aspekte tog svijeta i svodila ih na uredno organizirani film. Život je bio život, širok i bogat... ali u filmu se nalazilo samo ono bitno. Možda je bolje izlazila na kraj s onime što je bitno negoli pak sa životom, uz sve njegove raskošne pojedinosti. Njezin genetski usvojen optimizam Locklandovih, nekoć blistav poput reflektora, nije ju napustio, iako je bilo sasvim sigurno da se trenutačno smračio.

— Sve će biti u redu — reče Harry.

— Kako? — zapita Sam.

— Vjerojatno sam posljednji na njihovu popisu — reče Harry. — Neće se zabrinjavati zbog bogalja i slijepaca. Čak i ako doznamo da se nešto kuha, ne možemo pokušati izaći iz grada i dovesti pomoć. Gospoda Sagerian koja živi dolje na Pinecrestu, slijepa je, i kladimse da smo ona i ja posljednji. čekat će gotovo do ponoći dok nas ne dohvate. Vidjet ćete. Možete se kladiti u to. Dakle, vi samo otiđite do srednje škole i uspostavite vezu s FBI, odmah dovedite ovamo pomoć, prije ponoći, i sa mnom će sve biti u redu.

Chrissie okrene leđa prozoru, dok su joj obrazi bili vlažni od suza.

— Stvarno tako mislite, g. Talbot? Stvarno, iskreno mislite da neće doći ovamo sve do ponoći?

Glave nagnute ustranu, vječito nakrivljene, stoje djelovalo obijesno ili pak srceparajuće, kako ste već gledali na to, Harry namigne djevojčici.

— Ako te zezam, dušo, neka me Bog smjesta ubije gromom. Kiša je padala ali nije bilo nikakva groma.

— Vidiš? — reče Harry nacerivši se.

Iako je djevojčica očito željela vjerovati u Harryev scenarij, Tessa je znala da ne mogu računati s time da će on biti posljednji ili pak pretposljednji na konačnome popisu preobrazbi. Zapravo, u onome što je rekao bilo je nekakva smisla, ali bilo je previše lijepo. Poput narativna razvoja u filmskome scenariju. Stvarni je život, kao što se upravo i sama podsjetila, bio neuredan, nepredvidljiv. Očajnički je željela povjerovati da će Harry biti siguran sve do nekoliko minuta prije ponoći, ali u stvarnosti će on biti izložen iznimnome riziku čim sat odbije šest, i počne konačan niz preobrazbi.

35.

Shaddack je ostao u garaži Paule Perkins gotovo čitavo poslijepodne.

Dva puta je podignuo velika vrata, uključio motor kombija i izveo ga na prilazni put kako bi lakše mogao pratiti napredovanje Mjesečeva jastreba preko terminala. Oba puta, zadovoljan podacima, odvezao se natrag u garažu i ponovno spustio vrata.

Mehanizam je radio kao urica. On gaje projektirao, načinio, navi-nuo i pritisnuo dugme za početak rada. Sad je mogao koračati i bez njega.

Proveo je *ate sjedeći za volanom, sanjareći o vremenu kad će se dovršiti konačna faza Mjesečeva jastreba, i sav svijet biti doveden u red. Kad stari ljudi više ne budu postojali, riječ »moć« njegovom će zaslugom

dobiti novi smisao, jer nijedan čovjek prije njega u čitavoj povijesti nije poznavao takvu potpunu vlast. Kad preobrazi ljudsku vrstu, moći će programirati njezinu sudbinu po vlastitoj želji. čitav

326327

Ljudski rod postat će velika košnica, marljivo će zujati u službi njegova snoviđenja. Dok je tako sanjario, erekcija mu je toliko otvrdnula da ga je počelo tupo boljeti.

Shaddack je poznavao mnoge znanstvenike koji su naizgled iskreno vjerovali da je svrha tehnološka napretka poboljšati sudbinu čovječanstva da bi se vrsta uzdignula iz blata i s vremenom doprla do zvijezda. On je drukčije gledao na stvari. Po njegovu načinu razmišljanja, jedini je cilj tehnologije bio taj da mu koncentrira moć u rukama. Prethodni ljudi koji su željeli promijeniti svijet oslanjali su se na političku moć, koja je uvijek na kraju krajeva označavala moć pravnog pištolja. Hitler, Staljin, Mao, Pol Pot i drugi, ostvarivali su moć kroz ponižavanje i masovna ubojstva, gazeći do prijestolja kroz jezera krvi, i svi su na kraju doživjeli neuspjeh u onome što silikonsko sklopovlje polako do- nosi Shaddacku. Pero nije jače od mača, ali mikroprocesor jest jači od golemih vojski.

Da znaju što je poduzeo i kakvi ga snovi o osvajanjima još opsjedaju, doslovce bi ga svi drugi znanstvenici proglasili ludim, bolesnim, poremećenim. Nije za to mario. Jasno, nisu imali pravo. Jer nisu shvaćali tko je on. Dijete mjesečeva jastreba. Uništio je ljude koju su se izdavali za njegove roditelje i nitko ga nije otkrio niti pak kaznio, a to je dokazivalo da pravila i zakoni ponašanja za druge ljude nisu namijenjeni i za njega. Njegova prava majka i pravi otac bile su duhovne sile, bestjelesne, moćne. Drugi bi ga znanstvenici pogrešno shvatili jer nisu mogli znati da i sam svemir postoji samo zato što on postoji, te da bi u slučaju njegove smrti — što nije bilo osobito vjerojatno — istodobno prestao postojati i svemir. On je bio središte stvaranja. Bio je jedini čovjek koji je nešto predstavljao. To su mu rekli veliki duhovi. Veliki duhovi šaptali su mu te istine na uho, na javi i u snu, već više od trideset godina.

Dijete mjesečeva jastreba...

Kako je poslijepodne odmicalo, postajao je sve uzbuđeniji zbog sve bližega dovršetka prve faze projekta, i više nije mogao izdržati privremeno progonstvo u garažu Parkinsove. Iako mu se činilo mudrim da se kloni mjesta gdje bi ga Loman Watkins mogao pronaći, bilo mu je sve teže opravdavati potrebu za skrivanjem. Sinoćnji događaji u kući Mikea Pevsera više mu se nisu činili katastrofalni, bila je to tek manja zapreka; bio je uvjeren da će se problem unazađenih naposljetku riješiti. Njegova je genijalnost proizlazila iz izravne veze između njega i viših duhovnih sila, i nijedna teškoća nije bila nerješiva kad su veliki duhovi željeli njegov uspjeh. I Watkinsova prijetnja postojanose smanjivala u njegovu sjećanju, sve dok mu se nije učinila praznom, pa čak i patetičnom. On je bio dijete mjesečeva jastreba. Izenadio se što je zaboravio takvu važnu istinu i pobjegao u strahu. Dakako, čak je i Isus proveo neko

vrijeme u vrtu, nakratko prestrašen, i hrvao se sa svojim demonima. Garaža Parkinsove je, shvatio je Shaddack, njegov osobni Get-semani, gdje se sklonio kako bi odbacio one posljednje dvojbe koje su ga opsjedale. On je bio dijete mjesečeva jastreba. U četiri i pol podignuo je vrata garaže. Upalio je kombi i odvezao se niz prilazni put. On je bio dijete mjesečeva jastreba. Skrenuo je na okružnu cestu i zaputio se prema gradu. On je bio dijete mjesečeva jastreba, nasljednik krune od svjetlosti, i u ponoć će se popeti na prijestolje.

36.

Pack Martin — pravo mu je ime zapravo bilo Packard, jer majka ga je nazvala po automobilu kojim se osobito ponosio njegov otac — živio je u prikolici za stanovanje na jugoistočnu kraju grada. Bila je to stara prikolica, lak na njezinoj površini izbljedio je i ispucao poput glazure na prastaraj vazi. Na nekoliko je mjesta bila zahrđala, udarena, i sjedila je na temeljima od betonskih blokova, na terenu uglavnom zaraslome u korov. Pack je znao da mnogi ljudi iz Moonlight Covea smatraju njegov dom ruglom, ali jednostavno mu se fućkalo za to.

Prikolica je imala priključak električne struje, peć na loživu ulje, vodovod i kanalizaciju, i to je bilo dovoljno da zadovolji njegove potrebe. Bilo mu je toplo, suho, i imao je gdje držati pivo. Bilo je to pravo mjesto.

Što je bilo najbolje od svega, prikolica je bila isplaćena još prije dvadeset pet godina, novcem što ga naslijedio od majke, pa nikakva hipoteka nije lebdjela nad njime. Još mu je i ostalo nešto od nasljedstva, i glavnicu je rijetko dirao. Kamate su iznosile gotovo trista dolara na mjesec, a dobivao je i invalidninu, što ju je zaslužio zahvaljujući blaženome padu nakon tjedna boravka u vojsci. Jedini pravi posao što ga je Pack ikada obavio, sastojao se od čitanja i proučavanja dok je napamet učio sve najtananije i najsloženije simptome ozbiljne povrede kralježnice, prije nego se prijavio za otpust iz vojske.

328329

Bio je rođen za uživanje. Znao je to o sebi još od rane mladosti. Posao i on nisu imali ničega zajedničkog. Zaključio je kako je predviđeno da se rodi u bogatoj obitelji, ali nešto je zeznulo stvar i rodio se kao sin konobarice koja je bila vrijedna upravo toliko da bi mu ostavila minimalno nasljedstvo.

Ali nikome nije zavidio. Svakog je mjeseca kupovao dvanaest do četrnaest gajbi jeftina piva u diskontu na autocesti, imao je TV, i uz pokoji sendvič od salame i senfa, možda i malo pomfrita, bio je sasvim sretan. U četiri sata poslijepodne tog utorka već se približavao svome desetom pivu, klonuo u ofucanome naslonjaču, te gledao kviz u kojemu su vrhunske dude sporedne voditeljice, uvijek otkrivene u dekoltiranim haljinama, bile znatno zanimljivije od voditelja, natjecatelja ili pak pitanja.

— Dakle, što birate? — rekao je voditelj. — Želite li ono što se nalazi iza pregrade broj jedan, pregrade broj dva, ili pregrade broj tri.

Pack odgovori televiziji na pitanje:

— Ja bih uzeo ono što se nalazi u prslučiću ove mačke, hvala na pitanju. Potom je nagnuo još piva.

Upravo u tom trenutku, netko pokuca na vrata.

Pack nije ustao niti pak na bilo koji drugi način dao na znanje daje čuo kucanje. Nije imao prijatelja, pa ga posjetitelji nisu zanimali. To su uvijek bili mjesni dobrotvori koji bi mu donijeli kutiju hrane koju nije htio, ili bi se pak ponudili da mu pokose korov, a nije htio ni to, jer volio je svoj korov.

Ponovno su pokucali.

Pack je odgovorio na taj način što je pojačao ton na prijemniku.

Pokucali su glasnije.

— Gubite se — rekao je.

Zatim su doslovce zalupali po vratima, tako da se stresla čitava vražja prikolica.

— Koji je vrag? — reče Pack. Isključio je televiziju i ustao. Lupanje se nije ponovilo, ali Pack je začuo čudnovato grebanje po stijenci prikolice.

A mjesto je zaškripalo na temeljima, što se katkad događalo dok je snažno puhao vjetar. Danas nije bilo vjetra.

— Klinci — zaključio Pack.

Obitelj Aickhorn, koja je živjela s druge strane okružne ceste, dvjestotinjak metara prema jugu, imala je takve zloćudne klince dabi ih trebalo uspraviti injekcijama, ukiseliti u formaldehidu i izložiti u nekome muzeju kriminologije. Ti derani uživali su mu stavljati petarde među pukotine u temeljnim blokovima, ispod prikolice, pa bi ga prasak probudio usred noći.

Grebanje po stijenci prikolice prestalo je, ali sad je nekoliko djece hodalo po krovu.

Ovo je već bilo previše. Metalni krov nije prokišnjavao, ali vidio je i boljih dana, te je bilo lako moguće da će se svinuti ili čak puknuti po šavovima pod njihovom težinom.

Pack otvori vrata i izađe van, na kišu psujući ih. Ali kad je pogledao gore, nije na krovu vidio djecu. Umjesto toga, ugledao je nešto što je izašlo iz jeftinih filmova pedesetih godina, veliko poput čovjeka, sa zveketavim čeljustima, očima s mnogo faseta i ustima uokvirenima malenim štipaljicama. Najzračudnije je bilo to što je u toj čudovishnoj spodobi vidio i nekoliko crta ljudskog lica, upravo toliko da mu se učinilo kako je prepoznao Darvla Aikhorna, oca onih derišta.

— Treeeeeeeeeeebam — reklo je to biće glasom koji je napola pripadao Aikhornu, a napola je podsjećao na glasanje kukca. Skočilo je na njega, i dok je nasrtalo, zloćudno oštar žalac razvukao mu se iz ogavna tijela. Još i prije nego mu je to metar dugačko, nazubljeno koplje probolo trbuh i zarinulo se kroz njega, Pack je znao da su prošli dani piva, sendviča od salame, pomfrita, invalidnine i djevojaka s kviza sa savršenim dudama.

* *

Randy Hapgood, četrnaestgodišnjak, gackao je kroz prljavu vodu, koja je u prepunome slivnom kanalu bila duboka gotovo do koljena i posprdno se kezio, kao da želi reći da priroda tek treba smisliti neku tisuću puta ozbiljniju prepreku želi li ga zastrašiti. Odbio je odjenuti kišnu kabanicu i kaljače, jer takva odjeća nije bila frajerska. A još nije viđeno ni da bi se zamamne plavuše zakačile za kretene koji nose kišobran.

Nikakve zamamne djevojke nisu se zakačile ni za Ran-dya, što se toga tiče, ali on je zaključio da još nisu opazile kakav je frajer, koliko mu je malo stalo do vremenskih prilika i svega drugoga što ponižava ostale mladiće. Bio je mokar do kože i osjećao se jadno — ali veselo je zviždukao kako bi to prikrio — kad je stigao kući iz Centralne škole dvadeset minuta poslije pet, nakon probe orkestra, koja je prekinuta zbog nevremena. Zgulio je sa sebe mokru jaknu od džinsa i objesio je na unutrašnju stranu vrata od smočnice. Zbacio je i sasvim mokre tenisice.

330331

— Tuuuuuuuu saaaaaaaaam — poviknuo je parodirajući djevojčicu iz Poltergeista.

Nitko mu ne odgovori.

Znao je da su mu roditelji kod kuće, jer svjetla su bila upaljena a vrata otključana. U zadnje su vrijeme sve više i više radili kod kuće.

Sudjelovali su u nekakvu tržišnom istraživanju u New Waveu, i mogli su odraditi svoje puno radno vrijeme s terminala na katu, u stražnjoj sobi, a da uopće ne odu u ured.

Randy uzme Coca Colu iz hladnjaka, povuče alkicu na limenki, otpije gutljaj i zaputi se na kat kako bi se osušio, pričajući usput Peteu i Marshi kako je proveo dan. Nije ih zvao »mama« i »tata«, i oni nisu imali ništa protiv; i oni su bili frajeri. Ponekad je pomišljao kako su čak i preveliki frajeri. Vozili su Porsche, a odjeća im je uvijek bila šest mjeseci ispred onoga što su svi drugi nosili, i bili su voljni pričati s njime o bilo čemu, baš bilo čemu, uključujući i seks, iskreno kao da su njegovi prijatelji. Da ikad doista sretne zamamnu plavušu koja bi se željela zakačiti za Randva, bojao bi je se dovesti kući i upoznati s roditeljima, iz straha da bi ona pomislila kako je njegov tata još veći frajer od njega. Katkad je priželjkivao da su Pete i Marsha debeli, staromodni, odjeveni u odjeću koja je izašla iz mode, te da naduto inzistiraju na tome da ih naziva »mama« i »tata«. Natjecanje u školi za ocjene i popularnost bilo je dovoljno oštro i bez toga što je morao osjećati kako se i kod kuće natječe s roditeljima.

Dok je došao do vrha stubišta, ponovno je doviknuo: — Po besmrtnim riječima modernog američkog intelektualca, Johna Ramba: »Bok!« I dalje mu nisu odgovarali. Nešto je bilo čudno. Dok je Randy došao do otvorenih vrata radne sobe na kraju hodnika, prošli su ga žmarci.

Zadrhtao je i namrštio se, ali se ipak nije zaustavio, jer slika savršenog frajera koju je sam izgradio, nije mu dopuštala da se prestraši.

Prešao je preko praga, spremivši štos o tome kako mu se nisu javljali na pozive. Prekasno, sledio se na mjestu od straha.

Pete i Marsha sjedili su na suprotnim stranama velikoga radnog stola, gdje su im računalski terminali stajali leđa uz leđa. Zapravo, nisu više baš sjedili ondje; bili su priključeni na stolice i računala desecima ogavnih, člankovitih kablova koji su rasli iz njih — i ti kablovi ne samo da su ih prikivali uz računala nego i za stolice i pod u kojemu su kablovi nestajali. Lica su im još uvijek bila ovlaš prepoznatljiva, napola od blijede puti a napola od metala, pomalo rastaljena izgleda. Randvu se

oduzeo dah. Ali uspio se pomaknuti, i krenuo je natraške.

Vrata su se zalupila iza njega.

Zavrtio se u mjestu.

Nekakvi[^] pipci — napola organski a napola metalni — prokuljali su iz zida. Čitava je soba djelovala sumanuto, zloćudno živa, ili su možda zidovi bili ispunjeni kakvom izvanzemaljskom mašinerijom. Pipci su bili brzi. Sunuli su oko njega, stisnuti mu ruke uz tijelo, potpuno ga obavili i okrenuli ga prema njegovim roditeljima.

Još su bili u stolicama, ali više nisu bili okrenuti prema računalima.

Zurili su u njega svjetlucavim zelenim očima, koje kao da su kipjele u očnim dupljama, ispuštale mjehure i pjenušale se.

Randy vrisne. Otimao se, ali pipci su ga držali.

Pete otvori usta i pet-šest srebrenih kuglica, poput krupne sačme, poleti iz njega i udari Randva u prsa.

Bol je prasnula u dječaku. Ali trajala je tek nekoliko sekundi. Vruća se bol tada pretvorila u ledeno-hladni osjećaj koji je stao gmizati kroz njega, kroz čitavo njegovo tijelo i naviše prema licu.

Pokušao je ponovno vrisnuti. Nije ispustio nikakva zvuka.

Pipci su se stali uvlačiti u zid vukući ga za sobom, sve dok mu leđa nisu bila čvrsto pritisnuta o žbuku.

Hladnoća mu je sada doprla do glave. Gmizala je, gmizala.

Još jedanput je pokušao vrisnuti. Ovaj put ispustio je zvuk. Tanko, elektronsko titranje.

* * *

U utorak poslijepodne Meg Henderson je sjedila za kuhinjskim stolom pokraj prozora, odjevena u tople vunene hlače, gornji dio trenirke i vestu, jer ovih joj se dana bilo teško ugrijati; ispred nje bila je čaša bijela vina, tanjurić krepera s lukom, kriška sira Goude, i roman Rexa Stouta s Nerom Wolfeom kao glavnim junakom. Već je odavno pročitala sve romane s Wolfeom, ali sad ih je ponovno čitala. Bilo je ugodno vraćati se starim romanima, jer ljudi u njima nikad se ne mijenjaju. Wolfe je još uvijek bio genij i sladokusac. Archie je još uvijek bio čovjek od akcije. Fritz je još uvijek vodio najbolju privatnu kuhinju na svijetu. Nitko od njih nije ni ostario otkako ih je posljednji put srela, a priželjkivala je da je i ona naučila taj trik.

Meg je imala osamdeset godina, i izgledala je kao da ima osamdeset godina; nije se zavaravala. Povremeno, kad bi se ugledala u zrcalu, zapanjeno bi se zagledala kao da nije proživjela veći dio stoljeća s tim licem, te joj se čini da promatra nekog neznanca. Nekako je očekivala da će vidjeti odraz svoje mladosti, jer iznutra je još uvijek bila

332333

s..

ona djevojka. Srećom, nije se osjećala kao je starica od osamdeset godina. Kostu su joj bile škripave, a mišići su joj imali podjednaku čvrstinu kao oni Jabbe the Huta, u trećemu nastavku Zvezdanih ratova, što ga je prošlog tjedna gledala na videu, no nije ju mučio artritis ni druge veće

boljetice, hvala Bogu. Još je živjela u svojoj prizemnici na Concord Circleu, čudnovatoj polumjesečastoj uličici koja je počinjala i završavala u Aveniji Serri na istočnome dijelu grada. Ona i Frank kupili su tu kuću prije" četrdeset godina kad su oboje predavali u školi »Thomas Jefferson«, u danima kad je to još bila kombinirana škola za sve uzraste. Moonlight Cove je tada bio mnogo manji. Već četrnaest godina, otkako je umro Frank, sama je živjela u prizemnici. Mogla se kretati, sama čistiti i kuhati, i bila je zahvalna na tome.

Bila je još zahvalnija na svojoj bistrini uma. Više od tjelesne onemoćalosti pribojavala se senilnosti ili pak udara koji bi je ostavio tjelesno sposobnu, ali bi joj ukrao pamćenje i promijenio joj narav. Pokušavala je održati um gipkim na taj način što je čitala mnoštvo knjiga svih vrsta, posuđivala raznovrsne video-kasete i na sve moguće načine izbjegavala zatupljujuće smeće koje je prolazilo kao zabavni program na televiziji.

U utorak poslijepodne u četiri i pol došla je već do polovice romana, iako je zastala na kraju svakog poglavlja kako bi bacila pogled van na kišu.

Voljela je kišu. Voljela je sve vremenske prilike koje je Bog odlučio dobaciti svijetu — oluje, tuču, vjetar, hladnoću, vrućinu — jer je upravo raznolikost i skrajnost prirodnih pojava uljepšavala svijet.

Dok je promatrala kišu ugledala je tri krupne, mračne i sasvim fantastične spodobе koje su izniknule iz drvoreda na kraju njezina posjeda, petnaestak metara od prozora uz koji je sjedila. Zastale su na trenutak dok im se rijetka sumaglica komešala uz noge, kao da su neka čudovišta iz sna što su se uobličila iz onih pramenova magle i mogla bi nestati jednako tako naglo kao što su se i pojavila. Ali zatim su pojurili prema stražnjem trijemu njezine kuće.

Dok su se hitro približavali, Megin se prvi dojam o njima još i pojačao. Nisu nalikovali ni na što s ovoga svijeta... osim možda na groteskne kipove koji su oživjeli i spustili se s krova katedrale.

Odmah je znala da se jamačno nalazi u ranome stadiju silovita moždanog udara, jer oduvijek se pribojavala da će je upravo to na kraju pokositi.

Ali začudila se što je početak bio ovakav, popraćen takvom neobičnom halucinacijom.

Dakako, to je mogla biti isključivo halucinacija, koja je prethodila prsnuću krvne žilice u mozgu, što se zacijelo već nadimala i pritiskalajoj mozak. čekala je bolni osjećaj prskanja u glavi, čekala da joj se lice i tijelo uviju nalijevo ili nadesno, dok joj jedna strana tijela ostane paralizirana.

čak i kad su prve groteskne spodobе provalile kroz prozor, zasuvši stol staklom, prevrnuvši bijelo vino, prevrnuvši Meg sa stolice, i pale na pod povrh nje, sami zubi i pandže, čudila se što udar može proizvesti takve živopisne, uvjerljive iluzije, iako nije bila iznenađena silinom boli.

Oduvijek je znala da će je smrt "boljeti.

Dora Hankins, portirka u glavnome predvorju New Wavea, bila je naviknuta da vidi ljude koji odlaze s posla već u četiri i pol. Iako je službeno radno vrijeme trajalo do pet sati, mnogi su namještenici radili kod kuće, na vlastitim kućnim računalima, tako da nitko nije strogo nalagao osmosatni radni dan u uredu. Otkako su preobraženi, ionako nije bilo potrebe za pravilima, jer svi su sada radili kako bi postigli isti cilj, novi svijet koji je nadolazio, i jedina disciplina koja je bila potrebna bio je strah od Shaddacka, a toga su imali u izobilju.

U 16:55, kad baš nitko još nije prošao kroz predvorje, Dora se već uznemirila. Zgrada je bila čudnovato tiha, iako su na stotine ljudi radili u uredima i laboratorijima dalje u prizemlju te na dva kata iznad. Zapravo, čitavo je mjesto djelovalo napušteno.

Ni u pet sati još nitko nije otišao s posla, i Dora je odlučila pogledati što se to zbiva. Napustila je svoje mjesto u prijemnome uredu, otišla do kraja velikoga mramornog predvorja, kroz mjedena vrata, ušla u manje veličanstveni hodnik na čijemu su podu bile pločice od vinila. Uredi su se pružali s obje strane. Otišla je u prvu prostoriju slijeva, gdje je radilo osam tajnica za manje rukovodioce koji nisu imali vlastite tajnice. Bile su za svojim terminalima. Pri fluorescentnome svjetlu Dora je s lakoćom vidjela kako su prisno spojeni meso i strojevi. Strah je bio jedina emocija što ju je Dora osjetila proteklih tjedana. Mislila je da već poznaje sve njegove nijanse i stupnjeve. Ali sad ju je obuzeo većom snagom, mračnije i intenzivnije, nego sve što je prije iskusila.

Blistavo ticalo prokuljalo je sa zida Dori zdesna. Bilo je više metalno no organsko, no ipak je s njega kapalo nešto nalik na žućkastu sluz. Poletjelo je prema jednoj ženi i bez traga krvi joj probilo potiljak. S tjemena druge žene prokuljalo je još jedno ticalo, podignulo se nalik na zmiju potaknuto glazbom hipnotizerove frule, zastalo na trenutak,

335

334

a zatim silnom brzinom sunulo prema stropu, probilo pločicu za zvučnu izolaciju ne smrkavši je, te nestalo negdje u gornjim prostorijama. Dora je naslutila da su se sva računala i svi ljudi u New Waveu nekako povezali u jedno-jedino biće, te da se u taj postupak brzo uključivala i sama zgrada. Poželjela je potrčati, ali nije se mogla ni pomaknuti — možda zato što je znala da bi svaki pokušaj bijega bio neuspješan.

Trenutak poslije uključili su je u mrežu.

* * *

Betsy Soldonna ljepljivom je vrpcom oprezno pričvršćivala natpis na zid iza prijemnog stola u gradskoj knjižnici Moonlight Covea. Bilo je to u sklopu Tjedna očaravajuće književnosti, kampanje koja je trebala navesti djecu da čitaju više knjiga.

Bila je pomoćna knjižničarka, ali svakoga utorka, kad je njezina šefica ćora Danker imala slobodan dan, Betsy je radila sama. ćora joj je bila draga, ali Betsy je voljela biti i sama. ćora je bila brbljiva, i ispunjavala je svaku slobodnu minutu ogovarajući te prepričavajući svoje najdraže TV emisije. Betsy, koja je čitavog života bila ljubiteljica knjiga, opsjednuta svojim poslom, rado bi u beskraj pričala o onome što je pročitala, ali ćora, iako je bila glavna knjižničarka, jedva da je uopće išta čitala.

Betsy je otrgnula četvrti komadić samoljepljive vrpce s koluta i pričvrstila posljednji ugao plakata na zid. Stala je korak unatrag kako bi se mogla diviti onome što je učinila.

Sama je izradila taj plakat. Ponosila se svojom skromnom nadarenošću za umjetnost. Na crtežu, dječak i djevojčica držali su knjige i izbuljenih

očiju zurili u otvorene stranice pred sobom. Kosa im je bila nakostriješena. Djevojčici su obrve zamalo skočile s lica, baš kao i dječakove uši. Iznad njih nalazio se natpis: KNJIGE SU POKRETNI LUNAPARKOVI, ISPUNJENI UZBUĐENJEM I IZNENAĐENJIMA. Iz pozadine na drugome kraju knjižnice, negdje među policama, začuo se čudnovat zvuk — roktanje, zadušljivi kašalj, a zatim i nešto nalik na rezanje. Zatim se čuo štopot gomile knjiga koje su pale s police na pod. Jedina osoba u knjižnici, osim Betsy, bio je Dale Foy, umirovljenik koji je radio kao blagajnik u Luckvevoj trgovini sve do prije tri godine, kad je napunio šezdeset petu. Uvijek je tragao za piscima trilera koje nikad prije nije čitao, i žalio se da se nijedan od njih ne može mjeritis vrlo starim pripovjedačima, misleći pritom više na Johna Buchana negoli Louisa Stevensona.

Betsy obuzme užasan osjećaj da je g. Foy iznenada doživio srčani udar prolazeći među knjigama, da je to bilo njegovo grgljanje kojim je pozivao upomoć, te da je povukao knjige na pod kad se zgrabio za policu. U mislima ga je vidjela kako se uvija u agoniji, oduzeta daha, dok mu lice postaje plavo, oči mu se sve više kolače, a na usnama mu se stvara krvava pjena... Godine izdašna čitanja nabrusile su Betsynu maštu sve dok nije postala oštra poput britve načinjene od prvorazredna njemačkog čelika. Pojurila je oko stola prema ulazu među police, zagledavajući u svaki uski prolaz, obrubljen stalažama visokima gotovo tri metra.

— Gospodine Foy? Gospodine Foy, je li vam dobro?

U zadnjemu prolazu pronašla je srušene knjige, ali ni traga od Dalea Foya. Zbunjena, okrenula se kako bi se vratila istim putem, i Foy je bio ondje, iza nje. Ali promijenjen. A čak ni bujna mašta Betsy Soldonne ne bi mogla zamisliti biće u koje se Foy pretvorio — niti pak ono što joj se spremao učiniti. Tijekom sljedećih nekoliko minuta doživjela je više iznenađenja nego u bilo kojih stotinu knjiga što ih je ikad pročitala, samo što nije bilo sretnoga svršetka.

* * *

Zbog mračnih olujnih oblaka koji su zakrčili nebo, nad Moonlight Cove se rano nadvio sumrak, i činilo se kao da čitav grad slavi Tjedan očaravajuće književnosti u knjižnici. Zamirući dan za mnoge bio je ispunjen uzbuđenjima i iznenađenjima, baš poput luna-parka u najstravičnijemu karnevalu koji je ikad podignuo svoje šatore.

37.

Sam je šarao baterijskim snopom svjetlosti po tavanu. Imao je grubi daščani pod, ali nije bilo žarulje. Tu nije bilo ničega, osim prašine, paučine i mnoštva uginulih, sasušenih pčela koje su sagradile saće među gredama tijekom ljeta, i umrle zahvaljujući radu utamanjivača ili pak od starosti.

Zadovoljan, vratio se do podnih vrata i natraške se spustio niz drvene prečke, u ormar Harrveve spavaonice na drugome katu. Izvadili su mnoštvo odjeće koja je ondje visila kako bi uspjeli otvoriti vratašca i spustiti ljestve na razvlačenje.

Tessa, Chrissie, Harry i Moose čekali su ga tik izvan ormarskih vrata, u spavaonici koja je sve više tonula u mrak.

— Da — reče Sam — odgovarat će.

— Nisam bio gore još otprije rata — reče Harry.

— Malo je prljavo, ima nešto paukova, ali bit ćeš na sigurnome. Ako nisi na kraju njihova popisa, ako baš i dođu po tebe prije, zateći će kuću praznu i uopće se neće sjetiti tavana. Jer kako bi se čovjek s dvije nemoćne noge i jednom nemoćnom rukom mogao odvući gore?

Sam nije bio siguran vjeruje li u to što govori. Ali kako bi umirio i sebe, a ne samo Harrva, želio je vjerovati u to.

— Mogu li povesti i Moosea gore sa sobom?

— Uzmi onaj pištolj što si ga spomenuo — reče Tessa — ali ne Moosea.

Koliko god je dobro odgojen, mogao bi zalajati baš u pogrešnom trenutku.

— Hoće li Moose biti na sigurnome ovdje dolje... kad oni dođu?

— zapita se Chrissie.

— Siguran sam da hoće — reče Sam. — Ne trebaju im psi. Samo ljudi.

— Najbolje da te odmah prenesemo gore, Harry — reče Tessa.

— Već je pet i dvadeset. Uskoro moramo krenuti odavde.

Spavaonica se ispunjavala sjenkama, gotovo jednako tako brzo kao i čaša u koju se nalijeva krvavocrveno vino. TREĆI DIO

NOC PRIPADA NJIMA

Montgomery mi je ispričao kako Zakon... začudo oslabi oko sumraka; kako je u to vrijeme životinja u naponu snage; u sumrak se u njima pobuđuje pustolovni duh; tada se usuđuju činiti stvari na koje i ne pomišljaju tijekom dana.

H.G. Wells, Otok doktora Moreaua

338

1.

Među grmovitim brežuljcima koji su okruživali napuštenu koloniju Icarus, šumski štakori, poljski miševi, zečevi i nekoliko lisica, izmigoljili su se iz svojih rupa i zadrhtali na kiši, osluškujući. U dva najbliža šumarka u kojima su rasli borovi, smolasto drveće i breze ogoljele od jeseni, od kojih se jedan nalazio odmah prema jugu, drugi pak tik uz istočnu stranu stare kolonije, vjeverice i rakuni stali su u stavu mirno.

<#9632;

Ptice su prve reagirale. Usprkos kiši, poletjele su sa svojih zaklonjenih gnijezda u krošnjama, u ruševnome starom hambaru, te uz mrvljive nadstrešnice samoga zdanja. Uz graktanje i kriještanje, spiralno su uzletjele prema nebu, sunule u zrak i obrušile se, a zatim se zaletjele ravno prema kući. čvorci, kraljići, vrane, sove i jastrebovi redom su došli u golemu broju, uz kriještanje i lepet krila. Neke su se ptice zalijetale u zidove, kao da su oslijepile, ustrajno se udarale sve dok im se ne bi slomio vrat ili pak pukla krila, te bi pale na tlo gdje su prhale i kvocale sve dok se ne bi zamorile ili uginule. Druge, podjednako sluđene, pronašle su otvorena vrata i prozore kroz koje su ušle ne ozlijedivši se.

Iako su sva živa bića u promjeru od dvjesto metara čula taj poziv, samo su se najbliže životinje poslušno odazvale. Zečevi su skočili, vjeverice se ustrčale, kojoti zakaskali, lisice pojurile a rakuni se zagegali na onaj svoj osebujan način, kroz mokru travu, korov pognut od kiše i kroz blato, prema izvoru sirenske pjesme. Neki su bili grabežljivci, neki pak po svojoj naravi tek krotki plijen, ali bez sukoba su se kretali jedni uz druge. Mogao je to biti prizor iz kakva Disneveva animiranog filma — harmonična stvorenja, susjedi iz polja i šume, odazivlju se čarobnoj glazbi gitare ili usne harmonike nekog postarijeg crnca koji će im, pošto se skupe oko njega, pričati priče o magiji i velikim pustolovinama. Ali na mjestu kamo su išli nije bilo nikakva ljubaznog crnog pripovjedača, a glazba koja ih je privlačila bila je mračna, hladna i bez melodije.

341

2.bio kod Coltraneovih. Ali Harry je imao dva revolvera jedan kalibra.45 a jedan.38, i oba je uzeo sa sobom na tavan, i za svakoga je imao po kutiju streljiva, pa je Sam uzeo dvadesetak metaka kalibra.38.

Spremvši pištolj u futrolu, prišao je teleskopu i proučio ulice sa zapadne i južne strane Centralne škole.

— Još je uvijek puno toga u pokretu — izvijestio je.

— Patrole?

— Ali i obilna kiša. A sve brže se zgušnjava i magla.

Zbog oluje, nastupio je i već polako zamirao rani sumrak. Iako je nešto sumorna svjetla još uvijek gorjelo iznad zapjenjenih oblaka, činilo se da je već pala noć, jer nad mokrim i zastrtim gradom počivali su plastovi tmine.

— Pet i pedeset — reče Tessa.

— Ako je g. Talbot pri vrhu njihova popisa — reče Chrissie — mogli bi doći ovamo za koju minutu.

Sam se okrene od teleskopa.

— Dobro — reče. — Idemo.

Tessa i Chrissie pošle su za njim iz spavaonice. Stubama su krenuli do prvoga kata.

Moose je išao dizalom.

Dok se Sam naprezao kako bi podignuo Harrva uz ljestve pa na tavan, Tessa i Chrissie prevezle su kolica u podrumsku garažu. Bio je to robustan, motorizirani model, a ne neka lagana sklopiva kolica, i nisu mogla proći kroz tavana vratašca. Tessa i Chrissie parkirale su ih tik uz unutrašnju stranu garažinih vrata, tako da je izgledalo kao da je Harry došao dođe u kolicima i napustio kuću, možda u automobilu kojeg prijatelja.

— Mislite li da će nasjesti? — zabrinuto zapita Chrissie.

— Postoji mogućnost — reče Tessa.

— Možda će čak pomisliti da je Harry otišao iz grada još jučer, prije nego su postavljene barikade.

Tessa se složila, ali znala je — a držala je da to zna i Tessa — da su imali slabe šanse da će varka uspjeti. Ako su Sam i Harry doista imali onoliko povjerenja u trik s tavanom kao što su to tvrdili, poželjeli bi i da se Chrissie prikrije gore, umjesto da je šalju u olujni, košmarni

svijet Moonlight Covea.

Popele su se dizalom natrag do drugoga kata, gdje je Sam upravo sklapao ljestve i zatvarao vratašca. Moose ga je radoznalo promatrao.

— Pet i četrdeset dva — reče Tessa, pogledavši na sat.

Sam podigne ormarsku prečku koju je morao skinuti da bi otvorio vratašca, i ponovno je namjesti u ležište.

— Pomozite mi da vratim odjeću na mjesto.

Košulje i hlače, još uvijek na vješalicama, bile su premještene na krevet.

Zajednički su si dodavali odjevne predmete, poput amaterskih vatrogasaca koji si dodaju kante s vodom, te brzo vratili ormaru njegov prijašnji izgled.

Tessa opazi da kroz debeli povez na Samovu desnom zapešću ponovno cure mrlje svježe krvi. Od naprezanja su mu se otvarale rane. Iako to nisu bile smrtonosne ozljede, jamačno su ga vraški boljеле, a sve što ga je oslabljivalo ili pak ometalo u sljedećim naporima, smanjivalo im je mogućnosti da uspiju.

Sam zatvori vrata.

— Bože — reče — kako mrzim što ga ostavljam ondje.

— Pet i četrdeset šest — podsjeti ga Tessa.

Dok je Tessa oblačila kožnu jaknu, a Chrissie je uskakala u preveliku ali nepromočivu plavu Harrvevu najlonsku vjetrovku, Sam je ponovno napunio revolver. Potrošio je sve metke iz džepova dok je

3.

Shaddack je večeras bio dijete.

Dok je bez prestanka kružio kroz Moonlight Cove, od mora do brežuljaka, od Holliwell Rода na sjeveru do Paddock Lanea na jugu, nije se mogao prisjetiti da je ikad bio bolje raspoložen. Mijenjao je put kojim je patrolirao, uglavnom zato da bi bio siguran kako će proći svakim blokom i svakom ulicom u gradu; pogled na svaku kuću i svakog građanina koji je pješačio po oluji razdragao bi ga na dosad nedoživljeni način, jer uskoro će moći svima njima raspolagati po volji.

Bio je obuzet uzbuđenjem i slatkim iščekivanjem, kakvo nije osjetio još od Badnjaka iz doba kad je bio dječak. Moonlight Cove je bio golema igračka, i za nekoliko sati, kad sat odbije ponoć, kad ovaj mračni dan uoči blagdana prijeđe u praznik, moći će se silno zabavljati svojom divnom igračkom. Pozabavit će se igrama koje je odavno želio igrati, ali koje si je uskraćivao. Odsad nadalje, neće mu biti uskraćena nijedna želja niti prohtjev, jer usprkos krvavosti ili pak sablažnjivosti neke igre, koju već bude odabrao, neće biti sudaca niti vlasti koje bi ga kaznile.

342343

I poput djeteta koje se krišom zavuklo u ormar kako bi zdipilo nekoliko novčića iz očeva džepa da kupi sladoled, toliko ga je zanjelo snatrenje o plodovima daje doslovce zaboravio kako postoji mogućnost i za katastrofu. Minutu za minutom, prijetnja unazađenih blijedjela mu je iz svijesti. Nije sasvim zaboravio na Lomana Watkinsa, ali više se nije točno prisjećao zašto je proveo čitav dan skrivajući se od šefa policije u garaži Parkinsove.

Razdoblje nepopustljive samokontrole, naporna i ustrajna korištenja svojim umnim i psihičkim sposobnostima, trajalo je trideset godina, započevši onog dana kad je ubio svoje roditelje i Runningdeera; trideset je godina potiskivao svoje potrebe i želje, sublimirao ih u rad, i sad ga je to konačno dovelo nadomak ostvarenja sna. Nije mogao sumnjati u to. Kad bi posumnjao u svoju misiju ili se pak zabrinuo zbog njezinih rezultata, ugrozio bi svoju svetu sudbinu i uvrijedio velike duhove čiji je bio ljubimac. Sad više nije bio u stanju vidjeti nikakvih manjkavosti; okretao je misli ustranu svaki put kad bi se počela javljati kakva pomisao o katastrofi.

Naslućivao je velike duhove u oluji.

Naslućivao ih je kako se potajno kreću njegovim gradom.

Bili su tu kako bi prisustvovali i odobrili njegov uspon na prijestolje sudbine.

Još od dana kad je ubio svoju majku, oca i Indijanca nije jeo kaktusova slatkiša, ali tijekom godina bio je sklon živim prisjećanjima. Neočekivano su ga obuzimala. U jednome trenutku nalazio bi se na ovome svijetu, u drugome bi se pak našao na onome drugom mjestu, u jezovitu svijetu paralelnome s ovim, kamo ga je kaktusov slatkiš uvijek prenosio; u toj su stvarnosti boje istodobno bile i življe i profinjenije, svaki je predmet naizgled imao više kuteva i dimenzija nego u običnu svijetu, a on sam kao da nije imao težine — plutao je poput balona ispunjena helijem — i obraćali su mu se glasovi duhova. Ta stanja bila su česta tijekom prve godine nakon ubojstava, kad bi ga obuzimala otprilike dva puta na tjedan, zatim polako izgubila na učestalosti — iako ne i na intenzitetu — potrajavši za sve vrijeme njegovih tinejdžerskih godina. Ta sanjiva stanja svijesti, što su se ponavljala poput fuge, obično su trajala sat vremena, ali znala su trajati i pola dana, i djelomice su bila odgovorna za glas koji je stekao kod obitelji i učitelja, da je pomalo povučeno dijete. Svi su dakako suosjećali s njime, jer pretpostavljali su daje povučenost posljedica razorne traume što ju je pretrpio.

Sad, dok je kružio naokolo u svojem kombiju, polako ga je počelo obuzimati stanje kaktusova slatkiša. I ovaj je put povratak bioneočekivan, ali nije ga obuzeo poput udarca, kao inače. Nekako je... utonuo u to, sve dublje i dublje. I što je dalje išao, sve je više držao da se ovaj put neće grubo vratiti u svijet pune svijesti. Odsad nadalje bit će stanovnik obaju svijetova, a tako su živjeli i sami veliki duhovi, svjesni i višega i nižeg stanja postojanja. Počeo je pomišljati čak i da je ovo kroz što sada prolazi, na duhovni način njegova vlastita preobrazba, tisuću puta dublja od one kojoj su bili podvrgnuti stanovnici Moon-light Covea.

U tome zanosnom stanju, sve se Shaddacku činilo posebnim i čudesnim.

Treptava svjetla grada šibana kišom nalikovala su na dragulje razbacane po tmini. Rastaljena, srebrenasta ljepota kiše osupnula ga je, baš kao i sve tamnije, predivno uskomešano sivo nebo.

Dok je kočio na križanju Paddock Lanea i Saddleback Drivea, dodirnuo je svoje grudi, opipavši telemetrijsku napravu koju je nosio obješenu na lancu oko vrata; na trenutak se nije mogao prisjetiti o čemu je riječ, a i to mu se učinilo zagonetnim i čudesnim. Zatim se prisjetio da ta naprava prati i odašilje xad njegova srca, što ga je primala jedinica u New Waveu. Radilo je na udaljenosti od desetak kilometara, pa čak i kad je bio u zatvorenu prostoru. Kad bi se prijem rada njegova srca prekinuo na dulje od jedne minute, Sunce je bilo programirano da preko mikrovalova pošalje

smrtni nalog mikrosfer-skim računalima u svima novim ljudima. Nekoliko minuta poslije, u Bastenchurrv Roadu, kad je dotaknuo napravu, ponovno se nije mogao prisjetiti čemu ona služi. Naslutio je da je to neki moćan predmet, da svatko tko ga nosi drži tuđe živote u vlastitoj šaci, i dijete u njemu, omamljeno fantaziranjem, zaključilo je da se jamačno radi o nekakvome amuletu, što su mu ga podarili veliki duhovi; bio je to još jedan znak da je stajao istodobno na oba svijeta, s jednom nogom na običnoj razini, s običnim ljudima, s drugom nogom pak na višem području velikih duhova, bogova kaktusova slatkiša.

To povratno stanje koje ga je polako obuzimalo, poput lijeka s odgođenim djelovanjem, vratilo gaje natrag u stanje njegove mladosti, barem do onih sedam godina dok je robovao Runningdeeru. Bio je dijete. A bio je i polubog. Bio je mezimac mjesečeva jastreba, pa je svakome mogao učiniti što je god htio, svakome, i dok je vozio dalje, sanjario je što bi to zapravo htio učiniti... i kome.

Tu i tamo, tiho bi se i pomalo kriještavo nasmijao, a oči bi mu zablistale poput očiju okrutna, izopačena dječaka koji proučava kakve su posljedice vatre na zarobljene mrave.

344345

4.

Dok je Moose tapkao oko njih i mahao repom tako snažno da se činilo da je u opasnosti da će odjetjeti, Chrissie je s Tessom i Samom pričekala da iz umirućega dana isteče još nešto svjetlosti.

— No, dobro — reče naposljetku Sam. — Držite se uz mene. čitavim putem činite sve što vam kažem.

Nadugo se zagledao u Chrissie i Tessu, prije nego je na kraju otvorio vrata; zagrlili su se čvrsto bez riječi. Tessa je poljubila Chrissie u obraz, zatim ju je poljubio Sam, a Chrissie im je uzvratila poljupce. Nije joj trebalo tumačiti zašto su svi odjednom toliko ispunjeni osjećajima.

Bili su ljudi, pravi ljudi, i izražavanje osjećaja bilo je važno, jer prije izmaka noći možda više neće biti pravi ljudi. Možda više nikad neće osjetiti ono što pravi ljudi osjećaju, i zato su im osjećaji svake sekunde postajali sve važniji.

Tko je mogao znati što osjećaju ona čudnovata bića što mijenjaju oblike? Tko bi to i želio znati?

Osim toga, ne dođu li do Centralne škole, to će biti zato što će ih usput prikležiti neka od patrola ili pak pokoja sablast. Ovo im je možda posljednja prilika da se oproste.

Sam ih naposljetku izvede na trijem.

Chrissie je oprezno zatvorila vrata za sobom. Moose nije pokušavao izaći. Bio je predobar i previše plemenit pas za takve jeftine trikove. Ali ipak je gurnuo njušku kroz sve užu pukotinu, njuškajući je, pokušavajući joj poliznuti ruku, tako da se bojala da će ga uštinuti za nos. Ustuknuo je u posljednjem trenutku, i vrata su se zatvorila uz škljocaj.

Sam ih je poveo niz stubište, pa preko dvorišta, prema kući južno od Harrveve. Ondje nije gorjelo nijedno svjetlo. Chrissie se nadala da nikoga nema kod kuće, ali činilo joj se da se upravo u ovome trenutku iza jednoga

od mračnih prozora nalazi nekakva čudovišna spodoba, te ih krišom gleda i oblizuje gubicu.

Kiša joj je djelovala hladnije nego kad je sinoć bježala, ali to je možda bilo zato što je upravo izašla iz tople, suhe kuće. Nebo prema zapadu bilo je osvjetljeno samo još posve slabim sivim sjajem. činilo se da ledene, prodorne kapi čupaju posljednje ostatke svjetlosti iz oblaka i zabijaju je u zemlju, donoseći dolje duboku, vlažnu tminu. Još i prije nego su došli do ograde koja je razdvajala Harrvevo dvorište od susjednoga, Chrissie je bila zahvalna na najlonskoj vjetrovci skapuljačom, pa makar je bila tako velika na njoj da je imala osjećaj da je mala djevojčica koja se oblači u odjeću svojih roditelja.

Ograda je bila izrađena od letava, i bilo ju je lako preskočiti. Krenule su za Samom preko susjedna stražnjeg dvorišta do još jedne ograde.

Chrissie je prešla i nju, te zašla na novo dvorište, dok se Tessa držala tik uz nju, prije nego je shvatila da su došli do kuće Coltraneovih.

Pogledala je bezizražajne prozore. Ni tu nije gorjelo nijedno svjetlo, što je bilo dobro, jer da je gorjelo, to bi značilo da je netko otkrio ono što je ostalo od Coltraneovih nakon njihove bitke sa Samom.

Dok je Chrissie prelazila dvorište, približavajući se sljedećoj ogradi, obuzeo ju je strah da su Coltraneovi nekako oživjeli pošto je Sam ispucao u njih sve one metke, da upravo u ovome trenutku stoje u kuhinji i promatraju ih, da su vidjeli svog neprijatelja i dvije njegove prijateljice, te već sad otvaraju stražnja vrata. Očekivala je da će izaći dva bića nalik na robote, zvekećući metalnim rukama, šireći i skupljajući masivne metalne šake, nešto nalik na žive mrtvace" iz starih filmova o zombijima, dok im se na glavama okreću i okreću minijaturne tanju-raste antene a iz tjelesnih im ventila šišti para.

Strah ju je zacijelo usporio, jer Tessa se gotovo zaletjela u nju s leđa te je lagano gurnula kako bi je potaknula da požuri. Chrissie se prignula i požurila prema južnome kraju dvorišta.

Sam joj je pomogao da prijeđe preko ograde od kovana željeza sa šiljcima na vrhu. Kad bi sama morala prijeći preko, vjerojatno bi se nabila na njih. Chrissie-ražnjić.

U sljedećoj su kući ljudi bili unutra, i Sam se sklonio iza grmlja da prouči prilike prije nego krenu dalje. Chrissie i Tessa brzo su mu se ondje pridružile.

Dok se verala preko posljednje ograde, ostrugnula je povrijeđeni dlan lijeve ruke, iako je bio omotan. To ju je boljelo, ali stisnula je zube i nije se žalila.

Chrissie je pomaknula ustranu grane drveta koje je nalikovalo na dud, te zavirila prema kući, koja je bila udaljena samo šest metara. Kroz kuhinjske je prozore vidjela četvero ljudi. Zajednički su pripremali večeru. Sredovječni par, sjedokosi muškarac i jedna tinejdžerka.

Zapitala se jesu li već preobraženi. činilo joj se da nisu, ali nije mogla biti sigurna. A budući da su se roboti i sablasti ponekad prikrivali iza ljudske krinke, nikome se nije moglo vjerovati, čak ni najboljem prijatelju... niti pak roditeljima. Otprilike isto kao da ih osvajaju svemirci.

— Neće nas vidjeti, čak ni ako pogledaju van — reče Sam. — Dođite. Chrissie je pošla za njime iz zaklona dudova drveta, pa krenula prema otvorenome travnjaku prema sljedećem dvorištu, zahvaljujući Bogu na magli, koja je svake minute postajala sve gušća.

Nakon nekog vremena došli su do kuće na kraju tog stambenog bloka. Južna strjana travnjaka bila je okrenuta prema poprečnoj ulici, Bergemwood Wayu, koja je vodila prema Konkvistadoru.

Kad su prešli dvije trećine travnjaka i bili manje od šest metara daleko od ulice, jedan je automobil skrenuo u tu ulicu blok i pola uzbrdo, te krenuo prema dolje. Slijedeći Samov primjer, Chrissie se pljoštimize bacila na razmočeni travnjak, jer u blizini nije bilo nikakva grmlja iza kojega bi se moglo skloniti. Da su pokušali pobjeći predaleko, vozač automobila koji im se približavao mogao se približiti dovoljno da ih opazi kako bježe u zaklon.

Uz Bergemwood nije bilo nijedne ulične svjetiljke, što im je išlo u prilog. I posljednje pepeljasto svjetlo nestalo je sa zapadnoga neba — još jedna blagodat.

Automobil se približavao, vozeći polako zbog lošeg vremena ili pak zato što se u njemu nalazila patrola. Farovi su mu bili umekšani maglom, koja je izgledala kao da ne odražava to svjetlo, nego blista vlastitim sjajem.

Predmeti u noći, metrima s obje strane automobila, bili su napola osvijetljeni i čudnovato izobličeni uslijed svjetlucavih oblaka što su se pjenili i držali se tla.

Kad se automobil nalazio manje od pola bloka od njih, netko sa stražnjeg sjedala uključio je snažnu baterijsku svjetiljku. Usmjerio ju je kroz prozor sa strane, i prelazio njome preko travnjaka ispred domova koji su gledali na Bergemwood, te unutrašnjih travnjaka uz kuće koje su gledale prema ulicama što su se križale s Bergemwoodom. Ali dok dođu do ove kuće, mogli bi osvijetliti i dvorišta sa sjeverne strane Bergemwooda.

— Natrag — oštrim tonom reče Sam. — Ali držite se nisko i puzite, puzite. Automobil je došao do križanja, pola bloka uzbrdo.

Chrissie je otpuzala za Samom, i to ne natrag po istome putu kojim su došli, nego prema obližnjoj kući. Nije vidjela nijedno mjesto gdje bi se mogli skriti, jer ograda stražnjega trijema bila je prilično otvorena i nije bilo većega grmlja. Možda je kanio zamaknuti iza kuće sve dok patrola ne prođe, ali nije vjerovala da bi ona i Tessa mogle doći do ugla na vrijeme. Pogledavši preko ramena, vidjela je da svjetlost još uvijek šara po prednjim travnjacima i između kuća na južnoj strani ulice. No valjalo je brinuti se i zbog odsjaja farova, koji je trebao zapljusnuti ovaj travnjak za nekoliko sekundi.

Napola je puzila a napola gmizala po trbuhu, brzo se krećući, iako je nesumnjivo zdobila mnogo puževa i kišnih glista koje su izašle na mokru travu, a nije mogla podnijeti ni pomisao o tome. Stigla je do betonskoga pločnika uz kuću — i shvatila da je Sam nestao.

Zastala je na rukama i koljenima ogledavajući se lijevo i desno.

Tessa joj se pojavila uz bok.

— Podrumsko stubište, dušo. Požuri!

Bacivši se naprijed, otkrila je niz vanjskih betonskih stuba što su vodile naniže do ulaza u podrum. Sam je čučao pri dnu, gdje je nakupljena kišnica tiho grgljala, cureći u slivnik ispred zatvorenih podrumskih vrata.

Chrissie mu se pridružila u skloništu, zamaknuvši ispod razine tla, a Tessa ju je slijedila. Otprilike nakon četiri sekunde snop svjetlosti prošarao je po zidu kuće, a na trenutak se poigrao čak i nekoliko centimetara iznad njihovih glava, na betonskome rubu stubišta. Šćućurili su se u tišini, nepomični, još minutu-dvije pošto ih je snop svjetlosti mimoišao, a automobil prošao. Chrissie je bila sigurna da ih je nešto iz unutrašnjosti kuće čulo, da će se vrata iza Samovih leđa rastvoriti za koji trenutak, da će nešto skočiti na njih, nekakvo biće napola vukodlak a napola računalo, režeći i zujeći, usta načičkanih zubima i tipkama za programiranje, na kojima će pisati nešto kao: »Želite li biti ubijeni, molim pritisnite ENTER«.

Osjetila je olakšanje kad je Sam napokon prošaptao:

— Idemo.

Ponovno su prešli travnjak prema Bergemvood Wayu. Ovaj put, ulica je ostalo prikladno napuštena.

Kao što je Harry i obećao, uzduž Bergemvooda je vodio popločeni odvodni kanal. Kako je Harry rekao, a on se u njemu igrao kao dijete, kanal je bio oko metar širok i možda metar i pol dubok. Sudeći prema tim mjerama, kroza nj je u ovome trenutku brzo teklo tridesetak centimetara kišnice. Ta je bujica bila brza, gotovo crna, i moglo se opaziti na dnu zasjenjena jarka samo po povremenim mračnim odbljescima i kloketu tekuće vode.

Kanal je nudio mnogo manje upadljiv put od otvorene ulice. Prešli su nekoliko metara uzbrdo dok nisu pronašli cementirane željezne rukohvate, za koje im je Harry obećao da će ih pronaći svakih tridesetak

348349

metara uzduž otvorenih dijelova kanala. Sam se prvi spustio, Chrissie je bila druga, a Tessa je išla posljednja..

Sam se zgrbio kako bi mu glava ostala ispod razine ulice, dok se Tessa zgrbila nešto manje od njega. Ali Chrissie se uopće nije morala prigibati. Dob od jedanaest godina imala je svoje prednosti, naročito kad bježite od vukodlaka, proždrljivih izvanzemaljaca, robota ili pak nacista, i tijekom posljednja dvadeset četiri sata, u ovome ili onome trenutku" bježala je od prvih troje, ali ne i od nacista, hvala Bogu, iako nitko nije znao što bi se još moglo dogoditi.

Zapjenjena voda hladila ju je oko stopala i listova. Začudila se i što voda ima veliku snagu, iako joj dopire samo do koljena. Neumorno ju je gurala i vukla, kao da je to neko živo biće s podmuklom željom da je sruši s nogu. Nije bila u opasnosti od pada, sve dok je stajala na mjestu široko razmaknutih nogu, ali nije bila sigurna koliko će dugo zadržati ravnotežu dok bude hodala. Bujica je brzo jurila nizbrdo. Stari kameni pod, nakon više desetljeća kišnih razdoblja, bio je dobro uglačan protjecanjem vode. Iz više razloga taj je kanal bio dostojna zamjena za plovidbu kroz brzake. Padne li, voda će je odnijeti sve do dna brijega, pola bloka daleko od obale, gdje se kanal proširivao i ponirao ravno u zemlju. Harry je spomenuo nešto o tome kako odmah ispred odvodne jame postoje sigurnosne rešetke koje dijele prolaz na uske proreze, ali zaključila je da bi, u slučaju da je voda odnese i ako rešeteka nema ili su pak zahrđale, pala

ravno do dna. Sustav je ponovno izlazio u podnožju litice, vodio dijelom svog puta preko plaže i izbacivao kišnicu na pijesak ili pak, za plime, u more.

Nije se plašila zamišljajući kako se bespomoćno prevrće i uvija, daveći se u prljavoj vodi, te očajnički ali bezuspješno pokušava uhvatiti nekakvo uporište u kamenu kanalu, a zatim naglo pada pedeset-šez-deset metara naniže, udarajući o stijenke okomitih dijelova prolaza, dok joj se lome kosti, glava joj se razbija na komadiće, i udara u dno uz...

No, da, mogla si je to jasno zamisliti, ali odjedanput nije vidjela u tomu nikakve mudrosti.

Srećom, Harry ih je upozorio na taj problem, pa je Sam došao pripremljen.

Ispod jakne imao je namotan dugačak komad konopca što ga je skinuo s odavna nekorištena kolotura u Harrvevoj garaži. Iako je konopac bio star, Sam je rekao da je još uvijek jak, i Chrissie se nadala da je to točno.

Jedan je kraj svezao sebi oko struka još prije nego su krenuli iz kuće.

Sad je provukao drugi kraj kroz Chris-siene ušitke za remen, te ga naposljetku svezao oko Tessina struka, što je ostavljalo oko dva i pol metra među njima. Padne li netko od njih — no, ruku na srce, Chrissie bi svakako prva mogla pasti, i najprije bi je voda mogla odnijeti u mokru i krvavu smrt — drugi mogu stati na mjestu sve dok ona ne uspije ponovno stati na noge.

Takav je barem bio plan.

čvrsto povezani, krenuli su niz kanal. Sam i Tessa zgrbili su se tako da nitko iz nekog prolazećeg automobila ne ugleda kako im glave proviruju iznad kamena ruba odvodnog kanala, a i Chrissie se malo zgrbila, širom držeći noge, što je podsjećalo na ono hodanje u stilu spiljskoga patuljka odjučer u tunelu ispod livade.

Po Samovim uputama, objema se rukama držala za uže ispred sebe, čime je podizala omlohavjeli konopac kad bi mu se približila, tako da se ne spotakne, a zatim bi ga polako puštala kako bi se udaljila pola metra do metar. Tessa je iza nje postupala na isti način; Chrissie je osjećala lagano povlačenje konopca na svojem pojasu.

Zaputili su se prema odvodnoj cijevi pola bloka niže. Kanal je kod Konkvistadora zamicao pod zemlju, i ostajao pod zemljom ne samo ispod križanja, nego čitava dva bloka, da bi ponovno izbio na površinu kod Rushmorea.

Chrissie je neprestance uzdizala pogled, vireći pokraj Sama prema ulazu u cijev, i to što je vidjela nije joj se sviđalo. Bila je okrugla, i to betonska a ne kamena. Bila je šira od četvrtastog kanala, promjera oko metar i pol, nesumnjivo zato da radnici lako mogu ući i očistiti je, začepi li je talog. Nonije se ona bojala ni oblika niti pak veličine cijevi; koža na zatiljku ježila joj se zapravo od apsolutna crnila, jer bilo je mračnije čak i od esencije noći — ulaz je bio potpuno, potpuno crn, i činilo se da koračaju prema razjapljenim ustima nekakva pretpovijesnog čudovišta.

Dok je Sam prekoračio prag tunela te nakon dva koraka sasvim nestao iz vidika, Chrissie je slijedila bez oklijevanja, iako ne i bez strepnje.

Nastavili su sporijim korakom, jer pod cijevi nije bio samo strmo nagnut, nego i zaobljen, te stoga još varljiviji negoli kameniti odvodni kanal.

Sam je imao baterijsku svjetiljku, ali Chrissie je znala da je ne želi upaliti blizu kraja tunela. Odsjaj snopa svjetlosti mogao bi se vidjeti izvana i privući pozornost jedne od patrola.

Cijev je bila isto tako potpuno zamračena kao i unutrašnjost kitova trbuha. Doduše, nije znala kako izgleda unutrašnjost kitova trbuha, ali dvojila je da bi bila opremljena kakvom svjetiljkom, pa čak ni dječjom noćnom svjetiljčicom, nalik na onu što ju je vidjela kad je bila godinama mlađa. Slika kitova trbuha djelovala je prikladno, jer ju je

350351

mučio sablasni osjećaj da je ta cijev zapravo želudac te da ovo ne juri voda nego probavni sokovi, te da se njezine tenisice i nogavice na trapericama već rastvaraju u toj nagrizajućoj bujici.

Zatim je pala. Stopala su joj se okliznula na nečemu, možda na gljivama koje su rasle na podu i tako čvrsto prionule za beton da ih kišnica nije odnijela sa sobom. Pustila je uže i stala mlatarati rukama, pokušavajući zadržati ravnotežu, ali pala je uz silni pljusak i odmah se zatekla kako je odnosi voda.

Bila je dovoljno pribrana da ne vrisne. Vrisak bi privukao jednu od tragačkih skupina... ili pak nešto još gore.

Dok se borila za dah, pijuckajući vodu koja joj je ulazila u usta, udarila je u Samove noge, izbacila ga iz ravnoteže. Osjetila je kako i on pada. Pitala se kako će dugo svi zajedno ležati, mrtvi i natruli, na dnu dugačka okomitog slivnika, negdje u podnožju strme obale, prije nego netko pronade njihove nadute ostatke. Zaturala je. Uže joj je snažno povuklo struk. Bez labava dijela koji bi mogla provlačiti kroz šake, nije mogla samo rukama preuzeti glavninu napora.

Pritisak vode na njezinim listovima pojačavao se.

Stopala su joj se zanosila.

Slično video-vrpici koja ubrzano prolazi kroz stroj za montiranje, umom su joj prolazile čudnovate misli, njih na deseci u nekoliko sekundi, redom nezvane, a neke od njih su je i iznenadile. Razmišljala je o životu, preživljavanju, o tome kako ne želi umrijeti, i to nije bilo čudno, ali zatim je pomislila na Chrissie, kako ne želi iznevjeriti djevojčicu, i zamislila je da su ona i Chrissie bile zajedno u nekoj ugodnoj kući, te živjele kao majka i kćer, i iznenadilo ju je koliko je to željela, što nekako nije bilo u redu, jer po svemu što se znalo, Chrissieni roditelji nisu bili mrtvi, a možda čak nisu ni nepovratno promijenjeni, jer preobrazba — što god to bilo — možda bi mogla biti dvosmjernan postupak. Chrissiena obitelj ponovno bi se mogla okupiti. To si Tessa već nije mogla zamisliti. Nije djelovalo onako vjerojatno kao da bi ona i Chrissie bile zajedno. Ali moglo bi se dogoditi. Zatim je pomislila na Sama, kako joj se nikad nije pružila prilika da mu se udvara, i to ju je zapanjilo, jer iako je bio na neki način privlačan, doista nije shvaćala da je on privlači na romantičan način. Dakako, njegov grč na licu prouzročeni duhovnim očajem bio je privlačan, a njegov savršeno ozbiljan štos o četiri razloga za život činio ga je zanimljivo izazovnim. Da li bi mu ona mogla pružiti i peti razlog? Ili zamijeniti Goldie Hawn kao četvrti? Ali sve dok se nije zatekla kako tetura na rubu utapanja, nije shvaćala koliko ju je silno privukao u tako kratko vrijeme.

Stopala su joj se ponovno zaniijela. Ispod jureće vode, pod je bio mnogo

klizaviji nego u kamenome kanalu, kao da je na betonu rasla mahovina.

Tessa se pokušala ukopati petama.

Sam opsuje nešto sebi u bradu. Chrissie je proizvodila zvuk između kašljanja i davljenja.

Dubina vode u središtu tunela podignula se na oko dvadeset pet centimetara.

Sljedećeg trenutka, uže se naglo zateglo a zatim potpuno olabavilo.

Uže je puknulo. Sam i Chrissie otplavljeni su niz tunel.

Grgljanje, pljuskanje i šljapkanje silovite vode odjekivalo je od zidova, a odjeci odjeka prekrivali su prethodne odjeke, i Tessino srce tuklo je tako glasno da ga je mogla čuti, ali ipak nije čula i njihove krikove, kao da su odneseni. No jedan su strašni trenutak šutjeli.

Zatim se Chrissie ponovno nakašljala. Samo metar daleko.

5.

U mraku strašnome poput onoga u grobu Tessa je začula kako je djevojčica pala i odmah je zastala, namjestila noge stoje god mogla šire i čvršće na tome nagnutom i zaobljenom podu, držeći sigurnosno uže s obje ruke. Uže se začas napelo, pošto je voda odnijela Chrissie.

Sam je jauknuo i Tessa je shvatila da je djevojčica udarila u njega. Uže se opustilo na tren, ali zatim se ponovno zategnulo, povuklo je prema naprijed, stoje shvatila kao znak da Sam tetura prema naprijed, trudeći se da ostane na nogama, dok mu djevojčica pritišće donji dio nogu i prijeti da će ga srušiti. Da je i Sam pao, te da ga je uhvatila ta silna bujica, uže ne bi bilo tek zategnuto; tako bi je snažno povuklo da bi i Tessa

pala.

Ispred sebe čula je mnogo pljuskanja. Tihu Samovu psovku.

Voda je postajala sve viša. Isprva je mislila da joj se to čini, ali zatim je shvatila da joj se bujica podignula iznad koljena.

Naglo je ponovno povučena prema naprijed. Dva-tri — o, Bože — pet-šest koraka.

Same, nemoj pasti!

Teturajući, gotovo izgubivši ravnotežu, shvaćajući da su na rubu katastrofe, Tessa se nagnula naprijed držeći uže, koristeći se njegovom zategnutošću da postigne ravnotežu, umjesto da pojuri naprijed u nadi da će konopac ponovno olabaviti. Nadala se od sveg srca da se nije previše odupirala te da neće posrnuti.

352353

Upalila se baterijska svjetiljka. Sam je šakom prekrivao najveći dio stakla.

Chrissie se pobočke nalazila u prolazu, uzdignuta iz najgore bujice, leđima i dlanovima obje ruke oslonjena o zid tunela.

Sam je stajao široko raširenih nogu. Voda mu se komešala i pjenila oko nogu. Nekako se uspio okrenuti. Sada je licem bio okrenut prema gore.

Konopac ipak nije puknuo; nije više bio napet zato što su i Sam i Chrissie vratili ravnotežu.

— Jesi dobro? — prošapće Sam djevojčici.

Kimnula je još uvijek se daveći od prljave vode što ju je progutala. S

gađenjem je naborala lice te jedanput-dvaput pljunula.

— Fuj — rekla je. Sam pogleda Tessu.

— Sve je u redu? — zapita.

Nije mogla progovoriti. Knedla tvrda poput kamena zastala joj je u grlu. Nekoliko je puta s mukom progutala, zatim trepnula. Naknadni val olakšanja prošao je kroz nju i smanjio gotovo nepodnošljiv pritisak u njezinim prsima, te naposljetku rekla:

— U redu je. Da. Sve je u redu. oko metar iza djevojčice, ona je djelovala poput kakva crnog obličja, i baš ni po čemu nije se razlučivalo da je to Tessa.

čvrsto pridržavajući djevojčicu okrenuo se i ponovno pogledao put ispred sebe.

Tunel se protezao još dva bloka prije nego je izlijevao bujicu u još jedan otvoreni odljevni kanal što se protezao preko čitava bloka, baš kao što se Harry prisjećao iz dana* kad je bio dječak, i usprkos svim roditeljskim zabranama igrao se u odvodnome sustavu. Hvala Bogu što postoje neposlušna djeca.

Jedan blok ispred njih ovaj novi dio kanala popločan kamenom vodio je u još jednu betonsku cijev. Ta je cijev, kako je objasnio Harry, završavala otvorom dugačkoga okomitog odvoda na zapadnome kraju grada. Navodno je na zadnja tri metra glavnoga nagnutog odvoda bio postavljen red čvrstih okomitih željeznih rešetki, trideset centimetara međusobno razmaknutih, što su se protezale od poda do stropa, tvoreći prepreku kroz koju su mogli proći samo voda i manji predmeti. Doslovno nije bilo nikakve mogućnosti da netko otklizi do rupe duboke šezdeset metara.

Ali Sam to nije htio riskirati. Više ne smije biti nikakvih padova. Voda bi ih otplavila do kraja, gdje bi tresnuli o sigurnosnu prepreku a zatim, ne budu li imali milijun slomljenih kostiju, te ako se uopće uspiju podignuti na noge i krenuti, morat će se vratiti uz dugačku, strmo nagnutu cijev, protiv silovite bujice. Bilo je to mučenje o kojemu nije volio ni razmišljati, a kamoli ga pretrpjati.

čitavog je života imao dojam da je iznevjeravao ljude. Iako je imao samo sedam godina kad mu je majka poginula u nesreći, oduvijek ga je izjedala krivica vezana uz njezinu smrt, kao da je morao biti u stanju da je spasi, usprkos svojoj nejakoj dobi i usprkos tome što je i sam bio priklješten s njom u automobilu. Poslije, Sam nikad nije mogao ugoditi svome pijanom, okrutnom, žaljenja vrijednom pasjem sinu od oca... a i zbog tog neuspjeha gorko je patio. Baš kao i Harry, imao je osjećaj da je iznevjerio i ljude u Vijetnamu, iako su odluku da ih se prepusti na milost i nemilost donijele vlasti daleko iznad njegova čina, na koje nikako nije mogao utjecati. Nijedan FBI agent koji je umro s njime nije umro njegovom krivicom, pa ipak je osjećao da je i njih iznevjerio. Nekako je iznevjerio i Karen, iako su mu ljudi govorili kako je lud što misli da je na bilo koji način odgovoran za njezin rak; jednostavno nije mogao otjerati misli da bi ona pronašla snage i volje da se izvuče, samo da ju je više, snažnije volio. Bog je bio svjedok da je iznevjerio svog vlastitog sina, Scotta.

Chrissie mu stisne ruku.

6.

Sam osjeti olakšanje kad su došli do kraja cijevi. Na trenutak je zastao, tik izvan donjeg ulaza u cijev, sretno se zagledao u nebo. Zbog guste magle nije zapravo mogao vidjeti nebo, ali to je već bila tehnička

pojednost; još je osjećao olakšanje što je vani na svježemu zraku, pa makar do koljena u blatnjavoj vodi.

Sad su se već doslovce nalazili u rijeci. Ili je kiša obilnije padala nad brežuljcima, sasvim na istočnome kraju grada, ili je u sustavu popustio neki valobran. Razina vode postojano je narasla Samu sve do vrha bedara, a Chrissie gotovo do struka, i ta je poplava silovito navaljivala iz slivnika njima s leđa. Svake je sekunde bilo sve teže držati noge na mjestu uz te brzake.

Okrenuo se, posegnuo za djevojčicom, privukao je k sebi i rekao:

— Odsad ću te čvrsto držati za ruku.

Kimnula je.

Noć je bila duboka poput groba te je vidio njezino lice, od kojega je bio udaljen samo nekoliko centimetara, tek kao skup sjena prožetih njezinim crtama. Kad je podignuo pogled prema Tessi, koja je stajala

354355

Uzvratio je stisak.

Djelovala je silno malena.

Ranije tog dana, dok su bili okupljeni u Harrvevoj kuhinji, razgovarali su o odgovornosti. Sad je iznenadno shvatio daje njegov osjećaj odgovornosti toliko razvijen da je graničio s opsjednutošću, ali i dalje se slagao s onime stoje rekao Harry: čovjekova obveza prema drugima, naročito prema prijateljima i obitelji, nikad ne može biti prevelika.

Nikad nije ni pomišljao da će doći do jedne od ključnih spoznaja u životu stojeći u blatnjavoj vodi gotovo do struka u odvodnome kanalu, bježeći i od ljudskih i neljudskih neprijatelja, ali to se dogodilo upravo na tome mjestu. Shvatio je da njegov problem nije u brzini s kojom je prihvaćao odgovornost, niti pak u iznimnoj težini odgovornosti što ju je bio spreman ponijeti. Ne, kvragu, nikako ne, njegov je problem u tome što sije dopustio da njegov osjećaj odgovornosti ometa njegovu sposobnost da prihvati poraz. Svi ljudi povremeno pretrpe pokoji poraz, a greška često ne leži u samome čovjeku nego u prstu sudbine. Kad on doživi poraz, mora naučiti ne samo krenuti dalje, nego i uživati u tome što kreće dalje. Nije smio dopustiti da ga poraz liši uživanja u životu. Takvo okretanje leđa životu bilo je bogohulno, ako čovjek vjeruje u Boga, i sasvim glupo, ako ne vjeruje. Bilo je to kao da kaže: »Ljudi doživljavaju poraze, ali ja ne smijem doživjeti poraz, jer sam nešto više od čovjeka.« Shvatio je zašto je izgubio Scotta: zato što je izgubio vlastitu ljubav prema životu, osjećaj za uživanje, te je prestao dijeliti s dječakom sve što je imalo smisla; zbog toga nije mogao spriječiti ni Scottovo potonuće u nihilizam kad je ono počelo.

Da je u ovome trenutku pokušao prebrojati svoje razloge za život, na popisu bi bile više od četiri stavke. Bilo bi ih na stotine. Na tisuće. Spoznaja o svemu tome obuzela ga je u jednome trenutku dok je držao Chrissie za ruku, kao da je protjecanje vremena rastegnuto nekim hirom relativiteta. Shvatio je da, ne uspije li izbaviti djevojčicu ili Tessu, nego se sam izvuče iz ovoga škripca, ipak mora osjećati radost zbog vlastita spasa i nastaviti živjeti. Iako je njihov položaj bio mračan, a

nade im mršave, osjetio je poletnost duha te se umalo naglas nasmijao. Živa mora koju su trpjeli u Moonlight Coveu duboko ga je potresla i usadila u njega važne istine, istine koje su bile jednostavne i trebao ih je s lakoćom opaziti tijekom svojih dugih godina muka, ali sada ih je zahvalno prihvatio, usprkos njihovoj jednostavnosti i njegovoj tvrdoglavosti otprije. Možda je istina uvijek jednostavna kad je čovjek pronađe. Ma da, dobro, možda bi mogao nastaviti živjeti čak i ako bude poražen u svojoj odgovornosti prema drugima, čak i ako izgubi Chrissie i Tessu... ali, jebemu, neće ih izgubiti. Neka ga inače vrag odnese.

Neka ga inače vrag odnese.

Držao je Chrissie za ruku i oprezno išao kamenim kanalom, zahvalan zbog toga što je popločenje bilo razmjerno neravno te što po njemu nije rasla mahovina. Voda je bila upravo toliko duboka da ga njezino strujanje pomalo podiže, tako da mu je svaki put bilo teško spustiti stopalo kad bi ga podignuo. Stoga je, umjesto da hoda, vukao noge po dnu.

Za manje od minute došli su do niza željeznih prečki zabetoniranih u zid kanala. Tessa je došla do njih i na trenutak su svi ostali visiti ondje, čvrsto se držeći za željezo, zahvalni na solidnome osjećaju i čvrstome uporištu što im ga je ono pružalo.

Nakon nekoliko minuta, kad je kiša naglo posustala, Sam je bio spreman za ponovni pokret. Pazeći da ne stane Tessi ili Chrissie na ruku, popeo se nekoliko prečki i pogledao van na ulicu.

Nije se micalo ništa, osim magle.

Ovaj dio otvorena kanala za odvod stajao uz bok Centralne škole Moonlight Covea. Sportski je teren bio tek oko metar udaljen od njega, a iza tog otvorena prostora, jedva vidljiva u mraku i magli, nalazila se i sama škola, osvijetljena tek s nekoliko prigušenih protuprovalnih svjetiljki.

Teren je bio okružen mrežanom ogradom visokom gotovo tri metra. Ali Sama to nije preplašilo. U ogradama su uvijek i vrata.

7.

Harry je čekao na tavanu nadajući se najboljemu, očekujući najgore.

Bio je naslonjen na vanjski zid dugačke, neosvijetljene prostorije, smješten u kutu na najudaljenijemu kraju od podnih vratašaca kroz koja je podignut. U tome potkrovlju nije bilo ničega iza čega bi se mogao skriti.

Ali ako netko baš ode u takvu krajnost i isprazni ormar spavaonice, spusti poklopac vratašaca, rastvori sklopive ljestve te proviri gore glavu kako bi pogledao naokolo, možda neće biti baš tako marljiv da pregleda sve zakutke. Kad ugleda gole daske i uskomešane pauke pri prvome prijelazu baterijskom svjetiljkom, možda će ugasiti svjetlo i otići.

356357

Besmislica, dakako. Tko god se već uopće potruđi pogledati na tavan, temeljito će ga pregledati, istražiti svaki kuttak. Ali bila ta nada besmislena ili ne, Harry ju je prigrlio; bio je uspješan kad je trebalo pothranjivati nade, te bi ga i nada jalova poput najvodnjikavije juhe valjano nahranila, jer pola njegova života upravo ga je nada ponajviše i održavala.

Nije mu bilo neudobno. Kad se pripremao za nezagrijani tavan, dok mu je

Sam pomagao da ubrzaju odijevanje, obuo je vunene čarape, obukao toplije hlače od onih što ih je prije nosio, te dva džemperu.

čudnovato je kako mnogi ljudi misle da paralizirani ljudi ništa ne osjećaju u svojim nepokretnim udovima. U nekim slučajevima to je bilo i istina; svi su živci odumrli, svi se osjećaji izgubili. Ali postojalo je bezbroj oblika ozljeda kralježnice; osim potpuna prekida leđne moždine, raspon onoga što je žrtva mogla osjećati silno je varirao.

U Harrvevu slučaju, iako uopće nije mogao upotrijebiti jednu ruku i jednu nogu, još je uvijek osjećao toplinu i hladnoću. Kad bi ga nešto ubolo, bio je svjestan — ako ne boli — onda barem tupoga pritiska.

Tjelesno, osjećao je mnogo manje toga nego kad je bio čitav čovjek; tu nije bilo rasprave. Ali nisu svi osjeti bili tjelesni. Iako je bio siguran da bi mu malo ljudi to vjerovalo, njegova je nesreća čak i obogatila njegov osjećajni život. Premda ni u kojem slučaju nije bio samotnjak, prilagodio se oskudnome društvenom životu. Knjige su bile od pomoći. Knjige su mu otvarale svijet. I teleskop. Ali njegova nepokolebljiva volja da živi život u najvećoj mogućoj mjeri, najviše mu je očuvala duh i srce. Ako su mu ovo bili posljednji sati, kad dođe vrijeme da ugasi svijeću, puhnut će u nju bez gorčine. Zalio je za onime stoje izgubljeno, ali što je bilo još važnije, radovao se zbog onoga što je sačuvao. U posljednjoj analizi, osjećao je da je proživio jedan sve u svemu dobar, smislen i dragocjen život.

Imao je sa sobom dva pištolja. Revolver kalibra.45. Pištolj kali-bra.38.

Dođu li na tavan po njega, pucat će na njih pištoljem sve dok ga ne isprazni. Zatim će im dati da progutaju sve metke iz revolvera, osim jednoga. Taj zadnji hitac sačuvat će za sebe.

Nije uzeo dodatnog streljiva. Kad se čovjek sa samo jednom zdravom rukom nade u krizi, ne može napuniti prazan pištolj dovoljno brzo; taj bi pokušaj značio tek komični svršetak.

Bubnjanje kiše po krovu popustilo je. Zapitao se da li je to još jedan privremeni prekid oluje ili je konačno svršavala.

Bilo bi lijepo ponovno vidjeti sunce. Mnogo se više brinuo za Moosea nego za sama sebe. Taj jadni vražji pas sam se nalazio ondje dolje. Kad konačno dođu sablasti ili njihovi stvoritelji, nadao se da neće učiniti zla starome Mooseu. A dođu li na tavan i prisile ga da se ubije, nadao se da Moose neće biti dugo bez pristojna doma.

8.

Dok je Loman kružio, Moonlight Cove mu se činio istodobno mrtav i pun života.

Sudeći po uobičajenim znacima života u malenu gradu, ovo je mjesto bilo prazna ljuštura, izumrlo poput bilo kojega napuštenoga grada u srcu pustinje Mohave. Trgovine, kafići i restorani bili su zatvoreni. čak i na inače prepunome Restoranu obitelji Perez bili su spuštene kapci, bio je u mraku; nitko ga nije došao otvoriti. Jedini pješaci koji su hodali pri svršetku oluje bile su pješačke patrole ili pak ekipe za preobražavanje. Isto tako, policijska vozila i dvočlane patrole u privatnim automobilima imali su ulice sami za sebe.

Pa ipak, grad je kiptio od perverzna života. Nekoliko je puta ugledao čudnovate, hitre prilike kako se kreću kroz mrak i maglu, još uvijek potajno ali mnogo hrabrije nego prijašnjih večeri. Povremeno bi se zaustavio ili bi usporio da prouči te zloduhe, od kojih su neki zastali u dubokim sjenkama kako bi se zabaljili u njega zloćudnim žutim, zelenim ili

pak užareno crvenim očima, kao da razmišljaju kakve će imati šanse ako napadnu njegov crno-bijeli automobil i izvuku ga iz njega, prije nego on dospije maknuti nogu s kočnice i pobjeći. Dok ih je proučavao, obuzela bi ga čežnja da izađe iz automobila te odbaci odjeću i krutost svoga ljudskog obličja, da im se pridruži u njihovu jednostavnijem svijetu lova, hranjenja i parenja. Svaki put brzo bi skrenuo pogled s njih i odvezao se prije nego što se oni — ili pak on sam — dopiju prepustiti tim nagonima. Tu i tamo prošao bi pokraj kuća u kojima su svjetlucala sablasna svjetla, a po prozorima uz koje se kretao micale su se tako groteskne i nezemaljske sjenke da bi mu srce brže zakucalo a dlanovi se oznojili, ali bio je dovoljno udaljen od njih i vjerojatno izvan njihova dohvata. Nije se zaustavljao kako bi ispitao kakva stvorenja nastanjuju ta mjesta niti pak kakvim se poslovima bave, jer naslućivao je da su srodni onome u što se pretvorio Denny, te da su na mnogo načina još i opasniji nego unazađeni koji su se prikradali po ulicama.

358359

Sad je živio u lovecraftskome svijetu prvobitnih i kozmičkih sila, čudovišnih stvorenja koja vrebaju u noći, gdje su ljudska bića svedena na nešto malo više od stoke, gdje je judeo-kršćanski svemir Boga kojega motivira ljubav bio nadomješten svijetom starih bogova čijim postupcima upravljaju mračne požude, želja za okrutnošću i nikad zadovoljena žed za moći. U zraku, u uzvrtloženoj magli, sjenkama drveća s kojega je kapala voda, u neosvijetljenim ulicama, pa čak i u žučkastome bljesku natrijevih svjetiljki na glavnim ulicama, naslućivao se prožimajući osjećaj da se ove noći ne može dogoditi ništa dobro... ali da se može dogoditi štošta drugo, ma koliko bilo fantastično ili bizarno.

Budući da je tijekom godina pročitao bezbroj knjiga, dobro je poznao Lovecrafta. Nije ga volio ni stotinku toliko kao Louisa L'Amoura, uglavnom zato što se L'Amour bavio stvarnošću, dok je H.P.Lovecraft zadirao u nemoguće. Ili se barem Lomanu tako činilo u ono vrijeme. Sad je znao da čovjek i u stvarnome svijetu može stvoriti pakao jednak onome što ga može zamisliti i najmaštovitiji pisac.

Lovecraftovski očaj i užas preplavili su Moonlight Cove u većoj količini no što je napadala nedavna kiša. Dok se vozio kroz te izmijenjene ulice, Loman je držao svoj službeni revolver na suvozačevu sjedalu, nadomak dohvata.

Shaddack.

Mora pronaći Shaddacka.

Dok je Jupiterom išao prema jugu, zaustavio se na križanju s Avenijom Ocean. Istodobno je jedan drugi crno-bijeli automobil zakočio ispred znaka obveznog zaustavljanja točno preko puta Lomanu, usmjeren prema sjeveru.

Na Aveniji Ocean nije bilo nikakva prometa. Loman je spustio prozor i polako prešao preko križanja i zakočio pokraj drugoga patrolnog vozila, bilo je tek tridesetak centimetara među njima.

Po broju na vratima, iznad grba policijskoga odsjeka, Loman je znao daje to patrolni automobil Neila Pennivvortha. Ali kad je pogledao kroz prozor

sa strane, nije vidio mladoga policajca. Ugledao je nešto što je nekoć mogao biti Pennivorth, još uvijek pomalo ljudskog izgleda, osvijetljeno svjetlima na upravljačkoj ploči, ali još jače uslijed svje-tlucanja mobilnoga terminala u unutrašnjosti. Dva kabla, nalik na onaj što je sunuo iz Dennveva čela da ga prisnije spoji s osobnim računalom, izniknula su iz Pennivorthove lubanje; iako je svjetlo bilo slabo, činilo se da jedna od tih izraslina zavija kroz volan i ulazi u upravljačku ploču, dok je druga zavojito silazila prema ugrađenome računalu. I oblik Penniworthove lubanje dramatično se promijenio; bila je izbo-čena prema naprijed, načičkana šiljastim oblicima koji su jamačnobili nekakvi senzori, i blago je svjetlucala, poput užarena metala pri svjetlosti zaslona; ramena su mu bila veća, čudnovato nazubljena i usiljena; zapravo se činilo daje preuzeo obličje baroknog robota. Šake mu nisu počivale na volanu, ali možda više nije ni imao šake; Lomanu se činilo da Penniworth nije sjedinjen samo sa svojim mobilnim raču-nalskim terminalom, nego i sa samim patrolnim vozilom. Penniworth polako okrene glavu prema Lomanu.

U očnim dupljama bez očiju, neumorno su se migoljile i poskakivale pucketave bijele niti električna pražnjenja.

Shaddack je rekao da je novim ljudima oslobođenje od osjećaja podarilo sposobnost da se mnogo bolje koriste svojim urođenim moždanim sposobnostima, čak i do te mjere da snagom misli mogu upravljati oblikom i funkcijom materije. Njihova sadašnja svijest diktirala je njihovim obličjem; kako bi pobjegli iz svijeta u kojemu im osjećaji nisu bili dopušteni, mogli su se pretvoriti u sve što god požele — iako se više nisu mogli pretvoriti u stare ljude kakvi su nekoć bili. Život kiborga očito je bio oslobođen strepnje, jer Penniworth je u ovome čudovišnom utjelovljenju potražio spas od straha i čežnje, možda i oslobađanje nečega.

Ali što je sad osjećao? Kakvu je svrhu ispunjavao? I je li ostao u tome izmijenjenom stanju zato što mu je ono uistinu bilo draže? Ili je bio nalik na Pevsera — uhvaćen u klopku zbog tjelesnih razloga ili pak zato što mu neki neobični aspekt vlastite psihologije nije dopuštao da ponovno zauzme ljudsko obličje u koje se inače želio vratiti?

Loman dosegne revolver na sjedalu pokraj sebe.

Iz vozačevih vrata Penniworthova automobila izbio je člankoviti kabel ne prerezavši metal; izvukao se van kao da se dio vrata preobličio i preobrazio u nj... samo što je izgledao barem napola organski. To je ticalo uz tihi prasak udarilo u Lomanov prozor sa strane.

Lomanova znojjava ruka nije pronalazila revolver, jer nije mogao skinuti pogleda s ticala kako bi pogledao gdje se pištolj nalazi.

Staklo nije prsnulo, ali komadić veličine novčića u trenutku se zapjenio i rastalio, i ticalo se zavuklo u automobil, ravno prema Loma-novu licu.

Imalo je mesnata usisna usta, poput jeguljinih, ali sićušni, oštro zašiljeni zubi u unutrašnjosti djelovali su kao da su od čelika.

Sagnuo je glavu, zaboravio na revolver i nagazio papuču gasa do daske.

Chevrolet se na djelić sekunde naizgled opirao, a zatim, uz provalu snage koja je pritisnula Lomana u sjedalo, pojurio je naprijed, južno po Jupiteru.

Na trenutak se ticalo razvuklo između dva automobila kako bi zadržalo vezu, okrnulo je greben Lomanova nosa — a zatim je naglo nestalo, uvukavši se natrag u vozilo iz kojega je i došlo.

Vozio je brzo čitavim putem do kraja Jupitera prije nego je usporio prije skretanja. Dok je vozio, vjetar je zviždukao u rupi koju je ticalo rastalilo na njegovu prozoru.

Kao da se ostyariavao Lomanov najgori strah. Oni novi ljudi koji nisu odabrali unazađenje, preobrazit će se — ili će po Shaddackovoj naredbi biti preobraženi — u paklenske križance čovjeka i stroja.

Pronađi Shaddacka. Ubij stvoritelja i izbavi bolećiva čudovišta koja je stvorio.— Idemo unutra — žurno reče Sam.

Chrissie je počela priznavati samoj sebi da možda ipak baš i ne bi bila dobra junakinja iz romana Andre Norton. Bila je prestrašena, promrzla, očiju okrvavljenih od napora, počela se sažaljevati i ponovno je bila gladna. Već joj je bilo navrh glave pustolovina. čeznula je za toplim sobama, bezbrižnim danima s dobrim knjigama, odlascima u kino i debelim kriškama torte. Neka prava junakinja pustolovne knjige već bi razradila čitav niz sjajnih planova kojima bi dovela zvijeri iz Moonlight Covea do propasti, smislila bi neki način kako da pretvori ljude-robote u neopasne strojeve za pranje automobila, i već bi poprilično napredovala prema tome da je zahvalno stanovništvo postavi za okrunjenu kraljevnu tog kraljevstva.

Požurili su do kraja terena, zaobišli nenatkrivene tribine i prešli prazno parkiralište do stražnjeg dijela škole.

Ništa ih nije napalo.

Hvala ti, Bože. Tvoja prijateljica, Chrissie.

Nešto je ponovno zaurlikalo. <

Izgleda da je ponekad čak i Bog bio perverzno raspoložen.

Na različitim mjestima na stražnjemu dijelu škole nalazilo se šest vratiju. Išli su od jednih do drugih, dok ih je Sam redom iskušavao i pregledavao brave uz svjetlost svoje baterijske svjetiljke, koju je zaklanjao rukom. činilo se da ne može provaliti nijednu bravu, što ju je razočaralo, jer očekivala je da su agenti FBI tako dobro uvježbani da bi mogli otvoriti i bankovni trezor s pomoću pljuvačke i ukosnice.

Iskušao je i nekoliko prozora i proveo, kako se činilo, dugo vremena vireći kroz okna s pomoću svjetiljke. Nije pregledavao prostorije s druge strane nego unutrašnje prozorske daske i okvire.

Kod zadnjih vrata — a jedino su ona imala staklenu plohu u gornjoj polovici, dok su sva ostala bila jednolični metalni četverokuti — Sam isključi svjetiljku, svečano pogleda Tessu i obrati joj se prigušenim glasom:

— Ne vjerujem da ovdje postoji alarmni sustav. Možda nemam pravo. Ali na staklu nema alarmne vrpce i, koliko mogu vidjeti, na okvirima i prozorskim bravama nema žicanih kontakata.

— Jesu li to jedine dvije vrste alarma koje postoje? — prošapće Tessa.

— Pa, postoje i sustavi za otkrivanje pokreta na osnovi soničnih odašiljača ili pak fotočelija. Ali oni su presloženi za jednu običnu školu, a vjerojatno i preosjetljivi za ovakvu zgradu.

— I što sad?

— Sad ću razbiti prozor.

9.

Iza Sama a ispred Tesse, Chrissie je gackala po razmočenu tlu sportskoga terena. Na nekim mjestima pokisla je trava ustupala mjesto ljepljivu blatu, koje joj je bučno povlačilo cipele, te je sama sebi zvučala poput kakve šašave svemirke koja s naporom gazi na svojim velikim stopalima s prijanjaljkama. Zatim joj je sinulo daje noćas u Moonlight Coveu i bila svojevrsni izvanzemaljac, drukčije biće od onoga u što se pretvorila većina stanovnika.

Preostale su im još dvije trećine puta preko sportskog terena, kad ih je zaustavio prodorni krik koji je rascijepio noć prodorno kao što oštra sjekira rascijepi suhu cjepanicu. Taj se neljudski glas oglasio i utihnuo, pa se zatim ponovno oglasio, divlji i sablastan, ali poznat; bio je to poklič jedne od zvijeri za koje je mislila da su osvajači s drugog planeta. Iako je kiša prestala, zrak je bio bremenit vlagom, i u tome vlažnom zraku nezemaljski se vrisak jasno čuo, kao udaljena truba prodorna poput zvona.

Što je bilo još gore, na taj su se poklič odazvali i uzbuđeni rođaci zvijeri. Barem pet-šest podjednako jezovitih krikova oglasilo se možda sve do Paddock Lanea na jugu i Hollivvell Rooda prema sjeveru, s visokih brežuljaka na istočnome kraju grada i strme obale tek nekoliko stambenih blokova prema zapadu.

Chrissie je počela čeznuti za hladnom, mračnom cijevi u kojoj se pjenila voda duboka do pojasa, tako prljava da je mogla dopirati iz vragove kade. U usporedbi s njome, ovaj se otvoreni teren činio strahovito opasnim. Kad su krikovi utihnuli, oglasio se i jedan novi, i to iz veće blizine nego oni prije njega. Bio je preblizu.

362363

Chrissie je očekivala da će iz džepa svog kaputa izvaditi kolut izolirajuće vrpce i oblijepiti jedno okno da priguši zvuk razbijanja stakla da krhotine ne padnu uz štopot na pod s unutrašnje strane. Tako su to obično činili u knjigama. Ali on se jednostavno okrenuo bočno prema vratima, ispružio ruku prema naprijed, zatim je silovito zamahnuo njome natrag te protjerao lakat kroz četverokutno okno, veliko dvadesetak centimetara, u donjemu desnom kutu rešetke na prozoru. Staklo se razbilo i rasulo se po podu uz užasnu buku. Možda je zaboravio ponijeti vrpcu. Zavukao je ruku kroz prazni otvor, potražio brave, otključao ih i prvi ušao. Chrissie je pošla za njim trudeći se da ne nagazi na razbijeno staklo.

Sam uključi svjetiljku. Nije prikrivao njezinu svjetlost u onoj mjeri kao kad su bili vani, iako se očito trudio da ne blješti prema prozorima.

Našli su se u dugačku hodniku. Bio je ispunjen mirisom cedrovine koji je dopirao od mrvičasta zelena sredstva za dezinfekciju i skupljanje prašine što su ga čistačice tijekom godina posipale po podovima i zatim mele, sve dok se pločice i zidovi nisu natopili tim mirisom. Bio joj je poznat iz osnovne škole »Thomas Jefferson«, i razočarala se što gaje i ovdje sreća. Smatrala je srednju školu posebnim, zagonetnim mjestom, ali kako može biti posebna ili zagonetna ako se koriste istim sredstvom za dezinfekciju kao i u osnovnoj školi?

Tessa tiho zatvori vanjska vrata za sobom.

Na trenutak su zastali, osluškajući.

U školi je vladala tišina.

Krenuli su hodnikom gledajući u učinoice, nužnike i spremišta s obje strane, tražeći računalski kabinet. Nakon pedeset metara došli su do križanja s drugim hodnikom. Zastali su na trenutak, nagnutih glava, ponovno osluškajući.

U školi je još uvijek vladala tišina.

I mrak. Jedina svjetlost u bilo kojemu smjeru dopirala je od bate-rijske svjetiljke, koju je Sam i dalje držao lijevom rukom, ali više je nije zaklanjao desnom. Izvukao je revolver iz futrole i desnica mu je bila potrebna za to.

— Nema nikoga — reče Sam nakon duga čekanja.

A tako se doista i činilo.

Chrissie se nakratko osjeti bolje, sigurnije.

S druge strane, ako je stvarno vjerovao da su jedini ljudi u školi, zašto nije spremio pištolj?¹⁰

Dok je vozio kroz svoje carstvo, jedva čekajući ponoć, do koje je preostalo još pet sati, Thomas Shaddack je u velikoj mjeri zapao u djetinje stanje. Sad kad mu je trijumf bio nadomak ruke, može odbaciti krinku odrasla čovjeka što ju je tako dugo nosio, i to mu je donijelo olakšanje. Nikad zapravo nije bio odrasla osoba, nego dječak čiji se emocionalni razvoj zauvijek zaustavio u dobi od dvanaest godina, kad je dobio poruku mjesečeva jastreba, i ne samo to - ona se usadila u njega; otad je glumio emocionalno uzdizanje u odrasla čovjeka koje je trebalo odgovarati tjelesnu razvoju.

Ali više se nije trebao pretvarati.

Na jednoj je razini oduvijek znao to o sebi, i smatrao je da tu počiva njegova velika snaga, prednost pred onima koji su ostavili svoje djetinjstvo za sobom. Dvanaestogodišnjak može gajiti i njegovati san s više odlučnosti no odrasli, jer odrasle neprestano ometaju suko-bljujuće potrebe i želje. No dječak na rubu puberteta ima dovoljno ustrajnosti da se usredotoči i potpuno posveti jednome jedinom Velikom Snu. Uz pravilan poticaj dvanaestogodišnjak može biti savršen za opsjednutost nekom fiks-idejom.

Projekt Mjesečev jastreb, njegov Veliki San o božanskoj moći, ne bi dao ploda da je sazrio na uobičajeni način. Dugovao je trijumf koji mu je značio upravo prestanak razvoja.

Ponovno je bio dječak, i to ne više potajno, nego otvoreno, jedva čekajući da zadovolji sve svoje prohtjeve, da uzme sve što poželi, da učini sve čime se krše pravila. Dvanaestogodišnjaci su se prepoznavali po tome što su kršili pravila, sukobljavali se s autoritetom. U najgorem slučaju, dvanaestogodišnjaci su bili prirodni protivnici zakona, na rubu pobune prouzročene hormonima.

Ali on je bio nešto više, ne samo protivnik zakona. On je bio dječak koji leti nošen kaktusovim slatkišem, koji je davno pojeden ali ostavio je psihičkog ako ne i tjelesnog taloga. On je bio dječak koji zna da je bog. Potencijal za okrutnost bilo kojega dječaka bio je blijed u usporedbi s okrutnošću bogova.

Kako bi skratio vrijeme do ponoći, maštao je o tome kako će iskoristiti svoju moć kad i posljednji iz Moonlight Covea padnu pod njegovu zapovjedništvo. Neke ideje navele su ga da zadrhti od čudnovate mješavine

uzbuđenja i gađenja.

364365

Nalazio se na Iceberrv Wayu kad je shvatio da je s njime Indijanac. Iznenadio se kad je okrenuo glavu i ugledao Runningdeera gdje sjedi na suvozačevom mjestu. Štoviše, zaustavio je kombi nasred ceste i zagledao se s nevjericom, osupnut i prestrašen.

Ali Runningdeer mu nije prijetio. Zapravo, Indijanac mu se nije čak ni obratio niti ga gledao, piljio je ravno pred sebe, kroz vjetrobran. Shaddack polako počne shvaćati. Indijančev je duh sada pripadao njemu, bio je u njegovu posjedu baš kao i kombi. Veliki su mu duhovi podarili Indijanca kao savjetnika u znak nagrade za uspjeh s Mjesečevim jastrebom. Ali ovaj put je on vladao situacijom, a ne Runningdeer, i Indijanac će govoriti samo kad mu se bude obraćao.

— Zdravo, Runningdeer — reče. Indijanac ga pogleda.

— Zdravo, mali poglavice.

— Sad pripadaš meni.

— Pripadam, mali poglavice.

Sasvim nakratko Shaddacku padne na pamet da je on lud i da je Runningdeer uobrazilja koju je smislio pomračeni um. Ali dječaci s fiks-idejom nisu u stanju naširoko razmatrati svoje duševno stanje, i ta mu je pomisao nestala iz uma isto onako brzo kao što se i pojavila.

— Učinit ćeš sve što ti kažem — obratio se Runningdeeru.

— Uvijek.

Silno zadovoljan time, Shaddack podigne nogu s kočnice i nastavi voziti. Farovi su osvijetlili nekakvu spodobu jantarnih očiju fantastična oblika, kako pije iz lokve na kolniku. Odbio ju je smatrati iole važnom, te kad je pobjegla, pustio je da mu nestane iz sjećanja isto tako brzo kao što je ona nestala iz ulice zaogrute noću.

Uputio je Indijancu lukav pogled.

— Znaš što ću jednog dana učiniti? — zapita.

— Sto, mali poglavice?

— Kad preobrazim sve ljude, ne samo ove u Moonlight Coveu nego sve ljude na svijetu, kad mi se više nitko ne bude suprotstavljao, provest ću neko vrijeme istražujući tvoju obitelj, svu tvoju preostalu braću, sestre, čak i rođake, i pronaći ću svu njihovu djecu, i sve njihove žene i muževe, i sve žene i muževe njihove djece... i onda će mi platiti za tvoje zločine, stvarno će mi, stvarno, platiti. — U glas mu se uvukla cmizdrava neobuzdanost. Nije mu se sviđao glas kojim je sada govorio, ali nije ga se mogao otresti. — Poubijat ću sve muškarce, rascijepati ih na krvave komadiće, sam ću to učiniti. Objasnit ću im da moraju trpjeti zato što su u srodstvu s tobom, i oni će te prezirati i proklinjati tvoje ime, i bit će im žao što si se ikad rodio. I silovat ću sve žene i mučiti ih, sve ću ih mučiti, i to gadno, a onda ću i njih poubijati. Što kažeš na to? Ha?

— Ako to želite, mali poglavice.

— Prokleta imaš pravo da to želim.

— Onda vam to može i biti.

— Prokleta si u pravu da mi može biti.

Shaddack se iznenadi kad su mu na oči navrle suze. Zaustavio se kod križanja i nije kretao dalje.

— Ono što si mi učinio nije bilo u redu. Indijanac ne reče ništa.

— Reci da to nije bilo u redu!

— To nije bilo u redu, mali poglavice.

— Uopće nije bilo u redu.

— Nije bilo u redu.

Shaddack izvadi maramicu iz džepa i ispuhne nos. Obriše si oči. Uskoro su mu suze presahnule.

Nasmiješio se noćnome prizoru koji se vidio Jcroz prozor. Uzdahnuo je.

Pogledao je Runningdeera.

Indijanac je u tišini gledao pred sebe.

— Dakako — reče Shaddack — bez tebe možda nikad ne bih postao dijete mjesečeva jastreba.

11.

Računalski kabinet nalazio se u prizemlju, usred zgrade, blizu mjesta na kojemu su se spajali hodnici. Prozori su gledali van u dvorište, ali nisu bili vidljivi ni iz jedne ulice, pa je Sam mogao upaliti svjetla.

Bila je to velika prostorija, namještena poput jezičnog laboratorija;

svaki se terminal nalazio u vlastitoj kabini zatvorenoj s tri strane.

Uzdruž tri zida i u redu posred prostorije, međusobno okrenuto leđima, bilo je trideset računala s tvrdim diskom.

Tessa razgleda to bogatstvo u hardwareu.

— U New Waveu su bili darežljivi, jeF? — reče.

— Bolje rečeno »temeljiti« — reče Sam.

Obišao je jedan red terminala tražeći telefonske veze i modeme, ali nije ih pronašao.

Tessa i Chrissie ostale su uz otvorena vrata kabineta, vireći van u mračni hodnik.

Sam sjedne za jedno računalo i uključi ga. Zaštitni znak New Wavea pojavi se u sredini zaslona.

367

366

Bez telefona i modema, možda su računala doista poklonjena školi za podučavanje učenika, bez dodatne namjere da se djeca povezu s New IVaveom tijekom neke faze projekta Mjesečev jastreb.

Zaštitni znak nestane i na zaslonu se pojavi meni. Budući da su to bila računala opremljena tvrdim diskom, golema kapaciteta, programi su im već bili spremni za upotrebu čim se uključi sustav. Na meniju mu se nudilo pet izbora:

A. VJEŽBE 1

B. VJEŽBE 2

C. OBRADA TEKSTA

D. KNJIGOVODSTVO

E. OSTALO

Neko je vrijeme oklijevao, ne zato što se ne bi mogao odlučiti koje slovo pritisnuti, nego zato što se odjednom bojao koristiti taj stroj. Živo se prisjećao Coltraneovih. Iako mu se onda činilo da su se odlučili stopiti

sa svojim računalima, daje njihova preobrazba počela iz njih samih, nije bio siguran da to nije bilo baš obrnuto. Možda su računala nekako posegnula za njima i zgrabila ih. To se doduše činilo nemogućim. Osim toga, zahvaljujući Harrvevim promatranjima, znali su da se ljudi iz Moonlight Covea preobražavaju injekcijom, a ne nekakvom potajnom silom koja bi na- pola magnetskim putem prolazila iz tipki računala u jagodice njihovih prstiju. Ipak je oklijevao.

Napokon je pritisnuo E i dobio spisak školskih tema:

- A. SVI STRANI JEZICI
- B. MATEMATIKA
- C. SVI PRIRODNI PREDMETI
- D. POVIJEST
- E. ENGLESKI
- F. OSTALO

Pritisnuo je F. Pojavio se i treći meni, i taj se postupak nastavio sve dok naposljetku nije dobio meni na kojemu je zadnji izbor glasilo NEW WAVE.

Pošto je utipkao taj odabir, preko zaslona su počele marširati riječi:

ZDRAVO, UČENICE.

SAD SI POVEZAN

SA SUPERRAČUNALOM

U NEW WAVE MICROTECHONOLOGY.

ZOVEM SE SUNCE.

OVdje SAM TEBI NA USLUGU.Školska su računala bila izravno povezana s New IVaveom. Modemi nisu bili nužni.

ŽELIŠ LI VIDJETI MENIJE?

ILI ĆEŠ SAM NAVESTI ŠTO TE ZANIMA?

S obzirom na obilje menija samo u sustavu policijskoga odsjeka, što ga je pregledao sinoć u patrolnome automobilu, zaključio je da može ovdje prosjediti čitavu večer jednostavno gledajući meni za menijem, prije nego

što pronade ono što mu treba. Otipkao je: POLICIJSKI ODSJEK MOONLIGHT COVE.

Držao je da učitelji imaju pojedinačne brojčane lozinke koji im, ovisno o tome jesu li preobraženi ili nisu, dopuštaju pristup inače nedostupnim podacima. Jedini način da pogodi neku od njihovih lozinki bio je taj da počne nasumce iskušavati kombinacije brojki, ali budući da nije znao čak ni koliko je znamenki u jednoj lozinci, postojali su milijuni, ako ne i milijarde mogućnosti. Mogao bi sjediti ondje dok mu kosa ne pobijeli a zubi ne ispadnu, a da ne pronade pravi broj.

Prethodne je večeri upotrijebio osobnu lozinku za ulaz u računalo policajca Reesea Dorna, i pitao se radi li ona samo na terminalima predviđenima za policijski odsjek ili će ga prihvatiti svako računalo povezano sa Suncem. Ne može ništa izgubiti pokuša li. Otipkao je 262699.

Zaslon se ispraznio. A zatim: ZDRAVO, POLICAJCE DORN.

Ponovno je zatražio sustav podataka policijskoga odsjeka.

Ovaj put ga je i dobio.

ODABERI JEDNU MOGUĆNOST A. DEŽURNI ~ B. SREDIŠNJA ARHIVA

C. OGLASNA PLOČA

D. MODEM ZA VANJSKI SUSTAV

Pritisnuo je D.

Pojavio se popis računala po čitavoj zemlji s kojima se može spojiti preko modema policijskoga odsjeka.

Ruke su mu se oznojile. Bio je siguran da će nešto poći po zlu, pa makar samo zato što dosad ništa nije bilo lako, od prve minute kad se dovezao u grad.

368369

Pogledao je Tessu.

— Sve u redu?

Ona je zaškiljila u mračni hodnik, zatim trepnula prema njemu.

— Tako se čini. Imaš li sreće?

— Ma, da... možda. — Ponovno se okrenuo prema računalu i tiho rekao: — Molim te.

Na brzinu je pregledao dugi niz mogućih vanjskih veza preko modema.

Pronašao je FBI KLJUČ, a tako se zvala najnovija i naj-sofisticiranija

računarska mreža FBI; bio je to sustav visoke sigurnosti, za

uskladištenje, pozivanje i prijenos podataka između različitih

poslovnica, smješten u stožeru u Washingtonu, koji je postavljen tek

prošle godine. Navodno nitko, osim ovlaštenih agenata u ministarstvu

unutrašnjih poslova i u područnim uredima FBI, s vlastitim brojčanim

lozinkama, nije mogao koristiti FBI KLJUČ.

Toliko o visokoj sigurnosti.

Još uvijek sluteći nevolje, Sam odabere FBI KLJUČ. Meni nestane. Zaslon

se na trenutak zamračí. Zatim se na monitoru, koji je bio u boji, pojavio

grb FBI u plavoj i zlatnoj boji. Ispod njega se pojavila riječ KLJUČ.

Nakon toga, na zaslonu se izmijenio niz pitanja — KOJI JE VAŠ

IDENTIFIKACIJSKI BROJ U FBI? DATUM ROĐENJA? DATUM ZAPOSLENJA U FBI?

DJEVOJAČKO IME MAJKE? — pa kad je odgovorio na njih, nagrađen je

pristupom.

— Super! — rekao je, dopustivši si malo optimizma.

— Sto je? — zapita Tessa.

— Ušao sam u glavni sustav FBI u Washingtonu.

— Pa vi ste haker — reče Chrissie.

— Petljam pomalo. Ali ušao sam.

— I što sad? — zapita Tessa.

— Za koji ću trenutak zatražiti dežurnoga. Ali prvo hoću poslati pozdrave svim vražjim uredima u zemlji, tako da se svi trgnu i primijete.

— Pozdrave?

S povelikog menija FBI KLJUČ, Sam odabere stavku G — NEPOSREDAN PRIJENOS

IZMEĐU RAZLIČITIH UREDA. Kanio je poslati poruku u svaki ured FBI u

čitavoj zemlji, ne samo u San Franciscu, koji je bio najbliži i iz kojega

je kanio dobiti pomoć. Postojale su mogućnosti od otprilike jedan prema

milijun da će noćni dežurni u San Franciscu zametnuti poruku u gomili

drugih poruka, unatoč zaglavlju UZBUNA što će ga staviti. Dogodi li se to,

ako netko spava na radnome mjestu u ovome nejnepogodnijem trenutku u

povijesti, neće dugo spavati, jer svi uredi iz čitave zemlje zatražit će

više pojedinosti o poruci iz Moonlight Covea, te objašnjenje zašto su

dobili uzbunu zbog stanja izvan njihova područja.

. Nije shvaćao ni polovicu svega što se zbivalo u ovome gradiću. Nije

mogao protumačiti, koristeći se stenografijom FBI terminologije, čak ni

ono što jest shvaćao. Ali brzo je sročio poruku koja je po njegovu mišljenju bila sažeta koliko je i trebala biti... i koja će ih, kako se nadao, ritnuti u dupe i nagnati u trk.

UZBUNA

MOONLIGHT COVE, CALIFORNIA

* NA DESETINE MRTVIH. STANJE SVE GORE. JOŠ BI STOTINE MOGLE UMRIJETI TIJEKOM NEKOLIKO SLJEDEĆIH SATI.

* NEVV WAVE MICROTECHNOLOGY POVEZANI S PROTUZAKONITIM POKUSIMA NA LJUDIMA, BEZ NJIHOVA ZNANJA. UROTA NAJŠIREGA . DOMETA.

* NA TISUĆE LJUDI KONTAMINIRANO.

* PONAVLJAM, ČITAVO GRADSKO STANOVNIŠTVO KONTAMINIRANO.

* STANJE IZNIMNO OPASNO.

* KONTAMINIRANI GRAĐANI TRPE OD OGRANIČENJA TJELESNIH SPOSOBNOSTI, POKAZUJU SKLONOST KRAJNJEMU NASILJU.

* PONAVLJAM, KRAJNJE NASILJE.

* TRAŽIM TRENUTAČNU KARANTENU OD STRANE VOJNIH ODREDA ZA

POSEBNE

NAMJENE. TAKOĐER TRAŽIM TRENUTAČNU, MASOVNU, ORUŽANU POMOĆ OSOBLJA FBI.

Dao je svoj položaj u srednjoj školi u Roshmoreu, tako da pomoć koja stigne zna gdje ga može početi tražiti, iako nije bio siguran da on, Tessa i Chrissie mogu ostati sklonjeni ondje na sigurnome sve dok pojačanja ne stignu. Završio je svojim imenom i identifikacijskim brojem u FBI.

Ova ih poruka neće pripremiti za šok koji će slijediti nakon onoga što pronađu u Moonlight Coveu, ali barem će ih pokrenuti i potaknuti da dođu spremni za bilo što.

37H

370

Otipkao je ŠALJI, ali zatim mu je nešto palo na um, i obrisao je riječ sa zaslona. Otipkao je PONOVI ODAŠILJANJE.

Računalo zapita: BROJ PONAVLJANJA?

Otipkao je 99.

Računalo potvrdi naredbu.

Zatim je ponovno otipkao ŠALJI i pritisnuo tipku ENTER.

KOJI UREDI? ^

SVI, otipkao je.

Zaslon se zamračí. A zatim: ŠALJEM.

U tom trenutku, svi su KLJUČ laserski pisači po čitavoj zemlji po prvi put ispisivali njegovu poruku, od ukupno devedeset devet puta. Noćno osoblje diljem zemlje uskoro će se početi penjati po zidovima.

Gotovo je zakliktao od veselja.

Ali trebalo je još toga učiniti. Još se nisu izvukli iz ovoga škripca.

Sam se brzo vratio na meni KLJUČ i otipka odabir A - NOĆNO DEŽURSTVO. Pet sekundi poslije povezao se s agentom na položaju KLJUČ u glavnoj prostoriji FBI za komuniciranje u Washingtonu. Na zaslonu bljesne jedan broj — identifikacija dežurnoga — nakon toga i ime, ANNE DENTON. Uz silno zadovoljstvo što se koristi visokom tehnologijom kako bi uništio Thomasa Shaddacka, New Wave i projekt Mjesečev jastreb, Sam zapodjene međugradski,

elektronski razgovor bez riječi s Anne Denton, u namjeri da detaljnije opiše užase Moonlight Covea. za razgovor da vidi razgovara li tko, kad se na zaslonu u krupnim slovima pojavila riječ UZBUNA. Povukao je ruku s tipkovnice kao da ga je nešto ugrizlo.

Računalo reče: SUNCE TRAŽI RAZGOVOR.

Sunce? Superračunalo u New Waveu? Zašto bi ono ulazilo u sustav policijskog odsjeka?

Prije nego što je neki drugi policajac u stožeru ili nekom drugom automobilu stigao uključiti računalo, Loman preuzme vezu i otipka RAZGOVOR ODOBREN.

TRAŽIM POJAŠNJENJE, reče Sunce.

DA, otipka Loman, što je moglo značiti SAMO NAPRIJED.

Oblikujući pitanja s pomoću programa za promatranje sama sebe, koji mu je omogućavao da nadzire vlastiti rad kao da je vanjski promatrač, Sunce reče: JESU LI TELEFONSKI POZIVI ZA I OD NEODOBRENIH BROJEVA U MOONLIGHT COVEU I SVIH VANJSKIH BROJEVA JOŠ UVIJEK USKRAĆENI?

DA.

JESU LI TELEFONSKE VEZE REZERVIRANE ZA SUNCE UKLJUČENE U SPOMENUTU ZABRANU?

Zbunjen, Loman otipka NEJASNO.

Sunce ga je strpljivo vodilo, korak po korak, protumačivši da posjeduje vlastite telefonske veze, izvan telefonskog imenika, kojima korisnici mogu nazvati računala diljem zemlje i povezati se s njima.

To je već znao, pa je otipkao DA.

JESU LI TELEFONSKE VEZE REZERVIRANE ZA SUNCE UKLJUČENE U SPOMENUTU ZABRANU? ponovilo je Sunce.

Da se zanimao za računala poput Dennva, možda bi odmah naslutio što se zbiva, ali još je bio zbunjen. Stoga je otipkao ZAŠTO? - što je značilo ZAŠTO PITAŠ?

MODEM ZA VANJSKE SUSTAVE SADA SE KORISTI.

TKO KORISTI?

SAMUEL BOOKER.

Loman bi se nasmijao da je još bio sposoban radovati se. Agent je pronašao način kako da se probije iz Moonlight Covea, i sad će konačno biti sranja do stropa.

Prije nego je dospio zapitati Sunce čime se Booker bavi i gdje se nalazi, u gornjem lijevom kutu zaslona pojavilo se novo ime — SHADDACK — što je značilo da je Moreau New Wavea pratio razgovor preko svog terminala i sad se umiješao. Loman je rado prepustio svome stvoritelju da neometano razgovara sa Suncem.

Shaddack je zatražio više pojedinosti.

12.

Iako Lomana više nisu zanimale djelatnosti policijskog odsjeka, otprilike svakih je desetak minuta uključivao terminal da vidi zbiva li se štogod. Očekivao je da će Shaddack povremeno stupati u dodir s članovima odsjeka. Bude li imao dovoljno sreće da uhvati računalski razgovor između Shaddacka i ostalih policajaca, mogao bi dokučiti gdje je taj gad.

Nije ostavljao terminal uključenim čitavo vrijeme, jer ga se bojao. Nije mislio da će skočiti na njega i isisati mu mozak, ili tako nešto, ali shvaćao je da ga predugi rad s njime može dovesti u iskušenje da se pretvori u ono u što su se pretvorili Neil Penniworth i Denny — na isti način kao što je društvo unazađenih prouzročilo snažnu želju za

deevoluiranjem.

Baš se zaustavio pokraj Holliwel Roada, kamo ga je dovelo neumorno kruženje gradom, uključio računalo i nakanio pozvati kanal

:/2373

Sunce je odgovorilo: USPOSTAVLJENA VEZA SA SUSTAVOM FBI KLJUČ.

Loman je mogao zamisliti Shaddackov šok. Na zaslonu se pojavio zahtjev gospodara zvijeri: MOGUĆNOSTI. To je značilo da očajnički traži od Sunca popis mogućnosti za ovaj slučaj.

Sunce izbacila pet mogućnosti, od koji je peta bila ISKLJUČI, i Shaddack je odmah odabere.

Sljedećeg trenutka, Sunce izvijesti: VEZA SA SUSTAVOM FBI KLJUČ ISKLJUČENA.

Loman se nadao da je Booker odaslao dovoljan dio poruke da uništi Shaddacka i Mjesečeva jastreba.

Nazaslonu, od Shaddackaza Sunce: BOOKEROV TERMINAL? TRAJITE POLOŽAJ?

DA.

CENTRALNA ŠKOLA MOONLIGHT COVEA, RAČUNALSKI KABINET.

Loman je bio na tri minute udaljen od te škole.

Zapitao se koliko je Shaddack daleko od škole. To nije bilo važno. Blizu ili daleko, Shaddack će se pretrgnuti samo da dođe onamo i spriječi Bookera da ugrozi projekt Mjesečev jastreb, ili pak da se osveti ako je projekt već ugrožen.

Loman je konačno saznao gdje može potražiti svog stvoritelja. Zvonce se ponovno oglasi.

Usljedila je dugačka tišina. Znali su da je invalid. Pružit će mu dovoljno vremena da im odgovori.

Konačno se ponovno oglasilo.

Pogledao je na sat. Tek 19:24. Nije ga utješila činjenica da ga nisu stavili na kraj liste.

Zvonce se ponovno oglasi. Pa još jedanput. Zatim bez prestanka.

Negdje izdaleka, prigušen kroz dva kata, Moose zalaje.

15.

Tessa zgrabi Chrissie za ruku. Zajedno sa Samom, potrčale su iz računalskog kabineta. Baterije u svjetiljci zacijelo nisu bile svježije, jer snop je bio sve prigušeniji. Nadala se da će potrajati još dovoljno dugo da pronađu izlaz. Odjednom je tlocrt škole — koji nije djelovao kompliciran kad nisu bili u ovakvoj trci za život ili smrt — djelovao poput labirinta.

Prešli su čvorište četiriju hodnika, ušli u novi hodnik i prešli dvadesetak metara prije nego je Tessa shvatila da idu u pogrešnom smjeru.

— Nismo ovuda došli.

— Nema veze — reče Sam. — Možemo van kroz bilo koja vrata. Morali su prijeći još desetak metara prije nego je sve slabije svjetlo uspjelo dosegnuti do kraja hodnika, i otkriti da ondje nema izlaza.

— Ovamo — reče Chrissie otrgnuvši se od Tesse, okrenuvši se natrag prema

mraku iz kojega su došli, prisilivši ih da je slijede ili pak napuste.

13.

Kad je Sam izmijenio samo šest replika s Anne Denton iz Was-hingtona, veza se prekinula. Zaslون se zamračio.

Želio je vjerovati da je isključen uslijed uobičajenih problema na vezi, negdje putem. Ali znao je da se ne radi o tome.

Tako je brzo ustao sa stolice da ju je prevrnuo.

Chrissie je poskočila od iznenađenja.

— Sto je? — zapita Tessa. — Što nije kako treba?

— Znam da smo ovdje — reče Sam. — Dolaze.

16.

Shaddack je držao da neće morati provaliti u Centralnu školu s ulice, gdje bi ih netko mogao vidjeti — a Indijanac se složio — pa se odvezao otraga.

Prošao je pokraj metalnih vrata koja su bila previše čvrsta prepreka, pa proučio prozore, pokušavajući otkriti neko razbijeno okno.

Posljednja stražnja vrata, jedina sa staklom u gornjoj polovici, nalazila su se u produžetku koji je bio izgrađen pod kutem prema zgradi. Još je trenutak vozio prema njima, baš prije nego što je puteljak zavio ulijevo kako bi zaobišao to krilo, i iz daljine od samo nekoliko

14.

Harry začuje kako se u kući ispod njega oglasilo zvonce. Stegnuo mu se želudac. Osjetio se kao na visokome toboganu, tek što se odgurnuo s vrha.

374375

metara, dok su sva ostala okna odražavala bljesak njegovih farova, pozornost mu je privuklo to što u donjemu desnom kutu nije bilo stakla.

— Tamo — obradio se Runningdeeru.

— Da, mali poglavice.

Parkirao se blizu vrata i zgrabio napunjenu poluautomatsku dva-naestmilimetarsku Remington-sačmaricu, s kundakom kao u pištolja, s poda kombija iza sebe. Kutija s rezervnim patronama nalazila se na suvozačevom sjedalu. Otvorio ju je, zgrabio ih četiri-pet, gurnuo ih u džep kaputa, zgrabio ih još četiri-pet, te izašao iz kombija i zaputio se prema vratima s razbijenim staklom. iz navike — vojničke se lekcije i postupci nauče za čitav život — i sad mu je bilo drago zbog toga.

Zveket.

Tutnjava i predenje postrojenja.

Dizalo.

18.

Prešavši pola hodnika, držeći ljevicom sve zamračeniju svjetiljku a drugom rukom revolver, upravo dok je dostigao Chrissie, Sam je začuo kako se izvana približava sirena. Nije mogao odrediti da li patrolni automobil zapravo dolazi sa stražnje strane škole, kamo su se zaputili, ili je pak prilazio prednjemu ulazu.

Izgleda da ni Chrissie nije bila načisto. Prestala je trčati.

— Kamo, Same? — zapitala je. — Kamo?

— Same — reče Tessa koja je bila iza njih — vrata!

Na trenutak nije shvaćao što time želi reći/Zatim je ugledao kako se vrata

na kraju hodnika otvaraju, desetak metara od njih, ista ona vrata kroz koja su ušli. Jedan je čovjek ušao unutra. Sirena je još uvijek zavijala približavajući se, tako da ih je, dakle, još dolazilo, čitav vod. Tip koji je prošao kroz vrata bio je tek prvi — visok, barem sto devedeset pet centimetara, ali inače je djelovao tek kao sjenka, tek minimalno osvijetljen protuprovalničkom svjetiljkom koja se nalazila vani, nadesno od vrata.

Sam opali jedan metak iz svog revolvera ne zamarajući se misljuje li taj čovjek neprijatelj, jer svi su bili neprijatelji, svi do zadnjega — zvali su se legija — i znao je da je hitac promašio. Slabo je gađao zbog ozlijeđena zapešća, koje ga je boljelo kao sam vrug otkako su se neslavno proveli u odvodnoj cijevi. Od udarca, bol je prostrujila iz tog zgloba, sve do njegova ramena, a zatim natrag, Isuse Bože, bol je kuljala u njemu poput kiseline, od ramena do vršaka prstiju. Pola snage napustilo mu je ruku. Gotovo je ispustio pištolj.

Kako se grmljavina pucnja iz Samova pištolja odbijala prema njemu od zidova hodnika, tip na drugome kraju otvorio je vatru iz vlastita oružja, no to je već bilo teško topništvo. Sačmarica. Srećom nije bio osobito spretan. Previsoko je nanišanio, ne znajući da će pucanj odbaciti vršak cijevi u zrak. Stoga je prvi pucanj otišao u strop samo tri metra ispred njega, raznijevši jednu neosvijetljenu fluorescentnu svjetiljku i više pločica za zvučnu izolaciju. Njegova je reakcija potvrdila da nema iskustva s oružjem; pretjerano se pripremio za udarac,

17.

četiri mukla udarca odjeknula su kućom, čak i do tavana, i Harryu se učini kako u daljini čuje lomljivu stakla.

Moose bijesno zalaje. Zvučao je poput najoštrijeg borbenog psa što je ikad uzgojen, nimalo nalik na slatkog crnog labradora. Možda će se pokazati voljan obraniti dom i gospodara usprkos njegovoj blagoj ćudi.

Ne čini to, dečko, pomisli Harry. Ne pokušavaj ispasti junak. Samo otpuzi nekamo u kut i pusti ih da prođu, polizni im ruku ako ti je ponude, i nemoj...

Pas zacvili i umukne.

Ne, pomisli Harry i prostrijeli ga bolni srh. Nije izgubio samo psa nego i najboljeg prijatelja.

I Moose je imao osjećaj dužnosti.

Nad kućom se sklopila tišina. Sad vjerojatno pretražuju prizemlje.

Harrveva bol i strah ustuknuli su pred njegovim bijesom. Moose. Kvragu, jadni bezazleni Moose. Osjećao je rumenilo gnjeva u licu. Poželio ih je sve pobiti.

Jedinom je zdravom rukom podignuo pištolj kalibra.38 i stavio ga u krilo.

Još ga neko vrijeme neće pronaći, ali osjećao se bolje s pištoljem u ruci.

U vojsci je osvojio medalje iz pucanja snajperom i baratanja pištoljem.

To je bilo davno. Već više od dvadeset godina nije pucao iz pištolja, čak ni za vježbu, još od one daleke i prekrasne azijske zemlje s iznimno prekrasnim plavim nebom, gdje je jednog jutra obogaljen za čitav život. Održavao je pištolje, čistio ih i podmazivao, uglavnom

prenisko je postavio cijev dok je po drugi put potezao okidač, tako da je drugi hitac pogodio pod daleko ispred cilja.

Sam nije ostao besposleni promatrač te loše usmjerene paljbe. Zgrabio je Chrissie i odgurnuo je nalijevo, preko hodnika pa kroz vruga u neku mračnu prostoriju, još dok je druga hrpica sačme izbijala komadiće iz vinilne podne obloge. Tessa je išla odmah za njima. Zatvorila je vrata i naslonila se na njih, kao da misli da je Superžena, te da će joj se zrnca sačme koja prodru kroz vrata odbiti od leđa bez ikakvih ozljeda. Sam joj doda žalobno prigušenu svjetiljku.

— Uz ovakvo zapešće, trebat će mi obje ruke da pucam iz pištolja.

Tessa prijede blijedožutim snopom svjetlosti po prostoriji. Nalazili su se u vježbaonici orkestra. S desne strane vrata, nizovi stolica pomiješani sa stalcima za note, uzdizali su se sve do stražnjeg zida. S lijeve strane nalazio se veliki otvoreni prostor, podij dirigenta, te radni stol od svjetla drveta i metala. I dvojna vrata. Oboja su bila otvorena i vodila u susjedne prostorije.

Chrissie nije trebalo nagovarati da pođe za Tessom prema bližim vratima, a Sam je išao na začelju, hodajući natraške, pokrivajući vrata prema hodniku, kroz koja su došli.

Vani je sirena utihnula. Sad tu više neće biti samo jedan čovjek sa sačmaricom.²⁰

U magli koja se komešala Loman ugleda jedan jedini patrolni automobil parkiran pokraj Shaddackova kombija. Zakočio je tik do njega upravo kad je s vozačeva mjesta izlazio Paul Amberlay. Amberlay je bio vitak i žilav te vrlo pametan, jedan od najboljih Lomanovih mladih ljudi, ali sad je izgledao poput srednjoškolca, premalen za policajca — i bio je prestrašen. Kad je Loman izašao iz automobila, Amberlay mu priđe, s pištoljem u ruci, vidljivo se tresući.

— Samo vi i ja? Gdje su dovruga svi ostali? Ovo je uzbuna prvog razreda.

— Gdje su svi ostali? — zapita Loman. — Slušaj samo, Paul. Slušaj samo.

Iz svih dijelova grada, deseci divljih glasova uzdizali su se u jezovitu pjesmu, dok su se međusobno dozivali ili pak izazivali nevidljivi mjesec koji je lebdio iznad iscjeđenih oblaka.

Loman požuri do stražnjeg dijela patrolnog vozila i otvori haubu. U njegovu automobilu, kao i u svima ostalima, nalazila se 20-mili-metarska protudemonstracijska sačmarica za kojom nikad nije bilo potrebe u mirnome Moonlight Coveu. Ali New Wave, koji je širokogrudno opremio policiju, nije škrtao na opremi čak ni kad se ona činila nepotrebnom. Povukao je sačmaricu iz njezina ležišta na stražnjoj sti-jenci haube.

Amberlay mu se pridruži.

— I vi mi kažete da su se unazadili, baš svi — reče on — svi do zadnjega iz policije, osim vas i mene?

— Slušaj samo — ponovi Loman dok je naslanjao sačmaricu na odbojnik.

— Ali to je suludo! — ustrajao je Amberlav. — Isuse Bože, mislite da se sve to sruši na nas, čitava ta gadost?

Loman zgrabi kutiju patrona što se nalazila zdesna u haubi i otkine poklopac.

— Ne osjećaš li i ti čežnju za time, Paul?

— Ne! — prebrzo reče Amberlay. — Ne, ne osjećam, ništa ne osjećam.

— Ja osjećam — reče Loman, stavljajući pet patrona u sačmaricu, jednu u cijev a četiri u spremnik. — Ah, Paul, itekako ja to osjećam.

19.

Pretražili su prizemlje i prvi kat. Sad su bili u spavaonici na drugome katu.

Harry ih je čuo kako pričaju. Glasovi su im se uzdizali kroz njihov strop, njegov pod. Ali nije mogao dokraja razabrati što govore.

Gotovo se nadao da će opaziti stropna vratašca u ormaru i odlučiti da krenu gore. Htio je priliku da ih nekoliko raznese. U Mooseovo ime. Nakon dvadeset dugih godina što je bio žrtva, već mu je bilo nasmrt mučno od toga; poželio je priliku da im objasni kako je Harry Talbot još uvijek čovjek s kojim valja računati — te da, iako je Moose bio samo pas, nitko ne može oduzeti njegov život bez ozbiljnih posljedica.

378379

Htio bih si razderati odjeću i promijeniti se, promijeniti se, i jednostavno pobjeći, osloboditi se, otići s njima, loviti i ubijati, bježati s njima.

— Ja ne, ma kakvi, nikad — reče Amberlav.

— Lažeš — reče Loman. Podignuo je napunjenu pušku i iz neposredne blizine opalivši u Amberlava, raznijeo mu glavu.

Nije mogao vjerovati mladome policajcu, nije mu mogao okretati leđa, sve dok je želja za unazadenjem bila tako snažna u njemu, a oni glasovi u noći pjevali su svoj sirenski pjev.

Dok je gurao u džepove još nekoliko patrona, začuo je pucanj sačmarice iz unutrašnjosti škole.

Zapitao se je li ta puška u rukama Bookera ili pak Shaddacka. Trudeći se da svlada svoj silni užas, odupirući se groznoj i moćnoj potrebi da odbaci svoje ljudsko obličje, Loman krene unutra kako bi to ustanovio. Sad je već bolje znao, i pripremit će se kad bude pucao, raširit će noge i uprijeti se, tako da mu pucnjevi više neće bušiti rupe u stropu niti pak odskakivati od poda. Kad mu se sljedeći put ukaže prilika, slistit će ih namrtvo, i požalit će oni što su ga natjerali da krene u potjeru za njima, što nisu jednostavno legli i umrli kad je on htio da budu mrtvi.

22.

Izlaz iz sobe za probu orkestra vodio je u hodnik iz kojega se ulazilo u deset zvučno izoliranih prostorija za vježbanje, gdje su učenici raznih instrumenata satima mogli uništavati krasnu glazbu a da nikome ne smetaju.

Na kraju toga uskog hodnika Tessa prođe kroz još jedna vrata i bljesne baš toliko svjetlosti da je vidjela kako se nalaze u podjednako velikoj prostoriji. I ovdje su se stolice uzdizale prema pozadini. Na jednome zidu bio je natpis što ga je načinio neki učenik, zajedno s raspjevanima krilatim anđelima, kojim se tvrdilo da je ovo Najbolji Zbor Na Svijetu.

Dok su Chrissie i Sam išli za njom u sobu, u daljini je zagrmjela sačmarica. Zvučala je kao da je vani. Ali još dok su se vrata što su vodila u hodnik vježbaonica zatvarala za njima, opalila je još jedna sačmarica, bliže od prve, vjerojatno negdje kod vrata sobe za probu orkestra. Slijedio je još jedan prasak s istoga mjesta.

Baš kao iz sobe orkestra, i iz prostorije za probu zbora vodila su dvojica vrata, ali prva koja je iskušala predstavljala su slijepi prolaz; vodila

su u ured zborovođe.

Pojurili su prema drugome izlazu, iza kojega su zatekli hodnik osvijetljen samo crvenim znakom za slučaj nužde što je svijetlio dvadeset četiri sata na dan — STUBIŠTE — odmah njima zdesna. Nije pisalo IZLAZ, nego samo STUBIŠTE, što je značilo da je to neko unutrašnje stubište bez pristupa izlazu iz zgrade.

— Povedi je gore — Sam užurbano reče Tessi.

— Ali...

— Gore! Vjerojatno ionako ulaze u prizemlje kroz sva vrata.

— Što to kaniš...

— Ovdje ću načiniti malo uporište.

Iza njih, u prostoriji za probu zbora, razvalila su se vrata i prasnula sačmarica.

— Hajde! — prošapće Sam.

21.

Tommy Shaddack začuo je još jednu sačmaricu, ali nije previše razmišljao o tome jer, na kraju krajeva, sad se ratovalo. Više se usmjerio na to da sredi Bookera, onu ženu i djevojčicu što ih je vidio u hodniku, jer znao je da ta žena mora biti ona kuja Locklandova, a djevojčica je jamačno Chrissie Foster, iako nije mogao shvatiti kako su se povezali.

Rat. Stoga je postupio onako kako su to radili vojnici u dobrim filmovima, nogom odgurnuo vrata te opalio jedan hitac prije ulaska. Nitko nije vrisnuo. Naslutio je da nikoga nije pogodio, te je ponovno opalio, i opet nitko nije vrisnuo, pa je zaključio da su već otišli odande. Prekoračio je prag, stao tražiti prekidač svjetla, pronašao ga te ustanovio da se nalazi u praznoj sobi za probe orkestra.

Očito su izašli kroz jedna od dvoja druga vrata, i kad je to vidio, razljutio se, doista se razljutio. Jedini put što je u životu opalio iz vatrena oružja bilo je u Phoenku, kad je ustrijelio Indijanca iz očeva revolvera, a to je bilo izbliza, gdje nije mogao promašiti. Ali ipak je očekivao da će dobro pucati. Napokon, ti bokca, pa odgledao je na televiziji mnogo ratnih filmova, kaubojskih filmova, na televiziji i krimića, i to nije izgledalo teško, uopće nije izgledalo teško, samo se nanišani i povuče okidač. Ali ipak nije bilo tako lako, i Tommy se razljutio, pobjesnio je, jer nisu to trebali prikazivati u filmovima i na televiziji kao da je tako lako kad je, zapravo, puška poskakivala u rukama kao da je živa.

380381

23. vrata kroz koja je visoki čovjek nestao, stisnuo se leđima uza zid i ubacio svježe metke u Smith & Wesson, čvrsto zalupivši cilindar.

Nogom je rastvorio vrata i pogledao u hodnik, gdje su bile upaljene fluorescentne žarulje na stropu. Bio je prazan. Na podu nije bilo krvi.

Kvrugu. Ruka mu je bila napola utrnula. Osjećao je kako mu se zapešće nadima ispod zavoja, koji je sada bio natopljen svježom krvlju. S obzirom na brzinu kojom je slabilo njegovo pucanje, morat će prići onome gadu i zamoliti ga da zagrizne cijev, želi li pogoditi.

Vrata koja su vodila do deset vježbaonica, po pet sa svake strane, bila su

zatvorena. Vrata na udaljenome kraju, gdje je hodnik vodio u sobu za probu orkestra, bila su otvorena i ondje je gorjelo svjetlo. Onaj dugonja mogao je biti ondje, ili pak u bilo kojoj od deset soba za vježbanje. Ali gdje god bio, vjerojatno je već ubacio barem nekoliko patrona u onu sačmaricu, tako da je trenutak za potjeru već prošao. Sam krene natraške, puštajući da se vrata između hodnika i zbornice sobe zatvore. Još dok ih je puštao, dok su se vraćala na mjesto, opazio je visoka čovjeka koji je prolazio kroz otvorena vrata sobe za orkestar, udaljen dvanaestak metara. Bio je to Shaddack osobno. Sačmarica odjekne.

Vrata za zvučnu izolaciju, koja su se zatvorila u presudnome trenutku, bila su dovoljno debela da zaustave sačmu.

Sam se okrene i potrči preko zbornice sobe, u hodnik, te uz stubište, kamo je poslao Tessu i Chrissie.

Kad je došao do gornjega kata, zatekao ih je kako ga čekaju gore u hodniku, osvijetljene prigušenom crvenom svjetlošću još jednoga znaka STUBIŠTE.

Ispod njih, Shaddack je krenuo prema njima. Sam se okrene, stane natrag na podest i spusti se jednu stubu. Nagnuo se preko prihvatnika, pogledao dolje, djelomice opazio svog progonitelja te opalio dva metka.

Shaddack ponovno zacvili poput dječaka. Ustuknuvši do zida, udaljio se od otvorene sredine stubišta, gdje ga se nije moglo vidjeti.

Sam nije znao je li ga pogodio ili nije. Možda. Ali znao je da Shaddack nije smrtno ranjen; i dalje je hodao, korak po korak, držeći se vanjskoga zida. A kad taj ljigavac dođe do donjeg podesta, naglo će skočiti iza zavoja i početi pucati u svakoga tko ga gore bude čekao, ma tko bio. Harry začuje kako se u spavaonici ispod njega otvaraju vrata ormara. Na tavanu je bilo hladno, ali s njega je curio znoj, kao da je u sauni. Možda mu ovaj drugi džemper nije bio potreban.

Gubite se, pomislio je. Gubite se.

Zatim je pomislio: Ma, ne, kvragu, dođite samo, dođite po ono što zaslužujete. Mislite li da želim živjeti vječito?

24.

Sam se spusti na jedno koljeno u hodniku ispred zbornice sobe, zauzme stabilan položaj kojim će donekle umanjiti slabost u svojem desnom zapešću. Ostavio je vrata na okretanje odškrinutima oko petnaest centimetara, gurnuo obje ruke kroz pukotinu, stežući revolver desnicom, dok mu je lijeva šaka bila stegnuta oko desnoga zapešća.

Vidio je onog tipa na drugoj strani sobe; njegova se silueta ocrtavala pri svjetlosti iz hodnika iza njega. Visok. Nije mu mogao vidjeti lice. Ali nešto mu je na njemu bilo poznato.

čovjek s puškom nije vidio Sama. Jednostavno je bio oprezan, pa je raspršio sačmu ispred sebe prije ulaska. Povukao je okidač. U tihoj se sobi začuo glasni klik. Stao je potezati okidač sačmarice. Klik-klik-klik. Nestalo streljiva.

To je značilo promjenu u Samovu planu. Skočio je na noge i pojurio kroz vrata na okretanje, natrag u zbornicu sobu; nije više mogao čekati da tip upali svjetla ili načini još jedan korak preko praga, jer sad je bilo vrijeme da ga napadne, prije nego što ponovno napuni pušku. Pucajući u hod, Sam ispali četiri preostala metka u revolveru, vraški se trudeći da što bolje usmjeri svaki metak. Nakon drugog ili trećeg hica, tip u dovratku je zacvilio, Bože blagi, zacvilio je poput dječaka, visokim i drhtavim glasom, te se bacio natrag u hodnik vježbaonica, izvan domašaja

pogleda.

Sam je išao dalje, posegnuo je lijevom rukom u džep jakne i zgrabio nekoliko rezervnih metaka, dok je desnicom rastvorio cilindar revolvera i istresao ispucane mjedene čahure. Došavši do zatvorenih vrata uskoga hodnika koji je povezivao sobu zбора sa sobom orkestra,

382383

Sam se u tišini ponovno povuče s gornjega podesta u hodnik. Svjetlo natpisa STUBIŠTE padalo je na Chrissieno i Tessino lice... u prividu krvi.zidu visjele anatomske karte. U toj se prostoriji nije imalo kamo sakriti, osim u prethodni laboratorij.

Držeći Chrissie čvrsto uz sebe, Tessa pogleda Sama i prošapće:

— I što sad? Da čekamo ovdje i nadamo se da nas neće pronaći... ili da budemo u pokretu?

— Mislim da je sigurnije da ostanemo u pokretu — reče Sam. — Ostanemo li sjediti na mjestu, lakše nas je stjerati u kut.

Kimnula je u znak slaganja.

Provukao se između nje i Chrissie, poveo ih između klupa u laboratorij, prema vratima koja su vodila u hodnik.

Negdje iza njih, ih u mračnome spremištu za kemiju ili pak u neosvijetljenome kemijskom laboratoriju, začuo se tih ali jasan klik.

Sam zastane, rukom mahne Tessi i Chrissie da krenu dalje, okrene se kako bi pokrio izlaz iz spremišta.

Držeći Chrissie uz sebe, Tessa priđe vratima hodnika, polako i tiho pritisne kvaku te pokrene vrata prema van.

Shaddack izroni iz tame u hodniku^ pri blijedome i nepostojanom pulsiranju iz njezine baterijske svjetiljke, te joj zarine cijev sačmarice u trbuh.

— E, sad ćeš požaliti — reče uzbuđenim glasom.

25.

Zveket. Grebanje.

Klik-greb. Klik-greb.

Harry je znao što to čuje. Vješalice za odjeću klizile su po metalnoj šipci.

Kako su mogli znati? Kvrugu, možda su ga nanjušili ovdje gore. Znojio se kao svinja. Možda im je preobrazba poboljšala čula.

Zveckanje i grebanje prestane.

Sljedećeg trenutka, čuo je kako uklanjaju ormarsku šipku iz ležišta, tako da mogu otvoriti vratašca.

26.

Sve slabije svjetlo iz baterijske svjetiljke počelo je treptati i Tessa ju je morala protresti, stisnuvši time baterije jednu o drugu, tako da dobije još koju sekundu slabašne i nepostojane svjetlosti.

Maknuli su se iz hodnika u kemijski laboratorij s laboratorijskim stolovima od crnoga mramora, čeličnim sudoperima i visokim drvenim stolicima. Nije se imalo kamo skriti.

Provjerili su prozore u nadi da bi odmah ispod njih mogao biti kakav krovčić. Ni govora. Bio je to izravni pad do betonskoga pločnika dva kata ispod.

Na kraju kemijskog laboratorija bila su vrata, kroz koja su ušli u četverokutno spremište, tri sa tri metra, puno kemikalija u zapeča-ćenim limenkama i bočicama, od kojih su neke bile označene lubanjama i prekriženim kostima, a na nekima je jarkim slovima pisalo OPASNO. Držala je da bi na neki način mogli iskoristiti sadržaj tog spremišta kao oružje, ali nisu imali vremena pomno pregledati sadržaj, tražeći zanimljive tvari koje bi mogli pomiješati. Osim toga, nikad nije bila dobra iz kemije, i vjerojatno bi raznijela samu sebe prvom bočicom koju bi dohvatila. Po izrazu na Samovu licu, postalo joj je jasno da ni on ne vidi ništa više nade negoli ona.

Stražnja vrata u spremištu vodila su u drugi laboratorij koji je, po svemu sudeći, služio i kao učionica iz biologije. Na jednome su

27.
Spustili su vratašca. Snop svjetlosti iz ormara prodre naviše i udari u krovne grede, ali nije osvijetlio udaljeni kut u kojemu je sjedio Harry, dok su mu nemoćne noge bile ispružene ispred njega.

Nepokretna ruka bila mu je skvrčena u krilu, dok je zdravom rukom silovito stezao pištolj.

Srce mu je bubnjalo snažnije i brže nego ikada u proteklih dvadeset godina, snažnije nego na bojištu u jugoistočnoj Aziji. Peklo ga je u želucu. Tako ga je stezalo u grlu da je jedva disao. Bio je ošamućen od straha. Ali, Bože blagi, osjećao se silno živim.

Uz škripu i štropot, rastvorili su ljestve.

28.

Tommy Shaddack pritisnuo joj je otvor cijevi o trbuh i zamalo joj prosuo crijeva, prije nego je shvatio koliko je lijepa, a onda je više nije htio ubiti, barem ne odmah, sve dok je ne prisili da nešto obavi

384385

s njime, da njemu učini nekoliko stvari. Morat će učiniti sve što on poželi, baš sve, sve što joj kaže, ili je jednostavno može razmazati po zidu, pa da, bila je njegova, i najpametnije će joj biti da to shvati ili će požaliti, on će se potruditi da požali.

Zatim je ugledao djevojčicu pokraj nje, zgodnu malu djevojčicu, imala je samo deset-dvanaest godina, a ona ga je još više uzbudila. Prvo može imati nju, a tek poslije onu stariju, može ih imati na sve moguće načine, natjerati ih da čine stvari, kojekakve stvari, a zatim ih mučiti, to je bilo njegovo pravo, to mu nisu mogli uskratiti, njemu nikako, jer sad je sva moć bila u njegovim rukama, vidio je mjesečeva jastreba tri puta.

Gurnuo ju je kroz otvorena vrata u sobu, držao pušku ženi na trbuhu, i ona je krenula natraške kako bi poslušala, povukavši djevojčicu za sobom.

Booker je bio iza njih, sa zapanjenim izrazom na licu.

— Baci pištolj — reče Tommy Shaddack — i udalji se od njega, jer ću inače od ove kučke napraviti pekmez od malina, kunem se u to, ne možeš biti tako brz da me spriječiš u tome.

Booker je oklijevao.

— Baci ga! — ustrajao je Tommy Shaddack. Agent spusti revolver i polako se udalji od njega.

čvrsto pritiskajući cijev Remingtonke ženi u trbuh, natjerao ju je da se pomakne sve dok nije došao nadomak prekidaču svjetla te uključio fluorescentne žarulje. U prostoriji su se raspršile sjenke.

— U redu, sad, svi me slušajte — reče Tommy Shaddack — sjednite na ona tri stolca, za onom klupom, da, baš tamo, i ne izvodite nikakve gluposti. Unatraske se udaljio od žene i sve ih pokrio sačmaricom. Izgledali su prestrašeno i to ga je nasmijalo.

Tommy je sad postajao uzbuđen, vrlo uzbuđen, jer je odlučio da će ubiti Bookera pred ženom i djevojčicom, i to ne brzo i jednostavno, nego polako, prvi pucanj u nogu, onda neka malo leži na podu i prevrće se, drugi pucanj u trbuh, ali ne tako izbliza da ga odmah dokrajči, neka ga boli, neka žena i djevojčica gledaju, da im pokaže kako je to imati posla s Tommyem Shaddackom, kako je s njime prokleta opasno imati posla, neka budu zahvalne što će ih poštediti, toliko zahvalne da će morati kleknuti i dopustiti mu da im čini koješta, da im učini sve što je priželjkivao trideset godina, ali si je to uskraćivao, i tu će sada ispustiti paru koja se nakupljala trideset godina, upravo sada, večeras...29.

S vanjske strane kuće dopiralo je sablasno zavijanje, oglašavalo se i bilo kontrapunktirano, prvo solo a zatim zbor; sve je to dolazilo na tavan filtrirano kroz otvore za zrak u strehi. Zvučalo je kao da su se rastvorila vrata pakla, te su stanovnici jame paklenske prokuljali u Moonlight Cove.

Harry se brinuo za Sama, Tessu i Chrissie.

Ispod njega, skupina za preobražavanje koju još nije vidio, namjestila je sklopive ljestve.

Jedan od njih počeo se penjati na tavan.

Harry se zapita kako će izgledati. Hoće li biti poput običnih ljudi — stari doktor Fitz s injekcijskom špricom i nekoliko pomoćnika? Ili će biti sablasti? Ili nekakvi ljudi-strojevi o kojima je pričao Sam?

Prvi se popeo kroz otvorena vratašca. Bio je to, dr. Worthy, najmlađi liječnik u gradu.

Harry je razmišljao da li da ga ustrijeli dok je još na ljestvama. Ali nije pucao iz pištolja već dvadeset godina i nije želio uzalud trošiti svoje ograničeno streljivo. Bit će bolje da pričeka priliku iz manje udaljenosti.

Worthy nije imao baterijsku svjetiljku. Izgleda da mu nije bila potrebna. Odmah je pogledao u najmračniji kutak, gdje je bio naslonjen Harry, te rekao:

— Kako si znao da dolazimo, Harry?

— Intuicijom bogalja — sarkastično reče Harry.

Po sredini tavana prostor je bio dovoljno visok da bi Worthy mogao hodati uspravno. Podignuo se iz čučnja kad se udaljio od nagnutih greda uz vratašca, i kad je načinio četiri koraka prema naprijed, Harry dva puta opali u njega.

Prvi ga je pucanj promašio, ali drugi ga je pogodio nisko u prsa.

Worthy je bio odbačen unatrag i silovito tresnuo na gole daske tavanškoga poda. Na trenutak je ostao ležati ondje, trzajući se, a zatim sjeo, jednom zakašljao i podignuo se na noge.

Krv je blistala po čitavoj prednjoj strani njegove razderane bijele košulje. Silovito je pogođen, pa ipak se oporavio za nekoliko sekundi.

Harry se prisjeti kako je Sam rekao da Coltraneovi jednostavno nisu htjeli ostati mrtvi. Uništi im procesor.

Nanišanio je u Worthyevu glavu i ponovno dva puta opalio, ali na toj daljini — oko sedam metara — i pod tim kutem, dok je pucao

386387

naviše, s poda, ništa nije mogao pogoditi. Oklijevao je dok su mu u spremniku pištolja ostala samo četiri metka.

Još se jedan čovjek penjao kroz vratašca.

Harry zapuca na njega, pokušavajući ga natjerati da ustukne.

Išao je dalje, ne obazirući se.

Tri metka u pištolju.

— Harry — reče dr. Worthy izdaleka — mi nismo ovdje da bismo ti nanijeli zlo. Ne znam što si čuo o ovome projektu, niti kako si uopće čuo za njega, ali to nije ništa loše...

Glas mu je zamro, i nagnuo je glavu kao da osluškuje neljudske krikove koji su ispunjavali noć izvan kuće. Worthyevim licem prijede čudnovati čežnjivi izraz, vidljiv čak i pri nejasnoj svjetlosti koja je dopirala kroz vratašca.

Stresao se, žmirnuo, i prisjetio se da pokušava prodati svoj čudotvorni lijek nesklonu kupcu.

— To uopće nije loše, Harry. Naročito za tebe. Opet ćeš hodati, Harry, hodat ćeš podjednako dobro kao i svi drugi. Opet ćeš bit potpun. Jer nakon preobrazbe, bit ćeš se u stanju izliječiti. Riješit ćeš se paralize.

— Hvala, ne bih. Ne uz tu cijenu.

— Koju cijenu, Harry? — zapita Worthy, raširivši ruke, dlanova okrenutih prema gore. — Pogledaj me. Kakvu sam cijenu ja platio?

— Svoju dušu? — reče Harry.

I treći se čovjek uspinjao ljestvama.

Drugi je čovjek osluškivao zavijajuće krikove koji su prolazili u tavanski prostor kroz pukotine za zrak. Stisnuo je zube, silovito zaškr-gutao njima i vrlo brzo zatreptao. Podignuo je ruke i pokrio njima lice, kao da je odjedanput obuzet patnjama.

Worthy opazi u kakvu se stanju nalazi njegov kolega.

— Vanner, jesi li dobro?

Vannerove su se ruke... promijenile. Zapešća su mu se nadula i začvorugala od kosti, a prsti su mu se produžili, i sve to u nekoliko sekundi. Kad je maknuo šake s lica, vilica mu je bila izbačena kao u vukodlaka usred preobrazbe. Košulja mu se poderala na šavovima dok mu se tijelo mijenjalo. Zarežao je i bljesnuli su mu zubi.

— ...trebam — reče Vanner — ...trebam, trebam, hoću, trebam...

— Ne! — povika Worthy.

Treći čovjek, koji je upravo prošao kroz vratašca, zakotrljao se po podu, mijenjajući se usput, uzevši pomalo kukcoliko ali potpuno ogavno obličje. Prije nego je shvatio što radi, Harry je ispraznio pištolj kalibra.38 u čovjeka-kukca, odbacio ga, zgrabio s poda revolver kalibra.45 paispalio tri metka i iz njega, i bilo je očito da je barem jedan metak pogodio ono biće u mozak. Ritnulo se, trznulo, palo natraške kroz vratašca i više se nije uspinjalo.

Vanner je prošao kroz potpunu vukodlačku mijenu i činilo se da se uobličio

po nečemu što je vidio na filmu, jer je Harrvu bio poznat, kao da je i Harry vidio taj isti film, iako ga se nije mogao dokraja prisjetiti. Vanner urlikne u znak odgovora onim bićima čiji su se krikovi orili vani kroz noć.

Worthy je stao frenetično trgati sa sebe odjeću, kao da ga njezin pritisak na koži izluđuje, i mijenjao se u zvijer sasvim različitu od Vannera i onoga trećeg čovjeka. Bilo je to nekakvo groteskno utjelovljenje njegovih suludih želja.

Harrvu su preostala samo tri metka, a posljednji je morao sačuvati za sebe.

30.

Kad je proživljavao one muke u cijevi, Sam je obećao samome sebi da će naučiti prihvatiti poraz, što je bilo lijepo i dobro sve dosad, kad mu je poraz ponovno bio u ruci.

Nije mogao prihvatiti neuspjeh, sve dok su Chrissie i Tessa ovisile o njemu. Ne ukaže li se druga prilika, barem će skočiti na Shaddacka trenutak prije nego mu se učini da ovaj kani povući okidač.

Moglo bi biti teško prosuditi koji je to trenutak. Shaddack je izgledao i zvučao kao da je lud. Um mu je doživljavao takve kratke spojeve da bi mogao povući okidač za vrijeme jednoga od onih piskutavih, brzih, nervoznih, dječaćkkih smjehova, bez ikakve najave da je nastupio trenutak za to.

— Diži se sa stolca — rekao je Samu.

— Molim?

— čuo si me, vrag te odnio, diži se sa stolca. Lezi na pod tamo, jer ćeš inače požaliti, sigurno hoćeš, ja ću te natjerati da silno požališ. — Dao je znak vrškom sačmarice. — Diži se sa stolca i lezi na pod, odmah. Sam to nije želio učiniti, jer je znao da ga Shaddack odvaja od Chrissie i Tesse samo zato da bi ga ustrijelio.

Neko je vrijeme oklijevao, a zatim se podignuo sa stolca jer mu ništa drugo nije preostalo. Kretao se između laboratorijskih klupa, do čistine koju mu je Shaddack pokazao.

388389

— Dolje — reče Shaddack. — Želim te vidjeti dolje na podu, kako puziš. Dok se Sam spuštao na jedno koljeno, zavukao je ruku u unutrašnji džep svoje kožne jakne, izvukao iz njega metalni otpirač što ga je upotrijebio da otvori bravu u kući Coltraneovih, te ga odbaci od sebe, istim pokretom kojim bi bacio igraču kartu u šešir.

Otpirač je poletio nisko iznad poda, prema prozorima, sve dok nije zazveketao kroz noge jednoga stolca i uz zveket udario u dno mramorne klupe.

Luđak okrene Remingtonku prema izvoru tog zvuka.

Uz krik bijesa i odlučnosti, Sam brzo ustane i baci se na Shaddacka. Preostao mu je još jedan metak.

— ...trebam, trebam...

Harry stavi cijev revolvera sebi u usta, pritisne otvor uz nepce, gušeći se vrućim čelikom.

Ono ogavno biće nalik na vuka nadvilo se nad njim. Nabrekla glava bila je tri puta veća nego što je trebala biti, nesrazmjerna s tijelom. Veći dio glave sastojao se od usta, a veći dio usta od zuba, čak ne ni vučjih zuba, nego zuba morskoga psa, zakrivljenih prema unutra. Vanner se nije zadovoljio time da se uobliči po uzoru na samo jednoga prirodnog grabežljivca; htio je biti nešto još ubilačkije, djelotvornije i razornije nego ma koje djelo prirode.

Kad je Vanner bio samo metar od njega, naginjući se kako bi zagrizao, Harry izvuče pištolj iz usta.

— Kvrugu, neću — reče, te ustrijeli onog prokletnika u glavu. Biće je ustuknulo, palo uz tresak i ostalo na podu.

Uništi im procesor.

Kroz Harrya prostruji veselje, ali bilo je kratka vijeka. Worthy je dovršio svoju preobrazbu i činilo se da je" sasvim pomahnitao od pokolja u toj prostoriji, te sve glasnijih urlika koji su dopirali kroz tavanačke otvore za zrak iz vanjskoga svijeta. Okrenuo je prema Harryu svoje oči nalik na svjetiljke, i u njima se nalazio izgled neljudske gladi.

Više nije bilo metaka.

31.

Tessa zgrabi Chrissie i odgura je od muškaraca koji su se pograbili, do zida pokraj vrata što su vodila u hodnik. čučnule su ondje, gdje su se nadale da će se naći izvan vatrene linije.

Sam se podignuo ispod sačmarice prije nego ju je Shaddack mogao vratiti natrag, pošto je bio ometen. Lijevom je rukom zgrabio cijev, a oslabljenom desnicom Shaddackovo zapešće, te ga odgurnuo natrag, srušio ga i nabio na drugu laboratorijsku klupu.

Kad je Shaddack kriknuo, Sam zadovoljno zareži, kao da bi se i on mogao pretvoriti u nešto što urliče u noći.

Tessa je vidjela kako je silovito zabio koljeno među Shaddackove noge.

Visoki je čovjek vrisnuo.

— Tako je, Same — reče Chrissie s odobravanjem.

Dok se Shaddack gušio i kašljao te se pokušavao presavinuti u znak nehotične reakcije na bol u ozlijeđenim intimnim dijelovima tijela, Sam mu otrgne sačmaricu iz ruku i stade korak unatrag...

...a neki čovjek u policijskoj odori uđe u prostoriju iz kemijskoga spremišta, noseći vlastitu sačmaricu.

— Ne! Baci oružje. Shaddack je moj.

33.

Sam se nalazio točno ispred policajčeve sačmarice, i nije bilo prostora za manevriranje. Morao je odbaciti Remingtonku koju je oduzeo Shaddacku.

— Ja sam na vašoj strani — ponovi policajac.

— Nitko nije na našoj strani — reče Sam.

Shaddack je s mukom uzimao zrak i pokušavao ostati na nogama. Promatrao je policajca s mješavinom prezira i užasa.

S najvećom hladnokrvnošću koju je Sam ikad vidio, ne pokazavši baš nikakvih osjećaja, policajac okrene svoju 20-milimetarsku sačmaricu prema Shaddacku, koji više nikome nije bio prijatnija, te ispali četiri hica. Kao da ga je odalamio kakav div, Shaddack poleti unatraske preko dva stolca i tresne u zid.

Policajac odbaci pušku ustranu i brzo pride mrtvacu. Razderao je gornji dio trenirke koju je Shaddack nosio ispod kaputa i otrgnuo

32.

Biće koje je prethodno bilo Vanner krene prema Harrvu, režao je u dubini grla, slinio žućkastom slinom. Harry dva puta opali, oba puta i pogodi, ali nije ga uspio ubiti. Razjapljene rane naizgled su mu se zatvorile pred očima.

390391

čudnovati predmet, krupni četverokutni medaljon što je visio na zlatnome lancu oko čovjekova vrata.

Pridigao je taj neobični predmet.

— Shaddack je mrtav — reče. — Više se ne emitira rad njegova srca, pa Sunce već sada pokreće konačni program. Za kakvih pola minute, svi ćemo upoznati mir. Napokon mir.

Isprva je Sam pomislio da policajac govori kako će svi umrijeti, da će ih ubiti ova stvar u njegovoj ruci, da je to nekakva bomba ili tako nešto.

Brzo je ustuknuo prema vratima i vidio da i Tessa očekuje isto. Povukla je Chrissie s mjesta na kojem su čučale, te otvorila vrata.

Ali ako je to bila bomba, bila je bešumna, i promjer njezine malene eksplozije obuhvatio je samo policajca. Lice mu se odjednom izobličilo.

Kroz stisnute zube, rekao je:

— Bože.

Nije to bio usklik, nego molba ili možda neprikladni opis nečega što je upravo ugledao, jer u tom se trenutku srušio mrtav uslijed nekog razloga koji nije bio vidljiv Samu. Shaddack je mrtav. Više se ne emitira rad njegova srca, pa Sunce već sada pokreće konačni program...

Nakon nekog vremena, Chrissie je spustila glavu na Samove grudi i više nije željela gledati kroz vjetroman.

Sam je neprestano govorio samome sebi da su ta pala bića fantomi, da ništa slično tome ne može zapravo postojati, ni primjenom najsuvremenije tehnologije na svijetu niti pak s pomoću čarobnjaštva. Očekivao je da nestanu svaki put kad bi ih prikrio pokrov magle, ali kad bi se magla ponovno razmaknula, još su ležali zgrčeni na kolniku, pločnicima i travnjacima.

Zadubljen u sav taj užas i ružnoću, nije mogao vjerovati da je bio tako budalast i proveo godine dragocjena života u mraku, ne želeći vidjeti ljepotu svijeta. Bio je jedinstvena budala. Kad nastupi zora, više nikad neće pogledati cvijet a da se ne nadivi njegovoj ljepoti, ljepoti koja je bila izvan dosega čovjekova stvaralaštva.

— Hoćeš li mi sad reći? — zapita Tessa dok su bili jedan blok udaljeni od Harrveve kuće od sekvoje.

— Što da ti kažem?

— Što si vidio. Kad si bio u stanju bliskom smrti. Što si vidio s druge strane da te tako prestrašilo?

Drhtavo se nasmijao.

— Bio sam idiot.

— Vjerojatno — reče ona. — Ispričaj mi i pusti da ja prosudim.

— Pa, ne mogu ti točno ispričati. To sam nekako više shvaćao nego vidio, bio je to prije duhovni nego vizualni doživljaj.

— I što si dakle shvatio?

— Da idemo dalje s ovoga svijeta — reče. — Da postoji život za nas na nekoj drugoj razini, jedan život za drugim kroz beskrajni niz razina... ili da opet živimo na ovoj razini, reinkarniramo se. Nisam siguran što je bilo od toga, ali duboko sam to osjetio, znao sam to kad sam došao do kraja onog tunela i ugledao svjetlost, onu blistavu svjetlost.

Bacila je pogled na njega.

— I to te prestravilo?

— Da.

— To što opet živimo?

— Da. Zato što mi je život bio onako sumoran, shvaćam, tek niz tragedija, samo bol. Izgubio sam sposobnost da uživam u ljepoti života, u radosti, pa nisam želio umrijeti i opet sve to započinjati, barem ne prije nego što bude apsolutno potrebno. Barem sam u ovome životu

393

34.

Kad su izašli kroz stražnja vrata kroz koja su i ušli, prvo što je Sam opazio bilo je da je noć utihnula. Oštri krikovi bića koja mijenjaju obličja više nisu odjekivali gradom okovanome u maglu.

U kombiju su bili ključevi.

— Ti vozi — rekao je Tessi.

Zapešće mu je bilo nabreklo jače nego ikad dosad. Tako je silovito pulsiralo da je svaki otkucaj boli prostrujao kroz svaku njegovu žilicu. Smjestio se na suvozačevu sjedalu.

Chrissie mu se zgurila u krilu, i on obavije ruke oko nje. Bila je neuobičajeno tiha. Bila je iscrpljena, na rubu snaga, ali Sam je znao da je razlog njezinoj tišini dublji od umora.

Tessa zalupi svoja vrata i upali motor. Nije joj trebalo govoriti kamo da krene.

Dok su se vozili prema Harrvevoj kući, vidjeli su da su ulice prepune mrtvih, i to ne trupla običnih muškaraca i žena, nego — kako su njihovi farovi nedvojbeno pokazivali — stvorenjima iz slika Hiero-nvmusa Boscha, izobličjenih i fantazmagoričnih obličja. Polako je vozila, zaobilazeći ih, a nekoliko je puta morala skrenuti i na pločnik da prođe pokraj čopora koji je zajednički pao; izgleda da ih je pokosila ista neznana sila l^oja je srušila i policajca u Centralnoj školi.

392

otvrdnuo, postao otporan na bol, što mi je pružalo prednost u odnosu na to da u nekoj novoj inkarnaciji počinjem opet kao dijete.

— I zato tvoj četvrti razlog zbog kojega vrijedi živjeti praktički nije bio strah od smrti — rekla je.

— Valjda nije.

— Bio je to strah od ponovna života. -Da.

— A sad? *

Na trenutak je razmislio. Chrissie mu se promeškolljila u krilu. Pomilovao je njezinu vlažnu kosu.

— Sad bih volio ponovno živjeti — reče naposljetku. Bogu da ljudi koji popravljaju stvari nisu nalik na Shaddacka. Jesi li dobro, Harry?

— Prilično dobro, hvala na pitanju. — Nasmiješio se. — Osim što sam,

dakako, još uvijek bogalj. Vidiš li ovu grdosiju koja je nekad bila Worthy? Naginjao se da mi razdere grlo, ja više nisam imao metaka, on mi je držao pandže oko vrata, a onda je jednostavno pao, tras. Je li to neko čudo, što li?

— čudo se dogodilo po čitavu gradu — reče Sam. — Izgleda da su svi umrli kad je umro Shaddack... Nekako su bili povezani. Hajde, da te spustimo odavde, iz ovog nereda.

— Ubili su Moosea, Same.

— Vraga su ga ubili. Što misliš, s kime se Chrissie i Tessa bave tamo dolje?

Harry je bio osupnut.

— Ali čuo sam...

— čini se da ga je netko možda ritnuo u glavu. S jedne strane lubanje ima okrvavljeno, oguljeno mjesto. Možda se onesvijestio, ali mislim da nije dobio potres mozga.

35.

Harry je začuo glasove — dizalo, zatim nekoga u kupaonici drugog kata.

Ukočio se, zaključivši da bi bilo previše nadati se i drugome čudu, ali zatim je čuo kako ga Sam doziva s dna ljestava.

— Tu sam, Same! Živ i zdrav! Dobro sam. Sljedećeg trenutka Sam se popne na tavan.

— Tessa? Chrissie? — zabrinuto zapita Harry.

— Dolje su. Obje su u redu.

— Hvala Bogu. — Harrvu se otme dugački uzdah, kao da ga je satima suzdržavao. — Pogledaj ove zvijeri, Same.

— Radije ne bih.

— Možda je Chrissie ipak imala pravo kad je govorila o osvajačima iz svemira.

— To je nešto još čudnovatije — reče Sam.

— Što? — zapita Harry, dok je Sam kleknuo pokraj njega i odgurnuo Worthyjevo mutirano tijelo s nogu.

— Proklet bio ako znam — reče Sam. — Nisam siguran čak ni želim li saznati.

— Ulazimo u vrijeme kad možemo stvoriti vlastitu stvarnost, zar ne? Znanost nam daje tu mogućnost, malo-pomalo. Nekad su to mogli samo luđaci. Sam ništa ne reče.

— Možda nije mudro stvarati vlastitu stvarnost. Možda je najbolji prirodni red stvari.

— Možda. S druge strane, i prirodnome redu katkad dobro dođe malo usavršavanja. Valjda se moramo truditi. Samo se moramo pomoliti

394

36.

Chrissie se vozila otraga u kombiju s Harryem i Mooseom, Harry ju je obgrlio svojom zdravom rukom, a Moose joj je držao glavu u krilu. Polako se počela osjećati bolje. Nije još bila ona stara, to ne, i možda više nikad neće ni biti onakva, ali osjećala se bolje.

Otišli su u park na početku Avenije Ocean, na istočnome kraju grada. Tessa se prevezla preko rubnika, tako da su svi odskočili, i parkirala je na travi.

Sam je otvorio stražnja vrata kombija, tako da Chrissie i Harry mogu sjesti jedno pokraj drugoga, zamotani u pokrivače, te promatrati njega i Tessu kako rade.

Sam je bio hrabriji nego što bi bila Chrissie, te je otišao u obližnja stambena područja, gdje je zaobilazio i preskakao mrtva bića, te spajanjem žica palio automobile parkirane po ulicama. Jednog po jednog, on i Tessa su ih odvezli u park i složili ih u veliki krug, dok su im motori ostali raditi a farovi su im bili okrenuti prema sredini tog kruga. Sam je rekao da će ljudi doći u helikopterima, čak i po magli, te da će im krug svjetla označiti solidno sletišće. Uz dvadesetak automobila, na kojima su redom bila upaljena duga svjetla, unutrašnjost tog kruga bila je blistava kao u podne.

395

ii

Chrissie se sviđalo to blistanje.

Još i prije nego što je sletišće sasvim uobičajeno, nekoliko se ljudi počelo pojavljivati na ulicama, živih ljudi, koji uopće nisu izgledali neuobičajeno, bez očnjaka, žalaca i pandži, i stajali su potpuno uspravno — sudeći po izgledu, bili su sasvim normalni. Dakako, Chrissie je naučila da se nikad nikoga ne može prosuđivati po izgledu s punim povjerenjem, jer iznutra može biti sasvim drukčiji; iznutra mogu biti takvi da bi to zaprepastilo čak i urednike žutoga tiska. Nije se moglo znati čak ni za vlastite roditelje.

Ali o tome nije mogla razmišljati.

Nije se usuđivala razmišljati o tome što se dogodilo njezinima. Znala je da je ono malo nade što je još imala u njihov spas vjerojatno lažna nada, ali ipak je željela još neko vrijeme vjerovati.

Rijetki ljudi koji su se pojavili na ulicama počeli su se okupljati oko parka dok su Tessa i Sam dovezli posljednjih nekoliko automobila u krug. Svi su izgledali ošamućeno. Što su bliže dolazili, to je Chrissie osjećala veću nelagodu.

— Oni su u redu — uvjeri je Harry, tješeći je zdravom rukom.

— Kako možete biti sigurni u to?

— Vidiš da su se usrali od straha. Opa. Možda nisam smio reći »usrali«, da ti ne pokvarim rječnik.

— Slobodno kažete »usrali« — reče ona.

Moose tiho zacvili i premjesti joj se u krilu. Vjerojatno gaje mučila glavobolja kakvu obično dobivaju karate-majstori kad razbijaju cigle glavom.

— No — reče Harry — pogledaj ih, stvarno su gadno prestrašeni, što ih vjerojatno označava kao naše. Nikad nisi vidjela nekoga od onih drugih da se ponaša prestrašeno, zar ne?

Na trenutak je razmislila o tome.

— Da. Jesam. Onaj policajac koji je ustrijelio gospodina Shaddacka u školi. On je bio prestrašen. Imao je veći strah u očima, puno veći, nego što sam ikad u životu vidjela kod bilo koga.

— No, ovi su ljudi ipak u redu — reče joj Harry, gledajući ih kako ošamućeno tumaraju prema kombiju. — Neki od njih bili su na popisu preobrazbi prije ponoći, ali nitko nije došao po njih. Sigurno ima i drugih po kućama, zabarikadiranih, koji se boje izaći, jer misle daje

čitav svijet poludio, vjerojatno misle da to divljaju izvanzemaljci, kao što si i ti pomislila. Osim toga, da su ti ljudi stvarno ona čudovišta, ne bi teturali prema nama s toliko oklijevanja. Dojurili bi uz brijeg, skočili unutra i pojeli nam noseve, i druge dijelove tijela koje smatraju poslasticom. Ovo joj se tumačenje svidjelo, čak se slabašno i nasmiješila, te se pomalo opustila.

Ali tek sekundu nakon toga, Moose je podignuo svoju krupnu glavu s njezina krila, zaštektao i skočio na noge.

Ljudi koji su se približavali kombiju uskliknuli su u čudu i strahu, i začula je kako Sam kaže:

— Što je sad, u vražju mater?

Odbacila je tople pokrivače i istrčala iz stražnjeg dijela kombija da vidi što se zbiva.

— Sto je to? — zapita Harry iza nje, usplahireno, unatoč tome što ju je upravo ohrabrio. — Što nije u redu?

Na trenutak nije bila sigurna što je to preplašilo sve ljude, ali zatim je ugledala životinje. U mnoštvu su prolazile parkom — deseci miševa, nekoliko štakora, mačke svih vrsta, pet-šest pasa i možda dvadesetak vjeverica koje su se štrcale s drveća. Još je više miševa, štakora i mačaka dojurilo iz ulica koje su se križale s Avenijom Ocean, slijevajući se u glavnu ulicu, i životinje su trčale bez glave i repa, poma-hnitalo, kroz park i dalje pod kutem prema okružnoj cesti. Podsjetile su je na nešto o čemu je jednom čitala, i postoje stajala ondje nekoliko sekundi, promatrajući ih kako jure pokraj nje, prisjetila se: leminzi. Povremeno, kad bi se u određenu području namnožilo previše leminga, ta su mala stvorenja trčala i trčala, ravno prema moru, u valove, i utapala se. Sve su se te životinje ponašale upravo poput leminga, grabile u istom smjeru, ne dopuštajući da im išta stane na put; nije se moglo zapaziti što ih to privlači, očito su slijedile neki vlastiti nagon.

Moose skoči iz kombija i pridruži se mnoštvu koje je bježalo.

— Moose, ne! — povikala je.

Posrnuo je, kao da se spotaknuo o taj poziv što ga je dobacila za njime.

Pogledao je iza sebe a zatim ponovno okrenuo glavu prema okružnoj cesti, kao da ga je trgnuo neki nevidljivi lanac. Krenuo je punom brzinom.

— Moose!

Još je jednom posrnuo, a ovaj put je doslovce i pao, zakotrljao se i podignuo na noge.

Chrissie je nekako znala da je slika leminga prikladna, da te životinje bježe u svoj grob, iako daleko od mora, da idu u nekakvu drukčiju, još gadniju smrt, koja je bila dijelom svega ostaloga što se dogodilo u Moonlight Coveu. Ne zaustavi li Moosea, nikad ga više neće vidjeti.

Pas je trčao.

Pojurila je za njime.

396397

Bila je nasmrt umorna, iscrpljena, svaki ju je mišić i zglob bolio, i bojala se, ali pronašla je dovoljno snage i volje da potrči za labradorom zato što nitko drugi izgleda nije shvaćao da on i druge životinje bježe u

smrt. Tessa i Sam, koliko god bili pametni, nisu to shvatili. Jednostavno su stajali i zurili u taj nesvakidašnji prizor. Zato je Chrissie stisnula ruke uz bokove, i potrčala koliko je noge nose, zamišljajući se kao Chrissie Foster, najmlađu olimpijsku pobjednicu iz maratona na svijetu, kako juri po stazi, dok tisuće ljudi kliču sa strane. (»Chrissie, Chrissie, Chrissie, Chrissie...«) I dok je trčala, vikala je Mooseu neka stane, jer svaki put kad je čuo svoje ime zastao je, malo oklijevao, i ona bi ga malo sustigla. Zatim su izašli iz parka, i ona je umalo pala u duboki jarak uz okružnu cestu, preskočila ga u posljednjem trenutku, ne zato što bi ga na vrijeme ugledala, nego zato što je držala pogled na Mooseu i vidjela kako on preskače nešto. Savršeno je doskočila, ne gubeći korak. Kad je Moose sljedeći put posrnuo odazvavši se na svoje ime, dostigla ga je i zgrabila, uhvatila za ogrlicu. Režao je i htio je ugristi, i ona je rekla »Moose« tonom koji ga je trebao posramiti. To je bio jedini put što ju je pokušao ugristi, ali, Gospode, kako se silno trudio da se oslobodi. Uložila je sve svoje snage da ga zadrži, i on ju je onako velik čak odvuкао petnaest-dvadeset metara po cesti. Njegove su krupne šape greble po asfaltu dok se otimao kako bi pošao za mnoštvom malenih životinja koje su nestajale u noći i magli.

Kad se pas dovoljno umirio da svojevolumno pođe natrag prema parku, Tessa i Sam pridružili su se Chrissie.

— Što se zbiva? — zapita Sam.

— Svi bježe u svoju smrt — reče Chrissie. — Nisam mogla pustiti Moosea da pođe s njima.

— U svoju smrt? Otkud znaš?

— Pa i ne znam. Ali... što bi to drugo bilo?

Na trenutak su ostali stajati na mračnoj i maglovitoj cesti, gledajući za životinjama, koje su nestale u tmuni.

— Stvarno — reče Tessa — što bi to drugo bilo?dolaze, ali zaključio je da stižu s juga, uzduž obale, držeći se nekoliko stotina metara dalje od obale, iznad mora, gdje nije bilo brežuljaka da im smetaju po magli.

Opremljeni najsuvremenijim uređajima, mogli su doslovce letjeti i slijepi. Piloti vjerojatno nose naočale za gledanje noću, dok lete na visini ispod sto pedeset metara zbog lošeg vremena.

Budući da je FBI bio čvrsto povezan s oružanim silama, a osobito s marincima, Sam je prilično dobro znao što može očekivati. To će biti udarna jedinica marinaca sastavljena od svih standarnih elemenata potrebnih u ovakvoj situaciji: jedan helikopter CH-46 nosit će samu udarnu ekipu — vjerojatno dvanaest ljudi iz specijalne jedinice marinaca — uz pratnju dvaju oružanih helikoptera tipa Cobra.

Tessa se okretala, gledajući u svim smjerovima.

— Ne vidim ih — reče.

— I nećeš — reče Sam. — Sve dok nam se gotovo ne spuste na glavu.

— Lete bez svjetala?

— Ne. Opremljeni su plavim svjetlima, koja se ne mogu dobro vidjeti sa zemlje, ali njima omogućuju vraški dobar pogled kroz naočale za noćni vid. Pod normalnim okolnostima, da dolazi spriječiti kakvu terorističku prijetnju, helikopter CH-64, koji se službeno zvao »Morski vitez«, ali marinci su ga zvali »Žabac« — otišao bi, u pratnji Cobri, do sjevernoga kraja grada. Tri četveročlane vatrene jedinice spustile bi se i pročešljale Moonlight Cove od sjevera do juga, da ustanove kako stoje stvari, te bi se sastale na drugome kraju grada zbog eventualne

evakuacije.

Ali zbog poruke koju je Sam poslao u FBI prije nego što su se Sunčeve veze s vanjskim svijetom prekinule, i zato što ovdje nije bilo nikakvih terorista, a čitavo je stanje zapravo bilo iznimno neobično, specijalci su odabrali odlučniji pristup. Helikopteri su uzastopce prelijetali grad, silazeći na šest do deset metara iznad vrhova krošnji. Njihova su se čudnovata plavičastozielena svjetla na trenutke ukazivala, ali nije se mogao razlučiti njihov oblik niti pak veličina; zbog toga što su helikopteri imali elise od fiberglasa, mnogo tiše od starih metalnih elisa koje su prije koristili, povremeno se činilo da u tišini klize u daljini, te su mogli predstavljati svemirske brodove iz nekog dalekog svfjeta, još neobičnijeg od ovoga.

Napokon su stali lebdjeti blizu kruga svjetlosti u parku.

Nisu se odmah spustili. Dok su snažni rotori razmicali maglu, reflektorom su prošarali preko ljudi u parku, koji su stajali izvan osvijetljena sletišta, i minutama su proučavali groteskna tijela na ulici.

37.

Magla se raspršivala, ali još se uvijek nije vidjelo dalje od kakvih pola kilometra.

Sam, koji stajao s Tessom usred kruga automobila, začuo je helikoptere nedugo nakon deset sati, prije nego je ugledao njihova svjetla. Kako je magla izobličavala zvukove, nije mogao razlučiti iz kojeg smjera

398399

Konačno, dok su Cobre ostale u zraku, CH-46 meko se i gotovo preko volje spustio u обруч automobila. Ljudi koji su navalili iz helikoptera nosili su automatsko oružje, ali nisu izgledali kao vojnici. Zahvaljujući Samovoj poruci, bili su odjeveni u biološki zaštitna bijela odijela, noseći rezervoare zraka na leđima. To su mogli biti astronauti, a ne marinci.

Poručnik Ross Dalgood, čije je lice izgledalo kao lice djeteta iza stakla njegove kacige, odmah je prišao Samu i Tessi, rekao im svoje ime i čin te pozdravio Sama, očito zato što su mu pokazali fotografiju prije nego što su uzletjeli.

— Ima li biološke opasnosti, agente Booker?

— Ne bih rekao — reče Sam, dok su se elise helikoptera usporile iz snažna ritmičnog praska do tišeg, promuklog štektanja.

— Ali niste sigurni?

— Nisam siguran — priznao je.

— Mi smo prethodnica — reče Dalgood. — Još ih mnogo dolazi, redovna vojska i vaši ljudi iz FBI dolaze autocestom. Brzo će biti ovdje.

Njih troje — Dalgood, Sam i Tessa — prošli su između dva okolna automobila, te prišli jednome mrtvom stvoru koji je ležao na pločniku uz park.

— Nisam vjerovao u ono što sam vidio iz zraka.

— Vjerujte.

— Ma, koji je to vrug? — zapita Dalgood.

— Sablasti — reče Sam. — Znam i ja — reče Chrissie.

Sam se vratio u jedan sat, prljav i siv u licu. Tessa je prije prostrla čiste plahte na gostinjski krevet i on se, još napola odjeven, svalio u nj.

Sjedila je na stolici pokraj kreveta i promatrala ga kako spava. Povremeno bi zaječao i stao mlatarati rukama. Zvao je nju i Chrissie po imenu — a povremeno i Scotta — kao da ih je izgubio te sad traga za njima kroz neko opasno, samotno mjesto.

Ljudi iz FBI u odijelima za raskuživanje došli su po njega u šest sati navečer u srijedu, pošto je prespavao manje od pet sati. Otišao je i nije ga bilo cijele noći.

Do tog vremena, sva su trupla, u svima onim brojnim biološkim oblicima, bila prikupljena, označena, zavarena u plastične vreće i stavljena u hladnjaču kako bi ih mogli ispitati patolozi.

Te noći Tessa i Chrissie spavale su u istom krevetu. Dok su ležale u poluzamračenju sobi, prebacivši ručnik preko svjetiljke da im svijetli noću, djevojčica je rekla:

— Nema ih više.

— Koga?

— Mame i tate.

— Mislim da ih nema.

— Mrtvi.

— Žao mi je, Chrissie.

— Ma, znam. Znam da vam je žao. Jako ste dragi. Potom je neko vrijeme plakala u Tessinom naručju. Mnogo kasnije, pred san, rekla je:

— Malo ste razgovarali sa Samom. Je li spominjao jesu li ustanovili... o onim životinjama prošle noći... kamo su sve pobjegle?

— Ne — reče Tessa. — Još ne znaju baš ništa o tome.

— To me zastrašuje.

— I mene.

— Hoću reći, to što još ne znaju baš ništa.

— Znam — reče Tessa. — I ja sam na to mislila.

38.

Tessa se brinula za Sama. Ona, Chrissie i Harry vratili su se u Harrvevu kuću u jedan poslije ponoći, nakon što su ih tri puta ispitali ljudi u odijelima za raskuživanje. Iako su imali strahovito ružne snove, uspjeli su odspavati nekoliko sati. Ali Sam je izbivao čitave noći. U vrijeme kad su dovršavali zajutak, u jedanaest sati u srijedu ujutro, još se nije vratio.

— Možda misli da je neuništiv — rekla je Tessa — ali nije.

— Stalo ti je do njega — reče Harry.

— Naravno da mi je stalo do njega.

— Mislim, stalo ti je do njega.

— Pa... ne znam.

— Ja znam.

39.

U četvrtak ujutro, ekipe tehničara iz FBI i vanjskih suradnika iz privatnog sektora proučile su dovoljno podataka o projektu Mjesečev jastreb u Suncu da bi zaključili kako se taj projekt isključivo bavio usađivanjem nebioloških nadzornih mehanizama, što je za posljedicu imalo korjenite tjelesne promjene žrtava. Nitko još nije imao ni

najmanju predodžbu o tome kako je sve to djelovalo, kako su mikrosfere mogle proizvesti takve radikalne preobrazbe, ali bili su sigurni da nije korištena nijedna bakterija, virus ili neki drugi umjetno proizvedeni organizam. Sve su to bili isključivo strojevi.

Vojnici koji su osiguravali karantenu od medijskih nametljivaca i običnih radoznalaca, još su imali posla, ali sa zahvalnošću su dočekali priliku da svuku svoja pretopla i nespretna odijela za raskuživanje. Isto tako i stotine znanstvenika i agenata FBI koji su logorovali po čitavu gradu. Iako će se Sam sasvim sigurno poslije morati vraćati, on, Tessa i Chrissie raspoređeni su za evakuaciju rano ujutro u petak. Sud pun razumijevanja, uz savjet gomile saveznih i državnih službenika, već je dodijelio Tessi privremeno skrbništvo nad djevojčicom. Njih troje obećalo je Harrvu da će se uskoro vidjeti, nisu se oprostili, i odletjeli su jednim Bell JetRanger helikopterom za visoke dužnosnike FBI.

Da na terenske istraživače ne bi utjecala senzacionalistička i netočna novinska izvješća, u Moonlight Coveu je bila uvedena medijska blokada, a Sam nije u punoj mjeri ni shvaćao kakvu je silnu pozornost izazvala priča o Mjesečevu jastrebu sve dok nisu preletjeli iznad vojnih barikada blizu međudržavne ceste. Na stotine novinarskih vozila bile su raštrkane uz cestu i parkirane u poljima. Pilot je letio tako nisko da je Sam vidio kako su se svi fotoaparati digli u zrak da bi ih snimili dok prolaze iznad svjetine.

— Gotovo je isto tako gadno na okružnoj cesti, sjeverno od Hol-liwell Roda — rekao im je pilot helikoptera — gdje je postavljena druga barikada. Izvjestitelji iz cijelog svijeta spavaju na zemlji, jer ne žele otići u neki motel i jednog jutra ustanoviti da je Moonlight Cove otvoren za tisak dok su spavali.

— Ne moraju se brinuti — reče Sam. — Još tjednima neće biti otvoren za tisak, niti za bilo koga drugoga osim za istraživače.

JetRanger ih je prenio do međunarodne zrakoplovne luke u San Franciscu, gdje su imali rezervirana tri sjedišta u avionu za Los Angeles. Dok je Sam pregledavao stalak s novinama u terminalu, pročitao je nekoliko naslova: **UMJETNA INTELIGENCIJA STOJI IZA TRAGEDIJE U COVEU**
POLUDJELO SUPERRAČUNALO

To su, dakako, bile besmislice. Superračunalo u New JVaveu, Sunce, nije bilo umjetna inteligencija. Takvo nešto još nije izrađeno na svijetu, iako su se čitave horde znanstvenika utrkivale u tomu tko će postati ocem prvoga elektronskog uma koji razmišlja. Sunce nije poludjelo; jednostavno je služilo, kao i sva druga računala.

Parafrazirajući Shakespearea, Sam pomisli: greška ne leži u našoj tehnologiji nego u nama samima.

Pa ipak, tih su dana ljudi okrivljavali računala zbog grešaka u sustavu — baš kao što su prije mnogo stoljeća pripadnici manje razvijenih kultura okrivljavali položaje nebeskih tijela.

Tessa bez riječi pokaže jedan drugi naslov:

TAJNI PENTAGONSKI POKUS IZA ZAGONETNE KATASTROFE

Pentagon je u nekim krugovima vrijedio za omiljenu sablast, te su ga gotovo i voljeli zbog njegovih stvarnih i izmišljenih zala, jer vjerovanje

da je on korijen svog zla činilo je život jednostavnim i lakšim za shvatiti. Onima koji su se tako osjećali, Pentagon gotovo da je bio teturavo staro Frankensteinovo čudovište, u grubim cipelama i pre-malome crnom odijelu, zastrašujuć ali shvatljiv, perverznan i nepoželjan, pa ipak na ugodan način predvidljiv i bilo ga je ugodnije uzimati u obzir negoli neke gore i složenije zlikovce.

Chrissie uzme sa stalka posebno izdanje najvećeg tabloida u zemlji, ispunjeno pričama o Moonlight Coveu. Pokazala im je najveći naslov:

IZVANZEMALJCI ATERIRALI NA OBALI KALIFORNIJE PROŽDRLJIVI MESOŽDERI OPUSTOŠILI GRAD

Na trenutak su se svečano pogledali, a zatim se nasmiješili. Po prvi put u posljednjih nekoliko dana, Chrissie se nasmijala. Nije to bio srdačan smijeh, tek hihot, a u njemu je možda bilo i malo ironije koja je bila preoštra za jedanaestogodišnju djevojčicu, da se i ne spominje dodir melankolije, ali ipak je to bio smijeh. Kad ju je čuo kako se smije, Sam se osjetio bolje.

40.

Joel Ganowitz, iz novinske kuće United Press International, nalazio se na rubu Moonlight Covea, na jednoj ili pak drugoj barikadi, još od ranog jutra u srijedu. Noćio je na zemlji, u vreći za spavanje, koristio šumu namjesto nužnika, i plaćao nezaposlenome tesaru iz Aberdeen Wellsa da mu donosi hranu. Još nikad u karijeri nije ga toliko opsjednuta neka priča, da bi se toliko žrtvovao zbog nje. A nije bio siguran

402403

zašto. Ma da, to je svakako bila najveća priča desetljeća, možda još i veća. Ali zašto je osjećao tu potrebu da ostane ondje, da dozna istinu do zadnje pojedinosti? Zašto je bio opsjednut? Takvo ga je ponašanje zbunjivalo.

A nije samo on bio opsjednut.

Iako je priča o Moonlight Coveu procurila u medije u malim komadićima tijekom tri dana, i podrobno je obrađena za vrijeme četve-rosatne tiskovne konferencije u četvrtak navečer, te iako su izvjestitelji iscrpno intervjuirali mnoge od dvjestotinjak preživjelih, nitko se još nije zasitio. Iznimno užasan način na koji su žrtve umrle — a i njihov broj, gotovo tri tisuće, mnogostruko više ljudi nego u Jonestownu — zapanjivao je čitatelje novina i gledatelje televizije, bez obzira na to koliko puta su već čuli činjenice. U petak ujutro priča je bila zapaljivija nego ikad. Pa ipak je Joel osjećao da zanimanje javnosti nije prouzročeno samo jezovitim činjenicama niti pak spektakularnim statističkim podacima. Bilo je tu nešto dublje od toga.

U petak ujutro u deset sati, Joel je sjedio na svojoj postelji na polju uz okružnu cestu, tek deset metara udaljen od policijske barikade sjeverno od Holliwella, te se sunčao pri vremenu neuobičajeno toplome za listopad i razmišljao upravo o tome. Počinjao je vjerovati da su te vijesti podigle onakvu buku zato što se nije toliko radilo o razmjerno modernome sukobu čovjeka i stroja, već o vjekovnome ljudskom sukobu, od pradavnih vremena, između odgovornosti i neodgovornosti, između civilizacije i divljaštva,

između proturječnih ljudskih sklonosti vjeri i nihilizmu.

Joel je još razmišljao o tome kad je iznenada ustao i počeo hodati. Negdje usput gotovo je potpuno prestao razmišljati, ali još je jače ubrzao korak.

Nije bio sam. I drugi ljudi na barikadi, preko polovice od dvjestotinjak ljudi što su ondje čekali, okrenulo se gotovo kao jedan i odjednom krenulo na istok, prema poljima, ne zastajkujući putem i ne lutajući krivudavo; krenuli su ravno preko jedne nagnute livade, preko brežuljaka prekrivenih strnjikom te kroz jedan šumarak.

Hodači su preplašili one koji nisu osjetili nagli poziv da krenu u šetnju, a neki izvjestitelji neko vrijeme su se držali uz njih i postavljali pitanja, a zatim izvikivali pitanja. Nitko od hodača nije odgovarao.

Joela je obuzeo osjećaj da postoji neko mjesto na koje mora otići, neko posebno mjesto, gdje se nikad više neće morati brinuti ni o čemu, mjesto gdje će imati sve što treba, gdje se neće morati brinuti zbog budućnosti. Nije znao kako to čarobno mjesto izgleda, ali znao je daće ga prepoznati kad ga vidi. Žurio je naprijed, uzbuđen, očaran, privučen.

* * *

Trebam.

Protejsko biće u podrumu kolonije Icarus bilo je obuzeto potrebom. Nije umrlo kad su preminula ostala djeca Mjesečeva jastreba, jer mikrosfersko računalo u njemu razgradilo se kad je prvi put potražilo slobodu potpune bezobličnosti; nije bilo u stanju primiti smrtni nalog od Sunca, emitiran mikrovalovima. čak i da je ta naredba primljena, ne bi bila izvršena, jer biće koje je prebivalo u podrumu nije imalo srca što bi se moglo zaustaviti.

Trebam.

Njegova je potreba bila toliko intenzivna da je biće pulsiralo i uvijalo se. Ova je potreba bila jača od puke žudnje, strasnija od bilo kakve boli.

Trebam.

Po čitavoj njegovoj površini otvorila su se brojna usta. Biće je uputilo poziv svijetu oko sebe, glasom koji se činio nečujnim, ali nije bio takav, glasom koji se nije obraćao ušima svog plijena nego njihovim mozgovima. A oni su pristizali.

Njegove će potrebe uskoro biti zadovoljene.

Pukovnik Lewis Tarker, zapovjednik terenskog stožera u parku s istočne strane Avenije Ocean, primio je hitan poziv od narednika Sperlmona, koji je zapovijedao barikadom na okružnoj cesti. Sperlmon je izvijestio da je izgubio šestoricu od svojih dvanaest ljudi, koji su jednostavno odšetali, poput zombija, zajedno s možda stotinu izvjestitelja koje je obuzelo isto čudnovato stanje.

— Nešto se zbiva — rekao je Tarkeru. — Ovo još nije gotovo, gospodine pukovniče.

Tarker je odmah stupio u vezu s Orenom Westromom, čovjekom iz FBI koji je vodio istragu o Mjesečevu jastrebu i s kime je trebalo uskladiti sve vojne aspekte akcije.

— Ovo još nije gotovo — reče Tarker Westromu. — Mislím da su oni hodači još čudniji nego što ih je Sperlmon opisao, čudni na neki način koji ne možete dokraja opisati. Ja ga poznajem, i znam da je prestrašeniji nego što i sam shvaća.

Westrom je nadalje naredio da uzleti FBI-jev JetRanger. Protumačio je situaciju pilotu Jimu Lobbowu i rekao:

— Sperlmont će poslati nekoliko svojih ljudi za njima na zemlji, da vide kamo u vražju mater idu... i zašto. Ali u slučaju da se ta stvar zakomplicira, hoću da ih nadzirete iz zraka.

— Krećem — reče Lobbow.

— Jeste li nedavno tankirali gorivo?

— Rezervoari su dupke puni.

— Dobro.

*

Jimu Lobbovu u životu nije uspijevalo ništa, osim pilotiranja helikopterom.

Tri puta se ženio, i svaki je brak završio razvodom. Živio je s više žena nego što bi se moglo izbrojiti; čak i bez pritiska braka koji bi ga tištio, nije mogao duže ostati u jednoj vezi. Imao je jedno dijete, sina iz drugog braka, ali viđao je dječaka najviše tri puta na godinu, i to svaki put najduže na jedan dan. Iako je bio odgojen u katoličkoj crkvi, te iako su sva njegova braća i sve sestre redovito išli na misu, Jima to nije privlačilo. Kao da mu je nedjelja uvijek bila jedino jutro kad se mogao naspavati do mile volje, a tijekom radnog tjedna to mu se činilo prevelikom gnjavažom. Iako je sanjario o tome da postane poduzetnik, svi manji poslovi koje je započinjao činili su se osuđeni na neuspjeh; svaki put bi se iznova zaprepastio ustanovivši koliko truda treba uložiti u svakome poslu, čak i pri onim poslovima koji kao da su bili predviđeni da se obavljaju svezanih očiju, i prije ili poslije to bi mu uvijek postalo prevelika gnjavaža.

Ali nitko nije bolje upravljao helikopterom od Jima Lobbowa. Mogao ga je podići po vremenu kad su svi drugi ostajali prizemljeni, i mogao se spustiti ili pak uzletjeti na bilo kakvom terenu, pod bilo kojim okolnostima.

Po Westromovu je nalogu uzletio JetRangerom i preletio iznad barikade na okružnoj cesti, te stigao onamo za nekoliko trenutaka, jer dan je bio plav i vedar, a barikada tek dva kilometra udaljena od parka gdje je držao helikopter. Šačica redovnih vojnika na tlu, koji su se još uvijek nalazili na barikadi, mahala mu je prema istoku, prema brežuljcima.

Lobbow se zaputi kamo su mu pokazali i za manje od minute pronašao je šetače kako se s naporom penju po zaraslim brežuljcima, oštećujući si cipele, derući si odjeću, ali i dalje su mahnito grabili naprijed. Bilo je to baš neobično.

Glavu mu ispuni čudno zujanje. Pomislio je da se nešto dogodilo s njegovim slušalicama, te ih je na trenutak skinuo, ali nije bila stvaru tome.

Zujanje nije prestalo. Zapravo to i nije bilo nikakvo zujanje, nije to bio zvuk već osjećaj.

A što bi to trebalo značiti?, zapitao se.

Pokušao se otarasiti toga.

Hodači su u prolazu zamicali istočno-jugoistočno, a on je poletio pred njih, tražeći nekakav znak, nešto neobično prema čemu možda hodaju. Gotovo je odmah došao do trule viktorijanske kuće, ruševna hambara i srušenih gospodarskih zgrada.

Nešto ga je privlačilo tome mjestu.

Jedanput, dva puta ga je zaokružio.

Iako je to bilo pravo pravcato smetlište, odjednom ga je obuzela bezumna zamisao da bi tamo bio sretan, slobodan, oslobođen svih briga, nikakve mu bivše žene ne bi gundale, ne bi plaćao alimentaciju.

Preko brežuljaka prema sjeverozapadu stizali su hodači, svih stotinu ili još više, i sad više nisu hodali već trčali. Posrtali su i padali ali opet bi ustajali i potrčali.

A Jim je znao zašto dolaze. Načinio je još jedan krug oko kuće, i ona mu se učinila najljepšim mjestom što' ga je ikad vidio, izvor izbavljenja.

Poželio je tu slobodu, to oslobađanje više od svega što je ikad poželio u životu. Podignuo je JetRangera pod strmim kutom, izravnao ga, poletio na jug, zatim na zapad, pa na sjever, zatim na istok, da bi se zatim vratio prema kući u punome krugu, prema toj predivnoj kući, morao je biti ondje, morao je otići onamo, morao je otići, te je krenuo helikopterom ravno prema prednjemu trijemu, točno na vrata koja su visjela otvorena, napola iščupana sa šarki, kroz zid, zaoravši ravno prema srcu kuće, zarivši helikopter u srce...

Trebam.

Mnogobrojna usta tog stvorenja pjevala su o njegovoj potrebi i ono je znalo da će ta potreba biti zadovoljena. Pulsiralo je od uzbuđenja.

A zatim vibracije. Silovite vibracije. A zatim vrelina.

Nije ustuknulo pred vrelinom, jer već se odreklo svih živaca i složenih tjelesnih struktura potrebnih za doživljavanje boli.

Vrelina toj zvijeri nije predstavljala ništa — osim što to nije bila hrana, pa stoga nije ni zadovoljavala njezinu potrebu.

Dok je gorjela, počela nestajati, pokušala je zapjevati pjesmu koja će privući ono što joj je trebalo, ali zahuktali plamen ispunio joj je sva usta i brzo je utišao.

406407

/■ r

* * *

Joel Ganowicz zatekao je sama sebe kako stoji dvjesta metara od ruševne kuća koja je eksplodirala u plamenu. Bila je to silna eksplozija, vatra je sunula trideset metara u vedro nebo, dok je počeo kuljati crni dim, stari su se zidovi spremno urušili, kao da jedva čekaju da se prestanu praviti korisnima. Zapljusnula ga je vrelina, natjeravši ga da zaškilji i ustukne, iako nije bio osobito blizu. Nije mogao shvatiti kako malo suhog drveta može ovako silovito gorjeti.

Sinulo mu je da se ne može sjetiti kako je vatra nastala. Jednostavo se odjednom našao ondje, ispred nje.

Pogledao je svoje šake. Bile su oguljene i prljave.

Desno koljeno provirivalo mu je kroz poderotinu u samtericama, a tenisice su mu bile gadno oguljene.

Pogledao je oko sebe i prepao se kad je ugledao na desetine ljudi u istome stanju, otrcane, prljave i ošamućene. Nije se mogao prisjetiti kako je

došao ovamo, a sasvim sigurno je znao da nisu kretali na grupno pješačenje u prirodu.

No kuća je gorjela, tu nije bilo sumnje. Neće ostati ni daščica od nje, tek podrum pun pepela i vruće žeravice.

Namrštio se i protrljao čelo.

Nešto mu se dogodilo. Nešto... Bio je izvjestitelj i ponovno mu se vraćala radoznalost. Nešto se dogodilo i on bi trebao ustanoviti što je to bilo.

Nešto uznemirujuće. Vrlo uznemirujuće. Ali barem je sada bilo gotovo.

Zadrhtao je okrvavljenim usnama kao da su vampiri koji su se upravo nahranili, drugi su držali lubanje, jedan je ljubio lubanju, gurnuvši joj jezik među zube, drugi je imao pune skupljene šake blistavih crva.

Scott nije čuo kad je Sam ušao. Uz onako glasnu glazbu, ne bi čuo ni termonuklearnu eksploziju u susjednoj kupaonici.

Sam je zastao kod stereo-uređaja, pitajući se postupa li ispravno. Zatim je osluhnuo riječi pjesme koja je upravo tulila, pojačana željeznim udarcima akorda na gitari. Bila je to pjesma o nekome tko je ubio vlastite roditelje, popio im krv, a zatim »potražio bijeg plinskom cijevi.« Zgodno. Ma, baš jako zgodno. To ga je navelo da se odluči. Pritisnuo je jednu tipku i prekinuo rad CD-a usred pjesme.

Scott se trgne i sjedne uspravno u krevetu[^]

-Hej!

Sam izvadi kompaktni disk iz uređaja, baci ga na pod i zdrobi ga pod petom.

— Hej, Isuse Bože, kog to vraga radiš? četrdeset-pedeset diskova, uglavnom crnometalnih albuma, bilo je smješteno u plastičnim kutijicama na polici iznad pojačala. Sam ih rukom zbacila na pod.

— Hej, čuješ me — reče Scott — što ti je, jesi lud?

— To sam trebao još davno učiniti.

Ugledavši Tessu i Chrissie, koje su stajale pred vratima, Scott reče:

— Tko su, dovraga, one?

— One su, dovraga, prijateljice — reče Sam.

Dječak se sada doista razbjjesnio, sav se zapjenio, te rekao:

— Pa što tu rade, čovječe, jebo te?

Sam se nasmije. Osjećao se gotovo ošamućeno. Nije bio siguran zbog čega. Možda zato što je konačno nekako postupio u ovoj situaciji, preuzeo odgovornost za nju.

— One su, jebo te, došle sa mnom — rekao je i ponovno se nasmijao. Bilo mu je žao što je Chrissie morala to slušati, ali zatim ju je pogledao i vidio da nije sablažnjena, nego da hihoće. Shvatio je da je nikakav gnjev i psovke na svijetu ne mogu povrijediti, nakon onoga što je pretrpjela. Zapravo, nakon onoga što su svi vidjeli u Moonlight Coveu, Scottov tinejdžerski nihilizam doista je bio smiješan, pa na neki način čak i nedužan, ukratko apsurdan.

Sam se popne na krevet i počne trgati postere sa zidova, a Scott stade vrištati na njega, iz petnih žila, ovaj put poput prave furije. Sam dokrajči sve postere koje je mogao doseći, spusti se i okrene prema posterima na drugome zidu.

41.

Kad su ušli u kuću u Sherman Oaksu, glazba na Scottovu stereo uređaju, gore na katu, tako je glasno svirala da su se prozori tresli.

Sam se popne stubištem na kat, te mahne rukom Tessi i Chrissie da dođu za

njim. Nisu to baš voljele, vjerojatno su se osjećale kao uljezi, ali nije bio siguran da može učiniti ono što je trebalo otiđe li gore sam.

Vrata Scottove sobe bila su otvorena.

Dječak je ležao na krevetu, odjeven u crne traperice i košulju od crnoga džinsa. Stopala su mu bila okrenuta prema uzglavlju, glava mu na podnožju madraca, podbočena jastucima, tako da može zuriti prema svim onim posterima na zidu iza kreveta: crnometalni rokeri odjeveni u kožu i lance, neki od njih s okrvavljenim rukama, neki s

408409

Scott ga zgrabi.

Sam nježno odgurne dječaka ustranu i noktima krene na one druge postere.

Scott ga udari.

Sam otrpi udarac, a zatim ga pogleda.

Scottovo lice bilo je jarkocrveno, nosnice mu raširene, oči prepune mržnje.

Sam se nasmiješi i zagrlji ga poput medvjeda.

Scott isprva nije shvaćao što se to zbiva. Pomislio je da ga otac jednostavno želi zgrabiti kako bi ga kaznio, pa se pokušao odmaknuti. Ali odjedanput mu je sinulo — Sam je vidio kako mu je to sinulo — da ga ovaj grli, za Boga miloga, njegov ga je stari grlio, i to pred ljudima — nepoznatim ljudima. Kad je to shvatio, dječak se doista počeo odupirati, uvijati i mlatarati rukama, snažno odguravajući Sama, očajnički želeći pobjeći, jer ovo se nije uklapalo u njegove predodžbe o svijetu bez ljubavi, naročito ako počne i sam reagirati na to.

To je bilo to, da, kvragu, Sam je sada shvatio. To je bio razlog koji je počivao iza Scottova otuđenja. Strah da će odgovoriti na ljubav, da će odgovoriti i opržiti se... ili pak ustanoviti kako mu je privrženost nepodnošljiv osjećaj.

Zapravo, na trenutak je dječak odgovorio na očevu ljubav vlastitom ljubavlju, čvrsto ga zagrljio. Bilo je to kao da je pravi Scott, dječak skriven pod slojevima pomodnosti i cinizma, provirio i nasmiješio se. Nešto dobro ostalo je u njemu, dobro i čisto, nešto što se moglo spasiti. Ali zatim je dječak počeo psovati Sama još prostačijim i živopisnijim rječnikom nego prije. Sam gaje samo grlio sve čvršće, sve prisnije, i sad mu je Sam počeo govoriti kako ga voli, kako ga očajnički voli, rekao mu je to na drukčiji način nego kad mu je ono rekao da ga voli preko telefona, kad ga je nazvao iz Moonlight Covea u ponedjeljak navečer, bez imalo suzdržanosti prouzročene njegovim osjećajem beznađa, jer više ga nije progonio osjećaj beznađa. Ovaj put, kad je rekao Scottu da ga voli, progovorio je glasom koji je napuknuo od emocija, ponavljao mu je to i ponavljao, zahtijevajući da se njegova ljubav čuje.

Scott je sada plakao, i Sam se nije iznenadio ustanovivši da i sam plače, ali još nije mislio kako plaču iz istog razloga, jer dječak se još uvijek pokušavao othrvati i pobjeći, sa sve manje energije, ali još se odupirao. Zato ga je Sam samo držao.

— Slušaj, mali — obratio mu se — zavaljet ćeš ti mene, na ovaj ili onaj način, prije ili poslije. O, da. Vidjet ćeš da mi je stalo do tebe, a onda

ćeš me zavoljeti, i to ne samo mene, ne, zavoljet ćeš isebe, a ni tu nećeš stati, ne, kvragu, shvatit ćeš da možeš zavoljeti mnogo ljudi, da je to ugodan osjećaj. Zavoljet ćeš onu ženu koja stoji tamo na pragu, i zavoljet ćeš onu djevojčicu, zavoljet ćeš je kao sestru, naučit ćeš to, izbacit ćeš iz sebe onu prokletu mašineriju i naučiti kako možeš voljeti i biti voljen. Doći će nam u posjet jedan čovjek, čovjek koji ima samo jednu upotrebljivu ruku i nijednu upotrebljivu nogu, i on vjeruje da život ima smisla. Možda će neko vrijeme ostati ovdje, da vidi kako mu se to sviđa, da vidi kako će se osjećati, jer možda ti on može objasniti ono što sam ja propustio — da je to dobro, da je život dobar. I taj čovjek ima psa, i to kakvog psa, zavoljet ćeš tog psa, njega vjerojatno još i najprije. — Sam se nasmije i čvrsto stegne Scotta. — Psu ne možeš reći »Odšljivi« i očekivati da on to sasluša ili razumije, pa neće odšljiviti, i zato ćeš prvo morati njega zavoljeti. Ali onda ćeš polako početi voljeti i mene, jer i ja ću biti takav, pas, nasmiješeni stari pas, tapkat ću po kući, biti uporan, neću se vrijeđati, pravi stari pas.

Scott se prestao odupirati. Vjerojatno je bio tek iscrpljen. Sam je bio siguran da se još nije dokraja probio k*oz dječakov bijes. Tek je zagrebao po površini. Sam je prije unio zlo u njihov život, zlo samozadovoljna očaja, što ga je prenio i na dječaka, i sad će ga biti teško iščupati. čekao ih je još dug put, mjeseci borbe, možda čak i godine, mnogo zagrljaja, mnogo čvrstog držanja bez popuštanja.

Kad je pogledao preko Scottova ramena, vidio je da su Tessa i Chrissie ušle u sobu. I one su plakale. U očima im je vidio svijest koja je odgovarala njegovoj, spoznaju daje borba za Scotta tek počela. Ali jest počela. To je bilo ono najljepše. Jest počela.